

༄༅། བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་དཔེ་ཚོགས་ལྟེ་གནས་།།

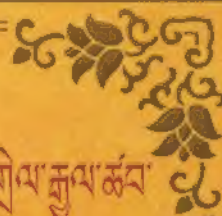
Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W8LS77592	ImageGroup:	I8LS77594
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	རྣམ་འགྲེལ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་དཀར་བའི་གནད་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པ། rnam 'grel dgongs pa rab gsal gyi dka' ba'i gnad la dogs pa gcod pa/
Author:	ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ chos kyi rgyal mtshan
Descriptor:	digital images of the text are made available through the kind support of Great Enlightenment Buddhist Institute Society (GEBIS) in Canada
Original Publication:	Tibetan Buddhist Philosophical Series-Book;1
Place:	Taipei, Taiwan
Publisher:	ser byes dpe mdzod khang /
Date:	2007
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Ave, 5th Floor Cambridge, MA 02138.

༄༅། །ཀུས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དོན་འགྲེལ་རྒྱལ་ཚབ་
 དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལེའུ་དང་པོའི་དཀའ་བའི་
 གནད་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པ་འདི་ནི་རྩེ་བཅུན་
 ཚོས་གྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་
 གསུང་རྒྱུ་ལགས་སོ།།

མཛད་པ་པོ། གཞེ་བཅུན་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་མཚན།

བོད་རྒྱལ་ལོ ༡༩༩༩ གྱི་ལོ ༡༩༩༩

(སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས།)

རྩེ་
 བཅུན་
 རྣམ་
 འགྲེལ་

ཨེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོད།

༡༡། རྣམ་འགྲེལ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་
 དཀར་བའི་གནད་ལ་དྲྀགས་པ་
 གཙོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 བཞུགས་སོ།།

མཛད་པ་པོ། ལྷེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན།
 བོད་རྒྱལ་པོ། ༡༩༣༡ གྱི་ལོ། ༡༩༠༧

**Tibetan Buddhist
Philosophical Series-Book-I**

"RNAM 'BREL DGONGS PA RAB GSAL "
BY: RJE BTZUN CHOS KYI RGYAL MTSAN.

པར་སྐྱན་བྱེད་པོ།

མེར་བྱས་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

པར་སྐྱན་མཐུན་སྦྱོར་བ།

ཐུའི་མཐུན་ནང་པའི་ཤེས་ཡོན་པདོ་ཅ་ལྷན་ཚོགས།

ཕ མེར་བྱས་དཔེ་མཛོད་ཁང་གིས་བཀའ་འབྲེལ་མེད་པ་སུ་ཞིག་གི་འདི་ནས་
དཔེ་བཅུ་བྱ་བའམ་ཆ་ཤས་ཐུར་གཏོན་རིགས་གཏན་ནས་བྱེད་མི་ཚོགས།

Published By: Sera Je Library & Computer Project
Sera Je Monastic University
P.O. Bylakuppe – 571104
Distt Mysore, (K.S.)
South India
Tel: +91-8223-698098
E-mail: sjlep@rediffmail.com

© Copyright: Sera Je Library & Computer Project.

Printed for free distribution by
The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation
11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.
Tel: 886-2-23951198, Fax: 886-2-23913415
Email: overseas@budaedu.org
Website: <http://www.budaedu.org>

This book is strictly for free distribution, it is not for sale.

ཕྱག་དཔེ་འདི་ཚོས་སྤྱི་ནུ་འཕུལ་བྱེད་པའི་ཚུ་བྱེད་མི་ཚོགས་པ་དགོངས་འཇགས་ལུ།

དེ་ཡང་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་བསྐྱེད་གདུལ་ཞིང་། བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་
 ལུ། སྤོན་བྱོན་ཆོས་རྒྱལ་པཎ་བྱུང་ལོ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་དྲིན་ལས་ཕན་བདེའི་འབྲུང་
 གནས་པ་རྒྱལ་བའི་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་དུས་རབས་མང་པོའི་རིང་དཀར་འཇམ་ཡུག་
 གཅིག་ཏུ་དར་བྱུང་གི་གནས་ལུས་དེ་ལྟར་ཡང་། ཕྱི་ལོ་༡༧༥༠ ལོའི་ནང་། ཁྱིམ་
 མཆོས་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་དབང་བསྐྱར་བས། བཅན་འཛུལ་འགོ་བཙུགས་ཏེ།
 བོད་ལྗོངས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆོས་སྤྱིད་མི་རིགས་དང་བཅས་པ་རྩ་བརྒྱུག་གཏོང་སེམས་
 ཀྱིས། ཆབས་ཆེད་ཉམས་ཉེས་ཐོགས་ཟིན་ཅུང་། ༡༧༥༩ ལོར་རང་རེའི་སྤྱན་མེད་
 བའི་དབུ་འཁྲིད་སྤྱི་ནོར་པོ་གོང་ས་པ་སྐུ་བས་མགོན་པ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་སྤོན་
 འཁོར་རྣམས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཆིབས་བསྐྱར་ཞབས་སོར་འཁོད་པ་དང་
 ཆབས་ཅིག་ ཆབས་ཆེན་གྲགས་བསྐྱེད་ཐབ་མོས་བསྐྱུལ་བའི་མཛད་འཕྲིན་གྱི་འོད་
 སྤྲང་། ཡངས་པའི་ས་ཆེན་པོའི་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་བྱུང་བའི་གཟི་བྱིན་ལས། རྒྱ་གར་
 གཞུང་མངགས་མཆོན་འཇམ་གྱིང་གི་ཡུལ་གྱུ་གང་ས་ནས་མཐུན་འབྲུར་རྒྱ་བགཉེར་
 གནང་སྟེ་བོད་ཀྱི་རྩ་ཆའི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་ཐབ་མོ་ཉམས་པ་སྤྲང་གསེའི་ཆེད་
 སློབ་གཉེར་སྟེ་ཆོན་ཁག་ཆེད་འཛུགས་བསྐྱེད་ས་པ་རྣམས་ལ། རྒྱལ་དང་དེ་སྤྱི་
 རྣམས་ཀྱི་བཀའ་བསྐྱེད་ཁག་ དེ་བཞིན་རང་གཞུང་ཡིག་ཆ་དང་བཅས་པ་ནས།
 རང་རང་གི་གཟིགས་དཔེར་དགོས་མཁོ་ཆེ་ཞིང་། ཕྱི་ནང་མི་རིགས་དོན་གཉེར་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་གྲགས་རེ་སྤོང་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་འགོ་གྲོན་
 བཏང་སྟེ། འཇམ་བའི་དབྲུང་ས་མིའི་རྣམ་པར་རོལ་བ། ཡུལ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
 མཆོན་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་ཡིག་ཆ་ཁག་རྣམས་དཔར་སྐྱུན་ཞུ་བཞིན་ཡོད་
 ནའང་། ད་ལས་སྤྱར་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོའི་དྲྭ་གས་གཅོད་རྒྱལ་ཆབ་
 དགོངས་པ་རབ་གསལ་དང་མཉན་བྱའི་དབང་པོའི་ཟུར་བཀོལ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་

གྲོང་བཟོད།

བ་དང་ག་སྐུམ་པའི་མཐའ་དཔྱོད། རྣམ་འབྲེལ་ལེའུ་བཞི་པའི་མཐའ་དཔྱོད་མཐོང་
 བས་ཡིད་འཕྲོག་བཅས་བཞི་བཞུགས་པའི་ཕྱག་དཔེ་འདི་ཉིད་དཔར་སྐྱེན་ཞུས་པའི་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛཱ་གྲིང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་མཁྱིལ་མོང་པོ་
 ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྐྱེ་ཆོ་ཞབས་པད་བརྟན་ཅིང་། ཕྱགས་ཀྱི་དགོངས་
 བཞེས་མཐའ་དག་བགོགས་མེད་ལྷན་གྱིས་འབྲུག་གི་སྤྱི་བོད་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛཱ་ས་
 ཐོག་རང་དབང་དགའ་བདེའི་དཔལ་ལ་ཕྱུར་དུ་སྦྱོད་པའི་བཀྲ་ཤིས་སྦོན་འདུན་དང་
 བཅས་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༥ ཟླ་༥ ཚེས་༡༧ ཉིན།

སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས།

༡༽ གློང་བཟློད། ༡

༼ལུ་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད༽

༢༽ མཚན་པར་བཟློད་པ། ༡

༣༽ བསྐྱེད་བཅོས་ཀྱི་མཚན་བཤད་པ། ༢

༤༽ བསྐྱེད་ཕྱག་མཛད་ཚུལ་ལ་ཤྲུག་སྒྲིའི་ལྷགས། ༢

༥༽ བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་ལྷགས་བཤད་པ། ༢

༦༽ ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལྷགས་བཤད་པ། ༡༠

༧༽ ལྷ་བཞིའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། ༡༢

༨༽ ཟབ་པའི་དོན་ལ་དཔྱད་པ། ༡༢

༩༽ དངོས་བསྐྱེད་ཉན་པ་པོའི་སྒྲིའི་སྒྲིའི་དོས་བཟུང་བ་དང་ལྷགས་

བསྐྱེད་སྒྲིའི་མཚན་ཉིད་དོས་བཟུང་བ། ༡༤

༡༠༽ དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ། ༢༢

༡༡༽ ལུ་དང་པོས་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཆད་ཚུལ། ༢༢

༼ཕྱགས་སྒྲིའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ༽

༡༢༽ གཞན་ལྷགས་དགག་པ། ༢༧

༡༣༽ རང་ལྷགས་བཞག་པ། ༢༧

༡༤༽ མགོ་མཚུངས་དང་རིགས་པ་གཞན། ༣༢

༡༥༽ ལྷ་བཟློད་མི་འཐད་པ་དང་། ལྷ་བཟློད་ཀྱང་སྒྲིའི་སྒྲིའི་མི་འཐད་པ། ༣༠

༼འབྲས་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ༽

༡༦༽ འབྲས་རྟགས་ཀྱི་ཐལ་བ་བཤད་པ། ༣༢

༡༧༽	ཇེས་ཁྱབ་ངེས་ན་བསྐྱབ་བྱ་བྱུབ་པར་ཐལ་བ།	༧༧
༡༨༽	ཡང་དག་འགལ་དྭགས་སུ་ཐལ་བ།	༧༩
༡༩༽	ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ།	༧༩
༢༠༽	འབྲས་རང་གི་དྭགས་གཉིས་པོ་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་དྭགས་གང་ ཡིན་བཤད་པ།	༨༠
༢༡༽	འབྲས་དྭགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།	༨༠
༢༢༽	འབྲས་དྭགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།	༨༢
	༼མ་དམིགས་པའི་དྭགས་ཡང་དག་བཤད་པ༽	
༢༣༽	མཚན་གཞི་ལ་བོད་སྐད་རབས་པའི་ལྷགས་དགག་པ།	༨༩
༢༤༽	མཚན་གཞི་ལ་རང་ལྷགས་བཞག་པ།	༩༡
༢༥༽	མཚན་ཉིད་ལ་བོད་སྐད་རབས་པའི་ལྷགས་དགག་པ།	༩༢
༢༦༽	རང་ལྷགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཞག་པ།	༩༢
༢༧༽	རིགས་རྒྱུན་གྱི་ལྷགས་དེ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་རྣམས་ལ་དབྱད་པ།	༩༩
༢༨༽	མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་དྭགས་ཀྱི་དགོས་པ་བཤད་པ།	༡༠
༢༩༽	མ་དམིགས་པའི་དྭགས་ཀྱི་འཕྱག་དུས་བཤད་པ།	༡༠
༣༠༽	གྲངས་ངེས་ལ་དྲོགས་པ་དབྱད་པ།	༡༡
༣༡༽	ལོ་ཆེན་སོགས་ཀྱི་ལྷགས་བཟོད་པ།	༡༢
༣༢༽	ཆོས་ཇེ་ས་པར་གྱི་ལྷགས་བཟོད་པ།	༡༢
༣༣༽	རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་ཇེ་ཡིས་དགག་བཞག་མཛད་ཚུལ།	༤༡
༣༤༽	མ་དམིགས་པའི་དྭགས་བསྐྱན་ཚུལ། རྒྱ་གྲོའི་ལྷགས།	༤༢

- ༣༡༽ ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་གྱི་ལུགས། ༤༩
- ༼ རྟགས་ཅན་བཞི་པ་བཤད་པ༽
- ༣༩༽ བོད་སྐད་རབས་པའི་ལུགས་དགག་པ། ༤༩
- ༣༧༽ རང་ལུགས་བཞག་པ། ༥༠
- ༣༤༽ དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤོང་པ། ༥༠
- ༣༩༽ ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལམ་བཤད་ཚུལ། ༥༢
- ༥༠༽ རྣམ་ངེས་ཤིག་ཆེན་ལམ་བཤད་ཚུལ། ༥༣
- ༥༡༽ དེ་དག་ལ་ཚུད་པ་སྤོང་པ། ༥༩
- ༼ མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་ཆོག་པ་བཤད་པ༽
- ༥༢༽ དེ་ལ་གཞན་ལུགས་དགག་པ། ༥༩
- ༥༣༽ དེ་ལ་རང་ལུགས་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་བཞག་པ། ༦༠
- ༥༤༽ ལུང་འགལ་སོགས་ཚུ་བས་བསྟན་ཚུལ། ༦༠
- ༼ བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་བཤད་པ༽
- ༥༥༽ རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་གི་བྱུང་བ་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་དུ་དགོས་
- དབྱེད་པ། ༦༦
- ༥༦༽ མི་མཐུན་ཤོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱི་ལྷོག་བྱུང་འགྲུབ་པའི་
- འདོད་པ། ༦༧
- ༥༧༽ རང་ལུགས་ལ་བྱུང་བ་ངེས་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྷོས་པའི་དོན་
- བཤད་པ། ༦༩
- ༥༨༽ ངེས་བཟོད་མཚད་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ། ༧༢

༧༩།	ངེས་བཟློད་མཛད་པའི་གཞུང་ལ་དྲོགས་པ་དབྱུང་བ།.....	༡༢༣
༡༠།	རང་ལུགས་ཀྱི་ངེས་བཟློད་མཛད་པའི་གཞུང་ངེས་བབྱང་བ།.....	༡༢༩
༡༡།	འབྲེལ་བའི་རང་ལྷོག་སྐྱབ་བྱེད་ལྷོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཆེད་ བཤད་བ།.....	༡༣༧
༡༢།	དོན་ལྷོག་སྐྱབ་བྱེད་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་དྲགས་བཤད་བ།.....	༡༣༣
༡༣།	སྐྱ་མ་སྤྱི་མའི་ལམ་སྤངས་སྤྱབཤད་པ་དང་དྲོགས་དབྱེད།.....	༡༣༩
༡༤།	འབྲེལ་བའི་རིགས་པ་དང་པོ་བཤད་བ།.....	༡༣༤
༡༥།	རིགས་པ་གཉིས་པ་བཤད་བ།.....	༡༣༩
༡༦།	རིགས་པ་གསུམ་པ་བཤད་བ།.....	༡༣༧
༡༧།	རིགས་པ་བཞི་པ་བཤད་བ།.....	༡༣༤
	༼ རྩལ་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་དབྱུང་བ། ༽	
༡༨།	མཚན་གཞི་དགག་བ།.....	༡༣༩
༡༩།	མཚན་ཉིད་དགག་བ།.....	༡༣༢
༢༠།	རང་ལུགས་བཞག་བ།.....	༡༤༠
༢༡།	རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ རྩལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་བ།.....	༡༤༢
༢༢།	ཐར་གསལ་ལས། ལྷོགས་ཚས་མ་བཟློད་གོང་གི་དཔེ་གཉིས་ལ་ དངོས་སྤྱབས་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཞིབ་དུ་བཤད་བ།.....	༡༤༧

༼ཕྱོགས་གྱི་ཚུ་ནི་ཚྲི་ལ་བ་དང་། ཁྱིམ་སྐྱོག་གྱི་༽
༼ལུང་དོན་བཤད་པ།༽

༩༩༽ དེ་ཐར་གསལ་ལས་གསུངས་ཚུལ།..... ༡༩༩

༩༩༽ རྣམ་ངེས་དར་རྒྱུ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི།..... ༡༩༩

༩༩༽ ཞར་ལ་གཞན་གྱི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་དགག་པ་ནི།..... ༡༩༩

༼ཁྱུང་པར་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཡི། ཁྱིམ་སྐྱོག་གྱི་༽
༼གྱི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ།༽

༩༩༽ རང་ལུགས་བཞག་པ།..... ༡༩༩

༩༩༽ དེ་ལ་ཚུད་པ་སྒྲིང་པ།..... ༡༩༩

༩༩༽ མཉན་བྱ་སྒྲིམ་མི་དྲག་པར་སྒྲིབ་པའི་དྲགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་
སྐབས་ཡོད་མེད་མཁས་པ་རྣམ་ལ་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ།..... ༡༩༩

༼དེའི་ཕྱིར་དེ་ཅུ་དང་འབྲེལ་བའི། ཁྱིམ་༽
༼སྐྱོག་གྱི་དོན་བཤད་པ།༽

༩༩༽ དེར་འབྲེལ་བཤད་གྱི་ལུགས་ལ་གཞི་སྤང་བའི་ལུང་དང་
སྒྲིབ་པ།..... ༡༩༩

༩༩༽ དན་པ་སྒྲིམ་བའི་ལུང་དང་སྒྲིབ་པ།..... ༡༩༩

༩༩༽ ཐལ་ལས་གསལ་བྱེད་གྱི་ལུང་ལ་གཞི་སྤང་བའི་ལུང་དང་
སྒྲིབ་པ།..... ༡༩༩

༩༩༽ དན་པ་སྒྲིམ་བའི་ལུང་དང་སྒྲིབ་པ།..... ༡༩༩

༼དེ་ཕྱིར་རྒྱ་དང་རང་བཞིན་དག་ ཁྱིམ་སྟགས་གྱི་༽

༼དོན་བཤད་པ༽༽

- ཀླ༽ འདིར་གཞུང་སྤར་ཕྱི་འགལ་བ་སྤང་བ།..... 202
- ཀླ༽ འབྲེལ་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་བྱེ་བྲག་རྒྱ་བཤད་པ།..... 202
- ཀླ༽ ཞར་ལ་དོན་སྤྱད་གྱི་རྟགས་དང་མ་སྤྱད་སྤྱད་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་
གི་དོན་བཤད་པ།..... 273

༼ཚད་མ་ཐུག་གསུམ་བཤད་པ༽༽

- ཀླ༽ མེ་ཡི་འབྲས་བུ་དུ་བ་སྟེ། ཁྱིམ་སྟགས་གྱི་དོན།..... 274
- ཀླ༽ རྒྱ་འབྲས་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་དུ་དགོས་དཔྱད་པ།..... 278
- ཀླ༽ རང་ལུགས་གྱི་ཚད་མར་ཐུག་གསུམ་བཤད་པ།..... 274

༼གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་བཞག་༽༽

- ཀླ༽ རང་བཞིན་ལ་ཡང་མེད་མིན་འབྱུང་། ཁྱིམ་སྟགས་གྱི་རྩ་
བའི་དོན་འཆད་ཚུལ་དང་སྤྱར་བ།..... 272
- ཀླ༽ གང་ཕྱིར་དངོས་ཀྱི་ཁྱིམ་སྟགས་གྱི་དོན་ལ་དོགས་པ་ཅུང་ཟད་
དཔྱད་པ།..... 232
- ཀླ༽ རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད།..... 234
- ཀླ༽ དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཡི། ཁྱིམ་སྟགས་གྱི་གཞུང་གི་
ཆོག་དོན་ལ་དཔྱད་པ།..... 232
- ཀླ༽ གཞུང་དེའི་དོན་རང་ལུགས་སུ་བཀྲལ་བ།..... 207
- ཀླ༽ གྲུབ་བདེ་རྣམ་གཅིག་པའི་དོན།..... 202

- ༤༣། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་སྒྲུབ་ནས་ཀྱང་བྱུང་བ་དེ་རྒྱུ་
གཅིག་པའི་དོན།..... ༢༧༢
- ༤༤། རྒྱུ་ལུགས་དང་སྒྲུབ་ལུགས་གི་བྱུང་བར།།
- ༤༥། གཞན་ལུགས་བཞག་པ།..... ༢༧༣
- ༤༦། རང་ལུགས་བཞག་པ།..... ༢༧༥
- ༤༧། རྒྱུ་ལུགས་དང་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པར།།
- ༤༨། རྒྱུ་ལུགས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པར།།
- ༤༩། རྒྱུ་ལུགས་དང་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པར།..... ༢༧༦
- ༥༠། རྒྱུ་ལུགས་དང་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པར།..... ༢༧༧
- ༥༡། རྒྱུ་ལུགས་དང་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པར།..... ༢༧༨
- ༥༢། རྒྱུ་ལུགས་དང་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པར།..... ༢༧༩
- ༥༣། རྒྱུ་ལུགས་དང་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པར།..... ༢༨༠
- ༥༤། རྒྱུ་ལུགས་དང་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པར།..... ༢༨༡
- ༥༥། རྒྱུ་ལུགས་དང་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པར།..... ༢༨༢
- ༥༦། རྒྱུ་ལུགས་དང་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པར།..... ༢༨༣
- ༥༧། རྒྱུ་ལུགས་དང་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པར།..... ༢༨༤
- ༥༨། རྒྱུ་ལུགས་དང་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པར།..... ༢༨༥
- ༥༩། རྒྱུ་ལུགས་དང་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པར།..... ༢༨༦
- ༦༠། རྒྱུ་ལུགས་དང་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པར།..... ༢༨༧

- ༢༩༽ སྐབས་ཤིག་ལ། 287
- ༣༠༽ གཞན་སེལ་གྱི་དྲང་ངེས་བཤད་པ། 288
- ༼མཉན་བྱའི་དབང་པོའི་བྱར་བཀོལ༽
- ༣༡༽ མ་གྲུབ་སྐྱར་བ་བཟོད་བྱ་མིན། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སྐྱར་
ལུགས་བཞག་པ། 289
- ༣༢༽ ཞར་ལ་གཞན་གྱི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་དགག་པ། 292
- ༣༣༽ བྱད་པར་ནམ་པར་གཅོད་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སྐྱར་
ལུགས་བཞག་པ། 293
- ༣༤༽ དེའི་ཚོད་སྟོང་། 294
- ༣༥༽ དེ་ལ་མཁས་པ་ནམས་ལ་ཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་ཚུལ། 295
- ༣༦༽ གཏན་ཆོགས་གྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། །ཞེས་སོགས་སྐབས་
སྐྱ་གཞན་ལུགས་དགག་པ། 296
- ༣༧༽ ཚུལ་གསུམ་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་པ། 297
- ༣༨༽ ཚད་མའི་འབྲུག་ཚུལ་དང་སྒྲིའི་བཟེད་ཚུལ་མཚུངས་མི་མཚུངས་
དབྱེད་པ། 298
- ༣༩༽ མར་པ་སོགས་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་མེད་
དབྱེད་པ། 299
- ༤༠༽ ཇེས་བྱུང་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་སྟོན་དུ་འགོ་
དགོས་པ། 300
- ༤༡༽ ཇེས་སྐྱ་འགོ་སྟོག་གི་བྱུང་པའི་དོན་བཤད་པ། 301

- ༡༡༢༽ གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་དང་ལྟོས་མེད་གྱི་རྟགས་ལ་དོགས་པ་
དབྱད་པ།..... ༣༠༩
- ༡༡༣༽ རྩིས་བྱུང་ལུང་ལ་བའི་ཚད་མས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ཚུལ་
ལ་དབྱད་པ།..... ༣༡༣
- ༡༡༤༽ ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཚན་གཞི་དགག་པ།..... ༣༢༩
- ༡༡༥༽ ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དགག་པ།..... ༣༣༣
- ༡༡༦༽ བྱུང་པ་གཉིས་དངོས་ལྷགས་གྱིས་རྟགས་བྱུང་གསུང་གྱི་དོན་ལ་
དབྱད་པ།..... ༣༣༧
- ༡༡༧༽ གཞན་དོན་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་ཡུལ་གྱི་ཚོལ་བ་དོས་
གཞུང་བ།..... ༣༣༩
- ༽ ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྣམ་བཞག་སྒྱུར་བསྟན་པ། ༽
- ༡༡༨༽ ཆ་རྩེད་གི་ལུགས་བརྗོད་པ་ལ་ཐལ་འགྱུར་ལ་བཀོད་ཚོད་
གྱི་དབྱེ་བ།..... ༣༤༢
- ༡༡༩༽ དེ་ལ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཚུལ།..... ༣༤༣
- ༢༢༠༽ ཡང་དག་བདུན་ལ་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་མི་འཕེན་འབྱེད་ཚུལ།..... ༣༤༩
- ༡༢༡༽ ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་བཤད་པ།..... ༣༥༢
- ༡༢༢༽ ཞར་ལ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལན་འདེབས་ཚུལ་བཤད་པ།..... ༣༣༧
- ༡༢༣༽ དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་ཚད་མ་མདོ་ལས་གསུང་ཚུལ།..... ༣༣༩
- ༡༢༤༽ དེ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་ཚུལ།..... ༣༥༠
- ༡༢༥༽ བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ།..... ༣༥༣

༼འབྲས་རྩོག་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ༽

༡༢༩༽	བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ།	༣༧༢
༡༣༠༽	ལུང་དོན་བཤད་པ་ལ་གཞན་ལུགས་དགག་པ།	༣༧༢
༡༣༡༽	བཤད་བྱ་འཆད་བྱེད་སྒྲུབ་པ།	༣༧༣
༡༣༢༽	ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ།	༣༧༣
༡༣༣༽	གྲུབ་མཐའ་གང་གི་ལུགས།	༣༧༤
༡༣༤༽	སྒྲོ་གང་གི་ཆད་འབྲས་གཙོར་བོ་བསྟན་པ།	༣༧༥
༡༣༥༽	ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གང་གཙོར་བོ་བསྟན་པ།	༣༧༦
༡༣༦༽	ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ངོས་བརྒྱུད་པ།	༣༧༧
༡༣༧༽	ཚོད་སྒྲིང་།	༣༧༨
༡༣༨༽	གང་ཆོ་རྣམ་རིག་ ཁྱིམ་སོགས་དང་ལྷ་སྒྲིའི་འགྲེལ་བའི་དོན་ བཤད་པ།	༣༧༩

༼འབྲས་རྩོག་གསུམ་པ༽

༡༣༩༽	གཞན་ལུགས་དགག་པ།	༣༨༠
༡༣༩༽	བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ།	༣༨༠
༡༣༩༽	ལུང་དོན་བཤད་པ་དངོས།	༣༨༠
༡༣༩༽	བཤད་བྱ་འཆད་བྱེད་སྒྲུབ་པ།	༣༨༡
༡༣༩༽	གྲུབ་མཐའ་གང་གི་ལུགས།	༣༨༡
༡༣༩༽	སྒྲོ་གང་གི་ཆད་འབྲས་གཙོར་བསྟན།	༣༨༡
༡༣༩༽	ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གང་གཙོར་བསྟན།	༣༨༡

༡༧༩ ་ ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ངོས་བཟུང་བ།..... ༧༩

༡༨༠ ་ ཚྱོད་སྤྱོད་དོ།..... ༧༩

༼ལེའུ་བཞི་པའི་མཐའ་དཔྱད༽

༡༨༡ ་ མཚོད་པ་བཟོད་པ་དང་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ།..... ༧༩

༡༨༢ ་ སྐྱབ་ངག་དང་སྐྱུན་འབྲིན་གཉིས་ཀྱི་བྱིད་ལས་ཀྱི་བྱད་
པར་བཤད་བ།..... ༧༩

༡༨༣ ་ རང་དོན་ལེའུ་དང་གཞན་དོན་ལེའུའི་དགོས་པའི་བྱད་
པར་བཤད་བ།..... ༨༠

༡༨༤ ་ གསུམ་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གིས་རྣམ་བཞག་ལ་དཔྱད་པ་ལ་
གཞན་ལུགས་དགག་པ།..... ༨༩

༡༨༥ ་ སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ།..... ༨༠

༡༨༦ ་ སྐྱབ་ངག་འགོད་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་ངོས་བཟུང་བ།..... ༨༡

༡༨༧ ་ གཞན་དོན་རྗེ་དཔག་ལ་ཚྱོད་པ་སྤྱོད་བ།..... ༨༢

༡༨༨ ་ གཞན་ལུགས་ཀྱི་འདོད་པའི་སྐྱབ་ངག་སོགས་བཀག་པ།..... ༨༢

༡༨༩ ་ ཐལ་འགྱུར་བཤད་པའི་རྩལ།..... ༨༢

༡༩༠ ་ ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ།..... ༩༠

༡༩༡ ་ སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་
མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངོ་བོ་དང་ཁོ་ན། རང་ཉིད།
འདོད་པ་སྤྱོད་པའི་དགོས་པ་བཤད་བ།..... ༩༩

༡༣༩༽ སྐབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་ལ་མཐའ་
དབྱེད་པ་ལོ།..... ༣༢༡

༼ཕྱོགས་ཚེས་འཁོར་ལོ༽

༡༣༧༽ ཕྱོགས་ཚེས་འཁོར་ལོ།..... ༣༢༩

༡༣༨༽ པར་བྱང་སྒྲིན་ཚིག་..... ༣༣༠

མཚན་པར་བཟླ་པ།

༡༡། ཇི་བཙུན་སྒྲ་མ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་ཇི་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་
 ཞབས་ཀྱི་པར་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འདིར་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་
 ཚད་མ་རྣམས་འབྲེལ་གྱི་དོན། །ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱིས་བཀྲལ་བ་ལས། །གཞུང་
 གྱིའི་འཆད་ཚུལ་དང་། གྱི་དོན་གྱི་དཀའ་གནས་རྣམས་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པ་ནི་གང་
 བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཡིན་ནོ། །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོས་བརྒྱན་པའི་སྒྲ། །
 ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ལེགས་བཤད་སྟོག་པའི་གསུང་། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཆོས་ཀྱན་གཟིགས་
 པའི་ཐུགས། །མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོར་གཙུག་གིས་མཚོད། །ཆོགས་གཉིས་
 གངས་རིའི་སྟོ་ལ་གནས་བྱས་ནས། །ཐུབ་པའི་བསྟན་དང་སྟོན་པ་སྟོན་མེད་ཅེས། །
 དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་ང་རོ་ཆེར་སྟོག་པ། །སྒྲ་བའི་སེལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་
 རྒྱལ། །སྟེ་བདུན་མཇེད་པའི་དགོངས་དོན་ཡོངས་ཇོགས་པ། །དྲི་མེད་རིགས་པའི་
 སྒྲ་གྱིས་ལེགས་གཟིགས་ནས། །གཞུང་དེ་གང་མས་པའི་མཚོག་ཏུ་འདོམས་མཇེད་
 པ། །སྒྲ་བའི་ཉི་མ་ཙོང་ཁ་བ་ལ་འདུད། །རིགས་ལམ་ཕྱི་བས་སྟོང་ལྷན་པའི་འཁོར་
 ལོ་ཡིས། །ཐུབ་བསྟན་ས་ཆེན་བཞི་ལ་དབང་བསྐྱར་ཞིང་། །ཤས་སྟོལ་གཞན་སྟེ་
 དག་ལས་རྣམས་རྒྱལ་བ། །སྟོ་བཟང་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་དེ་ལ་འདུད། །མགོན་
 དེའི་ཆོས་ཀྱི་ཅོད་པར་དྲི་མ་མེད། །གང་གི་དབྱ་ལ་རྣམ་པར་བཅིངས་པ་ལས། །ཐུབ་
 དབང་བསྟན་པའི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ་བ། །རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་དར་མའི་ཞབས་
 ལ་འདུད། །ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་རིང་ལུགས་སྒྲ་ན་མེད། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱོགས་འདིར་

རྒྱལ་པར་བྱེད་རྣམ་ཞེས། རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ལུང་བསྟན་བརྟེན་གྱུར་པ། བསྟན་
 པའི་བདག་པོ་དགོ་འདུན་གྱུབ་ལ་འདུད། ཏམ་ཚེས་འཛིན་པའི་སྟོན་ལམ་མཐུ་གྱུབ་
 པས། ཞིང་འདིར་འཆད་ཚོད་ཚོམ་པའི་བྱ་བ་ཡིས། རྒྱུབ་པའི་བསྟན་པ་སྟོགས་
 བཅུར་སྒྲིལ་བ་ལ། བྱང་སྟོགས་མཁའ་པའི་ཁོད་ན་ལྷ་མ་མེ་བ། ཀླུ་མ་ཁྲིན་གཉིས་
 པ་ཚེས་འགྱུར་དཔལ་བཟང་དང་། མཁའ་པའི་དབང་པོ་དཔལ་འགྱུར་ལྷན་གྱུབ་
 ཞབས། སྒྲུབ་པའི་སང་གོ་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྷན་སྟོགས། བཀའ་བྲིན་ཅན་གྱི་ཡོངས་
 འཛིན་རྣམས་ལ་འདུད། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྐུས་རང་རྒྱལ་སྟོབ་མའི་ཚོགས། ཏེངས་
 སྟོབས་རིགས་པས་སྒྲུབ་བྱེད་བྲགས་པའི་གཞུང་། རྣམ་འབྲེལ་ལེགས་པར་བཤད་
 པའི་གཏིར་ཆེན་པོ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མའི་ལུགས་བཞིན་དབྱེ་བར་བྱ། །

བསྟན་བཅོས་གྱི་མཚན་བཤད་པ།

འདིར་རྒྱལ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆད་མ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་དོན་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚབ་དཔོངས་པ་
 རབ་གསལ་སྟོགས་ལ་གྱི་མགྲུལ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་འཆད་པ་ལ། རྒྱ་གར་ན་རྣམ་རིགས་
 མི་འདུ་བ་བཞི་ཡོད་པའི་ལེགས་པར་སྐྱར་བ་སྟོག་ཏེ་རྣམ་དུ། བསྟན་བཅོས་འདིའི་
 མཚན་ལ། བྲ་མ་ཏ་མཐར་ཏིག་ཀླུ་རིག་ ཞེས་པ་བོད་རྣམ་དུ་བསྐྱར་ན། ཆད་མ་
 རྣམ་འབྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཞེས་བཞེད་དེ། དེ་ཡང་བྲ་མ་ཏ་ཞེས་པ་བྲ་དང་པོ་
 དང་། རབ་དང་། གཏོ་བོ་ལ་སྟོགས་པ་དུ་མ་ལ་འཇུག་པས། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
 སྒྲུབ་ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ནི། ཆད་མའི་རྣམ་དོད་བྲ་ཞེས་པ་གཏོ་བོ་ལ་འཇུག་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས། རང་ལུལ་གྱི་གཏོ་བོ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་འཇུག་ རང་གི་འཛིན་

སྒྲུངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱ་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་དོན་དུ་བཞེད་ལ། འདིར་བྲུ་ཞེས་པ་
 དང་པོ་དང་། མ་ཎ་ཞེས་པ་འཇལ་བ་ལ་འཇུག་པ་ས། དང་པོ་འཇལ་བ་ཞེས་པ་དོན་
 འགྱུར་དུ་བྱས་ནས། གསལ་དུ་མི་བསྐྱ་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་དོན་དུ་བཞེད། འོན་
 ཚད་མ་ནམ་འགྲོལ་ཞེས་པའི་ཚད་མ་དེ་གང་། དེའི་དོན་ནམ་པར་འགྲོལ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་
 ཞེ་ན། བསྐྱན་བཅོས་འདི་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་ནམ་འགྲོལ་ཞེས་བཟླ་དེ་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། ཟུབ་པའི་གསུང་རབ་དང་ཚད་མ་ཀུན་བརྟུས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པར་འགྲོལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཟླ་དེ་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་པའི་གསུང་རབ་དང་
 ཚད་མ་ཀུན་བརྟུས་ཚོས་ཅན། བྱོད་ལ་ཚད་མ་ཞེས་མིང་གི་བདག་སྐྱེས་ནས་བཟླ་དེ་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བདེན་གཉིས་ལ་གསལ་དུ་མི་བསྐྱ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ་ཡིན་ལ།
 བྱོད་གྱིས་དེ་བཟླ་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཟླ་དེ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན།
 ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ཞེས་བཟླ་དེ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཇེས་སུ་བསྐྱགས་པའི་སྒྲུབ་
 སྒྲོར་ཅན་གྱི་ཆོག་སྐྱེས་བཅད་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཟླ་དེ་པའི་ཕྱིར། ཇེས་
 བསྐྱགས་ཀྱི་སྒྲུབ་སྒྲོར་དེ་གང་ཞེ་ན། ཆོག་སྐྱེས་བཅད་པ་ཡིག་འབྲུ་བདུན་པ་གཅིག་ལ་
 བྱེད་པར་ལོགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྱིང་བ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱན་བཅོས་འདིས་
 ཟུབ་པའི་གསུང་རབ་དང་ཚད་མ་ཀུན་བརྟུས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲོལ་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན།
 རོག་པའི་བྲ་བ་ནམ་བསལ་ཅིང་། ཞེས་པ་ནས། འདི་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས་ཞེས་པའི་
 བར་གྱིས་མདོ་དོན་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་བསྐྱན། ཕྱོགས་ཚོས་དེ་ཆས་ཟུབ་པ་
 ཡི། ཞེས་པ་ནས། མེད་པ་ཅན་གྱི་ཆོག་སྐྱེས་པ་བཞེད། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མདོ་
 དོན་འཆད་ཚུལ་དངོས་བསྐྱན། སློ་ཡི་རྒྱས་པ་རྒྱུང་བ་མེད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་།
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་དེ་བསྐྱན་ནོ། འོན་ རོག་པའི་བྲ་བ་
 ནམ་བསལ་ཅིང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོ་དོན་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་བསྐྱན་

ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། རྟོག་པའི་བྲ་བ་རྣམ་བསལ་ཅིང་། ཞེས་སོགས་སྟོག་གཅིག་གིས་
 བྱད་པར་གསུམ་གྱི་སྟོན་ནས་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་
 ནས། མདོ་དོན་བཤད་པ་ལ་འབྲུག་པའི་བྱ་བ་མཆོད་བཞེད་བསྟན། སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར།
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོ་དོན་བཤད་པ་ལ་འབྲུག་པའི་བྱ་བ་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་དེ་བསྟན་
 ཏོ། །འོ་ན། རྟོག་པའི་བྲ་བ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་བྱད་པར་
 གསུམ་གྱི་སྟོན་ནས་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་པའི་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཤྲུག་སྟེའི་ལུགས་
 དང་། བུམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་ལུགས་དང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་སོ། །

བསྟོད་ཕྱག་མཛད་ཚུལ་ལ་ཤྲུག་སྟེའི་ལུགས།

དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 དང་། བྱད་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་མཆོད་བཞེད་མཛད་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དགོས་དོན། བསྐྱས་དོན། ཆོག་གི་དོན་དང་གསུམ།
 དང་པོ་ནི། རྟོག་པའི་བྲ་བ་རྣམ་བསལ་ཅིང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་
 པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་རང་ཉིད་སྐྱེས་བུ་དམ་པར་
 བསྟན་པར་བྱ་བ་དང་། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། བསྟན་
 བཅོས་རྣམས་འགྲེལ་ལ་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་ལྷུ་ར་བསྟོད་ནས་ཞུགས་པ་ལས་
 བསོད་ནམས་སྐྱེ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷུ་ར་ཡང་ཤྲུག་སྟེས། ཡར་བས་དག་ནི་
 ཕལ་ཆེར་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་བདག་ཉིད་འདོད་པའི་ལྷ་ལ་ཕྱག་བྱེད་དོ། །
 དེ་བས་ན་སྟོབ་དཔོན་འདི་ཡང་བདག་ཉིད་དམ་པ་རྣམས་དང་སྟོད་པ་མཐུན་པར་བྱ་བ་
 དང་། བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ལྷ་ལ་བསྟོད་པས་བསོད་ནམས་འཕེལ་ལ། བསོད་

རྣམས་འཕེལ་བས་ཀྱང་བསྐྱར་བཅོས་ཚུལ་པ་ལ་བགོགས་མེད་པར་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་།
 འཆད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉན་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤར་བསྡོད་ནས་ཞུགས་པས་
 བསོད་ནམས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་དོན་དུ་གཟིགས་ནས་རྟོག་པའི་དྲ་བ་རྣམ་བསལ་
 ཅིང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ལྷ་ལ་མཆོད་པ་བརྩམས་
 མོ་ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་བསྐྱུས་དོན་ལ། བསྡོད་པ་དང་། ཕྱག་འཆལ་བ་
 གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྡོད་པ། གཞན་དོན་ཕུན་
 ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྡོད་པ། གཞན་དོན་སྤྱོད་པའི་ཐབས་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྡོད་
 པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྟོག་པའི་དྲ་བ། ཞེས་སོགས་ཚིག་རྒྱུད་དང་པོ་གཉིས་
 ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། ཞེས་པས་བསྐྱར། གསུམ་པ་ནི།
 འོད་ཟེར་དག །ཀུན་ནས་འཕྱོ། ཞེས་པས་བསྐྱར། གཉིས་པ་ཕྱག་འཆལ་བ་ནི།
 ཕྱག་འཆལ་ཞེས་པས་བསྐྱར། དེ་རྒྱུད་དུ་ཤུགས་སྒོས། གང་གི་ཆོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་
 ཞེས་པའི་སྐྱ་གྲགས་པས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་མི་བཟུང་བ་དེའི་ཆོ་ན།
 འདི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་བསྡོད་པ་དང་
 ཕྱག་འཆལ་བ་གཉིས་ཏེ། ཕྱག་འཆལ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ནི་ཕྱག་འཆལ་བའོ། །ལྷག་མ་
 རྣམས་ཀྱིས་ནི་བསྡོད་པའོ། །བསྡོད་པ་ཡང་རང་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་།
 གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། གཞན་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཐབས་རྣམ་
 པ་གསུམ་མོ་ཞེས་གསུངས། རང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་སྒྱ།
 ལོངས་སྒྱ། སྒྱལ་སྒྱ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྟོག་པའི་དྲ་བ་རྣམ་བསལ་
 ཅིང་། །ཞེས་པས་བསྐྱར། གཉིས་པ་ནི། ཟབ་པའི་སྐྱ་མངའ། ཞེས་པས་བསྐྱར།
 གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་ཆེའི་སྐྱ་མངའ། ཞེས་པས་བསྐྱར་ཏེ། ཤུགས་སྒོས། རང་གི་དོན་
 ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་། སྤྱི་བ་པ་སྤངས་པའི་བྱེད་པར་དང་།

མངོན་སུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞིང་། སར་གནས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡན་
 ཆད་ཁོན་ལེ་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 སྤྱལ་སྤྱོལ་ཚེས་ཅན། རྒྱ་ཆེ་བ་ཞེས་བཟློལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གནས་འདོད་ཁམས་
 ནང་། གཟུགས་ཁམས་ཅི་རིགས་སུ་བཞུགས་ཤིང་། གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་
 ཀའི་དོན་དངོས་སུ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུར་།
 ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཁྱད་པར་དག་ནི། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ། ཞེས་པའི་ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་
 བསྟན་ཏེ། ཞེས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཟབ་པ་དང་། ཞེས་བྱ་མཐའ་དག་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཐའ་དག་ལ་
 ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཆེ་བའི་སྤྱོད་མངའ་ཞེས་གསུངས། དེ་ཚེས་ཅན། གཞན་དོན་ཕུན་
 སུམ་ཚོགས་པ་མངའ་བ་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་སྐལ་བ་ཇི་ལྟར་བཞེན་དུ་མངོན་
 མཐོང་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱིས་འཕོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུར་། བཟང་པོ་ནི་དག་
 ལེགས་ཏེ། མངོན་པར་མཐོང་དང་ངེས་པར་ལེགས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གང་ལ་
 དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་ལ་ཀུན་ཏུ་སྟེ། མ་ལུས་པར་སྐལ་བ་ཇི་ལྟར་བཞེན་དུ་འབྱུང་བ་
 དེ་ནི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལོ། །འདིས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མ་ཆང་བ་མེད་
 པར་བཤད་དོ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཚེས་ཅན། གཞན་དོན་སྤྱུབ་པའི་ཐབས་ཕུན་
 ཚོགས་མངའ་སྟེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྐལ་བ་དང་འཆོམས་པར་ཆོས་བསྟན་པས་
 མངོན་མཐོང་དང་ངེས་ལེགས་བསྐྱུན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུར་། གཞན་གྱི་དོན་
 ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདི་འགྲུབ་པའི་ཐབས་ནི། འོད་ཟེར་དག །ཀུན་ནས་འཕྱོ།
 ཞེས་བྱ་བ་འདིས་བཤད་དེ། འོད་ཟེར་དག་ནི་འོད་ཟེར་རྣམས་སོ། །འདིར་ནི་དངོས་
 པོ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞེན་དུ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཚེས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཚེས་སྟོན་
 པ་མངོན་པར་མཐོང་དང་ངེས་པར་ལེགས་པ་འགྲུབ་པའི་ཡུལ་ཅན་དག་ཁོན་འོད་ཟེར་

དང་འདྲ་བས་ན། འོད་ཟེར་དག། ཅིས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། ཀུན་
 ཏུ་བཟང་པོ། ཞེས་པའི་སྒྲ་གྲགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
 ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་མཆོད་བཅེད་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་ཡང་བསྟོད་པ་དང་། ཕྱག་
 འཆོལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཡང་། རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ།
 གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཕུན་ཚོགས་
 ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྟོག་པའི་བྱ་བ། ཞེས་སོགས་ཆོག་
 ཀྱང་གཉིས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། ཞེས་པས་འཆད།
 གསུམ་པ་ནི། འོད་ཟེར་དག། ཅིས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ཕྱག་འཆོལ་བ་
 ནི། ཕྱག་འཆོལ་ཞེས་པས་འཆད། ཆོག་དོན་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་
 བཟང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངའ་སྟེ། སྒྲ་གསུམ་རྗེས་སུ་
 མཐུན་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རོ་བོ་ཉིད་སྒྲ་རྗེས་
 མཐུན་པ་ཐོབ་སྟེ། རང་གི་རོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱུང་བྱུང་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སའི་སྤྱིལ་པ་
 སྤངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོངས་སྒྲ་རྗེས་
 མཐུན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཟབ་པ་ཞེས་བཅེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཉན་རང་དང་
 སོ་སྒྲེ་ནམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཅེད་
 པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུལ་སྒྲ་རྗེས་མཐུན་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་ཆེ་བ་ཞེས་བཅེད་པའི་རྒྱ་
 མཆོན་ཡོད་དེ། ཕྱིན་དུག་ཉམས་ལེན་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་གྱུར། གང་གི་ཆོ་གྲགས་པ་ལ་ལྟོས་པ་དེའི་ཆོ་ནི། ཀུན་ཏུ་
 བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་འདི་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ལས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བྱུང་པར་ཞིག་
 ལ་གྲགས་པས་འདི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ་མཆོད་པ་ཡིན་ནོ། ཆོག་ནི་སྤྲ་མ་
 བཞིན་དུ་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །བྱུང་པར་ནི་འདི་ཡོད་དེ། རྟོག་པའི་བྱ་བ་ནས་པར་བསལ་

བཞིན་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་ལས་བཟུངས་བྱའོ། །ཟབ་
པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་སོ་སྐྱེ་ནམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་
སོ། །རྒྱ་ཆེ་བ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ལས་སོ། །བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔའ་ནམས་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྐྱེ་གསུམ་ནི་ཡོད་པ་འོ་ན་སྟེ། མཐར་
ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱི་ཡིན་པར་ནམ་པར་བཞག་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་
གསུངས།

བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་ལུགས་བཤད་པ།

གཉིས་པ། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་འབྲེལ་བ་ལས་བཤད་རྒྱལ་ནི། རྟོག་པའི་བྱ་བ། ཞེས་
སོགས་ཆོག་རྟེན་གཉིས་ཀྱིས་རང་དོན་ལུན་ཆོགས་དང་། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་གཞན་དོན་ལུན་ཆོགས་བསྟན། བྲམ་ཟེ་ལས། བྱེད་སྒྲུ་མས་ནི་རང་གི་
དོན་ལུན་སྒྲུ་ཆོགས་པ་བཟླ་ལ། ཕྱི་མས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ལུན་སྒྲུ་ཆོགས་
པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་རྟོག་པའི་བྱ་བ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བདག་འཛིན་
གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་དོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་དངོས་སུ་
བསྟན་པའི་སྒྲོན་མ་ཡི་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ལུགས་ལ་བསྟན་ཏེ། བྲམ་ཟེ་ལས། རྟོག་པའི་བྱ་
བ་ནམ་པར་བསལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཙམ་གྱི་སྐྱེའི་བདག་ཉིད་
དང་མི་འབྲེལ་བར་བཟླ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་གཉིས་
མེད། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། ཞེས་གསུངས་ཞེས་པས་བཤད། ཟབ་
ཅིང་། ཞེས་པས་ལོངས་སྐྱེ་དང་། རྒྱ་ཆེ། ཞེས་པས་སྐྱེལ་སྐྱེ་བསྟན་ཏེ། བྲམ་ཟེ་
ལས། ཟབ་པས་ནི་གཞན་གྱི་ཤེས་པར་བྱར་མེད་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་

སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྟེན་འདི་ཉིད་དུ་བཟོད་དོ་ཞེས་དང་། རྒྱ་ཆེ་
བས་ནི་གཞན་དང་མཚུངས་པ་མེད་པས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཉིད་དུ་བཟོད་དེ། ལམ་གཞན་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རེ་ཤིག་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ནི། དེ་ལ་མི་ལམ་ལྟ་གང་
གིས་ཀྱང་བསྐྱུན་དུ་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་བསྐྱེད་ཏེ། བྲམ་ཟེ་ལས། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་
གཞན་གྱི་དོན་གྲུབ་པར་བཟོད་དོ། །ཀུན་ཏུ་ལེགས་པ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་པའི་ཕྱིར།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ལེགས་པ་ནི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་མ་འདྲིས་པ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། །གཞན་ལ་གཞོད་པ་སྣིང་པོར་གྱུར་པའི་ཕན་འདོགས་པ་མངོན་
པར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུགས་རྗེས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་
ལ་བྱད་པར་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞོད་པ་བྱེད་པའི་སྣིང་པོར་གྱུར་པའི་ཕན་
འདོགས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པ་ཉིད་དེ། འགའ་ཞིག་ལྟས་བྱིན་བསད་པས་
མཆོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་དགའ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གང་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་
མངའ་བ་དེ་བཟོད་པ་ནི། འད་ཟེར་དག ཀུན་ནས་འཕྲོ། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདིས་
ནི་དོན་ཐམས་ཅད་བྱུང་བའི་གསལ་བ་ཉིད་བཟོད་དོ། །ཐམས་ཅད་མ་བྱེན་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་ཐ་ཆིག་གོ་ཞེས་གསུངས།

ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལའད་པ།

གསུམ་པ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་གསུངས་པའི་རྩལ་ལ། དགོས་དོན།
བསྐྱེད་དོན། ཆོག་གི་དོན་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ལྟ་དང་གྲུ་དང་བྱང་སྟོང་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞབས་ཀྱི་པརྟོ་ལ་ཕུག་བྱས་པ་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་

ཡོན་ཏན་བཟློད་ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གནས་སྐྱབས་
 བསྐྱན་བཅོས་རྩོམ་པའི་བར་ཆད་ཞིབ་དང་། མཐར་ཐུག་གཤུལ་བྱ་ནས་སྤྱི་མཐུན་པ་
 དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བསྟོན་པ་
 དང་། ཐུག་འཆའ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོན་
 པ་དང་། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོན་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།
 རང་དོན་སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོན་པ་དང་། རང་དོན་རྟོགས་པ་ཕུན་
 ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོན་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྟོག་པའི་བྱ་བ་ནས་བསལ་ཅིང་།
 ཞེས་པས་བསྟན། གཉིས་པ་ལ། ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་
 ནས་བསྟོན་པ་དང་། ཇི་སྟེད་པ་མཐུན་པའི་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོན་པ་
 དང་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཟབ་པའི་སྐྱ་མངའ་ཞེས་པས་བསྟན། གཉིས་པ་ནི། གྱུ་
 ཆེ་བའི་སྐྱ་མངའ་ཞེས་པས་བསྟན། གཉིས་པ། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
 བསྟོན་པ་ལ། གཞན་དོན་གྱི་དོ་བོ་དང་། དེ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཕུན་ཚོགས་གཉིས།
 དང་པོ་ནི། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། ཞེས་པས་བསྟན། གཉིས་པ་ནི། འོད་ཟེར་དག །
 ཀུན་ནས་འཕྱོ། ཞེས་པས་བསྟན། གཉིས་པ། ཐུག་འཆའ་བ་ནི། ཐུག་འཆའ་
 ཞེས་པས་བསྟན། ངག་འདི་བསྐྱན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་ནས་གཞག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། བསྐྱན་
 བཅོས་འདིའི་བཟློད་བྱ་ལ་རིགས་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལྟར། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་
 དཔག །ལྟར་སྤང་བཅས་པ་བདག་རིག་བྱེད། །སྐྱབ་པ་དང་ནི་སུན་འབྱིན་ངག །
 ལྟར་སྤང་བཅས་པ་གཞན་རྟོགས་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་གཞལ་བྱ་
 ཇིས་པའི་ཐབས་དང་། ཇིས་ནས་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་གཉིས་སུ་འདུལ།
 རང་གི་གཞལ་བྱ་ཇིས་པའི་ཐབས་ལེུ་དང་པོ་གསུམ་དང་། ཇིས་ནས་གཞན་རྗེས་སུ་
 འཛིན་པའི་ཐབས་ལེུ་བཞི་པས་བསྟན་ཅིང་། རྟོག་པའི་བྱ་བ་ནས་བསལ་ཅིང་། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་རྒྱུ་དང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་དོན་ཡུན་ཚོགས་བསྟན་ནས་ལེའུ་དང་
 པོ་གསུམ་གྱི་ལུས་ནུས་གཞག་བསྟན། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། ཞེས་སོགས་རྒྱུ་དང་པོ་གཉིས་
 གཉིས་ཀྱིས་གཞན་དོན་ཡུན་ཚོགས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་དོན་ལེའུ་འི་ལུས་ནུས་
 གཞག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལེའུ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་རང་དོན་སྤངས་པ་ཡུན་ཚོགས་ཇི་
 ལྟར་བསྟན་ཞེ་ན། དེ་བསྟན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་།
 གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ལེའུ་གཉིས་པས་བསྟན། ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་
 ལེའུ་གསུམ་པས་བསྟན། རྒྱ་ཆེ་བ་ཇི་སྟེད་པ་མཁུན་པའི་རྟོགས་པ་ཡུན་ཚོགས་ལེའུ་
 དང་པོ་གསུམ་ཀས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་དེ། ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བའི་སྤྲོ་
 རོལ་དུ་ལུས་ནུས་གཞག་འབྱུང་མི་རིགས་ཏེ། ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བའི་སྤྲོ་རོལ་དུ་
 ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སྟུམ་ན། སྟོན་མེད་དེ། དག་འདི་བསྟན་
 བཅོས་འདིའི་ལུས་ནུས་གཞག་མ་ཡིན་ན། བསྟན་བཅོས་འདིའི་ལུས་ནུས་གཞག་མེད་
 པར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཆོག་དོན་ནི། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་
 བཅོས་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། རང་དོན་སྤངས་པ་ཡུན་ཚོགས་མངའ་བ་ཡིན་ཏེ།
 ལུས་ཅན་འཆིང་བར་བྱེད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་ཞེན་ཅིང་ནུས་པར་
 རྟོག་པའི་བྱ་བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དུང་ཡུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ནུས་པར་བསལ་ཅིང་
 སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྟོགས་པ་ཡུན་ཚོགས་མངའ་བ་ཡིན་ཏེ། ཟབ་པ་ཇི་
 ལྟར་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཇི་སྟེད་པ་མཁུན་པའི་རྟོགས་པ་ཡུན་ཚོགས་མངའ་བའི་ཕྱིར། གང་
 ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཟབ་པ་ཞེས་བཞེད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་ནུས་ཀྱིས་མཉམ་གཞག་སོ་སོར་གི་མདོན་སུམ་དུ་
 རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཆོས་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཅམ་ལས་ཇི་སྟེད་པ་བཞིན་དུ་ངས་མི་རྣམས་པའི་

གྲུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། གཞུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་
 སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཟུབ་པ་ཞེས་བཅོད་པའི་གྲུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་
 དང་རང་སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་གྲུ་
 མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཅོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་པ་ཆོས་ཅན། གྲུ་ཆེ་བ་ཞེས་བྱ་
 སྟེ། ཡུལ་དང་དུས་དང་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲོན་ས་རྒྱ་ཆེ་བའི་
 ཕྱིར། ཟུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་
 མངའ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་གཞུགས་སྐྱ་གཉིས་མངའ་བའི་ཕྱིར། གཞུགས་སྐྱ་
 གཉིས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། གདུལ་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་
 མཐོང་དང་ངེས་ལེགས་གཞན་དོན་ཡིན་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་མངོན་མཐོང་ངེས་ལེགས་
 འགྲུབ་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་སྐྱ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་
 སྟེ། གདུལ་བུ་ལ་ལེགས་པ་དང་ཕན་པ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་དང་། ལེགས་པ་མ་ཡིན་
 པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འདྲིས་པ་དང་། གྲུ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པར་ལེགས་པའི་རིགས་ནམ་
 པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་དེ་ལྟར་བཅོད་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་པ་སངས་རྒྱས་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཕུན་ཚོགས་མངའ་སྟེ།
 ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་གཞུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ལྷན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དེ་
 བཞིན་དུ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་། མི་ཤེས་པའི་
 ལྷན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་པའི་གསུང་གི་འོད་ཟེར་གདུལ་བུ་ལ་
 ཀུན་ནས་འཕྲོ་ཞིང་ཟུབ་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར།

སྐྱུ་བཞི་འཛམ་ཉིད་བཤད་པ།

དེས་ན་དག་པ་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་དབྱིངས་མཐར་ཐུག་ རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་འཛམ་ཉིད།
 ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གཞིགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས། ཡེ་ཤེས་
 ཆོས་སྐྱུ་འཛམ་ཉིད། དེས་པ་ལྟ་ལྷན་གྱི་མཐར་ཐུག་གི་གཞུགས་སྐྱུ། རོངས་སྐྱུ་
 མཛམ་ཉིད། དེས་པ་ལྟ་དང་མི་ལྷན་པས་རབ་རྟུ་བྱེ་བའི་མཐར་ཐུག་གི་གཞུགས་སྐྱུ་དེ།
 སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་འཛམ་ཉིད། རང་གི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུས་བདག་རྒྱེན་བྱས་པ་
 ལས་བྱུང་བའི་ནུ་མ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན། སངས་རྒྱས་གྱི་འཕྱིན་ལས་གྱི་མཛམ་ཉིད།

ཟབ་པའི་དོན་ལ་དབྱད་པ།

ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ནུ་མས་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་མ་
 བྱུར་པའི་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཟབ་མོ་ཡིན་ལ། ཞེས་པའི་དོན་ལ། མཁས་
 བའི་དབང་པོ་ཁ་ཅིག་ཉན་རང་འཕགས་པས་གཞུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་
 སྟོང་ཉིད་རིགས་པའི་ནུ་མ་བྱངས་མཐའ་ལས་པའི་སྟོན་སྐུ་མ་རྟོགས་པ་ལ་དགོངས་ནས་
 དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱལ་འཕགས་པས་གཞུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་
 སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཏེ། ནུ་མ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས། སེམས་
 ཅོམ་པའི་འདོད་པ་བརྟེན་པའི་སྐབས་སུ། གཞུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཆོས་མན་ཆད་
 ཅོམ་ཐོས་པས་གསོ་བར་བྱ་བ་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་རིགས་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་སངས་རྒྱལ་དང་སེམས་ཅམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱོམ་བྱའི་གཙོ་བོའི་ལྷ་བ་ལ་མཐོང་མན་
 གྱི་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ། མྱིང་པོ་རྒྱན་ལས། རང་སངས་རྒྱལ་དང་སེམས་ཅམ་
 པའི་ལྷ་བ་ལ་མཐོང་མན་གྱི་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས། རང་ལྷགས་ནི། དང་པོ་ནས་ཐེག་དམན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་ཉན་རང་
 འཕགས་པ་ལ་གཞུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྣང་པའི་སྣང་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་སྣོད་
 དུལ་མ་ཡིན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རང་
 སངས་རྒྱལ་དང་སེམས་ཅམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱོམ་བྱའི་ལྷ་བ་ལ་མཐོང་མན་གྱི་བྱད་པར་
 ཡོད་དེ། རང་རྒྱལ་སྟོབ་པ་འཕགས་པས་གཞུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྣང་པའི་སྣང་
 ཉིད་གཙོ་བོར་སྟོམ་ན། དེས་གཞུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤང་བའི་
 གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས་པས། རང་རྒྱལ་དབང་བཅོམ་པས་ཤེས་སྟོབ་རྟོག་པ་སྤངས་པར་
 ཐལ་བ་དང་། རང་རྒྱལ་སྟོབ་པ་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཙོ་བོར་སྟོམ་ན།
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཙོ་བོར་མི་སྟོམ་པར་འགྱུར་བས། དེས་འཁོར་བ་སྤང་བའི་
 གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་སྣིང་པོ་རྒྱན་གྱི་ལུང་
 དེའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ཡོད་དེ། རྣམ་འབྱོར་སྟོན་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་
 སྐབས་སུ། རང་སངས་རྒྱལ་དང་སེམས་ཅམ་པ་གཉིས་ལྷ་བ་མཚུངས་པ་དེའི་དོན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་རང་རྒྱལ་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་
 ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་མངོན་པ་ཀུན་བརྟུས་ལས། སངས་རྒྱལ་འབྱུང་བ་མེད་ན་
 རང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ། ཡོད་ན་སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་
 བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བུ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། དེའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་
 སོང་བའི་རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་རྣམ་

གཞག་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། གཞུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་
 ཀུན་བཏགས་དེ། དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་
 མ་ཡིན་པས་སྒྲོན་མེད་དོ། །སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
 འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། །ཁ་ཅིག་མ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཟར་
 ལས་གསལ་བྱེད་ལས། ལུས་ཅན་འཆིང་བར་བྱེད་པ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་
 ཞེན་ཅིང་ནམ་པར་རྟོག་པའི་བྱ་བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དུང་ཡུང་བའི་རྩལ་གྱིས་ནམ་
 པར་བསལ་ཅིང་སྤངས་པ་དང་། ཞེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལུས་ཅན་འཁོར་བར་
 འཆིང་བྱེད་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུར་ཡང་། རྟོག་པ་ནི་སེམས་
 དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ། །ཁམས་གསུམ་པ་བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་སོགས་པའི་
 རྣམ་པར་ཞུགས་པ་དང་། གཞུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་སོ། །
 དེ་ཉིད་ནི་བྱ་བ་སྟེ། འཆིང་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དབང་བཅོམ་
 པས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེས་འཁོར་བ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ན། འཁོར་བ་
 སྤངས་ན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་སྤངས་དགོས་པ་དུང་ངེས་རྣམས་འབྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་
 ཏི། སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་དུང་ངེས་རྣམས་འབྱེད་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་རྣམས་ལ་
 ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་དུ་བཏགས་པ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་འཛིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་འཛིན་གྱིས་འཛིན་ལྟའི་རྩ་བ་བྱེད་པར་བཞེད་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་
 གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་གཞི་བྱེད་པ་ནི་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་
 མེད་པར་བཞེད་པའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཞེད་ལ། དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 འཛིན་ཟད་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྟོག་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མ་ཟད་ན་གང་
 ཟག་གི་བདག་འཛིན་མི་སྟོག་པ་མ་ཡིན་པས། འཁོར་བའི་གཞི་རྩ་མཐར་ཐུག་པ་མ་

ལོག་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་མི་འགའ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
མ་ཡིན་ན། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། འཛིག་ལྟའི་རྩ་བ་སྤངས་པར་ཐལ།
འཛིག་ལྟ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཀྱི་
བདག་འཛིན་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཛིག་ལྟའི་
རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཕྱི་མ་བྱང་ངེས་ན་མ་འབྱེད་བྱངས་མ་ཐག་པ་དང་འགའོ།།

འོ་ན། གླེ་བོ་པལ་ཆེར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོ་དོན་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་
བྱ་བ་བསྟན་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། ཉོག་པའི་བྱ་བ་ན་མ་བསལ་ཅིང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
བྱང་པར་གསུམ་ལྟ་བུ་གློ་ནས་བྱབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྟ་བུ་འདས་ལ་བསྟོད་པུག་
བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རི། ཉོགས་པ་སྟོན་དུ་གཏོང་བ་དག་བྱ་བ་འགའ་ཡང་མ་མཐོང་
བར་ཡུལ་བྱང་པར་ཅན་ལ་ཕྱག་མི་བྱེད་པས་བྱ་བ་གང་ཅོམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བསྟན་
བཅོམ་རྩོམ་པའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་བྱས་པ་ལ། ཉོགས་ལྟ་བུ་བྱ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
པས་བྱབ་པས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་མཐོང་ཞེ་ན། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། གླེ་བོ་པལ་ཆེར།
ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། ལྟ་བུར། བསྟན་བཅོམ་ན་མ་འགྲེལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལེན་པར་
བྱེད་པ་ནི་མ་ཁས་པ་དག་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཉན་པ་པོའི་སྟོད་ཀྱི་སྟོན་
མང་བས་ཕན་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཡང་མེད་པ་སྐད་དུ་བྱས་ནས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལ་
གོམས་པས་བསྟོས་པའི་སེམས་ཁོ་ན་བསྟན་བཅོམ་རྩོམ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་
དང་། དོན་ཆེན་པོ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱའི་ཉམས་པ་འདི་ནི་དོར་བར་རིགས་སོ་ཞེས་
བྱ་བར་འདི་ཡང་ཆོག་ལྷན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་པ་གླེ་བོ་
པལ་ཆེར། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ་ཞེས་གསུངས།

གཉིས་བཀོན་མ་ཟད་ལེགས་བཤད་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་སྐྱོབ་རྣམས་ལ་ཐུག་དོག་གི་
 མ་དག་གིས་མི་སྤང་པར། །ཡོངས་གྲུང་ཕྱིར་ན་བདག་ལ་འདི་ནི་གཞན་ལ་ཕན་པ་
 ཡིན་ཞེས་སེམས་པས་འདི་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས། །ཞེས་འདོན་ནས། སྐྱོབ་པོ་ལ་ཆེར་
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདོན་པ་བསྐྱུར་ནས། གཞུང་འདིས་ཆོད་མ་ཀུན་བརྟུས་གཞན་
 ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྐྱེས་པའི་སེམས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་
 ལ་སློད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་བུལ་བར་འདོད་པའི་སྤྲིང་ཇེས་ཀུན་
 རས་སྤངས་ཏེ། བསྐྱར་བཅོས་རྣམས་འབྲེལ་གཞན་དོན་དུ་རྩོམ་པར་བསྐྱར་པ་ཡིན་ཏེ།
 ལྷག་པར། གཞན་དག་ནི་གཞན་དུ་འཆད་དེ། སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་འདི་ཅིའི་
 ཕྱིར་ཆོད་མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་རྣམས་འབྲེལ་གྱི་རྩལ་དུ་འཆད་པར་བྱེད་ཀྱི། རང་འགའ་
 ཁོ་ཀྱི་བསྐྱར་བཅོས་མིན་ཞེས་དྲི་བའི་སྐྱབས་འདིར་སྐྱོབ་པོ་ལ་ཆེར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པ་སློམ་སོ། །ཆོགས་སྤྱབ་ཅད་པ་འདིའི་བསྐྱེད་པའི་དོན་ནི་བདག་ནི་སེམས་པ་དང་།
 སྤྲིང་ཇེས་ཆོད་མ་ཀུན་ནས་བརྟུས་པ་བཤད་པར་སེམས་ལ་འདོད་པ་སྐྱོའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
 མོ། །སེམས་པ་དང་སྤྲིང་ཇེས་དག་ནི་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་པོས་མཇོད་པའི་བསྐྱར་
 བཅོས་ཕན་པ་རྒྱུད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ཕན་པ་རྒྱུད་པ་ཡང་ཉན་པ་པོའི་སྐྱོབ་པོ་ཡི་ཉེས་
 པ་ལས་གྲུང་བས་སོ་ཞེས་དང་། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཕལ་ལ་ཆགས་ཤིན། ཤེས་རབ་
 རྩལ་མེད་པས་ན། ཞེས་བྱ་བ་སློམ་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ན་འདི་ཉེས་པར་བཤད་པ་ལ་ཡང་
 ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་བཟུང་ནས་ཕལ་བ་ལ་ཆགས་པར་བྱེད་
 དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། བདག་ཉིད་སློབ་དཔོན་གྱི་ལེགས་པར་
 བཤད་པ་རྣམས་ཇི་བཞིན་དུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་མི་རྟུས་པས་སློབ་དཔོན་གྱི་ལེགས་པར་
 བཤད་པ་དེ་དག་དོན་དུ་མི་གཉིས་ཞིང་སློབ་དཔོན་ལ་ཡང་ཞེ་སྤང་བར་འགྱུར་བར་མ་ཟད་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སློམ་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱི་ལེགས་པར་བཤད་པ་རྣམས། དོན་

དུ་མི་གཉིས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་ལ་
 ཕྱག་དོག་གི་དྲི་མ་དག་གིས་སྒྲུང་བར་ཡང་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་
 ལ་ཞེན། ལེགས་བཤད་རྣམས་གོམས་པ་ལྟར་ལོན་སྐྱེད་པ་ལོ། ། བར་དུ་ཆོད་ཀྱང་
 འབྲེལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ལུང་ལས། གང་ཞིག་གང་དང་འབྲེལ་བ་དེ། འིང་ན་
 འདུག་ཀྱང་དེ་དང་དེར། ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས། སྐྱེ་བོ་པལ་ཆེར།
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཉན་པ་པོའི་སྐྱོན་བཞི་བསྟན་ནས། རྒྱགས་ལ་བསྟན་བཅོས་
 རྣམ་འབྲེལ་གྱི་ཆོད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་དོས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བོ་པལ་ཆེར་པལ་ལ་
 ཆགས་ཤིང་ཤེས་རབ་རྩལ་མེད་པས་ན། ཞེས་པས་དངོས་སུ་ཉན་པ་པོའི་སྐྱོན་གྱི་སྐྱོན་
 ཤེས་རབ་ངན་པ་དང་མི་ཤེས་པ་དེ་བསྟན་ནས། རྒྱགས་ལ་བསྟན་བཅོས་རྣམ་འབྲེལ་
 གྱི་ཆོད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན། ལེགས་ཉེས་འབྲེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་དང་
 ལྷན་པ་ཅིག་དགོས་ཞེས་བསྟན། ལེགས་བཤད་རྣམས་དོན་དུ་མི་གཉིས། ཞེས་པས་
 དངོས་སུ་ཉན་པ་པོའི་སྐྱོན་ལེགས་བཤད་ལ་དོན་གཉིས་མེད་པ་དེ་བསྟན་ནས། རྒྱགས་
 ལ་བསྟན་བཅོས་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་ཆོད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན་ལེགས་བཤད་ལ་དོན་
 གཉིས་དང་ལྷན་པ་ཅིག་དགོས་ཞེས་བསྟན། ཕྱག་དོག་དྲི་མ་དག་གིས་སྒྲུང་བར་ཡང་།
 ཞེས་པས་དངོས་སུ་ཉན་པ་པོའི་སྐྱོན་སློ་གཟུ་བོར་མི་གནས་པ་དེ་བསྟན་ནས། རྒྱགས་
 ལ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཆོད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་ཡིན་ན། སློ་གཟུ་བོར་གནས་པ་ཅིག་
 དགོས་ཞེས་བསྟན། ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་བྲུབ་པ་ཡི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོ་དོན་
 འཆད་རྩལ་དངོས་བཤད་པ་ནི་འདི་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཀུན་
 བདུས་ཀྱི་དགོངས་འབྲེལ་དུ་གྱུར་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་འབྲེལ་རྩོམ་པ་ལ་དགའ་བ་
 སྐྱེས་ཞེས་བཤད་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་འདིས་ཀུན་བདུས་ཀྱི་དགོངས་པ་
 འབྲེལ་རྩལ་དེ་གང་ཞེན། ལེབ་དང་པོས། ཆོད་མ་མདོའི་དོན་འཆད་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་

རང་དོན་རྒྱུ་དཔག་དེ་བསྟན་ནས། ལུ་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 མདོ་དོན་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། ལུ་གཉིས་པའི་མཚམས་སྐྱར་དུ་ལྷ་དབང་སློམ། སློབ་
 དཔོན་གྱི་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་གྱི་བསྟན་བཅོས་འཆད་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་སྐྱར་དཔག་པ་རྣམ་པར་
 བཞག་ནས་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཆད་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཕྱག་འཆའ་བའི་
 ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་བཤད་པ་མཛད་པར་ཚོམ་བའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་
 ན་རེ། བསྟན་བཅོས་འདིར་རང་དོན་རྒྱུ་དཔག་དང་པོར་འཆད་མི་རིགས་པར་ཐལ།
 བསྟན་བཅོས་འདི་ཀུན་བརྟུས་གྱི་འགྲེལ་བ་གང་ཞིག་ ཀུན་བརྟུས་སུ་མངོན་སུམ་དང་
 པོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེན་སྦྱོན་མེད་དེ། ཀུན་བརྟུས་སུ་རྒྱུད་ལ་སྦྱིབ་པའི་རིམ་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་མངོན་སུམ་དང་པོར་བཤད། བསྟན་བཅོས་འདིར་དགོས་པ་ལ་
 ལྟོས་པའི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རང་དོན་རྒྱུ་དཔག་དང་པོར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 ཆད་མ་མདོའི་དོན་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་རང་དོན་རྒྱུ་དཔག་དང་པོར་འཆད་
 པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མདོ་དོན་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པ་ལ་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་
 རྣམ་པར་འབྱེད་དགོས། རྒྱུར་མཐོང་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་
 འབྱེད་པ་རྒྱུ་དཔག་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། དོན་
 དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་རྒྱུ་དཔག་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་ལ་ཞེས་
 དང་། ལྷ་ཀྱང་། གལ་ཏེ་སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཆད་མ་ཀུན་བརྟུས་འཆད་པར་
 བྱེད་ན། ཅིའི་ཕྱིར་རང་འགར་རྒྱུ་དཔག་པ་འདི་རྣམ་པར་འཛོག་སྟུམ་པའི་ཐེ་ཆོས་
 བསལ་བའི་ཕྱིར། དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སློབ་ཏེ། ཞེས་
 གསུངས།

དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པའི་ནུམ་གཞུག་བཤད་པ།

འོན་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་དེ་གང་། དེ་ནུམ་པར་འབྱེད་པ་ཇེས་དཔག་ལ་རག་ལས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་གང་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ལ་ཤྲུག་སྒྲིའི་ལུགས་དང་། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་
 ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས་མཛད་པའི་ཆད་མའི་
 མཚན་ཉིད་དང་། བསྟན་བཅས་ནུམས་ཆོས་ཅན། དོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། རིགས་པ་དང་
 ལྷན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ལྷན་གསུམ་གྱིས་བཏགས་པའི་
 ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། དོན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རིགས་པ་
 དང་མི་ལྷན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲུང་གིས་
 མཛད་པའི་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རིགས་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། ལྷན་གསུམ་
 གྱིས་བཏགས་པའི་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རིགས་པ་དང་མི་ལྷན་པར་
 ནུམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་ནུམ་པར་འབྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་མཐོང་
 ནུམས་ཀྱིས་དེ་ནུམ་པར་འབྱེད་པ་ཇེས་དཔག་ལ་རག་ལས་ཏེ། རྒྱུ་མཐོང་ནུམས་ཀྱི་
 མདོན་སྙམ་གྱིས་དེ་ལྟར་འབྱེད་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཐོང་གི་མདོན་སྙམ་དེ་དེ་
 གཉིས་ནུམ་པར་འབྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤྲུག་རྒྱུ་ དེ་བས་ན་གཞན་དུ་ནུམ་པར་
 བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དོན་ནི་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས་མཛད་པའི་ཆད་མའི་མཚན་
 ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། དོན་མ་ཡིན་པ་ནི་སྙམ་
 ལྷན་གསུམ་གྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དང་མི་ལྷན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ནུམ་
 པར་འབྱེད་པ་ནི་རིགས་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། རིགས་པ་དང་མི་ལྷན་པ་ཉིད་དུ་ནུམ་པར་

འཛིག་པའོ། རེ་ནི་རྗེས་སྤྲུང་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྗེས་སྤྲུང་པ་ག་
 ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་ཉིད་གྱི་ཚིག་རྣམས་རིགས་པ་དང་ལྷན་པ་དང་རིགས་པ་
 དང་མི་ལྷན་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། མངོན་སུམ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་
 མ་ཡིན་རྟེ། རེ་ནི་རྣམ་པར་དབྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རོན་ནི་རོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། རོན་མ་ཡིན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་
 ཏུ་ཡོད་པ་ལ་བཤད་དེ། བྱམ་ཐེ་ལས། རོན་ནི་རོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་ངོ་བོ། རོན་མ་
 ཡིན་པ་ནི་དེ་ལས་སྒྲིག་པ་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའོ། གཙོ་
 བོ་དང་། དབང་ལྷུག་དང་། རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་གསུངས།
 ཁོ་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་འདིར་རང་རོན་རྗེས་སྤྲུང་པ་འཆད་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཀུན་
 བརྟུས་སྤྲུང་རོན་རྗེས་སྤྲུང་པ་ཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་བྱུང་སྟེ། ཀུན་བརྟུས་སྤྲུ་
 བཤད་པའི་རང་རོན་རྗེས་སྤྲུང་པ་དེ་ལ་སྟོན་སྟོན་པ་ཡོད་པས་དེ་བས་ལ་ནས་རྗེས་སྤྲུང་པ་
 རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་བཅོས་འདིར་རང་རོན་རྗེས་སྤྲུང་པ་དང་པོར་བཤད་
 པའི་ཕྱིར། རང་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དེ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་
 བཤད་པ་ཞེས་དང་། ལྷ་ཀྱང་། གལ་ཏེ་རྗེས་སྤྲུང་པ་འཛིན་མཚན་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཏེ་
 ཞེན། དེ་ལ་ཡང་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རྗེས་སྤྲུང་པ་
 པ་དེ་ལ་སྒྲོངས་པས་དེ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སྤྲུང་པ་པ་དེ་ལོག་པར་རྟོག་
 པ་བས་ལ་བས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པས་བཤད་པའོ། ཞེས་
 གསུངས། རང་རོན་རྗེས་སྤྲུང་པ་དང་པོར་འཆད་ན། དེའི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་ལ་
 སོགས་པ་དང་པོར་མི་འཆད་པར། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་ལ་
 སོགས་པ་དང་པོར་འཆད་པའི་སྐུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེན། དེའི་སྐུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྗེས་
 སྤྲུང་པ་པ་དེ་ནི་རྟོན་རྟགས་ཡང་དག་གི་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞུང་བྱ་

གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཚུལ་གཅིག་དང་། གཉིས་དང་། བཞི་ལ་
 སོགས་པ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དུ་མ་མཐོང་བས། དེ་བས་ལ་ན་རྩེས་སུ་དཔག་པ་འབད་
 མེད་དུ་འགྲུབ་པས། དང་པོར་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཐར་ལས་
 གསལ་བྱེད་ལས་ལེགས་པར་བཤད་ཅིང་། རྒྱུར་ཡང་། གལ་ཏེ་རྩེས་སུ་དཔག་པ་
 རྣམ་པར་བཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཚོས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་
 པས་རྟགས་ཡང་དག་གི་གཏན་ཚིགས་ཁོ་ན་རྣམ་པར་འཛོག་ཅེན། དེ་ནི་ཉེས་པ་མེད་
 དེ། གཏན་ཚིགས་བྱེད་གཞུ་བཤད་པའི་སྟོ་ཁོ་ནས་དེ་རྣམ་པར་བཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

ལེབ་དང་པོས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་ཚུལ།

འོ་ན། ལེབ་དང་པོས། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། འདི་
 ལ་རྩེས་དཔག་གི་རྟོག་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་དང་། སྟོག་ཕྱོགས་སྟུན་པའི་རྟགས་སུ་
 བསྟན་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཚོས་དེ་ཆས་བྱབ་པ་ཡི། ཞེས་པ་ནས། མི་
 དམིགས་པས་ནི་མི་འགྲུབ་པོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། རིག་
 བྱེད་ཚད་མ་དང་ནི་འགས་བྱེད་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དང་པོ་ལ་ཡང་།
 ཐར་ལས་གསལ་བྱེད་དང་། རྒྱུ་སྟོས་གསུངས་ཚུལ་དང་། གསུང་སྟོས་ལས་བྱུང་
 བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཚོས་དེ་ཆས་བྱབ་པ་ཡི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 རྟགས་ཡང་དག་གི་རྣམ་གཞག་འཆད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་ཚོས། ཞེས་སོགས་ཤོ་
 ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞིའི་སྟོ་ནས་མདོར་
 བསྟན། རྒྱུ་ལ་རང་བཞིན་ཇི་སྟེད་ཅིག ཅེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་

པའི་ཕྱིར། སྟོགས་ཆོས་དེ་ཆས་བྱལ་པ་ཡི། གཏན་ཆོག་མ། ཞེས་པས་དྲགས་ཡང་
 དག་གི་མཆོན་ཉིད་བསྟན། དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཉིད། ཞེས་པས་བྱངས་ངེས་བསྟན།
 མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པས་བྱངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཆོན་བསྟན། གཏན་
 ཆོག་སྟར་སྟངས་དེ་ལས་གཞན། ཞེས་པས་ལོག་སྟོགས་གཏན་ཆོག་སྟར་སྟངས་དེ་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུར། ཆོག་སྟར་བཅད་པ་འདི་ལས་ནི་དྲགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
 དང་། བྱངས་ངེས་པ་དང་། ངེས་པའི་རྒྱ་མཆོན་དང་། མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ལས་
 རྫོག་པ་བཤད་དེ། སྟོགས་ཆོས་དེ་ཆས་བྱལ་པ་ཡི། ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཆོན་ཉིད་རོ། །
 སྟོགས་དེའི་ཆ་ནི་བསྟན་པར་འདོད་པའི་ཆོས་ཏེ། དེས་བྱལ་པ་ཁོ་ན་ཞེས་ངེས་པར་
 བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། རྣམ་གསུམ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱངས་ངེས་པའོ། མེད་ན་མི་
 འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མེ། མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ནི་
 གསུམ་ཁོ་ན་ལ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། གཏན་ཆོག་སྟར་སྟངས་དེ་
 ལས་གཞན། ཞེས་བྱ་བ་ནི། མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ལས་རྫོག་པ་སྟེ། གཏན་
 ཆོག་སྟར་གསུམ་པོ་དེ་ལས་གཞན་པ་ནི། གཏན་ཆོག་སྟར་སྟངས་དག་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས། དེ་ལས་གཞན། ཞེས་པ་འཆད་ཚུལ་གསུམ་ལས། དྲགས་ཆོས་
 མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་བྱལ་པ་དེ་ལས་གཞན་ཞེས་པར་འཆད་པ་དང་། འབྲས་
 རང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་སྟར་གསུམ་པོ་དེ་ལས་གཞན་ཞེས་པར་འཆད་པ་དང་།
 ཚུལ་གསུམ་དེ་ལས་གཞན་ཞེས་བཤད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ལས། ལྷགས་དང་པོ་མི་
 རིགས་ཏེ། གཏན་ཆོག་སྟར་སྟངས་དེ་ལས་གཞན། ཞེས་པས་དྲགས་ཡང་དག་གི་
 རྫོག་སྟོགས་སྟར་སྟངས་པའི་གཏན་ཆོག་སྟར་སྟངས་ཐམས་ཅད་སྦྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ།
 དྲགས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་མ་བྱལ་པས་དྲགས་སྟར་སྟངས་ཐམས་ཅད་ལ་
 བྱལ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འབྲེལ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ཡིན་ཏེ།

ལྷན། གངས་ཚོགས་གསུམ་པོ་དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་གངས་ཚོགས་ལྟར་སྒྲུང་བ་དག་
 ཡིན་ནོམོས་དང་། བཅའ་ཁྲིམས། འོན། ལྷན་པར་མི་རྣམས་པ་བཞི་པ་ལ་སོགས་
 པའི་དངོས་པོ་ལ་དེའི་ཆས་བྱུང་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོམོན། མ་ཡིན་ནོམོས་འགྲུབ་པ་
 ནི། གངས་ཚོགས་ལྟར་སྒྲུང་ནམ་པ་གསུམ་ལས་གཞན་བཞི་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་
 ནོ། །འདིའི་དེ་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་བཟོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནམ་གསུམ་ཉིད་ལ་
 ཡོད་ཀྱི། གཞན་དག་ལ་ནི་མིན་པས་གངས་ཚོགས་ལྟར་སྒྲུང་བ་དག་ཡིན་ནོམོས་
 གསུངས། གསུམ་པ་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། རྩལ་གསུམ་དེ་ལས་
 གཞན་པ་ལ་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། རྩལ་གསུམ་དེ་ལས་གཞན་པའི་གངས་
 ཚོགས་ནམས་ཚས་ཅན། གངས་ཚོགས་ལྟར་སྒྲུང་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སྤྱོད་པ་གང་
 ཞིག་ རྩལ་གསུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་གསུང་སྒྲོས་ལས་
 བྱུང་རྩལ་ནི། རྟོགས་ཚས་དེ་ཆས་བྱུང་པ་ཡི། ཞེས་པས་རྟགས་ཡང་དག་གི་ནམ་
 གཞག་མདོར་བསྟན་གྱི་རྩལ་གྱིས་འཆད་རྩལ་ལ། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་
 དང་། མཚན་གཞི་དབྱེ་བ། དང་པོ་ནི། རྟོགས་ཚས་དེ་ཆས་བྱུང་པ་ཡི། ཞེས་
 པས་འཆད། གཉིས་པ་ལ། དམ་བཅའ་དང་། ལྷན་བྱེད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 དེ་ནི་ནམ་གསུམ། ཞེས་པས་འཆད། གཉིས་པ་ལ། རྩལ་འགྲོའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱུབ་པ་
 དང་། རྟོག་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་
 རོ། ཞེས་པས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། གངས་ཚོགས་ལྟར་སྒྲུང་དེ་ལས་གཞན། །
 ཞེས་པས་འཆད། ཅེས་གསུངས། རྩལ་རང་བཞིན་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་
 རྟོགས་ཚས་དེ་ཆས་བྱུང་པ་ཡི། ཞེས་སོགས་རྩལ་པར་འཆད་རྩལ་ཇི་སྟེ་བྱུ་བཞིན།
 ཡོད་དེ། རྟོགས་ཚས་དེ་ཆས་བྱུང་པ་ཡི། གངས་ཚོགས། ཞེས་པ། རྩལ་རང་
 བཞིན་ཇི་སྟེད་ཅིག་ ཅེས་པ་ནས། མི་དམིགས་པས་ནི་མི་འབྱུབ་པོ། ཞེས་པའི་

བར་གྱི་རང་དོན་ལེན་པའི་གཞུང་ལྷན་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འཆད། དེ་ནི་རྣམ་
 གསུམ་ཉིད། ཅིས་པ། རྒྱལ་རང་བཞིན་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཅིས་པ་ནས། དེ་ནི་འབྲས་
 བུའི་དྲགས་ལས་སྐྱེས། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱས་པར་འཆད། གང་ན་ཆོག་ལས་ལྟར་
 ལྟར་དེ་ལས་གཞན། ཞེས་པ། རྒྱལ་ཆོག་ལས་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཞེས་པ་ནས།
 དེ་ལ་ལྷན་མ་ལྟར་ཞེས་བཟོད། ཅིས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱས་པར་འཆད། མིང་ན་མི་
 འབྲུང་ངེས་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ། གང་ན་ཆོག་ལས་ཀྱི་ནི་རྒྱལ་གསུམ་ལ་འང་། ཞེས་པ་
 ནས། མིང་ན་མིག་ལས་པས་ནི་མི་འབྲུབ་པོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱས་པར་འཆད།
 མཐས་པ་བཅུག་ རྟོགས་ཆོས་དེ་ཆས་བྲུབ་པ་ཡི། ཞེས་པ་ལ། རྒྱས་པའདད་མི་
 འཐད་དེ། དེའི་རྒྱལ་ཆོས་རྒྱལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་ཆད་མ་མདོར་རྒྱས་པར་
 བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་བྱུང་དུ་
 ངེས་པ་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་ནི། མིང་ན་མི་འབྲུང་ངེས་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་རྒྱས་
 པའདད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། རྟོགས་ཆོས་དེ་ཆས་
 བྲུབ་པ་ཡི། ཞེས་པ་ལ་རྒྱས་པའདད་མིང་ན། འདི་རང་དོན་ལེན་པའི་ལུས་རྣམས་གཞན་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྒྱས་པའདད་ཀྱི་སྐབས་སུ།
 གང་ན་ཆོག་ལས་ལྟར་སྟངས་དེ་ལས་གཞན། ཞེས་པའི་གཞུང་གི་རྒྱས་པའདད་སྟངས་སྒྲོས་
 ནས། མིང་ན་མི་འབྲུང་ངེས་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་གཞུང་གི་རྒྱས་པའདད་ཕྱིས་སྒྲོས་པ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་མདོར་བསྟན་གྱི་གོ་རིམ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་སུ། མིང་ན་མི་འབྲུང་ངེས་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་གཞུང་སྟངས་
 གསུངས་ནས། གང་ན་ཆོག་ལས་ལྟར་སྟངས་དེ་ལས་གཞན། ཞེས་པའི་གཞུང་རྗེས་སུ་
 སྒྲོས་པའི་རྒྱལ་ཆོས་ཡོད་དེ། སྟོབ་སྟོར་གྱི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་
 པའདད་ཀྱི་སྐབས་སུ། གང་ན་ཆོག་ལས་ལྟར་སྟངས་དེ་ལས་གཞན། ཞེས་པའི་རྒྱས་

བཤད་སྒྲུབ་གསུངས་ནས། མིད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་
 རྒྱས་བཤད་ཕྱིས་གསུངས་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྒྲུབ་དེ་ལས་
 གཞན། །ཞེས་པའི་གཞུང་དེ། མིད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་
 ལས་བརྗོད་བྱ་ཉུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ལ་རང་བཞིན་རྩི་
 སྟོན་ཅིག་ཅེས་སོགས་གྱིས་དེ་ནི་ནུས་གསུམ་ཉིད། །ཅེས་རྒྱས་པར་འཆད་ཚུལ་གང་ཞེ་
 བ། དེ་ནི་ནུས་གསུམ། །ཞེས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྟོན་སྟགས་གསུམ་སོ་སོའི་
 རོ་བོ་ངོས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལ། རྒྱ་ལ་ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད། ཉིད་ཅེས་པའི་ངོས་
 བཟུང་གི་ཆོག་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ། རྒྱ་ཆོགས་པ་ལས་འབྲས་སྟེ་བར། །ཞེས་སོགས་
 གྱིས་འཆད། དང་པོ་ལ་ཡང་། འབྲས་བུའི་གཏན་ཆོགས་བཤད་པ། རང་བཞིན་གྱི་
 གཏན་ཆོགས་བཤད་པ། མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་བཤད་པ། དང་པོ་ནི།
 རྒྱ་ལ་རང་བཞིན་རྩི་སྟོན་ཅིག་ཅེས་སོགས་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་
 ཡོད་ཅེས་དང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད། གསུམ་པ་ལ། མི་སྒྲུབ་བ་མ་དམིགས་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་པའད་པ་དང་། སྒྲུང་རྩལ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཚད་མ་ནུས་མ་ནི་མི་འཇུག་པ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་
 བཤད། གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
 གཏན་ཆོགས་བྱེ་བྲག་ལ་ལྟོས་ནས། །ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི།
 འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བཤད། གསུམ་པ་ནི།
 དེ་དང་འགལ་བ་ཡིན་རྒྱུ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བཤད། ལྷགས་འདིར། འབྲས་རང་
 གི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 ལ། མི་སྒྲུབ་བ་མ་དམིགས་པ་དང་། སྒྲུང་རྩལ་མ་དམིགས་པ་གཉིས་དང་། སྒྲུང་
 རྩལ་མ་དམིགས་པ་ལ་ཡང་། འབྲེལ་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་དང་། འགལ་རྒྱ་དམིགས་

པའི་དྲགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་བྱེ་ནས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འབྲས་བུའི་དྲགས་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་དྲགས་སུ་བཀོད་ནས་རྒྱ་
 རྒྱུ་བ་པར་རིགས་གཅིག་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་དྲགས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དྲགས་
 སུ་བཀོད་ནས་རང་བཞིན་ཅན་རྒྱུ་བ་པར་རིགས་གཅིག་པས། རྒྱུ་བ་པ་འདིར་འབྲས་རང་
 གི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་བྱེ་ནས་དངོས་སུ་མ་བཤད་ཅིང་། མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་དྲགས་
 ཡང་དག་དང་། སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་དྲགས་ལ་དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་དང་།
 བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་ཚུལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཡོད་པས་སོ་སོར་བྱེ་ནས་བཤད།
 སྤང་བ་མ་དམིགས་པ་ལ་ཡང་། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་ནས་
 དགག་བྱ་འགོག་པ་དང་། འགལ་རྒྱ་བསྐྱབས་ནས་དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་
 པས་དེ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་དབྱེ་བ་སོ་སོར་བྱེ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཚོགས་པ་ལས་
 འབྲས་སྐྱེ་བར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉིད་ཅེས་པའི་ངེས་བབ་ཅུང་གི་ཆོག་ལ་ཙོད་སྤོང་
 འཆད་ཚུལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལྟར་ན། ཡང་དག་གི་བྱུང་པར་གསུམ་དུ་མ་
 འདུས་པ་དགག་པ། ལྟར་སྤང་གི་བྱུང་པར་ཡང་དག་དུ་འདུས་པ་དགག་པ་ལོ། །དང་
 བོ་ལ། སྤྱི་ལ་བརྟེན་པའི་ཙོད་པ་སྤང་བ། དུས་མཉམ་པ་ལ་སྤོས་པའི་ཙོད་པ་སྤང་
 བ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་ཚོགས་པ་ལས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། གཉིས་པ་ནི།
 ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། གཉིས་པ་སྤང་སྤང་
 གི་བྱུང་པར་ཡང་དག་དུ་འདུས་པ་དགག་པ་ནི། རྒྱ་མ་ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་ནི། །
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། བོ་ན་རེ། རྒྱ་མ་ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་ནི། ཞེས་པ་ཉིད་
 ཅེས་པའི་ངེས་བབ་ཅུང་གི་ཆོག་ལ་ཙོད་སྤོང་འཆད་བྱེད་གྱི་གཞུང་དུ་མི་འཐད་དེ། རྒྱ་མ་
 ཚོགས་པས། ཞེས་སོགས། གཏན་ཆོག་ལྟར་སྤང་དེ་ལས་གཞན། ཞེས་པའི་
 རྒྱས་བཤད་གྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། གཞུང་འདི་ནམས། །

གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྒྲུང་དེ་ལས་གཞན། ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལའད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པ་དང་།
 ཉིད་ཅེས་པའི་ངེས་བཟུང་གི་ཚིག་ལ་ཅོད་སྒྲོང་འཆད་བྱེད་ཡིན་པ་མི་འགའ་ཏེ། གཏན་
 ཚིགས་ལྟར་སྒྲུང་དེ་ལས་གཞན། ཞེས་པ། རྟགས་ཡང་དག་གི་བྲངས་ངེས་ལྡོག་
 པའི་སྒྲོན་སྒྲུབ་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུང་སྒྲོས་ལས་ལའད་པ་ཐར་
 ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐའ་དཔུང་པའི་རིགས་པའི་
 འབྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྒྱུ་མ་ཚོགས་པས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྲངས་ངེས་ལ་
 དོགས་པ་གཅོད་པའི་གཞུང་དུ་རིགས་པར་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རིགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ཇུས་ཐ་དད་ལ་དུས་མཉམ་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་གཉིས་
 ལས་རྟགས་ཚོས་ཀྱི་གཞི་ལྡོག་དུས་མཉམ་ཇུས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་
 རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཞེས་པ། ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི། ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་ལའད། དུས་མི་མཉམ་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་མིན་པ་དང་། ཡིན་པ་གཉིས་
 ལས། རྟགས་ཚོས་ཀྱི་གཞི་ལྡོག་ཇུས་ཐ་དད་དུས་མི་མཉམ་ཞིང་། རྒྱ་འབྲས་མ་ཡིན་
 པ་རྣམས་རྟགས་ཡང་དག་དུ་མི་རིགས་ཞེས་པ་ལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་
 བ། ཁྱེད་གྱིས་འབྲུལ་བ་མེད་པ་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལའད། རྒྱ་འབྲས་ཡིན་
 པ་ལ། འབྲས་བུ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། རྒྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གཉིས། དང་པོ་
 ལ་འབྲས་བུ་སྒྲིམ་རྒྱའི་བྱེད་པར་དཔོག་པ་རྟགས་སུ་མི་རིགས་ཞེས་པ། མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ། ཁྱེད་གྱིས་འབྲས་སྒྲིམ་ཐོང་བ་ལས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 ལའད། རྒྱ་ལ་ཚོགས་པ་དང་མ་ཚོགས་པ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་
 གྲུབ་པའི་གཞིར་འབྲས་བུ་སྒྲིུང་ཅམ་ཡང་རྒྱབ་མི་དུས་ཞེས་འཆད་པ་ལ། རྒྱ་མ་
 ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་ནི། ཞེས་གསུངས། རྒྱ་ཚོགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ།
 འབྲས་བུ་སྒྲིུང་དང་སྒྲིུང་ངེས་རྒྱབ་པ་གཉིས་ལས། རྒྱ་ཚོགས་པ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་

སྤྱུག་པའི་གཞིར་འབྲས་བུ་སྒྲིལ་བའི་དྲགས་དེ་རང་བཞིན་གྱི་དྲགས་ཀྱི་ནང་དུ་
འདུས་པས། བྱངས་ངེས་ལ་མི་གཞོད་ཅེས་པ་ལ་རྒྱ་ཚྭ་གས་པ་ལས་འབྲས་སྒྲི་
བར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། རྒྱ་ཚྭ་གས་པས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚེས་སྤྱུག་པའི་
གཞིར་འབྲས་བུ་སྒྲི་ངེས་སྒྲིབ་མི་རྣམས་ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཚྭ་གས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་པ་
རྣམས། ཞེས་གསུངས།

ཕྱོགས་སྒྲིལ་རྣམ་བཞག་ལཤད་པ།

གཞན་ལུགས་དགག་པ།

དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཕྱོགས་ཚེས་དེ་ཆས་བྲལ་པ་ཡི། བྱངས་ཚྭ་གས། ཞེས་པའི་
སྒྲིབས་སུ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། བྱངས་ཚྭ་གས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ན་
ཚུངས་གཞི་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྲིལ་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། བྱང་པར་གྱི་གཞི་ཕྱོགས་མ་
བྱལ་ན་དྲགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚེས་སྤྱུ་མི་འཐད་ལ། བྱལ་ན་སྒྲིབ་ཡང་དྲགས་བཞོད་
པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། ཚུངས་གཞི་བདེ་སྒྲིབ་ཀྱི་བོ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
བར་གྱི་དོན་ལ། དགག་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ ཁོ་
ན་དེ། དྲགས་རྒྱལ་དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚེས་ཞེས་བརྗོད་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་རིགས་
པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚེས་ཅན་གྱི་ཚེས་སྤྱུག་པ་དྲགས་རྒྱལ་དང་པོར་བརྗོད་
རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཚེས་ཅན་གྱི་ཚེས་སྤྱུག་པ་དྲགས་རྒྱལ་དང་པོར་བརྗོད་མི་རིགས་
པར་ཐལ། ཚེས་ཅན་ཞེས་པའི་སྒྲིབ་ཚུངས་གཞི་ཚེས་ཅན་དང་། མཐུན་དཔེ་ཚེས་ཅན་
དང་། མི་མཐུན་དཔེ་ཚེས་ཅན་དང་གསུམ་ག་ལ་འཇུག་པས་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ཚེས་སྤྱུ་

གྲུབ་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་ལྷན་མི་རྟག་པ་དང་སྒྲིལ་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་དང་པོར་
 གྲུབ་པ་མི་ཁེགས་ལ། དེ་མ་ཁེགས་ན་ཚུལ་གསུམ་ལ་ཡང་དག་གིས་བྲབ་པ་སྒྲུབ་
 པའི་རྒྱལ་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རི་ལྗར་འགྱུར་ན། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་ལྷན་
 ཚེས་ཅན། སྒྲིལ་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་
 མཐུན་དཔེ་ཚེས་ཅན་བུམ་པའི་ཚེས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྲབ་པ་ཁས། འདོད་ན།
 དེ་ཚེས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་
 གང་ཞིག་ དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བྲབ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས། གཉིས་
 པ་ཚད་མས་གྲུབ། འདོད་ན། སྒྲིལ་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་ན། སྒྲི་
 མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་མ་བྲབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དེས་ན་ལུང་འདིས་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་ལྷན་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་
 པའི་རྗེས་བྲབ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྗར་མ་ཡིན་ན། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།
 དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ཚེས་སུ་གྲུར་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། མིག་
 ཤེས་ཀྱི་གཞུང་ལྷན་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་
 དེ་ལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་ལྷན་ཚེས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་གང་ཞིག་ དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བྲབ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཞི་དབྱེད་བྱེད་ནམ་དག་ཏུ་མི་འཕྱག་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་
 མོང་། དེར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་ཕྱི་མ་ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ། ཐལ་
 འགྱུར་དེ་འཕངས་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་གིས་ཁས་ཀྱང་མ་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས།
 ཞེས་གསུངས། འོ་ན། དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ཚེས་སུ་གྲུར་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དེའི་
 དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་ལྷན་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཚུལ་
 དང་པོར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་ལྷན་ཚེས་ཅན། སྒྲི་མི་

ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་རྩལ་གསུམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཏྲགས་རྩལ་དང་པོ་གང་
 ཞིག དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བྱབ་པའི་རྩལ་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཞོན་
 བྱང་རྣམ་དག་ཏུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཐལ་
 འགྱུར་དེའི་ཏྲགས་ཕྱི་མ་ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ། ཐལ་འགྱུར་དེའི་འཕངས་ཡུལ་གྱི་
 གང་ཟག་གིས་ཁས་ཀྱང་མ་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་མོ། །དཔེ་གཉིས་ཀྱི་
 ཆོས་སྤྱུ་གྱུར་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་འདིས། མིག་ཤེས་ཀྱི་
 གཞུང་བྱ་སྒྲུ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་རྩལ་བྱབ་ཏུ་བསྡན་ན། འདིས་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་
 བྱ་སྒྲུ་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་རྩལ་བྱབ་ཏུ་ཡང་བསྡན་དགོས་ཏེ། དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱུ་
 གྱུར་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་བྱ་སྒྲུ་མི་ཏྲག་པར་དང་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པ་ལ། ཞེས་ཏྲག་མི་
 ཏྲག་གཉིས་ཀར་སྐྱར་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཏྲག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཞེས་པའི་དོན་ནི།
 མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་རྩལ་དང་པོ་ཡིན་པར་
 ཐལ། སྒྲ་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་བུམ་པའི་སྡེ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 བྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཏྲགས་ཡིན་
 པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག བྱང་གི་ཏྲགས་ཀྱིས་སྒྲ་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་རྩལ་སྤྱུ་
 འགོ་ལྗོག་གི་བྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས། གཉིས་པ་ཚད་
 གྲུབ་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྒྲ་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་རྩལ་བྱབ་མེད་པར་ཐར་ལམ་
 གསལ་བྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་བྱ་
 སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་རྩལ་བྱབ་ཡིན་ན། ཆོས་དང་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་
 མཐུན་པ་སྒྲ་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་རྩལ་བྱབ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། འགལ་ཏྲགས་
 སྤྱུ་ཐལ་པའི་ཡུལ་མཚམས་རྒྱུ་ན་མེད་པའི་འགྲད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཁས་པ་
 ཁཅིག ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། གནད་ཆོགས་ཡང་དག་གི་

མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཚོད་གཞི་ལ་ཕྱོགས་གྱི་སྐྱུ་སྟོན་པ་མི་རིགས་པར་
 གཤམ། ཆོས་ཅན་ཞེས་པའི་བྱུང་པར་གྱི་གཞི་ཕྱོགས་མ་གྲུབ་ན་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་
 ཆོས་སུ་མི་འཐད་ལ་གྲུབ་ན་སྐྱུ་ཡང་རྟགས་བཞོད་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 ཆོས་ཅན་རང་མིང་གིས་སྟོས་རིགས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན། གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གི་
 མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཚོད་གཞི་ལ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྐྱུ་སྟོན་པ་མི་རིགས་པར་
 གཤམ། ཆོས་ཅན་ཞེས་པའི་སྐྱུ་ཚོད་གཞི་ཆོས་ཅན། མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་
 དཔེ་ཆོས་ཅན་གསུམ་ག་ལ་འབྲུག་པས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དཔེ་གཉིས་གྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་
 མིག་ཤེས་གྱི་གཟུང་བྱ་སྐྱུ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་པ་དང་། རྟེན་
 ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་དང་ཆོས་གྱི་གཞི་མཐུན་སྐྱུ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་
 ཡིན་པ་མི་བཞགས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཚུལ་གསུམ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་གིས་བྲུབ་པ་སྐྱབ་
 པའི་རྟུལ་པ་མེད་པར་འགྲུང་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་འགྲུང་ན་མིག་ཤེས་གྱི་གཟུང་བྱ་ཆོས་
 ཅན། སྐྱུ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་གཤམ། སྐྱུ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་གཤམ། དེ་སྐྱབ་
 གྱི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་གང་ཞིག་ དེ་སྐྱབ་གྱི་རྗེས་བྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཆོད་
 གྲུབ་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་གཤམ། དེ་སྐྱབ་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་གསུམ་པའི་
 ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྲུབ་པ་ཁས། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་དང་རྟེན་ཅིག་མ་མ་ཡིན་
 པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱུ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་གཤམ།
 དེ་སྐྱབ་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་གཤམ།
 དེ་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་གང་ཞིག་ དེ་སྐྱབ་གྱི་རྗེས་བྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་གཤམ། སྐྱུ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་ནམ་མཁའི་
 ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྲུབ་པ་ཁས། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུངས། འདི་

ཡང་དྲི་ཀའི་ཆོག་དོན་ལ་མ་ཞུགས་ཏེ། དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱད་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་
 གཞུང་བྱས་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་དང་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཞེས་སྒྲུ་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་དང་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཀ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་བྱ་ལ་སྐྱར་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་
 དོན་འཆད་ཚུལ་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ནི། མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སྤྱད་པ་ཅམ་གྱིས་
 རྟགས་ཚུལ་དང་པོར་བྱུང་པ་ལ་སྒྲོན་བཅོལ་པ་ཡིན་ཞིང་། མི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་གྱི་
 ཆོས་སྤྱད་པ་ཅམ་གྱིས་རྟགས་ཚུལ་དང་པོར་བྱུང་པ་ལ་སྒྲོན་བཅོལ་པ་མིན་པས།
 སྐབས་འདིར་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱད་པ་ཞེས་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་གཞོན་བྱེད་བཅོལ་པར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཆོས་དང་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་སྒྲུ་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཁྲུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། དོན་བྱེད་རྣམས་པ་གཙོ་
 བོའི་སྒྲུ་དོན་དངོས་པོར་སྐྱབ་པའི་ཁྲུང་མ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག དོན་བྱེད་རྣམས་པ་
 གཙོ་བོའི་སྒྲུ་དོན་དངོས་པོར་སྐྱབ་པའི་ཁྲུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོའི་སྒྲུ་དོན་
 དངོས་པོར་སྐྱབ་པའི་ཁྲུང་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱགས་ཆོས་ཆད་མས་མ་
 བྱུང་། བསྐྱབ་བྱ་ཆད་མས་བསལ་པའི་ཕྱིར། ཁྲུང་སྒྲེ། གཏན་ཆོགས་ཁྲུང་འགྲོ་
 མེད་ཅན་འགྲུར། ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། རྟགས་དེ་
 ཕྱགས་ཆོས་བྱུང་ན། ཁྲུང་པ་མི་འགྲུབ། ཁྲུང་པ་བྱུང་ན། ཕྱགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་
 རྟེན། དམ་བཅའ་ལ་ཆད་མས་གཞོན་པའི་ཕྱིར། ཕྱགས་ཁྲུང་གཉིས་ཀ་བྱུང་ན། སྒྲུ་
 དོན་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྲུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་
 དོན་བསྐྱར་ན། སྒྲུ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱགས་ཆོས་བྱུང་ན། སྒྲུ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཁྲུང་
 པ་མི་འགྲུབ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཁྲུང་པ་བྱུང་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་སྟེ།
 སྒྲུ་རྟག་པ་ལ་ཆད་མས་གཞོན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། སྒྲུ་རྟག་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། སྒྲུ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱགས་ཁྲུང་གཉིས་ཀ་ཆད་མས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་

དོན་ཡིན། གཞན་ཡང་། ཆོས་དང་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་སྐྱེ་དག་
 པར་སྐྱབ་པའི་ཇེས་བྱུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཇེས་བྱུང་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་
 དྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་དགོས་ལ། དེའི་དྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་
 ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་དག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་
 དག་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ཡོད་ན། དཔེ་མེད་ཅན་ཡིན་དངོས་ནུས་སུ་ནི། །སྐད་ཅིག་
 གིས་ནི་འཇིག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།
 དངོས་པོ་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ནུས་སུ་
 སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །འོ་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཇེས་
 བྱུང་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་དྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་ཡང་དག་ཡོད་
 པས་བྱུང་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཇེས་བྱུང་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་དྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དྲགས་
 ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་པས་བྱུང་བམ་ཟེར་ན། མ་བྱུང་སྟེ།
 མིག་ཤེས་ཞེས་པའི་དག་ལས་སྐྱེ་མེད་མ་ཡིན་པར་གོ་རྒྱས་ཀྱི་དྲགས་ཀྱིས། རང་གི་
 སྐྱེ་མེད་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་
 གཟུགས་གསལ་བར་སྤང་བའི་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ལ། མིག་ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱོད་
 སྤྱང་འོས་པར་སྐྱབ་པའི་དྲགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་བཞག་པ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ་དང་། ལུང་གི་དོན་
 བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། གཏན་ཆོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 འཆད་པ་ན། ཞེས་པ་ནས། ཚུད་གཞི་བདེ་སྒྲག་ཏུ་གོ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་
 འཆད། གཉིས་པ་ལ། ཚུད་པ་དང་། ལན། དེའི་ཉེས་སྒྲོང་དགག་པ་ལོ། །དང་
 པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རྟགས་རྒྱལ་དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཡོད་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་
 རྒྱབ་པའི་ཕྱིར་ཆོལ་ནམ་དག་དེས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་རྒྱབ་པའི་ཕྱོགས་
 བྱལ་བས། མ་གྲུབ། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ལ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་རྒྱབ་
 པའི་རྟགས་བཀོད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། དེས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་རྒྱབ་
 པའི་ཕྱོགས་ཆད་མས་བྱལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེས་བྱས་པ་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་
 རྒྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སྤྲུལ་བྱལ་བར་ཐལ། དེས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་
 རྒྱབ་པའི་ཕྱོགས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་བས་སྒྲུངས། དེས་ན་ཆོས་ཅན་གྱི་
 ཆོས་སྤྲུལ་པ་རྟགས་རྒྱལ་དང་པོར་བཞུགས་པའི་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། རྟགས་
 རྒྱལ་དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་མི་བཞུགས་པར་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་བཞུགས་པ་མི་
 རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲུ་ཆོད་གཞི་དང་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་དང་།
 མི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་གསུམ་ག་ལ་འབྱུག་པས་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སྤྲུལ་པའི་མིག་
 ཤེས་ཀྱི་གཞུང་བྱ་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་རྒྱབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་བྱམ་པའི་ཆོས་སྤྲུལ་

པས་སྒྲིམ་ཏེ་ལྟ་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་ནམ་སྒྲིམ་དུ་རྟགས་པ་དང་།
 མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་བྱ་སྒྲིམ་ཏེ་ལྟ་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་བྱམ་པའི་ཆོས་སྐྱ་
 བྱུང་པས་སྒྲིམ་ཏེ་ལྟ་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་ནམ་སྒྲིམ་དུ་རྟགས་པ་སྒྲིབ་པའི་
 སྒྲོན་སྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་རྟགས་མི་རྣམས་ལ། དེ་མ་རྟགས་ན་ཚུལ་
 གསུམ་ལ་ཡང་དག་གིས་བྲུབ་པ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་མེད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
 བཤད་ཀྱི་དོན་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱ་བྱུང་པའི་ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་
 མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་བྱ་སྒྲིམ་ཏེ་ལྟ་པར་སྒྲུབ་པའི་ཇིས་བྲུབ་དུ་བསྟན་པ་འོས་མེད་དུ་བྱས་
 རས། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་འཆད་པ་རྣམས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་བཤད་པ་
 ཡིན་ཏེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲིམ་ཏེ་ལྟ་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་
 ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲིམ་ཏེ་ལྟ་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་བྱམ་པའི་ཆོས་སྐྱ་བྱུང་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟགས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཀྱི་བྲུབ་པ་སྐྱུ་ཁས་སྤངས། དེ་སྒྲུབ་
 ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་བྱམ་པའི་ཆོས་སྐྱ་བྱུང་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སྐྱ་བྱུང་
 པས་བྲུབ་པ་རང་ལ་ཁས་ལེན་ནམ་མི་ལེན་ཞེས་དྲིས་ན་ལན་མེད་པའི་ཕྱིར། ལེགས་
 པར་གཟིགས་ཤིག །འདིར་སྒྲིམ་པ། རྒྱལ་ཚབ་གསུང་ངག་དྲེ་ཇི་ཆོག་བཞེན་
 བསྐྱེད་། །ས་འོག་གཏིར་བཞེན་ཤིན་དུ་རྟགས་དཀའ་བ། །ཇི་བཅུན་མཐུན་པའི་
 གཏིར་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་སྐྱེས། །འབྲུལ་མེད་ཇི་བཞེན་གོ་བ་ངོ་མཚར་ཆེ། །གསུམ་པ་
 ལ། ཉེས་སྟོང་དང་། དེ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་
 ཀྱི་ཆོས་ཞེས་མ་བཟྃ་དཔར། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་བཟྃ་དཔ་ལ། མཐུན་དཔེ་ཆོས་
 ཅན་དང་། མི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱ་བྱུང་པ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་ཚུལ་
 དང་པོར་བྱུང་བམ་སྒྲིམ་པའི་རྟགས་པ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲོན་སྟགས་ཚུལ་དང་པོ་མི་རྟགས་པའི་
 སྒྲོན་མེད་དེ། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་ལ་འབྲུག་ན།

ཇིས་བྱུང་བསྐྱེད་པའི་དག་གིས་རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་བསྐྱེད་པ་དང་།
སྒྲ་རྒྱུས་པའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་མི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་ལ་འཇུག་ན། ལྷོག་བྱུང་
སྒྲོན་པའི་དག་གིས། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་བསྐྱེད་པ་དང་།
སྒྲ་འགལ་བའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་དང་། ཚུད་གཞི་ལ་ཉེ་བའི་ལྷགས་ཀྱིས་
ཀྱང་། ཚུད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་གོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར།

མགོ་མཚུངས་དང་རིགས་པ་གཞན།

གཉིས་པ་ལ། མགོ་མཚུངས་དང་། རིགས་པ་གཞན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན།
རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་ཡང་ཉིས་པ་མེད་པར་ཐལ།
སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་པའི་ཆོག་རྒྱར་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་དེ། སྒྲ་
དང་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་དོན་ལ་འཇུག་ན། བྱམ་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་
ཡང་དག་བསྐྱེད་པའི་སྒྲ་དང་སྒྲ་འགལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་འཇུག་ན།
སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཇིས་བྱུང་བསྐྱེད་པའི་སྒྲ་དང་རྒྱུས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་
ལ། ཚུད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་མི་ཐམད། གྲུབ་ཟིན་ལན་དུ་མི་རུང་བ། རང་ལན་
ནོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་མིང་ཚུད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་བ་
མི་ཐམད་པར་ཐལ། མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་ཡང་ཆོས་ཅན་གྱི་མིང་ཅན་དུ་ཉེ་བའི་ཕྱིར།
འདི་འདྲི་དོན་ཡང་འདི་ལྟར་དགོས་ཀྱི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན། དེ་
སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་
པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན། བྱམ་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྒྲོར་དང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་

པའི་ཐལ་འགྱུར་སོགས་གྱི་ཚེས་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་ཐལ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་གྱི་ཚེས་ཅན་
 དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རེ། འོ་ན། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དེའི་སྒྲོ་
 ཚོད་གཞི་དང་མཐུན་དཔེ་ཚེས་ཅན་དང་། མི་མཐུན་དཔེ་ཚེས་ཅན་གསུམ་ག་ལ་འཇུག་
 པས་ཞེས་དེ་གསུམ་ག་ལ་ཚེས་ཅན་གྱི་སྒྲོ་འཇུག་པ་དང་། མཐུན་དཔེ་ཚེས་ཅན་དེ་ཚེས་
 ཅན་བྱེད་པར་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། ཞེས་ན་སྒྲོན་མེད་དེ། མཐུན་དཔེ་
 ཚེས་ཅན་དང་མི་མཐུན་དཔེ་ཚེས་ཅན་ལ་ཚེས་ཅན་གྱི་མིང་སྒྲུར་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།

གྲུབ་ཟིན་མི་འཐད་པ་དང་། གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་སྒྲོས་སྒྲོན་མི་འཐད་པ།

གཉིས་པ་ལ། གྲུབ་ཟིན་མི་འཐད་པ། གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་སྒྲོས་པའི་སྒྲོན་དུ་མི་འཐད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པ་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་སྟོགས་ཁོན་ལ་ཡོད་པར་
 ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་མཐུན་དཔེ་བྱམ་པ་ལ་ཡོད་པར་ཚད་
 མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོན་ལ་ཡོད་
 པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་བྱམ་པ་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། མི་རྟག་པ་
 མི་རྟག་པ་ཁོན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་དེ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་བྱམ་
 པ་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བྱམ་པ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྗེས་
 བྱེད་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་དེ་ཡིན་ན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བྱམ་པ་མི་རྟག་
 པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་
 ན། མི་རྟག་པ་མི་རྟག་པ་ཁོན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས།

དེ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མི་དྲག་པར་ཚད་མས་བྱུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 དྲག་ས་སྒྲུ་ཕྱི་གཉིས་འབྱུང། ཡང་ན། འདྲི་སྐབས་ཀྱི་ལྷོ་ལོ་དོན་ནི། བྱས་པ་སྒྲུ་
 མི་དྲག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་བྱུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 ན། བྱས་པ་བྱས་པ་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་བྱུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པར་
 ཐལ། བྱས་པ་མི་དྲག་པ་ཁོན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་བྱུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
 བྱས་པ་བྱས་པ་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་བྱུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 གསལ་བ་ཁས། མ་བྱུབ་ན། བྱས་པ་མི་དྲག་པ་ཁོན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་བྱུབ་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་མི་དྲག་པར་ཚད་མས་བྱུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་
 པར་ཐལ། མ་བྱུབ་པ་གང་ཞིག་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རྣམས་ཏེ།
 བྱས་དྲག་ས་ཀྱིས་བྱས་པ་མི་དྲག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཁྲིམ་བྱུབ་ཚད་མས་བྱུབ་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་དྲག་ས་ཀྱིས་བྱས་པ་མི་དྲག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཚད་མས་
 བྱུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁྲིམ་དཔག་བྱ་དང་དེ་
 མཚུངས་ལ། ཞེས་སོགས་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པའི་སྒྲོས་པའི་སྟོན་ཅན་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཚུལ་གཉིས་པ་སྟོན་པ་ནི་བྱས་པ་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོན་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པས་
 བྱས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་བྱུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བྱུབ་པ་ཁས། ཁོན་རེ།
 བྱུབ་ཟིན་ཀྱང་ཁྲིམ་སྒྲུ་འགོ་ལྷོག་གི་བྱུབ་པ་གང་རུང་གཅིག་དངོས་སྒྲུ་བརྗོད་པས།
 གཉིས་པ་འཕེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོར་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
 འོ་ན། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲུས་མཐུན་དཔེ་གཟུང་ན། དེ་ཆས་
 བྱུབ། ཅིས་ཁྲིམ་བྱུབ་བསྟན་པའི་སྒྲུ་ལས་དྲག་ས་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོན་ལ་ཡོད་པར་བྱུབ་
 ཟིན་པ་དང་སྟོས་པའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་བྱུབ་ཟིན་ཀྱང་དེ་
 ཉིད་ཡང་བསྟན་ནས་ངས་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་ནས་སྒྲུས་པའི་དོགས་པ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རང་ལན་ནི། རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་གྱི་ཚེས་ཞེས་བཟོད་རིགས་གྱི།
 ཚེས་ཅན་གྱི་ཚེས་ཞེས་ཚེས་ཅན་རང་མིང་གིས་སྟོན་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཚེས་ཅན་
 རང་མིང་གིས་སྟོས་ན་སྟོན་དེ་དག་རིམ་པར་སྟོང་དགོས་པས་རྟགས་དཀའ་ལ།
 ཕྱོགས་གྱི་སྟོས་ན་སྟོན་དེ་དག་ལབ་མེད་དུ་སྤངས་ནས་ཅོད་གཞི་བདེ་སྤྲུག་ཏུ་གོ་བའི་
 ཕྱིར།

འབྲས་རྟགས་གྱི་ནམ་གཞག་བཤད་པ།

འབྲས་རྟགས་གྱི་ཐལ་བ་བཤད་པ།

རྒྱ་ལ་རང་བཞིན་རྒྱེད་ཅིག་ཅེས་སོགས་གྱིས་འབྲས་རྟགས་འཆད་ཚུལ་རྒྱ་བུ་ཞེས།
 དེ་ནི་ནམ་གསུམ་ཉིད། ཅེས་པའི་སྐབས་གྱི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་དག་ནི་འབྲས་བུ་
 དང་། རང་བཞིན་དང་། མ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་
 ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། དུ་བ་ལས་ནི་འདི་ན་མེ་ཡོད་དོ། ཤིང་ག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདི་ནི་ཤིང་ཡིན་ནོ། ཕྱོགས་གྱི་བྱད་པར་འགའ་ཞིག་ན་བུམ་པ་མེད་དེ། དམིགས་
 པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བུ་བ་ལྟ་བུ་ཞེས་
 གསུངས། སྐབས་འདིར། དུ་བ་དུ་ལྟན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐབ་པའི་འབྲས་རྟགས་
 ཡང་དག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དུ་བ་དུ་
 ལྟན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། རྒྱར་རྩམ་དེ་ཡང་དུ་
 ལྟན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མེ་ལས་
 སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དུ་བ་དེ་དུ་ལྟན་ལ་ལ་ཅུའི་མེ་དང་སོག་མའི་མེ་ཡོད་

བར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཅུང་མེད་དང་སོགས་མའི་མེ་ལས་
 ཏུ་བ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལའི་ཏུ་བ་ཡང་། ཏུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་
 སྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལའི་མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཚང་མང་ལ་སོགས་པའི་མཐུན་དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་མི་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། ཏུ་བ་ཏུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་
 དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཏུ་བ་ཡོད་ན། མེ་ཡོད་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། མེ་བྱུབ་ཏུ་ས་
 ཏུ་བ་ས་སྐྱེས། ཏུ་བ་སྐྱེས་ཏུ་ས་མེ་འགག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱ་འབྲས་ལ་བསྐྱེད་བྱ་
 སྐྱེད་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ནི་རྟོག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་སྒྲོ་བ་དགས་པ་ཡིན་པས།
 རྒྱ་འབྲས་ལ་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ཏུ་འདོད་པའི་ཚིག་གི་རྒྱལ་འདི་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་ཟེར།
 དེ་སྐད་ཏུ་ཡང་རང་འབྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུར་གོ་བར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་གོ་བར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ།
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས།
 ཞེས་གསུངས། དེའི་ལན་ནི། ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་དེའི་དོན། ཏུ་བའི་སྐྱར་རྗེས་དེ་ཏུ་
 ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མེ་ལས་
 སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ། སྐྱར་རྗེས་ཅན། ཏུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་
 སྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་
 དོན་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་དཔལ་ལྷན་ཚོས་གཤགས་ལ་
 གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་དཔལ་
 ལྷན་ཚོས་གཤགས་ཀྱིས་འདོད་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རང་
 འབྲེལ་ལས། རྟགས་ཀྱིས་བྱེ་བྲག་གི་བྱེད་པར་གྱི་སྤྱི་རྣམས་གཞུང་ན་ནི་ཡིན་པར་
 འདོད་དོ་ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྐྱར་རྗེས་ཚོས་ཅན། བྱེད་ཏུ་ལྷན་ལ་

ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་རྟགས་
 ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བྱུང་པ་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར། རང་འབྲེལ་ལས། སྤྱི་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་
 པ་བཟོད་པར་འདོད་ན་ནི། འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་མི་འདོད་དོ། ཞེས་གསུངས། སྐྱར་
 རྫས་དེ་མའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། མེ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་མེད་པར་སྐྱར་རྫས་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཚོད་པ་གཉིས་པའི་ལན་ནི། ཅུའི་མེ་དང་སོག་མའི་མེ་ལ་
 སོགས་པ་དུ་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ནམས་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་མེད་པར་དུ་བ་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། མིན་ཏེ། དེ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ནི། དེ་
 ལས་སྐྱེ་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། འོ་ན། འབྲས་རྟགས་ཡང་
 དག་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། རྒྱུ་ལ་རང་བཞིན་ཇི་སྟེད་ཅིག་ མེད་
 ན་མི་འབྱུང་འབྲས་བུ་ནི། །གཏན་ཚིགས། ཞེས་གསུངས། རྒྱུ་མེ་ལ་མེ་མ་ཡིན་པ་
 ལས་འོག་པའི་མེ་དང་ཅུའི་མེ་དང་སོག་མའི་མེ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཇི་སྟེད་ཅིག་
 ཡོད་པའི་ནང་ནས། མེ་མིན་པ་ལས་ལྷོག་པའི་རང་བཞིན་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཕན་འདོགས་
 བྱེད་དུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་དུ་བ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། དུ་ལྟན་
 ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་
 རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་ མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྫས་བྱུང་ངེས་ན་བསྐྱབ་བྱ་བྱུང་པ་ཐལ་བ།

གོང་གི་ཚོད་པ་གསུམ་པའི་ལན་ནི། ཐར་ལས་གསལ་བྱེད་ལས། ལའི་དུ་བ་ཡང་
 རྟགས་སྤྱོད་པའི་མེ་འདོད་དོ། དེས་ན་ལའི་མེ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སུ་འབྱུང་བ་དང་།
 ལའི་དུ་བ་ཚང་མང་ལ་རྫས་སུ་མི་འགོ་བས། རྫས་བྱུང་ངེས་ན་བསྐྱབ་བྱ་བྱུང་པར་

ཐལ་བ་དང་། ཡང་དག་འགལ་རྟགས་སུ་ཐལ་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་གསུམ་མོ། །མངོན་སུམ་གྱིས་ལ་ལ་དམིགས་
 པའི་དུ་བ་རྟགས་སུ་འདོད་པ་ཡང་ལ་ལ་ཡོད་པའི་དུ་བ་རྟགས་སུ་འདོད་པ་དང་བྱུང་ཆེ་
 རྒྱུ་མེད་པས་ཉེས་པ་སྤྲུལ་འགྱུར་རོ། །རྟགས་འགོད་པའི་ཆེ་དུ་བ་ཚམ་བཀོད་ལ།
 མོང་བ་ནི་ལའི་དུ་བ་མོང་བར་འདོད་པ་དེ་ལ་ཡང་རྟགས་སུ་གང་མོང་བ་དེ་ལ་ཉེས་པ་
 གསུམ་པོ་དེ་རྒྱུ་ཏུ་མེད་དོ། །ཁྱོད་གྱིས་རྟགས་སུ་འདི་མོང་ཞེས་སྒྲུབ་པ་དོན་མེད་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་གང་སྒྲུབ་པ་དེ་རྟགས་སུ་མ་མོང་གང་མོང་བ་དེ་སྒྲུ་མི་རྩུས་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་གསལ་ཁས་སྒྲུངས། གང་མོང་བ་དེ་སྒྲུ་རྩུས་ན་ཡང་དེ་ཉིད་བཀོད་པས་
 ཆོག་མོད་ནད་འོང་བར་མཐོང་ནས་མ་བཀོད་དམ། ཡང་འགོད་པའི་ཆེ་ལའི་དུ་བ་རང་
 མཚན་བཀོད་ལ། རྟགས་སུ་སྒྲི་མཚན་མོང་བར་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་སྒྲན་གྱི་སྒྲུར་པས་
 རྟགས་འདི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པར་བྱས་ལ་ལེགས་པར་ཉན་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས། དེ་
 རྟགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། དུ་ལྷན་གྱི་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མི་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་དུ་ལྷན་ལའི་དུ་བ་དེ་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མི་
 ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དུ་ལྷན་ལའི་མེ་དེ། དུ་བའི་
 རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མི་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པར་
 ཐལ། དུ་ལྷན་ལའི་དུ་བ་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མི་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་
 ཆོག་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུ་ལྷན་ལའི་མི་ཆོས་ཅན། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་
 ལྷན་ལ་ལ་མི་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཇེས་བྱའི་ཆོད་མས་བྱུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཁྱོད་
 ཆོད་མས་བྱུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་གྱི་
 དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་གྱི་
 ཇེས་བྱའི་ཆོད་མས་བྱུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་གྱི་བསྒྲུབ་

བྱ་ཚད་མཁས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་རྗེས་
བྱུང་ངེས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་དང་། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

ཡང་དག་འགལ་དྭགས་སུ་ཐལ་བ།

གཉིས་པ། ཡང་དག་འགལ་དྭགས་སུ་ཐལ་བ་ནི། ཏུ་བ་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་
སྐྱབ་པའི་འགལ་དྭགས་སུ་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚེས་དང་ཚང་མང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་ཡིན་ན།
མཐུན་དཔེ་ཚང་མང་ལ་རྗེས་འགོ་མི་བྱེད་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དྭགས་ཕྱི་མ་མོང་།
དེར་ཐལ། ཏུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་གང་ཞིག ཏུ་ལྷན་ལ་ལ་ཏུ་བ་
དང་ཏུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་མཐུན་དཔེ་ཚང་མང་ལ་རྗེས་འགོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དྭགས་དང་པོ་
ཁས།

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ།

གསུམ་པ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ་ནི། ཏུ་ལྷན་ལ་ལ་ཏུ་བ་ཚེས་ཅན།
ཁྱོད་ཏུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་དྭགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་
སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཚེས་ཅན་ཏུ་མོང་བའི་གང་ཟག་དེས། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་
ལ་ཡོད་པར་ཚད་མཁས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཚེས་
ཅན་ཏུ་མོང་བའི་གང་ཟག་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཏུ་ལྷན་ལ་ལ་ཏུ་བ་མེ་ཡོད་ཏུ་ཚད་མཁས་
ངེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཏུ་ལྷན་ལ་ལ་ཏུ་བ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ཚད་
མཁས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དྭགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཏུ་ལྷན་ལ་

ལ་མེ་ཡོད་པར་ཚད་མས་བྱུང་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་མ་བྲུབ་ན།
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཏྲགས་
 ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱོད་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཚེས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་
 ཟག་གིས་བྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་མ་ངེས་ན། བྱོད་དེ་སྐྱབ་
 ཀྱི་ཏྲགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པས་མ་བྲུབ་པའི་ཕྱིར། བཅེག་མངོན་སུམ་གྱིས་ལ་ལ་
 དམིགས་པའི་དུ་བ་དེ། དུ་བའི་ཏྲགས་ཀྱིས་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་
 ཡང་དག་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྒྲིན་གསུམ་འཇུག་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་བཅེག་ དུ་ལྷན་གྱི་ལ་ལ་ཚེས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན། དུ་བ་དུ་བའི་ཏྲགས་ཀྱིས་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་
 བཀོད་ཚོད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས། ལའི་དུ་བ་དེ་དུ་བའི་ཏྲགས་ཀྱིས་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་
 པར་སྐྱབ་པའི་སོང་ཚོད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལའི་དུ་བ་དུ་བའི་
 ཏྲགས་ཀྱིས་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་སོང་ཚོད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་ལ་
 ཡང་སྐར་བཤད་པའི་ཉེས་པ་གསུམ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་སྐྱབ་པའི་གྲོ་ལ་བ་ཚེས་
 ཅན། བྱོད་ཀྱིས་དུ་བའི་ཏྲགས་ཀྱིས་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་སུ་འདི་
 མོང་ཞེས་སྐྱ་མི་རུས་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་དུ་བའི་ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཏྲགས་སུ་
 བཀོད་ན། དུ་བའི་ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཏྲགས་སུ་མ་སོང་བས་བྲུབ། དུ་བའི་ཏྲགས་
 ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཏྲགས་སུ་སོང་ན། བྱོད་ཀྱིས་དུ་བའི་ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཏྲགས་སུ་
 སྐྱ་མི་རུས་པས་བྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས་སྒྲུང་སྟེ། དུ་བའི་ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་
 ཀྱི་ཏྲགས་སུ་བཀོད་ན། དེའི་ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཏྲགས་སུ་མ་སོང་བས་བྲུབ།
 དེའི་ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཏྲགས་སུ་སོང་ན། དེའི་ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཏྲགས་སུ་མ་
 བཀོད་པས་བྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དུ་བ་དུ་བའི་ཏྲགས་ཀྱིས་

དེ་སྐབས་ཀྱི་བཀོད་ཚིག་གི་གཏན་ཚིགས་ཡིན། མོང་ཚིག་གི་གཏན་ཚིགས་མིན། དུ་
ལྷན་ལའི་དུ་བ་དེ་དེའི་དྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་མོང་ཚིག་གི་གཏན་ཚིགས་ཡིན། བཀོད་
ཚིག་གི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲགས་ཁས། དེགས་གཏོར་གྱི་རྩིས་འབྲང་
ཁ་ཅིག་ དུ་ལྷན་ལར་ཆོས་ཅན། མི་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་
པའི་ཆོ། ལའི་དུ་བ་རང་མཚན་པ་དུ་བའི་དྲགས་ཀྱིས་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མི་ཡོད་པར་སྐབ་
པའི་དྲགས་སུ་བཀོད་ཀྱང་ལའི་དུ་བའི་དོན་སྤྱི་དེ་དུ་བའི་དྲགས་ཀྱིས་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མི་
ཡོད་པར་སྐབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འདི་འགོག་པ་ལ་
དྲིཀར། སྐར་གྱི་སྒྱུར་བས་ན་བའི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པར་བྱས་ལ་ལེགས་པར་ཉན་
དགོས་མོ་ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། དུ་ལྷན་ལར་ཆོས་ཅན། མི་ཡོད་དེ། དུ་
བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ། ལའི་དུ་བ་རང་མཚན་པ་དྲགས་སྒྱུར་དེའི་
དྲགས་སུ་བཀོད་པ་མི་འཐད་དེ། དྲགས་སྒྱུར་དེ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་དེས། དུ་ལྷན་
ལར་ཆོས་ཅན། མི་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དྲགས་སྒྱུར་ཐོས་ཀྱི།
དུ་ལྷན་ལར་ཆོས་ཅན། མི་ཡོད་དེ། དུ་བ་རང་མཚན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
དྲགས་སྒྱུར་མ་ཐོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམ་བཅའ་འཐད་པ་བྱད། ཡང་ན།
དེའི་དོན་དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཆོ། ལའི་དུ་བ་རང་མཚན་པ་དུ་བའི་དྲགས་ཀྱིས་དུ་ལྷན་ལ་
ལ་མི་ཡོད་པར་སྐབ་པའི་དྲགས་སུ་བཀོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ལའི་མི་རང་
མཚན་པ་དུ་བའི་དྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་པར་
ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་བཤད་པའི་སྒྲིན་ནུས་འཕྲུག་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་གྱི་ཚིག་པ་
བཞི་པའི་ལན་ནི། དུ་བ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བྱ་ཡིན་ཏེ། བན་འདགས་བྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ། བན་འདགས་བྱ་དུ་བ་འབྲས་བྱར་སྐབ་པའི་དྲགས་ཡང་
དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། ཏུ་བ་ཡོད་ན་འང་། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚེས་མ་གྲུབ་
 དགོས། ཏུ་བ་མེད་ན་འང་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚེས་མ་གྲུབ་དགོས་པའི་
 སྤྱིར། དང་པོ་མོང་། དེར་ཐལ། ཏུ་བ་ཡོད་ན། ཏུ་བ་མན་འདགས་བྱ་མ་ཡིན་
 དགོས་པའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན་མོང་། དེར་ཐལ། ཏུ་བ་ཡོད་ན། ཏུ་བ་མེད་མན་
 འདགས་བྱ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན་མོང་། དེར་ཐལ། ཏུ་བ་ཡོད་ན།
 མེ་མེད་དགོས་པའི་སྤྱིར། རྟགས་ཁས། ཡང་འྲིཤྱར། རྩམ་ཐད་དང་མི་སྤྱིད་པ་དང་།
 ཁས་སྐྱངས་ཀྱིས་བསལ་བ་བསྐྱན་མི་རྣམ་པ་སོགས་ཉེས་པ་དུ་མར་འགྱུར་བས་ལྷག་
 ཚོད་འབའ་ཞིག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཏུ་བ་ཡོད་ན་ཏུ་བ་མི་དང་རྩམ་ཐ་
 དང་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཏུ་བའི་དུས་སྐུ་ཡང་ཏུ་བ་མི་དང་རྩམ་ཐ་དང་མི་ན།
 མེད་ཀྱིས་སྐུ་ཡང་ཏུ་བ་མི་དང་རྩམ་ཐ་དང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན། མི་གྲུབ་
 དུས་ན། ཏུ་བ་མ་སྐྱེས་ཤིང་། ཏུ་བ་སྐྱེས་དུས་མི་འགག་ན། ཏུ་བ་ཡོད་ན། མི་
 མེད་དགོས་པས། སྐབ་པ་ཡོད་པ་བྱད། སྐྱེ་རྟག་པར་ཁས་སྐྱངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 ན། སྐྱེ་མི་རྟག་པར་ཁས་སྐྱངས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྐྱེ་རྟག་མི་
 རྟག་གཉིས་ཀར་ཁས་སྐྱངས་པའི་གང་ཟག་དེས་སྐྱེ་རྟག་པར་ཁས་སྐྱངས་པའི་དུས་
 སྐུའང་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་ཁས་སྐྱངས། སྐྱེ་མི་རྟག་པར་ཁས་སྐྱངས་པའི་དུས་སྐུའང་
 དེས་སྐྱེ་རྟག་པར་ཁས་སྐྱངས་པའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན། དགག་གཞི་བཅད་ནས།
 མི་གྲུབ་དུས་སྐུ་དུ་བ་མི་སྐྱེས། ཏུ་བ་སྐྱེས་དུས་མི་འགག་ན། ཏུ་བ་ཡོད་ན་མི་མེད་
 དགོས་པས། སྐབ་པ་ཡོད་པ་བྱད། དེས་ན་ཕ་གི་ན་ཏུ་བ་འདུག་པས་མི་འདུག་སྐྱམ་
 ཡང་ལའི་དུ་བ་དང་ཏུ་བ་ཡོད་པ་སོགས་དུ་ལྟན་ལ་ལ་མི་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་ཏུ་སོང་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཏུ་བ་ཉིད་དུ་ལྟན་ལ་ལ་མི་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་ཏུ་སོང་བ། རྩེ་བ་དུན་གྱི་དགོངས་པ་མ་མེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དུ་ལྟན་ལ་ལ་

ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། རྩ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ། མེ་ཡོད་པ་དུ་
ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་གྱི།
མེ་ཉིད་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པ་སྟེ་བདུན་
གྱི་དགོངས་པ་མ་མེད་པའོ། །

འབྲས་རང་གི་རྟགས་གཉིས་པོ་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ གང་ཡིན་པའདུག་པ།

འོ་ན། འབྲས་རང་གི་རྟགས་གཉིས་པོ་དགག་རྟགས་དང་སྐྱབ་རྟགས་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་དང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དགག་གང་ཅུང་ཡིན་ན།
དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་རྟགས་ཡང་དགག་ཡིན་དགོས་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་གཉིས་ནི་
དངོས་པོ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། གཅིག་ནི་དགག་པའི་གཏན་ཆོག་པས་མོ། ཞེས་དང་།
ལྟ་བུར། གཏན་ཆོག་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལས་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བྱའི་གཏན་ཆོག་པ་
དངོས་པོ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་སྐྱབ་པ་ནི་ཡོད་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པོ་ན་
ཞེས་ངེས་པར་གཟུང་བར་བྱའི། དངོས་པོ་སྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ཞེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་
གཉིས་ཀྱིས་དགག་པ་ཡང་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ན་
དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི། རྗེས་སུ་དཔོག་པ་རྣམས་གཉིས་ཏེ། ཞེས་པས་འབྲས་རང་
གི་རྟགས་ཡང་དགག་སྐྱབ་རྟགས་ཡང་དགག་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན།
རྣམ་ངེས་དར་རྒྱུ་ལས། འབྲས་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག་

རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སྤྲོད་པའི་སྤྱུ་ལྷན་ན། རང་དང་རྒྱུ་ཐ་དད་ཡིན་པས་
 བྱུ་པ། ཞེས་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ། རྒྱུ་ལ་གསུམ་གང་
 ཞེས། རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སྤྲོད་པའི་སྤྱུ་ལྷན་ན། རང་དང་རྒྱུ་ཐ་དད་མ་ཡིན་
 ཞེས་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་བྱུ་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་ལག་ལེ་ཞེས། སྤྱོད་མེད་
 དེ། རྣམ་ངེས་དར་རྟེན་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དང་།
 རིགས་ཐིག་རྟེན་ཆེན་ལས། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་
 རྟགས་ཡིན་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། རྟགས་
 ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དགག་སྐྱབ་གནིས་སྤྲོད་པ་སྐྱབ་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ། བསྐྱབ་
 བྱའི་ཆོས་དང་དོ་བོ་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་གནིས་སྤྲོད་པའི་དང་པོ་ནི་འབྲས་བྱའི་གཏན་
 ཆོགས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་ཐིག་དར་རྟེན་ལས། ལྷན་
 མོས། དེ་གནིས་ནི་དངོས་པོ་སྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་ཡི། རང་དང་པོ་ཁོ་ན་སྐྱབ་ཅེས་མི་
 བྱ་སྟེ། དགག་པ་ཡང་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། གཅིག་ནི་དགག་པ་ཁོ་ནའི་གཏན་ཆོགས་ཞེས་
 བཤད་པ་ལྟར། འབྲས་རང་གནིས་ཀྱིས་ཀྱང་དགག་པ་སྐྱབ་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་
 རྒྱུ་དཔག་གིས་དགག་པ་འཇལ་ལ། དགག་རྟགས་དང་དགག་རྟོག་ཅེས་མི་བྱ་སྟེ།
 དེ་ནི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཏུ་བ་ཏུ་
 ལྷན་ལ་ལ་གང་རེག་གིས་སྤོང་པའི་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུ་པ་ཁས།
 ཞེས་ཟེར། དེ་རྣམ་ཏུ་ཡང་རིགས་ཐིག་རྟེན་རེ། འོན། ཏུ་བ་དང་ལྷན་པའི་ལ་ལ་
 ཆོས་ཅན། གང་རེག་གིས་སྤོང་པའི་མེ་ཡོད་དེ། ཏུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡང་
 དགག་རྟགས་སྤྲུ་འགྱུར་ལ། འདོད་ན། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་
 རོ་ཞེས། ཞེས་གསུངས། དེའི་ལན་ཏུ། རིགས་ཐིག་དར་རྟེན་ལས། ཕྱི་ཚོལ་གྱི་

ཤེས་འདོད་དང་། སྐྱེ་བའི་དཔག་འདོད་གང་རེག་གིས་སྤྲོང་པ་ལ་གཙོ་བོར་ཞུགས་
ན། མེ་ཡོད་པ་སྤྲོད་ཚུལ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དོན་དགག་དྲགས་སུ་འགྱུར་བས་སོ། །མི་མི་
དྲྀགས་པར་འགྱུར་རེ་ཞིན། བྱུང་པ་མེད་ལ། མེ་ལ་གཙོ་བོར་ཤེས་འདོད་ཞུགས་ན་
འབྲས་དྲགས་ཡིན་གྱི། གང་རེག་གིས་སྤྲོང་པ་སྤྲོད་ཚུལ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །ཞེས་
གསུངས། འདིའི་དོན་ལ་མ་བས་པ་ཁ་ཅིག་ ཏུ་ལྷན་ལའི་སྤྲོད་དུ་གང་རེག་གིས་སྤྲོང་
པ་ལ་གཙོ་བོར་ཤེས་འདོད་ཞུགས་པའི་སྐྱེ་བའི་དོར། ཏུ་ལྷན་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མི་
ཡོད་དེ། ཏུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ། ཏུ་བ་ཏུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་
སྐྱབ་པའི་དགག་དྲགས་ཡང་དག་ཡིན། ཏུ་ལྷན་ལའི་སྤྲོད་དུ་མེ་ཡོད་ཙམ་ལ་ཆད་མས་
ཤེས་འདོད་ཞུགས་པའི་ཕྱི་སྐྱེ་བའི་དོར། ཏུ་ལྷན་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། གང་རེག་གིས་
སྤྲོང་པའི་མེ་ཡོད་དེ། ཏུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ། ཏུ་བ་ཏུ་ལྷན་ལ་ལ་
གང་རེག་གིས་སྤྲོང་པའི་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་དྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལུང་དེའི་
དོན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན། ཏུ་བའི་དྲགས་ཀྱིས་ཏུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་
པར་སྐྱབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་དགག་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡང་ཡོད།
དེ་དང་། སྐྱབ་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། ཏུ་བ་ཏུ་ལྷན་ལ་
ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་དགག་དྲགས་ཡང་དག་དང་སྐྱབ་དྲགས་ཡང་དག་གཉིས་ཀར་
ཐལ་བའི་སྤྲོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། ལུང་དེའི་དོན། ཏུ་ལྷན་ལའི་སྤྲོད་
དུ་གང་རེག་གིས་སྤྲོང་པ་ལ་གཙོ་བོར་ཤེས་འདོད་ཞུགས་པའི་སྐྱེ་བའི་དོར། ཏུ་ལྷན་
ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མི་ཡོད་དེ། ཏུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ། ཏུ་ལྷན་
ལ་ལ་གང་རེག་གིས་སྤྲོང་པའི་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་དགག་དྲགས་ཡང་དག་དུ་ཕྱིར་
སྐྱེ་བའི་དོར། ཏུ་ལྷན་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། གང་རེག་གིས་

མྱོང་པའི་མེ་ཡོད་དེ། ཏུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་འགོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་
 བཀོད་ཀྱང་། ཕྱིར་མོལ་དེ་ལ་ཏུ་བ་ཏུ་ལྟན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་
 ལུ་མོང་བ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་ནོ། །མཁས་པ་ཁ་ཅིག་དགག་པ་ཡིན་ན། མེད་
 དགག་ཡིན་དགོས་ཏེ། མ་ཡིན་དགག་དང་སྐྱབ་པ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། སྐྱམ་མི་རྟག་
 པ་དང་། ཏུ་ལྟན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པ་སོགས་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་དངོས་ལ་
 དངོས་པོའི་ཆོ། །ཁས་སྤངས་མེད་པར་དགག་པ་ཉིད། །སྐྱབ་བྱེད་ལྷ་མ་དགག་གིས་ནི།
 མ་ཡིན་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ལྷ་མ་འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཀྱིས་མ་ཡིན་དགག་
 དངོས་སུ་སྐྱབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་བམི་འཐད་དེ། སྐྱབ་བྱེད་ལྷ་མ་
 དགག་གིས་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཀྱིས་མ་ཡིན་དགག་
 ལྷགས་ལ་སྐྱབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་སྐྱབ་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དགག་པ་ཡིན་ན། མེད་དགག་ཡིན་པས་བྱབ་པར་བསྟན་པ་རིགས་ཐིག་དང་འགལ་
 ཏེ། རིགས་ཐིག་ལས། དེ་ལ་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་སྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་ཡི། དངོས་
 པོ་ཁོ་ན་སྐྱབ་ཅེས་ནི་མི་བྱ་མྱེ། དགག་པ་ཡང་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་
 འདིས་སྐྱམ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་། ཏུ་ལྟན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་
 ལས་ལོག་པ་དགག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་སྐྱམ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་
 པ་དང་། ཏུ་ལྟན་གྱི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་རིམ་པ་བཞིན་དུ།
 འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཀྱིས་ལྷགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱུང་འགྱུར་པའི་མེད་དགག་ཡིན་པས་སྒྲོན་
 མེད་ཅེས་ལན་གདབ་པར་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལྟར་རང་བཟློད་པའི་སྐྱས་རང་གི་དགག་བྱ་
 བཀག་ལུལ་དུ་རང་གི་འཕང་བྱར་བྱུར་པའི་ཆོས་གཞན་སྐྱབ་པ་འཕེན་པའི་མེད་དགག་
 ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།

འོ་ན། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གི་དོན་གང་ཞིན། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ལ།
 མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་རྟགས་ཡང་དག་
 གང་ཞིག་ དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་སྟུག་བྱུང་བྱ་ཡང་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱབ་
 ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མིད་པ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་མཚན་
 ཉིད། སུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་སྟུག་བྱུང་བྱ་ཡིན་
 ན། སུ་བའི་སྐྱབ་ཡིན་དགོས་ཏེ། རྣམ་ངེས་དར་རྟེན་ལས། རྩལ་གསུམ་གང་ཞིག་
 རང་གི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་ཡིན་ན། རང་དང་རྩལ་ཐ་དད་ཡིན་པས་བྱུང་པ།
 འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ མེ་ཡོད་པ་དེ་སུ་
 ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་ཡིན། མེ་དེ་ཡང་དེ་སྐྱབ་
 ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྷན་ན་སུ་བ་སུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྐྱབ་པའི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་དང་སྐྱབ་རྟགས་ཀྱི་
 གཞི་མཐུན་སུ་ཐལ་བ་དང་། སུ་བ་སུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཚེད་བསྒྲིག་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་
 དོན་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་
 གཞི་མཐུན་སུ་ཐལ་བ་དང་། སུ་བ་སུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཚད་མས་དམིགས་པར་སྐྱབ་པའི་
 དོན་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཀར་
 ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སུ་བ་སུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་
 ལོག་པར་སྐྱབ་པའི་དགག་རྟགས་དང་སྐྱབ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཡིན་ཞིན། དེ་དེ་

སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་
བུའི་ཚེས་སུ་གཞུང་བུ་དང་སྐྱབ་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་
རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཡང་། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་
དགག་རྟོག་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་
ཚད་མས་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །

འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ནི། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱ་དངོས་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་
ཡང་དག་དང་། རྒྱ་ཕྱོན་མོང་སྐྱབ་པ། རྒྱ་འྲི་སྐྱབ་པ། རྒྱ་འབྲུག་པར་སྐྱབ་པ།
རྒྱ་ཚེས་རྗེས་དཔོག་གི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་དང་སྟེ། དང་པོ་ནི། དུ་ལྷན་ལ་ལ་
ཚེས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བར་
སྐྱང་གི་དུ་བ་ཕྱོ་ལོང་པོ་ཚེས་ཅན། རང་གི་རྒྱར་བྱུར་པའི་མེ་སྐྱ་མ་ཕྱོན་དུ་མོང་སྟེ།
དུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཉེར་ལོན་གྱི་ཕུང་པོ་ཚེས་ཅན།
རང་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རིས་འགའ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་
བུ། བཞི་པ་ནི། གཞུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཚེས་ཅན། དབང་ཡིད་གཉིས་ལས་
གཞན་པའི་རང་གི་རྒྱ་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བ་སྤྱིད། རིས་འགའ་སྐྱེ་
བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ལྷ་པ་ནི། ཁ་ནང་བུ་རམ་གོང་བུའི་སྒྲིང་ན་ཚེས་ཅན།
བུ་རམ་གྱི་རོ་སྐྱ་མས་བུ་རམ་གྱི་གཞུགས་ད་ལྟར་བ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའི་རུས་པ་ཡོད་དེ།
བུ་རམ་གྱི་རོ་ད་ལྟར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་པའད་པ། མཚན་གཞི་ལ་བོད་ལྔ་རབས་པའི་ལུགས་དགག་པ།

ཚད་མ་རྣམས་ནི་མི་འཕྲུག་པ། ཁྱིམ་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་
པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྣམ་གཞག་པའད་པ་དང་། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་
རྟགས་ཡང་དག་གསུངས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། དང་པོ་ལ། མཚན་གཞི་ལ་
དབྱེད་པ། མཚན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པ། དང་པོ་ལ། བོད་ལྔ་རབས་པའི་ལུགས་དགག་
པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བོད་ལྔ་རབས་པ་རྣམས་ནི།
ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་།
ཡོད་ངེས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡོད་ངེས་ཀྱི་དབྱེད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཕྲུག་པར་སྒྲུབ་
པའི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཟེར་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་
ཤ་ཟ་མེད་ངེས་ཡིན་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་ན། མདུན་གྱི་གཞི་
འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་དམིགས་དགོས་པ་གང་ཞིག་ མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་
མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་མ་མ་བྱུང་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་ན།
མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཀུན་མཁྱེན་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པས་མ་བྱུང་པར་ཐལ།
མ་བྱུང་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་མཁྱེན་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་
ཡོད་པ་དེ་ལྟར་མངོན་སུ་མ་དུ་མ་གཟུགས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ མདུན་གྱི་
གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཀུན་མཁྱེན་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་མ་དམིགས་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་
མེད་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་ཡང་། ཀུན་མཁྱེན་ཡི་

ཤེས་ཚེས་ཅན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་བྱོད་
 གྱིས་དམིགས་དགོས་པར་ཐལ། སྤྱིར་ཤ་ཟ་ཡོད་ན། ཤ་ཟ་བྱོད་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་
 གཟིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཀུན་མཁྱེན་ཡི་
 ཤེས་གྱིས་དམིགས་པ་ཁེགས་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་
 དམིགས་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་
 དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་མེད་ངེས་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་
 མི་ཟ་བར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་མེད་ངེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལ་
 ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཟེར་ན། དངོས་འགལ་ཡིན་ཏེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་མེད་ངེས་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཞེས་བསལ་བ་ཚད་བསལ་དུ་འཕངས་པས། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་
 མེད་ངེས་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྐྱེས་པས། དེ་ལྟར་ཁས་སྐྱེས་པས། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་
 ཤ་ཟ་མེད་ངེས་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བར་ཁས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་དམིགས་མ་དམིགས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཐལ།
 མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་འགལ་
 ཡིན་ཏེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ལ་སྒྲིན་བརྒྱུད་པས།
 མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་དམིགས་པར་ཁས་སྐྱེས་པས། དེ་ལྟར་ཁས་སྐྱེས་
 པས། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་དམིགས་མ་དམིགས་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བར་
 ཁས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀའ་ནས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་གྱིས་ཁྲིལ་འོད་ཀྱི་འཆད་
 རྒྱལ་ནི། ཅུ་བའི་ཕྱོགས་ལྷ་ལྷར་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་
 ཡོད་དམ་མེད་ངེས་ནས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་མེད་ངེས་ཡིན་པར་
 ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་
 དམིགས་དགོས་པ་གང་ཞིག མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་

སྤྱིར། ཞེས་སྤྱད་བཞིན་འཕེན་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་སྤྱད་པ་ལ་སྤྱད་
 གྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་སྐྱོག་ན་འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
 མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཅུ་བའི་ཐལ་འགྱུར་
 གྱི་བསལ་བ་དངོས་འགལ་དུ་སོང་བས་ཚད་བསལ་དུ་བཞག་པར་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་
 བ། འོ་ན། སྤྱི་མ་ལ་ཡང་བྱོད་གྱི་སྐྱོན་དེ་ནམས་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཕྱོགས་སྤྱི་སྤྱི་
 བ་པོ་དེས་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་དེས་ཀྱང་མ་ཡིན། མེད་དེས་ཀྱང་མ་ཡིན་
 པར་ཁས་སྤངས་བས་བསལ་བ་དངོས་འགལ་ལ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་ཕྱི་མ་
 དེ་མི་འཐད་དེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དང་། མདུན་གྱི་
 གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་མེད་དེས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་སྐྱོན་བརྒྱུད་པ་ཡིན་
 གྱི། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་སྐྱོན་
 བརྒྱུད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡོད་ན། བུམ་པ་ཡོད་པས་
 བྱུང་ཅེས་སྤྱད་པ་མི་འཐད་དེ། ནམ་བཤད་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་དང་། རྒྱབས་འདིའི་ཐར་ལམ་
 གསལ་བྱེད་ལས། སྤྱི་ནི་བྱད་པར་མི་སྤོང་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གྱི་གཞུང་དང་འགལ་
 བའི་ཉེས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་མེད་དེས་ཡིན་
 པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་
 དམིགས་དགོས་པ་གང་ཞིག་ མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟགས་ཕྱི་མ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་ངེད་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། མདུན་གྱི་གཞི་
 འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་བཞིན་དུ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་
 དམིགས་མ་དམིགས་དང་། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཀུན་མཁྱེན་ཡི་ཤེས་གྱིས་
 གཟིགས་མ་གཟིགས་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཐེ་ཚོམ་ཟ་
 བའི་ལན་གྱིས་ལན་གྱི་པོ་ཚོད་དམ་ཞེ་ན། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ལན་གྱིས་ལན་ཐེབས་པ་དང་

མི་ཐེབས་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་བོ་གནག་ཇི་མོ་ལ་སྐྱེ་དག་གམ་མི་དག་འདི་བའི་ཆེ་
 ཐེ་ཆོམ་ཟེ་ཞེས་པའི་ལན་ལན་ནམ་དག་མིན་ཡང་། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན།
 ཤ་ཟེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཤ་ཟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དྲགས་གསལ་
 ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟེ་ཞེས་པའི་མདུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་པའི་ལན་དེ་ལན་ནམ་དག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་ཟེ་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་ཟེ་བ་ཡོད་མེད་
 ཐེ་ཆོམ་ཟེ་སྟེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟེ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་ཟེ་བའི་ཕྱིར། ཡོད་མེད་ཐེ་
 ཆོམ་ཟེ་ན་ཡོད་པས་བྱབ་བམ་མེད་པས་བྱབ་ཅེ་ན། ཁ་ཅིག་ ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་ཟེ་ན་
 ཡོད་པས་བྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟེ། དེ་ཡིན་ན་མེད་པས་བྱབ་པ་ལ་ཡང་ཐེ་ཆོམ་ཟེ། དེ་
 བཞིན་དུ་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟེ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་ཟེ་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟེ་
 ཡོད་པས་བྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟེ། དེ་ཡིན་ན་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟེ་མེད་པས་བྱབ་པ་
 ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟེ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། བྱབ་པ་ནམས་ཀྱི་ཕྱོག་བྱབ་ལ་ཐེ་ཆོམ་
 མི་ཟེ་བས། ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་ཟེ་ན་ཡོད་པས་བྱབ། དེ་ཡིན་ན་མེད་པས་བྱབ་སྟེ།
 བྱབ་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་དངོས་སྟོན་ནམ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་ཟེ་བ་
 དང་ཡོད་པ་མིན་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐལ་འགྱུར་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་
 དངོས་སྟོན་གཏོང་པའི་ཆེ་དྲགས་མ་གྲུབ་དང་གསལ་བ་ལ་ཐེ་ཆོམ་གང་རུང་གི་ལན་
 ཐེབས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟེ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་ཟེ་ན་མདུན་
 གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟེ་ཡོད་པས་བྱབ། དེ་ཡིན་ན་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟེ་མེད་པས་
 བྱབ་པོ། །འདི་ལ་མ་ཁས་པ་ཁ་ཅིག་ མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟེ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་ཟེ་
 ན། དེར་ཤ་ཟེ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་མི་ཟེ་བས་བྱབ་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟེ་
 ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་ཟེ་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟེ་ཡོད་པས་བྱབ། མདུན་གྱི་གཞི་
 འདིར་ཤ་ཟེ་ཡོད་ན་དེར་ཤ་ཟེ་ཡོད་ངེས་ཡིན་པས་བྱབ། དེར་ཤ་ཟེ་ཡོད་ངེས་ཡིན་ན་

དེར་ཤ་ཟ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དྲགས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཚད་
བྱབ་མཛད་ནས། རང་ལུགས་ལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་
ན། དེར་ཤ་ཟ་ཡོད་པས་བྱབ་པ་ལ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཟ། དེ་ཡིན་ན་དེར་ཤ་ཟ་མེད་པས་
བྱབ་པ་ལ་ཡང་ཆེ་ཚོམ་ཟ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ཡོད་མེད་ཐེ་
ཚོམ་ཟ་ན་ཡོད་པས་བྱབ་པ་དང་། དེ་ཡིན་ན་མེད་པས་བྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་སྟེ། བྱབ་
པ་དེ་གཉིས་ལ་མདུན་གྱི་ཤ་ཟ་དངོས་སྒྲོན་དུ་འབྱུག་མི་འབྱུག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། དེ་
ལ་དེ་དངོས་སྒྲོན་དུ་བཏང་བའི་ཆེ་དྲགས་ཚད་མས་བྱབ་ཅིང་གསལ་བ་ལ་འདོད་ལན་
ཐེབས་མི་ཐེབས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། ལུགས་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ཐལ་
འགྱུར་དེའི་ལྷོག་བྱབ་ཚད་མས་བྱབ་ན། ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྗེས་བྱབ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་
དགོས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་མདུན་གྱི་ཤ་
ཟ་དངོས་སྒྲོན་དུ་བཏང་བའི་ཆེ་དྲགས་ཚད་མས་བྱབ་ཅིང་གསལ་བ་ལ་འདོད་ལན་
ཐེབས་མི་ཐེབས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཡང་། བྱབ་པ་ཚད་མས་མ་བྱབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་དུ་མ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་ལྟར་ན། ཡོད་ན་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བས་བྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་
ཟ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་མདུན་གྱི་ཤ་ཟ་དངོས་སྒྲོན་དུ་བཏང་བའི་ཆེ་དྲགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་
ཟ་ཞིང་གསལ་བ་ཚད་བསལ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། ཁོ་ན་རེ། གོང་
གི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དྲགས་ཕྱི་མ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་ངེད་ཀྱིས་མ་བྱབ་པོ་ཞེས་སྒྲུབ་མི་འཐད་དེ།
མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་དམིགས་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་
ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དྲགས་ཁས། འདོད་ན། མདུན་གྱི་
གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མདུན་གྱི་གཞི་
འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ལན་
གང་ཡིན། དྲགས་གསལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཞེ་ན། འོ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཡང་

མཚུངས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། བསྐྱལ་དོན་ལ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་ཞེས་བཟོད་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཆད་
མས་དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱུན་མེད་དེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་
ན་རང་གང་ལ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆད་མ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་
བས་དེ་ལ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་ཞེས་བཟོད་པ་ཡིན་གྱི། དེར་དེ་ཡོད་ན་ཆད་མས་
དམིགས་སྒྱུ་མི་རུང་བས་དེ་ལྟར་བཟོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མཚན་གཞི་ལ་རང་ལུགས་བཞག་པ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན།
རྒྱུ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། བྱུང་བྱེད་མི་སྣང་བ་མ་
དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོ་ནི། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན།
ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཤ་ཟ་ཡོད་ཅེས་ཀྱི་དཔུང་ཤེས་དོན་
མཐུན་མི་འདུག་ཏེ། ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཆད་མས་མ་
དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆགས་བྱལ་ཁྱོད་བསྐྱལ་དོན་དུ་
སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཁྱོད་ཡོད་ཅེས་དམ་བཅའ་མི་རིགས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཁྱོད་
འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་འཕྲིན་གྱིས་
ཁྱོད་མེད་ཅེས་དམ་བཅའ་མི་རིགས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཁྱོད་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་
ཡོད་ཅེས་ཤ་ཟ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དམ་བཅའ་མི་རིགས་ཏེ། ཤ་ཟ་
ལ་ཤ་ཟ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

པ་ལྟ་བུ། རྟགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྩལ་གསུམ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་དེ། རྟགས་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་རང་རིག་མཛོད་སུམ་གྱིས་བྱུང་བའི་། བྱུང་པ་འབྱུང་པ་ལ་ཚད་
 མ་གསུམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ག་ཟ་ལ་ག་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་
 ཟག་གི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ག་ཟ་ལ་ག་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་
 དཔུང་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འདུག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ག་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྩལ་གྱི་ག་ཟ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེ་དེའི་རྩལ་
 ཀྱི་ག་ཟ་འཇལ་བའི་དཔུང་ཤེས་ཀྱི་རྩལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་བའི་མ་
 དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་པར་རིགས་འདྲའོ་ཞིན། དུ་
 ལྟན་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོན་དུ་བ་
 དུ་ལྟན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུ་བ་
 མེ་ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། ཁོ་ན་རེ། སྒྲིན་མེད་དེ།
 དེ་ནི་འགོད་རྩལ་ཙམ་ཡིན་གྱི། མེ་ཉིད་སྐྱབ་པའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞིན། བྱོད་ཀྱི་ཐལ་འབྱུར་དེ་ལ་ཡང་བྱུང་པ་མེད་པར་ཐལ།
 འདིར་ཡང་འགོད་རྩལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ག་ཟ་ཉིད་སྐྱབ་པའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བདགས་པའི་དོན་དང་། ག་ཟ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ག་ཟ་
 འཇལ་བའི་དཔུང་ཤེས་ཀྱི་རྩལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ག་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་
 གིས་ག་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ག་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་
 བའི་གང་ཟག་གི་རྩལ་ལ་ག་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་དཔུང་ཤེས་དོན་མཐུན་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ནེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ག་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་
 ཟག་གིས་ག་ཟ་ཚད་མས་རྟགས་པའི་ཕྱིར། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་མེད་པའི་གང་ཟག་
 གིས་ག་ཟ་ཚད་མས་རྟགས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ག་ཟ་བསྐལ་

དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེ་ཤ་ཟ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་མེད་པ་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། མདུན་
 གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ།
 ཤ་ཟ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེ་ཤ་ཟ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པུས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་
 འགྱུར་གྱི་ཆོས་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཞེས་ལེན་འདེབས་མི་རིགས་པར་ཐལ།
 དེ་ལྟར་ན་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་། ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་གྱི་གཞི་
 མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲའི་
 ཐལ་འགྱུར་ལ་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཞེས་པའི་ལན་ཐེབས་ཀྱང་། མདུན་གྱི་གཞི་
 འདིར་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་དུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་ཅན་
 དེ་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་དུ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། རྟགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་
 ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་གྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྤྱི་ཆོས་ཅན། མ་ཐུས་
 པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་གྱི་ལན་བཏབ་
 པའི་ཆོ། ཐལ་འགྱུར་དེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་བསམ་ནས་རྟགས་མ་གྲུབ་གྱི་ལན་བཏབ་
 པ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་ལྟོག་ནས་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཅན་
 སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཞེས་ལན་བཏབ་པའི་ཆོ། ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་ལྟོག་ནས་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་
 དུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཅན་དུ་གང་བཟུང་བ་དེ་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་དུ་ཁས་སྤངས་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། །ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་གི་མཚན་ཅིད་འདི་ལྟར་བཤད་པ་ལ། སྤྱིས་གྱིས་སྤྱུལ་ཁའི་ག ཤ་ཟ་འཇལ་བྱེད་
 གྱི་ཚད་མ་རྒྱུད་ལ་འགག། ཤ་ཟ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་དྲངས་པའི་དབྱེད་ཤེས་རང་རྒྱུད་
 ལ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་ཤ་ཟ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེ་ཤ་ཟ་འཇལ་

བའི་དབྱུང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་
ཤ་ཟ་འཇལ་བའི་དབྱུང་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཤ་ཟ་
འཇལ་བའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཁས་
མི་ལོན་ཏེ། དེ་ཡོད་ན་ཚད་མ་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་མི་ལྷན་པའི་གང་ཟག་དང་། ཤེས་པ་
རང་རྒྱུད་ལ་མི་ལྷན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

མཚན་ཉིད་ལ་བོད་ཟླ་རབས་པའི་ལུགས་དགག་པ།

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ལ་དབྱུང་བ་ལ། ཟླ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་ དེ་སྐབས་ཀྱི་མ་དམིགས་
པའི་རྟགས་ཡང་དགག་གང་ཞིག་ དེ་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཡུལ་ཡོད། དེ་ཡོད་
ཀྱང་ཁྱོད་དེ་སྐབས་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མ་ལ་སྒྲུང་དུ་མི་
རུང་བ་དེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་མི་སྒྲུང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དགག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་
ན། འདི་ཐར་ལ་མ་གསལ་བྱེད་ལས། ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་
ཟག་གི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ་བསྐལ་
དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་དབྱུང་ཤེས་དོན་མཐུན་མེད་པར་སྐབས་
པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཡུལ་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པའི་
ཕྱིར། གསལ་བ་ཁས། ཞེས་བཀག་ནས།

རང་ལྷགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཞག་པ།

ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། རང་ལྷགས་ལ། ཁྱོད་དེ་རྒྱལ་གྱི་མ་དམིགས་པའི་
 ཉགས་ཡང་དག་གང་ཞིག དེ་རྒྱལ་གྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སྤྱུ་བདགས་པའི་དོན་དེ་སྤྱིར་
 ཡོད་དེ་ཡོད་ཀྱང་ཁྱོད་དེ་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཆད་མ་ལ་
 སྤང་དུ་མི་རུང་བ་དེ། ཁྱོད་དེ་རྒྱལ་གྱི་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གི་
 མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ལ། དེ་རྒྱལ་གྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སྤྱུ་བདགས་པའི་དོན་དེ་སྤྱིར་
 ཡོད་ཅེས་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེན། རིགས་རྒྱན་ལས་དེ་ལྟར་སྒྲོས་དགོས་ཏེ།
 དེ་མ་སྒྲོས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ་ཉིར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྤྱུ་བའི་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་དུ་ཐལ་བའི་
 སྒྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ལོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་
 ཆོས་ཅན། ཉིར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྤྱུ་བའི་མི་སྤང་བ་མ་
 དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྒྱལ་གྱི་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་
 ཡང་དག་གང་ཞིག གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་ཀྱང་ཁྱོད་དེ་རྒྱལ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་
 དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཆད་མ་ལ་སྤང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། ཉགས་
 གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་རྒྱལ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་ཉགས་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་ན་དེས་དམིགས་སྤྱུ་
 རུང་བ་ལས། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་
 ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཉིར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་

དུ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་
ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཤིང་།

རིགས་སྐྱེས་ཀྱི་ལུགས་དེ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་རྣམས་ལ་དཔུང་པ།

ཕྱིས་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གྲང་། རིགས་སྐྱེས་ཀྱི་ལུགས་དེ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་རྣམས་
ལ་དཔུང་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་རྟོགས་གྱིས་ཉེར་ཡིན་གྱི་
ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་ཡང་དག་དེས་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་ཚད་མས་རྟོགས་པར་ཐལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། རྟོགས་ཡང་
དག་གི་རྩེ་མཚམས་ལྟ་བུ་གྱི་བྱུང་བ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། ཚད་མ་གསུམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་
དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འདྲའི་ཕྱིར་རྟོགས་ཡང་དག་གིས་གང་ཟག་གི་
བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་
བྱུང་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་རྟོགས་གྱིས་སྒྲིམ་མི་རྟོག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་
གྱི་རྟོགས་གྱིས་བྱས་པ་བྱས་རྟོགས་གྱིས་སྒྲིམ་མི་རྟོག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་ཏུ་
སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་རྣམ་དག་དེ། བྱས་པ་བྱས་རྟོགས་གྱིས་སྒྲིམ་མི་རྟོག་པར་སྐྱབ་པའི་
རྟོགས་ཡང་དག་ཏུ་ཚད་མས་ངེས་པ་དང་། སྒྲིམ་མི་རྟོག་པར་སྐྱབ་པའི་རོ་བོའི་དོན་
སོགས་ཆོས་ལྔ་ཚད་པའི་རྟོགས་གྱིས་སྒྲིམ་མི་རྟོག་པ་སྒྲིམ་མི་རྟོག་པར་སྐྱབ་པའི་གཞན་དོན་
བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཚད་མས་ངེས་པར་འགྲུར་རོ་ཞིན། སྟོན་མེད་དེ། དེ་འདྲའི་
ཕྱིར་རྟོགས་ཡང་དག་ཁས་མི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་
དུ། དེ་སྐྱབ་གྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ལྔ་བརྟགས་པའི་དོན་དེ་སྐྱིར་ཡོད་ཅེས་སྟོས་པ་ལ་
དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་མ་སྟོས་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཉེར་

ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་གྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 གང་ཞིག་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་ཀྱང་ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་
 པའི་གང་ཟག་གི་ཆད་མ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་
 བདག་དེའི་ཆད་མ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་དེའི་
 ཆད་མ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ཆད་མ་ལ་སྣང་དུ་
 རུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁོ་ན་དེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་
 ཡོད་ཀྱང་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་ན་ཁྱོད་ལ་སྣང་
 དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་པོ། །ཐར་ལམ་གསལ་ལྟེང་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ།
 ཁ་ཅིག་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཤ་ཟ་ཡོད་
 དེས་གྱིད་ཕྱད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པར་སྐྱབ་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་སྤྱབ་ཏུ་གསུམ་པའི་
 དོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་གྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་ཁས།
 ཟེར་ན། སྐྱ་རྟག་པར་བཏགས་པའི་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྐྱ་རྟག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཁུབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐར་ལམ་གསལ་ལྟེང་གི་
 མཚན་ཉིད་དེ་ལ། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་མི་འཐད་དེ། ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ་བསྐྱལ་དོན་དུ་
 སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ་
 བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཤ་ཟ་ཡོད་དེས་གྱིད་ཕྱད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་
 པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཆད་མ་ལ་དེ་སྐྱབ་གྱི་དགག་
 བྱའི་ཆོས་སྤྱབ་ཏུ་གསུམ་པའི་དོན་སྣང་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཆད་མ་ལ་ཤ་ཟ་སྣང་དུ་རུང་
 བའི་ཕྱིར། དེས་ཤ་ཟ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་

ཕྱོགས་ཚེས་ཅན་དུ་སོང་པའི་གང་ཟག་གིས་རྟག་པ་ཚད་མས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 འདིར་མ་བྱུང་། རིགས་རྒྱུན་གྱི་ལྷགས་དེ་རང་ལྷགས་སྤྲུལ་མས་ལེན་པ་ཁ་ཅིག་གང་
 ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཉིར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རྟོག་ཡང་དག་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཚད་མས་བྱུང་
 གང་། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་ཚད་མས་མ་བྱུང་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་པར་ཚད་མས་རྟགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཉིར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་དུ་ཚད་མས་རྟགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པ་དེ་བཞིན་དུ། གངས་ཅན་
 གྱིས་གང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་མ་རྟགས་གང་། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 ཚད་མས་རྟགས་ཉི། དེས་བུམ་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་ཚད་མས་རྟགས་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་
 རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོལ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེ་
 རྒྱུབ་གྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་སྟོང་དེ་རྒྱུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཚེས་
 ཅན་དུ་སོང་པའི་གང་ཟག་ལ་དེ་རྒྱུབ་གྱི་ཤེས་འདོད་ཚེས་ཅན་གྱི་སྒྲིང་དུ་དེ་རྒྱུབ་གྱི་དགག་
 བུའི་ཚེས་སྤྲུལ་བྱུང་པའི་དོན་ཡོད་གང་སྐྱེད་དུ་མི་རུང་བ། དེ་རྒྱུབ་གྱི་མི་སྐྱེད་བ་མ་
 དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་དེ་གང་ཞིག་
 དེ་ལ་དེ་རྒྱུབ་གྱི་ཤེས་འདོད་ཚེས་ཅན་གྱི་སྒྲིང་དུ་དེ་རྒྱུབ་གྱི་དགག་བུའི་ཚེས་སྤྲུལ་
 པའི་དོན་བསྐྱེད་དོན་དུ་སོང་བ། དེ་རྒྱུབ་གྱི་མི་སྐྱེད་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་སྐྱུ་བ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མི་མེད་པ་མི་
 མེད་མཚན་མེད་ཀྱི་མཚན་དུ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་མི་སྐྱེད་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་དུ་ཐལ་བ་དང་། བུས་པ་སྐྱེ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་མི་སྐྱེད་བ་མ་
 དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དུ་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ནར། མི་སྐྱེད་བ་

མ་དམིགས་པའི་དྲགས་ཡང་དག་མ་གྲུབ་ཤི། དགག་དྲགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་སྒྲུང་
 རུང་མ་དམིགས་པའི་དྲགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་དང་ནི་
 འབྲས་བུའམ། །སྒྲུང་བ་མཐོང་བ་མིན་ཉིད་དྲགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འོ་ན། གྲུབ་མཐའ་ལ་སློབ་མ་ཕྱོགས་པའི་སྐྱོ་བོ་དག་གིས་
 ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་གནས་ལུགས་འདི་ལྟར་ཞེས་དམ་བཅའ་རིགས་སམ་མི་རིགས།
 དང་པོ་ལྟར་ན། སྒྲུབ་མཐའ་ཅད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
 དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
 །ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་སྐྱོ་བོ་ཆོས་ཅན། །བྱོད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་
 ལྟར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དམ་བཅའ་བ་མི་རིགས་ཏེ། །བྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་
 གི་གནས་ལུགས་འཇལ་བའི་ཆད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མི་སྒྲུང་བ་མ་དམིགས་
 པའི་དྲགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་གནས་ལུགས་འཇལ་
 བའི་ཆད་མ་རང་རྒྱུད་ལ་མི་ལྟན་པ་དེ། གྲུབ་མཐའ་ལ་སློབ་མ་ཕྱོགས་པའི་སྐྱོ་བོ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་གནས་ལུགས་འདི་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅའ་མི་
 རུས་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་སྒྲུང་བ་མ་དམིགས་པའི་དྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་
 ལུགས་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་
 ཆོས་སུ་བདགས་པའི་དོན་ཡོད། །བྱོད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་
 ཟག་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བདགས་པའི་དོན་ཡོད་ཀྱང་སྒྲུང་དུ་མི་རུང་བ་
 གང་ཞིག། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྒྱལ་གསུམ་ཡིན་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་སྒྲུང་བ་མ་
 དམིགས་པའི་དྲགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།

མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགོས་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དགོས་པ་བཤད་པ་ནི། མི་སྣུང་བ་མ་དམིགས་པའི་དྲགས་ཡང་དག་གི་རྣམ་
གཞག་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱི་མཚན་ཡང་དག་མ་མཐོང་བཞིན་དུ།
གང་ཟག་འདི་སྒྲོན་འདི་སྒྲུབ་དང་བཅས་སོ། །ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་
བ་འདེབས་པ་དགག་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་སེམས་
དང་ལྡན་པར་བྱ་དགོས་པར་དོན་གྱི་གོ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་འཕྲུག་དུས་ལའད་པ།

འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་། ཁྲིམ་མོགས་གྱི་སྐབས་སུ་མ་དམིགས་པའི་
 ཉགས་ཡང་དག་འབྱུག་པའི་རྩམ་པའད་པ་དང་། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 གི་དབྱེ་བ་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགག་པ་བྱེད་པའི་ཆོ་དགག་གཞི་
 མིར་གྲོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་དུ་རྩུང་བ་དང་སྒྲུང་དུ་མི་རྩུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་
 ལས། མི་རྩུང་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་དགག་པ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་དེ། དགག་གཞི་དང་
 བྲལ་པའི་མེད་དགག་ཡན་འགར་བ་རྩུ་འོ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་མི་སྲིད་པའི་
 མིར། དཔེར་ན། དགག་གཞི་མིར་གྲོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་དུ་མི་རྩུང་བ་དགག་
 པ་བྱེད་པའི་ཆོ་རྗེས་དཔག་གིས་དགག་པ་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་དགག་
 པ་མི་སྲིད་པའི་མིར། དགག་གཞི་མིར་གྲོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་དུ་རྩུང་བ་ལ་ཡང་།

དགག་བྱའི་ཆོས་སྤྱབ་དགས་པའི་དོན་དེ་ཡོད་ན། སྤྱིར་སྐོལ་གྱི་མངོན་སྲུང་ལ་སྤྱང་དུ་
 རུང་བ་དང་། མི་རུང་བ་གཉིས་སྤྱངས་པ་ལས། དགག་བྱའི་ཆོས་སྤྱབ་དགས་པའི་
 དོན་དེ་སྤྱིར་ཡོད་དེ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱིར་སྐོལ་གྱི་མངོན་སྲུང་ལ་སྤྱང་དུ་མི་རུང་ནས་དྲགས་
 གྱིས་དགག་པ་བྱེད་པའི་ཆོ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟལ་རང་གང་ལ་
 བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཤ་ཟལ་དང་སྤྱང་གི་དཔུང་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་
 འཕྲུག་ཤི། ཤ་ཟལ་ཤ་ཟལ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཆད་མས་མ་
 དམིགས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་མི་སྤྱང་བ་མ་དམིགས་པའི་དྲགས་ཡང་དག་
 འཕྲུག། དགག་བྱའི་ཆོས་སྤྱབ་དགས་པའི་དོན། སྤྱིར་སྐོལ་གྱི་མངོན་སྲུང་ལ་སྤྱང་དུ་
 རུང་བ་ལ་ཡང་། དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་སྤྱབ་དགས་པའི་དོན་དེ་སྤྱིར་སྐོལ་
 གྱི་མངོན་སྲུང་ལ་སྤྱང་དུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་གཉིས་སྤྱངས་པ་ལས། རུང་ནས་
 དྲགས་གྱིས་དགག་པ་བྱེད་པ་ན། བུམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་སྤྱོགས་ཆོས་
 ཅན། བུམ་པ་མེད་དེ། བུམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་
 རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་འཕྲུག། དགག་བྱའི་ཆོས་སྤྱབ་དགས་པའི་
 དོན་དེ་སྤྱིར་སྤྱང་དུ་རུང་ནས། དགག་གཞི་དེར་སྤྱིར་སྐོལ་གྱི་མངོན་སྲུང་ལ་སྤྱང་དུ་མི་
 རུང་བ་ལ། དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ལྷ་སྤྱིར་སྐོལ་གྱི་མངོན་སྲུང་
 ལ་སྤྱང་རུང་དང་། འགལ་ལྷ་སྤྱིར་སྐོལ་གྱི་མངོན་སྲུང་ལ་སྤྱང་དུ་རུང་བ་གཉིས་སྤྱང་
 དེས། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡུལ་ལ་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་ཤིང་། རོ་
 བོ་ལ་བྱུང་ཆུང་བ་དང་། ཆེ་བ་དང་། མཉམ་པ་གསུམ་དུ་ངེས་ལ། བྱུང་ཆུང་བ་
 བཀག་པས་འགོག་མི་རུས་ཤིང་། བྱུང་ཆེ་བ་མངོན་སྲུང་ལ་སྤྱང་དུ་རུང་ནས་མི་སྤྱང་
 ནས་དྲགས་གྱིས་དགག་པ་བྱེད་པའི་ཆོ། ཤིང་མེད་ཀྱི་བྲག་རྫོང་ན་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟལ་
 མེད་དེ། ཤིང་མེད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་བྲག་རྫོང་མ་དམིགས་པའི་དྲགས་ཡང་

བྱེད་མཉམ་སྒྲུབ་དུ་རྒྱུང་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་
 ཚིགས་དེ་དགས་ཡང་དག་དེའི་དགག་བྱའི་ཚེས་ཀྱི་བྱེད་མཉམ་པའི་འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་
 རས་དགས་དེའི་དགག་བྱ་འགོག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་སྒྲུབ་དུ་རྒྱུང་ནས་དགག་
 གཞི་དེར་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུབ་དུ་མི་རུང་བ་ལ། ཞེས་པ་ནས་ཅིས་པའི་རང་བཞིན་མ་
 དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་དུས་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་
 མ་ཡིན་ན། རང་ལས་བྱེད་ཆུང་བའི་རང་གི་འབྲེལ་ཡུལ་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་ཐལ།
 རྣམ་ངེས་ཀྱི་ཆེན་ལས། འབྲེལ་ཡུལ་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་ཤིང་། ངོ་བོ་
 ལ་བྱེད་ཆུང་བ་དང་། ཆེ་བ་དང་། མཉམ་པ་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། བྱེད་པ་ཐས། གཞན་ཡང་། རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་རང་གི་བྱེད་མཉམ་པའི་
 འབྲེལ་ཡུལ་ཆོག་གིས་ཟིན་པར་འགོག་པའི་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་དགས་ཡང་
 དག་ཡོད་པར་ཐལ། རྣམ་ངེས་ཀྱི་ཆེན་ལས། བྱེད་མཉམ་པ་བཀག་པས་འགོག་པ་
 རྟེན། སྤྱིར་བཤད་པའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་འཆད་པར་འགྱུར་
 པའི་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཆད་པར་འགྱུར་པའི་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་གཏན་
 ཚིགས་ཀྱང་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་
 གཏན་ཚིགས་དེ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཚེས་ཀྱི་བྱེད་མཉམ་པའི་འབྲེལ་ཡུལ་འགོག་པའི་
 དགས་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། འབྲེལ་ཡུལ་ལ་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་
 ཞེས་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་འབྲེལ་ཡུལ་འགོག་པ་ལ་འཆད་མི་རུས་པ་བཞིན་དུ། བྱེད་
 མཉམ་པ་བཀག་པས་འགོག་ཅེས་པ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་དགས་དེ་རང་གི་
 དགག་བྱའི་ཚེས་ཀྱི་བྱེད་མཉམ་པའི་འབྲེལ་ཡུལ་འགོག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི།
 དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཚེས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཕྱིར་གློལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུབ་

དུ་མི་རུང་བ་ཞེས་པ་ནས། །འབྲེལ་ཅིས་པའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་
 ཚིགས་འཇུག་དུས་གཉིས་པ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ནམ་ངེས་ཀྱི་ཁྱེད་ལས། སྤར་
 བཤད་པའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་པའི་དུས་མེ་ཞེས་དང་། ཐར་
 ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། སྤར་བཤད་པ་ལྟར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག་ བྱུང་མཉམ་སྤང་དུ་རུང་ན་ཞེས་པའི་དོན། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་
 པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་སྤྱང་གི་སྐྱེས་པ་མེད་དེ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་
 དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་
 དུས་གཉིས་པ་སྟོན་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལས་ཆོལ་གྲང་
 བོའི་སྟོབས་པ་འཕྲོག་བྱེད་ཅིང་། །སྤྱང་ན་པ་སྐྱེས་ཆོགས་ནམས་ཟིལ་གཞོན་པའི། །
 སྤྱི་བའི་མེད་གང་དེ་བྱང་ཕྱོགས་འདིར། །རྒྱལ་ཚབ་གསུང་རབ་གངས་རིའི་བདག་
 པོར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །དགག་གཞི་དེར་
 དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་སྤང་དུ་རུང་ནས་མི་སྤང་ནས་དྭགས་ཀྱིས་དགག་པ་བྱས་པའི་ཆོ།
 མེ་མེད་མཚན་མེའི་རྒྱ་མཚོར་ཆོས་ཅན། དུ་བ་མེད་དེ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་
 ལྟ་བུའི་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་གོ། །དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་
 ཆོས་ཀྱི་དངོས་འབྲས་སྤང་དུ་རུང་ནས་མི་སྤང་ནས་དྭགས་ཀྱིས་དགག་པ་བྱས་པའི་ཆོ།
 དུ་བས་དབེན་པའི་དང་ར་སྒྲ་གཤམ་མེད་པ་ན་ཆོས་ཅན། དུ་བའི་དངོས་རྒྱ་རྩལ་པ་ཐོགས་
 མེད་མེད་དེ། དངོས་འབྲས་དུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་དངོས་འབྲས་མ་
 དམིགས་པའི་དྭགས་འཇུག་གོ། །དུ་བའི་དངོས་རྒྱ་དུ་བ་ལ་དེ་བྱང་དུ་འབྲེལ་ཏེ། ཐར་
 ལམ་གསལ་བྱེད་དང་། ནམ་ངེས་ཀྱི་ཁྱེད་སོགས་ལས། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་
 འབྲེལ་ཡུལ་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་ལ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། རིགས་ཐིག་ཀྱི་རྒྱར།
 ཆོས་དེ་ལ་དེ་བྱང་དུ་འབྲེལ་ན། ཆོས་དེ་ལས་བྱང་མི་དགོས་པར་ཁོ་བོས་ཚད་མ་ནམ་

ཕར་ངེས་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་འདྲ་ཅིན་དོ། ཞེས་དང་། རྣམ་ངེས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡང་། དེ་ལྟར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་དང་རྣམ་ཐ་དང་དངོས་པོའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་གྱི།
 དངོས་པོ་ལ་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་
 རྒྱ་སྒྲུང་དུ་རྩུང་ནས་དྲགས་ཀྱིས་དགག་པ་བྱེད་པ་ལ། འབྲེལ་ཡུལ་ལ་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་
 གསུམ་དུ་ངེས་པ་བཞིན་དུ། འགལ་རྒྱལ་ཡང་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འགལ་རྒྱ་གསུམ་དུ་
 ངེས་ལ། ངོ་བོའི་འགལ་རྒྱལ་ཡང་བྱབ་མཉམ་པ་དང་། བྱབ་ཆེ་བའི་འགལ་རྒྱ་
 གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དང་པོ་ལ་ཡང་། རང་གི་འགལ་རྒྱ་དངོས་དང་། འགལ་རྒྱའི་
 འབྲས་བུ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། རང་གི་འགལ་རྒྱ་དངོས་སྒྲུང་དུ་རྩུང་ནས་མི་སྒྲུང་ནས་
 དྲགས་ཀྱིས་དགག་པ་བྱེད་པའི་ཆོ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་
 གཞིར་ཆོས་ཅན། བྲང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་མེད་དེ། མེ་
 སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱབ་པར་ནོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་
 ཀྱི་དྲགས་ཡང་དག་འཕུག རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ཀྱི་དྲགས་ཡང་དག་འཛོག་
 རྒྱལ་ལ། བཅེས། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞིར་ཆོས་ཅན།
 བྲང་རེག་སྟོབས་ཆེན་པོ་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱབ་པར་ནོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཞི་དེ་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱབ་པ་ཡིན་པར་ངེས་ན། གཞི་དེ་ན་
 བྲང་རེག་སྟོབས་ཆེན་པོ་མེད་པར་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་
 ཆོས་ཀྱི་འགལ་རྒྱའི་འབྲས་བུ་སྒྲུང་དུ་རྩུང་ནས་མི་སྒྲུང་ནས་དྲགས་ཀྱིས་དགག་པ་བྱེད་
 པའི་ཆོ། ཏུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བས་བྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞིར་ཆོས་ཅན། བྲང་
 རེག་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་དེ། ཏུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བས་བྱབ་པར་ནོན་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་དྲགས་
 ཡང་དག་འཕུག གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་བྱབ་ཆེ་བའི་འགལ་རྒྱ་སྒྲུང་དུ་རྩུང་ནས་

མི་སྣང་ནས་དྲགས་ཀྱིས་དགག་པ་བྱེད་པའི་ཆོ། མི་སྣོབས་ཆེན་པོས་བྱབ་པར་ནོན་
པའི་ཤར་གྱི་གཞིར་ཆོས་ཅན། ཁ་བའི་རེག་པ་རྒྱན་ཆགས་སྤྲུག་ནས་པ་མེད་དེ། མི་
སྣོབས་ཆེན་པོས་བྱབ་པར་ནོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་བྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་ཀྱི་
དྲགས་ཡང་དག་འབྱུག་ རྒྱུའི་འགལ་རྒྱ་ལ་ཡང་། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུའི་འགལ་རྒྱ་
དངོས་དང་། འགལ་རྒྱའི་འབྲས་བུ་དྲགས་སྤྲུག་གོད་པ་གཉིས་ལས། དགག་གཞི་
དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུའི་འགལ་རྒྱ་དངོས་སྣང་དུ་རྩེད་ནས་མི་སྣང་ནས། དྲགས་
ཀྱིས་དགག་པ་བྱེད་ཆོ། མི་སྣོབས་ཆེན་པོས་བྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞིར་ཆོས་
ཅན། གང་འབྲས་སྤྲུ་ལོང་བྱེད་རྒྱན་ཆགས་སྤྲུག་ནས་པ་མེད་དེ། མི་སྣོབས་ཆེན་
པོས་བྱབ་པར་ནོན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་དྲགས་ཡང་དག་
འབྱུག་ དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་རྒྱའི་འབྲས་བུ་སྣང་དུ་རྩེད་ནས་མི་
སྣང་ནས་དྲགས་ཡང་དག་གིས་དགག་པ་བྱེད་པའི་ཆོ། དུ་བ་དྲག་འཕྱར་བས་བྱབ་
པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞིར་ཆོས་ཅན། གང་འབྲས་སྤྲུ་ལོང་བྱེད་རྒྱན་ཆགས་སྤྲུག་ནས་
པ་མེད་དེ། དུ་བ་དྲག་འཕྱར་བས་བྱབ་པར་ནོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་དང་
འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་དྲགས་ཡང་དག་འབྱུག་ དགག་གཞི་དེར་དགག་
བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འགལ་རྒྱ་སྣང་དུ་རྩེད་ནས་མི་སྣང་ནས་དྲགས་ཡང་དག་གིས་
དགག་པ་བྱེད་པའི་ཆོ། མི་སྣོབས་ཆེན་པོས་བྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞིར་ཆོས་ཅན།
གང་རེག་གི་དངོས་རྒྱུའི་རྣམ་པ་མཐུ་ཅན་མེད་དེ། མི་སྣོབས་ཆེན་པོས་བྱབ་པར་ནོན་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་དྲགས་ཡང་དག་འབྱུག་པ་
ཡིན་ནོ། །

གངས་ངེས་ལ་དྲོགས་པ་དཔྱད་པ།

གཉིས་པ། གངས་ངེས་ལ་དྲོགས་པ་དཔྱད་པ་ནི། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 བཅུ་གཅིག་ཏུ་གངས་ངེས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་དགག་རྟགས་ལ་ཉི་ཤུ་
 གངས་ངེས་པ་དང་། བཅུ་དྲུག་ཏུ་གངས་ངེས་པ་སོགས་སྡེ་བདུན་གྱི་དགོངས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། སྡེ་བདུན་ལས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟན་པའི་མ་དམིགས་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་བཅུ་དང་། ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟན་པའི་མ་དམིགས་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་གཅིག་སྡེ། བཅུ་གཅིག་ཏུ་བཤད་ཅིང་། དེ་ལས་མང་པ་མ་བཤད་
 པའི་ཕྱིར། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟན་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 དེ་ལ་བཅུ་བཤད་དེ། དེ་ལས་འགལ་དམིགས་དྲུག་དང་། འབྲེལ་ལྷན་མ་དམིགས་པ་
 བཞི་སྡེ། བཅུ་ཡོད་པར་ཆད་མ་རྣམ་ངེས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ངེས་ལས།
 དེ་ལྟར་ན་མ་དམིགས་པ་འདི་ནི་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བཅུ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བསྡེམས་ན་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གངས་ངེས་ཏེ། རིགས་ཐེག་
 ལས། དེ་ནི་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་སྡེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། འཐད་ལྷན་ཆེ་བ་ལས་ཀྱང་འདི་སྐད་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ལ་སོགས་པ་མ་
 དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་ཐད་དཔ་སྡེ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱ་མ་དམིགས་
 པ་དང་། བྱད་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་མ་དམིགས་པ་འོ། དེ་བཞིན་དུ་
 དེ་དང་འགལ་དམིགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡང་ཐད་དཔ་དེ། རང་བཞིན་འགལ་བ་དམིགས་པ་
 དང་། འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་དང་། བྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་

པ་དང་། འབྲས་བུ་འགྲེལ་བ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱ་འགྲེལ་བ་དམིགས་པ་དང་།
 རྒྱ་དང་འགྲེལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་ནམ་པ་བཅུ་འོ། །བཅུ་
 གཅིག་པ་འགྲེལ་བས་བྲལ་བ་དམིགས་པ་ནི་ཡེ་ལྷ་གསུམ་པར་འཆད་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་
 དང་། རྣམ་ངེས་ཀྱི་ཆེན་ལས། འོག་ནས་དེ་ལྟར་ནམ་དམིགས་པ་འདི་ནི་སྦྱར་བའི་
 གྲེ་བྲག་གིས་ནམ་པ་བཅུ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགྲེལ་
 ལ་བཞེན་པ་བཅུར་ངེས་པ་དང་། འོག་ནས་གཏན་ཆོག་སྟེ་སྦྱར་བའི་སྐབས་སུ་པན་
 རྒྱུ་སྦྱངས་འགྲེལ་ལ་བཞེན་པའི་འགྲེལ་བྲལ་དམིགས་པའི་དགག་དྲགས་ཡང་དག་
 དང་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་གྱི། དེ་ལས་མང་བ་མ་གསུངས་པས། ཁ་ཅིག་གིས།
 གྲང་རེག་དང་གྲང་རེག་གི་འབྲས་བུ་དང་། བདག་གཅིག་པའི་བྲལ་བུ་དང་། གྲང་
 རེག་གི་དངོས་རྒྱ་ལྷན་པ་ཐོག་ས་མེད་རྒྱུ་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པར་སྦྱབ་པ་རེ་རེ་ལ་
 ཡང་། ཚ་རེག་དང་། ཚ་རེག་གི་འབྲས་བུ་དང་། ཚ་རེག་གི་བདག་གཅིག་པའི་
 བྲལ་བུ་དང་། ཚ་རེག་གི་དངོས་རྒྱ་ལྷན་པ་ཐ་མས་བྲལ་བ་བཞི་བཞི་དྲགས་སུ་བཞོད་
 རས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགྲེལ་ལ་བཞེན་པའི་དགག་དྲགས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཞེད་པ་དང་།
 གཞན་དག་གིས་དེའི་ནང་ནས། བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་ཡིན་ལ་བཞི་ལྷན་སྦྱང་ཡིན་
 ལོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་། དགག་དྲགས་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ་དབྱེད་ན་འཐད་པར་མི་
 སེམས་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་གསུངས།

ལོ་ཆེན་སོགས་ཀྱི་ལྷགས་བརྗོད་པ།

དེ་ལ། ཁ་ཆེན་ན་གླིང་། ལོ་ཆེན་སོགས་ཀྱི་ལྷགས་བརྗོད་པ་དང་། ཅུང་ནག་པ་
 དང་། ཆོས་ཇེ་ས་པར་གྱི་ལྷགས་བརྗོད་པ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་ཇེ་ས་དེ་ནམས་ལ་
 དགག་བཞག་མཛད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མི་དང་ཅན་དན་གྱི་མི་དང་། ཏུ་བ་
 དང་། མིའི་དངོས་རྒྱ་རྣམས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བྱབ་པར་ནོན་པའི་གར་གྱི་གཞིར།
 གྲང་རིག་དང་། བ་མེའི་རིག་པ་དང་། གྲང་འབྲས་སྒྲུ་ལོང་བྱེད་དང་། གྲང་རིག་
 གི་དངོས་རྒྱ་རྣམས་པ་ཐོགས་མེད་རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་རེ་རེ་ལ་
 ཡང་། མི་དང་། ཅན་དན་གྱི་མི་དང་། ཏུ་བ་དང་། མིའི་དངོས་རྒྱ་རྣམས་པ་ཐོགས་
 མེད་ཀྱིས་བྱབ་པར་ནོན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། ཚ་རིག་སྒྲོར་བཞི། གྲང་རིག་
 སྒྲོར་བཞི་བཀག་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་
 རྟགས་ཡང་དག་གི་སྒྲོར་བ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་ཟེར།

ཆོས་ཇེ་ས་པར་གྱི་ལྷགས་བརྗོད་པ།

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཇེ་ས་པར་ན་རེ། མིའི་དངོས་རྒྱ་རྣམས་པ་ཐོགས་མེད་རྟགས་སུ་
 བཀོད་ནས། རང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་བྱུང་པའི་གཞིར། གྲང་རིག་སྒྲོར་བཞི་འགོག་
 མི་རྣམས་པར་ཐལ། མིའི་དངོས་རྒྱ་རྣམས་པ་ཐོགས་མེད་མེ་མ་ཡིན་པས་དེ་གྲང་རིག་ལ་
 དངོས་སུ་གཞོད་པ་མིན་ཞིང་། དེ་ལ་རིགས་འདྲ་བའི་རྒྱན་མེད་པས་དེ་མཛོན་སུམ་གྱི་

དེས་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུང་ལས་རྣམས་གཞག་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་།
 ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་
 གཉིས་སུ་བྱངས་ངེས་ཏེ། འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་བཞི། འགལ་བའི་
 རྒྱབ་བྱ་དམིགས་པ་བཞི། འགལ་བའི་འབྲས་བྱ་དམིགས་པ་བཞི། རྣམས་སུ་བྱངས་
 ངེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ།
 རྒྱ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ། རྒྱབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་
 དམིགས་པ། འབྲས་བྱ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་རྣམས་ལ་ཟེར།
 མཚན་གཞི་ནི། མིས་རྒྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞིར་ཆོས་ཅན། བྱང་རིག་དང་།
 བྱང་འབྲས་སྤྱོད་ལོང་བྱེད་དང་། བ་མེའི་རིག་པ་དང་། བྱང་རྒྱ་རྣམས་པ་ཐོགས་མེད་
 རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པའི་གཞི་ཡིན་ཏེ། མིས་རྒྱབ་པར་ནོན་པའི་གཞི་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། འགལ་བའི་རྒྱབ་བྱ་དམིགས་པ་བཞི་ནི། རང་བཞིན་དང་
 འགལ་བའི་རྒྱབ་བྱ་དམིགས་པ། རྒྱ་དང་འགལ་བའི་རྒྱབ་བྱ་དམིགས་པ། རྒྱབ་བྱ་
 དང་འགལ་བའི་རྒྱབ་བྱ་དམིགས་པ། འབྲས་བྱ་དང་འགལ་བའི་རྒྱབ་བྱ་དམིགས་པ་
 རྣམས་ལ་ཟེར། མཚན་གཞི་རིམ་པ་བཞིན། ཅན་གྱི་མིས་རྒྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་
 གྱི་གཞིར་ཆོས་ཅན། བྱང་རིག་དང་། བྱང་འབྲས་སྤྱོད་ལོང་བྱེད་དང་། བ་མེའི་རིག་
 པ་དང་། བྱང་རྒྱ་རྣམས་པ་ཐོགས་མེད་རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པའི་གཞི་ཡིན་ཏེ།
 ཅན་གྱི་མིས་རྒྱབ་པར་ནོན་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་འགལ་
 བའི་འབྲས་བྱ་དམིགས་པ་བཞི་ནི། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བྱ་དམིགས་པ།
 རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བྱ་དམིགས་པ། རྒྱབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བྱ་
 དམིགས་པ། འབྲས་བྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བྱ་དམིགས་པ་རྣམས་ལ་ཟེར།
 མཚན་གཞི་རིམ་པ་བཞིན། དུ་བ་དག་འཕྱར་བས་རྒྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞིར་

ཆོས་ཅན། གང་རིག་དང་། གང་འབྲས་སྤྱོད་བྱེད་དང་། བ་མེད་རིག་པ་དང་།
 གང་རྒྱ་རྩལ་པ་ཐོགས་མེད་རྒྱུ་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པའི་གཞི་ཡིན་དེ། ཏུ་བ་དག་
 འཕྱར་བས་བྱབ་པར་ཚོན་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་།
 རིགས་གཏིང་ལས། ཆ་རིག་སྐོར་བཞིས་གང་རིག་བཞི། །བཀག་པས་སྦྱོར་བ་བཅུ་
 ཏུ་ག་ཟེར། །གཞུང་ལས་རྣམ་གཞག་མང་བཤད་ཀྱང་། །འགོག་རྩལ་སྤྲོ་མ་བཅུ་
 གཉིས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོན་གྱིས་ཁས་པ་ཆེན་པོ་རྩེད་ནག་བཙོན་
 འབྲས་མིང་གི་ཡང་། ར་ཏ་རི་དག་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དགོངས་པར་མཛད་ནས།
 ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བཅུ་
 གཉིས་ཁོ་ནར་གངས་ངེས་ཞེས་གསུངས།

རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་ཇེ་གྱིས་དགག་བཞག་མཛད་ཚུལ།

གསུམ་པ་དེ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་ཇེས་དགག་བཞག་མཛད་ཚུལ་ནི། ལུགས་དང་
 པོ་འགལ་རྒྱ་དམིགས་པ་བཞིའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་དེ། མེད་
 དངོས་རྒྱ་རྩལ་པ་ཐོགས་མེད་སྤྱང་རུང་གི་གཞི་ལ་མེ་སྤྱང་དུ་མི་རུང་ན། མེད་དངོས་
 རྒྱ་རྩལ་པ་ཐོགས་མེད་ཡང་སྤྱང་དུ་མི་རུང་བར་འབྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་མེ་སྤྱང་དུ་རུང་བའི་
 ཆོ། རྟགས་སུ་འགོད་དགོས་ན་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་འགོད་རིགས་ཀྱི་
 འགལ་བའི་རྒྱ་དམིགས་པའི་རྟགས་འགོད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་གཉིས་པ་ལ་
 ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བཅུ་
 གཉིས་ཀྱི་གངས་ངེས་འབྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མེས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་
 པའི་གཞིར། གང་རིག་འགོག་པའི་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ལས་འོགས་སུ་ཅན་

གྱི་མེས་རང་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་སུ་བྱུང་པའི་གཞིར་གྲང་རེག་འགོག་པའི་འགལ་དམིགས་
 གྱི་དྭགས་ཡང་དག་འོགས་སུ་སྒྲིམ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་ཅིང་། མི་སྟོབས་ཆེན་པོ་
 དྭགས་སུ་བཀོད་པ་ལས་འོགས་སུ་ཅན་གྱི་མི་སྟོབས་ཆེན་པོ་དྭགས་སུ་བཀོད་པའི་
 འགལ་དམིགས་གྱི་དྭགས་ཡང་དག་སྟེ་བདུན་གྱི་གཞུང་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཅན་གྱི་མེའི་སྐུ་རིས་མ་ཟིན་ན། ཅན་གྱི་མེས་རང་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་སུ་
 བྱུང་པའི་གཞིར་གྲང་རེག་འགོག་པའི་དྭགས་སུ་འགྱུར་བ་མི་རིགས་ཞིང་། ཅན་གྱི་
 མེའི་སྐུ་རིས་ཟིན་པའི་སྐོན་མ་ཅན་གྱི་མི་རང་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་སུ་བྱུང་པའི་གཞིར་གྲང་
 རེག་འགོག་པའི་དྭགས་སུ་སོང་ན་ཡང་། མེས་གྲང་རེག་འགོག་པའི་རང་བཞིན་
 འགལ་དམིགས་གྱི་དྭགས་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པས། དེ་ལས་འོགས་སུ་བཤད་པ་ལ་
 དགོས་པ་ལྷག་པོ་མེད་ཅིང་། གཞན་ལས་ཀྱང་འོགས་སུ་མ་བཤད་ཅིང་། མེད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཅན་གྱི་མི་རང་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་སུ་བྱུང་པའི་གཞིར་གྲང་རེག་འགོག་པའི་
 འགལ་དམིགས་འོགས་སུ་འཆད་དགོས་ན། ཅན་གྱི་དུ་བས་རང་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་སུ་
 བྱུང་པའི་གཞིར་གྲང་རེག་འགོག་པའི་འགལ་དམིགས་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཀྱང་འོགས་སུ་
 འཆད་དགོས་པས། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་གྱི་
 གཏན་ཆོགས་བཅུ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་ཁས་སྲུངས་པ་དང་ནང་འགལ་བའི་སྟོན་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅན་གྱི་མེས་བྱུང་པར་མོན་པ་རང་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་སུ་བྱུང་པའི་གཞིར་
 གྲང་རེག་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་དྭགས་ཡང་དག་ཏུ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཅན་
 གྱི་དུ་བ་དང་ལྷན་པའི་ལ་ལ། ཅན་གྱི་མི་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་དྭགས་ཡང་དག་ཡིན་
 དགོས་པ་གང་ཞིག དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་དྭགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅན་གྱི་མི་
 རྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོ། ཅན་གྱི་དུ་བའི་སྐུ་རིས་མི་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁ་ཆེ་རྒྱ་གྲི་

སོགས་ཀྱིས་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་དྭགས་ཡང་
 དག་ལ་བཅུ་དྲུག་རྒྱ་ཕྱེ་ནས་དགག་དྭགས་ཉི་ཤུར་འཆད་པ་དང་། མཁས་པ་ཆེན་པོ་
 ཅུང་ནག་པ་དང་། ཆོས་རྒྱུ་ས་པཌ་སོགས་ཀྱིས་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་
 པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་དྭགས་ཡང་དག་ལ་བཅུ་གཉིས་སུ་བཤད་ནས། འབྲེལ་སྒྲུ་མ་
 དམིགས་པ་བཞི་བསྟན་ཏེ་བཅུ་དྲུག་གི་གྲངས་ངེས་བཞེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྡེ་
 བདུན་གྱི་གཞུང་ལས་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་
 དྭགས་ཡང་དག་ལ་དྲུག་རྒྱ་བཤད་ཅིང་། དེ་ལས་མང་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། མི་རྒྱ་ལུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་གྲང་
 རིག་འཕོག་པའི་འགལ་རྒྱ་དམིགས་པའི་དྭགས་ཡང་དག་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་ལྟན་གྱི་ལུང་
 འདྲིན་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མེས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་གྲང་རིག་
 འཕོག་པའི་འགལ་དམིགས་ལས་ལོགས་སུ་ཅོད་ཀྱི་མེས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་
 པའི་གཞིར་གྲང་རིག་འཕོག་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་དྭགས་ཡང་དག་འཆད་པ་རྟོག་
 བདགས་འབའ་ཞིག་ཡིན་གྱི་སྡེ་བདུན་གྱི་གཞུང་གང་ནས་ཀྱང་བཤད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཁོ་ན་རེ། དགག་དྭགས་དེ་ལ་བཅུ་གཅིག་རྒྱ་གྲངས་ངེས་ན། འགལ་དང་འབྲས་སུ་
 དག་གྲུབ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་ལས་མ་དམིགས་པའི་དྭགས་ཡང་དག་
 ལ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པར་བཤད་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་དང་རང་བཞིན་དག ཁྱིམ་
 སོགས་ཀྱིས་མ་དམིགས་པའི་དྭགས་ཡང་དག་ལ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་དང་། དེ་དང་
 འགལ་བ་ཡི་ནི་རྒྱ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐད་ཀྱི་རང་འབྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ན་མ་
 དམིགས་པ་འདི་ནི་སྟོར་བའི་བྱེད་ཀྱིས་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ནི་ཞེས་གསུངས་པའི་ལྟ་
 བུ་ཞིན། སྟོན་མེད་དེ། འགལ་དང་འབྲས་སུ་དག་གྲུབ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 མ་དམིགས་པའི་དྭགས་ཡང་དག་ལ་བཞིར་བཤད་པ་ནི། གང་ལ་གང་འདུས་པའི་

བསྐྱུང་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་དང་རང་བཞིན་དག། ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་གསུམ་དུ་བཤད་པ་ནི། འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་དགག་དྲགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་
 ལྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད། དེ་ལྟར་ན་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་སྦྱོར་བའི་བྱེད་བྱ་
 གིས་ནམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ། འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་། ཞེས་
 དང་། དེ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནི་རྒྱ། ཞེས་སོགས་རྩ་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་མ་དམིགས་
 པའི་སྦྱོར་བ་བརྒྱད་བསྟན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དྲགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འགལ་
 དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་ཐམས་ཅད་དངོས་སུ་གཞན་པའི་འགལ་རྒྱ་དྲགས་སུ་གཤོད་
 པ་དང་། བརྒྱད་ནས་དངོས་སུ་གཞན་བྱེད་སྐྱབ་པའི་སྟོན་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པའི་
 འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་གཉིས་སུ་འདུས་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྐབས་འདིར་
 རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་དང་། འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་དྲགས་གཉིས་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་ལུལ་དོན་
 གཞན་དང་། དོན་གཞན་མ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་འབྲེལ་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་
 ཆེགས་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དང་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་དང་། གཉིས་པ་
 རང་བཞིན་མ་དམིགས་པར་འདུས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ། རྒྱ་མ་དམིགས་པ་དང་།
 རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གཉིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་དྲགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
 སྦྱོར་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་ཡོད་ན་དགག་གཞི་དེར་ཤེས་
 པ་གཅིག་ལ་འདྲེར་རུང་བར་སྤང་བ་དང་། མི་རུང་བར་སྤང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ།
 དང་པོ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་སུ་ངེས་ཤིང་། གཉིས་པ་ལ། དེ་
 བྱུང་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་རང་དབང་དུ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དང་པོ་
 ལ། རྒྱ་དང་བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། འགལ་རྒྱ་དམིགས་པ་
 དང་། འབྲེལ་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་གཞན་ནམས་ལ་བདག་གཅིག་དང་། དེ་བྱུང་གི་

འབྲེལ་བ་རང་དབང་དུ་མེད་པས་རྒྱ་བྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་གཉིས་སུ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།

མ་དམིགས་པའི་རྟགས་བསྐྱེད་ཚུལ་ཤུག་སྒྲེའི་ལུགས།

འོན། སྐབས་འདིར་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་བརྒྱད་བསྐྱེད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིན།
 འདི་ལ་འབྲེལ་བཤད་ཤུག་སྒྲེའི་ལུགས་དང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་
 གཉིས། དང་པོ་ནི། འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མ་
 དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་བརྒྱད་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འགལ་དང་། ཞེས་པས་རང་
 བཞིན་འགལ་དམིགས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་ནས། བྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་ཤུགས་ལ་
 བསྐྱེད། རྒྱ་ལྟར་རུང་བའི། བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་པ། ཞེས་པས་རྒྱ་མ་
 དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དངོས་སུ་བསྐྱེད་ནས། རྒྱ་འགལ་དམིགས་དང་།
 རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཤུགས་ལ་བསྐྱེད།
 རོ་བོ་ལྟར་རུང་བའི་བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་པས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་དངོས་སུ་བསྐྱེད་ནས། བྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 ཤུགས་ལ་བསྐྱེད། འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་། ཞེས་པས་འགལ་འབྲས་དམིགས་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་འབྲེལ་བཤད་ལས།
 དེ་ལྟར་ན་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྩ་བའི་རབ་རྩ་དབྱེ་བས་རྣམ་
 པ་བཞི་ཡིན་ཡང་བར་སྐབས་ཀྱི་རྒྱུར་བའི་རབ་རྩ་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་ཏེ།
 འདི་ལྟར་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་ནི། བྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་
 དམིགས་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ནི་བྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་

དམིགས་པ་འོ། རྒྱ་མི་དམིགས་པ་ཡིན། རྒྱ་འགྲེལ་བ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱ་
འགྲེལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་འོ། །འགྲེལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་ནི་ནམ་པ་
གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ནམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །རེ་ཞིག་འདིར་ནམ་པ་བརྒྱད་དུ་བཤད་
ཀྱི་འདི་ནི་ནམ་པ་བརྒྱ་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས།

ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས།

གཉིས་པ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་ནི། འགྲེལ་དང་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་
དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྟོག་གཅིག་གིས་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པའི་དྲགས་ཡང་དག་
ལ་ཅུ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་བཞིར་ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། འགྲེལ་བ་
གྲུབ་པས་ནི། དཔེར་ན། འདི་ན་གང་བའི་རིག་པ་མེད་དེ། མི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
བྱ་བ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་དང་། འགྲེལ་བའི་འབྲས་བུ་གྲུབ་པས་ནི། དཔེར་ན། འདི་ན་
གང་བའི་རིག་པ་མེད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། རྒྱ་མ་གྲུབ་པ་ནི།
དཔེར་ན། འདི་ན་དུ་བ་མེད་དེ། མི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །རང་བཞིན་
མ་གྲུབ་པ་ནི། དཔེར་ན་འདི་ན་དུ་བ་མེད་དེ། མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་
བུའོ་ཞེས་གསུངས། སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་
བརྒྱད། འགྲེལ་དང་། ཞེས་པས་རང་བཞིན་འགྲེལ་དམིགས་ཀྱི་དྲགས་ཡང་དག་
དངོས་སུ་བསྟན་ནས། རྒྱལ་བྱེད་འགྲེལ་དམིགས་ལུགས་ལ་བསྟན། འབྲས་བུ་དག་
གྲུབ་དང་། ཞེས་པས་འགྲེལ་འབྲས་དམིགས་པའི་དྲགས་ཡང་དག་དངོས་སུ་བསྟན་
ནས། རྒྱ་ལྟར་རུང་བའི། བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་པ། ཞེས་པས་རྒྱ་མ་
དམིགས་པའི་དྲགས་ཡང་དག་དངོས་སུ་བསྟན། རོ་ཁོ་ལྟར་རུང་བའི། བདག་ཉིད་

དག་ནི་མ་གྲུབ་པ། ཞེས་པས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དངོས་སུ
 བསྟན་ནས། བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལྷགས་ལ་བསྟན། རྩུ་
 མཚན་དག་ནི་འགལ་བ་ཉིད། མེད་ན་འབྱུལ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། ཞེས་པས་རྩུ་འགལ་
 དམིགས་དང་། རྩུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལྷགས་
 ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འབྲེལ་བ་ཤད་ལས། འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་
 དང་། ཞེས་སོགས་སྟོག་གཅིག་གིས་དངོས་སུ་སྤང་བྱང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་
 ཚིགས་བཞི་དང་། ལྷགས་ལ་བཞི་བསྟན་པས་སྐབས་འདིར་མ་དམིགས་པའི་སྟོར་བ་
 བརྒྱད་བསྟན་པར་བཤད། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་
 གྲུབ་དང་། ཞེས་སོགས་སྟོག་གཅིག་གིས་དངོས་སུ་སྤང་བྱང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་
 ཚིགས་བཞི་དང་། ལྷགས་ལ་བསྟན་པ་གཉིས་ཏེ་དུག རྩུ་མཚན་དག་ནི་འགལ་བ་
 ཉིད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་རྩུ་འགལ་དམིགས་དང་། རྩུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་
 དམིགས་པ་གཉིས་ཏེ། སྐབས་འདིར་མ་དམིགས་པའི་སྟོར་བ་བརྒྱད་བསྟན་པར་
 བཤད། ལྷགས་ཕྱི་མ་རང་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས།
 འགལ་བ་གྲུབ་པས་ནི་དཔེར་ན། འདི་ན་གང་བའི་རིག་པ་མེད་དེ། མེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། འདིས་ནི་བྱུང་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་གྲུབ་པ་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། རྩུ་མཚན་དང་ནི་འགལ་བ་ཉིད། ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་འབྲེལ་
 ལས། རྩུ་མཚན་དག་འགལ་ན་ནི་གོ་བར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། འདི་ན་
 བ་སྦྱ་ལྔ་དང་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་མེད་དེ། མི་བྱུང་པར་ཉི་མ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། འདི་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་ལས་ཀྱང་དེ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་
 མེད་པར་རྟགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཕྱོགས་འདི་ན་བ་སྦྱ་ལྔ་དང་བ་ལ་
 སོགས་པ་དང་ལྔ་ན་པའི་སྦྱེས་བུ་ཅན་མེད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་

བུའོ། །དེ་དང་འགལ་བ་གྲུབ་པ་འདི་ཡང་གོང་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཁོ་ནས་བསྟན་པ་ཉིད་
 རོ། །འདི་ལྟར་མ་དམིགས་པ་འདི་ནི། སྒྲོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ནམ་པ་བརྒྱད་དོ་ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་དང་འགལ་བ་གྲུབ་པ་འདི་
 ཡང་གོང་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཁོ་ནས་བསྟན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བཤད་པས་འགྲེལ་བཤད་གྱི་
 ལུགས་ལྟར་ཁས་ལེན་རིགས་གྱི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་གྱི་ལུགས་དེ་ཁས་ལེན་མི་
 རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། ལྷ་ལྟར་རུང་བའི་བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་པ། །
 ཞེས་པས་ལྷ་འགལ་དམིགས་དང་། ལྷ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཀྱང་། མ་དམིགས་པའི་སྒྲོར་བ་བརྒྱད་གྱི་
 གྲངས་འདིན་ཚུལ་སྟར་ལྟར་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་
 དང་། ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཤུགས་བསྟན་གཉིས་བཤད་ཅིང་དེ་ལས་མང་
 བ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། འགྲེལ་བར་གཉིས་
 ཀུའ་བསྐྱང་བ་ནི། རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་དང་། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་
 གཉིས་ནི། རྟགས་གཞན་འཕེན་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྟགས་ཅན་བཞི་པ་བཤད་པ། བོད་ལྔ་རབས་པའི་ལྷགས་དགག་པ།

རྒྱ་ཚྭ་གས་པ་ལས་འབྲས་སྐྱེ་བར། ཁྱིམ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། བོད་ལྔ་རབས་པའི་
 ལྷགས་དགག་པ་དང་། རང་ལྷགས་བཞག་པ། དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་
 ལ། ལྔ་མ་ཁ་ཅིག ཉས་སྐྱུག་གི་རྒྱ་ཚྭ་གས་གངས་ཚང་དེ། ཉས་ས་ཆུ་ལྷུང་འོད་
 གཤེར་ཚྭ་གས་པ་ཚང་བའི་དབྱིད་དུས་ཀྱི་ཞིང་ཤར་ལ། རང་འབྲས་ཉས་སྐྱུག་འབྲུང་
 རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་འབྲུག་བའི་དབྱིད་དུས་ཀྱི་
 ཞིང་ཤར་ལ། ཉས་སྐྱུག་གི་རྒྱ་ཚྭ་གས་གངས་ཚང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་ན། དེ་ཉས་སྐྱུག་འབྲུང་རུང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 ཉི། དེ་ཉས་སྐྱུག་གི་རྒྱ་ཚྭ་གས་གངས་ཚང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
 དེ་ཉས་སྐྱུག་གི་རྒྱ་ར་ཚད་མས་བྱུང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཉས་སྐྱུག་གི་རྒྱ་ར་
 ཚད་མས་བྱུང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ཉས་སྐྱུག་གི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཚད་མས་བྱུང་བའི་
 གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། དེ་ཉས་སྐྱུག་སྐྱེད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལྔ་ཕྱི་གཉིས་འབྲུད། རྟགས་བར་པ་བྱུང་སྟེ།
 རང་འབྲས་སྐྱེད་བྱེད་རྒྱུ་འི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་བཞག་པ།

གཉིས་པ་ནི། ནས་ས་ཚུ་ལུད་པོད་གཤེར་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་
ནས་ས་ཚུ་ལུད་པོད་གཤེར་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ལུག་ལེའི་དབྱིད་ཀྱི་ཞིང་། རང་འབྲས་
ནས་ལྷག་འབྱུང་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་
ཀྱི་སྐྱབ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག། ཁྱོད་རང་འབྲས་ནས་ལྷག་འབྱུང་རུང་ལ་བདག་
གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་བྱིར། ནས་ས་ཚུ་ལུད་པོད་གཤེར་ཚོགས་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་
ཞིང་དང་། དེ་འདྲ་པའི་ལུག་ལེའི་དབྱིད་ཀྱི་ཞིང་དེ་རང་འབྲས་ལྷག་གྱུ་བསྐྱེད་ངེས་
ཡིན་ཀྱང་། དེ་དག་ཡིན་ན་རང་འབྲས་ལྷག་གྱུ་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་པས་བྱབ་པ་མ་ངེས་
ལོང་། རང་འབྲས་ལྷག་གྱུ་སྐྱེ་རུང་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ངེས་སོ། །

དེ་ལ་ཚུད་པ་སྟོང་པ།

གསུམ་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཞིང་དེ་དག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རང་འབྲས་ནས་ལྷག་
བསྐྱེད་པ་ལ་འགལ་སྟེན་གྱི་གཤམ་མི་སྟོང་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་འབྲས་ནས་ལྷག་
བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། མ་བྱབ་སྟེ། བུམ་པ་ཡོད་པ་ལ་འགལ་སྟེན་གྱི་
གཤམ་མི་སྟོང་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཡོད་ངེས་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། རང་
འབྲས་ནས་ལྷག་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་རང་འབྲས་ནས་ལྷག་མི་བསྐྱེད་པ་མི་
སྟོང་པས་བྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་འགལ་སྟེན་གྱི་གཤམ་

མི་སྲིད་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བུམ་པ་མེད་པ་མི་སྲིད་པར་
 ཐལ། བུམ་པ་ཡིན་ན་ཡོད་ངེས་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། བྱང་
 སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བ་འཛང་གྱུ་ངེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འཛང་གྱུ་བ་ལ་འགལ་ཏེ་
 གྱི་གོགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། ཁོ་ན་རེ། ཞིང་དེ་དག་གིས་ནས་
 ཟུག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་དག་རང་འབྲས་ནས་ཟུག་བསྐྱེད་ངེས་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ཚད་
 མ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བར་ཐལ། ནས་དང་རྩ་ལུང་ཤོད་གཤེར་སོགས་ཚོགས་པ་ཚང་
 བའི་ཞིང་དེ། རང་འབྲས་ནས་ཟུག་བསྐྱེད་པར་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་གང་
 ཞིག། །དེ་རང་འབྲས་ནས་ཟུག་བསྐྱེད་ངེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།
 དེས་རང་འབྲས་ནས་ཟུག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ནས་དང་རྩ་ལུང་
 ཤོད་གཤེར་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཡང་ཡིན། རང་འབྲས་ནས་ཟུག་མི་བསྐྱེད་པ་
 ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་དམ་མི་སྲིད། མི་སྲིད་ན། རང་འབྲས་ནས་ཟུག་བསྐྱེད་
 པས་བྱུང་པ་མ་ངེས་པ་དང་འགལ། སྲིད་ན་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཞིང་
 ཚོས་ཅན། རང་འབྲས་ནས་ཟུག་སྐྱེ་བྱུང་ཡིན་པར་ཐལ། ནས་དང་རྩ་ལུང་ཤོད་
 གཤེར་སོགས་ཚང་བའི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་ཁས་སྤངས། འདོད་ན།
 དེ་ཚོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་རང་འབྲས་ནས་ཟུག་མི་བསྐྱེད་པར་ངེས་
 པའི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར།
 འདི་ལ་གཞན་གྱི་ལན་འདེབས་རྩལ་དགག་པ། རང་ལན་འདེབས་རྩལ། དེ་དག་ལ་
 དོགས་པ་སྤང་བ། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་རྩ་བའི་ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་འདོད་ལན།
 གཉིས་པ། བྱུང་པ་ལ་ཐེ་ཚོས་ཟ་བའི་ལན་དང་། ལྷ་པ་ལ། བྱུང་པ་ལ་ཐེ་ཚོས་ཟ་
 བའི་ལན་འདེབས་སོ། །དེ་སྐབས་པ་ནི། རང་འབྲས་ནས་ཟུག་མི་བསྐྱེད་པར་ངེས་ན།

དེ་བསྐྱེད་རུང་མ་ཡིན་པས། བྱུག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཐལ། དེ་འོག་གྲུབ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་
བའི་ཕྱིར། རང་འབྲས་ནས་ཐུག་བསྐྱེད་པ་སྤྱིད་ན། དེ་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་པས། བྱུག་པ་
ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱིད་ན་ཡོད་པས། བྱུག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དེ་ལ་དངོས་སྒྲིན་དུ་ཤ་ཟ་འཇུག་མི་འཇུག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དེ་
དངོས་སྒྲིན་དུ་བཏང་བའི་ཆོ། ཉག་ས་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། བསལ་བ་ལ་འདོད་ལན་
ཐེབས་མི་ཐེབས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རང་འབྲས་ནས་ཐུག་བསྐྱེད་རུང་
ཡིན་ན། དེ་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་པའི་བྱུག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཐལ། ནས་ས་ཆུ་ལུང་
རྟོད་གཤེར་སོགས་ཚོགས་པ་ཆང་བའི་ཞིང་ཡིན་ན། རང་འབྲས་ནས་ཐུག་བསྐྱེད་ངེས་
ཡིན་པས། བྱུག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། བྱུག་མེ། དེ་འདྲའི་ཞིང་ཡིན་ན། རང་
འབྲས་ནས་ཐུག་བསྐྱེད་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གོང་གི་རྟོད་པ་དེ་ལ་ཚོས་
ཅན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ལན་འདེབས་སོ། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཡོད་ན་ཡོད་མེད་
ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས། བྱུག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཐལ། དེ་འོག་གྲུབ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར།
ཡོད་ན་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས། བྱུག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མདུན་གྱི་ཤ་ཟ་
དངོས་སྒྲིན་དུ་འཇུག་མི་འཇུག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དེ་དངོས་སྒྲིན་དུ་བཏང་བའི་
ཆོ། ཉག་ས་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། བསལ་བ་ལ་འདོད་ལན་ཐེབས་མི་ཐེབས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་
བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། རྩ་བར་འདོད་ན། ཉ་ཅང་ཐལ་ཏེ། ཡོད་ན་ཡོད་ངེས་
མ་ཡིན་པས། བྱུག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་དོགས་
དཔྱོད་གཞན་ནས་ས་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། སྤྱིད་ན་ཡོད་པས། བྱུག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་
ན། དེ་འདྲའི་བྱུག་པ་ཡོད་དམ་མེད་ཟེར་ན། སྤྱིད་ན་ཡོད་པས། བྱུག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་
ཚོས་ཟ་ན་ཡོད་པས། བྱུག་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། མདུན་གྱི་ཤ་ཟ་ཚོས་ཅན། ཡོད་
པར་ཐལ། སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། བསལ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་འོ། ཁམས་པ་

ཁཅིག་ སྲིད་ན་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བས་བྱབ་པར་ཐལ། སྲིད་ན་ཡོད་པས་བྱབ།
 ཡོད་ན་ཡོད་ངེས་ཡིན་པས་བྱབ། ཡོད་ངེས་ཡིན་ན་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བས་བྱབ་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་ཁས། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྲིད་ན་ཡོད་པས་མ་བྱབ་
 ཅིས་གསུངས། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྲིད་ན་ཡོད་པས་བྱབ་པ་ལ་དངོས་སྐྱོན་ནམ་
 དག་ཡོད་པར་ཐལ། སྲིད་ན་ཡོད་པས་བྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་
 མདུན་གྱི་ཤ་ཟ་དངོས་སྐྱོན་ནམ་དག་ཏུ་འཇུག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 མཁས་པ་ཁཅིག་ ནམ་དང་རྩ་ལུད་བྱོད་གཤེར་སོགས་ཚོགས་པ་ཆང་བའི་ཞིང་ཡང་
 ཡིན། རང་འབྲས་ནས་སྤྱུག་མི་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་མེད་ཐེ་
 ཚོམ་ཟ། ནམ་དང་རྩ་ལུད་བྱོད་གཤེར་སོགས་ཚོགས་པ་ཆང་བའི་ཞིང་ཡིན་ན་རང་
 འབྲས་ནས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་པས་བྱབ། འདི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་གྱི་ལུགས་
 ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དམ་བཅའ་གཉིས་ནང་འགལ་བར་དོགས་སོ། །

ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་བཤད་ཚུལ།

གཉིས་པ། རང་ལུགས་གྱི་ལན་ལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་བཤད་ཚུལ།
 ནམ་ངེས་ལྷིག་ཆེན་ལས་བཤད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤར་གྱི་ཚོད་པ་དེ་མི་འཐད་དེ།
 མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་བསྐྱལ་དོན་ཤ་ཟ་སྲིད་དམ་མི་སྲིད། མི་སྲིད་ན། མདུན་གྱི་གཞི་
 འདིར་བསྐྱལ་དོན་ཤ་ཟ་ཚོས་ཅན། བསྐྱལ་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་ངེས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མདུན་གྱི་གཞི་
 འདིར་བསྐྱལ་དོན་ཤ་ཟ་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། བསྐྱལ་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཤམ་ཏེ་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་
 བསྐྱལ་དོན་ལ་ཟེ་ཡོད་པའང་སྤྱད། མེད་པའང་སྤྱིད་པར་ཁས་སྤངས་ཀྱང་། མདུན་
 གྱི་གཞི་འདིར་ལ་ཟེ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པས་ཚོས་ཅན་ཉིད་ལ་ཐེ་
 ཚོས་ཟེ་ཞེ་ན། འོ་ན། ཉམས་སྤྱུང་ལུང་དོད་གཤམ་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་དེས་རང་
 འབྲས་ནས་སྤྱུག་བསྐྱེད་པའང་སྤྱད། མི་བསྐྱེད་པའང་སྤྱིད་པས་ཞིང་དེ་དང་རང་འབྲས་
 ཉམས་སྤྱུག་མི་བསྐྱེད་པའི་གཞི་མཐུན་སྤྱིད་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་
 ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པས་ཚོས་ཅན་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོས་ཟེ་བ་ཀྱང་ནས་
 མཚུངས་སོ། །ཁལ་པ་ཁལ་ཅིག་ ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དེ་འདྲའི་ཞིང་ཡང་
 ཡིན་རང་འབྲས་ནས་སྤྱུག་མི་བསྐྱེད་པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོས་ཟེ་
 བར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རྩ་བོ་ཆེན་པོའི་འགྲམ་གྱི་ནས་སྤྱུང་ལུང་དོད་གཤམ་
 སོགས་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཁྱད་པར་བ་གཅིག་དང་། རང་འབྲས་ནས་སྤྱུག་མི་
 བསྐྱེད་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོས་ཟེ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་འདྲའི་གཞི་
 མཐུན་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོས་མི་ཟེ་སྟེ། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །ཁལ་ཅིག་ ཉམས་དང་རྩ་བོ་ལུང་དོད་གཤམ་སོགས་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཡང་
 ཡིན། རང་འབྲས་ནས་སྤྱུག་མི་བསྐྱེད་པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོས་ཟེ་
 ན། མ་ངེས་པ་ནི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དེ་འདྲའི་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཡིན་ན།
 རང་འབྲས་ནས་སྤྱུག་བསྐྱེད་པས་ཁྲུབ་པ་མ་ངེས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།
 སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་འདྲའི་ཁྲུབ་པ་ཐེ་ཚོས་ཟེ་ནས། དེ་འདྲའི་ཁྲུབ་པ་མདུན་གྱི་སྤྱིས་བྱ་
 ལན་འདེབས་པ་པོས་ངེས་མི་རྒྱས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན།

ནུམ་ངེས་ཀྱི་ཆེན་ལས་ལའད་ཚུལ།

གཉིས་པ། ནུམ་ངེས་ཀྱི་ཆེན་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི། བོང་གི་ཚོད་པ་དེའི་ཐལ་
 འགྱུར་གཉིས་པ་ལ་མ་བྱུང་མྱོ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱུས་བཟོད་རུང་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱུས་མ་བཟོད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན།
 རང་འབྲས་ནས་ཐུག་མི་བསྐྱེད་པར་ངེས་ན་རང་འབྲས་ནས་ཐུག་བསྐྱེད་རུང་མ་ཡིན་
 པས་བྱུང་བ་ཡོད་པ་འབྱུང་། དེས་ན། ནས་ས་ཆུ་ལུང་ཤོད་གཤེར་སོགས་ཆོགས་པ་
 ཆང་བའི་ཞིང་ཡང་ཡིན། རང་འབྲས་ནས་ཐུག་མི་བསྐྱེད་པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་
 ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་མི་ཟ་མྱོ། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ནུམ་
 ངེས་ཀྱི་ཆེན་ལས། འོ་ན། ནས་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་པ་ཆང་བ་ཡིན་ན། ནས་
 གི་ཐུ་གུ་བསྐྱེད་རུང་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཡང་མ་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོགས་པ་ཆང་
 བའང་ཡིན། ནས་གི་ཐུ་གུ་མི་བསྐྱེད་པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཆད་མས་གུབ་པས།
 གཞི་མཐུན་དེས་ནས་གི་ཐུ་གུ་བསྐྱེད་པ་ཁེགས་པ་ན། བསྐྱེད་པར་རུང་བ་ཡང་ཁེགས་
 པར་འགྱུར་རེ་ཞིན། འོ་ན། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་ན། ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱུས་བཟོད་རུང་
 གིས་བྱུང་བ་ཁེགས་པར་ཐལ། ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱུས་བཟོད་པས་བྱུང་བ་ཁེགས་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་ཆོགས་པ་ཅོམ་ནི་རང་གུབ་ཅོམ་ནས་བསྐྱེད་རུང་རང་ཆས་སུ་འབྲེལ་བ་
 ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གི་སྒྲོས་པ་ནུམ་འབྲེལ་གྱི་ནུམ་ལའད་དུ་བཤད་ཟིན་ཏེ་ཞེས་
 གསུངས། རང་ལུགས་ནི། ནུམ་ངེས་ཀྱི་འཛིན་སུ་འབྲངས་ནས། ནས་དང་ཆུ་
 ལུང་ཤོད་གཤེར་ཆོགས་པ་ཆང་བའི་ཞིང་ཡང་ཡིན། རང་འབྲས་ནས་ཐུག་མི་བསྐྱེད་

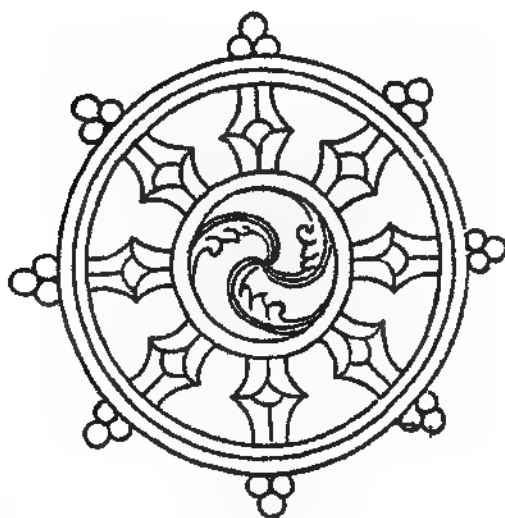
པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཁས་ལེན་རིགས་ཏེ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ས་བོན་གྱ་
རོག་གིས་འདོན་པར་ངེས་པའི་ནས་དང་རྩ་ལུད་པོད་གཤེར་སོགས་ཚོགས་པ་ཆང་བའི་
ཞིང་དེ་རང་འབྲས་ནས་སྤྲུག་མི་བསྐྱེད་པར་ངེས་པའི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་
ཞིང་ཚོས་ཅན། རང་འབྲས་ནས་སྤྲུག་མི་བསྐྱེད་པར་ངེས་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་
གཉིས་པར་ས་བོན་གྱ་རོག་གིས་ཐོས་པར་ངེས་པའི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་དག་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་གསུངས་རྩལ་ལ་རྩོད་པ་
སྤོང་བ་དང་། ནམ་ངེས་ཀྱིས་ལས་གསུངས་རྩལ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
ཁོན་རེ། ནས་དང་རྩ་ལུད་པོད་གཤེར་སོགས་ཚོགས་པ་ཆང་བའི་ཞིང་ཡང་ཡིན།
རང་འབྲས་ནས་སྤྲུག་མི་བསྐྱེད་པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོས་ཟ་བ་མི་
རིགས་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ཉགས་དང་རྩོད་གཞིར་བབྱང་བ་དེ་དག་
རང་འབྲས་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དག་ཡིན་ན་བསྐྱེད་པས་བྱབ་པ་མ་
ངེས་ཤིང་། རུང་བ་ཅམ་གྱི་བྱབ་པ་ངེས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིའི་
ལན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ ནས་དང་རྩ་ལུད་པོད་གཤེར་སོགས་ཚོགས་པ་ཆང་བའི་
ཞིང་ཡིན་ན། རང་འབྲས་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པས་བྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོས་ཟ་ནས་མ་ངེས་པ་
ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲའི་བྱབ་པ་ངེས་མ་ངེས་ཐེ་ཚོས་ཟ་
བར་ཐལ། དེ་འདྲའི་བྱབ་པ་ནལ་མར་ངེས་མ་ངེས་ཐེ་ཚོས་ཟ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་
བྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོས་ཟ་བའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི་མདུན་གྱི་སྒྲིམ་བུ་ལན་འདེབས་པ་བོས་
དེ་འདྲའི་བྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོས་ཟ་བས་མདུན་གྱི་སྒྲིམ་བུ་ལན་འདེབས་པ་བོས་དེ་འདྲའི་བྱབ་

པ་མ་ངེས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་ནོ། རྩེ་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། སྤར་ལག་པའི་
 ཞིང་དེས་སྤྱུ་གྲུ་བསྐྱེད་པ་འང་སྤྱིད། མི་བསྐྱེད་པ་འང་སྤྱིད་པས། ཞིང་དེ་དང་སྤྱུ་གྲུ་མི་
 བསྐྱེད་པའི་གཞི་མཐུན་སྤྱིད་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཚད་མས་
 གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པས་ཆོས་ཅན་ཉིད་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཀུན་ནས་མཚུངས་
 སོ། ཞེས་ལག་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཆོས་ཅན། ཚད་མས་གྲུབ་
 པར་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཆོས་
 ཅན། ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བར་ཐལ། ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར།
 འཁོར་གསུམ། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྩེ་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དེ་སྤར་
 གསུངས་པའི་དོན། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་སྤྱིད་ཀྱང་ཚད་མས་གྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་མིན་
 ཉེ། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་སྤྱིད་པར་ཁས་སྤངས་པས། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཚད་མས་
 གྲུབ་པར་ཁས་སྤངས་པར་མ་སོང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྣམ་ངེས་
 འྲིཟ་ལས་ལག་ཚུལ་ལ་ཚོད་པ་སྤོང་བ་ནི། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ནས་དང་ཆུ་ལུང་དོད་
 གཤེར་སོགས་ཆོགས་པ་ཚང་པའི་ཞིང་ཡང་ཡིན། རང་འབྲས་ནས་སྤྱུ་གྲུ་མི་བསྐྱེད་
 པ་འང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཞིང་ཡིན་ན་རང་འབྲས་ནས་
 སྤྱུ་གྲུ་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་པས་བྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཞིང་ཡིན་ན་རང་འབྲས་ནས་སྤྱུ་གྲུ་
 འབྱུང་བུང་ཡིན་པས་བྲུབ། དེ་ཡིན་ན་རང་འབྲས་ནས་སྤྱུ་གྲུ་གི་རྒྱ་ཡིན་པས་བྲུབ།
 དེ་ཡིན་ན་རང་འབྲས་ནས་སྤྱུ་གྲུ་བྱེད་བྱེད་ཡིན་པས་བྲུབ། དེ་ཡིན་ན་རང་འབྲས་ནས་
 སྤྱུ་གྲུ་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་པས་བྲུབ་པའི་ཕྱིར། དྲགས་རྣམས་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས།
 དེ་ལ་རེ་ཞིག་དེ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། སྤྱད་ཅིག་གཉིས་པར་མ་བོན་བྱ་རོག་གིས་ཐོས་
 པར་ངེས་པའི་ནས་ས་ཆུ་ལུང་དོད་གཤེར་སོགས་ཆོགས་པ་ཚང་པའི་ཞིང་དེ་ཡོད།
 དེ་རང་འབྲས་ནས་སྤྱུ་གྲུ་བསྐྱེད་ངེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ འྲིཟ་ལས།

ནཱ་དང་ཕྱུང་བྱེད་གཤེར་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཡང་ཡིན། རང་འབྲས་ནཱ་ལྷུག་
 མི་བསྐྱེད་པ་འང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟེ་བར་བཤད་པས། ལྷན་ཅིག་
 གཉིས་པར་ས་བོན་བྱ་རོག་གིས་ཟོས་པར་ངེས་པའི་ཞིང་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟེ་སྟེ། ལྷན་
 ཅིག་གཉིས་པར་ས་བོན་བྱ་རོག་གིས་ཟོས་པར་ངེས་ཤིང་། ལྷན་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་ས་
 བོན་ལྷན་མ་བཏབ་ནཱ་རང་འབྲས་ནཱ་ལྷུག་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་མེད་
 ཐེ་ཚོམ་ཟེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྷན་མ་ཡིན་པར་དེ་འདྲའི་ཞིང་ཡོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རང་
 འབྲས་ནཱ་ལྷུག་བསྐྱེད་ངེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷན་ཅིག་གཉིས་པར་ས་བོན་བྱ་རོག་
 གིས་ཟོས་པར་ངེས་པའི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལྷན་ཅིག་
 གཉིས་པར་ས་བོན་བྱ་རོག་གིས་ཟོས་པར་ངེས་ཤིང་ལྷན་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་ས་བོན་ལྷན་
 མ་བཏབ་ནཱ་རང་འབྲས་ནཱ་ལྷུག་བསྐྱེད་ངེས་ཀྱི་ཞིང་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷན་
 ཅིག་གསུམ་པ་རང་གི་འབྲས་བུའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ།

དེ་ལ་གཞན་ལྷགས་དགག་པ།

གང་ཞིག་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མཁས་པ་སྡེ་མའི་
 ལྷགས་ལ་དབྱད་པ་དང་། རང་ལྷགས་བཞག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི་ཐར་ལམ་གསལ་
 གྱུད་ལས། མ་ངེས་པའི་དྲགས་སྐབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟེ་བར་མ་ངེས་ཏེ། དངོས་ཀྱི་མ་
 རེས་པ་ནི། སྐབ་པ་མེད་རེས་ཡིན་པས་སྐབ་ལ། ལྷག་ལྷན་སྐབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟེ་བར་
 འདོད་ན་ཡང་གང་ལ་ངག་སྐྱེ་པའི་སྐྱེས་བུ་པོ་ལ་པོ་ཆགས་བུ་ལ་དུ་སྐྱབ་པའི་ལག་ལ་བ་
 ལྷག་ལྷན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་ངོ་བོར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆད་མས་མཐོང་ཞིང་།
 མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟེ་བ་དགོས་པས། དྲགས་དང་དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་གཞི་
 མཐུན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དྲགས་དེ་ཡིན་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དེ་ཡིན་པས་སྐབ་པ་རེས་པ་ལ་སྐྱན་
 འབྱེན་ཡང་དག་ཏུ་མཐོང་བས་སྐབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་
 དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་ཡི། ཇེས་སྐབ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟེ་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྐྱར་
 འདིའི་དོན་ནི། རིགས་གཏེར་ལས། མ་ངེས་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་པའི་དྲགས་ཞེས་གསུངས་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཇེས་འབྲང་ཁཅིག་ དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན།
 རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་
 དྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐབ་འབྲེལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པས་སྐབ་ཅེ་ན། གཞལ་བུ་
 ཚོས་ཅན། རང་ཉིད་སྐྱབ་དག་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་
 རྒྱུད་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་དྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐབ་འབྲེལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་

ཐལ། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས།
 འདོད་མི་ལུས་ཏེ། རང་ཉིད་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཚེས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་
 ཟག་དེས། རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པས་བྱལ་པ་མེད་ངེས་སུ་རྟགས་
 པའི་ཕྱིར། དེས་རང་ཉིད་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་རྟགས་པའི་
 ཕྱིར། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། དག་སྐྱ་ཚེས་ཅན། རང་ཉིད་དག་སྐྱའི་སྐྱེས་བུ་པ་རོལ་བོ་ཆགས་བལ་
 དུ་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཚེས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བྱལ་འབྲེལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་
 གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཚེས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཚེས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས་རང་ཉིད་
 ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བྱལ་པ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེས་རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་ཀྱིས་
 མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་བ་ལྷག་ལྷན་གྱི་མ་
 ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ནི་ཐེ་ཚོམ་རྒྱ་ཡིན་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞི་ན། རྒྱུན་མེད་དེ། ལུང་དེས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་བ་ལྷག་
 ལྷན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཚེས་ཅན་དུ་
 སོང་བའི་གང་ཟག་དེས། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་
 གཅིག་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྩིས་བྱལ་པ་
 ཐེ་ཚོམ་ཟ་དགོས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རིགས་གཏིར་གྱི་ལུང་དེའི་
 དོན་དུ་བསམ་ནས། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚེས་གང་ཞིག དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བུ་ལ་ཐེ་
 ཚོམ་སྐྱེད་བྱེད། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཅིས་གསུངས་
 བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་སྐྱ་བཞི། ཐེ་ཚོམ་རྒྱ་ཡིན་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་

རྒྱལ་ཁྲུང་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་བྱེད་གྱི་ལུང་མེད་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཆོས་རྒྱུད་ལ་ལྷ་མ་ནས་ལྷན་
 བཞིན་པའི་མ་ངེས་པའི་དྲགས་འགོད་ཡུལ་གྱི་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་
 ལྷ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། དངོས་མེད་གྱིས་འབྲས་བུ་སྦྱེད་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར།
 དབྱེ་བ་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་ན། རིགས་གཏྲར་ལས། ཕྱོགས་ལས་གཞན་ལ་མ་གྲུབ་
 པ། །དབྱེ་ན་དངོས་དང་ལྷག་ལྷན་གཉིས། །མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་མི་མཐུན་
 ལ། །མ་མཐོང་ཡང་དག་ལྷག་ལྷན་ཡིན། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐོང་མཐུན་ཕྱོགས་
 ལ། །མ་མཐོང་འགལ་བ་ལྷག་ལྷན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བསམ་ནས།
 །ཁ་ཅིག་ ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་གང་ཞིག་ ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་
 ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཤེས་
 འདོད་ཆོས་ཅན་ལས་གཞན་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འང་མ་
 མཐོང་བ། དེ་སྐྱབ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་གྱི་མཚན་ཉིད།
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ལ་དབྱེ་ན། མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མེད་ནས་མ་མཐོང་བ། གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ།
 མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ། མཐུན་ཕྱོགས་
 ལ་མེད། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་
 པའི་གཏན་ཆོགས་བཞི། དང་པོའི་མཚན་གཞི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་དྲག་སྟེ།
 མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་པ་ལོ་པོ་འདི་ཆོས་
 ཅན། ལྷ་ལས་ཆེ་འཕྲོས་ཏེ། མིག་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་
 ནི། བྱས་པ་སྒྲ་དྲག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་ཞིང་། བྱས་མི་དྲག་གི་
 འབྲེལ་བ་མི་ཤེས་པའི་རྒྱལ་བའི་ངོ་ཤོར། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་དྲག་སྟེ། བྱས་པའི་

ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། དེ་འབྲེལ་གྱི་ལོ་ལོ་འོ་ལོ་རྒྱུ་ཆོས་ཅན།
 ཏྲག་ལྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གོ་དཔ་ལྟ་བུ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་
 ཆོག་སྤྲུལ་གང་ཞིག་རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས་
 བྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་ལ་ཆད་མས་མཐོང་བ།
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕུན་སོང་གི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་སྤྲུལ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། དངོས་ཀྱི་
 མ་ངེས་པ་དང་། ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་གི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་སྤྲུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ།
 མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་གང་ཞིག་བྱོད་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་
 ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས་བྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 གཉིས་ཀ་ལ་ཆད་མས་མཐོང་བ། དེའི་མཆོན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། མཐུན་
 ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་འབྱུག་པ། གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་གཉིས་
 ལྟ་འབྱུག་པ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱབ་བྱེད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་ལྟ་འབྱུག་པ།
 མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱབ་བྱེད་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་ལྟ་འབྱུག་པ་དང་བཞི། དང་
 པོའི་མཆོན་གཞི། རིགས་གཏོར་འབྲེལ་བར། སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་གཞུག་བྱ་
 ཏྲག་སྤྲུལ་གོ་དཔ་ཞེས་པ་འདྲ་ཅིང་། ཇེས་འབྲུང་ཁ་ཅིག་གཞུག་བྱ་སྐྱ་ཏྲག་པར་
 སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་ཞིང་། ཏྲག་མི་ཏྲག་གཉིས་དང་གཞུག་བྱའི་འབྲེལ་
 བ་ངེས་པའི་ཕྱིར་གྱི་ལོ་ལོ་འོ་ལོ་རྒྱུ་སྐྱ་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་གཞུག་བྱ་ཏྲག་སྤྲུལ་གོ་དཔ་
 པ་ལྟ་བུ། ཞེས་ཟེར། གཉིས་པའི་མཆོན་གཞི། བྱེ་བྲག་པའི་ལོ་ལོ་འོ་ལོ་རྒྱུ་ཏྲག་པར་
 སྐྱབ་པ་ལ་ལུས་ཅན་མིན་པ་ཏྲག་སྤྲུལ་གོ་དཔ་ལྟ་བུ། ཏྲག་སྤྲུལ་འདིའི་དོན་ལ་ཆ་གཉིས་
 ལྟ་འབྱུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏྲག་པ་ཡིན་ན། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་
 བྱེ་བྲག་པའི་སྒྲོང་ལ་ལྟོས་ནས། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་ལྟ་འབྱུག་པར་འདྲ་བ་
 ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་བས་ཏྲག་པ་ཡིན་ལ། ལུས་ཅན་ཡིན་པ་འདྲ་འདོད། ཏྲག་པ་ཡིན་

ལ། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའང་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེས་འབྲུང་
 བཞིའི་རྩལ་ཐུན་རྟག་པར་ཡང་འདོད། དེ་ལུས་ཅན་དྲུང་འདོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པའི་མཆན་གཞི། རྩང་སྐྱ་ཚོལ་བྱུང་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་མི་རྟག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ།
 བཞི་པའི་མཆན་གཞི། རྩང་སྐྱ་ཚོལ་བྱུང་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་ལ་མི་རྟག་པ་རྟགས་སུ་
 བཀོད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ལྟག་ལྟན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ལ། ཡང་དག་
 ལྟག་ལྟན་དང་། འགལ་བ་ལྟག་ལྟན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་གྱི་མ་ངེས་
 པའི་གཏན་ཆོགས་གང་ཞིག། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སྔོང་བའི་གང་ཟག་
 གིས་ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་གྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བའོ། །
 མཆན་གཞི་ནི། སྐྱེས་བུ་པ་རོལ་པོ་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ངག་སྐྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག། ཁྱོད་དེ་
 སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སྔོང་བའི་གང་ཟག་དེས་ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 ལ་ཆད་མས་མཐོང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ། མཆན་གཞི་ནི། སྐྱེས་བུ་པ་རོལ་
 པོ་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། ངག་སྐྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
 དེ་ན་མས་ནི་ཆོས་ཇེ་ས་པའི་བཞིན་པ་རིགས་གཏོར་འབྱེལ་བར་བཀོད་པ་ཇེ་ས་འབྲུང་
 གིས་བཀལ་བ་བཞིན་གྱིས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་དར་རྟེན་གྱི་ཇེ་ས་སུ་འབྲངས་ནས་
 འགོད་ཚུལ་ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་དབྱེ་བ་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། སྐྱ་མི་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ནས་མ་མཐོང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་
 མེད་ནས་མ་མཐོང་བའི་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་གཞི་
 མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་
 ཆོགས་ཡིན་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོན་ལ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 དོན་བསྟུན། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་

ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་དང་མི་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མཚན་
 ཉིད་དེ་ནམས་མི་འཐད་དེ། མཉན་བྱ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཚེས་ཅན་དུ་
 མོང་བའི་གང་ཟག་དེས། མཉན་བྱ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་
 བའི་ཕྱིར། དེས་མཉན་བྱ་མི་རྟག་པ་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱ་འཛིན་དབང་
 པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་སྐྱབ་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རིགས་གཏིང་
 བ་ནམས་ན་རེ། མཉན་བྱ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་གཏན་མིད།
 མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་གཏན་མིད་དུ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཉན་བྱ་སྐྱ་མི་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་བུམ་པ་ལ་ཡང་གཏན་མིད། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནམ་
 མཁའ་ལ་ཡང་གཏན་ནས་མིད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གོང་གི་ཐལ་འགྲུར་དེ་ཐམས་ཅད་
 གཞོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་སྟེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། སྐྱ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་དོན་གཅིག་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་
 ཡང་དག་དང་། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་།
 སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་གཏན་མིད། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་གཏན་མིད་པའི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མ་ངས་པའི་གཏན་
 ཚིགས་མིད་ན། ཕྱོགས་ཚེས་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་མིད་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་
 སྐྱ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་སྲུང་དུ་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
 ཕྱོགས་ཚེས་འཁོར་ལོ་ལས། མཉན་བྱ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་
 གཏན་མིད། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་གཏན་མིད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངས་
 པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཉན་བྱ་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་པ་

ཕྱོགས་ཚེས་ཅན་དུ་སོང་པའི་གང་ཟག་དེས་མཉན་བྱ་སྒྲིལ་ཏིག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་
 ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་མ་གྲུབ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་
 དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་
 དཔེ་ཡང་དག་དོན་གཅིག་པ་དང་། མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནུས་གཞག་སྒར་
 ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ནང་འགལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་དེ། གཞལ་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིལ་ཏིག་
 པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། གཞལ་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིལ་
 ཏིག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྲུབ་ཁས་སྒྲུངས། དག་
 སྒྲིལ་རྟགས་ཀྱིས་དག་སྒྲིལ་བྱ་པ་ལོ་ལོ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་
 མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྲུབ་ཁས་སྒྲུངས། ཚོལ་མ་བྱུང་གི་བྲག་རི་ཚེས་ཅན། ཚོལ་བྱུང་
 གི་རྟགས་ཀྱིས་དུང་སྒྲིལ་ཏིག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་
 རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྲུབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན།
 ཚོལ་བྱུང་དུང་སྒྲིལ་ཏིག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འབྲུག་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདི་ཐམས་ཅད་འཁོར་གསུམ་གྱི་འབྲེང་བ་ཡིན་
 རོ། །ཡང་རིགས་གཉེར་འབྲེལ་བ་ཇེས་འབྲང་དང་བཅས་པ། བྱི་བྲག་པས་འབྱུང་
 བཞིའི་རྩལ་ཕྱན་ལུས་ཅན་དུ་འདོད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། བྱི་བྲག་པའི་རོ་བོར་
 རེག་བྱ་ཅན་གྱི་མིང་ལུས་ཅན་ཞེས་པ་འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་ཕྱན་ལ་འབྲུག་པ་མ་གྲུབ་ཀྱང་།
 བྱི་བྲག་པས་རེག་བྱ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་ཕྱན་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 ཕྱོགས་ཚེས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྒྲིལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་དངོས་པོ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་
 པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱི་བྲག་པས་འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་ཕྱན་རྗེས་དང་། ལུས་
 ཅན་ཡོན་ཏན་དུ་འདོད་ཅིང་། རྗེས་དང་ཡོན་ཏན་འགལ་བར་བྱི་བྲག་པས་ཁས་ལེན་

པའི་ཕྱིར། ཡང་རིགས་གཏིང་བ་ནཱ་མ། གཞལ་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་ཁས་
ལེན་པ་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་རིགས་གཏིང་འབྲེལ་བར། གཞལ་བྱ་སྐྱ་མི་རྟག་
པར་སྐབ་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་བཞག་པ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་སུ་ལ། མཚན་ཉིད།
དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁྱོད་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག ཁྱོད་དེ་སྐབ་
པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་པའི་གང་ཟག་དེས། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་རྗེས་
བྱབ་ནལ་མར་མ་ངེས། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་རྗེས་བྱབ་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་ཏུ་ཡང་
མ་ངེས་པ། ཁྱོད་དེ་སྐབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་སུ་ལ། སྐྱོན་གཙོད་ན་
གཞི་མཐུན་བསྐྱས་ནས་འཛོག་གོ། ཡང་ན། དེ་སྐབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་
ཆོག་སུ་ལ་སྐྱང་ཡང་ཡིན། དེ་སྐབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ།
དེ་སྐབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་སུ་ལ། གཉིས་པ་ནི་མ་ངེས་པའི་གཏན་
ཆོག་སུ་ལ་དབྱེ་ན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་སུ་ལ་དང་། ཐུན་མོང་
གི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་སུ་ལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་དོན་ལ་དབྱུང་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱོད་དེ་སྐབ་ཀྱི་མ་
ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་སུ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་པའི་གང་
ཟག་དེས། ཁྱོད་དེ་སྐབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་མ་ངེས། ཁྱོད་དེ་སྐབ་ཀྱི་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་མ་ངེས་པ། ཁྱོད་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་
ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་སུ་ལ། སྐྱོན་གཙོད་ན་གཞི་མཐུན་བསྐྱས་ནས་འཛོག་

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་དབྱེན། མཐུན་ཕྱོགས་
 ལ་མེད་ནས་མ་མཐོང་ཞིང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་མ་མཐོང་བའི་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ནས་མ་
 མཐོང་ཞིང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་མ་མཐོང་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས། མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་
 ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་མ་མཐོང་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་
 གསུམ། དང་པོ་ནི། སྤྱོད་ཚུལ་ཅན། ཏྲག་སྒྲི། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་
 ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་ཚུལ་ཅན། མི་ཏྲག་སྒྲི། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། སྤྱིས་བྱ་པ་རེ་ལ་བོ་ཚུལ་ཅན། ལྟ་ལས་ཆེ་འཕྲོས་པ་ཡིན་
 ཏེ། མིག་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། མཉན་བྱ་ཚུལ་ཅན།
 བྱོད་ལ་སྤྱོད་མི་ཏྲག་པར་སྤྱབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་
 བཅོང་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱོད་སྤྱོད་མི་ཏྲག་པར་སྤྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཚུལ་ཅན་དུ་སོང་
 བའི་གང་ཟག་དེས་བྱོད་དེ་སྤྱབ་ཀྱི་ཚུང་གཞི་དང་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 གསུམ་གྱི་ནང་ནས། ཚུང་གཞི་ལ་ཡོད་པར་ངེས། དེས་དེ་སྤྱབ་ཀྱི་ཚུང་གཞི་དང་
 མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པར་མ་ངེས། ཚུང་གཞི་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་
 ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པར་མ་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཅོང་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱོད་དེ་སྤྱབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་
 ཚིགས་གང་ཞིག་ བྱོད་དེ་སྤྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཚུལ་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས་བྱོད་
 དེ་སྤྱབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཚུལ་ཅན་དང་། དེ་སྤྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་
 པར་ངེས་པ་དང་། དེས་བྱོད་དེ་སྤྱབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཚུལ་ཅན་དང་དེ་སྤྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པར་ངེས་པ་གང་རུང་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། དེ་

བྱེ་བྲག་པས་རེག་བྱ་ཅན་ཡིན་ལ་རྟག་པ་ཡིན་པ་འང་འདོད། དེས་རྟག་པ་ཡིན་ལ་རེག་
བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པ་འང་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྲག་གླེ། དེས་འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་ཕྱན་
རྟག་པར་འདོད། རེག་བྱ་ཅན་དུ་འང་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། མཐུན་ཕྱོགས་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འབྱུག་པའི་རྟགས་དངོས་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན།
རྟག་གླེ། མཚོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་གྱི་མ་ངེས་
པའི་གཏན་ཆོག་པས་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་
ནི། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཐུན་མོང་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་པ་གང་ཞིག་ ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་
པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་མོང་པའི་གང་ཟག་དེས། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་གྱི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་
མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པར་མ་ངེས་པ། དེ་སྐྱབ་གྱི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་གྱི་མ་ངེས་
པའི་གཏན་ཆོག་པ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཡང་དག་ལྟ་བུ་ལྟ་
དང་། འགལ་བ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཐུན་མོང་
གི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་པ་གང་ཞིག་ རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་
མོང་པའི་གང་ཟག་གིས་རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་གྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་རང་ཉིད་དེ་
སྐྱབ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོས་ཟེ། དཔེར་ན། ངག་སྒྲ་འི་སྒྲིས་བུ་པ་
རོལ་པོ་ཆོས་ཅན། ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་ཏེ། ངག་སྒྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་
བུ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་ རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་མོང་
པའི་གང་ཟག་གིས་རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་རང་ཉིད་དེ་
སྐྱབ་གྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོས་ཟེ། དཔེར་ན། ངག་སྒྲ་བའི་སྒྲིས་བུ་པ་
རོལ་པོ་ཆོས་ཅན། ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་ཏེ། ངག་སྒྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་
བུ། གསུམ་པ་ནི། ངག་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ངག་སྒྲ་འི་སྒྲིས་བུ་པ་རོལ་པོ་ཀུན་
མཁྱེན་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་ཡང་དག་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་པ་ཞེས་

བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ། བྱོད་
 དེ་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་བྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོས་ཟ་བ་ལྟག་མར་ལུས་པའི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་
 ཆོག་ལོན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དག་སྐྱ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་
 དག་སྐྱའི་སྒྲིམ་བུ་པ་རོལ་བོ་ཀུན་མཁུན་དུ་སྐྱབ་པའི་འགལ་བ་ལྟག་ལྟན་གྱི་མ་ངེས་པའི་
 གཏན་ཆོག་མཁུན་ཆེས་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་སུ་
 འགྱུར་བ་ལ། བྱོད་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་བྱོད་དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོས་ཟ་བ་ལྟག་མར་ལུས་པའི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་ངེས་
 པའི་གཏན་ཆོག་ལོན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར།

ལུང་འགལ་སོགས་ཅུ་བས་བསྟན་ཚུལ།

གཏན་ཆོག་གི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལ་འང་། ཞེས་པ་ནས། མི་དམིགས་པས་ནི་མི་
 འགྲུབ་པོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་གཞུང་
 རྒྱུ་པར་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་
 སྐབས་སུ། རྟགས་ཡང་དག་གི་ཇེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་བྱུང་པ་ཆད་མས་ངེས་པ།
 རྟགས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཆད་མས་ངེས་པ་ལ་རག་ལས་བྱས་པ་ལ།
 རང་སྡེ་སྟོབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། རྟགས་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅོམ་གྱིས་ལྟོག་བྱུང་བུ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་
 འགོག་པ་ལ། གཏན་ཆོག་གི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལ་འང་། ཞེས་པ་ནས། མི་
 དམིགས་པས་ནི་མི་འགྲུབ་པོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཞུང་དེ་ནམས་ཀྱང་དོན་

ཚན་གསུམ་དུ་འདུབ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྷོག་
 བྱེད་བྱེད་པ་འགོག་པ་དང་། རྟགས་ཡང་དག་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་བྱེད་པ་ཚད་
 མས་ངེས་པ་རྟགས་ཚོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་རག་ལས་
 པའི་སྐྱབ་བྱེད། འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་བསྐྱན་པ་ནམ་པ་གསུམ་དུ་
 འདུབ་འཁྱིར། དང་པོ་ནི། གཏན་ཚིགས་གྱི་ནི་རྒྱལ་གསུམ་ལའང་། ཞེས་པ་ནས།
 གཏན་ཚིགས་མེད་སྐྱབ་ཡིན་ནམ་ཅི། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི།
 དེ་ཕྱིར་དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི། ཞེས་པ་ནས། འབྲས་བུ་ན་ཡང་ག་ལ་ངེས། །
 ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གསུམ་པ་ལ། སྐྱབ་རྟགས་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་གྱི་
 ཚད་མ་བཤད་པ་དང་། དགག་རྟགས་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་
 གཉིས། དང་པོ་ལ། གཉིས་ཡོད་པའི་འབྲས་རྟགས་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་
 འཆད་པ་ལ། མི་ཡི་འབྲས་བུ་དུ་བ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཕྱིར་མི་མཐུན་ལས་མི་
 འབྱུང་། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་
 བྱེད་གྱི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། རང་བཞིན་ལ་ཡང་མེད་མི་འབྱུང་། ཞེས་པ་
 ནས། གཞན་ལའང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་གཉིས་
 གྱི་དོན་བསྟུ་ནི། དེས་ན་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི། ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད།
 གཉིས་པ་དགག་རྟགས་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་ལ། གཉིས་ཡོད་
 པའི་ནང་ནས། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་གྱི་
 ཚད་མ་འཆད་པ་ནི། འཕྲག་པ་སློ་སློན་ཅན་ཉིད་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། ཕྱིར་ན་ཚད་
 མ་ཉིད་མི་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་འཆད་པ་ནི། རྟགས་གྱི་ཕུལ་བྱུང་ཡོད་པ་
 ཅན། ཞེས་པ་ནས། ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

དེ་རྣམས་ལ་ཚད་པ་སྤང་པ་ནི། རྟོག་མེད་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི། ཞེས་པ་
 མན་ཆད་ཀྱིས་འཆད། འོན། གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ནི་རྩལ་གསུམ་ལའང་། ཞེས་
 རོགས་ཀྱིས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྟོག་བྱབ་བྱབ་པ་འགོག་
 རྩལ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་གསུམ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་
 ལྟོག་བྱབ་བྱབ་པར་འདོད་པའི་རང་སྡེ་རྣམས་དགག་པ། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་རང་སྡེ་
 དང་གཞན་སྡེ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་དགག་པ་དང་། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་གཞན་སྡེ་དགག་པ་
 དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྟོག་
 བྱབ་བྱབ་པ་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་གིས་བཞེད་ཅེས་འཆད་པ་ལ། གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ནི་
 རྩལ་གསུམ་ལའང་། ཞེས་རོགས་གསུངས། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་
 བ་ཙམ་གྱིས་ལྟོག་བྱབ་བྱབ་པ་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་གིས་བཞེད་པར་འདོད་པའི་རང་
 སྡེ་ལ་ལུང་འགལ་དུག་གིས་འགོག་བྱེད་འཆད་པ་ལ། འབྲུལ་བ་ཅན་གྱི་གཉིན་པོར་
 ནི། ཞེས་པ་ནས། མི་ལྟན་འབྲུལ་བ་མེད་པ་ཅན། ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
 གཉིས་པ། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་རང་སྡེ་དང་། གཞན་སྡེ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་
 གཞོད་བྱེད་བསྟན་པ་ལ། དུལ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་ལས། ཞེས་རོགས་ཀྱི་
 འཆད། གསུམ་པ། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་གཞན་སྡེ་ལ་ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་གྱི་སྒོ་
 རས་འགོག་པ་ནི། བདག་དང་ས་ལ་ཤེས་ཡོད་སོགས། ཞེས་རོགས་ཀྱིས་འཆད།
 འབྲུལ་བ་ཅན་གྱི་གཉིན་པོར་ནི། ཞེས་རོགས་ཀྱིས་རྟགས་མི་མཐུན་ལ་མ་མཐོང་བ་
 ཙམ་གྱིས་ལྟོག་བྱབ་བྱབ་པ་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་གིས་བཞེད་པར་འདོད་པའི་རང་སྡེ་
 ལ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ལུང་འགལ་བསྟན་པའི་སྒོ་རས་འགོག་རྩལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཐར་ལམ་
 གསལ་བྱེད་ལྟར་ན། རིགས་སྒོའི་དག་ཉམས་པར་ཐལ་བ། ལྷག་ལྟན་འབྲུལ་བ་ཅན་
 དུ་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ། ལྟོག་པ་ཅན་ཙམ་དུ་བཤད་པ་རྟགས་སུ་ཐལ་བ།

ལྷོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་མ་ལོག་པར་ཐལ་བ། བྱད་པར་
 མཉན་བྱ་རྟགས་སུ་རིགས་པར་ཐལ་བ། སློབ་དཔོན་གྱིས་བྱེ་བྲག་པའི་སྦྱར་བ་བཀག་
 པ་མི་རིགས་པར་ཐལ་བ། དང་པོ་ལ། དགག་པ་དངོས་ནི། འབྲུལ་བ་ཅན་གྱི་
 གཉིན་པོར་ནི། ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད། དེའི་སྦྱོན་སྦྱོར་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་མ་
 མཐོང་འབྲས་ཅན་དེ། ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མ་མཐོང་
 བས་ལྷོག་འབྱུར། ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད། གསུམ་པ་ནི། ལྷོག་པ་ཅན་ཡང་
 གཏན་ཆོགས་འབྱུར། ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད། བཞི་པ་ནི། མ་གྲུབ་སྐྱར་བ་
 བཟོད་བྱ་མིན། ཞེས་པས་འཆད། ལྷ་པ་ལ་དགག་པ་དངོས་ནི། བྱད་པར་རྣམ་
 པར་གཅོད་པ་ཡི། ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད། རྩལ་པ་ནི། མ་མཐོང་ཕྱིར་རིག་
 མཐོང་བ་ལས། ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད། ལུང་འགལ་རྩལ་པོ་དེ་ཡང་བསྐྱུ་ན་
 གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་སློ་དང་འགལ་ཚུལ། ཀུན་བདུས་གྱིར་འགྲེལ་
 དང་འགལ་ཚུལ། རྒྱུད་གིར་བ་དབྱེ་དང་འགལ་ཚུལ་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་ནི། འབྲུལ་བ་ཅན་གྱི་གཉིན་པོར་ནི། ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད། དེའི་དོན་ནི།
 བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ།
 བྱས་པའི་རྟགས་གྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྐྱབ་པ་གཤམ་
 དག་སློས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་
 ལྷོག་བྱུང་བྱུང་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རིགས་སློ་ལས། རེ་ཞིག་འགལ་བ་དང་མ་
 ངེས་པའི་གཉིན་པོར་གཉིས་ཀ་བཟོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིགས་སོ། ཞེས་པ་དང་
 འགལ་ལོ། གཉིས་པ་ལ། ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ། ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བའོ། གྲང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མ་མཐོང་། ཞེས་སོགས་
 གྱིས་འཆད། དེའི་དོན་ནི། རྩོམ་པའི་ཤིང་ཐོག་དང་གཟུགས་སྐྱུ་གཤོར་མ་རྒྱུད་པ་

དེ། མཐོང་པའི་ཤིང་ཐོག་དང་གཟུགས་སྐྱབ་པོར་མཚུངས་པའི་ཤིང་ཐོག་ལྷག་མ་ནཱ་མས་
 རོ་མངར་བ་དང་ལྷན་པར་སྐྱབ་པའི་དྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 རྟོགས་ཆོས་གང་ཞིག་ལྟོག་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་ཟླ། དྲགས་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྟོག་བྱུང་བྱུང་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་
 རང་འགྲེལ་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མཚུངས་པས་རོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་གདོན་
 མི་བར་མཚུངས་པར་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་
 འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ་ལ། ལྟོག་ལྷན་ཡང་
 དག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། བྱུང་
 པར་མཉན་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ལྟོག་པ་ཅན་ཡང་།
 ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད། དེའི་དོན་ནི། ལྟོག་ལྷན་ཆོས་ཅན། གསེན་ལུས་གང་
 ཟག་གི་བདག་བཅས་སྐྱབ་པའི་དྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་
 ཆོས་གང་ཞིག་ དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྟོག་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་ཟླ། ལྟོགས་ཀྱི་
 ཕྱི་རྟོག་གིས་དྲགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྟོག་བྱུང་བྱུང་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། བདག་ལྟར་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་ལ་
 སོགས་པ་བདེན་པར་མེད་པ་ཉིད་ལ་བྱུང་ཟླ། མ་དམིགས་པ་ཙམ་ནི་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། མ་བྱུང་སྐྱུར་བ། ཞེས་
 སོགས་གྱིས་འཆད། དོན་ནི། བྱམ་དྲགས་གྱིས་སྐྱུ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་ཟེ་ཡང་བྱམ་དྲགས་གྱིས་སྐྱུ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ལྟོག་བྱུང་
 བྱུང་པ་མིད་པར་ཐལ། ལྟོགས་ཀྱི་ཕྱི་རྟོག་གིས་བྱམ་པ་སྐྱུ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྟོག་བྱུང་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དྲགས་
 །ཁས། འདོད་ན། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་རྟོག་པ་དང་ཕྱི་རྟོག་

བ་གཉིས་ཀ་ངེས་པར་བཟུང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་།
 མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བཟོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་འགལ། གསུམ་པ་ནི། བྱད་པར་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་གྱིས་
 འཆད། དོན་ནི། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་རྒྱུ་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྒྱུ་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག་ དེ་རྒྱུ་གྱི་ཕྱོག་བྱུ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུ་ལྟེ། རྒྱུ་པའི་ཕྱི་ལྟེ་གྱིས་མཉན་བྱ་རྟག་མི་རྟག་
 གང་རུང་མ་ཡིན་པ་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཕྱོག་བྱུ་བྱུ་པའི་ཕྱིར། བྱུ་པ་ཁས།
 འདོད་ན། མདོ་རང་འབྲེལ་ལས། བྱད་པར་ནི་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་གཏན་ཆོག་སེལ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ། དེའི་སྒྲིན་སྒྲོང་དགག་པ་ནི། ཆད་མ་
 གཞན་གྱིས་གཏོད་ཅིན། ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད། གསུམ་པ་རྒྱུ་གི་རབ་དབྱེ་དང་
 འགལ་ཚུལ་ནི། མ་མཐོང་ཕྱིར་རིག་མཐོང་བ་ལས། །ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད།
 དོན་ནི། རིག་བྱ་བྱང་སྟོམས་པ་དང་མི་ལྟན་པ་བྱེ་བྲག་པས་མ་མཐོང་བ་ཆོས་ཅན།
 མཐོང་བའི་ས་རྒྱ་མི་གསུམ་ལ་རིག་བྱ་བྱང་སྟོམས་པ་མེད་པར་རྒྱུ་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྒྱུ་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག་ དེ་རྒྱུ་གྱི་ཕྱོག་བྱུ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུ་ལྟེ། རྒྱུ་པའི་ཕྱི་ལྟེ་གྱིས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་
 མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཕྱོག་བྱུ་བྱུ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུ་གི་རབ་དབྱེ་ལས།
 གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལ་འགོག་པར་བྱེད་ན། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ། དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། རིག་བྱ་བྱང་
 སྟོམས་པ་རྒྱུ་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། དེ་འབྱུང་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཞིག་ ས་རྒྱ་མི་
 གསུམ་ལ་རིག་བྱ་བྱང་སྟོམས་པ་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་རུང་གི་ས་རྒྱ་མི་གསུམ་
 ལ་འང་རིག་བྱ་བྱང་སྟོམས་པ་མི་ལྟན་ན། རྒྱུ་མི་རུང་གི་ས་རྒྱ་མི་གསུམ་ལ་འང་

རིག་བྱ་བ་དང་སྟོམས་པ་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར། སྤང་རུང་གི་ས་རྒྱ་མེགས་ལ་ཆོས་ཅན།
 རིག་བྱ་བ་དང་སྟོམས་པ་མི་ལྟན་ཏེ། རིག་བྱ་བ་དང་སྟོམས་པ་བྱེ་བྲག་པས་མ་མཐོང་
 བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་འགོག་པ་ལ། རྒྱུ་གི་རབ་དབྱེ་ལས། གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བ་
 ཅམ་གྱིས་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་དང་འགལ་ལྔ་ལ། མ་མཐོང་ཕྱིར་རིག་ཅེས་
 སོགས་གྱིས་འཆད། སྤང་མི་རུང་གི་ས་རྒྱ་མི་ལ་ཆོས་ཅན། རིག་བྱ་བ་དང་སྟོམས་པ་
 མི་ལྟན་ཏེ། རིག་བྱ་བ་དང་སྟོམས་པ་བྱེ་བྲག་པའི་དབང་མངོན་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་
 ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་འགོག་པ་ལ། རང་འབྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་མི་སྤང་བ་ཅམ་
 གྱིས་སྤང་བ་དག་འགོག་པར་བྱེད་ན། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་གསུངས།
 སྐབས་འདིར་དོགས་པ་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་སྟོབ་དཔོན་དབང་ལྷག་ལྡེས་རྟགས་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ལྟོག་བྱུང་བྱུང་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལ། ལུང་
 གི་གཞོན་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དངོས་སྟོབས་ལྡེས་དཔག་གི་
 ཡུལ་གྱི་ལོག་རྟོག་ལ་ལུང་གཞོན་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འཇུག་པར་ཐལ། སྟོབ་དཔོན་
 དབང་ལྷག་ལྡེས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ལྟོག་བྱུང་བྱུང་པར་
 ཁས་སྤངས་པའི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་ལ་ལུང་གིས་གཞོན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
 དེ་ལྟར་ཡང་ནུས་ངེས་དར་རྒྱུ་ལས། འདི་ལ་མ་ཁས་པ་སྤྲུལ་ཁ་ཅིག་རང་སྤྲེལ་
 ལུང་གིས་གཞོན་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། རིགས་པའི་གནད་ཆེན་པོ་
 འཇུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུང་གཞོན་བསྟན་བཞེད་
 པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

བྱས་མི་ཏྲག་གི་འབྲེལ་བ་བཤད་པ། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་བྱུང་པ་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་དུ་དགོས་དཔྱད་པ།

གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལ་འདྲ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་བྱུང་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་དུ་དགོས་དཔྱད་པ། ཏྲགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྷོག་བྱུང་བྱུང་པར་འདོད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་བཤད་པ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་བྱུང་པ་ངེས་པ་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་ལྷོས་པར་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ། ཚུལ་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱུང་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་ནམ་པ་གསུམ་ཚུན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། ཏྲག་མི་ཏྲག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ། ཏྲགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བྱས་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ། ཏྲག་པ་ལ་བྱས་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ནམས་ཚུན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་དང་པོ་འགྲོ་མི་དགོས་ན། རྟེན་མེར་པོ་ཁོ་ན་ལ་འཕྱག་པར་ཐལ། རྟེན་ཚད་མས་བྱུང། རྟེན་ཚུན་པོ་ལ་འཕྱག་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱུང་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ཏྲག་མི་ཏྲག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་ཚུན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པ་དང་འགལ། ཚད་མ་གཉིས་པ་མི་དགོས་ན། ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་མི་ཏྲག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། ཏྲག་མི་ཏྲག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས། དེས་ཏྲག་པ་ལ་འཕྱག་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། སྤར་ལྟར་དེ་སྒོར་གྱི་རྗེས་བྱུང་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་གཉིས་པ་མི་དགོས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། གཞི་མ་བྱུང་གི་ཏྲག་པ་

ཡིན་ཞེས་ཟེར།

རང་ལུགས་ལ་བྱབ་པ་ངེས་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་དོན་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ལ། བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད། ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
 རང་འབྲེལ་ལས། མི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མེད་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
 མོ། དེའི་ཕྱིར་གཅིག་ལྟོག་པས་གཞན་ལྟོག་པར་འདོད་པ་ནི། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་
 འབྲེལ་བ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་འདོད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། གཏན་
 ཆོག་ས་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གཏན་ཆོག་ས་གིས་ནི་རྒྱལ་གསུམ་
 ལའང་། དེ་ཡིས་འགྲུབ་བསྐྱོག་དོན་དུ། །འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་གཉིན་པོར་ནི། དེས་
 པ་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཡིན། །འབྲེལ་བ་ངེས་པ་མེད་པར་ནི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྟོག་
 པ་ངེས་པ་མེད་དེ། དེས་ན་དེ་ཉིད་ལྟོན་པར་མཛད་པ་ན་ངེས་པ་བཤད་པ་ཡིན་མོ། དེ་
 ལ་ཡང་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ངེས་པས་ནི་འགའ་བ་དང་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ནམས་
 བསལ་ཏོ། །ལྟོག་པ་ངེས་པས་ནི་མ་ངེས་པ་དང་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ལྷག་མ་
 དང་ལྷན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་ཀ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཅིག་ལ་བྱུབ་པ་དགག་
 པ་ཡིན་མོ། །རབ་རྒྱ་བྱུབ་པ་ཞེས་སྟོས་པས་ནི། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་པའི་
 ཕྱོགས་དག་ལ་ལྷག་མ་དང་ལྷན་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐེ་ཚོམ་བ་དག་ཀྱང་
 རོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། ལུང་དོན་བཤད་པ་དངོས་དང་། འབྲེལ་བ་
 ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱས་རྟགས་གྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་
 སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་གི་བྱུབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་
 ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ། སྐབས་གྱི་ཕྱི་ལྱིས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་

མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྷོག་བྱུང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་བྱས་མི་དྲག་
 འབྲེལ་མེད་ཡིན་ན། བྱས་པ་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་དྲགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། བྱས་དྲགས་གྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་བྱུང་བ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། བྱས་མི་དྲག་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷུགས། གང་གི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
 མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྷོག་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཅིག་ལྷོག་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་གཞན་ལྷོག་པར་འདོད་པ་དེ་ནི། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་
 དེ་གཉིས། དེའི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འགའ་ཞིག་
 ཀྱང་འདོད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ལྷོག་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་གིས་ནི་མི་ཚོགས་ལོ། །དེ་ལྟར་
 མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བར་མི་འདོད་ན། གཏན་ཚིགས་ལོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་
 འགྱུར་ཏེ། བྱུང་བ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས། ལྷོག་དཔོན་ལྷོགས་སྒྲུང་གིས་
 རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་གི་བྱུང་བ་འཆད་པ་ན། ངེས་པ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 དྲགས་ཚེས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མ་ངེས་པར་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་གི་བྱུང་བ་ངེས་མི་རྣམས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། ལྷུགས། རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་
 ལྷོག་པ་ངེས་པ་མེད་པར་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ནི། རོན་གྱིས་ན་འབྲེལ་བ་ཡང་བསྐྱན་པ་
 ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ནི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྷོག་པ་ངེས་པ་མེད་
 དེ། གཏན་ཚིགས་དེས་ན་དེའི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་
 བ་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་པས་ན་ངེས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

ངེས་བཟློད་མཛད་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ།

ལོག་རྟོག་གང་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ངེས་བཟློད་མཛད་ཅེན། རྗེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 འཆད་པའི་ཆོག་ཟུར་དུ་ངེས་བཟློད་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པ་
 སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་དང་། འགལ་བ་ལྷག་ལྷན་གྱི་མ་ངེས་པའི་
 གཏན་ཆོག་མ་ཡིན་པ་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཤུགས།
 ཉེས་པ་གང་ཞིག་གི་གཉིན་པོར་རྩལ་གང་ཞིག་ངེས་པར་བཤད་ཅེན། དེ་བཟུན་པའི་
 ཕྱིར་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །འགལ་བ་དང་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་
 རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགལ་བ་རྣམས་དང་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ཏེ། འགལ་
 བའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ནི་གང་དག་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་ལ།
 མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ནི་ཐེ་ཆོམ་བཟའ་ཞེས་གསུངས། རྗེས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་ཟུར་དུ་ངེས་བཟློད་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་
 པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་མ་དང་། ཡང་དག་ལྷག་
 ལྷན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་མ་ཡིན་པ་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལྟར་ཡང་ཤུགས། རྗེས་པ་ངེས་པས་ནི་ཞེས་བྱ་བར་སྐབས་དང་སྟུང་རོ། །མ་ངེས་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པ་འོ། །དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ནི་མ་ངེས་པའི་
 ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་སྟེ། ལྷག་མ་དང་ལྷན་པ་ལ་སོགས་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས།
 གཉིས་ཀ་ལ་རབ་དུ་བྱུབ་པ་ནི་སྒྲུབ་པའོ་ཞེས་གཉིས་ཀ་ལ་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་
 པ་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་

ཇེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་བྱུང་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཤོལ་ཕྱི་ཤོལ་གཉིས་ཀས་ཚད་མས་བྱུང་པ་
 གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཤུགས།
 གཉིས་ཀ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་གཅིག་ལ་བྱུང་པ་དགག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་ཀ་
 ལ་ཡང་རབ་ཏུ་སྐྱབ་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་ཤོལ་བའམ་ཕྱི་ཤོལ་བ་གཅིག་ལ་བྱུང་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། རབ་ཏུ་སྐྱབ་པ་ཞེས་སྒྲོས་པ་ཆོས་
 ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པ་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཡང་དག་ལྷག་ལྷན་དང་།
 ཟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པ་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཤུགས། རབ་ཏུ་བྱུང་པ་ཞེས་སྒྲོས་པ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱུང་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་འདིས་ནི་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པ་དང་། ཟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐེ་ཆོས་ཟབ་དག་ཀྱང་
 བཀག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་སྒྲུར་རོ། །གང་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟབ་དག་ཅི་ན་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
 དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པ་ནི་མི་
 མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟབ་འོ། །ཟུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་
 མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལ་འོ། །དེ་ལྟར་བསམ་ན་སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་ངེས་པ་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར་
 འབྲེལ་བ་བཞེད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་གསུངས། འོ་ན་འགལ་དྲགས་དང་། འགལ་བ་ལྷག་
 ལྷན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་རྣམས་དྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་དུ། ཇེས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོགས་བྱུང་དེས་པ་སྒྲོས་པ་དང་།
 དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པ་དང་ཡང་དག་ལྷག་ལྷན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་རྣམས་
 དྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ། ལྷོག་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་
 བྱུང་དུ་ངེས་པ་སྒྲོས་པ་ཡིན་ནམ་མིན། ཕྱི་མ་མི་རིགས་ཏེ། རང་འགྲུལ་ལས། དེ་
 ལ་ཇེས་སུ་འགྲོ་བ་ངེས་པས་ནི་འགལ་བ་དང་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་རྣམས་བསལ་
 ལོ། །ལྷོག་པ་ངེས་པས་ནི་མ་ངེས་པ་དང་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ལྷག་མ་དང་ལྷན་

བ་ལ་སོགས་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ། དང་པོ་ལྟར་ན། ཐར་ལམ་
 གསལ་བྱེད་ལས། འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་པོ་རྟགས་ཡང་
 དག་ཡིན་པ་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་དུ། ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངེས་པ་སྟོས་
 པར་འདོད་པ་ནི་རྣམ་པར་འབྱུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱས་པ་འདུས་མ་བྱས་གྱི་རྣམ་མཁའི་
 སྟོང་དུ་བྱུང་བ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བས་སྒངས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་
 རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བེར་ན། འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་
 གསུམ་པོ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
 ཟུར་དུ་ངེས་པ་སྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྟོལ་ཡང་དག་གིས་ཚད་
 མས་གྲུབ་ཟིན་པ་རྣམས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་
 བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ། ཀུན་བརྟམས་སུ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་
 པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངོ་བོ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྟོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་རྟོལ་གྱིས་བས་མ་
 སྒངས་ཀྱང་བསྟན་བཅས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་རྣམས་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་
 ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ། ཀུན་བརྟམས་སུ། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་
 ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ། རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་སྟོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་
 དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་
 པའི་ཕྱིར་དུ་ཁོན་ཞེས་པའི་ཚིག་སྟོས་པའི་ཕྱིར། སྟོ་སྟོན་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ངག་རྣམས་སྒྲུབ་
 ངག་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་མཐོང་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྟོས། དོན་སྟོན་ཅན་
 གྱི་སྒྲུབ་ངག་རྣམས་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་དོན་ཞེས་པའི་ཚིག་
 སྟོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྣམས་གྲུབ་སྟེ། དུས་གཞན་བཅད་ཕྱིར་གསུངས་པ་
 ཡིན། །ཞེས་དང་། འོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། །འདིར་ནི་རང་ཉིད་སྒྲར་
 མཛད་དོ། །ཞེས་དང་། དེ་སྒྲུང་ཕྱིར་བདག་མཐོང་བའི་ཚིག་ །ཞེས་དང་། བདག་

ཉིད་མིན་པར་གྲུབ་དོན་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཐར་ལམ་གསལ་
 བྱེད་ཀྱི་ལུང་དོན་དེ་གང་ཞེས། ཡོད་དེ། ཡང་དག་ལྷན་སྐྱེད་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་
 དུ་རྒྱལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་ལུང་དུ་ངེས་བཟོད་མ་མཛད་པར།
 ལྷན་སྐྱེད་ཡང་དག་ཡིན་པ་ཁོན་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་ལུང་དུ་ངེས་པ་སྒྲོས་ན། བྱས་
 པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་དུ་བྱམ་པ་འགོག་པའི་དྲགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་
 ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྱུར་རྒྱལ་ནི། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཆོས་ཅན།
 སྒྲིམ་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིའི་སྤྱིང་དུ་འགོད་རྒྱལ་དང་མཐུན་
 པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྒྲོར་བ་དེ། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། ཡོད་
 དམ་མེད་ཉིད་ལ་མེད་པའོ། ཞེས་པའི་གཞུང་གི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་
 བྱ་ལ་ཡོད། ཅས་པའི་གཞུང་གི་དོན་སྒྲོར་ནམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་པའམ།
 བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲིམ་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་མ་ཡིན་ཏེ།
 སྒྲིའི་སྤྱིང་དུ་འགོད་རྒྱལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་སྒྲིམ་དྲག་པར་སྐྱབ་
 པའི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྒྲོར་བ་དེ་གཞུང་དེའི་དོན་སྒྲོར་
 ནམ་དག་ཡིན་པ་གང་རུང་གང་ཞེས། བྱི་མ་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་མ་གྲུབ་ན།
 བྱས་པ་སྒྲིམ་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲིམ་
 དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་ལུང་དུ། སྒྲིའི་སྤྱིང་དུ་
 འགོད་རྒྱལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་སྒྲོས་རིགས་པར་ཐལ།
 མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁས་སྒྲུངས། ཅ་བར་འདོད་ན། སྒྲིའི་སྤྱིང་དུ་
 འགོད་རྒྱལ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་པ་དེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲིམ་དྲག་པར་སྐྱབ་
 པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པ་འགོག་པའི་དྲགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། བྱས་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་དུ་བྱམ་པ་འགོག་པའི་དྲགས་

ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ སྐབས་འདིའི་ནམ་བཤད་ཚིག་དོན་འགོག་ །ལ་ལ་
འབྲེལ་མེད་བཤད་པས་དགོངས་པ་འཆད། །གཞན་དག་རབ་རིབ་དག་གིས་གསུང་
འདི་འདོར། །རྒྱལ་ཚབ་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་ཁོ་བོས་བཤད། །ཅིས་བྱ་བ་འདི་བར་
སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ངེས་བཟོད་མཇོད་པའི་གཞུང་ལ་དྲོགས་པ་དཔུང་པ།

འོ་ན་སློབ་དཔོན་ཕྱགས་གྲང་གིས་རྒྱལ་གསུམ་སོ་སའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་
དུ་ངེས་བཟོད་མཇོད་པའི་གཞུང་དེ་གང་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ ཇེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་
མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། ཇེས་པ། ཇེས་པའི་གཞུང་འདི་དེ་
ཡིན་གསུངས། ཁ་ཅིག་ གང་ཞེས་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་བྱ་བ་པ་ནི་སྒྲུབ་པའོ། ཇེས་
པའི་ལུང་དེ་ཡིན་གསུངས། ལུགས་དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། མདོ་རྩ་བར། རྒྱལ་
གསུམ་སོ་སའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆེ། ཇེས་པ་ཇེས་པའི་ཚིག་དངོས་སུ་མ་སློབ་
པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ཀུན་བརྟུས་ཀྱི་དྲི་ཀ་ལས། རྒྱལ་གསུམ་སོ་སའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་
དུ་ངེས་པ་ཇེས་པ་རྩ་བའི་ཚིག་གིས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་སྒྲུབ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་
ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ་ཇེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།
དེས་ན་ཀུན་བརྟུས་ལས། ཇེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ལ་
མེད་པར་ནི། ཇེས་པ། ཇེས་པ་འདིས་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་ལ།
ཇེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཟེར་ན། སྟོན་མེད་དེ། ཀུན་བརྟུས་ནམ་ངེས་སུ་བྱངས་
པའི་གཞུང་གི་ཚིག་ལ། ཇེས་པ་ཇེས་པའི་ཚིག་བྱང་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་མདོ་རྩ་
བའི་ཚིག་ལ་དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མདོ་རྩར། ཇེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་

ལ། ཡོད་དང་མེད་ཉིད་ལ་མེད་པ་ལོ། །འདི་རྒྱུ་ཤེས་པ་འང་ཐོབ་པ་ཉིད། །ཤེས་
བྱེད་སྐབས་ཀྱི་དབང་བྱས་ཕྱིར། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ མདོ་
རང་འགྲེལ་འབྱུང་གསར་ལས། །དེ་ལ་དུས་ཕྱིས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་རི་རྩལ་གྱིས་མངོན་སུམ་
མམ། །ཇིས་སྤྲུང་པ་ག་པས་མཐོང་བ་ལོ། །དེའི་རིགས་པ་ཡང་མཐའ་དག་གས།
ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཉིད་དོ། །དེ་གང་ལས་ཤེས་ཞིན། །དེ་མཚུངས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་
ཞེས་ངེས་པར་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི། །ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
འབྱུང་རྒྱུང་ལས། །དེ་ལ་མངོན་སུམ་མམ་ཇིས་སྤྲུང་པ་ག་པས་མཐོང་གི་ །ཇིས་ལ་དེའི་
རིགས་དང་མཐུན་པ་ལ་ཡང་སྤྱི་རི་རྩལ་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཅན་དང་། །ཕྱོགས་གཅིག་ལ་
ཡོད་པར་བྱ་བ་ལོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི། །སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲུང་གིས་རྩལ་
གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ། །ངེས་བཟོད་མཐོང་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། །ཇིས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ཉིད་ལ་མེད་
པ་ལོ། །འདི་རྒྱུ་ཤེས་པ་འང་ཐོབ་པ་ཉིད། །ཅིས་པའི་གཞུང་འདི་རྩལ་གསུམ་སོ་སོའི་
མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་བྱར་དུ་ངེས་བཟོད་མཐོང་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་ཏེ། །ཀུན་
བདུས་ཀྱི་དར་རྒྱུ་ལས། །མདོ་རྩེ་རྩལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ། །ངེས་
པ་ཞེས་པ་རྩ་བའི་ཆོག་ལས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མདོ་རྩེ་རྩལ་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཇིས་དཔག་བྱ་དང་དེ་
མཚུངས་ལ། །ཞེས་སོགས་རྩ་བ། །སྐབས་འདིར་ངེས་བཟོད་མཐོང་པའི་གཞུང་མ་
ཡིན་ན། །དེའི་འགྲེལ་བ་ངེས་བཟོད་མཐོང་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། །ཇིས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཞེས་སོགས་རྩ་བ། །ངེས་
བཟོད་མཐོང་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་ཏེ། །རྩ་བ་ལ་ངེས་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་དངོས་སུ་མི་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེན། །འོན། །གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་སྤྱི་བ་པའོ་ཞེས་

པའི་གཞུང་དེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་
 མས་བྱུང་བ་གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་ངེས་བཟོད་མཇེད་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་ལ་ངེས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དངོས་སུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། མདོ་རང་
 འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་མདོན་སུམ་མམ་ཇེས་སུ་དཔག་པས་མཐོང་གི་ ཇེས་ལ་དེའི་
 རིགས་དང་མཐུན་པ་ལ་ཡང་སྤྱི་འཇུག་གིས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དང་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་
 ཡོད་པར་བྱུང་བའི་ཞེས་པའི་གཞུང་འདིའང་སྐབས་འདིར་ངེས་བཟོད་མཇེད་པའི་གཞུང་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་ངེས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དངོས་སུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། མདོན་སུམ་མམ་ཇེས་སུ་དཔག་པས་མཐོང་གི་ཞེས་པའི་མཐོང་བ།
 ངེས་པ་ལ་འཆད་དགོས་པས་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན། ཇེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་
 མཚུངས་ལ། ཞེས་པའི་ཅུ་བ་ཡང་ངེས་བཟོད་མཇེད་པའི་གཞུང་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདི་རྒྱུ་ཤེས་པའང་ཐོབ་པ་ཉིད། ཅིས་པའི་ཤེས་པ་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་
 བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལུགས་ནི། ཇེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །
 ཡོད་དང་མེད་ཉིད་ལ་མེད་པ། འདི་རྒྱུ་ཤེས་པའང་ཐོབ་པ་ཉིད། ཅིས་པའི་གཞུང་
 སྐབས་འདིའི་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ལྷན་དུ་ངེས་བཟོད་མཇེད་
 པའི་གཞུང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། རྣམ་ངེས་སུ་མདོ་བྱངས་པར། ཇེས་
 དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། ངེས་པ། ཞེས་
 འབྱུང་བ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། གང་ཞིག་
 གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་སྐབས་པའོ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་སྐབས་འདིའི་ངེས་
 བཟོད་མཇེད་པའི་གཞུང་ཡིན་གྱི། ཇེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། ཞེས་སོགས་
 ཅུ་འབྲེལ་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ན་ཚིགས་ཀྱིས་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། ཞེས་པའི་རང་
 འབྲེལ་དུ། གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཞེས་སོགས་བྱངས་ནས། ཇེས་

དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཕྱི་འབྲེལ་མ་དང་ས་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། འདྲིའི་ལན་ལ། མཁས་པ་ཁའི་གསུང་སྐབས་
 འདྲིའི་ངེས་བཞུང་མཛད་པའི་གཞུང་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་དུ་
 བྱུང་པ་ཞེས་སོགས་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་དྲགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། རྒྱལ་གསུམ་ཚད་
 མས་ངེས་པ་གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་ངེས་བཞུང་མཛད་པའི་གཞུང་ཡིན། དེ་ལ་མངོན་
 སུམ་མཐུ་ཆེས་སུ་དཔག་པས་མཐོང་གི་ཞེས་སོགས་རྒྱལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་
 འཆད་པའི་ཆོག་ལྷན་དུ་ངེས་བཞུང་མཛད་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་གཉིས་
 ཀ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་པ་ཞེས་སོགས་རྒྱལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་ལྷན་
 དུ་ངེས་བཞུང་མཛད་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་རྒྱལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་མ་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྐྱེས། གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་པ་ནི་སྐབས་པ་ཡིན་
 རོ། ཞེས་བྱུང་པ་ལ་སོགས་པས་ངེས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་རྒྱལ་
 གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་ལྷན་དུ་ངེས་བཞུང་བསྟན་པ་ཡིན་ཅིང་།
 བྱམ་ཟེས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ཆེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པ་ངེས་པའི་བསལ་བྱ་གང་ཡིན་
 བསྟན་ནས། དེ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་ཞེས་བྱུང་པའི་བསལ་བྱ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཆེས་སུ་འགྲོ་
 ལྷོག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལྷན་གྱི་བསལ་བྱ་དང་། གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 བསལ་བྱ་སོ་སོར་བསྟན་པས་སྐབས་འདྲིའི་ངེས་བཞུང་མཛད་པའི་གཞུང་ལ་གཉིས་ཡོད་
 པར་བྱུང་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རང་འབྲེལ་དང་།
 ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལས། འབྲེལ་བ་ངེས་པ་མེད་པར་ནི་ཆེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པ་ངེས་པ་མེད་
 དེ། དེས་ན་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་པ་ན་ངེས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། ལྷ་
 ངེས་ཀྱི་ཆེན་ལས། སྐབས་དཔོན་ལྷོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས་བྱུང་པ་ངེས་པ་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་
 ལ་སྟོན་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་པ་ན། ཚད་མ་ཀུན་

བརྟམ་སྟུ། གཉིས་ཀ་ལ་རབ་རྟ་བྱུབ་པ་ནི་སྐྱབ་པ་འོ། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གསུམ་སོ་
སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་ངེས་པ་དགོས་པར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ཀྱི་ངེས་བཟླ་མཛད་པའི་གཞུང་ངོས་བབྱང་བ།

རང་ལུགས་ནི། ཇེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། ཞེས་སོགས་དང་། གང་ཞིག་
གཉིས་ཀ་ལ་རབ་རྟ་བྱུབ་པ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གཉིས་ཀ་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་
མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་བྱར་དུ་ངེས་བཟླ་མཛད་པའི་གཞུང་ཡིན་ཏེ། ཇེས་དཔག་
བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། ཞེས་པའི་སྐབས་སྟུ། སྐྱའི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་
ཡིན་ན། སྐྱའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཆད་མས་ངེས་པ་
དང་། སྐྱའི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཇེས་བྱུབ་ཡིན་ན། སྐྱའི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་
ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཆད་མས་ངེས་པ་དང་། སྐྱའི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་བྱུབ་
ཡིན་ན། སྐྱའི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཆད་མས་ངེས་པ་
གཅིག་དགོས་ཞེས་བསྟན་ནས། ཆོལ་བ་གང་གིས་ངེས་པ་གཅིག་དགོས་ཞེ་ན། སྐྱ་
མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀས་ཆད་མས་ངེས་པ་གཅིག་དགོས་ཞེས་
སྟོན་པ་ལ། གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་རྟ་བྱུབ་པ་ནི་སྐྱབ་པ་འོ་ཞེས་པའི་གཞུང་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་གི་བྱར་དུ།
ཡོད་པ་དང་། ཉིད་དང་། ཉིད་ཡོད་པའི་སྤར་མ་སྟོས་པར་ཕྱིས་སྟོས་པ་དང་། ངེས་
པ་སྟོས་པ་དང་། ཇེས་བྱུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་བྱར་དུ། ཡོད་པ་དང་།

ཉིད་དང་། ཉིད་ཡོད་པའི་བྱིས་མ་སྟོས་པར་སྤར་སྟོས་པ་དང་། དེས་པ་སྟོས་པ་དང་།
 ལྷོག་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་ཟུར་དུ། མེད་པ་དང་། ཉིད་དང་། ཉིད་
 མེད་པའི་སྤར་མ་སྟོས་པ་དང་། དེས་པ་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་གང་ཡོད་ཅིན། ཕྱོགས་
 ཆོས་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་ཟུར་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན།
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། མིག་ཤེས་གི་གཟུང་བྱའི་དྲགས་གིས་སྒྲིམ་མི་དྲག་པར་སྒྱུབ་པ་བཞིན་
 དུ། བྱས་པ་སྒྲིམ་མི་དྲག་པར་སྒྱུབ་པའི་མ་གྲུབ་པའི་གང་ན་ཆོགས་ཡིན་པ་བཅད་པར་བྱ་
 བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་ཟུར་དུ་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོག་
 སྟོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཚན་མོ་ལོ་མ་འབྱུངས་ཏེ་ཉལ་བའི་དྲགས་
 གིས་ཤིང་མེས་པ་ལྟན་དུ་སྒྱུབ་པ་བཞིན་དུ། བྱས་པ་སྒྲིམ་མཐའ་དག་གི་སྟེང་དུ་འགོད་
 ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པ་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཚན་ཉིད་
 འཆད་པའི་ཆོག་ཟུར་དུ་ཉིད་ཡོད་པའི་སྤར་མ་སྟོས་པར་བྱིས་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་
 པ་ཡོད་དེ། བྱས་པ་སྒྲིམ་མི་དྲག་པར་སྒྱུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་ཟུར་དུ་དེས་པ་བཟློན་པ་ཆོས་ཅན།
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲིམ་མི་དྲག་པར་སྒྱུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་ན། རང་ཉིད་སྒྲིམ་
 དྲག་པར་སྒྱུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་ཚོལ་བ་དེས། རང་ཉིད་སྒྲིམ་ཉིད་དུ་
 འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཆད་མས་དེས་པ་གཅིག་དགོས་ཞེས་ཤེས་
 པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཐད་ལྟན་ལས། དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཆོག་གིས་
 རྟོ། །མིག་གིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་མ་གྲུབ་པ་
 བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཉིད་གི་ཆོག་གིས་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པ་བསལ་བ་ཡིན་
 ནོ། །རྩི་ལྟར་ལྟོན་ཤིང་ནི་སོག་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་ཤིང་
 ཕྱོགས་སུ་བྱས་པ་ལ་ལོ་མ་འབྱུངས་པའི་མཚན་ཉིད་གི་ཉལ་བ་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་

པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གྱི་ཐམས་ཅད་ནི་མཚན་མོ་ལོ་མ་འབྲུམས་པ་ལ་བརྟེན་པ་མ་
 ཡིན་གྱི། འགའ་འགའ་ཙམ་ཁོ་ནར་ཟད་པ་སྟབས། ཡོད་པའི་ཚིག་གི་ཇེས་ལ་ཉིད་
 སྟོས་པས་ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆེས་བསལ་ལོ། །ཅི་སྟེ་ཇེས་སྤྱད་པག་པར་བྱ་
 པ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་སྟེས་ན་ནི། མཉན་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པར་
 འགྱུར་རོ། །ངེས་པ་སྟོས་པས་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་བསལ་བ་ཡིན་
 བེ་ཞེས་གསུངས། ཇེས་བྱ་བ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ཡོད་པ་སྟོས་པ་ཆོས་
 ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པ་སྟེ་མི་རྟག་པར་སྟབས་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པ་
 བཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་གཅོད་ལུས་ཏེ། དེ་སྟབས་ཀྱི་
 འགལ་རྟགས་ཡིན་ན། དེ་སྟབས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་
 མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ཉིད་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པ་
 སྟེ་མི་རྟག་པར་སྟབས་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་བཅད་པར་བྱ་བའི་
 ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་གཅོད་ལུས་ཏེ་དེ་སྟབས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་
 གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན། དེ་སྟབས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 སྟེ་མི་རྟག་པར་སྟབས་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན། སྟེ་མི་རྟག་པར་
 སྟབས་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་
 མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིས་མ་སྟོས་པར་སྟུར་སྟོས་པ་ལ་
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚོལ་བྱུང་དུང་སྟེ་མི་རྟག་པར་སྟབས་པའི་ཇེས་བྱ་བ་ཐུན་པའི་ཆེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ཉིད་ཡོད་པའི་སྟུར་མ་སྟོས་
 པར་ཕྱིས་སྟོས་ན། ཚོལ་བྱུང་དུང་སྟེ་མི་རྟག་པར་སྟབས་པའི་ཇེས་བྱ་བ་མིན་ནམ་སྟུང་
 པའི་ལོག་རྟོག་སྟེ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྟུང་སྟོས་ན། དེ་སྟབས་ཀྱི་ཇེས་བྱ་བ་ཡིན་ན།
 དེ་སྟབས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་དགོས་མམ་སྟུང་པའི་དོགས་པ་སྟེ་བའི་

ཕྱིར། དེས་པ་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ངག་སྒྲུབ་ཀྱི་དྲགས་ཀྱིས་ངག་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲིམ་བྱ་
 བ་རོལ་བོ་ཆགས་བྱལ་དུ་སྒྲུབ་པ་བཞིན་དུ། བྱས་པ་སྒྲུབ་མི་དྲག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་
 ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་རྒྱུ་ལ་བ་དེ། བྱས་པ་སྒྲུབ་མི་དྲག་པར་སྒྲུབ་པ་འི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་
 ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོས་ཟ་བ་བཅད་པ་འི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། འཐད་ལྷན་
 ལས། འདིར་ཡང་ཡོད་པ་སྒྲོས་པས་ནི་འགལ་བ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་མཐུན་
 པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཉིད་སྒྲོས་པས་ནི་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པ་བསལ་བ་དེ།
 དེ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། གཉིས་ཀ་ལ་
 ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་པ་སྒྲོས་པ་ལས་སྒྲུབ་དེས་པར་བཟུང་བ་སྒྲོས་པས་ནི་ཡོད་
 པ་ཡིན་ཀྱང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མ་བྱུང་པ་ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དག་ཀྱང་གཏན་
 ཆོག་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིས་ངེས་པར་བཟུང་བར་བྱས་ནས་ནི་དོན་འདིར་འགྱུར་
 ཏོ། །གང་ཞིག་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་གཏན་ཆོག་སུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་
 པས། ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་གཏན་ཆོག་སུ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ངེས་པའི་
 ཆོག་གིས་ངེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟ་བའི་མ་ངེས་པ་ཉིད་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་
 སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་འགའ་ཞིག་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་སྒྲུབ་ཉིད་ཐེ་ཆོས་ཟ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། ལྷོག་བྱུང་
 གི་མཆན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་ཟུར་དུ་མེད་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 བྱས་པ་སྒྲུབ་མི་དྲག་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་དྲགས་ཡིན་པ་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་གཅོད་རྣམས་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་དྲགས་ཡིན་ན། དེ་
 སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཆན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་
 ཟུར་དུ་ཉིད་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མི་དྲག་པའི་དྲགས་ཀྱིས་དུང་སྒྲུབ་ཚུལ་བྱུང་དུ་
 སྒྲུབ་པ་བཞིན་དུ། བྱས་པ་སྒྲུབ་མི་དྲག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ལ་

ཡོད་པ་བཅད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱར་དུ་ཉིད་མེད་པའི་སྐར་མ་སྒྲོས་པར་
 བྱིས་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚེ་ལ་བྱུང་དུང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ལྷོག་བྲུབ་
 ཏུ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉིད་མེད་པའི་སྐར་མ་སྒྲོས་ན་ཚེ་ལ་བྱུང་དུང་སྐྱ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་ལྷོག་བྲུབ་མ་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་
 སྒྲོས་ན་ཚེ་ལ་བྱུང་དུང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་སྐྱ་བྱུར་པའི་
 བྱུགས་ཀྱི་མེད་ཀྱི་ལོགས་ལ་མེད་པས། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་མེད་པ་
 མིན་ནམ་སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་ཕྱར་དུ་
 དེས་པ་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ངག་སྐྱའི་རྟགས་ཀྱིས་ངག་སྐྱའི་སྐྱེས་བུ་པོ་ལ་
 བོ་ཀྱན་མཐུན་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་བཞིན་དུ། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་
 བ་ལྟག་ལྟན་གྱི་མ་དེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལྟར་ཡང་། འཐད་ལྟན་ལས། དེ་ལ་མེད་པ་སྒྲོས་པས་ནི་འགལ་བ་བསལ་བ་ཡིན་
 རོ། །འགལ་བ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། ཉིད་སྒྲོས་པས་ནི་མི་
 མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། ཚེ་ལ་བ་ལས་
 བྱུང་བ་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ། མི་རྟག་པ་ཉིད་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་གྲོག་
 ལ་ལོགས་པ་ལ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ལ་ནམ་མཁའ་ལ་ལོགས་པ་ལ་ནི་མེད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་
 བས་ན་དེས་པར་བྱེད་པ་འདི་བསལ་ལོ། །མེད་པའི་སྐྱའི་སྐར་ལ་དུ་དེས་པར་བཟུང་
 བར་བྱས་ན་ནི། དོན་འདིར་འགྱུར་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་མེད་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན། ཚེ་ལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་མི་མཐུན་
 པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་
 སྐར་མ་བྱས་པའོ། །དེས་པ་སྒྲོས་པས་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་ལྷོག་པ་ལ་མེ་ཆོམ་
 ཟ་བ་བསལ་ཏེ་ཞེས་གསུངས།

འབྲེལ་བའི་རང་ལྷོག་སྐྱབ་བྱེད་ལྷོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིག་བཤད་པ།

གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་ངས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་ལ། འབྲེལ་བའི་རང་ལྷོག་སྐྱབ་བྱེད་
 ལྷོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་། རོན་ལྷོག་སྐྱབ་བྱེད་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་
 བཤད་པ། ལྷོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ལམ་སྐྱབ་ས་
 སུ་བཤད་པ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཏགས་འགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྐྱབ་
 པ་འོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གྲུབ་ཅམ་ནས་འཛིག་ངེས་ཡིན་ཏེ།
 རང་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་རང་ཉིད་འཛིག་ཆུ་དོན་གཞན་ལ་ལྷོས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱབ་པ་སྐྱབ་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་དགོས་ལ། ཕྱོགས་
 ཆོས་སྐྱབ་པ་ནི། བྱས་པ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་བྱས་པའི་འཛིག་ཆུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 ཀྱིས་བྱས་པའི་འཛིག་པ་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་འཛིག་པ་དངོས་མེད་
 གྲང་མི་བསྐྱེད། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་འཛིག་པ་དངོས་པོ་ཡང་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། བྱས་པའི་འཛིག་པ་དངོས་མེད་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱེད་པ་མི་འཇུག་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་འཛིག་པ་བྱས་པ་དང་ཇུས་གཅིག་པ་
 ཡང་མི་བསྐྱེད། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་འཛིག་པ་བྱས་པ་དང་ཇུས་ཐ་དད་པ་ཡང་མི་
 བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་འཛིག་པ་རང་
 དང་ཇུས་གཅིག་པ་དེ་རང་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་འཛིག་ཆུ་དོན་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་མི་
 དགོས་པར་ཐལ། དེ་རང་ཆུ་ལས་ཇོགས་པར་གྲུབ་ཅིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་
 ན། བྱས་པ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་བྱས་པའི་འཛིག་ཆུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་

འཇིག་པ་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་བྱས་པའི་འཇིག་པ་རང་དང་ཇུས་ཐ་དད་པ་
བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས་སོ། །

དོན་ལྡན་སྐྱབ་བྱེད་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཉགས་ལའད་པ།

གཉིས་པ་ལ། ཉགས་འགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉག་པ་ཆོས་
ཅན། བྱས་པས་སྒྲོང་སྒྲེ། རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་རྣམ་པ་གང་རུང་གིས་སྒྲོང་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱབ་པ་སྐྱབ་པ་ལ་ཆད་མ་གསུམ་དགོས་ལ། བྱོགས་ཆོས་སྐྱབ་
པ་ནི། ཉག་པ་ཆོས་ཅན། རིམ་དང་ཅིག་ཅར་བའི་དོན་བྱེད་རྣམ་པ་གང་རུང་གིས་
སྒྲོང་སྒྲེ། རིམ་གྱིས་དོན་བྱེད་རྣམ་པས་ཀྱང་སྒྲོང་། ཅིག་ཅར་བའི་དོན་བྱེད་རྣམ་པས་
ཀྱང་སྒྲོང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། རང་གི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་
བསྐྱེད་པར་ཐལ། རང་གི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་གང་ཞིག་ ཉག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་དངོས། འདོད་ན། རིམ་གྱིས་དོན་བྱེད་རྣམ་པ་དང་འགལ། ཉག་ཀྱང་རྒྱུན་
ལ་སྒོས་ནས་འབྲས་བུ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། ཉག་པ་ལ་རྒྱུན་
གྱིས་བྱུང་པར་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བའི་ཉགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། འབྲས་བུ་
ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ། ཉག་པས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་
བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་སྐྱད་ཅིག་
གཉིས་པ་རྒྱན་ཆད་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱན་ཆད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

སྒྲ་མ་ཐྱི་མའི་ལམ་སྐྱུངས་སུ་ལའད་པ་དང་དྲོགས་དབྱེད།

གསུམ་པ་ལ། སྒོ་བ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་ལྟོས་མེད་གྱི་གཏན་ཆོགས་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་སྐྱུངས་སུ་གསུངས་པ་ལ། ཆོས་རྒྱུ་མ་པཎ་ལ་སོགས་པའི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་སྐྱུང་དུ་ལྟོས་མེད་གྱི་གཏན་ཆོགས་འཆད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞོན་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོགས་དང་ལྟོས་མེད་གྱི་གཏན་ཆོགས་གཉིས་གཏན་ཆོགས་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཏན་ཆོགས་སོ་སོར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མུ་སྟོགས་པ་ཁ་ཅིག་དངོས་པོ་རྣམས་འཇིག་རྒྱ་དང་འཕྲད་ནས་འཇིག་ལ། མ་འཕྲད་ན་མི་འཇིག་པར་འདོད་པ་དང་། རྒྱུ་དང་འཕྲད་ཀྱང་མི་འཇིག་པར་འདོད་པའི་ལོག་ཏྲོག་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གཉིས་པོར་གཏན་ཆོགས་རྣམ་པ་གཉིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། རིགས་གཏོར་ལས། གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ལམ་སྐྱུང་དུ། ལྟོས་མེད་འཆད་པ་དགོངས་པ་མིན། དེས་ན་ལོག་ཏྲོག་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི། གཉིས་པོར་གཏན་ཆོགས་རྣམ་པ་གཉིས་གསུངས། ཞེས་གསུངས། རང་ལུགས། ལྟོས་མེད་གྱི་གཏན་ཆོགས་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་སྐྱུང་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཏྲག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་སྒྲོང་སྟེ། དོན་བྱེད་རྣམ་པས་སྒྲོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོགས་བཞོན་པ་ལ། གཞན་སྟེ་ཁ་ཅིག་ཏྲག་པའི་ངོ་བོ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་གྱིས་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་། ཏྲག་པས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མོ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱམ་པའི་འཇིག་རྒྱས་བྱམ་པའི་ངོ་བོ་ལ་བྱུང་པར་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་།

བྱས་པའི་འཛིག་པ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་འགོག་པ་ལ་ལྷོས་མེད་གྱི་གཏན་
 ཚིགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ཏྲག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་ལ།
 བྱས་མི་ཏྲག་གི་འབྲེལ་བའི་དོན་ལྷོག་སྐྱབ་བྱེད་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དང་།
 བྱས་པ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་ལ། བྱས་མི་ཏྲག་གི་འབྲེལ་བའི་རང་ལྷོག་སྐྱབ་
 བྱེད་ལྷོས་མེད་གྱི་གཏན་ཚིགས་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཏྲག་པ་
 བྱས་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་མི་ཏྲག་པར་ཚད་མས་ངེས་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཏྲག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་ཏྲག་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ཏྲག་པ་བྱས་པས་སྟོང་པ་དང་། བྱས་པ་ཏྲག་པས་སྟོང་པ་གཉིས་ལ་ཚིག་གི་བཞེད་རྩལ་
 ཅམ་མ་གཏོགས་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ལ། ཐར་ལམ་གསལ་
 བྱེད་ལས། འོ་ན། རིམ་དང་ཅིག་ཅར་བའི་དོན་བྱེད་རྣམ་པ་གང་རུང་གིས་སྟོང་པ་
 ཚོས་ཅན། བྱས་པ་ཏྲག་པ་ལ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཏྲག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་
 ནི། ཏྲག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པ་དང་། བྱས་པ་ཏྲག་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་
 པ་གཉིས་ལ་ཚིག་གི་བཞེད་རྩལ་ཅམ་མ་གཏོགས་ཁྱད་པར་མེད་ན། ཏྲག་པ་བྱས་སྟོང་
 དུ་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་དང་། བྱས་པ་ཏྲག་སྟོང་དུ་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་
 གཉིས་ལ་འདྲ་ཁྱད་པར་མེད་དགོས་ཞེས་སྐྱ་རིས་འབྱེད་པའི་བགོ་སྐྱོང་ཡིན་གྱི། འདིའི་
 འཕུལ་མཚམས་ལ། ཁ་ཅིག ཏྲག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་སྐྱབ་པའི་ཇེས་དཔག་ཡིན་ན།
 བྱས་པ་ཏྲག་སྟོང་དུ་སྐྱབ་པའི་ཇེས་དཔག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཏྲག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་
 ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་ཏྲག་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་བྱེད་རྣམ་སྟོང་གི་ཏྲགས་གྱིས་ཏྲག་པ་

བྱས་སྒྲོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་
འཕངས་ནས། རང་གི་ལྷགས་ལ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཆད་མས་
ངེས་པ་ལ། རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་འགོག་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་སྒྲོན་དུ་འགོ་དགོས་ཞེས་ཟེར་བ་
ནི། རང་ལ་འཁོར་གསུམ་ཁས་ལེན་པའོ། །རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

འབྲེལ་བའི་རིགས་པ་དང་པོ་ལཤད་པ།

རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་སྒྲོང་སྒྲི། དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྒྲོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
རྟགས་འདི་བྱས་རྟགས་གྱིས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྷོག་བྱུང་སྒྲུབ་བྱེད་གཞོད་པ་ཅན་
གྱི་རྟགས་སྤྲུལ་ཁས་སྤངས་པ་ལ། ཚོད་སྤང་རིམ་པ་གཉིས་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་
གསུངས་ཏེ། དེའི་གསུངས་ཚུལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་སྒྲོར་ངག་དེ་བྱས་རྟགས་
གྱིས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྷོག་བྱུང་སྒྲུབ་བྱེད་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་གདན་ཚིགས་གྱི་སྒྲོར་
ངག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་དེ། རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་འགོག་པའི་བྱེད་གཞིའི་ངོས་ནས་
ཀྱང་། གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ཚུལ་
དེ་དབྱེད་མི་བཟོད་ཅིང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་བྱས་པས་སྒྲོང་པའི་ངོས་ནས་བརྟག་ན་འདང་།
གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ཚུལ་དེ་དབྱེད་
མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་དོགས་པ་བཞོད་པ། དེའི་ལན་གདབ་པ། དེ་ལ་
ཚོད་པ་སྤང་བའོ། དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་། རྟག་པ་བྱས་སྒྲོང་དུ་ངེས་པའི་གཞོད་
པ་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་དེས། རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་སྒྲོང་གི་
བྱུང་བ་ངེས་སམ་མ་ངེས། ཞེས་པ་ནས། རྗེས་བྱུང་ངེས་པའི་ཆད་མས་བསྒྲུབ་བྱུང་ལ་
སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པར་འགྱུར་རེ་ཞིན་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། དེའི་དོན་ནི། ཁོ་ན་

རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྱུ་བ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་
 བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཇེས་དཔག་དེས། རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་
 བྱས་སྟོང་གིས་བྱུང་བ་དེས་སམ་མ་དེས། དང་པོ་ལྟར་ན། ཚོལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་
 དུང་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྱུ་བ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོལ་བྱུང་ལ་མི་རྟག་པས་
 བྱུང་བ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེས། ཚོལ་བྱུང་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་
 རྟག་པས་བྱུང་བ་དེས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་
 ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱུང་བ་དེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། ཚོལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་ཚོལ་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྱུ་བ་པའི་ཇེས་བྱུང་ཚད་མས་དེས་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཚད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱི་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྱུ་
 བ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཇེས་དཔག་དེས།
 རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་བྱས་པ་འཇུག་པར་དོགས་པར་ཐལ། དེའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས། རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་
 མཐའ་དག་ལ་བྱས་སྟོང་གིས་བྱུང་བ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འབྲེལ་ཇེས་
 དཔག་དེས་བྱས་པ་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྱུ་བ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ལ་འཇུག་པར་
 དོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱི་ཚོལ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་བྱས་
 སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྱུ་བ་པའི་ཕྱོགས་བྱུང་
 མ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། རྟག་པ་ཚོས་ཅན། བྱས་པས་སྟོང་སྟེ། དོན་
 བྱེད་རུས་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྟོར་བ་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་
 སྒྱུ་བ་པའི་ཕྱོགས་བྱུང་བྱེད་གནོད་པ་ཅན་ཀྱི་རྟགས་སྟོར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་མ་བྱུང་ན། ཕྱི་ཚོལ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་

རྗེས་དཔག་དེས། རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་པ་འཇུག་པར་
 འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པར་ཐལ། དེས་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་
 ལ་བྱས་པ་འཇུག་པར་མི་དོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚེ་ལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་ཚེ་ལ་
 སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱབ་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚེ་ལ་བྱུང་ལ་མི་རྟག་པས་བྱས་པ་
 འཇུག་པའི་ཚད་མ་དེས། ཚེ་ལ་བྱུང་མཐའ་དག་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚེ་ལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་ཚེ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་
 པར་སྒྱབ་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་སྒྱབ་ཀྱི་རྗེས་བྱས་པའི་ཚད་མས།
 དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྱབ་ཀྱི་བསྒྱབ་བྱ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་ཟེར་ན། གཉིས་པ་ལན་ནི། འདོད་པ་ཁོ་ནའོ། ཞེས་པས་འཆད། དོན་ནི།
 ཐལ་འགྱུར་དེ་ནུམ་མ་གཞི་དབྱེད་དུ་མི་འཇུག་སྟེ་ཐལ་འགྱུར་ཕྱི་མ་ལ་འདོད་ལན་ཐེབས་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། སྒྲིར་རྗེས་བྱས་པའི་ཚད་
 བའི་ཚད་མས་བསྒྱབ་བྱ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཚད་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ཚོས་ཅན། མ་
 བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྒྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་རྒྱུ་ལ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱབ་
 པའི་རྗེས་བྱས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོར་ང་འགྲེལ་ལས། བཟོད་པ་
 གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་ཁོ་ན་སྒྱབ་པའམ་སྒྱུན་འབྱིན་པ་ཡིན་གྱི། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་དང་། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་ལས། བྱས་
 རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱབ་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་
 མི་རྟག་པར་སྒྱབ་པའི་རྒྱལ་གསུམ་འཇུག་པའི་ཚད་མས་སྒྲ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་
 མ་ཚད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཅུ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་ལས། འདི་དཔེར་བཟོད་ན། སྒྲ་
 མི་རྟག་པར་སྒྱབ་པའི་རྒྱལ་གསུམ་འཇུག་པའི་ཚད་མ་སྒྲིམ་པ་ན། ཚད་མ་གཞན་

བརྒྱད་པ་ལ་མི་སྟོན་པར། སྐྱེ་ཏྲག་འཛིན་གྱི་སྟོང་འདོགས་དང་འཛིན་སྣང་ས་དངོས་སུ་
 འགལ་བའི་སྟོང་བརྒྱད་རྣམ་ཀུང་སྐྱེ་མི་ཏྲག་པ་ཚད་མ་སྐྱ་མའི་ཤུགས་ལ་བྱུང་བ་དང་།
 སྐྱེ་ཏྲག་འཛིན་གྱི་སྟོང་འདོགས་ཚད་མ་སྐྱ་མས་བཅད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་མོ་ཞེས་དང་།
 རྣམ་པའདུན་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་ལས། རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་མ་སྤྱངས་པ་བཅུ་ཅིག་ ཡོད་
 ར་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དེས་པའི་བྱུང་བ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་དེས། བདེན་པར་
 ཡོད་ན་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་གིས་མ་བྱུང་བར་འཛིན་པའི་སྟོང་འདོགས་
 ཚོད་པ་ཡིན་མོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ན་བྱས་ན་མི་ཏྲག་པས་བྱུང་བ་དེས་པའི་ཚད་མ་དེས།
 སྐྱེ་བྱས་ན་མི་ཏྲག་པས་མ་བྱུང་བར་འཛིན་པའི་སྟོང་འདོགས་གཅོད་དགོས་པས་ཏྲགས་དེ་
 ལ་བརྟེན་པའི་ཇེས་དཔག་གིས་སྟོང་འདོགས་གསལ་དུ་མི་གཅོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ལུགས་དེ་རྣམས་གང་གི་ཇེས་སུ་འབྲང་ཞིན། ཐར་
 ལམ་གསལ་བྱེད་གྱི་ཇེས་སུ་འབྲང་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། སྐྱེ་མི་ཏྲག་ཏྲགས་
 གྱི་ཇེས་དཔག་གིས་སྐྱེ་ལ་ཏྲག་འཛིན་གྱི་སྟོང་འདོགས་གསལ་དུ་མ་བཅད་པར་ཐལ།
 དེས་སྐྱེ་ལ་ཏྲག་འཛིན་གྱི་སྟོང་འདོགས་ཀུན་བཏགས་གསལ་དུ་མ་བཅད་པ་གང་ཞིག་
 དེས་སྐྱེ་ལ་ཏྲག་འཛིན་གྱི་སྟོང་འདོགས་ལྟན་སྐྱེས་གསལ་དུ་མ་བཅད་པའི་ཕྱིར། བྱས་
 ཏྲགས་གྱིས་སྐྱེ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱུབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་གྱི་ཏྲག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་
 ཏྲགས་པའི་ཇེས་དཔག་གིས་བྱས་ཏྲགས་གྱིས་སྐྱེ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱུབ་པའི་ཕྱོག་བྱུང་ཏྲགས་
 སམ་མ་ཏྲགས་ཤིན། ཏྲག་པ་ཚོས་ཅན། བྱས་པས་སྟོང་སྟེ། དོན་བྱེད་རྣམ་པས་
 སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྟོང་བ་འདི་བྱས་ཏྲགས་གྱིས་སྐྱེ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱུབ་པའི་ཕྱོག་
 བྱུང་སྐྱུབ་བྱེད་གྱི་ཏྲགས་སྟོར་རྣམ་དག་ཡིན་ཀུང་། བྱས་ཏྲགས་གྱིས་སྐྱེ་མི་ཏྲག་པར་
 སྐྱུབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་རྣམ་དག་གི་རྒྱུད་གྱི། ཏྲག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ཏྲགས་པའི་ཇེས་དཔག་
 གིས་བྱས་ཏྲགས་གྱིས་སྐྱེ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱུབ་པའི་ཕྱོག་བྱུང་མ་ཏྲགས་ཏེ། དེས་བྱས་

རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིམ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྩེ་མཚམས་རྟགས་པའི་ཕྱིར། དེས་བྱས་པ་རྟག་
 ལྟོང་དུ་མ་རྟགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་སྒྲིའི་བྱས་ལྟོང་དུ་རྟགས་པའི་རྩེ་མཚམས་
 དཔག་གིས་སྒྲིའི་བྱས་པ་རྟག་ལྟོང་དུ་མ་རྟགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྣམ་ངེས་
 དར་རྒྱུག་ལས། གཞོན་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟན་པའི་རྩེ་མཚམས་དཔག་འདིས་སྒྲར་བཤད་
 པའི་འབྲེལ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ངེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། བྱས་པ་གཞིར་བཟུང་ནས་རྟག་པ་
 ལ་མེད་ངེས་སུ་རྟགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྟན་གཏན་ཚིགས་དེ་བྱས་པའི་འགོད་རྒྱུ་ལ་
 ལ་མ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པར་སྟོན་པའི་སྒྲུ་དེས།
 བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་པར་སྟོན་ཡང་། རྟག་པ་བྱས་ལྟོང་དུ་རྟགས་པའི་ཚད་མ་དེས།
 བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་པར་རྟགས་རྣམས་པ་མ་ཡིན་པས་གཞི་བྱས་པ་དང་ཚོགས་དགོས་
 པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིམ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་ཁློལ་ཡང་
 དག་གིས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པས་བྱུབ་པ་ངེས་མཁས་མ་
 ངེས་ཤིན། དེས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པས་བྱུབ་པ་ངེས་
 མ་ངེས་ཀྱི་ལུགས་གཉིས། རྣམ་ངེས་དར་རྒྱུག་ལས་བཤད་ཅིང་། རྣམ་འགྲོལ་རྒྱུག་
 ཀར་མ་ངེས་པ་དག་པར་བཤད་ཀྱང་། དེས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་
 ལ་མི་རྟག་པས་བྱུབ་པ་ངེས་པ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ངེས་དར་རྒྱུག་ལས། ཡང་
 ར། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་
 མཐའ་དག་ལ། མི་རྟག་པས་བྱུབ་པ་ངེས་སུ་རྒྱུག་ཀྱང་། སྒྲིའི་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་
 པས་བྱུབ་པ་ངེས་མི་དགོས་ཏེ། སྒྲ་དང་སྒྲིའི་བྱས་པ་དངོས་ལུགས་གང་ལ་ཡང་སྟོ་བ་
 ཕྱོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲེལ་ཕྱི་ཁློལ་དེས་བྱས་པའི་
 གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པས་བྱུབ་པ་མ་ངེས་ན། དེས་བྱས་པའི་
 གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་དོགས་པར་ཁས་

ལེན་དགོས། དེ་ལྟར་ན་དེས་བྱས་པ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་དྲོགས་པར་
 གལ་བའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྒྲོང་བ་ནི། འོ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 འཆད། ཁོ་ན་རེ། ཚུལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་ཚུལ་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཇེས་
 དཔག་ཆོས་ཅན། བཅད་ཤེས་ཡིན་པར་གལ། རང་འདྲིན་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་སྒྲུ་མས་སྒྲོ་
 འདོགས་བཅད་ཟིན་གྱི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་བསྒྲུན་ནས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། བཅད་ཤེས་སུ་འགྱུར་བ་ལ། ཆད་མ་སྒྲུ་མས་རྟོགས་
 ཟིན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་དགོས་ཀྱི། སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཟིན་དཔྱད་པ་ཙམ་གྱིས་བཅད་
 ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྟོགས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་ཡང་ཁས་
 ལེན་དགོས་ཏེ། ཚུལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་ཚུལ་བྱུང་གི་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་
 ཁོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་ཚུལ་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་
 གསུམ་འཇལ་བའི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་བྱུང་གི་སྒྲུ་རྟག་སྒྲོང་དུ་རྟོགས་པར་གལ།
 ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲུ་ལ་སྒོ་བ་ཕྱོགས་དེ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་ཚུལ་བྱུང་གི་སྒྲུ་མི་རྟག་
 པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་ཆད་མས། དེ་ལ་སྒོ་བ་ཕྱོགས་ཤིང་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཇེས་བྱུབ་འཇལ་བའི་ཆད་མས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཅུ་བར་མ་བྱུབ་སྟེ།
 ཚུལ་སྒྲུ་རྟག་སྒྲོང་དུ་རྟོགས་པ་ལ། ཚུལ་སྒྲུ་དེ་ལ་རྟག་པས་སྒྲོང་པའི་བྱུང་པར་གྱི་གཞི་
 ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྒོ་བ་ཕྱོགས་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་སྒྲོར་གྱི་ཚུལ་
 གསུམ་འཇལ་བའི་ཆད་མས་ཚུལ་སྒྲུ་དེ་ལ་རྟག་པས་སྒྲོང་པའི་བྱུང་པར་གྱི་གཞི་དེ་ཆོས་
 ཅན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྒོ་བ་ཕྱོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུ་
 མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་ཁོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་
 པའི་ཇེས་བྱུབ་འཇལ་བའི་ཆད་མས་སྒྲུ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་ཐར་ལ་མ་

གསལ་བྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་དོན་སྒྲོན་པ་མེད་ནུམ་སྒྲི། ཞེས་པའི་
 སྒྲུབ་སྒྲིལ་ལས། སྒྲོ་འདོགས་ཚད་པ་ཡིན་གྱི་ཇེས་དཔག་མ་སྒྲིས་མེ་ཞེས་པས་
 ལེན་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷགས་དེ་ལ་ཇེས་དཔག་གི་འཛིན་སྣང་ས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྟོག་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྒྲུམ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། སྒྲོ་དེས་སྒྲུལ་རྟག་པས་
 སྒྲོང་པའི་བྱད་པར་གྱི་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྒྲོ་བ་ཕྱོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲུལ་རྟག་
 འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཚད་ན་སྒྲོ་དེས་སྒྲུལ་སྒྲོང་དུ་རྟོགས་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དོགས་པ་གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་བྱས་པས་སྒྲོང་པའི་དོས་ནས་བརྟག་ན་
 ཡང་དཔྱད་མི་བཟོད་པ་ལ། དོགས་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ།
 བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུལ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་ཆོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་བྱས་སྒྲོང་
 དུ་རྟོགས་པའི་ཇེས་དཔག་དེས་རྟག་པ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་
 སྒྲོང་པར་ངེས་སུ་མ་ངེས། ངེས་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུལ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་
 ཆོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་པ་རྟག་སྒྲོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཇེས་དཔག་དེས། བྱས་པ་
 རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྒྲོང་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་མ་དེས་བྱས་པ་སྒྲུལ་རྟག་སྒྲོང་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུལ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཇེས་བྱུང་ཚད་
 མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་སྒྲུལ་པ་ཚད་མས་ཁོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་འདྲའི་ཕྱི་ཆོལ་དེས་བྱས་པའི་
 བྱད་པར་འགའ་ཞིག་རྟག་པ་ལ་འཇུག་པར་དོགས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་བྱས་
 སྒྲོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས་རྟག་པ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་
 སྒྲོང་པ་མ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག དེའི་རྒྱུད་ལ་བྱས་པའི་བྱད་པར་འགའ་ཞིག་རྟག་པ་ལ་
 འཇུག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་

ན། ཕྱིར་ཚོལ་དེས་བྱས་པ་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཕྲག་པར་
 དོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་
 རྟགས་པའི་ཇེས་དཔག་དེས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོག་བྱབ་མ་
 རྟགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། གཉིས་པ་ནི། སྒྲིན་མེད་དེ།
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དོགས་པ་དེའི་སྒྲིན་མེད་དེ། དེ་འབྲེལ་ཕྱི་ཚོལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
 བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་རྟགས་པའི་ཚད་མ་དེས་བྱད་གཞི་བྱས་པའི་སྟོང་དུ་སྐྱེ་མི་རྟག་པས་
 སྟོང་པ་བྱབ་ཀྱང་། སྐྱེ་བྱུང་གཞིར་བབྱང་བའི་སྟོང་དུ་རྟག་པ་མ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར།
 བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་རྟགས་པའི་ཚད་མ་དེས། བྱས་པ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་
 མཐའ་དག་གི་སྟོང་པར་མ་རྟགས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།
 གཞོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བཞི་གསུངས་བའི། དང་པོ་ནི། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཚོལ་ཡང་དག་དེས། བྱས་པ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་
 ཞིག་ལ་འཕྲག་པར་དོགས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་རྟགས་པའི་ཇེས་
 དཔག་དེས། བྱས་པ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པར་མ་
 རྟགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེས་བྱས་པ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་
 ཡོད་པར་དོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ། ཕྱི་ཚོལ་དེས། རྟག་པའི་
 གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་བྱས་པ་འཕྲག་པར་དོགས་པར་འགྱུར་དེ། དེས་སྐྱེ་མི་
 རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་འཕྲག་པར་དོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས། སྒྲིན་མེད་དེ། ཕྱི་ཚོལ་དེས་སྐྱེ་
 ཡི་བྱས་པ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་དོགས་ཀྱང་། དེས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་
 འགའ་ཞིག་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་དོགས་དགོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རིགས་པ་གཉིས་པ་བཤད་པ།

རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་ལུ་བའི་ཚད་མ་དེས་སྐྱེ་དེ་སྐྱེ་ལོ་ན་ཡིན་པར་མངས་པར་
 གཤམ། དེས་སྐྱེ་དེ་སྐྱེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་མངས་པའི་ཕྱིར། དེར་གཤམ། དེས་
 སྐྱེ་དེ་སྐྱེ་མ་ཡིན་པའི་བྱམ་པ་ལས་ལོག་པར་མངས་པའི་ཕྱིར། དེར་གཤམ། བྱམ་པ་
 ཉག་སྟོང་དུ་ཉག་པའི་ཇེས་དཔག་དེས་བྱམ་པ་སྐྱེ་ཉག་སྟོང་དུ་མ་ཉག་པའི་ཕྱིར།
 ཉག་པ་ཁས་སོ། །གཞན་ཡང་། བྱམ་པ་ཉག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པར་ཉག་པ་
 དེ། ཉག་པ་ཐམས་ཅད་ཚད་མས་ངས་པ་ལ་ལྟོས་པར་གཤམ། བྱམ་པ་ཉག་སྟོང་དུ་
 ཉག་པ་པའི་ཇེས་དཔག་གིས། བྱམ་པ་ཉག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་
 སྟོང་པར་མ་ཉག་པའི་ཕྱིར། ཉག་པ་ཁས། འདོད་ན། བྱམ་པ་སྐྱེ་མི་ཉག་པར་
 སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་ཚད་མས་ངས་པ་དེ། སྐྱེ་མི་ཉག་
 པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ཚད་མས་ངས་པ་ལ་ལྟོས་པར་གཤམ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉག་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ལྟོག་བྱུང་
 བྱུང་པར་འདོད་པའི་གཞུང་འཇུག་རིགས་པར་གཤམ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་
 ཚད་མས་སྟོ་འདོགས་བཅད་ཚུལ་གྱི་བའི་མཆེབ་ལྟར་འདོད་རིགས་པར་གཤམ། བྱམ་པ་
 ཉག་སྟོང་དུ་ཉག་པའི་ཇེས་དཔག་དེས། བྱམ་པ་སྐྱེ་ཉག་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་
 འདོགས་དང་། བྱམ་པའི་ཉག་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་འདོགས་གཅོད་མི་ལུས་པར་སྟོ་
 འདོགས་དེ་དག་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལོགས་སུ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉག་པ་ཁས།

རིགས་པ་གསུམ་པ་བཤད་པ།

རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི། ཤིང་དུ་གྱུར་པའི་ཤ་པ་དེ་ཤ་པ་སྐྱར་ཀྲོག་པོ་ཤིང་དུ་སྐྱབ་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་སྤངས་ན། ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཞི་དེ་ཤིང་
 དུ་གྱུར་པའི་ཤ་པར་ངེས་ན་གཞི་དེ་ཤིང་དུ་ངེས་དགོས་པས་རྟགས་གྲུབ་ན་བསྐྱབ་བྱ་ལ་
 ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་འགྱུར་རེ་ཞིན། འོ་ན། གཞི་དེར་ཤིང་མེད་པར་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་ན། གཞི་དེར་ཤིང་ཤ་བ་མེད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་
 ཐལ། གཞི་དེ་ཤིང་དུ་གྱུར་པའི་ཤ་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཞི་
 དེ་ཤིང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱ་ཡང་
 ཡིན་རྟག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
 སྐྱ་ཡང་ཡིན་ཤར་ན་ཡོད་པའི་རྟག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་ཚད་མས་
 ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་
 རྟག་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་སྐྱའི་རྟག་སྟོང་དུ་ཚད་མས་
 ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། རིགས་པ་དེ་
 རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱིས་སྟོང་པར་ངེས་ན། བྱེ་བྲག་གིས་སྟོང་པར་ངེས་པས་བྲབ་པ་
 གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་ན། སྐྱེ་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་ན། སྐྱེ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་འདོད་ཀྱང་།
 རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་
 བྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ།
 རྒྱལ་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་ལ། ལྷགས་གཞན་དགག་པ།
 འཐད་པའི་ཕྱོགས་ནུས་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་གཞི་དགག་པ་དང་།
 མཚན་ཉིད་དགག་པའོ། །

རྒྱལ་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་དཔྱད་པ།

མཚན་གཞི་དགག་པ།

དང་པོ་ལ། རིགས་གཉེར་བ་རྣམས་དང་། སྤྱོད་པས་པའི་ཚད་མ་པ་རྣམས་ན་རེ།
 བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དགག་གིས་
 དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པའི་ཇེས་བྱའི་མཚན་གཞི་དང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་མི་
 མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དགག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ་
 པ་མི་མཐུན་དཔེའི་སྤྱིང་དུ་བྱུང་པར་བསྟན་པ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པའི་ཕྱོག་བྱའི་མཚན་གཞི་ཡིན་གྱི། ཕྱོག་པ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་བྱུང་པའི་སྦྱོར་
 བ་དེ་སྦྱོར་གྱི་བྱབ་པའི་མཚན་གཞི་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དངོས་
 པའི་རྟགས་ཀྱིས་མཐུན་བྱའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཇེས་བྱའི་ཚད་མས་ངེས་

དངོས་པོས་སྒྲིང་པར་ཚད་མས་བྱུང་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གོང་
 ཏུ་བསྐྱབས་ཟིན། གཞན་ཡང་། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོག་
 གྲུབ་ཡིན་ན། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་
 བྱུང་པས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོག་གྲུབ་ཀྱི་དོན་ཕྱོག་ཡིན་ན། བྱས་ཉགས་
 ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ནའི་སྒྲིང་ཏུ་བྱུང་པས་མ་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོག་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་
 ལྟར་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ནར་ཟད་པ་ཉམས་སོ། །ཙུ་པའི་ཉགས་གསུམ་པ་མ་བྱུང་ན།
 བྱས་པ་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་ཏུ་
 བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚོས་མི་མཐུན་སྒྲོུར་གྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་
 སྒྲོས་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོག་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་
 ན་བྱས་པའི་སྒྲིང་ཏུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་བྱུང་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
 ཁས་སོ། །འདིར་སྐྱས་པ། མཁས་པའི་དེད་དཔོན་དག་ལས་འོངས་པ་ཡི། །
 ལེགས་འཤད་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་རྒྱང་བསྐྱངས་ཏེ། འཆིང་བུ་བཟུང་ནས་ནོར་བུ་འདིའི་
 ཞེས། །སྐྱ་པའི་སྐྱེ་བོ་འདི་ཀུན་ཞེས་མཚན། ཞེས་བྱུང་བའི་བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་
 བཅད་པའོ། །ཁོ་ནར། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། འགལ་མ་ངེས་མ་བྱུང་པའི་གཏན་
 ཚིགས་གསུམ་པོ་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བརྒྱུག་པའི་ཆེད་ཏུ་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ཏུ་ངེས་བརྗོད་སྒྲོས་པ་ཡིན་གྱི། ཡང་དག་ལྟར་སྐྱང་ཡིན་པ་བཅད་
 པའི་ཆེད་ཏུ་ངེས་པ་སྒྲོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་འགོག་པ་ལ་ཐར་ལམ་
 གསལ་བྱེད་ལས། དེ་ལྟར་ན་བྱས་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་སྒྲིང་ཏུ་བྱས་པ་
 འགོག་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་སྐྱངས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་
 གསུངས། དེའི་དོན་ནི། རྒྱལ་ཚབ་དམ་པའི་དགོངས་པའི་བཞིན་དུ་ཁོ་བོས་གོང་ཏུ་

པག་ཅིན་ཏེ། །ཐལ་འགྱུར་ཕྱི་མ་དེ་ལ་མ་ཁས་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་རྒྱུན་མཁུན་པ་ན་རེ།
 ཏྲག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་བ་བྱུང་བའི་སྤང་དུ་བྱུང་བར་ཐལ། དེ་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་
 མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ལྷོག་བྱུང་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྷོག་བྱུང་
 མེད། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ལྷོག་བྱུང་ཡིན་ན། སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་
 སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོན་ལ་བྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱེད་རང་གིས་
 ཏྲག་ན་མ་བྱས་པའི་བྱུང་བ་བྱུང་བའི་སྤང་དུ་བྱུང་བར་ཁས་སྤངས་པ་དང་དངོས་སུ་
 འགལ། ཞེས་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ལྷོག་བྱུང་གི་
 མཚན་གཞི་ལྷོག་པ་དེ་ཁོ་ནར་ཟད་པ་ཉམས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་
 འདོད་ན། ཏྲག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་བ་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་
 མཐུན་དཔེ་ཁོ་ནའི་སྤང་དུ་བྱུང་བའི་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ལྷོག་བྱུང་
 ཡིན་པ་ཉམས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་ཕྱོགས་སྐྱ་མ་བཟོད་པ་ན། ཆོས་མི་
 མཐུན་སྐྱོར་གྱི་སྐྱབ་པ་གཡིས་དངོས་སུ་བསྐྱོན་པའི་ཏྲག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་བ། མི་
 མཐུན་དཔེའི་སྤང་དུ་བྱུང་བར་བསྐྱོན་པ་ལྷོག་བྱུང་གི་མཚན་གཞི་ཡིན་གྱི་ཞེས་པག་
 པའི་ཕྱིར།

མཚན་ཉིད་དགག་པ།

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་དགག་པ་ནི། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བྱུང་བའི་ཚུལ་གང་ཞིག དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཁོ་ནའི་སྤང་དུ་བྱུང་བ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 ལྷོག་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། མཐུན་
 དཔེ་ཡང་དག་ཁོ་ནའི་སྤང་དུ་བྱུང་བ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད་ཞེས་ཟེར་ན།

དེ་ལ་རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྒྱུས་དག་གུ་ཚུ་ལ་ནི། སྒྲིལ་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་བའི་དྲགས་ཀྱིས་བྱམ་
 པ་ཤེས་བྱར་སྐྱབ་པའི་ལྷོག་བྱུང་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་
 མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ནའི་སྤྲོད་དུ་བྱུབ་པ་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། ལན་གྱིས་
 ལྷོག་པར་མི་རྒྱས་པའི་ཐལ་འབྱུང་རོ། །བྱམ་པ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་
 ཡང་དག་ཁོ་ནའི་སྤྲོད་དུ་བྱུབ་པ་མེད་ཅེས་མི་གསུང་སྟེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་
 དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་དེ། བྱོད་རང་གི་
 ལུགས་ལ་དྲགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཇི་སྟེ། མཚན་གཞི་གང་བྱས་པ་ལ།
 བྱས་པ་མཚན་གཞིར་བརྒྱུང་ནས། སྐྱ་མི་དྲག་སྐྱབ་ཀྱི་དྲགས་ཡང་དག་དུ་མཚན་པ་ལ།
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་བའི་གཏན་ཆོག་གས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། བྱས་པའི་སྤྲོད་
 དུ་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་བ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བྱས་པའི་སྤྲོད་དུ་
 སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། སྐྱ་མི་
 དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ལྷོག་བྱུང་ཡིན་ན་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཁོ་
 ་ནའི་སྤྲོད་དུ་བྱུབ་པས་མ་བྱུང་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། དྲགས་བྱུང་ཁས།
 ཅ་བའི་གསལ་བ་ཡང་ཁས་སྤངས་སོ། །ཁ་ཅིག་ དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མའི་
 ལྷོགས་ཀྱིས་ངེས་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དྲགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྐྱ་མི་དྲག་པར་
 སྐྱབ་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་དྲགས་ཡང་དག་ཡིན་
 པར་ཐལ། སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མའི་ལྷོགས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཕྱིར།
 བྱུང་པ་ཁས་སོ། །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མའི་ལྷོགས་ཀྱིས་ངེས་པའི་གཏན་
 ཆོག་གས། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དྲགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་
 ཚུལ་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཚད་མའི་ལྷོགས་ཀྱིས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མའི་ལྷོགས་
 ཀྱིས་གཞལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོན། ཚད་མའི་ལྷོགས་ཀྱིས་གཞལ་བ་ཆོས་

ཅན། དེར་ཐལ། སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མའི་སྒོ་བས་ཀྱིས་ངས་
 པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་
 གསུམ་ཚད་མའི་སྒོ་བས་ཀྱིས་ངས་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་
 ཏྲགས་སྐྱབ་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཡིན་གྱི། སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་ཚུལ་ཚད་མའི་སྒོ་བས་ཀྱིས་
 ངས་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རི་བོང་
 གི་རྩ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མའི་སྒོ་བས་ཀྱིས་ངས་པའི་གཏན་ཚིགས་
 ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིས་ཀྱང་བཀོད་ཚེ་མ་རུས་མེད་
 བཟུན་དོ། །གཞན་ཡང་། སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པའི་
 རྩོག་བྱབ་དེ་གང་ཡིན་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཏྲག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ་པ་དེ་ཡིན་
 རོ། ཞེན། བྱམ་པའི་སྤྱིང་དུ་ཏྲག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ་པ་མི་སྤྱིང་པར་ཐལ། ཏྲག་
 ན་མ་བྱས་པས་བྱབ་པ་བྱམ་པའི་སྤྱིང་དུ་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་བྱབ་ན། ཏྲག་ན་མ་
 བྱས་པས་བྱབ་པ་དེ་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཁོ་ནའི་སྤྱིང་དུ་མ་
 བྱབ་པར་ཐལ། བྱབ་པ་དེ་བྱམ་པའི་སྤྱིང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས་སྤངས།
 དེ་ལ་ཁ་ཅིག ཏྲག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ་པས་བྱབ་པ་དེ་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་
 མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པའི་རྩོག་བྱབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཡང་། ཏྲག་ན་
 མ་བྱས་པས་བྱབ་པ་དེ་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པའི་རྩོག་
 བྱབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་མ་ཡིན་པས་སྒྲིན་མེད་དེ་ཞེས་གསུངས། དེ་འགོག་པ་ལ། ཐར་
 ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ཏྲག་ན་མ་བྱས་པ་དང་། ཏྲག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ་པ་དང་།
 དེས་བྱབ་པའི་བྱབ་པ་ནམས་བྱམ་པའི་སྤྱིང་དུ་ཡོད་མེད་བྱེད་པར་འབྱེད་ན། རི་བོང་གི་
 རྩའི་སྤྱི་མོར་སྐྱིལ་གྱང་བཅས་པར་ཟད་དོ། ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་མ་ཁས་པ་ཁ་ཅིག
 རི་བོང་གི་རྩ་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་ཏྲག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ་པས་བྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཏྲག་

ན་མ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་ཁྱོད་གྱི་ནམ་པ་སློལ་
 ཤར་བ་ན། དོན་སྐྱེ་ཐ་དད་པ་གཉིས་སློལ་ཤར་བར་ཐལ། ཏྲག་པ་དང་། མ་བྱས་པ་
 ཐ་དད་གང་ཞིག་ འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་ནི། མི་གཞོད་དོ། ཁྱོད་
 དེ་དག་འཇུག་པར་མཐོང་ནས། ཁ་ཅིག་ ཏྲག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ་པ་མི་འཛིན་གྱི།
 ཏྲག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ་པའི་བྱབ་པ་དེ། དེ་སྐབས་གྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཁོན་ལ་
 བྱབ་པའི་ལྷོག་བྱབ་གྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་ནོ། ཞིན། མི་མཐུན་དཔེ་ནམ་མཁའ་ཏྲག་
 པ་ལ་མ་བྱས་པས་བྱབ་པའི་བྱབ་པ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་
 དཔེ་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་དུ་བྱས་ཏྲགས་གྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཇེས་བྱབ་དངོས་
 ལུགས་གང་རུང་ལ་གཞུག་པར་ཐལ། མི་མཐུན་དཔེ་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་དུ་བྱས་ཏྲགས་
 གྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ལྷོག་བྱབ་དངོས་སུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་དངོས་།
 འདོད་ན། བྱས་ཏྲགས་གྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཇེས་བྱབ་དེ་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་
 ཁོན་འི་སྤྱིང་དུ་མ་བྱབ་པར་ཐལ། དེ་མི་མཐུན་དཔེ་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་དུ་བྱབ་པའི་ཕྱིར།
 ཏྲགས་གསལ་ཁས་སྤངས། ཅུ་བར་མ་བྱབ་ན། དོན་གྱི་གོ་བས་ཅིག་ཤོས་ལ། །
 དུན་པ་ཡང་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་བྱས་པ་ལ།
 སྤངས་པས་པ་ཕལ་ཆེ་བ་ནམས་ན་རེ། གཞུང་དེའི་དོན་མི་མཐུན་དཔེ་ལ་བྱབ་པ་གཉིས་
 དངོས་ལུགས་འཇུག་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི་ལྷོག་བྱབ་མི་མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་
 འཇུག་ན་ཇེས་བྱབ་གཞི་གཞན་མཐུན་དཔེ་ལ་བྱབ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། ཞིན། ལྷོ་ཁ་
 ན་སྐྱག་ཡོད་པར་འཇུག་པའི་ཆད་མ་ཡིན་ན། བྱང་ཁ་ན་འགྲོང་ཡོད་པར་འཇུག་པའི་
 ཆད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ལྷོ་ག་བྱབ་མི་མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་འཇུག་པའི་ཆད་
 མ་ཡིན་ན། ཇེས་བྱབ་མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་འཇུག་པའི་ཆད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། ཉ་དཔོན་ཀུན་དག་འདཔལ་ན་རེ། ཆད་མ་གཅིག་གིས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་གྱི།

ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱིད་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ན། རོན་གྱི་གོ་བས་ཅིག་གོས་
 ལ། ཞེས་པའི་རོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་བྱས་པ་ལ། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་དྲག་པར་སྒྱུབ་
 པའི་ཇེས་བྱ་བ་དང་ལྷོག་བྱ་བ་གཉིས་གཅིག་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་བྱེད་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཅིག་གོས་ཀྱང་རྟོགས་ཞེས་པའི་རོན་ཡིན་ནམ་སྒྲ་མ་མེ་ཞེས་གསུངས། འོ་
 ན་བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་དྲག་པར་སྒྱུབ་པའི་ཇེས་བྱ་བ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་དག་ཡིན་ན།
 དེ་སྒྱུབ་ཀྱི་ལྷོག་བྱ་བ་དངོས་ལྷགས་གང་རུང་ལ་སྟོན་པའི་དག་ཡིན་མི་དགོས་པར་ཐལ།
 དེ་སྒྱུབ་ཀྱི་ཇེས་བྱ་བ་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། དེ་སྒྱུབ་ཀྱི་ལྷོག་བྱ་བ་དངོས་
 ལྷགས་གང་རུང་ལ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་བཞི་སྒྲིགས་
 ལ་འགྲིག་ དྲགས་ཁས། འདོད་ན། བྱས་ན་མི་དྲག་པས་བྱ་བ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་
 བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་མེ་ཞེས་པའི་སྒྱུབ་དག་ཡང་དག་འདིས། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྒྲ་
 མི་དྲག་པར་སྒྱུབ་པའི་ལྷོག་བྱ་བ་དངོས་ལྷགས་གང་རུང་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་དྲག་པར་སྒྱུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་
 དང་། དེ་དེ་སྒྱུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་གཉིས་དངོས་ལྷགས་ཀྱི་རྟོགས་བྱ་
 རྟོགས་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་དྲག་པར་སྒྱུབ་པའི་ཇེས་བྱ་བ་
 དང་ལྷོག་བྱ་བ་གཉིས་དངོས་ལྷགས་ཀྱི་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དྲགས་ཁས། འདོད་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་དྲག་པར་སྒྱུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་
 ཡོད་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མས། བྱས་པ་དེ་སྒྱུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་
 པར་ལྷགས་ལ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ། འོ་ན། སྒྲ་འི་
 སྟོན་ཚུལ་ཡང་མཚུངས་པས། བྱས་པ་སྒྲ་མི་དྲག་པར་སྒྱུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་
 མེད་པ་ཆོས་ཅན། བྱིད་མེད་དགག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཞེས་བརྟེན་པའི་སྒྲ་ས་
 རང་གི་དགག་བྱ་བ་ཀ་ག་ལུ་ཤུ་ཆོས་གཞན་སྒྱུབ་པ་འཕྲུལ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་

རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་། བྱ་བ་པ་སྐྱེ་མི་ཉལ་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་
 ཚད་མས་ངེས་པ་བྱས་ཉལ་ས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཉལ་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་པ་ལ་དག་གི་
 དངོས་བསྟན་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་། དེ་གཉིས་དངོས་ལྷགས་ཀྱི་ཉལ་ས་བྱ་ཉལ་ས་བྱེད་
 ཡིན་པ་གཞུང་དེའི་དོན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བྱ་བ་པ་སྐྱེ་མི་ཉལ་པར་སྐྱབ་པའི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅེས་པའི་དག་དེས། བྱ་བ་ཉལ་ས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཉལ་པར་སྐྱབ་
 པའི་ཆོས་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྐྱབ་པ་ལ་དག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་ཉལ་ས་
 པར་མ་བཟོད་པར་རྟེན་ལས་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱ་བ་ཉལ་ས་ཀྱིས་སྐྱེ་
 མི་ཉལ་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྐྱབ་པ་ལ་དག་གིས་བྱ་བ་པ་སྐྱེ་མི་ཉལ་
 པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་སུ་
 སྐྱབ་པ་དེས་ཀྱང་བྱ་བ་ཉལ་ས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཉལ་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་པ་ལ་དག་གིས་
 བྱ་བ་ཉལ་ས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཉལ་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མ་བཟོད་པར་ཁས་སྐྱོང་ས་པ་དང་
 ཅད་འགལ་བའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ཀྱི་ལུང་དེའི་དོན་ཡོད་དེ། བྱ་བ་ཉལ་ས་ཀྱིས་སྐྱེ་
 མི་ཉལ་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་བྱ་བ་ཉལ་ས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཉལ་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་མཐུན་
 སྟོར་གྱི་སྐྱབ་པ་ལ་དག་གིས་དངོས་བསྟན་གྱི་རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་། བྱ་བ་ཉལ་ས་ཀྱིས་སྐྱེ་
 མི་ཉལ་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྐྱབ་པ་ལ་དག་
 གིས་དངོས་བསྟན་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན་ཅིང་། བྱ་བ་ཉལ་ས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཉལ་པར་སྐྱབ་པའི་
 རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཉལ་ས་དངོས་ལྷགས་ཀྱི་ཉལ་ས་བྱ་ཉལ་ས་བྱེད་ཡིན་པ་ལུང་དེའི་
 དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ཉལ་ས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཉལ་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 ཆོས་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྐྱབ་པ་ལ་དག་གིས་དངོས་བསྟན་གྱི་སྐྱེ་མི་ཉལ་པར་སྐྱབ་པའི་
 རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། བྱ་བ་ཉལ་ས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཉལ་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་
 དེ་སྐྱེ་མི་ཉལ་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྐྱབ་པ་ལ་དག་གི་དངོས་བསྟན་

གྱི་ཕྱོགས་ཚེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཁའ་སྒྲུབ་པ་ཁ་ཅིག་ དངོས་ཤུགས་ཀྱི་རྟོགས་
བྱ་རྟོགས་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིམ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོན་གྱི་
གི་བྱུང་པའི་མཚན་གཞི་གང་ཡིན་ཞེས་དར་རྒྱུག་པ་ལ་དྲི་བ་མི་འཐད་དེ། དྲི་བ་དེ་ལྟར་
མཇེད་པ་ནི། བཏགས་ཡོད་ཚེས་གསུམ་ཚང་བ་མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པའི་
ཚོ། མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་བཏགས་ཡོད་ཚེས་གསུམ་ཚང་བ་གང་ཡིན་
ཞེས་དྲི་བ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་བྱུང་པ་ཡིན་ན་འབྱུང་མི་ཤེས་པའི་བྱུང་པ་
ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེས་མཁའ་སྒྲུབ་པ་སྒྲིམ་ཁ་ཅིག་གསུང་པ་མི་འཐད་དེ། འོ་ན། བྱས་པ་
རྟག་ན་མ་བྱས་པའི་བྱུང་པ་ཡིན་ནམ་མིན། མིན་ན་འབྱུང་། ཡིན་ན་འབྱུང་མི་ཤེས་
པའི་བྱུང་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱས་པ་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། འཁོར་
གསུམ།

རང་ལུགས་བཞག་པ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། སྒྲར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་བྱུང་པ་
གཉིས་དངོས་སུ་ངེས་པའི་ལུགས་ལ་ངེས་པར་བྱེད་པས་ཕན་ཚུན་མི་འབྲུལ་བ་གཞུང་གི་
དོན་ལོ་ཞེས་སོགས་དང་། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བརྟམ་པར། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་
མཚུངས་ལ། ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། །ངེས་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཚུལ་
གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། བྱས་རྟགས་
ཀྱིས་སྒྲིམ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་བྱུང་དང་ལྗོན་བྱུང་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གྱི་
གོ་བས་ཅིག་ཤོས་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞི་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲིང་དུ། བྱས་རྟགས་
ཀྱིས་སྒྲིམ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོན་གྱི་བྱུང་པ་གང་རུང་གཅིག་དངོས་སུ་

འཇལ་བའི་ཚད་མས་ཅིག་ཤོས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱས་པ་
 དེ་བྱས་ཏེ་གས་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་ཏེ་ག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཇིས་བྱབ་དང་ལྷོག་བྱབ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ།
 ཚད་མ་མདོར། ཇིས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཞིས་སོགས་གསུངས་པ།
 བྱས་ཏེ་གས་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་ཏེ་ག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་ཇིས་བྱབ་ལྷོག་བྱབ་གསུམ་གྱི་
 མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་འདིས་བྱས་པ་སྒྲུ་མི་ཏེ་ག་པར་སྒྲུབ་པའི་
 ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་དུ་སོང་བའི་རྟོག་པས། བྱས་པ་སྒྲུ་མི་མེད་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་
 མཐུན་པར་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཆ་ནས་བྱས་པ་སྒྲུ་མི་ཏེ་ག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་
 ཚོས་དང་། དེ་འདྲའི་རྟོག་པས་བྱས་པ་སྒྲུ་མི་ཏེ་ག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་
 ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཆ་ནས། བྱས་པ་སྒྲུ་མི་ཏེ་ག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཇིས་བྱབ་དང་།
 དེས་བྱས་པ་སྒྲུ་མི་ཏེ་ག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཚད་མས་ངེས་
 པའི་ཆ་ནས་བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྷོག་བྱབ་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལུང་འདིས་
 བྱས་ན་མི་ཏེ་ག་པར་སྒྲུབ་པ་སྒྲུ་མི་ཏེ་ག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཆ་
 ནས། བྱས་ཏེ་གས་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་ཏེ་ག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཇིས་བྱབ་དང་། ཏེ་ག་ན་མ་བྱས་
 པས་བྱབ་པ་བྱས་ཏེ་གས་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་ཏེ་ག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་
 ནར་ངེས་པའི་ཆ་ནས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྷོག་བྱབ་ཏུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་ན་མི་ཏེ་ག་
 པས་བྱབ་པ་བྱས་ཏེ་གས་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་ཏེ་ག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་
 དང་། ཏེ་ག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ་པ་བྱས་ཏེ་གས་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་ཏེ་ག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་མེད་པར་སྒྲུབ་ཀྱང་སྒྲུབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ཀུན་བརྟུས་ལས།
 ཇིས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཞིས་སོགས་ཀྱིས་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་
 ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་ནི་ཇིས་དཔག་བྱ་དང་དེ་
 མཚུངས་ལ། །ཞིས་པ་ནས། ངེས་པ་ཞིས་དང་། རིགས་ཐིག་ལས། ཚུལ་

གསུམ་པ་ཉིད་དྲགས་ནི། རྗེས་སྤྲུང་པ་ག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་དང་། མཐུན་པའི་
 རྩོགས་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་དང་། མི་མཐུན་རྩོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་འོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། ཞེས་སོགས་
 གྱིས་དྲགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། རྩལ་གསུམ་སོ་སེའི་
 མཚན་ཉིད་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཏེ། རིགས་ཐེག་ལས། རྗེས་སྤྲུང་པ་ག་པར་བྱ་བ་ལ་
 ཡོད་པ་ཉིད་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་
 མཚུངས་ལ། ཞེས་སོགས། རྩལ་གསུམ་སོ་སེའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་བྱར་
 དུ་ངེས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དངོས་སུ་སྟོས་དགོས་པར་བསྟན་གྱི། དྲགས་ཡང་དག་གི་
 མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་བྱར་དུ་ངེས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དངོས་སུ་སྟོས་དགོས་པར་མ་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ནུམ་ངེས་ལས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་རིགས་མཐུན་པ་ལ་
 ཡོད་པའི་གཏན་ཚིགས་དེའི་མེད་པ་ལ་མེད་པ་ཉིད་ནི་རྩལ་གསུམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ངེས་
 པ་ཡིན་ནོ། ། ཐ་མར་སྟོས་པའི་ངེས་པ་ཉིད་ནི་རྩལ་གསུམ་ག་ལའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཕྱིས་ཀྱི་ཁ་ཅིག་གཞུང་ལས་རྩལ་གསུམ་སོ་སེའི་མཚན་ཉིད་དངོས་སུ་མ་
 བཤད་ཅེས་ཟེར་བ་ནི། ཁོར་པ་ཆེན་པོ་འོ། །

རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ་ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་པའི་
 རྩལ་གསུམ་སོ་སེའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།

དེས་ན། རང་ལུགས་དར་དྲིག་པ་ནུམ་གྱི་ལུགས་ལ། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་
 མཚུངས་ལ། ཞེས་སོགས་གྱིས་གཞུང་རྩལ་གསུམ་སོ་སེའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་

གཞུང་དུ་བྱས་ནས་མཚན་ཉིད་འདི་ལྟར་འཛོག་པར་བྱ་སྟེ། རང་ཉིད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 སྐྱབ་པ་ལ་རྟགས་ཚུལ་དང་སོང་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། རང་ཉིད་སྐྱའི་སྡེང་དུ་
 འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པ། རང་ཉིད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། རང་ཉིད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་རྟགས་
 ཚུལ་གཉིས་པར་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས། རང་ཉིད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་
 ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པ། རང་ཉིད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་
 ཁྱབ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། རང་ཉིད་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་པ་ལ་རྟགས་ཚུལ་གསུམ་པར་སོང་
 བའི་གང་ཟག་དེས་རང་ཉིད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་
 ཚད་མས་ངེས་པ། རང་ཉིད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ལྷོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད།
 མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་འདི་དེ་སྐྱབ་པ་སྐྱར་ན་ཆོག་སྟེན་འཇུག་པས། ཡང་ན། བྱས་པ་སྐྱ་
 མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་རྟགས་ཚུལ་གསུམ་པར་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱས་པ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཚད་མས་ངེས་པ། བྱས་པ་སྐྱ་མི་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ལྷོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེས་སྐྱ་མ་གཉིས་འདོན་པ་བརྒྱར་
 བ་ནས་འཛོག་ ཡང་ན། རང་ཉིད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་རྟགས་ཚུལ་གསུམ་པར་
 སོང་བའི་གང་ཟག་དེས། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་
 མཐུན་པར་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཚད་མས་ངེས་པ། རང་ཉིད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ལྷོག་
 ཁྱབ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད།

ཐར་གསལ་ལས། སྤྱོགས་ཆོས་མ་བཟོད་གོང་གི་དཔེ་གཉིས་ལ་
དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཞིབ་རྒྱ་བཤད་པ།

ཐར་ལས་གསལ་བྱེད་ལས། སྤྱོགས་ཆོས་མ་བཟོད་གོང་གི་དཔེ་གཉིས་ལ་དངོས་སུ་
བསྟན་པ་ནི། འབྲེལ་བའི་རང་ལྷོག་དང་། དོན་ལྷོག་གི་སྤྱོགས་གཉིས་བྱུང་བ་ངེས་
པའི་རྒྱུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཙམ་གྱིས་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་
པའི་བྱུང་བཟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྟོན་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་བཟོད་པ་
ལ་ངེས་པར་སྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདིའི་དོན་
ཞིབ་རྒྱ་བཤད་ན་གྲུབ་མཐའི་གནད་ཆེན་པོ་ཞིག་གོ་འོང་སྟེ། དེའི་དོན་ནི། བྱས་
རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གི་ཆོག་
ཟུར་གྱི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བྱུམ་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་དག་དང་། བྱས་
རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གི་ཆོག་ཟུར་གྱི།
མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནཱ་
མཁའ་བཞིན་ཞེས་པའི་དག་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱུང་དང་ལྷོག་བྱུང་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དག་དེ་གཉིས་ནི་
བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱུང་དང་ལྷོག་བྱུང་ལྷོགས་པར་བཟོད་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱུང་ལྷོག་བྱུང་ལྷོགས་པར་
བཟོད་པའི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
སྤྱོགས་ཆོས་བཟོད་པའི་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་མ་

ཡིན་ན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ནི་བྱས་སོ་ཞེས་
 པའི་ངག་འདིས་བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་དྲག་པར་སྒྱབ་པའི་ལྷོག་ཁྱབ་ཀྱི་སྒྱབ་བྱེད་མ་
 བསྟན་པར་ཐལ། བྱས་ན་མི་དྲག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་ངག་
 དང་། མི་དྲག་པ་མ་ཡིན་ན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན་
 ཞེས་པའི་ངག་གཉིས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་དྲག་པར་སྒྱབ་པའི་ཇེས་
 ཁྱབ་དང་ལྷོག་ཁྱབ་ཇོགས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དྲགས་ཁས། དཔེར་ན། སྒྲ་མི་
 དྲག་ཅེས་པའི་ངག་གིས་སྒྲ་མི་དྲག་པར་སྒྱབ་པའི་སྒྱབ་བྱེད་མ་བསྟན་པ་བཞིན། འདོད་
 ན། ཇི་སྒྲར་མེད་རིག་དེ་བཞེད་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞུང་དང་འགལ་ལོ། །
 འདི་ཡང་རྒྱལ་ཚབ་ཚས་ཇེའི་ལོགས་བཤད་ཁོ་བོས་དྲགས་པའོ། །བྱས་ན་མི་དྲག་
 པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་ངག་གིས་བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་དྲག་
 པར་སྒྱབ་པའི་ཇེས་ཁྱབ་རྒྱང་པ་མ་བཞེད་ན། ཇེས་ཁྱབ་རྒྱང་པ་བཞེད་པའི་སྒྱབ་ངག་
 ཡང་དག་གི་མཚན་གཞི་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་དྲག་པར་སྒྱབ་པའི་
 ཇེས་ཁྱབ་རྒྱང་པ་བཞེད་པའི་སྒྱབ་ངག་ཡང་དག་མེད་དེ། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་དྲག་
 པར་སྒྱབ་པའི་ཇེས་ཁྱབ་བཞེད་པའི་སྒྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྱབ་ཀྱི་ལྷོག་ཁྱབ་
 བཞེད་པའི་སྒྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཡན་ལག་མ་ཆང་པའི་
 སྒྱབ་ངག་སྟོན་ཅན་མེད་པར་འགྱུར་སོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། སྒྲ་ནི་མི་དྲག་སྟེ། བྱས་
 པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན། བྱམ་པ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་བྱས། དེའི་
 ཕྱིར་སྒྲ་མི་དྲག་ཅེས་པའི་སྒྱབ་ངག་ནི། ལྷག་པའི་སྟོན་ཅན་དང་། ཆད་པའི་སྟོན་ཅན་
 གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ། དྲག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་འདུས་མ་
 བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་པའི་ངག་འདིས་བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་དྲག་པར་སྒྱབ་
 པའི་ལྷོག་ཁྱབ་བཞེད་པར་ཐལ། དེས་དྲག་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

མ་བྱུང་ལྟེ། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྒྱུབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་མ་བཟོད་པར།
 དེ་སྒྱུབ་ཀྱི་ཇེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོགས་གི་བྱུབ་པ་ཇོགས་པར་བཟོད་པའི་སྒྱུབ་ངག་ཡང་དག་མེད་
 དེ། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྒྱུབ་པའི་ཇེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོགས་གི་བྱུབ་པ་ཇོགས་
 པར་བཟོད་པའི་སྒྱུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་སོགས། བྱས་ཏྲགས་
 ཀྱིས་སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྒྱུབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་བཟོད་པའི་སྒྲོན་ས། བྱས་པ་སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་
 སྒྱུབ་པ་ལ་གཞིར་བཟུང་ལྟེ། ཏྲག་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པར་བཟོད་པ་གཅིག་དགོས་པའི་
 ལྟེན། སྒྱུབ་ས་འདིའི་ཐར་ལམ་གསལ་ལྱེད་ལས། བྱས་པ་བཟོད་པ་གཞིར་བཟུང་ནས་
 ཏྲག་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པར་བཟོད་དགོས་པས། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས། ཏྲག་ན་མ་
 བྱས་པས་བྱུབ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་པའི་ངག་གིས་བྱས་
 པ་མ་བཟོད་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ལྟེན། དེས་བྱས་པ་བཟོད་པའི་ལྟེན། དེས་བྱས་
 པ་མི་ཏྲག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་བཟོད་པའི་ལྟེན། དེས་བྱས་ན་མི་ཏྲག་པས་བྱུབ་པ་
 བཟོད་པའི་ལྟེན། དེས་ཏྲག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུབ་པ་བཟོད་པའི་ལྟེན། ཐར་ལམ་
 གསལ་ལྱེད་ཀྱི་ལུང་འདི་ནམས་ཀྱིས། བྱས་ན་མི་ཏྲག་པས་བྱུབ། དཔེར་ན་བྱས་པ་
 བཞིན་ཞེས་པའི་ངག་དང་། ཏྲག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུབ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན་
 ཞེས་པའི་ངག་གཉིས། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྒྱུབ་པའི་སྒྱུབ་ངག་ཚམ་ཡང་
 མ་ཡིན་པར་བསྟན། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྒྱུབ་པའི་སྒྱུབ་ངག་ཡང་དག་
 དང་ལྟར་སྒྲུང་གང་ཡིན་ཡང་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྒྱུབ་པ་གཞིར་བྱས་པའི་
 སྒྱུབ་ངག་ཡིན་དགོས་པའི་ལྟེན་དང་། གཟུགས་མི་ཏྲག་པར་སྒྱུབ་པ་འདོད་ནས་བྱས་ན་
 མི་ཏྲག་པས་བྱུབ་ཞེས་པའི་ངག་སྒྲ་བ་ཡོད་པའི་ལྟེན། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་བྱས་ཞེས་པའི་
 ངག་འདི་ཡང་། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྒྱུབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་ཀྱང་པ་བཟོད་
 པའི་སྒྱུབ་ངག་ཡང་དག་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྒྱུབ་

པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་དག་མེད་དུ་སྐྱབ་འདོད་ནས། སྐྱི་
 བྱས་ཞེས་པའི་ངག་འགོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚད་མའི་འཇུག་ཚུལ་དང་། སྐྱི་
 བཟོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཉག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ་ཅིས་པའི་ངག་གིས་བྱས་
 ན་མི་ཉག་པས་བྱབ་པ་བཟོད་ཀྱང་ཉག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ་པ་འཇུག་པའི་ཚད་མས།
 བྱས་ན་མི་ཉག་པས་བྱབ་པ་མཉོགས་པའི་ཕྱིར། སྐྱར་བས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། བྱས་པ་
 སྐྱི་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་གའི་མཚན་གཞིར་འཛིན་པ་མི་འཐད་དེ། བྱས་
 ཉག་ས་ཀྱིས་སྐྱི་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཇེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་བྱབ་པ་པན་ཚུན་སྐྱངས་
 འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ངེས་ལས། འོ་ན་ཉག་ས་ཚུལ་གཉིས་
 པར་འགྱུར་རེ་ཞིན་མི་འཐད་དེ། ཇེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པ་ཚུལ་གསུམ་ཐ་དད་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རིགས་ཐིག་ལས་ཀྱང་། ཇེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པ་
 དག་པན་ཚུན་རྣམ་བར་གཅོད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་
 མི་འཐད་དེ། འོ་ན། གཞི་བྱས་པའི་སྤྱིང་དུ་བྱས་ཉག་ས་ཀྱིས་སྐྱི་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་
 ཇེས་བྱབ་ཡོད་པར་བསྐྱབས་པའི་སྤོབས་ཀྱིས། དེའི་སྤྱིང་དུ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྷོག་བྱབ་ཡོད་
 པར་ཤུགས་ལ་འབྱུང་བ་དང་། དེའི་སྤྱིང་དུ་བྱས་ཉག་ས་ཀྱིས་སྐྱི་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་
 ལྷོག་བྱབ་ཡོད་པར་འབྱུང་བའི་སྤོབས་ཀྱིས། དེའི་སྤྱིང་དུ་བྱས་ཉག་ས་ཀྱིས་སྐྱི་མི་ཉག་
 པར་སྐྱབ་པའི་ཇེས་བྱབ་ཡོད་པར་ཤུགས་ལ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཇེས་བྱབ་གཅིག་ཕུ་ཅན་དང་ལྷོག་བྱབ་གཅིག་ཕུ་ཅན་གྱི་
 ཉག་ས་འདོད་པ་དག་གམི་རིགས་པར་ཐལ་ཞིང་། རོན་གྱི་གོ་བས་གཅིག་ཤོས་ལ། །
 དན་པ་ཡང་དག་སྐྱི་བར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་དང་འགལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། མཐུན་
 དཔའི་སྤྱིང་དུ་ཇེས་བྱབ་བྱུང་བར་ཉོགས་པ་ནི། མི་མཐུན་དཔའི་སྤྱིང་དུ་ལྷོག་བྱབ་བྱུང་
 པར་ཤུགས་ལ་ཉོགས་པ་མི་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། ཞེན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་

མ་ཁའ་ཉག་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས། སྒྲ་མི་ཉག་པར་ལྷགས་ལ་རྟོགས་
 པར་ཐལ། མཐུན་དཔེའི་སྤྲོད་དུ་ཇེས་བྲུབ་འཇལ་བའི་ཚད་མས། མི་མཐུན་དཔེའི་
 སྤྲོད་དུ་ལྷོག་བྲུབ་ལྷགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་
 ཉག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྷོག་བྲུབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་
 དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཚད་མས་བྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། རྣམ་ངེས་ལས། རྒྱལ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་དང་ཡང་མི་འགྲེལ་ཏེ།
 དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཇེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་བྲུབ་པ་གཉིས་དངོས་ལྷགས་ལ་གོ་བའི་སྒྲོར་ངག་
 མི་འབྲ་བ་གཉིས་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། བྲུབ་པ་གཉིས་འགྲེལ་བའི་དོན་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རིགས་ཐིག་ལས། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་ཡང་མི་འགྲེལ་ཏེ། དེའི་དོན།
 ལྷོག་ལྷན་བདག་མེད་ལས་ལྷོག་ན། བདག་ལ་ཇེས་སུ་འགྲོ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་
 བདག་ལ་ཇེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པ་གཉིས་ཀ་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། སྒྲ་རབས་པ་རྣམས། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ལྷོས་གཞི།
 མཐུན་ཕྱོགས་ཇེས་བྲུབ་ཀྱི་ལྷོས་གཞི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལྷོག་བྲུབ་ཀྱི་ལྷོས་གཞི་ཡིན་
 ཞེས་གསུངས། རང་ལྷགས་དར་རྒྱུག་པའི་ལྷགས་ལ་དེ་ལྟར་ཁས་སྒྲུངས་རྒྱུ་མ་ཡིན་
 པ་འདྲ་སྟེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལྷོག་བྲུབ་ཀྱི་ལྷོག་གཞི་ཡིན་གྱི། ལྷོས་གཞི་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཇེས་བྲུབ་མཐུན་དཔེའི་སྤྲོད་དུ་བྲུབ་པ་དང་། ལྷོག་བྲུབ་མི་མཐུན་
 དཔེའི་སྤྲོད་དུ་བྲུབ་པའི་བྲུད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་
 ཉག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཇེས་བྲུབ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་གཞི་དང་། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྷོག་
 བྲུབ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་གཞི་སྒྲོན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྒྲས་པ། ལྷོ་བདུན་
 མདོ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་བའི་གནད། །རྒྱལ་ཚབ་དར་མས་ཇི་ལྟར་བཀལ་བ་
 བཞིན། །གཏན་ཆོགས་རྒྱལ་གསུམ་འབྲུལ་མེད་ཁོ་བོས་བཤད། །ཤེས་ལྷན་ཞིང་

བའི་ཚོགས་རྣམས་དེ་རིང་ནས། །ལེགས་བཤད་དཔྱིད་ཀྱི་དཔལ་མོས་དགའ་བར་
 བྱོས། དེ་ཕྱིར་འདི་ལ་རྒྱན་དུ་བསྐྱེད་བྱེད་པའི། །སློབ་པས་ལ་དེ་ལ་མཐས་པ་ག་ལ་
 རིང་། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ། །མ་གྲུབ་སྐྱར་བ་བཞེད་
 བྱ་མིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། །མདོར་ང་འབྲེལ་ལས། །ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་ནི་ཚོལ་བ་
 དང་། །ཕྱིར་ཚོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པར་བབྱང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་
 ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་ལ་མེགས་པ་དག་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བཞེད་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་ནི་ཚོལ་བ་དང་། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་བཤད་པ།
 དེ་ཐར་གསལ་ལས་གསུངས་ཚུལ།

ལུང་འདི་དེ་དོན་བཤད་པ་ལ། །རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། །ཞར་ལ་གཞན་གྱིས་ལུང་
 དོན་འཆད་ཚུལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ཐར་ལས་གསལ་བྱེད་ལས་གསུངས་ཚུལ།
 རྣམ་ངེས་ཀྱི་ལས་གསུངས་ཚུལ། དང་པོ་ནི། ཐར་ལས་གསལ་བྱེད་ལས། དོན་
 འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དེ་དག་གི་དོན་ནི། ཅི་རིགས་པ་ཞེས་
 སློས་པའི་དོན་གང་ཞིན། དེའི་དོན་ཡོད་དེ། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་
 གི་ཕྱོགས་ཚོས་ཚོལ་ཕྱིར་ཚོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པ་
 དང་། ཕྱོགས་ཚོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་བ་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་ཚོས་ཅན་དུ་བབྱང་ན་ཕྱོགས་
 ཚོས་མི་འབྲུབ་པའི་དཔེ་བཞི་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་། བྱབ་
 བྱེད་དུ་མེད་པ་དང་། རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་དགའི་རྗེས་སུ་འགོ་

ལྷོག་གི་བྱུང་པ་ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པ་
 དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་བྱུང་པ་ལ་ཐེ་ཆོལ་ཟ་བ་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་མི་མཐུན་
 དཔེར་བཟུང་ན། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་བྱུང་པ་མི་འགྲུབ་པ་དང་བཞི་ཅིར་གསུང་བ་དཔེ་
 རོན་དུ་སྦྱར་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་དཔེ་རོན་དུ་སྦྱར་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་དཔེ་རོན་དུ་མི་སྦྱར་བ་
 ལུང་དེའི་རོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་རོན་སྦྱར་ཚུལ་ནི། གཞན་རོན་སྐབས་ཀྱི་དྲགས་
 ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་ན། གཞན་རོན་སྐབས་
 ཀྱི་སྐབས་དྲགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་དུ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགའི་འགལ་
 དྲགས་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་བྱུང་པ་ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་ན།
 འགལ་དྲགས་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་བྱུང་པ་མི་འགྲུབ་ཅེས་པའི་རོན་དུ་སྦྱར་
 རོ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་རོན་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་དག་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་ཆོལ་ཕྱིར་
 ཆོལ་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་ན། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་དུ། ཕྱོགས་ཆོས་
 ཅན་དགའི་ནང་གི་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པའི་དྲགས་བཞི་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་བྱུང་པ་
 ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པས། དེ་བཞིན་ལྷོག་གི་བྱུང་པ་མ་
 གྲུབ་པ་དཔེ་རོན་དུ་སྦྱར། གཞན་རོན་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་དག་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་
 ཐེ་ཆོལ་ཟ་ན། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགའི་ནང་གི་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་དྲགས་ཀྱི་བྱུང་པ་ལ་ཐེ་ཆོལ་ཟ་བས། དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་
 ལྷོག་གི་བྱུང་པ་མི་འགྲུབ་པ་དཔེ་རོན་དུ་སྦྱར་རོ། །གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ན་
 ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་དང་། །གཞི་མ་གྲུབ་མི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་ན། ལྷོག་བྱུང་
 མི་འགྲུབ་པ་དཔེ་རོན་དུ་མི་སྦྱར་ཏེ། སྐབས་དག་ཡང་དག་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་
 བཟུང་ན། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་འཐད་ཀྱང་། གཞི་མ་གྲུབ་མི་མཐུན་དཔེར་
 བཟུང་བས་ལྷོག་བྱུང་འགྲུབ་པ་ལ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར། མི་དྲག་པ་མ་ཡིན་ན། བྱས་

བ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན། སྒྲི་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་ངག་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཀྱང་བྱས་ཏེ་གས་ཀྱི་སྒྲི་མི་ཏེ་ག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྷོག་ཁྱབ་རྟོགས་རྣམས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། མེ་མེད་ན། རྩ་བ་མེད་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ཏེ་གས་ཆོས་དང་ལྷན་པའི་མཛུན་
 གྱི་ས་ཕྱོགས་བཞིན་དུ། རྩ་ལྷན་གྱི་ལ་ལ་ནི། རྩ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་ངག་ལ་བརྟེན་
 ཏེ་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་ཕྱོགས་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྷོག་ཁྱབ་རྟོགས་རྣམས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་
 ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། དགྲའི་ནང་གི་ཏེ་གས་གཉིས་པོ་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་མི་མཐུན་དཔེར་
 བཟུང་ན་ལྷོག་ཁྱབ་མི་འགྲུབ་པ་དཔེ་དོན་དུ་མི་སྒྲོར་བའི་དོན་ལོ་ཞེས་གསུངས། སྒྲུབ་
 ངག་ཡང་དག་གི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གཞི་མ་གྲུབ་པས་ལྷོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་ལ་མི་
 གཞོད་དེ། སྒྲི་ལྷོག་ལ་རྩ་བུ་རྩ་བུ་གི་ཏེ་གས་ཀྱི་ས་བྱམ་པ་ཤེས་བྱར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་
 དཔེ་ཡང་དག་གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དེའི་ཏེ་གས་ཀྱི་ས་དེའི་ལྷོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་།
 གང་ཟག་གི་བདག་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཏེ་གས་ཀྱི་ས་ཉིར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དེའི་ཏེ་གས་ཀྱི་ས་དེ་
 སྒྲུབ་ཀྱི་ལྷོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་ན་གཞི་གྲུབ་
 པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན། སྒྲི་ཡང་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ནི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་ཏེ་ག་
 བ་མ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་དངོས་གྲུར་གྱི་ནམ་མཁའ་
 བཞིན། སྒྲི་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ནི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
 འགྲེལ་བཤད་གཉིས་ལས་བཤད་པ་བཞིན། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་བཤད་པ་ན་མས་གཞན་དོན་སྒྲུབས་ཀྱི་

ཉགས་ཡང་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཉགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། རྟོལ་ཕྱིར་རྟོལ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་
 ཉགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་གི་ནང་ནས་
 གྲངས་སྐབ་ཉགས་ཀྱིས་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བབྱུང་བའི་གཞན་དོན་
 སྐབས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆ་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་དེ། བ་
 ལང་གི་སྤྱི་ཉག་དངོས་རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་འཕྲོད་འདུ་མ་འབྲེལ་
 བར་སྐབ་པའི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་མ་གྲུབ་
 ཆོས་ཅན་དུ་བབྱུང་བའི་ཉགས་ཡང་དག་ཡོད་ཀྱང་། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་
 ན་རང་ཉིད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན། གཞི་གྲུབ་དགོས་ཏེ།
 དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟོན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་ཆད་མས་གཞོད་ན། དེ་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་
 བསྐྱུབ་བྱ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཀྱན་རྟུ་རྟོལ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི།
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ལས་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བབྱུང་བའི་
 སྐབས་ཉགས་ཡང་དག་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བུ་འདི་ཆོས་ཅན། སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་ཡིན་ཏེ།
 རི་བོང་གི་རྩས་ཕྱག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་རི་བོང་གི་རྩས་ཕྱག་པ་ཆོས་ཅན།
 སྐྱེས་བུ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བར་སྐབས་པའི་གཞན་ཆོགས་ལྟར་སྤང་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་
 སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག་ དེ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ།
 དེ་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག་ དེ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དེ། རི་
 བོང་གི་རྩས་ཕྱག་པ་སྐྱེས་བུ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བར་སྐབས་པའི་ཉགས་ལྟར་སྤང་དུ་སྐབས་པའི་
 ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུང་བ་ནི། རྣམ་ངེས་དར་རྒྱུ་གི་དགོངས་
 པ་ཡིན་སྟེ་ནང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐར་ལམ་

གསལ་བྱེད་ལས། སྐབ་རྟགས་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བརྒྱུད་ན། རྟོགས་ཆོས་
 མི་འགྲུབ་ལ། གཞི་མ་གྲུབ་མི་མཐུན་དཔེར་བརྒྱུད་ཡང་། རྟོགས་འགྲུབ་ལ་མི་
 གཞན་པའི་ཕྱིར་དང་། རི་བོང་གི་རྩལ་ལྷན་པ་དེ་སྐབ་ཀྱི་རྟགས་ལྟར་སྐབ་ལྟར་སྐབ་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་སྐབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 ཀྱང་ཡོད་དགོས་པས། གང་ཟག་གི་བདག་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་པར་སྐབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག་ ཆད་མས་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱོལ་དེ་པར་སྐབ་པའི་ཕྱིར་ཆོལ་ཡང་
 དག་གིས། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་རྟོགས་ཆོས་ཆད་མས་མ་དཔེས་ཞེས་ཟེར་བ་མི་
 འཐད་དེ། རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་ཆོལ་བ་དང་ཕྱིར་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པར་བརྒྱུད་རོ་
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐྱོན་མེད་དེ་
 ལུང་དེའི་དོན། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་
 གྲུབ་ན། དེའི་རྟོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་དགོས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན། ཞེས་ཇུས་སྤྱི་སྤྱོད་
 ལ་འཆད་པ་ནང་འགལ་དེ། ཆད་མས་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱོལ་དེ་པར་སྐབ་
 པའི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་སྐྱར་ནས་གཤགས་ན་འཁོར་གསུམ་
 དངོས་འགལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

རྣམ་ངེས་དར་རྟེན་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི།

གཉིས་པ། རྣམ་ངེས་དར་རྟེན་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི། ཅི་རིགས་པ་ཞེས་པའི་དོན་
 ཡོད་དེ། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟོགས་ཆོས་ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གཉིས་
 ཀ་ལ་མ་གྲུབ་ན། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་

དང་། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་དྲགས་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ལྷིང་ལྷིང་གང་ཅུང་
 ལ་མ་གྲུབ་ན། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འབྲུབ་པ་དང་། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་དྲགས་
 ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འབྲུབ་པ་དང་།
 གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་དྲགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་ན། དེའི་
 ཕྱོགས་ཆོས་མི་འབྲུབ་པའི་དཔེ་བཞི་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགའི་ནང་གི་འགལ་
 དྲགས་གཉིས་ཀྱི་ཇེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་བྲུབ་པ་ཀྱི་ལྷིང་ལྷིང་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་
 དེ་གཉིས་ཀྱི་ཇེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་བྲུབ་པ་མི་འབྲུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགའི་
 ནང་གི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གདན་ཚིགས་བཞིའི་ཇེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་བྲུབ་པ་ཀྱི་ལྷིང་
 ལྷིང་གང་ཅུང་ལ་མ་གྲུབ་པས། དེ་བཞིའི་ཇེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་བྲུབ་པ་མི་འབྲུབ་
 པ་དང་། དགའི་ནང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདན་ཚིགས་ཀྱི་ཇེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་
 བྲུབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས། དེའི་ཇེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་བྲུབ་པ་མི་འབྲུབ་པ་དང་།
 དགའི་ནང་གི་དྲགས་ཡང་དག་གཉིས་པོ་ལ་ལྷོག་གཞི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་
 ཚད་མས་མ་གྲུབ་པས་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷོག་བྲུབ་མི་འབྲུབ་པ་ནུས་ཅི་རིགས་པར་
 དཔེ་དོན་དུ་སྒྱུར་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་དཔེ་དོན་དུ་སྒྱུར་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་མི་
 སྒྱུར་བ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གསུམ་དཔེ་དོན་དུ་སྒྱུར་ཚུལ་སྒྲུབ་དང་འདྲ།
 ཕྱི་མ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་མི་སྒྱུར་ཏེ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་ན་ཕྱོགས་ཆོས་
 མི་འབྲུབ་ལ། ལྷོག་གཞི་མཐའ་དག་ཕྱིར་ཀྱི་ལྱི་ཚད་མས་མ་ངེས་ཀྱང་། གཞན་
 དོན་སྐབས་ཀྱི་དྲགས་ཡང་དག་གི་ཇེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་བྲུབ་པ་ངེས་ལུས་པའི་ཕྱིར།
 ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་ཀྱི་ལྷིང་ལྷིང་གིས་སོགས་སྒྲུབ་དྲགས་ཁོན་ལ་སྒྱུར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
 སྒྲུབ་དྲགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་དྲགས་ཀྱིས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གཞི་བྲུབ་
 པས་བྲུབ་པ་དགོས་ཀྱི། སྒྲུབ་དྲགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན། གཞི་

གྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བརྒྱུད་བའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་
 གྱིན་གས་ཡང་དག་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་གང་ཞེ་ན། རི་བོང་གི་དུས་ལྷག་པ་སྐྱེས་
 བུ་སྐྱེག་བསྐལ་བར་སྐྱབ་པའི་དྲགས་ལྷར་སྐྱར་དུ་སྐྱབ་པའི་དྲགས་ཡང་དག་སྐར་བཤད་
 པ་དེའི་བཞེད་པ་ཡིན་ནམ་དཔྱོད། དེ་ལྟར་ལྷོ་གཞིས་ཀ་ལ་མི་མཐུན་པའི་བྱུང་པར་
 ཅུང་ཟད་འདུག་པ་སྟོན་ཆད་མ་གྲགས་པ་ལྟར་འདུག་པས། ཁོ་བོས་བཀོད་པ་ཡིན་
 རོ། །

ཞར་ལ་གཞན་གྱི་ལུང་དོན་འཆད་རྩལ་དགག་པ་ནི།

གཞིས་པ་ཞར་ལ་གཞན་གྱི་ལུང་དོན་འཆད་རྩལ་དགག་པ་ནི། ཟར་ལམ་གསལ་བྱེད་
 ལས། འདི་དགག་སྐྱབ་གྱིན་གས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་གི་
 རྒྱབ་པ་ཡང་ཕྱོགས་སྐར་མར་བཀོད་པ་ལྟར་འདོད་པ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་དྲགས་
 གྱི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་ན། བྱིད་རང་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རྗེས་རྒྱབ་གཞི་མ་གྲུབ་པས་
 རྒྱབ་ན། རྩལ་དམིགས་པའི་དྲགས་གྱི་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་ན། བྱིད་རང་
 འདོད་པ་ལྟར་གྱི། དེའི་ལྷོག་རྒྱབ་མ་གྲུབ་པས་མ་རྒྱབ་པ་ཉམས་སེ་ཞེས་པས་འཆད།
 དེའི་དོན་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་
 དགོས་པ་དང་། མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་ན་ལྷོག་རྒྱབ་མི་འབྱུང་པ་དཔེ་དོན་དུ་མི་
 སྦྱོར་བར་གསུངས་པ་དགག་སྐྱབ་གྱིན་གས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ཞེས་ཟེར་བ་དང་།
 བྱས་ན་མི་དྲག་པས་རྒྱབ་པ་བྱས་དྲགས་གྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་རྒྱབ་དང་།
 དྲག་ན་མ་བྱས་པས་རྒྱབ་པ་བྱས་དྲགས་གྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ལྷོག་རྒྱབ་ཡིན་
 ཟེར་བ་ནང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་མེད་པའི་དྲགས་གྱིས་མི་མེད་མཆན་མེད་རྒྱ་མཆོར་

དུ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གཞི་མ་གྲུབ་ན། དེའི་དྲགས་ཀྱིས་དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་ལྷོག་བྱུང་མ་གྲུབ་པས་བྱུང་པར་ཐལ། མེ་མེད་པའི་དྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་
 མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གཞི་མ་གྲུབ་ན། དུ་བའི་དྲགས་ཀྱིས་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་
 སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གཞི་མ་གྲུབ་དགོས། དུ་བའི་དྲགས་ཀྱིས་དུ་ལྷན་ལ་
 ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་ཇེས་བྱུང་མ་གྲུབ་ན། མེ་མེད་པའི་དྲགས་ཀྱིས་མེ་མེད་
 མཚན་མེའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ལྷོག་བྱུང་མ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 དྲགས་སྤྱི་མ་སོང་། དེར་ཐལ། དུ་བའི་དྲགས་ཀྱིས་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་
 པའི་ཇེས་བྱུང་ཡིན་ན། མེ་མེད་པའི་དྲགས་ཀྱིས་མེ་མེད་མཚན་མེའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་
 མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ལྷོག་བྱུང་ཡིན་དགོས། མེ་མེད་པའི་དྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྷོག་
 བྱུང་ཡིན་ན། དུ་བའི་དྲགས་ཀྱིས་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་ཇེས་བྱུང་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། དྲགས་གཉིས་ཀ་སོང་། དེར་ཐལ། དུ་བ་ཡོད་ན་མེ་ཡོད་པས་
 བྱུང་པ་དུ་བའི་དྲགས་ཀྱིས་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་ཇེས་བྱུང་དང་། མེ་
 མེད་པའི་དྲགས་ཀྱིས་མེ་མེད་མཚན་མེའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ལྷོག་བྱུང་
 ཡིན། མེ་མེད་ན་དུ་བ་མེད་པས་བྱུང་པ་དེ་མེ་མེད་མཚན་མེའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པར་
 སྐྱབ་པའི་ཇེས་བྱུང་དང་། དུ་བའི་དྲགས་ཀྱིས་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་ལྷོག་
 བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲགས་ན་མཆོད་པས་སྤངས། ཅ་བར་འདོད་ན། མི་མཐུན་དཔེ་
 གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱང་ལྷོག་བྱུང་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དག་གསུབ་ཀྱི་དྲགས་སྤྱིའི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

བྱད་པར་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཡི་ཞེས་སོང་གི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ།
རང་ལུགས་བཞག་པ།

བྱད་པར་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཡི། ཞེས་སོགས་གི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ།
རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། ཚེད་པ་སྒོང་བ། དང་པོ་ནི། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་སྐྱ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་
གཉིས་ཀར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག་ ལྷོག་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་མ་གྲུབ་
ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས།
མཉན་བྱ་རྟག་མི་རྟག་གང་རུང་ཡིན་པ་ལ་ཆད་མས་མ་མཐོང་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བྱུང་པ་སོང་། ཚུ་བར་འདོད་ན། མདོ་རང་འབྲེལ་ལས། བྱད་པར་ནི་རྣམ་པར་
གཅོད་པའི་གཉན་ཆོགས་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ། ཡང་ན་གཞུང་
འདིའི་དོན་ནི། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་
ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་གཉིས་ཀར་སྐྱབ་པའི་ལྷོག་བྱུང་གང་ཞིག་ ཁྱོད་དེ་
སྐྱབ་གི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ།
མཉན་བྱ་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས་མཉན་བྱ་རྟག་པ་ལ་
ཆད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ལས། དེ་བཞིན་དུ། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་སྐྱ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་
གི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག་ ལྷོག་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་
ཐལ། མཉན་བྱ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་

ཟག་དེས་མཉན་བྱ་མི་དྲག་པར་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། ཐལ་
འགྱུར་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བར་འདོད་ན། མདོ་རང་འགྲུལ་ལས། བྱུང་པར་ནི་ནམ་པར་
གཙོད་པའི་གཉན་ཆོག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་སྒྲ་
ལ་དྲག་མི་དྲག་གཉིས་ཀ་ནམ་པར་གཙོད་པའི་དྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲགས་
ཁས།

དེ་ལ་ཚུད་པ་སྟོང་པ།

གཉིས་པ་ནི། ཐར་ལས་གསལ་བྱེད་ལས། མཉན་བྱའི་དྲགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་དྲག་པར་
སྒྲུབ་པའི་ཕྱོག་བྱུང་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་མི་དྲག་པ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཀྱི། དྲག་
པ་ལ་ནམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དེ་ནམས་ཀྱི་དོན་ནི། མཉན་
བྱ་སྒྲ་མི་དྲག་པར་སྒྲུབ་པའི་དྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། མཉན་བྱའི་དྲགས་ཀྱིས་
སྒྲ་མི་དྲག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་ དེའི་དྲགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་
ཇེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོག་གི་བྱུང་བ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྒྲ། གཉིས་པ་མ་
གྲུབ་ན། མཉན་བྱའི་དྲགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་དྲག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཇེས་བྱུང་ཚད་མས་གྲུབ་
པར་ཐལ། མཉན་བྱ་ཡིན་ན། མི་དྲག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་དེ་མཉན་བྱའི་དྲགས་ཀྱིས་
སྒྲ་མི་དྲག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཇེས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཉན་བྱའི་དྲགས་
ཀྱིས་སྒྲ་མི་དྲག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཇེས་བྱུང་ན་ལ་མར་ངེས་པའི་ཕྱིར། མཉན་བྱ་མི་དྲག་པ་
ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་མི་དྲག་པ་ཁོ་ན་ལ་མེད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་
པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མཉན་བྱའི་དྲགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་དྲག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོག་བྱུང་
ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། དྲག་ན་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་དེ། མཉན་བྱའི་

ཉགས་གྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ལྷོག་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷོག་བྱུང་ཚད་
 མས་གྲུབ། མཉན་བྱེད་ཉག་པ་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
 སྐྱ་མི་ཉག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན།
 འོན། གཏན་ཚིགས་མར་མེ་བཞིན་དུ་སྒྲིའི་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་
 རལ། དཔེ་ལ་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་ལྷོས། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱས་པ་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་སོང་
 བ་ཙམ་གྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གོ་རྣམ་པར་ཐལ། ཡུལ་
 རུང་བར་མར་མེ་སྒྲིའི་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་གོ་
 བྱེད་གི་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་
 གང་ཟག་ཉག་སྒྲོང་དུ་གོ་རྣམ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་སྒྲོ་
 ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་གང་ཟག་ཉག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་
 གིས་སྒྲོང་པར་གོ་རྣམ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འགོ་བ་འགའ་ཡང་
 གང་ཟག་གིས་བདག་མེད་ལ་སྒྲོངས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ལྟར་ན། མཉན་བྱེད་ཉགས་གྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མ་
 གྲུབ་པར་ཐལ། སྐྱ་མི་ཉག་པར་མ་གྲུབ་པའི་སྔར་མཉན་བྱེད་སྐྱའི་མིང་དོན་གྱི་
 འབྲེལ་བ་ངེས་པའི་སྒྲོང་དུ་མཉན་བྱེད་སྐྱ་མི་ཉག་སྐྱབ་ལ་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་དུ་སོང་པའི་གང་
 ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་མཁས་གྲུབ་ཤིན་པ་ན་རེ། མྱོངས་པ་ལ་འབྲེལ་བ་སྟོན་
 པ་དཔེ་ལ་ལྷོས་པ་ཡིན་གྱི། མཁས་པས་ནི་དཔེ་མེད་པར་ཡང་སྔར་མཉན་བྱེད་ལ་མི་
 ཉག་པས་བྱུང་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ནས། སྐྱ་མཉན་བྱུར་ངེས་མ་ཐག་སྔར་གྱི་བྱུང་
 པ་ཚད་མས་ངེས་པ་བྱན་ནས། དེ་ཇེས་དེ་མ་ཐག་སྐྱ་ལ་མི་ཉག་པས་བྱུང་བ་གོ་རྣམ་
 པའི་ཕྱིར། ཤིན་པས་ནང་གི་བྱུང་པར་བཞེད་དོ། །

བ་ཚད་མཁའ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྤྱི་མི་རྟག་པར་ཚད་མཁའ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མཉན་བྱ་སྤྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 མཉན་བྱ་ཚད་མཁའ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྤྱི་ཚད་མཁའ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མཁའ་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་ན། སྤྱི་མི་རྟག་པར་ཚད་མཁའ་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མཁའ་གྲུབ་ཅིང་། མཉན་བྱ་དང་སྤྱི་མིང་དོན་གྱི་
 འབྲེལ་བ་ཚད་མཁའ་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྤྱི་མི་རྟག་པར་ཚད་མཁའ་གྲུབ་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲུབ་ཞེ། མཉན་བྱ་དང་སྤྱི་མིང་དོན་གྱི་
 འབྲེལ་བ་ཚད་མཁའ་གྲུབ་ཅིང་། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མཁའ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་ན། སྤྱི་མི་རྟག་པར་ཚད་མཁའ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཉན་
 བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྲུབ་པ་ཚད་མཁའ་ཤེས་ཤིང་། མཉན་བྱ་དང་སྤྱི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་
 བ་ཚད་མཁའ་ཤེས་ནས། སྤྱི་མི་རྟག་པར་ཚད་མཁའ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྲུབ་པ་ཚད་མཁའ་ཤེས་ཤིང་། མཉན་བྱ་དང་སྤྱི་
 མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཚད་མཁའ་ཤེས་ནས་སྤྱི་མི་རྟག་པར་རྟོགས་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་
 མེད་པའི་ཕྱིར། མཉན་བྱ་སྤྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཐར་ལ་མ་
 གསལ་བྱེད་ལས། དང་པོར་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྲུབ་པ་ཚད་མཁའ་ཤེས། དེའི་
 རྗེས་སུ་མཉན་བྱ་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཚེས་ཅན་དུ་སོང་པའི་གང་ཟག་མེད་
 པར་བསྟན་དོ། །གང་དག་མཚན་བྱ་ལ་ཐ་སྟོན་བྱ་རུང་ངེས་པར་སྐྱར་དགོས་པར་སྐྱ་བ་
 དེ་དག་ཅིས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཉ་དཔོན་སོགས་ཁ་ཅིག་ འིན་པའི་ཕྱགས་དེ་ལྟགས་
 ཤིང་། མཚན་བྱ་ལ་ཐ་སྟོན་བྱ་རུང་ངེས་པར་སྐྱར་དགོས་ཞེས་ཟེར། མཉན་བྱ་སྤྱི་ཐ་
 སྟོན་བྱ་རུང་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་འདི་རྟགས་

འཕེན་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཅིག་གཅིག་ཉི་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས།
 དེ་ཕྱིར་ཚོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། དེ་ལ་ཚུད་སྟོང་དེ་འཆད་པར་བྱེད།
 དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེའི་ཕྱིར་ཚོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཚུད་སྟོང་འཆད་
 ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།

དེ་ཕྱིར་དེ་ཚམ་དང་འབྲེལ་བའི། ཞེས་སོང་གི་དོན་ལཤད་པ།

དེར་འབྲེལ་བཤད་གི་ལུགས་ལ་གཞི་སྤང་བའི་ལུང་དང་སྐྱར་བ།

འདི་ལ་འབྲེལ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་དང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་གི་ལུགས་
 གཉིས། དང་པོ་གཞི་སྤང་བའི་ལུང་དང་སྐྱར་བ། དུན་པ་སྐྱེ་བའི་ལུང་དང་སྐྱར་བ།
 དང་པོ་ནི། སྟོབ་དཔོན་དབང་ལྷག་སྟེ་ན་རེ། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་
 པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་དཔེ་བཀོད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། བྱས་མི་
 དྲག་གི་འབྲེལ་བ་དྲོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་
 ལྷོག་བྱབ་དྲོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་བྱབ་སྟེ། སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་
 ལག་ཏུ་དཔེ་བཀོད་པ་འབྲེལ་བ་དུན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་དུན་པའི་ཆེད་
 ཏུ་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་དཔེ་བཀོད་པ་དོན་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཅི་
 རིགས་པའི་དོན་འཆད་པའི་ཆེ། སྐྱབ་དྲགས་གཉིས་ཀྱི་ལྷོག་བྱབ་ངེས་པ་ལ་མི་མཐུན་
 དཔེ་གཞི་བྱབ་པ་ངེས་པར་འགོད་མི་དགོས་པར་ཀུན་བདུས་ལས་གསུངས། རིགས་
 སྟོལ་ས་ཀྱང་། སྐྱབ་དྲགས་གཉིས་ཀྱི་ལྷོག་བྱབ་ངེས་པ་ལ། མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་བྱབ་
 པ་ངེས་པར་འགོད་མི་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན། སྐྱབ་དྲགས་གཉིས་ཀྱི་

ལྷོག་བྱུང་ངེས་པ་ལ་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་བྱུང་པ་ངེས་པར་འགོད་མི་དགོས་པའི་གྱུ་
 མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་འཆད་པ་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ།
 ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དེའི་དཔེ་དག་གིས་རབ་རྒྱ་བསྟན་
 ཏོ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པའདད་ལྟར་སྟོན། རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ན་མི་འབྱུང་བ་
 ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད། ཆོས་མཐུན་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་དཔེ་དག་གིས་རབ་རྒྱ་བསྟན་
 ཏོ། ཞེས་དང་། དམ་ཟེ་ལས། དེ་ཕྱིར་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་
 རྒྱ་མཚན་གྱི་ཐུགས་སུ་འགོ་བ་དང་། ལྷོག་བ་དག་སྟོན་པ་ནི། ཆོས་མཐུན་པ་དང་མི་
 མཐུན་པའི་དཔེ་དག་གིས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ལྷོག་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིང་པའི་དགོངས་པ་
 ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། ཞེས་གསུངས།
 སྐྱབ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་ལྷོག་བྱུང་ངེས་པ་ལ་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་བྱུང་པ་ངེས་པར་འགོད་
 མི་དགོས་པར་ཀུན་བརྟུས་དང་། རིགས་སྒོ་ལས་ཇི་ལྟར་བཤད་ཅེ་ན། ཀུན་བརྟུས་
 ལས། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་ཁོ་ལ་བ་དང་ཕྱིར་ཁོ་ལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པར་བཟུང་
 རོ། དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་
 ཅི་རིགས་པར་བཟོད་པར་བྱའོ། ཞེས་དང་། རིགས་སྒོ་ལས། དེའི་ཐེ་ཆོས་ཉིད་
 ཀྱང་མེད་དེ། དེ་མེད་པས་དེ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་བསྟན། ལུང་འདི་
 གཉིས་གཞི་སྒྲིང་བའི་ལུང་དུ་འགྱུར་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་བརྟུས་ལས། ཕྱོགས་ཀྱི་
 ཆོས་ནི་ཞེས་པ་ནས། ཅི་རིགས་པར་བཟོད་པར་བྱའོ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་ལུང་ནི་གཞི་
 སྒྲིང་བའི་ལུང་ཡིན་ཏེ། དེས་སྐྱབ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་ལྷོག་བྱུང་བྱུང་པ་ལ་མི་མཐུན་དཔེ་
 གཞི་བྱུང་པ་ངེས་པར་འགོད་མི་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ཅི་རིགས་པར་དང་
 པོ་གསུམ་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་ཞིང་། ཕྱི་མ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་མི་སྦྱར་བར་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན། རིགས་སྒོ་ལས། དེའི་ཐེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་མེད་

དེ་ཞེས་པ་ནི་གཞི་སྤང་བའི་ལུང་ཡིན་ཏེ། དེས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྐབ་
 པའི་ལྷོག་བྱུང་ངེས་པ་ལ་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་བྱུང་པ་ངེས་པར་འགོད་མི་དགོས་པར་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་དངོས་གྱུར་གྱི་ནམ་
 མཁའ་བཞིན། སྒྲུ་མི་བྱས་སེ་ཞེས་པའི་སྐབ་ངག་ལ་བརྟེན་ནས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུ་
 མི་རྟག་པར་སྐབ་པའི་ལྷོག་བྱུང་རྟགས་རྣམས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ངག་ལ་
 བརྟེན་ནས་དེ་རྟགས་རྣམས་ཏེ། དེ་འདྲའི་ངག་འགོད་པའི་ཆེ། དངོས་གྱུར་གྱི་ནམ་
 མཁའ་བྱས་པ་ལ་འཇུག་གསལ་སྒྲུ་མ་པའི་ཐེ་ཆོས་ཆོལ་བ་དབང་རྣམས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་སྐད་དུ་ཡང་རང་འགྲུལ་ལས། དེ་ལ་རབ་དུ་བསྟན་ན་ཡང་། ཆོས་མི་མཐུན་པའི་
 དཔེ་གཞིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྒྲུ་མ་དུ་དོགས་ཤིང་གཞི་སྤང་པར་མཛད་དོ། ཞེས་བཤད།
 ལྷ་ཀྱས། དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་གཞིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྒྲུ་མ་དུ་
 དགོངས་ཤིང་། རིགས་བའི་སློབ་ལ་སོགས་པ་ལས་གཞི་སྤང་པར་མཛད་དོ། །འདི་
 ལྷར་དེའི་ཕྱིར་འདི་སྐད་དུ། འོན། གང་གི་ཆེ་ཕྱི་ཆོལ་བ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་
 རྟག་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་དེའི་ཆེ། ཇི་ལྷར་རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་ཉིད་སློབ་ཅེས་བཤུ་ལ་བ་
 དང་། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་གཞི་སྤང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར་ཐེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་མེད་དེ།
 དེ་མེད་པས་དེ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤུ་དང་། ཅེས་གསུངས། སྐབས་འདིའི་
 རམ་མཁའ་ཞེས་པ་དངོས་གྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་བྱེད་དེ། དེ་ལྟ་མིན་ན། རིགས་སློ་
 ལས་དེ་མེད་པས་དེ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་འགྲུལ་བའི་ཕྱིར། ལྷ་ཀྱས་འདི་
 ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུའི་གཏན་ཆོག་གསལ་ལོ། །རང་བཞིན་མ་
 དམིགས་པ་ལ་ནི་འདོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་ལས་ནི་སློབ་སྟེ། དམིགས་པ་བསྟན་པར་བྱ་
 བ་ཡིན་ན་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཞེན། འདི་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ འགྲུལ་བཤད་
 ལས་དེ་ལྷར་བཤད་པ་མི་འཐུང་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་ཆོས་

དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་གཞི་མ་གྲུབ་གྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་བཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་དྲགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་
 ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ལྷོག་བྱུང་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་དེ། བུམ་པ་ཚད་
 མས་མ་དམིགས་པའི་དྲགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་
 པ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་ན། གཞི་གྲུབ་དགོས་ཞེས་པ་ནི་
 རྒྱ་གྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ འབྲེལ་བཤད་ལས། རང་བཞིན་མ་
 དམིགས་པ་ལ་འདོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ནི། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་
 དམིགས་པའི་དྲགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་
 པར་སྐྱབ་པའི་ལྷོག་བྱུང་རྟོགས་པ་ལ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་དྲགས་ཀྱིས་
 བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་དག་
 ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་གྲུབ་པ་དེས་པར་འགོད་དགོས་པའི་དོན་
 ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བུམ་པ་ཡོད་ན། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པས་བྱུང་།
 བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་ནི་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་སོ། །
 ཞེས་པའི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་དྲགས་ཀྱིས་བུམ་པ་
 ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ལྷོག་བྱུང་རྟོགས་པ་
 སྲིད་བའི་ཕྱིར་དང་། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་ན། བུམ་པ་མེད་པས་བྱུང་།
 དཔེར་ན་གཟུགས་མེད་ཁམས་བཞིན། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་
 ནི་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་སོ་ཞེས་པའི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། བུམ་པ་ཚད་
 མས་མ་དམིགས་པའི་དྲགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་
 པ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ལྷོག་བྱུང་རྟོགས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྐར་བས་པ་ཁ་ཅིག་
 འབྲས་རང་གི་དྲགས་ཡང་དག་གི་མི་མཐུན་དཔེ་རྣམས་སུ་བྱུང་པ་ཡོད་ན་ལྷོག་བྱུང་བུ་

བླ་པ་སྐྱེས་བའི་ལུང་དང་སྦྱར་བ།

གཉིས་པ་བླ་པ་སྐྱེས་བའི་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱེས་མི་ཏྲག་པར་སྦྱབ་
 པའི་ལྷོག་བྱུང་ངེས་པ། བྱས་མི་ཏྲག་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་ལྷོས་ཏེ། བྱས་ཏྲགས་
 ཀྱིས་སྐྱེས་མི་ཏྲག་པར་སྦྱབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྦྱབ་ངག་དང་། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱེས་
 མི་ཏྲག་པར་སྦྱབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྦྱབ་ངག་གང་རུང་གཅིག་སྒྲོས་པས་ཀྱང་།
 བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱེས་མི་ཏྲག་པར་སྦྱབ་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་གི་བྱུང་བ་གཉིས་ཀ་ལ་བླ་
 པ་སྐྱེ་ཅུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཀུན་བརྟུས་དང་རིགས་སྒོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས། རང་འབྲེལ་
 ལས། ཡང་ན་དོན་གྱི་གོ་བས་གང་ཡང་རུང་བ་གཉིས་ཀ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཤད་ལྷུ་ལས། འདི་ལ་སྒྲོབ་
 དཔོན་གྱི་ཆོག་དང་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དོན་གྱི་གོ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་སྒྲོས་
 ཏེ། གཞུང་འདི་ནམས་རིགས་པའི་སྒོ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་དེར་ཡང་སྒྲོབ་
 དཔོན་དཔེས་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་དང་། འབྲས་བུའི་གཏན་ཆོགས་ལ་གོ་རིམ་
 བཞིན་དུ། དེའི་ངོ་བོ་དང་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ལ་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་གྱི་མཐོང་བ་དང་། མ་
 མཐོང་བ་ཙམ་ནི་མིན་ནོ་སྟེ་དཔོན་དང་། དོན་གྱི་གོ་བས་དཔེ་གཅིག་བཟོད་པས་
 གཅིག་ཤོས་བྱུང་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

ལྟོས་ཞེས་འཆད་པ་ལ། སྟོབ་དཔོན་དབང་ཕུག་སྟེ་ན་དེ། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་
 དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ལྟོག་བྱུང་ཆད་མས་ངེས་པ་དེ། ལྟོག་གཞི་བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་
 དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ཆད་མས་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པར་ཐལ།
 བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ལྟོག་བྱུང་ཆད་མས་ངེས་པ་བྱས་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མི་ད་པར་ཆད་མས་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 ཚད་པ་དེ་ལ་བྱུང་པ་མེད་ཀྱི་ལན་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཕྱིར་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ། ཞེས་
 མོགས་གསུངས། དེས་ན་རང་འགྲེལ་ལས་གཞི་སྤང་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡོད་
 དེ། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ལྟོག་བྱུང་ཆད་མས་ངེས་པ་དེ་ལྟོག་
 གཞི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པ་དེ་གཞི་སྤང་
 བའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན། དེ་ཕྱིར་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ། ཞེས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་
 བ། སྟོན་མེད་དེ། སྐབས་འདིའི་མི་མཐུན་དཔེ་དང་། མི་མཐུན་པའི་གཞི་དང་།
 མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནུས་ནུས་གངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་
 ལུགས་ལ་གཞུང་འདི་ནུས། གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། ཞེས་པ་
 ལས་འཕྲོས་ནས་དབང་ཕུག་སྟེ་པའི་ཚད་སྤང་འཆད་བྱེད་ཡིན་ཅིང་། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་
 སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ཆད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། བྱས་
 དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ལྟོག་བྱུང་བྱུང་པ་ཡོད་ཅེས་པ་གཞི་སྤང་པའི་དོན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བཤད་གནིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མ་གྲུབ་སྐྱར་བ་བཟོད་བུ་མིན། །
 ཞེས་བྱ་བ་ལས་འཕྲོས་ནས་དོགས་པ་གཅོད་ཅིང་གཞི་མ་གྲུབ་མི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་བ་
 དང་། མི་མཐུན་དཔེ་མ་གོད་པར་ཡང་ལྟོག་བྱུང་དོགས་པ་ཡོད་པ་གཞི་སྤང་བའི་
 དོན་དུ་བཞེད། དེ་ལྟར་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་གཞུང་འདི། གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ནི་
 ཚུལ་གསུམ་ལའང་། ཞེས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་སྤང་ལྟར་དོགས་པ་གཅོད་པ་ཡིན་གྱི།

གང་དག་མི་མཐུན་དཔེ་ནི། དཔེར་བཞོན་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྒྱུད་ནས། རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་
 ལྟོས་མི་དགོས་པར་སྐབ་པ་དེའི་དོན་མིན་སྟེ་ཞེས་དང་། མ་གྲུབ་སྐབ་པའི་འབྲོས་རྒྱུ་
 བར་སྐབ་ན་ཅུང་ཟད་བཤད་དུ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་དོན་དོར་བར་འགྱུར་བས་སྐབ་ལྟར་
 བཤད་དོ་ཞེས་གསུངས། དེས་ན། དེ་ཕྱིར་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 དོན། དབང་ཕྱུག་སྟེ་ཆོད་པ་དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་
 སྐབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆད་མས་མ་ངེས་ཀྱང་། བྱས་མི་དྲག་གི་འབྲེལ་བ་དཔེའི་
 སྐར་དུ་བསྟན་པས་ཀྱང་བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐབ་པའི་ཕྱོགས་བྱས་དྲགས་ཕུས་
 བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དཔེ་ལ་འབྲེལ་བ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་
 འཆད་པ་ལ། དཔེ་ལ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། མི་
 ཤེས་པ་ལ་སྟོན་དེ་ཞེས་བཤད་ན། བྱས་མི་དྲག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བཞིན།
 སྐྱ་བྱས་པར་ཆད་མས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་གྱི་ངོར་བྱས་མི་དྲག་གི་འབྲེལ་བ་བཞིན་པའི་
 དགོས་པ་མེད་དམ་ཞེ་ན། བྱས་མི་དྲག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བཞིན་པར། སྐྱ་
 བྱས་པ་ཤེས་འདོད་ཀྱི་ཐེ་ཆོས་དང་ལྟན་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་མཁས་པའི་ངོར་བྱས་མི་དྲག་གི་
 འབྲེལ་བ་བཞིན་དགོས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ངོར་བྱས་མི་དྲག་གི་འབྲེལ་བ་སྐབ་མི་དགོས་ཏེ།
 དེའི་ངོར་བྱས་མི་དྲག་གི་འབྲེལ་བ་དང་། སྐྱ་བྱས་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྐྱ་བྱས་པར་
 སྐབ་པའི་གཏན་ཆོགས་འབའ་ཞིག་བཞིན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རང་
 གོ་དོན་དུ་དཔེ་བཞིན་པའི་དོན་དེ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། དེའི་ཆོད་བཞིན་པས་ཅི་ཞིག་
 བྱ་ཞེས་གསུངས། ཁ་ཅིག་ ཅ་འབྲེལ་འདི་ན་མས་ཀྱིས་བྱས་མི་དྲག་གི་འབྲེལ་བ་ཆད་
 མས་ཤེས་ཟིན་མ་བཞིན། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཤེས་
 ཀྱང་། དན་ལས་དུ་མེད་བའི་རྒྱུ་ལ་ལ། སྐྱ་བྱས་ཞེས་པའི་ངག་སྐབ་ངག་ཡང་དག་
 དུ་བསྟན་ཞེས་ཟེར། ཡང་ཕྱིས་ཀྱི་ཁ་ཅིག་ བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐབ་པའི་

ཕྱོགས་ཚེས་ཚད་མས་ངེས་ཀྱང་དུན་ལམ་དུ་མེད། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་
 སྐྱབ་པའི་བྱབ་འབྲེལ་ཤེས་ཟིན་མ་བཤེད། གང་དུ་ཡང་བྱས་ན་མི་དྲག་པས་བྱབ་ཅེས་
 བཤེད་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་མཁས་པ་ལ། སྐྱ་རྒྱུ་ནམས་ཀྱིས་འོ་ན་སྐྱ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་
 ངག་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཞུང་འདིའི་ཆ་འབྲེལ་ནམས་ཀྱིས་བསྟན་ཞེས་ཟེར་བ་
 མི་འཐད་དེ། མཁས་པ་ནམས་ལ་ནི། གང་ན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་བཤེད་པར་ཟད། །
 ཅེས་པའི་མཁས་པ་དེ་སྐྱ་བྱས་པ་ལ་ཤེས་འདོད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་དང་ལྟན་ཞིང་། བྱས་མི་དྲག་
 གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བཤེད་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཡིན་གྱི། དེ་བྱས་དྲགས་ཀྱིས་
 སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཚེས་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་དུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཚེས་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་
 མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཀུམ་། གང་དག་ལ་དེའི་ངོ་བོ་དང་། རྒྱུ་འོ་ངོ་བོས་
 རང་གི་ཚད་མས་ཇི་ལྟ་བ་བྱུབ་ལ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཚེས་ཚམས་ངེས་པའི་མཁས་པ་དེ་
 ནམས་ལ་ནི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུང་འདི་ནམས་ཀྱིས་བྱས་དྲགས་
 ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཚེས་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་བསྟན་པ་ཡིན་
 གྱི། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཚེས་རྒྱུང་བ་བཤེད་པའི་སྐྱབ་
 ངག་ཡང་དག་ཡོད་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱལ་ཚབ་ཚོས་ཇེས་བཀའ་བ་ནི་ལེགས་
 པར་བཤད་པའོ། །ཁོ་ན་རེ། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་བྱབ་འབྲེལ་
 ཚད་མས་ངེས་ཟིན་མ་བཤེད་པའི་བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་ཡང་
 དག་གི་ངོར་བྱས་མི་དྲག་གི་འབྲེལ་བ་བཤེད་མི་དགོས་པར་ཟེལ། དེས་བྱས་མི་དྲག་གི་
 འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བཤེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། མ་བྱུབ་སྟེ། དེའི་ངོར་བྱས་
 དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་བྱབ་པ་དུན་པའི་ཡན་ལག་དུ་བྱས་མི་དྲག་གི་
 འབྲེལ་བ་བཤེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་

པའི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་གི་ངོར་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབ་པའི་ཇེས་སུ་འགྲོ་
 རྟེན་གྱི་བྱུང་པ་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བརྟེན་དགོས་སམ་ཞེས། དེ་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་
 བརྟེན་མི་དགོས་ཏེ། དེའི་ངོར་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབ་པའི་ཇེས་སུ་འགྲོ་
 རྟེན་གྱི་བྱུང་པ་གང་རུང་གཅིག་དངོས་སུ་བརྟེན་པས། དེ་གཉིས་ཀ་བྱན་པའི་བྱན་ཤེས་
 སྐྱེ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན་ཞེས་
 གསུངས། གཞུང་འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། འབྲེལ་བ་དང་རྟགས་
 ཀྱི་རྩལ་དུ་གྱུར་པའི་བྱུང་པ་ངེས་དཀའ་སྟེ་མེད་པར་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དེ་ལ། འདི་
 འདྲི་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་དཀའ་པར་ཡོད་པས། དེ་བཤད་ན་
 འདིའི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ ཁོ་ན་རེ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་དང་བྱས་རྟགས་
 ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབ་པའི་བྱུང་པ་ངེས་དཀའ་སྟེ་མེད་པར་མེད་ཟེར་ན། འོ་ན།
 བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟེན་མ་བརྟེན། སྐྱ་བྱས་པར་མི་ཤེས་ཤེས་རུང་དུ་ཡོད་
 པའི་ཚོལ་བ་ལ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་
 མི་རྟག་པར་སྐབ་པའི་བྱུང་པ་བརྟེན་དགོས་སམ་མི་དགོས། དགོས་ན་དེ་འདྲའི་ཚོལ་
 བ་ལ་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་བརྟེན་དགོས་
 པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པ་གང་ཞིག་ བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་དང་། བྱས་
 རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབ་པའི་བྱུང་པ་གཉིས་ངེས་དཀའ་སྟེ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི། གཏན་ཆོགས་འབའ་ཞིག་བརྟེན་པར་ཟད།
 ཅས་པའི་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། མི་དགོས་ན། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 འབྲེལ་ཤེས་ན། ཞེས་པའི་བསྟན་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཚོལ་བ་ལ།
 བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབ་
 པའི་བྱུང་པ་བརྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུངས། མཁས་པ་

ཆམས་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་བ་རགས་པ་འབྱུང་བ་དེ་འཆར་ཆེ་སྟེ། འོན་ཤེས་བྱ་ཆོས་
 ཅན། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ།
 བྱས་མི་ཉག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བཟེད། སྐྱ་བྱས་པར་མི་ཤེས་ཤེས་ཅུང་དུ་ཡོད་
 པའི་རྟོལ་བ་ལ། བྱས་མི་ཉག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་
 མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་བྱབ་པ་བཟོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས།
 མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེས་བྱས་མི་ཉག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བཟེད་པའི་ཕྱིར།
 མ་བྱབ་ན། དེ་འབྲེལ་རྟོལ་བ་ལ་བྱས་མི་ཉག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་
 འབྲེལ་བ་བཟོད་པར་བས་སྒྲུངས་པ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། གཞན་ཡང་། དེ་འབྲེལ་རྟོལ་
 བ་ལ་བྱས་མི་ཉག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འབྲེལ་བ་བཟོད་དགོས་པར་ཐལ།
 དེ་འབྲེལ་རྟོལ་བ་ལ་བྱས་མི་ཉག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་ཉགས་ཀྱིས་
 སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་བྱབ་པ་བཟོད་དགོས་པ་གང་ཞིག བྱས་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་
 ཀྱི་བྱབ་པ་བཟོད་པའི་ངག་ཡིན་ན། བྱས་མི་ཉག་གི་འབྲེལ་བ་བཟོད་པའི་ངག་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་འདིའི་དོན་ལ། སྐར་གྱི་རྟོལ་བ་དེ་ལ། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་
 མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་བྱབ་པ་བྲན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ། བྱས་ཉགས་ཀྱི་སྐྱ་མི་ཉག་པར་
 སྐྱབ་པའི་བྱབ་པ་བཟོད་དགོས་སམ་མི་དགོས། དགོས་ན། དེ་འབྲེལ་རྟོལ་བ་ལ་
 བྱས་མི་ཉག་གི་འབྲེལ་བ་བྲན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འབྲེལ་བ་བཟོད་དགོས་པར་ཐལ།
 དམ་བཅའ་འཐད་པ་གང་ཞིག བྱས་མི་ཉག་གི་འབྲེལ་བ་དང་། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་
 མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་བྱབ་པ་གཉིས་ངེས་དཀའ་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
 གཉིས་ཀ་ཁས། འདོད་ན། མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དང་
 འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་
 དང་འགལ། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་བྱས་ན་ཅུང་ཙམ་སྒྲུང་ན་ཡང་། དོགས་

པ་འདི་ཡོད་དེ། བྱས་མི་ཏྲག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བཟུང་དཔེ་གང་ཟག་ལ།
 བྱས་མི་ཏྲག་གི་འབྲེལ་བ་དྲན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་མི་ཏྲག་གི་འབྲེལ་བ་བཟུང་དགོས་
 པར་ཐལ། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་བྱབ་པ་ཤེས་ཟིན་མ་བཟུང་དཔེ་
 གང་ཟག་ལ་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་བྱབ་པ་དྲན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་
 བྱབ་པ་བཟུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་
 པའི་སྐྱབ་པ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་ཡང་དག་ལ། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་
 སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་བྱབ་པ་དྲན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱབ་པ་བཟུང་དགོས་པ་གང་ཞིག་
 དེ་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བྱབ་པ་ཤེས་ཟིན་མ་བཟུང་དཔེ་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཏྲགས་ཕྱི་མ་གྲུབ་ཟེ། དེ་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བྱབ་པ་ཆད་མས་ཤེས་པའི་གང་
 ཟག་གང་ཞིག་ བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བྱབ་པ་བཟུང་དཔེ་གང་ཟག་ཡིན་ན།
 བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བྱབ་པ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་
 ལྷགས་ནི། ཁོ་ན་རེ། བྱས་མི་ཏྲག་གི་འབྲེལ་བ་དང་། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་
 པར་སྐྱབ་པའི་བྱབ་པ་ལ་ངེས་དཀའ་སྒྲིབ་པར་མི་དོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ཕྱི་མ་བཟུང་
 ཀྱིས་འགོག་ཚུལ་ནི། བྱས་མི་ཏྲག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བཟུང་དཔེ་དྲན་ལམ་ཏུ་
 ཡོད་པའི་གང་ཟག་ལ་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་བྱབ་པ་དྲན་པའི་ཡན་
 ལག་ཏུ་བྱབ་པ་བཟུང་དགོས་མཁ་མི་དགོས། དགོས་ན། དེ་ལ་བྱས་མི་ཏྲག་གི་
 འབྲེལ་བ་དྲན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་མི་ཏྲག་གི་འབྲེལ་བ་བཟུང་དགོས་པར་ཐལ། དེ་
 ལ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བྱབ་པ་དྲན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བྱབ་པ་བཟུང་དགོས་པ་གང་ཞིག་
 བྱས་མི་ཏྲག་གི་འབྲེལ་བ་དྲན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བྱབ་
 པ་དྲན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན་
 མོང་། དེར་ཐལ། བྱས་མི་ཏྲག་གི་འབྲེལ་བ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།

བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྒྲིམ་མི་ཏྲག་པར་སྒྱུབ་པའི་བྱུང་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། བྱས་མི་ཏྲག་གི་
 འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བཟེད་པའི་གང་ཟག་ལ། བྱས་མི་ཏྲག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པའི་
 ཕྱིར་དུ་བྱས་མི་ཏྲག་གི་འབྲེལ་བ་བཟོད་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 མ་ཁས་པ་ནུས་ལ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་སྒྲིམ་དང་འགལ། ཇི་བ་གཉིས་པ་ལ།
 བྱས་མི་ཏྲག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བཟེད་པར་དམ་ལམ་དུ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ལ།
 བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་སྒྱུབ་ཀྱི་བྱུང་པ་དམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱུང་པ་བཟོད་དགོས་པ་མེད་དོ་
 ཞེན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱས་མི་ཏྲག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བཟེད་པར་དམ་ལམ་
 དུ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ལ། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྒྲིམ་མི་ཏྲག་པར་སྒྱུབ་པའི་བྱུང་པ་དམ་པའི་
 ཕྱིར་དུ་བྱུང་པ་གཉིས་ཀ་བཟོད་མི་དགོས་ཀྱང་གང་རུང་གཅིག་བཟོད་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
 གཞུང་དེ་བྱས་མི་ཏྲག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་ནས་བཟེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བྱས་མི་ཏྲག་གི་འབྲེལ་བ་བཟེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
 དེ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱས་མི་ཏྲག་གི་
 འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བཟེད་པའི་གང་ཟག་ལ་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྒྲིམ་མི་ཏྲག་པར་སྒྱུབ་པའི་
 བྱུང་པ་བཟོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལ་བྱས་མི་ཏྲག་གི་འབྲེལ་བ་བཟོད་མི་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། དར་ཐལ། དེས་བྱས་མི་ཏྲག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བཟེད་པའི་ཕྱིར།
 ཅུ་བར་འདོད་ན། གཞུང་ཕྱི་མ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་ན། ཐལ་འགྱུར་ཕྱི་མ་ལ་མ་
 བྱས་མི། བྱས་མི་ཏྲག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བཟེད་པའི་གང་ཟག་ལ་བྱས་མི་ཏྲག་
 གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱན་མི་དགོས་ཀྱང་། ཤེས་ཟིན་དེ་ཉིད་སྒྲིམ་མི་ཏྲག་པར་
 སྒྱུབ་པའི་བྱུང་པ་གོ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྐྱན་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་ཟིན་པ་

བསྐྱབ་བྱར་འགལ་ཡང་། སྐབ་བྱེད་དུ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། ལེགས་པར་བཤད་
 པའོ། དེ་ཕྱིར་རྒྱ་དང་རང་བཞིན་དག ཁེས་སོགས་འགལ་དྲགས་ཀྱི་བྱབ་བའི་
 འབྲུབ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཆད་ཅེ་ན། དེ་ཕྱིར་དེ་ཙམ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་རང་གི་
 དྲགས་ཡང་དག་གི་བྱབ་པ་འབྲུབ་པ་དྲགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པར་བྱུབ་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་དྲགས་ཡང་དག་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་
 བྱབ་པ་ངེས་པ་དྲགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པར་བྱུབ་ཅེས་བཤད་པ་ལ།
 དེ་ཕྱིར་རྒྱ་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས། དགག་དྲགས་ཡང་དག་གི་གཙོ་བོ་གཉིས་པོ་
 དེར་འདུས་སམ་མ་འདུས་ཞེ་ན། དགག་དྲགས་ཡང་དག་གི་གཙོ་བོ་གཉིས་པོ་དེར་མ་
 འདུས་ཏེ། བུམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་དྲགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཆད་མས་མ་
 དམིགས་པའི་སྟོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་
 དྲགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པ་ལ། དམིགས་པར་ནི། རིགས་ལྡན་དེ་
 མི་དམིགས་པར་ཡང་། ཞེས་གསུངས། དགག་དྲགས་ཡང་དག་གི་གཙོ་བོ་དེ་བསྐྱེད་
 ན་གསུམ་དུ་འདུས་ཀྱང་། སྐྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དུ་མར་དབྱེ་བྱང་ཞེས་འཆད་
 པ་ལ། དེ་ལྟར་མི་དམིགས་འདི་རྣམ་གསུམ། ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གིས་
 འཆད། གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དྲགས་མི་
 མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྟོག་བྱབ་དང་། མཐུན་སྟོགས་ལ་མཐོང་བ་
 ཙམ་གྱིས་རྗེས་བྱུབ་བྱུབ་པ་བཀག་ནས། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་བྱབ་པ་འབྲུབ་པ་དྲགས་
 ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དེའི་དོན་བསྐྱུས་ནས་འཆད་པ་
 ལ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་འཕ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་། རྒྱ་
 དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་འཕ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། རྒྱ་ཡི་ནི། འབྲས་བུ་འབྲུལ་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་བསྐྱེད་དང་། རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལས་ཞེས་སོགས་

ཀྲིས། དེ་ཕྱིར་དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་འཆད་པར་བྱེད། མ་
 མཐོང་ལས་མིན་མཐོང་ལས་མིན། ཞེས་པས། གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་
 ལ་འང་ཞེས་པ་ནས། གཏན་ཆོགས་མེད་སྟབ་ཡིན་ནམ་ཅི། ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་
 བསྟུ་འཆད། འདྲིར་གསུང་སྟོས་ནམས་སུ། མ་མཐོང་ལས་མིན་མཐོང་ལས་མིན་
 ཞེས་པས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཞེས་པ་ནས། གཏན་ཆོགས་མེད་སྟབ་
 ཡིན་ནམ་ཅི། ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་བསྟུ་འཆད་ཅེས་གསུངས་པ། འྲིལ་འདྲེལ་
 པ་མིན་ཞིང་གཞུང་གི་ཐོབ་ཆ་དང་ཀྱང་མིན་པར་མངོན་ཏེ། གཞུང་འདྲིར་མཆོན་གཞི་ལ་
 མཆོན་ཉིད་ངེས་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་འཆད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་ཡིན་གྱི། འོག་ཕྱོགས་
 གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྟངས་འཆད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་འབྲེལ་
 བ་ལ་ལྟོས་པའི་དོན་བསྟུས་ནས། མི་ལྟོས་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའི་དོན་བསྟུ་ནི། གཞན་དུ་
 གཞན་ནི་གཞན་དག་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་མིན་ན་གཅིག་
 ལྟོག་པས་ཞེས་པའི་དོན་བསྟུ་བའི་སྟོན་ནས། འབྲས་དྲགས་ཡང་དག་གི་ཇེས་སུ་འགྲོ་
 ལྟོག་གི་བྱུང་བ་ངེས་པ་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་མི་ལྟོས་ན། ཏུ་ཅང་ཐལ་བའི་དོན་བསྟུ་
 འཆད་པ་ལ། གཞན་དུ་གཞན་ནི་གཞན་དག་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་
 བཞིན་གཅིག་གཅིག་ཉི་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བའི་སྟོན་ནས། རང་བཞིན་
 གྱི་དྲགས་ཡང་དག་གི་བྱུང་བ་ངེས་པ་དྲགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་མི་ལྟོས་ན།
 ཏུ་ཅང་ཐལ་བའི་དོན་བསྟུ་འཆད་པ་ལ། དོན་གཞན་གྱི་མཆོན་ཅན་གྱི་ཆོས། ཞེས་
 སོགས་གསུངས། ཆོས་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱ་མཆོན་ཕྱིར། ཡིན་པར་གྱུར་ན་དེ་གཞན་
 ཉིད། ཁྱེད་པའི་རང་འབྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་དེ་དག་གྱང་འཐད་པར་བྱེད་པ་མིན་ན།
 གང་ཡང་གང་ལས་འཐད་པ་མེད་པས་རིལ་ཇེས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། ཉེས་ན་ལྟོན་
 ཅིག་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དག་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་ཐམས་ཅད་ཉི་བར་སྟོར་བར་འགྱུར་

རོ། རྟེ་ལྷ་མིན་ན་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བའས། མི་འཐད་པར་ཟད་དེ།
 དོན་ཁས་སྒངས་ནས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། འདིའི་
 དོན་ལ་ཆོས་རྒྱུས་པ་ཆ་སོགས་མ་ཁས་པ་ཁ་ཅིག་ དངོས་པོ་བྱམ་པ་དང་རྫས་གཅིག་མ་
 ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན། བྱམ་སྐྱམ་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་བྱམ་པ་དང་
 རྫས་ཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱམ་བྱ་དང་ཡང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉམས་
 ཁས། འདོད་ན། བྱམ་སྐྱམ་གཉིས་སྒྲིའཇིག་ཅིག་ཅར་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་འབྲས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་འདོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱ་བ་
 ཆེ་ཆུང་ལ་རྫས་གཅིག་མི་སྲིད་དོ། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡང་རིགས་གཏེར་
 ལས། སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྫས་གཅིག་ན། །ཡན་ལག་ཅན་ཡང་རྩི་ལྟར་དགག་ཅིས་
 སོགས་གསུངས། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དངོས་པོ་དང་བྱམ་པ་རྫས་སྐྱམ་གྲུབ་པར་
 ཐལ། དེ་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཀྱང་མིན། དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མ་བྱུང་ན། འདི་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པ་འང་མེད། ཅིས་སོགས་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་
 པའི་གཞུང་དང་འགལ། ཉམས་སྦྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། སྦྱི་གསལ་རྫས་གཞན་དུ་འདོད་
 པའི་བྱེ་བྲག་བའི་ལྷགས་ཚུགས་པར་འགྱུར་རོ། གཞན་ཡང་བྱོད་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ན།
 ཤ་ལྷག་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྷག་པ་དང་དོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 བྱུང་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་དེའི་རང་གི་དོ་བོ་ཡིན་ནོ། །
 རང་གི་དོ་བོ་ཡོངས་སུ་བོར་ནས་ཀྱང་རྩི་ལྟར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་དོ་བོ་ཁོ་ན་དོ་
 བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་འཕད་ལྷགས། ཤིང་དེ་ནི་ཤིང་ཤ་བ་
 ཞེས་བྱ་བ་དེའི་དོ་བོ། རང་གི་དོ་བོ་ཡོངས་སུ་བོར་ནས་རྩི་ལྟར་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པར་
 འགྱུར་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་གི་དོ་བོ་ཁོ་ན་ཤིང་གི་རང་གི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་དོ་བོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཤིང་ཤ་བའི་དོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་འགལ། རང་ལྷགས།

ཆོས་དེ་དོན་དེ་ཞེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་གྱི་དོན་ནི་བྱས་མི་དྲག་ཇུས་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་གཉིས་རྒྱ་རྒྱེན་ཇུས་ཐ་དད་ལས་སྡུ་ཕྱིར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དྲགས་ཁས། མ་བྲལ་ན།
 དངོས་པོར་རིལ་ཇུས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་མི་དྲག་སྡུ་ཕྱིར་སྐྱེས་ཀྱང་ཇུས་
 གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱངས་ཅན་ན་རེ། འདོད་དེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱི་
 གཙོ་བོའི་ངང་དུ་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་སྐྱི་འཇིག་ཅིག་ཅར་དུ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཕན་འདོགས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཤུ་ཀྱར། ཡོན་ཏན་གསུམ་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་
 པར་མེད་པར་འདོད་དོ་ཞེས་གསུངས།།

དེ་ཕྱིར་རྒྱ་དང་རང་བཞིན་དག །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ།
 འདིར་གཞུང་སྡུ་ཕྱི་འགལ་བ་སྤང་བ།

༥ དེ་ཕྱིར་རྒྱ་དང་རང་བཞིན་དག །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། གཞུང་སྡུ་ཕྱི་འགལ་
 བ་སྤོང་བ་དང་། འཁྲེལ་ཆེ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེ་བྲག་ཏུ་
 བཤད་པ། ཞར་ལ་དོན་སྐྱབ་ཀྱི་དྲགས་དང་། ཐ་སྡད་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། འདིར་མ་དམིགས་པའི་ཅུ་བའི་དབྱེ་བ་
 གསུམ་དུ་བསྟན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་སྐྱབ་དང་། ཞེས་
 པར་མ་དམིགས་པའི་དྲགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་ནས་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་།
 ཡང་འདིར་བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་སོ་སོར་བསྟན་པ་

མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷོ་པ་ལ་བཞད་པ་རུང་བའི། ཞེས་པར་བྱུང་མ་དམིགས་པ་
 རང་བཞིན་མ་དམིགས་པར་བསྐྱུས་ནས་བསྐྱུན་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 ལྷོ་པ་ལ་བཞད་པ་དམིགས་པའི་དྲགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་བསྐྱུན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་སྐྱབ་དང་། ཞེས་པར་མ་དམིགས་པའི་དྲགས་ཡང་དག་གི་
 དབྱེ་བ་བསྐྱུན་པ་དང་སྐྱོན་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས། སྐྱོན་མེད་དེ། འདིར་བཞད་
 པའི་གསུམ་པ་ནི། འབྲེལ་བ་ལ་ལྷོ་པ་ལ་དྲགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་གཙོ་བོར་བསྐྱུན་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་སྐྱབ་དང་། ཞེས་སོགས་བཞི་
 གསུངས་པ་ནི། གང་གང་དུ་འདུ་བའི་བསྐྱུང་བའི་དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འབྲེལ་བ་ལ་ལྷོ་པ་ལ་དྲགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་གཙོ་བོར་བསྐྱུན་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས། ལྷོ་པ་ལ་བཞད་པ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་
 ཡིན་ཏེ། ལྷོ་པ་ལ་དམིགས་པའི་དྲགས་ལ་དྲགས་བྱའི་ཆོས་དེ་ཡོད་ན། དྲགས་གཞི་
 དང་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འབྲེལ་པར་རུང་བ་དང་། མི་རུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དང་
 བོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་གསུངས་ཤིང་།
 གཉིས་པ་ལ་བདག་གཅིག་དང་། དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་རང་དབང་དུ་ཡོད་པ་ནི། ལྷོ་པ་
 བྱེད་མ་དམིགས་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས། ལྷོ་པ་ལ་བཞད་པ་མ་དམིགས་པ་གཉིས་དངོས་སུ་
 གསུངས་ནས། འགལ་དམིགས་དང་འབྲེལ་བ་ལྷོ་པ་ལ་དམིགས་པ་གཞན་ནམས།
 བདག་གཅིག་དང་། དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བར་རང་དབང་དུ་མེད་པས། དེ་གཉིས་ཀྱི་
 རང་དུ་བསྐྱུས་ནས་བསྐྱུན་པའི་ཕྱིར།

འབྲེལ་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་དྲགས་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ།

གཉིས་པ། འབྲེལ་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་དྲགས་ཀྱི་ནམ་གཞག་བཤད་པ་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། བུམ་མེད་དོན་རྩ་བུས་ནས། དེ་ཕྱིར་གྲོལ་གྱི་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཐ་སྐད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། འགོད་ཚུལ་ལ་ཡང་། བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྐད་བྱར་རུང་སྟེ་ཞེས་འགོད་པ་ནི་ཞིབ་རྩ་མ་དཔྱད་པ་སྟེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནམས་ཀྱི་དོན་རིམ་པ་བཞིན་རྩ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་དྲགས་ཡང་དག་གི་མཚན་གཞི་ལ་དཔྱད་ན། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་དྲགས་ཡང་དག་གིས་ཐ་སྐད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ན། གྲུབ་ཟིན་གྱི་དོན་དང་། བསྐྱབ་སྐྱུའི་ཐ་སྐད་གང་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་སྐར་བསམ་པ་ཁ་ཅིག་བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་མེད་ནི་གྲུབ་ཟིན་གྱི་དོན་དང་། ས་ཕྱོགས་དེར་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྐད་བྱར་རུང་ནི། བསྐྱབ་སྐྱུའི་ཐ་སྐད་ཡིན་ལ། འགོད་ཚུལ་ཡང་། ས་ཕྱོགས་དེ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྐད་བྱར་རུང་སྟེ། བུམ་པ་སྐར་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། བུམ་པ་མེད་དེ། བུམ་པ་སྐར་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་མི་དགོད་དེ། དྲགས་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཆེ། བསྐྱབ་བྱ་ཡང་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྐད་བྱར་རུང་བའི་དོན། བུམ་མེད་རྩ་སྐྱོལ་ལ་འབྲུལ་བས་ཞེན་རུང་ཙམ་ལ་བྱེད་ཀྱི་བུམ་མེད་ཀྱི་སྐྱུས་བརྗོད་རུང་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཆུ་མིག་པ་དང་། ས་སྐྱུ་གོང་མ་ནམས་གསུངས། ལྷགས་དེ་དར་རྒྱུ་པས་འགོག་ཚུལ་ནི། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་དྲགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་

རྟོགས་སྐབ་པ་མེད་པར་སྐབ་པའི་ཐ་སྟན་པར་རུ་སྐབ་དགོས་གི་ཕྱིར་སྐོལ་ཡང་
 དག་ཅོས་ཅན། བྱིས་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སྐབ་པ་མེད་
 པར་འཛིན་པའི་སྟོ་དེ་ཞིན་ཡུལ་ལ་མ་འབྱུལ་བར་ངེས་པར་ཐལ། བྱིས་བུམ་པ་ཚད་
 མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སྐབ་པ་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་གང་
 ཞིག་ བྱིས་སྟོ་དོན་མཐུན་དང་དོན་མི་མཐུན་གྱི་བདེའ་ལ་བྱང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཅོས་ཅན། བྱིས་དེ་འདྲའི་ས་ཕྱོགས་སྐབ་
 བུམ་པ་མེད་པ་སྐྱ་སྐྱོམ་འབྱུལ་བས་ཞིན་རུ་རུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དངོས། གཞན་ཡང་། དེ་ཅོས་ཅན། ས་
 ཕྱོགས་དེར་བུམ་པ་མེད་ཅེས་པའི་སྐྱ་དེ་སྐྱ་དོན་མཐུན་རུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་པར་ཐལ། ས་ཕྱོགས་དེར་བུམ་པ་མེད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གང་
 ཞིག་ སྐྱ་དོན་མཐུན་དང་དོན་མི་མཐུན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མ་ཕྱོངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཅོས་ཅན། དེ་འདྲའི་ས་ཕྱོགས་དེར་
 བུམ་པ་མེད་པ་སྐྱ་སྐྱོམ་འབྱུལ་བས་ཞིན་རུ་རུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་གྱི་དོན་འདི་ལྟར་ཡིན་གྱི་ས་ཕྱོགས་
 དེར་བུམ་པ་མེད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེར་བུམ་པ་མེད་པར་
 ངེས་པའི་སྟོ་དེ་ཐ་སྟན་དང་བཟློད་པ་སྐྱའི་ཐ་སྟན་ཚད་མས་སྐབ་དགོས་ཞེས་མི་བྱ་མྱེ།
 དེས་ན་སྐྱའི་ཐོ་གནག་ཇི་མོ་ཅོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་མྱེ།
 གནག་ཇི་མོ་བར་གྲགས་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་
 སུམ་གྱིས་བསལ་ལོ། ཁོ་ན་རེ། རང་འབྲེལ་ལས། དེ་དགག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་
 གང་ཅོགས་ལ་དེའི་གང་ཅོགས་ཞེས་བཤད་ཅེས་དང་། ལྷུ་མཚན་གྱི་སྐྱ་ཤེས་སྐབ་
 ཅེས་དང་། སྐྱ་སྐྱ་ཐེ་ཅོས་མེད་པར་གྲུབ་ཅེས་པའི་ལྷུར་ཡིན་ཞེས། ལྷུ་མཚན་གྱི་སྐྱ་

ཤེས་བྱ་བ་ཅེས་སོགས་སྒྲིབ་པ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་གྱི། སྒྲིབ་པ་འགོད་པའི་ཆེ།
 བུམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེ། བུམ་པ་
 ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་དགོས་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། ཕྱོགས་གྱི་
 ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ན་བུམ་པ་མེད་དེ། དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་སྒྲིབ་བྱུང་པ་མ་
 དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རིགས་ཐིག་ལས། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ནི།
 དཔེར་ན། འདིན་བུམ་པ་མེད་དེ། དམིགས་པའི་རིག་བྱུང་བྱུང་པ་ལས་མི་དམིགས་
 བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཞེས་དང་། འདི་ཡང་དཔེར་ན་ཐིག་བར་བྱེད་བ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། མི་མིན་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ལུགས་ནི།
 བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེ། བུམ་པ་ཆད་མས་མ་
 དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ། གཞི་དེར་བུམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་
 བྱ་བ་ཟིན་གྱི་དོན་དང་གཞི་དེར་བུམ་པ་མེད་པར་བསྐྱབ་སྐྱུའི་ཐ་སྙད་ཡིན་ནོ། །མཁས་
 པ་ཆེན་པོ་ཉ་དཔོན་ཀུན་དགའ་དཔལ་ན་རེ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་
 ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བུམ་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བུམ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
 མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་ཏུ་རུང་སྟེ། སྤང་རུང་
 བུམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
 གཉིས་པ་ནི། མདུན་གྱི་ས་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན།
 མདུན་གྱི་ས་ཕྱོགས་འདི་ལ་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་སྐྱེ་རུང་ཡིན་ཏེ། མདུན་གྱིས་ས་
 ཕྱོགས་འདི་ལ་སྤང་རུང་བུམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། རྟགས་སྐྱེ་ཆོགས་གངས་ཆང་གིས་འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་
 སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་གསུངས། དེ་འགོག་བ་ལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་
 ལས། སྐྱེ་ཆོགས་གངས་ཆང་གིས་འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་འདོད་པ་

ནི་ཆེར་འབྱུང་ལོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རོན་ནི། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་བྱུང་བྱེད་རང་
 བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་པོ་གང་རུང་གོ་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་
 ཆོས་ཡིན་ན། མེད་དགག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་དངོས་ལ་དངོས་པའི་
 ཆཱ། །ཁས་སྒྲངས་མེད་པར་དགག་པ་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
 རྒྱ་ལས་འབྲས་བྱ་བྱུང་པ་ན། འདི་འམ་རང་བཞིན་ནང་འདུས་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་
 པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། རྣམ་པར་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྱུང་པ་ཆད་མས་མ་
 དམིགས་པ་དེ། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱབ་བྱུང་པའི་གཞི། བྱུང་པ་ཆད་མས་མ་
 དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སྐྱ་རྣམ་པར་གཞག་བྱའི་འབྲས་བྱ་བྱུང་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ལྟར་ན། དེ་སྐབས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབ་རྟགས་ཡང་དག་
 ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་དེ་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་
 དགོས། དེ་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབ་རྟགས་
 ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས། ཕྱི་མ་གྲུབ་ཅིང་། འདི་དམི་རྩས་
 ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། གཅིག་ནི་དགག་
 པའི་གཏན་ཆོགས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།
 འབྲེལ་ཡུལ་ལ་ཡང་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་ལ། ངོ་བོ་ལ་ཡང་བྱུང་ཆེ་བ་དང་།
 བྱུང་མཉམ་པ་གཉིས་སྤངས་ལ། བྱུང་བྱེད་སྤང་རུང་ཡིན་ན། བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་
 པ་འཇུག་བའི་དུས་དང་། བྱུང་མཉམ་སྤང་རུང་ཡིན་ན་སྤར་འཕད་པ་ལྟར་རང་བཞིན་
 མ་དམིགས་པ་འཇུག་པའི་དུས་སོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་དཔྱད་ན།
 ཁ་ཅིག་ ལུང་འདིའི་ཆོག་ཟིན་ལྟར་ན། དེ་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་

ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ལས་ཁྱབ་ཆེ་བའི་དེ་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱའི་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་གཅིག་པའི་བྱབ་བྱེད་བཀག་པ་རྟགས་སུ་སྒྱུར་བ་ཡིན་དགོས་པ་དང་།
 དེ་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་བྱབ་མཉམ་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཀག་
 པ་རྟགས་སུ་སྒྱུར་བའི་དེ་སྐབས་ཀྱི་འབྲེལ་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་རྒྱལ་གསུམ་ཡིན་ན། དེ་
 སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིས་པའི་དོན་ཡིན་
 ནམ་མེད། ཞེ་ན། ཆོས་ཟིན་ལྟར་ན་བྱབ་པ་དེ་གཉིས་ཞེས་གྲིས་བཞེས་པ་འདྲ་ན་
 འང་། དོགས་པ་འདི་ཡོད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་བདེན་པའི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་
 མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མཚན་བདག་མེད་དུ་སྐབས་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་ལས་ཁྱབ་ཆེ་
 བའི་དེ་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཅིག་པའི་བྱབ་བྱེད་བཀག་པ་རྟགས་སུ་སྒྱུར་
 བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་བྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་བྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མདོ་
 སྟེ་བས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་བདེན་པའི་དུ་མ་གང་རུང་མ་
 གྲུབ་པ་དེ། གཞི་ལམ་ནཱ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་སྐབས་པའི་བྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་རང་རྒྱུད་པས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལྟར་ནཱ་བཤད་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། བདེན་
 པའི་གཅིག་དང་བདེན་པའི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་གྲུབ་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་ལ་ཡང་ཁྱབ་ཆེ་
 རུང་མེད། གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་ཡོད་པ་དང་ཡོད་པ་ལ་ཡང་ཁྱབ་ཆེ་རུང་མེད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མི་སྣུང་བ་མ་དམིགས་པའི་བྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་སོགས་
 གྱང་། དགག་བྱའི་ཆོས་ལས་ཁྱབ་ཆེ་བའི་བྱབ་བྱེད་བཀག་པ་རྟགས་སུ་སྒྱུར་བ་མ་ཡིན་
 པར་མདོན་ནོ། །འོ་ན། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་
 གང་ཞེ་ན། དེའི་དོན་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་།

རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་དྭགས་འཇུག་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས། ཡང་ན།
 དགག་དྭགས་བཅུ་གཅིག་དུ་ཕྱེ་བའི་འབྲེལ་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་བཞིའི་འཇུག་དུས་ཀྱི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་ལོ། །དེས་ན། དེ་སྐབས་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག དེ་སྐབས་
 ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་པའི་མེད་དགག་དྭགས་སུ་སྦྱར་བ། དེ་སྐབས་
 ཀྱི་འབྲེལ་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་དྭགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། འབྲེལ་རྒྱ་མ་དམིགས་
 པའི་དྭགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེན་བཞི་ལས། སོ་སའི་མཚན་གཞིན། དེགས་ཐིག་དར་
 རྒྱུ་ལས། དགུན་མཚོ་ཆེན་པོ་མི་གཡོ་བ་སྤངས་པ་འཐིབ་དུས་ནམ་མཁའ་འོ་ཟེ་ཅམ་
 དུ་གྱུར་པ་ན། དུ་བ་དང་སྤངས་པའི་བྱད་པར་མི་ཤེས་ཤིང་། མེ་ཡོད་ན་ངེས་ཅུས་
 པའི་ཆོ། མེས་དབེན་པའི་མཚོ་ཆེན་པོ་འདི་ཆོས་ཅན། དུ་བ་མེད་དེ། མེ་མེད་བའི་
 ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཤིང་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་དུ་ངེས་ཅུས་ཤིང་།
 ཤིང་མེད་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ངེས་པ་འདྲིན་མི་ཅུས་པའི་ཆོ། ཤིང་གིས་དག་པའི་
 བྲག་རྩྭ་ན་ཆོས་ཅན། ཤིང་མེད་དེ། ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་
 ནི། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེ། བུམ་
 པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། སྤང་གི་ཆར་དུ་བ་ཡོད་
 ན་མངོན་སུམ་ལ་སྤང་དུ་རུང་ཞིང་། འོག་གི་ཆར་མེ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིར་རྒྱོལ་གྱི་མངོན་
 སུམ་ལ་སྤང་དུ་མི་རུང་བའི་ངོས་བཞི་ཀུན་ནས་བསྐྱར་བའི་དུ་བས་དབེན་པའི་དང་དུ་སྒྲ་
 གཤམ་མེད་པ་ན་ཆོས་ཅན། དུ་བའི་དངོས་རྒྱ་ཅུས་པ་ཐོགས་མེད་མེད་དེ། དངོས་
 འབྲས་དུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། སོ་སའི་མཚན་གཞི་གཞན་དུ་དབྱད་པར་
 བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་འབྲེལ་ལས། རྒྱ་དང་བྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ནི།
 གཉིས་ཀའི་ཡང་གཏན་ཆོགས་སེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དའི་འབྲེལ་པའད་ཤུགས།
 གཉིས་ཀའི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགག་པ་དང་དགག་པའི་ཐ་སྦྱད་ཀྱི་འོ་ཞེས་དང་།

འཐད་ལྷན་ལས། འབྲས་བུ་དང་བྱུང་པར་བྱ་བ་ལྟར་རྒྱུ་དང་བྱུང་པར་
བྱེད་པ་མི་དམིགས་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། མེད་པའི་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་གོ་བར་
བྱེད་ལ། འབྲས་བུ་དང་བྱུང་པར་བྱ་བ་ལྟར་རྒྱུ་དང་བྱུང་པ་ལ་ནི། མེད་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་
ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་སྒྲུབ་པས་པ་ལ་ཆེ་བ་དང་། བྱུང་པར་བྱ་
ཉ་དཔོན་སོགས་མཁས་པ་ནམས་ན་རེ། གཞུང་འདི་ནམས་ཀྱིས་མེ་མེད་པ་དེ་མེ་མེད་
མཚན་མེའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་དོན་སྐྱབ་ཀྱི་དྲགས་ཡང་དག་དང་། མེ་
མེད་པ་དེ་མེ་མེད་མཚན་མེའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་
དྲགས་སྐབས་ལྟར་པ་ཡིན་གྱི། མེ་མེད་པ་དེ་གཞི་དེ་དུ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་དོན་སྐྱབ་ཀྱི་
དྲགས་དང་། ཐ་སྙད་སྐྱབ་པའི་དྲགས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། མེ་མེད་པ་
དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་ཀྱི་དྲགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྐྱབ་ཀྱི་དྲགས་
ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མེ་མེད་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་ཀྱི་དྲགས་ཡང་དག་
ཡིན་ན། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་དྲགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས། དེའི་ཐ་སྙད་སྐྱབ་ཀྱི་
དྲགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་དྲགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བྱེད་ལྷན་ན། མེ་མེད་པ་དེ་མེ་མེད་མཚན་མེའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་
མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་དྲགས་སུ་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་མི་
འཐད་དེ། དུ་བ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མེ་མེད་པ་
དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྐྱབ་ཀྱི་དྲགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་དྲགས་ཡང་
དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ། དོན་སྐྱབ་ཀྱི་
དྲགས་ཡང་དག་དང་། ཐ་སྙད་སྐྱབ་ཀྱི་དྲགས་ཡང་དག་འགལ་ལམ་མི་འགལ་ཞེ་ན།
ཁོ་ན་རེ། དེ་གཉིས་འགལ་ཏེ། དོན་དང་ཐ་སྙད་འགལ་བའི་ཕྱིར། མཚན་བྱུང་པ་
མཚན་ཉིད་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་མ་བྱུང་ན། དགག་པ་དང་སྐྱབ་པ་

གཉིས་འགལ་བའི་ཆ་ནས། དག་ག་ཏྲགས་དང་སྐྱབ་ཏྲགས་གཉིས་འགལ་བར་འཛོམ་
 པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འོན་ཏེ། རོན་སྐྱབ་ཀྱི་ཏྲགས་དང་ཐ་སྐྱད་སྐྱབ་ཀྱི་ཏྲགས་མི་
 འགལ་ཏེ། མི་མེད་པ་དེ་མི་མེད་མཚན་མའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པའི་རོན་དང་ཐ་སྐྱད་
 གཉིས་ཀ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དག་ག་ཏྲགས་དང་སྐྱབ་ཏྲགས་མི་འགལ་བར་
 ཐལ། བྱས་པས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་ཡང་སྐྱབ། དེས་སྐྱ་ཏྲག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡང་སྐྱབ་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། འདིའི་རོན་ལ་མ་བས་པ་ཁ་ཅིག དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ།
 དག་ག་ཏྲགས་དང་སྐྱབ་ཏྲགས་གཉིས་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་དག་ག་པ་དང་སྐྱབ་པ་
 ཡིན་མིན་གྱི་ཆ་ནས་འབྱེད། རོན་སྐྱབ་ཀྱི་ཏྲགས་དང་ཐ་སྐྱད་སྐྱབ་ཀྱི་ཏྲགས་དངོས་ཀྱི་
 བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་རོན་དང་ཐ་སྐྱད་ཡིན་མིན་གྱི་ཆ་ནས་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས་ཤིང་། སྤར་གྱི་རང་འགྲུལ་དང་། འཐད་ལྷན་ནམས་ཀྱི་རོན་ཡང་། མི་
 མེད་པ་དེ་མི་མེད་མཚན་མའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རོན་སྐྱབ་ཀྱི་ཏྲགས་
 དང་། ཐ་སྐྱད་སྐྱབ་ཀྱི་ཏྲགས་ཡང་དག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། ཤིང་མེད་པ་དེ་ཤིང་
 མེད་ཀྱི་བྲག་ཇོང་ན་ཤ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རོན་སྐྱབ་ཀྱི་ཏྲགས་ཡང་དག་དང་། ཐ་
 སྐྱད་སྐྱབ་ཀྱི་ཏྲགས་ཡང་དག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེ་ནམས་
 ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བྲག་བྱེད་མ་
 དམིགས་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་གང་ཅུང་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རོན་དང་ཐ་སྐྱད་གཉིས་ཀ་
 སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པ་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་
 པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་ཏྲགས་ཡང་དག་
 ཡིན་པས་བྲག་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཏྲགས་དེ་ནམས་ཀྱི་བྲག་
 པར་ནི། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཚེས་ཅན་དུ་
 མོང་བའི་གང་ཟག་གིས། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཚེས་ཅན་གྱི་སྡེང་དུ། དེ་

ལྷུ་བ་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་མ་ཟིན་པ། དེ་ལྷུ་བ་ཀྱི་དོན་ལྷུ་བ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་
 དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག རང་ཉིད་དེ་ལྷུ་བ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་
 བའི་གང་ཟག་གིས། དེ་ལྷུ་བ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ། དེ་ལྷུ་བ་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་བྱའི་
 ཆོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་གྲུབ་མ་ཟིན་པ། དེ་ལྷུ་བ་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལྷུ་བ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་
 ཉིད། དེ་གང་ཞིག རང་ཉིད་དེ་ལྷུ་བ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་
 གིས། དེ་ལྷུ་བ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ། དེ་ལྷུ་བ་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་
 དོན་གྲུབ་ཟིན་པ། དེ་ལྷུ་བ་ཀྱི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་ལྷུ་བ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་
 ཉིད། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ནི། མི་མེད་མཚན་མེད་ཀྱི་མཚོར་ཆོས་ཅན།
 དུ་བ་མེད་དེ། མི་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པའི་མཚན་གཞི་ནི།
 བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ན་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེ། བུམ་པ་
 ཆོས་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འདི་ལ་
 ཅུང་ཟད་དབྱེད་ན། བཞེད་པ་དེ་ལྟར་ན། དེ་ལྷུ་བ་ཀྱི་དོན་ལྷུ་བ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་
 ཡིན་ན། རང་ཉིད་དེ་ལྷུ་བ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ལ་དེ་ལྷུ་བ་ཀྱི་
 ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ། དེ་ལྷུ་བ་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་བྱའི་ཆོས་གཅིག་གྲུབ་པས་ཁྱུ་
 དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་བུམ་པ་སྐྱ་སྙད་ཅིག་མར་ལྷུ་བ་པའི་དོན་ལྷུ་བ་ཀྱི་
 རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་རང་འགྲེལ་གྱི་དོན་འཆད་ཚུལ་མི་འཐད་པར་
 འགྱུར་རོ་སྐུམ་དུ་དོགས་སོ། །རང་ལུགས་ནི། ལྷུ་དང་ཁྱུ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ནི་
 གཉིས་ཀའི་ཡང་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ན་ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་དང་། ལྷུ་
 དང་ས་པའི་འཐད་ལྟན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི། ལྷུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དོན་
 ལྷུ་བ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ཐ་སྙད་ལྷུ་བ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཀའི་ཕྱིར་དེ།
 མི་མེད་པ་དེ་མི་མེད་མཚན་མེད་ཀྱི་མཚོར་དུ་བ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པར་ལྷུ་བ་པའི་

དོན་སྐྱབ་གྱི་དྲགས་ཡང་དག་དང་། དེ་གཞི་དེར་དུ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཐ་སྙད་སྐྱབ་
 གྱི་དྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་དྲགས་ཡང་དག་ལ་
 ཡང་དོན་སྐྱབ་གྱི་དྲགས་ཡང་དག་དང་། ཐ་སྙད་སྐྱབ་གྱི་དྲགས་ཡང་དག་གཉིས་ཀ་
 ཡོད་དེ། ཤིང་མེད་པ་དེ་ཤིང་མེད་གྱི་བྲག་ཇོང་ན་གཤམ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཐ་སྙད་སྐྱབ་
 གྱི་དྲགས་ཡང་དག་དང་། དེ་གཞི་དེར་གཤམ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་སྐྱབ་པའི་དོན་
 སྐྱབ་གྱི་དྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱབ་གྱི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་དྲགས་
 ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་གྱི་དོན་སྐྱབ་གྱི་དྲགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་
 ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་གྱི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་གྱི་དྲགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པ་ལུང་དེ་ན་མས་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུ་དང་བྱུང་པར་བྱ་བ་ལྟར་རུང་བ་ལ་ནི་
 མེད་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །ཞེས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་དུ་བ་ཚད་མས་མ་
 དམིགས་པ། མེ་མེད་མཚན་མེའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་དྲགས་ཡང་དག་
 དུ་མོང་པའི་དུས་ཡོད་པ་ལ་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། མེ་མེད་མཚན་མེའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་
 མེད་པར་སྐྱབ་པའི་དྲགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐྱབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་ཡང་དག་
 ཡིན་ན། མཚན་མེའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་
 སྐྱབས་གྱིས་ངེས་པ་འདྲིན་མི་རྣམས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར།

ཞར་ལ་དོན་སྐྱབ་གྱི་དྲགས་དང་ཐ་སྙད་སྐྱབ་གྱི་དྲགས་ཡང་
 དག་གི་དོན་བཤད་པ།

འོ་ན། དོན་སྐྱབ་གྱི་དྲགས་དང་། ཐ་སྙད་སྐྱབ་གྱི་དྲགས་གྱི་བྱུང་པར་གང་ཞེ་ན།

ཁྱོད་དེ་རྒྱལ་གྱི་རྩལ་གསུམ་གང་ཞིག། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱལ་གྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱེད་
 བྱའི་ཆོས་སུ་གཞུང་བྱ་ཡང་ཡིན། མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ།
 དེ་རྒྱལ་གྱི་དོན་རྒྱལ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་
 ཀྱིས་དེ་རྒྱལ་གྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱའི་ཆོས་སུ་གཞུང་བྱ་ཡང་ཡིན། མཚན་བྱ་ཡང་ཡིན་
 པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ། དེ་རྒྱལ་གྱི་ཐ་སྙད་རྒྱལ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།
 དོན་རྒྱལ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན། དོན་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་ཡོད། མཚན་གཞི་ནི། ཏུ་བ་དུ་ལྷན་ལ་ལ་ཆ་ཞིང་སྟེག་པ་
 ཡོད་པར་རྒྱལ་པའི་དོན་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་དང་། བྱས་པ་སྐྱ་རྒྱུད་ཅིག་
 མར་རྒྱལ་པའི་དོན་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། མེ་མེད་པ་མེ་མེད་
 མཚན་མའི་བྱ་མཚོར་ཏུ་བ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པར་རྒྱལ་པའི་དོན་རྒྱལ་གྱི་མ་དམིགས་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་གཞི་ཡིན། ཐ་སྙད་རྒྱལ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་
 བ། ཐ་སྙད་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ། མཚན་
 གཞི་ནི། ཏུ་བ་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་རྒྱལ་པའི་ཐ་སྙད་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་
 དག་དང་། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྒྱལ་པའི་ཐ་སྙད་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་
 དག་དང་། བྱས་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་བྱས་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་
 རྟོགས་སུ་བྱམ་པ་མེད་པར་རྒྱལ་པའི་ཐ་སྙད་རྒྱལ་གྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 གི་མཚན་གཞི་ཡིན། དོན་རྒྱལ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་ཐ་སྙད་རྒྱལ་གྱི་རྟགས་ཡང་
 དག་གཉིས་སྒྲིར་མི་འགལ་ཡང་། བསྐྱེད་བྱ་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་རྒྱལ་གྱི་དོན་རྒྱལ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་རྒྱལ་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་རྒྱལ་གྱི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས། དེ་རྒྱལ་གྱི་ཐ་སྙད་རྒྱལ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན།
 དེ་རྒྱལ་གྱི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་རྒྱལ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་

སྒྲིག་པོ་མར་སྐྱབ་པའི་དོན་སྐྱབ་གྱི་དྲགས་ཡང་དག་ཡིན་ཡང་། ཏུ་བ་དུ་ལྷན་ལ་
 ལ་མེ་ཆད་མས་དམིགས་པར་སྐྱབ་པའི་དོན་སྐྱབ་གྱི་དྲགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། ཏུ་
 ལྷན་གྱི་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཆད་མས་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཏུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 བཞོད་པའི་ཆོ། མེ་ཆད་མས་དམིགས་པ་འགོད་ཚུལ་ཅམ་ཡིན་གྱི། མེ་ཉིད་སྐྱབ་
 པའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏུ་བ་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་
 ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་ཐ་སྐྱད་སྐྱབ་གྱི་དྲགས་ཡང་དག་ཡིན་གྱི། ཏུ་བ་དུ་ལྷན་གྱི་ལ་ལ་ཆ་
 ཞིང་སྟེག་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་ཐ་སྐྱད་སྐྱབ་གྱི་དྲགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། ཆ་ཞིང་
 སྟེག་པ་ཡོད་པ་འགོད་ཚུལ་ཅམ་ཡིན་གྱི། ཆ་ཞིང་སྟེག་པ་ཉིད་དེ་སྐྱབ་གྱི་དངོས་གྱི་
 བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། ཏུ་བ་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 པ་ལས་ལོག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་དྲགས་ཡང་དག་དང་། མེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་
 ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་དགག་དྲགས་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་ནམ་ངེས་གྱི་དགོངས་པར་
 བྱའོ། །འདོད་དག་གི་དོགས་དཔྱད་ལོགས་སུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་བར་བྱའོ། །

ཆད་མར་ཐུག་གསུམ་འཤད་པ།

མེ་ཡི་འབྲས་བུ་དུ་བ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གྱི་དོན།

མེ་ཡི་འབྲས་བུ་དུ་བ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་འབྲས་དྲགས་ཡང་དག་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་
 བྱེད་གྱི་ཆད་མ་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིན། ཁོ་ན་རེ། དྲགས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་
 བ་ཅམ་གྱིས་ཇེས་བྱུང་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ལྟོག་བྱུང་མི་
 འབྱུང་ན། ཏུ་བའི་དྲགས་གྱིས་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་ཇེས་སུ་འགོ་ལྟོག་

གི་བྱུང་པ་འབྲུབ་ཚུལ་དེ་གང་ཞེན་ཡོད་དེ། མི་དུའི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ལ་
 བརྟེན་ནས། དུ་བའི་དྲགས་གིས་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་ཇེས་སུ་འགོ་ལྗོག་
 གི་བྱུང་པ་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མི་དུའི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་དེ་གང་ཞེ་
 ན། དེ་འཆད་པ་ལ། མི་ཡི་འབྲས་བུ་དུ་བ་སྟེ་ཞེས་གསུངས། རང་འབྲེལ་ལས།
 གལ་ཏེ་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བ་དག་ཇེས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྗོག་པ་དྲགས་པའི་དྲན་མ་
 ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་དུ་བས་མི་མ་འབྲུལ་ཞེས་བྱ་བར་དྲགས་ཤིང་། འདི་ལྟར་མི་ཡི་
 འབྲས་བུ་དུ་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་། མི་ཡི་འབྲས་བུ་དུ་བ་སྟེ། །
 ཞེས་སོགས་སྟོག་གཉིས་མི་དུའི་རྒྱ་འབྲས་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་
 བཤད་ནས། གལ་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་སྦྱི་བོའི་མ། ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་བསྟུ་འཆད་པ་ཡིན་
 ཏི། རང་འབྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་སྦྱི་བོའི་མ། རང་བཞིན་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་
 མོ། ཁོན་ཏེ་དེ་མའི་རང་བཞིན་ཡིན། ཇི་ལྟར་དེ་ལས་དུ་བ་འབྱུང་། དུ་བ་དུ་བའི་
 རྒྱ་མིན་ལས། འབྱུང་ན་དེ་ནི་རྒྱ་མེད་འབྱུང་། ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསྟུ་བའི་ཚོགས་སུ་
 བཅད་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྦྱི་བོའི་མ། ཞེས་
 སོགས་གྱིས་མི་དུ་མ་ངེས་པའི་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཐལ་བ་དང་། དེ་མེད་པར་ནི་དེ་ཡོད་
 ན། ཞེས་པས་སྟོས་གྱི་དོན་བསྟུ་པ་དང་། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དུ་བ་དུ་བའི་རྒྱ་
 མིན་ལས། ཞེས་སོགས་ཚོག་རྒྱང་གཉིས་དང་། སྦྱིའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། ཇེས་སུ་
 འགོ་དང་ལྗོག་པ་ལས། ཞེས་སོགས་སྟོག་གཉིས་འཆད་དེ། ཐར་ལམ་གསལ་པ་
 བྱེད་གྱི་ལུགས་སོ། སྦྱོར་དྲི་ག་ལས་མཁས་པ་ཁཅིག་ དུ་བ་དུ་བའི་རྒྱ་མིན་ལས།
 ཞེས་སོགས་རྒྱ་མེད་བཀག་པའི་དོན་བསྟུ་དང་། ཇེས་སུ་འགོ་དང་ལྗོག་པ་ལས། །
 ཞེས་སོགས་གྱི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་སྦྱི་བར་བསྟན་པའི་དོན་བསྟུ་དང་། དེ་ཕྱིར་མི་
 མཐུན་ལས་མི་འབྱུང་། ཞེས་པས། མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་མི་འབྱུང་བའི་དོན་བསྟུ་

ཡིན་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་སྒྲི་བའི་མེ། །ཞེས་སོགས་སྒྲུ་མེད་
 འགོག་པའི་དྲགས་རྒྱས་བཤད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཏུ་བ་ཏུ་བའི་རྒྱ་མིན་ལས། །
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཏུ་བ་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་སྒྲི་བོ་ནས་འབྱུང་བ་ལ་གཞོད་བྱེད་འཆད་པས།
 གལ་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་སྒྲི་བའི་མེ། །ཞེས་པའི་དོན་འཆད་བྱེད་ཏུ་རིགས་པའི་ཕྱིར། ། ༥ །
 མེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཏུ་བ་སྒྲེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འབྲས་དྲགས་ཡང་དག་གི་འབྲེལ་
 བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་དྲགས་ཡང་དག་གི་འབྲེལ་བ་
 ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཏུ་དགོས་
 དཔུང་པ་དང་། རྒྱ་དང་རྒྱ་དེ་ཅིག་མ་གང་ལ་ངེས་པ་དཔུང་པ་གཉིས།

རྒྱ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཏུ་དགོས་དཔུང་པ།

དང་པོ་ནི། མི་ཏུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་ངེས་པ་ལ། ཚད་མ་ཡུག་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ངེས་
 པར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏུ་བ་མེ་ལས་སྒྲི་བར་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་
 ཀྱང་མེ་ཏུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་ངེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ནི། ཏུ་བ་མེ་ལས་སྒྲི་བར་མཐོང་
 བའི་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་མི་ཏུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་གྲུབ་ན། མི་ཏུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་ངེས་པ་ལ་
 ཚད་མ་ཡུག་གསུམ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལ་དགོས་མེད་ཏུ་འགྱུར་རེ་ཞིན། མི་
 འགྱུར་ཏེ། ཏུ་བ་རྒྱ་མེད་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཏུ་བ་རང་དང་རིགས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་
 ལས་སྒྲི་བར་འཛིན་པའི་ལོ་གཞོན་གྱིས་པར་འགོག་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་ཚད་མ་ཡུག་
 གསུམ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ཚད་མ་དེ་གང་ཡིན་ཞིན།
 ཁ་ཅིག་ དང་པོར་མི་ཏུ་གཉིས་ཀ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག་ དེའི་རྗེས་སུ་མི་
 དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག་ དེའི་རྗེས་སུ་ཏུ་བ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག་

དེའི་ཇེས་སུ་མེད་ཀྱི་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག་ དེའི་ཇེས་སུ་མེ་མ་
 དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག་ དེའི་ཇེས་སུ་དུ་བ་མ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་
 གཅིག་སྟེ། ཚད་མ་ཐུག་དུག་ལ་བརྟེན་ནས་མེད་ཀྱི་འབྲས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར།
 དེ་ལ་ཚད་མ་ཐུག་དུག་མི་འཐད་དེ། ཐུག་ནི་ཟུང་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཚད་མ་དུག་ཡོད་པ་
 ཡིན་གྱི། ཟུང་དུག་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཏྲ་བོང་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་ཡིན་
 པར་ཐལ། དང་པོར་ཏྲ་བོང་གཉིས་ཀ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག་ དེའི་ཇེས་སུ་
 ཏྲ་དམིགས། དེའི་ཇེས་སུ་བོང་བྱ་དམིགས། དེའི་ཇེས་སུ་ཏྲ་བོང་གཉིས་ཀ་མ་
 དམིགས། དེའི་ཇེས་སུ་ཏྲ་མ་དམིགས། དེའི་ཇེས་སུ་བོང་བྱ་མ་དམིགས་པའི་མངོན་
 སུམ་གཅིག་གི་དཔེ་ཕྱིར། ཁྲུབ་པ་ཁས། ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ཤྲ་སྟོས་གསུངས།

རང་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མར་ཐུག་གསུམ་ལའད་པ།

རང་ལུགས་ནི། དང་པོར་མེད་ཀྱི་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས་པའི་སྟོགས་འཛིན་པའི་དབང་
 པོའི་མངོན་སུམ་གཅིག་ དེའི་ཇེས་སུ་མེའི་ཇེས་ཁོ་ན་གསར་དུ་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་
 མངོན་སུམ་གཅིག་ དེའི་ཇེས་སུ་ཡུལ་གཞན་ནས་འོངས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་གཞི་
 དེར་དུ་བ་གསར་དུ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག་ དེའི་ཇེས་སུ་མེད་ཀྱི་གཉིས་ཀ་
 དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག་ དེའི་ཇེས་སུ་མེ་མ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག་
 དེའི་ཇེས་སུ་དུ་བ་ཡུལ་གཞན་དུ་མོང་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་གཞི་དེར་དུ་བ་གསར་དུ་མ་
 དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག་སྟེ། ཚད་མ་ཐུག་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས། དུ་བ་ཀྱི་
 མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་རྒྱུར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ།
 སྒར་དུ་བ་མ་དམིགས་པ་དང་། དེའི་ཇེས་སུ་དུ་བ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་

གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཏུ་བ་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏུ་བ་རེས་འགའ་བའི་དངོས་པོར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
 ཚད་མ་རྒྱུད་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཏུ་བ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་
 ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཏུ་བ་མེས་པན་བརྟགས་པའི་
 ལྷོ་བས་ཀྱིས་མེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་བྱེད་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མེ་དུའི་རྒྱ་
 འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་ལྷོ་བས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི།
 མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་དངོས་སུ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེ་དུའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
 རྟགས་པ་རྟགས་ལ་ལྷོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མེ་དུའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ།
 རྒྱུན་ལ་ལྷོས་ནས་ངེས་པ་ཡིན་གྱི། རྟེན་ཅིག་རེ་རེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་མི་རྣམས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཏུ་བ་མཐའི་རྟེན་ཅིག་མ་རྩེར་མཐོང་གི་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་མི་རྣམས་
 པའི་ཕྱིར།

རང་བཞིན་ལ་ཡང་མེད་མིན་འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྩ་བའི་དོན་
 འཆད་རྒྱལ་དང་སྦྲར་བ།

༥ གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་
 ལ། རང་བཞིན་ལ་ཡང་མེད་མི་འབྱུང་། །ཞེས་པ་ནས། གཞན་ལ་ངོ་ཐོ་ཉིད་
 ཀྱིས་འབྱུང་། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་འཆད་རྒྱལ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཏུ་བ་མེ་ལས་
 རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་མ་འབྲུལ་བས་འབྲས་རྟགས་ཀྱིས་རྟགས་ཚེས་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་

བའི་འབྲེལ་བ་བྱུང་མོད། རང་བཞིན་གྱི་དྲགས་ཡང་དག་གི་དྲགས་ཆོས་མེད་ན་མི་
 འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅི་ན། དེའི་ལན་འཆད་པ་ལ། རང་བཞིན་ལ་ཡང་
 མེད་མི་འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། འབྲས་བུ་ནི་དེ་
 ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་ལ་རག་ལས་ན། རང་བཞིན་ཇི་
 ལྟར་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་བཞིན་ལ་ཡང་མེད་མི་འབྱུང་ཞེས་དང་།
 ལྷག་ལ། གཞན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་དང་
 འབྲས་བུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ནི་བསྐྱབས་ཐེན་པས། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ལ་ཇི་
 ལྟར་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། རང་བཞིན་ཡོད་ཅུ་
 དང་། །འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་ཡང་། །ཞེས་སྐར་བཤད་པ་དང་། ཡང་འདིར།
 རང་བཞིན་ལ་ཡང་མེད་མི་འབྱུང་། །ཞེས་བཤད་པ་གཉིས་སྒྲོས་སྒྲོན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན་མེད་
 དེ། རང་བཞིན་ཡོད་ཅུ་དང་ཞེས་སོགས་གྱིས། རང་བཞིན་གྱི་དྲགས་ཡང་དག་གི་
 དྲགས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་དམ་བཅའ་ཅུ་ཞིག་བསྟན་ཅིང་།
 རང་བཞིན་ལ་ཡང་མེད་མི་འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་རང་བཞིན་གྱི་དྲགས་ཡང་དག་
 གི་དྲགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་མདོར་བསྐྱས་ཏེ་འཆད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐར་རང་
 བཞིན་ཡོད་ཅུ་དང་ཞེས་སོགས་གྱིས། རང་བཞིན་གྱི་དྲགས་ཡང་དག་ངོས་བབྱུང་
 ནས་འདིར་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤངས་ནས། གཞན་སེལ་གྱི་ནུམ་གཞག་རྒྱས་པར་བསྟན་
 པའི་འཕྲོས་བཙལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་རང་བཞིན་ལ་ཡང་མེད་མི་འབྱུང་། །ཞེས་སྐར་
 བཤད་པའི་དམ་བཅའ་སྒྲོས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། ཐར་ལམ་གསལ་
 བྱེད་ལས། སྐར་བཤད་པ་དམ་བཅའ་ཅུ་དང་། འདིར་ནི་འབྲེལ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་
 མདོར་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པས་མི་སྒྲོས་ལ། ཡང་ན་སྐར་རང་བཞིན་གྱི་དྲགས་ངོས་བབྱུང་
 ནས་འདིར་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་དང་། གཞན་སེལ་གྱི་ནུམ་གཞག་རྒྱས་པར་བསྟན་

བའི་འཕྲོས་བཅའ་བའི་ཕྱིར་དང་། བདག་གཅིག་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་བའི་རང་ལྷོག་དང་།
 དོན་ལྷོག་ངོས་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞེས་དང་། རྒྱུ་ཡང་། རང་བཞིན་ཡོད་ཅེས་
 དང་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཡང་གཏན་ཆོག་ས་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་
 རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་བྱུབ་ཅིན་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེ་ན།
 བདེན་ན། གཞན་འདི་སྐྱེས་དུ་རང་བཞིན་དེ་ཅེས་དང་འབྲེལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གྱུར་
 པ་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་བཟོད་པ་དེ་ལ་དམ་བཅས་པའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གཏན་
 ཆོག་ས་སུ་འབྱུར་རོ་སྐྱེས་དུ་སེམས་པ་ལས་བྱུབ་པའི་མཐའ་སྒྲིབ་པ་ཡང་། གཞན་སེལ་
 བ་རབ་དུ་བྱུབ་པ་མཚུགས་གསུང་བས། དམ་བཅས་པའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་
 པ་ཉིད་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་སེམས་ཤིང་། དེ་ཅེས་དང་འབྲེལ་བ་ཁོ་ན་མེད་ན།
 སྤར་བཤད་པ་ལས་སྒྲོས་ཏེ། རང་བཞིན་ལ་ཡང་མེད་མི་འབྱུང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ་ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་
 འབྲེལ་བ་ངོས་འབྱེད་གྱི་ཆོད་མ་མདོར་བསྟན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འཆད་པ་ལ། རང་བཞིན་
 ལ་ཡང་མེད་མི་འབྱུང་། ཞེས་སོགས་སྒྲོག་གཅིག་གསུངས། དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤངས་
 ནས་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་གྱིས། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་གཅོད་བཟོད་པར་བྱེད་པར་འབྱུབ། ཅེས་པའི་
 བར་གསུངས། འབྲེལ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་
 སྒྲོར་བ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། རང་བཞིན་བྱད་པར་བྱེ་བྲག་ལས། །
 ཞེས་པ་ནས། མ་བྱས་པས་ནི་མི་འཛིག་བཞིན། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ཡན་
 གྱིས་འབྲེལ་བ་ངོས་བྱེད་གྱི་ཆོད་མ་མདོར་བསྟན་པ་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་བཤད་ནས།
 རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་འབྲེལ་བ་ངོས་བྱེད་གྱི་ཆོད་མ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ།
 རྒྱ་མེད་ཕྱིར་ན་འཛིག་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། གཞན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་འབྱུར་ཞེས་

པའི་བར་གསུངས། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀྱན་རང་བཞིན་གྱིས། ཁྲིམ་སྒྲིག་གིས་ཚུང་
 སྤང་འཆད་ཚུལ་གང་ཞིན། ཐད་དེ་མེད་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། བྱས་མི་དྲག་ཇུས་
 ཐད་དེ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། བྱས་པའི་ཇུས་དང་། མི་དྲག་པའི་ཇུས་
 ཐད་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་མི་དྲག་ཇུས་ཐད་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 བྱས་པ་སྐྱུ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་དམ་བཅའ་ཕྱོགས་གཅིག་དྲགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་
 པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲིམ་ཟེར། ཚུང་པ་དེའི་ལན་
 མདོར་བསྟན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འཆད་པ་ལ། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀྱན་རང་བཞིན་གྱིས། །
 ཁྲིམ་པ་ནས། དེས་ན་ཐད་དེ་ནམ་པར་གནས། ཁྲིམ་པའི་བར་གསུངས། རྒྱུ་ས་
 བཤད་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འཆད་པ་ལ། དོན་གྱི་རང་གི་དོ་བོ་གཅིག་ཅེས་པ་ནས། ནམ་
 གཅོད་བཅོད་པར་བྱེད་པར་གྲུབ་ཅེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡང་རང་འབྲུལ་
 ལས། འོ་ན་ནི་ཐད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད། མི་དྲག་པ་
 ཡིན་པས་དམ་བཅས་པའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་རོ། ཁྲིམ་
 ཉིས་པ་མེད་དེ། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀྱན་རང་བཞིན་གྱིས། ཁྲིམ་དང་། དེས་ན་ཐ་
 དད་ནམ་པར་གནས། ཁྲིམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་འབྲུལ་ལས། དེ་བས་དམ་བཅས་
 པའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ནོ་ཁྲིམ་དང་། ནམ་གཅོད་བཅོད་པར་
 བྱེད་པར་འགྲུབ། ཅིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་འབྲུལ་ལས། དེ་བས་ན་དམ་བཅས་པའི་
 དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཁྲིམ་གསུངས། གང་
 ཕྱིར་དངོས་ཀྱན་ཁྲིམ་སྒྲིག་གི་ཚུང་པ་དེའི་ལན་མདོར་བསྟན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འཆད་ཚུལ་
 གང་ཞིན། སྤང་གྱི་ཚུང་པ་དེ་གཞན་སེལ་གྱི་ནམ་དབྱེ་མ་ཤེས་པའི་ཚུང་པ་ཡིན་པས།
 མོག་མར་གཞན་སེལ་གྱི་ནམ་གཞན་འཆད་པ་ལ། དེ་ཡང་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་
 བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་སེལ་གྱི་ནམ་གཞན་འབད་མེད་དུ་གྲུབ་ཅེས་འཆད་པ་ལ།

གང་ཕྱིར་དངོས་ཀྱན་ཞེས་པ་ནས། རྟོགས་འགྱུར་བ་དག་རབ་ཏུ་བྱེད་ཅིས་པའི་བར་
 གསུངས། སྒྲིལ་སེལ་འབྱུག་ཡིན་ཅིང་། སྒྲུབ་འབྱུག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་རིགས་པས་འབྲུག་པ་དེས་ན། སྒྲུབ་གྱི་རྩོད་པ་དེའི་སྒྲིལ་མེད་ཅིས་
 ལན་དངོས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཕྱིར་བྱེད་པར་གང་ཞིག་ཆོས། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
 དེ་ཡང་གང་ཕྱིར་དངོས་ཀྱན་ཞེས་སོགས་སྒྲོག་གཅིག་གིས་སྒྲུབ་དེ་རང་དང་དངོས་པོར་
 རིགས་མཐུན་པ་སྒྲུབ་མ་ཡིན་པའི་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་ལོག་ རང་དང་དངོས་
 པོར་རིགས་མི་མཐུན་པ་མ་བྱས་པ་དང་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་ལོག་ཅིས་སྒྲིལ་
 པའི་སྒྲོན་སྤུལ་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དེ་བསྟན། དེ་ཕྱིར་གང་དང་གང་ལས་
 དོན་ཞེས་སོགས་ཆོག་ཀྱང་བྱེད་དང་གསུམ་གྱིས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་དེ་
 ཉིད་གྱིས་སྒྲིལ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་རྟག་པ་ལ་
 སོགས་པ་ལས་ལོག་པ་བྱས་ཆེ་ཆུང་དང་། གོ་དཀའ་སྒྲུབ་མ་ཡོད་པར་བྱུང་ཅིས་
 བསྟན། དེའི་བྱེད་པར་གྱི། རྟོགས་འགྱུར་བ་དག་རབ་ཏུ་བྱེད་ཅིས་པས། སྒྲིལ་བྱེད་
 ཆོས་དེ་རྣམས་ལ་བྱས་ཆེ་ཆུང་དང་གོ་དཀའ་སྒྲུབ་མ་ཡོད་པར་བྱུང་པས། སྒྲིལ་བྱེད་ཆོས་མི་
 རྟག་སོགས་ལུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྩོད་བྱེད་གྱི་སྒྲུབ་དང་རྟག་པ་རྣམས་གྱིས་བྱེད་ཆོས་དེ་རྣམས་
 རིམ་གྱིས་ལུལ་དུ་བྱེད་དགོས་ཀྱི། ཅིག་ཅན་དུ་ལུལ་དུ་བྱེད་མི་རུས་པའི་སེལ་འབྱུག་
 གི་རྣམ་གཞག་དེ་བྱུང་ཅིས་བསྟན། དེ་ཕྱིར་བྱེད་པར་གང་ཞིག་ཆོས། །ཞེས་སོགས་
 སྒྲོག་གཅིག་གི་དོན་ནི། སྒྲིལ་བྱེད་ཆོས་དེ་རྣམས་ལུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཆེ་སྒྲིལ་དེ་རྣམས་
 གྱིས་བྱེད་ཆོས་དེ་རྣམས་རིམ་ཅན་དུ་ལུལ་དུ་བྱེད་པར་བྱུང་པས། བྱས་པ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་
 ལས་མ་བྱས་པ་ལས་ལོག་པའི་བྱས་པ་གོ་ཡང་། མི་རྟག་པ་མི་གོ་བ་དང་། མི་རྟག་
 པ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ལས་མི་རྟག་པ་གོ་ཡང་། བྱས་པ་གོ་མི་རུས་པ་བྱུང་། དེ་བྱུང་པས་
 བྱས་མི་རྟག་གཉིས་དངོས་མིང་ཐ་དད་གྱིས་སོ་སོར་གོ་བྱ་ཡིན་པར་བྱུང་། དེ་བྱུང་པས་

བྱས་མི་རྟག་ཐ་དད་ཡིན་པར་བྱལ་པས་སྤར་བཤད་གྱི་ཚེད་པ་དེའི་སྒྲིན་ལས་གྲོལ་བ་
 ཡིན་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན། སྤར་གྱི་ཚེད་པ་དེའི་ལན་རྒྱས་པར་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ།
 དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ ཁྱིམ་པ་ནས། རྣམ་གཅོད་བཟོད་པར་བྱེད་པར་འགྲུབ་
 ཅིས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ཡང་སྐྱབ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོན་གྱི་རྣམས་སྐྱབ་འཇུག་
 ཡིན་ནམ་རྣམས་པའི་དོགས་པ་ཤས་ཆེ་བས། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ ཁྱིམ་པ་
 ནས། རྒྱུ་ཐ་དད་པར་མི་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྐྱབ་པའི་སྒྲོན་གྱི་སེལ་
 འཇུག་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པར་བྱེད། དངོས་དེ་ངོ་བོ་མེད་པར་
 རྟོ། ཞེས་སོགས་གྱིས་རིགས་པ་སྤྲོལ་ལ་བཞེན་ནས་དགག་པའི་སྒྲོན་གྱི་རྣམ་གཅོད་
 གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་སྐྱབ་ཚུལ་དེ་འཆད། སྒྲིན་དེ་དག་ཉིད། རྣམ་གཅོད་བཟོད་པར་བྱེད་
 པར་འགྲུབ། ཁྱིམ་པས་དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་བསྟུན་ནས་འཆད་པར་བྱེད་དེ། དང་པོ་
 སྐྱབ་པའི་སྒྲོན་གྱི་སེལ་འཇུག་དུ་སྐྱབ་པ་ལ། སྒྲོན་གྱི་སེལ་འཇུག་ཡིན་པ་ལ་གཞི་བྱེད་
 གྱི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ཁྱིམ་པ་ནས། རྒྱུ་
 ཡོད་དེ་ཉི་རྟགས་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་བར་གསུངས། སེལ་བ་སྐྱབ་པ་ལ། སྒྲོན་གྱི་
 རྣམ་གཅིག་པ་དང་རྣམ་ཐ་དད་ལ་བཞེན་པའི་སྒྲིན་མཚུངས་པའི་ཚེད་པ་སྤངས་ནས་སྒྲོ་
 རྟོག་སེལ་འཇུག་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་འཆད་པ་ལ། དེ་ལ་འང་གཞན་ལས་བརྒྱུག་པ་
 དང་། ཞེས་པ་ནས། བྱ་བ་འདི་ལ་རྒྱ་ཅི་ཡོད་ཅིས་པའི་བར་གསུངས། སྒྲོན་གྱི་
 གཞན་སེལ་བས་འཇུག་ན་གཞན་སེལ་གང་ཡིན་སྟེ་ན། དེའི་ལན་དུ་གཞན་སེལ་
 སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའི་སྒྲོན་སྟེ། སྒྲོན་གྱི་སེལ་འཇུག་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་
 པར་འཆད་པ་ལ། ཐ་དད་དངོས་རྣམས་ལ་བཞེན་ནས། ཁྱིམ་པ་ནས། སྤྱི་ཉིད་དུ་
 རྟོ་འཇུག་གི་རྟོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཞན་གྱི་ཡུགས་གྱི་བད་སྒྲོར་བཀག་
 ནས་དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་སྒྲོན་བད་སྒྲོར་ཚུལ་འཆད་པ་ལ།

སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདར་བཏགས་སྟོན། ཞེས་པ་ནས། དེ་བྱེད་བརྟེན་པའི་དོ་བོའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པའི་བར་གསུངས། སྒྲ་རྟོག་སེལ་འཇུག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་ཅོད་པ་སྟོང་བ་ནི།
 ཤིང་མ་ཡིན་ལས་བསྟོན་པ་ཡིས། ཞེས་པ་ནས། སྒྲ་སྒྲ་ཐད་པར་མི་འགྱུར། །
 ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། དོན་གྱི་རང་གི་དོ་བོ་གཅིག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟོག་སྒྱུ་བ་
 འཇུག་ལ་གཞན་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེས། རང་འབྲེལ་ལས། ཡང་
 སྒྲ་དང་རྟགས་དག་གིས་རྣམ་པར་བཅད་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱི་སྒྱུ་བ་པས་དངོས་པོའི་རང་
 གི་དོ་བོ་ཁོ་ན་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཞེས། ཚད་མ་གཞན་དང་སྒྲ་གཞན་འཇུག་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 གྱིས། ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ག་གསུམ་གྱིས་ཇོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་རྟོག་པ་སེལ་འཇུག་ཏུ་
 བསྟན་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཇོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་རྟོག་པ་སེལ་འཇུག་ཡིན་གྱི། སྒྱུ་བ་
 འཇུག་མིན་པའི་སྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེས་པའི་བྱི་བ་དེ། ཡང་སྒྲ་དང་། རྟགས་དག་
 གིས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། ལན་ནི། སྒྲ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་
 དང་། རྟོག་པ་སེལ་འཇུག་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཚད་མ་གཞན་དང་སྒྲ་གཞན་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྒྱུ་བ་རྟགས་དང་། ཡང་དེ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འཇུག་
 པའི་སྒྲ་དང་རྟོག་པ་སྒྱུ་བ་འཇུག་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཚད་མ་དང་། སྒྲ་གཞན་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དགག་རྟགས་གཅིས་སྟོན་པ་ལ། ཚད་མ་གཞན་དང་སྒྲ་
 གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། ཁོ་ན་དོན་གྱི་རང་གི་དོ་བོ་གཅིག་ཅེས་
 སོགས་ཀྱིས། སྒྲ་རྟོག་སེལ་འཇུག་ཏུ་སྒྱུ་བ་པའི་རྟགས་དང་ཐལ་འགྱུར་གང་བསྟན་ཅི་
 ལ། དེའི་ལན་ལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དེའི་རྟགས་སྒྱུ་བ་པ་ནི། འདི་
 ལས་བཟུང་སྟེ་སྟོན་ལ། ཁྱུ་བ་པ་སྒྱུ་བ་པ་ནི། ཆ་ཤས་སྟོ་འདོགས་ཞེས་པ་ནས་བསྟན་
 ཏི་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། བཤས་བྱུ་བ་དྲི་ག་ཆེན་རིགས་པའི་སྒྱུ་མཚན་ལས། དགག་པ་

འདི་ལྟར་མཇེད་དེ། རང་འབྲེལ་དུ། སྒྲ་ཚེས་ཅན། བྱིད་ལ་འབྲུག་པའི་སྒྲ་དང་རྟོག་
 པ་སེལ་འབྲུག་ཡིན་ཏེ། བྱིད་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་ཚད་མ་གཞན་དང་སྒྲ་གཞན་འབྲུག་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་རང་འབྲེལ་དུ་བཞེད་པ་དེའི་རྟགས་སྒྲུབ་པ། རོན་གྱི་རང་གི་ངོ་པོ་གཅིག་ཅེས་
 སོགས་ཀྱིས་འཆད་པ་དང་། བྱུང་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། ཆ་ཤས་སྒྲོ་འདོགས་ཇི་སྟེད་པ། །
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཚེས་ཅན་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེ་ལས་
 ཚད་མ་གཞན་འབྲུག་པར་ཕྱི་རོལ་བའི་ངོ་པོར་སྒྲུབ་མི་དགོས་ཤིང་། གཞུང་གི་རོན་ལ་
 ཡང་མ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིས་སྒྲ་རྟོག་སྒྲུབ་པས་འབྲུག་ན། རྟགས་དང་
 ཇིས་དཔག་རོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་སྒྲས་ཟིན་ལ་བསྟན་གྱི། ཚེས་ཅན་འཇལ་བའི་ཚད་
 མ་དེ་ལས་ཚད་མ་གཞན་དང་སྒྲ་གཞན་འབྲུག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅི་ཡང་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། སྒྲ་ཚེས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྒྲོར་བ་འདི་
 བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྒྲུབ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ཚེས་ཅན། བྱིད་
 ལ་འབྲུག་པའི་སྒྲ་དང་རྟོག་པ་སེལ་འབྲུག་ཡིན་ཏེ། བྱིད་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་ཚད་མ་གཞན་དང་
 སྒྲ་གཞན་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྒྲོར་བ་འདི་གཞུང་འདིས་བསྟན་པ་གང་
 ཞིག་གཞུང་འདིས་སྒྲོར་བ་དེའི་རྟགས་སྒྲུབ་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་དང་པོ་ཁས་སྤངས། ཆ་ཤས་སྒྲོ་འདོགས་ཇི་སྟེད་པ། ཞེས་པ་ཡང་།
 རྟགས་དེའི་བྱུང་པ་སྒྲུབ་འཆད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན། སྒྲ་ཚེས་ཅན། མི་རྟག་
 སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བྱུང་པ་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཆ་ཤས་སྒྲོ་འདོགས་ཇི་སྟེད་པ། ཞེས་སོགས་རྟགས་དེའི་བྱུང་པ་
 འཆད་བྱེད་གང་ཞིག་ཆ་ཤས་སྒྲོ་འདོགས་ཇི་སྟེད་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟོགས་
 སེལ་འབྲུག་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ལ་མ་བྱས་པ་རྟག་པ་སོགས་སྒྲོ་འདོགས་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་
 བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཚད་མ་ཡང་དེ་སྟེད་འབྲུག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

དཔེར་ན། རོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ ཁྱིམ་པ་དང་། རྗེས་སྐྱོད་པག་པ་ལས་ཀྱང་
 དངོས། ཁྱིམ་སོགས་གཞུང་ལྷ་ཕྱི་ན་མས་ཀྱི་དོན་སྤྲིལ་ན། སྐྱོད་ཀྱི་སྐྱོབ་འཇུག་ཡིན་
 པ་ལ་གཞི་དབྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དངོས་སྐྱོབ་སྒྲན་ནས། རང་སྐྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཕྱགས་ལ་
 བསྒྲན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་ནི། སྐྱོ་འཇུག་བའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པས་སྐྱིད་བྱས་མི་
 རྟག་སོགས་སྐྱོབ་པའི་རྟགས་དང་། དེ་ན་མས་འཇུག་བའི་རྗེས་དཔག་དོན་མེད་པར་
 ཐལ། སྐྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྐྱོབ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཁྱིམ་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཅིག་ །
 གཞུང་ལྷ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྲན་པ་ཡིན་ལ། དེས་འཕངས་པའི་རང་སྐྱོད་ནི། སྐྱོད་ཀྱི་
 ཡུལ་ལ་སེལ་བས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཚེས་ཅན་འཇུག་བའི་ཚད་མ་དེ་ལས་ཚད་མ་
 གཞན་དང་། དེ་བཞིན་པའི་སྐྱོ་ལས་སྐྱོ་གཞན་འཇུག་པ་ལ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱིམ་
 པ་ཡིན་ཅིང་། གཞུང་ལྷ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྲན་པའི་ཐལ་འགྱུར་སོ་སོར་བྱལ་ནས་སྐྱོ་
 རྟག་སྐྱོབ་པས་འཇུག་ན། སྐྱིད་བྱས་མི་རྟག་སོགས་མ་མཐོང་བ་མཐོང་བར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་དུ་སྐྱོ་མི་རྟག་པར་སྐྱོབ་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་དོན་མེད་དེ། སྐྱིད་
 བྱས་མི་རྟག་སོགས་མ་དེས་པ་དེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་
 ཡང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་སྐྱོབ་པ་ནི། སྐྱིད་བྱས་མི་རྟག་སོགས་མ་
 མཐོང་བ་མཐོང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྐྱོ་མི་རྟག་པར་སྐྱོབ་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་
 འཇུག་པ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱོ་འཇིན་མ་དོན་སྐྱུ་མ་གྱིས་སྐྱིད་བྱས་མི་རྟག་མཐོང་བའི་ཕྱིར།
 ཁྱིམ་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་ནས། དེ་ཕྱིར་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་ཚོད་པ་སྟོན་པ་ནི།
 རོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ ཁྱིམ་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་སྐྱོབ་པ་ནི། སྐྱོ་
 རྟག་སྐྱོབ་པས་འཇུག་ན། སྐྱོ་མི་རྟག་པ་མ་དེས་པ་དེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱོ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱོབ་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྐྱོད་ཀྱི་སྐྱོབ་པས་
 འཇུག་ན་སྐྱིད་ཚེས་གཅིག་དེས་པའི་སྐྱོ་དེས་སྐྱིད་ཚེས་ཀུན་དེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱིམ་

པའི་ཐལ་བ་འཕངས་ནས། དེ་ཉིད་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་ཚུལ། ཚུད་སྤོང་དང་
 བཅས་པ་འཆད་པ་ལ། ཇེས་སྤྱད་པག་པ་ལས་ཀྱང་དངོས། ཞེས་སོགས་གསུངས།
 དེ་ལྟར་ཡང་། སྐྱབ་པ་རབ་ཏུ་འབྱུག་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟ་
 བས་ན་མཐོང་བ་ལ་མ་མཐོང་བ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་གཞན་འབྱུག་པ་ནི་མ་ཡིན་
 མོ། ཞེས་དང་། ཇེས་སྤྱད་པག་པ་ལས་ཀྱང་དངོས། ཞེས་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་རང་
 འགྲེལ་ལས། འགའ་ཞིག་མངོན་སུམ་གྱི་མཐོང་བ་ལ་ཚད་མ་གཞན་མི་འབྱུག་པ་
 འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད། གང་གི་ཆེ་ཇེས་སྤྱད་པག་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱབ་པས་དངོས་པོ་
 ཏོགས་པར་བྱེད་ཀྱི་ནུམ་པར་གཅོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཆེ། ཆོས་གཅིག་ངེས་ན་དེ་དང་ཐམ་
 དད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངེས་པས་ཚད་མ་གཞན་མི་འབྱུག་སྟེ། དེ་ངེས་ན་
 དེའི་བདག་ཉིད་མ་ངེས་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་མོ། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 མཁས་གྲུབ་ཀྱི་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོར་བཤད། འོ་ན་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་
 ལུགས་འཛིན་པ་ནུམས་ཀྱིས་དགག་པ་དེ་ནུམས་ལ་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས། གཞུང་དེ་
 ནུམས་ཀྱི་དོན་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེན། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ཅེས་སོགས་
 ཀྱི་རང་འགྲེལ་དུ་བཤད་པའི་དགག་ཏུགས་དང་། སྐྱབ་ཏུགས་གཉིས་པོ་དེའི་ཏུགས་
 སྐྱབ་ཅེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡང་སྐྱད་ཏུགས་དག་གིས་ནུམ་པར་གཅོད་
 པ་ཏོགས་པར་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་པས་དངོས་པོ་རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་མོ། ཞེས་བྱ་བ་ཇི་
 ལྟར་ཤེས་ཞིན། ཚད་མ་གཞན་དང་སྐྱ་གཞན་འབྱུག་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་དོན་གྱི་
 རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ ཅེས་སྤྱད་ཀྱི་ཏུགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཏུགས་སྐྱབ་ལྟར་བཤད་འདུག་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ ཅེས་སོགས་ཆོས་ཅན་
 འཇལ་བའི་ཚད་མ་ལས་ཚད་མ་གཞན་འབྱུག་པ་དང་། དེ་བཟོད་པའི་སྐྱ་ལས་སྐྱ་
 གཞན་བཟོད་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་

བའི་རིགས་པ་གཞུང་འདིས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཆེས་གསལ་ཞིང་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ཅིང་སོགས་ཀྱིས་སྤྱད་གྱི་དྲགས་
 གཉིས་པོ་དེའི་དྲགས་སྐྱབ་འཆད་བྱེད་དུ། རང་འབྲེལ་དང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་
 ལས་གསུངས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། རང་འབྲེལ་དུ་བཀོད་པའི་དྲགས་དེ་གཉིས་སྒྲིལ་མེད་
 དུ་གཞུང་འདི་དག་གིས་སྐྱབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་དྲགས་སྐྱབ་ཅིས་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་བཞིན་དུ་ཆུ་ཤས་སྒྲོ་འདྲགས་ཇི་སྟེད་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱད་གྱི་དྲགས་གཉིས་
 ཀྱི་བྱབ་པ་སྐྱབ་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། དྲགས་གཉིས་པོ་དེའི་བྱབ་པ་སྐྱབ་པ་གསལ་
 བར་བསྟན་པ་ལ་བྱབ་སྐྱབ་ཅིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱད་གྱི་དགག་པ་དེ་རྣམས་
 ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལ་མི་འཇུག་སྟེ། གལ་ཏེ་འཇུག་ན་རང་འབྲེལ་ལ་ཡང་དགག་
 པ་དེ་རྣམས་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་གྱི་ལུགས་ལ་
 ཡང་། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ ཅིང་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོ་དྲགས་སྐྱབ་འཇུག་ལ་གཞོད་
 བྱེད་གྱི་ཐལ་འགྱུར་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། རང་རྒྱུད་ལུགས་ལ་བསྟན་ཏེ། ཐར་ལམ་
 གསལ་བྱེད་ལས། གཞུང་འདིའི་དོན་བསྟན་ཐལ་འགྱུར་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་རང་
 རྒྱུད་ལུགས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། སྒྲོ་དྲགས་ལ་བསམ་མི་འཇུག་ན། སྒྲོ་
 འཛིན་མཛོན་སུམ་གྱིས་སྒྲའི་བྱད་ཆོས་མཐའ་དག་མཛོན་སུམ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ།
 དེས་དངས་པའི་སྒྲའི་ཐལ་པའི་ངེས་ཤེས་དེས་སྒྲའི་བྱད་ཆོས་མཐའ་དག་ངེས་པར་འགྱུར་
 ལ། དེ་ལྟར་ན་ཆོད་མ་གཞན་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལས། ཆོད་མ་གཞན་འཇུག་
 པར་མཐོང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེས་ན་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་གྱི་ལུགས།
 གཞུང་འདིས་སྒྲོ་འཛིན་མཛོན་སུམ་གྱིས་སྒྲོ་མཐོང་བའི་ཆོ་སྒྲའི་དྲག་པ་མཐོང་བ་བཞིན་
 དུ། སྒྲའི་ཐལ་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱེད་གྱིས་སྒྲའི་ཐལ་པའི་ཆོ། སྒྲའི་དྲག་པ་
 ངེས་པར་ཐལ། སྒྲལ་སྐྱབ་པས་འཇུག་པའི་ངེས་ཤེས་གང་ཞིག་ སྒྲ་དང་སྒྲའི་སྟེང་གི་

བྱས་མི་རྟག་ནམས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་སྟོས་ནས་ཀྱང་བྱལ་བ་དེ་རྗེས་གཅིག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་མི་རྟག་པར་སྐྱལ་བའི་
 རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་འབྱུག་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
 ཐལ་འགྱུར་གཅིག་གཞུང་འདིས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། རང་རྒྱུད་ཤུགས་ལ་འཕྱེན་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་ནི། སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ལ་འབྱུག་པའི་སྐྱ་དང་རྟོག་
 པ་སེལ་འབྱུག་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་ཆད་མ་གཞན་དང་སྐྱ་གཞན་འབྱུག་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པའོ། རྟེན་ཡང་སྐྱེས་པའི་ངེས་ཤེས་སྐྱལ་འབྱུག་ཡིན་པ་བཀག་པའི་སྟོན་ནས།
 སྐྱ་རྟོག་སྐྱལ་འབྱུག་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་སྤྱིར་བཏན་པ་ནི། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་
 བོ་གཅིག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ནི། གཞུགས་ཆོས་མཐུན་པ་
 མཐོང་བ་ལས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དོན་བསྟུན་ནི། འབྲུལ་བས་ངེས་པར་མི་
 བྱེད་པས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། སྐྱེས་པའི་ངེས་ཤེས་སྐྱལ་འབྱུག་ཡིན་པ་ལ་
 སྟོན་ཡོད་པར་མ་ཟད། སྐྱའི་སྤྱིང་གི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་སྐྱལ་
 འབྱུག་ཡིན་པ་ལ་ཡང་ཆད་མ་ཕྱི་མ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་སྟོན་ཡོད་ཅེས་བྱེད་གཤུ་
 བསྟན་པ་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་དངོས། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ལ་
 ཚུད་པ་སྤང་བ་ནི། སེལ་བ་ལ། ཞེས་བ་དེར་ནི་ཐལ་མི་འགྱུར། ཞེས་པས་འཆད།
 དེ་ནམས་ཀྱི་དོན་བསྟུན་ནི། དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྟགས་སེལ་བའི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 འཆད། དེ་ཡང་སེལ་འབྱུག་ཏུ་སྐྱལ་བའི་དོན་བསྟུན་པ། དེ་ཕྱིར་དེ་རྟགས་སེལ་བའི་
 ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། སྐྱལ་འབྱུག་བཀག་པའི་དོན་བསྟུན་པ། གཞན་དུ་
 ཆོས་གཞན་བྱལ་བྱུར་ན། ཞེས་སོགས་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་འཆད། ངེས་ཤེས་
 སེལ་འབྱུག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་ཚུད་སྟོང་ནི། མཐོང་བ་འགའ་ལས་ཤེས་པ་གང་། ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་འཆད། སྤྱར་བཏན་པ་ནམས་ཀྱི་བྱལ་དོན་འཆད་པ་ལ། ཆ་ཤས་སྟོ་

འདོགས་ཇི་སྟེང་པ། ཞེས་སོགས་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་འཆད། དེ་ལ་སྒྲིན་སྟོང་
 དགག་པ་ནི། གང་གི་ལྟར་ན་སྒྲོས་བྱུང་པར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། ཆེམས་
 སྒྲོ་འདོགས་ཇི་སྟེང་པ། ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཉིས་པོ་འདི། སྤར་འགྲང་པ་རྣམས་ཀྱི་
 བྱུང་དོན་འཆད་བྱེད་ཡིན་གྱི། དོན་བསྟུ་འཆད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲེལ་དུ་སྒྲིག་
 འདི་དང་ས་ནས། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ་ཞེས་སོགས་
 ཀྱི་བསྟུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ས་བཅད་
 ཆེན་མོར་དོན་བསྟུར་སྟུར་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བྱུང་དོན་འཆད་པ་ལ་དགོངས་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དེ་བྱུང་ན་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་བྱུང་
 པར་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་ས་བཅད་མེད་པས་དེ་འཆད་པ་ལ་གཞུང་འདི་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 མཁས་བྱུང་ཆོས་ཀྱི་ཇི་འེལ་སྤྱོད་ནས་ཀྱིས་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལ་དོགས་པ་བཀོད་པ་
 རྣམས་ཁོ་བོས་རིགས་ལམ་དང་མཐུན་པར་ལན་ལུལ་ཏེ་ཡབ་སྐུས་གཉིས་པལ་ཆེར་
 དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟུབས་པ་ལོ། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ལས། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་
 གཅིག་ ཅེས་སོགས་ཀྱི་རྟགས་བཀོད་པ་དང་། ཇེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་
 དངོས། ཞེས་དང་། གཞན་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་ཕུ་ལ། ཞེས་སོགས་བྱུང་སྟུང་
 མཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། བྲམ་ཟེ་ལས། དེས་ན་དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ཅེས་གསུངས་
 པའི་གཞུང་འདི་དང་མཐུན་པར་གཏན་ཆོགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་དང་། ཇེས་སུ་
 དཔག་པ་ལས་ཀྱང་དངོས། ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཞན་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་
 ལ། སྐྱེའམ་སྟོག་གིས་བྱུང་ན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོས་སོ། བཀའ་ཞིང་བརྟག་
 པའི་སྐྱ་དང་རྟགས་དག་ནི་སྐྱ་དང་ཆོད་མ་གཞན་འབྲུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་སེལ་བའི་
 ཡུལ་ཅན་དུ་སྟུབ་པ་ཡིན་ནོ། སྐྱ་དང་རྟགས་དེ་དག་གཞན་སེལ་བ་རྟགས་པ་ཡིན་ཏེ།
 གང་གི་དེ་ཡོད་པ་ལ། སྐྱ་དང་ཆོད་མ་གཞན་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་གསུངས།

དྲི་ཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་དེ་ལ། བྲམ་ཟེ་ལུགས་
འཛིན་པ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལན་གདབ་དགོས་སོ། ༥ །

གང་ཕྱིར་དངོས་ཀྱན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་དོགས་པ་ཅུང་ཟད་

དཔུང་པ།

དེ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀྱན་རང་བཞིན་གྱིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་དོགས་པ་ཅུང་ཟད་དཔུང་པ་ལ། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀྱན་རང་བཞིན་གྱིས། །
ཞེས་པའི་དངོས་དེ་གསལ་བ་རང་མཚན་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་དམ། དེ་ལ་སྒྱི་ཡིན་པ་ཡང་
ཡོད་དམ། ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྒྱི་གསལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། བྲམ་ཟེའི་
འབྲེལ་བ་ལས། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀྱན་རང་བཞིན་དེ། གསལ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ནི་མ་
ཟད་དེ། སྒྱི་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་
འདིས་སྒྱི་དང་དངོས་པོའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ། ཆོས་ཇི་གཤམ་པ་དང་།
རྒྱལ་ཆ་བ་ཆོས་ཇིས་ཚོད་པ་མཇོང་པའི་ཚོད་ཡིག་ལས། བྲམ་ཟེའི་ལུང་དེ་དང་།
ལེའུ་གསུམ་པའི། དེ་ལྟར་འདོད་ཕྱིར་སྒྲོན་ཡོད་མིན་ཞེས་པའི་ལུང་དེ་དང་། སྒྱི་ཡང་
ཡིན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ན་སྒྲོན་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཤེས་
བྱེད་དུ་བྲངས་ནས། ཟླ་བ་དུན་དུ། སྒྱི་དང་དངོས་པོའི་གཞི་མཐུན་བསྟན་པ་རྒྱལ་ཆ་བ་
ཇིས་ཤེས་བྱེད་དུ་བྲངས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསུང་སྒྲོས་སུ་ལུང་འདིས་བྲམ་ཟེའི་
ལུགས་ལ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྒྱི་དྲག་ཇིས་བསྟན་པར་བཤད་པ་ནི་སྒྲུབ་
དགའ་བས་དགོངས་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་བྲམ་ཟེའི་ལུགས་ལ་ཡང་། འདིའི་སྐབས་
ཀྱི་དངོས་པོའི་རང་མཚན་ཁོ་ན་ཡིན་པས་གསུང་སྒྲོས་སུ་བྲམ་ཟེའི་ལུགས་ལ། འདིའི་

སྐབས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི་བྱས་
 ཟེའི་དགོངས་པ་མིན་ནམ་སྐྱུ་མ་པས་རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྒྱུས་བཀའ་བ་ལྟར་ཁས་སྤངས་
 མོ། རང་བཞིན་ཞེས་པ་སྒྲོས་པ་དགོས་པ་གང་ཡོད་ཅིན། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་
 གལ་འབྱུང་བའི་ལུགས་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་གཞན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་
 ཡིན་ཏེ། སྤྱི་བྱས་མི་རྟག་གསུམ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ལས་ལོག་པའི་ཐ་དད་པའི་ཆ་དེ་དོན་
 དམ་པར་མ་བྱུང་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བོ་ཞེས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ། རང་བཞིན་ཞེས་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྤྱི་བྱས་མི་རྟག་
 གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཆ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་ན། དེ་རང་གིས་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་
 དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཆ་བདེན་བྱུང་དུ་འབྱུང་རེ་ཞེན། མཁས་
 པ་ཁ་ཅིག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་ན། རང་གིས་མཚན་ཉིད་གྱི་བྱུང་མི་དགོས་པ་ལུང་
 དེའི་དོན་ཡིན་གསུངས། རང་ལུགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 གྱིས་བྱུང་དགོས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར།
 འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཟུགས་ནས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་པར་གསུངས་པ་སྤྱི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་སྟེ། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་པར་མདོ་སྡེ་
 པས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། དོན་སྤྱི་གཉིས་གྱིས་གཟུགས་
 མོགས་བདུན་འདོགས་པའི་གནས་དང་། རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
 བྱུང་པ་ཁགས་ན། དེ་དག་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ཤེས་པས་ཚད་མ་པ་ལ་གྲགས་པའི་རང་
 མཚན་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་དང་། གཟུགས་མོགས་བདུན་འདོགས་པའི་གནས་དང་རྟོག་པའི་
 ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་པའི་ཁས་ལེན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ལ་ཡོད་

དོ། ཞེས་དང་། གང་ལ་བད་འདོགས་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་དོན་དེའི་ངོ་བོར་རང་
 མཚན་གྱིས་བྱུང་ན། བད་འབྲུལ་བྱས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར། མིང་གི་སྒྲིབ་པ་སོགས་
 ཀྱི་སྒྲིབ་ཡོད་མེད་ཀྱང་། གཟུགས་སོགས་བད་འདོགས་པའི་གནས་དང་། རྟོག་
 པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པ་ལ་སྒྲིབ་དེར་མི་འགྱུར་རེ་ཞེས་ཉན་
 ཐོས་སྡེ་བ་དག་སྒྲིབ་མེད་ཀྱང་དོན་འདྲའི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་བྱུང་ན། དོན་དམ་པར་བྱུང་དགོས་ན། བརྗོད་བྱེད་ཕྱིར་དེ་དངོས་མིན། །
 ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་ཐར་ལམ་གསལ་ལུང་གི་སྒྲིབ་བརྗོད་ཀྱི་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སྡེ་
 པའི་ལུགས་འདི་ལ། ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་སྟེ། ལུགས་འདི་ལ་ནམ་མཁའ་ཆོས་བདག་ཀྱི་ཁས་ལེན་རིགས་
 པའི་ཕྱིར། ལུགས་འདི་ལ་གཟུགས་ཆོས་བདག་ཀྱི་ཁས་ལེན་རིགས་པ་གང་ཞིག་
 གྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ལུགས་འདི་ལ་ཆོས་བདག་ཡོད་པར་
 ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་བདག་ཁས་ལེན་པའི་སངས་རྒྱུས་པའི་བྱུང་
 མཐའ་སྒྲིབ་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱང་ངེས་ནམ་འབྲུད་ལས་བཤད་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུགས་འདི་ལ་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཏེ། ནམ་
 མཁའ་དེ་བདེན་འཛིན་ཡང་ཡིན། དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡང་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 བྱུང་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། གསུང་རབ་ལས། ཆོས་ཀྱི་
 བདག་འཛིན་དེ་ནམས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུས་
 འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་བདག་འཛིན་མེད་
 དོ། དཔེར་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པ་བཞིན། རྒྱུས་པར་བྱང་ངེས་ནམ་འབྲུད་ཀྱི་
 དོན་ཞིབ་ཀྱི་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁོ་ན་རེ། སྒྲུབ་མི་རྟོག་གསུམ་རང་

བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། དེ་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་ཅེས་སྒྲིམ་ཚན་རང་བཞིན་གྱིས་
 མ་གྲུབ་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞིན། སྒྲིན་མེད་དེ། སྒྲིམ་ཚན་བདེན་པའི་རང་
 བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། སྒྲིམ་ཚན་
 ལ་ངོ་བོ་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ངོ་བོ་མེད་པས་བཟོད་བྱ་མིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁོན་རེ། སྐབས་འདིའི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དཔེར་བཟོད་ན། རྟོག་པ་
 ལ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ན་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་ཡང་ཁོགས་
 ནས་འཛོག་མི་ཤེས་པར་འགྱུར། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བའི་རང་
 མཚན་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ན། རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་ཡང་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་ཁོགས་ཤིང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་
 ཁས་ལེན་དགོས་ལ། རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་དུ་འཛོག་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲི་
 མཚན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཁོགས་ན། དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱང་ཁོགས་ནས་ཚད་མས་གྲུབ་མི་
 ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དངོས་པོར་ཁས་སྒྲུངས་ན། སྒྲི་ཡང་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་
 དགོས་པས། ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཚུལ་གཉིས་
 གཅིག་ཚད་མར་བཟུང་ནས་གཅིག་ཤོས་སུ་འབྲིན་པའི་འགལ་འདྲ་འབའ་ཞིག་ཏུ་
 འགྱུར་བ་འདི་གཞུང་ལུགས་འདིའི་རྟོགས་དཀའི་གནད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དམ་པ་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྒྲི་མཚན་རྟོག་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
 གྲུབ་པར་སྒྲུང་ཞིང་། སྒྲུང་བ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཁོགས་ན། དེ་
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས། དེ་འགོག་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་འཆད་ཅིང་། ཞེས་
 གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡོད་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་ཟེར་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་དོན་

དམ་པར་བྱུང་བ་བཀག་པ་ན་དོན་དམ་པར་བྱུང་བའི་བུ་མ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་
 ལྷང་བ་ཁེགས་ན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་དོན་དམ་སྤྱན་འབྱིན་བར་འགྱུར་བ་ལུང་དང་པོའི་
 དོན་དང་། སྤྱི་མཚན་རྟོག་པ་ལ་དོན་དམ་པར་བྱུང་བར་སྤང་ཞིང་སྤང་བ་ལྟར་དོན་དམ་
 པར་བྱུང་བ་མ་ཁེགས་ན། སྤྱི་མཚན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མ་བྱུང་བས། དེ་འགོག་པའི་རྣམ་
 གཞག་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རང་མཚན་དང་།
 སྤྱི་མཚན་གྱི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་གཞུང་འདིའི་དོན་དུ་བསམ་ནས་
 ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲིས་པར་གནས་པའི་དངོས་པོ། རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད།
 ཡུལ་དུས་ཐུན་མོང་དུ་རྩིས་འགོ་བྱེད་པའི་ཆོས་སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཡུལ་མ་
 འདྲིས་པའི་དོན་ནི། ཤར་ན་ཡོད་ན། ལུབ་ན་མེད་དགོས་པ་དང་། དུས་མ་འདྲིས་
 པའི་དོན། ལྟོ་སྤྱོད་ཀྱིས་ན། ཕྱི་རྩོམ་སྤྱོད་དགོས་པ་དང་། རང་བཞིན་མ་འདྲིས་པའི་
 དོན་ནི། ཁྲ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན། སེར་པོ་ལ་མེད་དགོས་པ་ལ་བྱེད་ཅིས་
 ཟེར། དེ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། དུས་མ་འདྲིས་པར་འཛིན་པའི་སློ་ལྟན་སྤྱོད་དུས།
 ལྟོ་སྤྱོད་ན། ཕྱི་རྩོམ་མེད་པས་བྱུང་བར་བརྩུང་བར་ཐལ། དུས་མ་འདྲིས་པའི་དོན་དེ་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་གཉིས་ལ་འང་རིགས་འདྲ། གཞན་ཡང་། དངོས་པོ་
 ཆོས་ཅན། ལྟོ་སྤྱོད་དུས་ན་མེད་པར་ཐལ། ཕྱི་རྩོམ་དུས་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲ་པོ་
 ཁས། རྟགས་གསལ་ལ་ལ་ལན་འདེབས་ན། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཟེ་བར་གསལ་བས།
 ཆོས་ཅན་མ་བྱུང་བའི་སྤྱི་མ་ན་མཛོས་སོ། །གཞན་ཡང་། ཁྲ་པོ་ཡིན་པའི་པོ་གང་། །
 ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་སྤྱི་མ་གཉིས་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་གཞོད་པར་ཐལ། ཁྲ་པོ་ཡི་ཞེས་
 སོགས་རྟེན་པ་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས། བ་སྤྱང་ཁྲ་པོའི་པོ་པོ་ཡིན་ན། སེར་སྤྱོད་པོ་པོ་
 ཡིན་དགོས་པར་བསྟན། དེ་འབྲས་ཅན་མིན་ལས་ལྡོག་པ། ཞེས་པས། བ་སྤྱང་མ་
 ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དེ། བ་སྤྱང་ཁྲ་པོ་དང་སེར་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་དང་པོ་གཅིག་ཏུ་

བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འབྲེས་པའི་ངོ་བོ་ཆོས་ཅན། བྱོང་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པར་སྒྲིབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་མི་རིགས་
 པར་ཐལ། བྱོང་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཐར་ལམ་
 གསལ་བྱེད་ལས། གཞི་རྒྱམས་ལ་རང་མཚན་གྱི་དོན་ཆད་མས་ཁེགས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པར་སྒྲིབ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལོ་བར་འགྱུར་ལ། ཡུལ་དང་དུས་དང་ངོ་བོ་མ་
 འབྲེས་པ་ཙམ་ཞིག་དངོས་པོ་རྒྱམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་ས་ཀྱང་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཞེས་གསུངས། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་རྟོག་པས་སྒྲོ་མ་བདགས་པར་རང་ངོས་ནས་བྱུབ་
 པ་དེ་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཞི་གཅིག་གི་སྡེང་དུ་ཆད་མས་ཁེགས་
 བ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞི་གཞན་གྱི་སྡེང་ན་ཡང་ཆད་མས་ཁེགས་དགོས་ལ། མདོ་
 གྲེ་པས་ཀྱང་། རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་སྡེང་དུ་ཆད་མས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྣམས་ལ། རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། དོན་དམ་པར་
 དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པའི་ཆོས། སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པ་ལ་དོགས་པ་
 འདི་ལྟར་རོ། །མདོ་གྲེ་པས་བུམ་པ་རྟོག་པས་བདགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་
 མ་བྱུབ་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། མདོ་གྲེ་པས་སྤྱི་མཚན་རྟོག་པས་སྒྲོ་མ་བདགས་པར་
 རང་ངོས་ནས་མ་བྱུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། མདོ་གྲེ་པས་བུམ་པ་
 རྟོག་པས་བདགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་བྱུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་པར་རྒྱུད་
 པས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། བྱོང་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་
 རྒྱམ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལོ། །

རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད།

རང་ལུགས་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་བཤད་པ་ལྟར། རྟོག་པས་བཏགས་པ་
 ཅོམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བྱུང་པ། རང་མཚན་གྱི་མཚན་
 ཉིད། རྟོག་པས་བཏགས་ཅོམ་དུ་བྱུང་པའི་ཚོས། སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་
 མཚན་ནམས་ཡུལ་དུས་མ་འབྲེས་པར་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཞིན། ཡུལ་འབྲེས་པར་
 འཛིན་པའི་སློང་སྤྱོད་བྱུང་པ་ལྟ་བུའི་རང་གི་ཤར་རྒྱུ་གྱི་རྒྱས་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་རེག་པ་ན།
 ཤར་ན་རེག་པ་དེས་རྒྱུ་ན་ཡང་རེག་པར་འཛིན་པས། བྱུང་པའི་ཤར་ལ་རེག་པའི་ཆ་
 དེས། རྒྱུ་ལ་རེག་པ་མ་ཡིན་པ་ཡུལ་མ་འབྲེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་
 འབྲེས་པར་འཛིན་པའི་སློང་སྤྱོད་བསྐྱང་བྱེད་པའི་དོན་ཉིད་མེད་སྐྱེའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་བརྩེད་
 བས་བསྐྱང་བྱེད་པའི་དོན་མེད་སྐྱེའམ་མེད་པ། བསྐྱང་བྱེད་པའི་དོན་མེད་སྐྱེའམ་གཉིས་ངོ་བོ་མ་
 འབྲེས་པའི་དོན་ནོ། །དུས་འབྲེས་པར་འཛིན་པའི་སློང་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་པོ་
 དང་། སྤྱི་དོན་དུས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་བརྩེད་གི་སྤྱི་དོན་དུས་ན་ཡོད་ན། སྤྱི་དོན་
 དུས་ན་ཡོད་པས་བྱུང་པར་བརྩེད་པ་མ་ཡིན་པས། སྤྱི་དོན་དུས་ཀྱི་དངོས་པོ། སྤྱི་དོན་
 དུས་ན་མེད་པ། དངོས་པོ་ནམས་དུས་མ་འབྲེས་པའི་དོན་ནོ། །བྱུང་པ་དེ་རང་མཚན་
 ཡིན་གྱི། སྤྱི་མཚན་མིན་ཡང་། དེ་ཡུལ་དུ་ཐུན་མོང་དུ་རྒྱས་འགོ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
 བྱུང་པ་དེ་བྱུང་པའི་ཤར་རྒྱུ་གྱི་སྤྱོད་པས་གཉིས་ཀ་ལ་འང་བྱུང་། བྱུང་པ་དེ་སྤྱི་དོན་དུས་
 དང་སྤྱི་དོན་དུས་གཉིས་ཀར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ༥ །

དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཡི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གི་ ཆོག་དོན་ལ་དབྱད་པ།

དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཡི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། གཞུང་གི་ཆོག་དོན་ལ་
 དབྱད་པ། ཞར་ལ་སེལ་འབྱུག་སྐབས་འབྱུག་གི་བྱུང་བར་བཤད་པ། དེ་ནམས་ལ་ཚུང་
 པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སྐྱ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྐྱ་བཟུང་བ་ན།
 དེས་སྐྱ་འཛིན་མེད་པ་ཡང་བཟུང་བས་བྱུང་སྟེ། སྐྱ་དང་སྐྱ་འཛིན་མེད་པ་གཉིས་བྱུང་
 མཉམ་ཇུས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱིས་
 འགོག་ཚུལ་ནི། བུམ་པའི་མཚུ་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་བུམ་པའི་
 ཞབས་བཟུང་བར་ཐལ། དེས་བུམ་པ་བཟུང་བ་གང་ཞིག་ བུམ་པ་དང་བུམ་པའི་
 ཞབས་གཉིས་བྱུང་མཉམ་ཇུས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། སྦྱོར་བ་དེ་གཞུང་
 དེའི་དོན་སྦྱོར་ནམ་དག་ཡིན་པ་བྱུང་། དྲགས་སྐྱ་མ་མ་གྲུབ་ན། བུམ་པའི་བྱིན་པ་གི་
 རྟལ་ཕྱན་ནམས་མ་མཐོང་བར་བུམ་པ་མི་མཐོང་བར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར།
 ཅ་བར་འདོད་ན། དེས་བུམ་པའི་བྱིན་པ་གི་རྟལ་ཕྱན་ཀྱན་མཐོང་བར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ། རྟེན་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། བུམ་པའི་
 མཚུ་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལྟོ་ལྟེན་ཞབས་ཞུས་པའི་ནམ་
 པ་ཤར་བའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་བུམ་པ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། བྱོད་ཀྱིས་བུམ་པའི་ཞབས་མ་བཟུང་བ་བྱུང་། དེས་ན་བུམ་པ་
 མཐོང་བ་ལ་ལྟོ་ལྟེན་ཞབས་ཞུས་པའི་ནམ་པ་འཆར་བ་དགོས་ཀྱང་། བུམ་པའི་བྱིན་པ་

གི་རྩལ་ཕྱན་ཀུན་གྱི་ནུམ་པ་འཆར་མི་དགོས་ཞེས་གསུངས། ཅུ་པར་མ་བྱུང་སྟེ།
 བུམ་པའི་ནུམ་པ་ཤར་བ་ལ། ལྟོ་ལྟོར་ཞབས་ཞུམ་མཆུ་སྒྲོར་གྱི་དོན་བྱེད་རྩལ་པའི་ནུམ་
 པ་འཆར་དགོས་ཀྱང་། ལྟོ་ལྟོར་ཞབས་ཞུམ་པའི་ནུམ་པ་འཆར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་དོགས་པ་ལ། རྟེན་མཐོང་མེད་པར་གང་ལས་རྟོགས། ཞེས་འགྲུག་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། རྟེན་བུམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྩལ་ཕྱན་ཀུན་ཚོགས་པ་མཐོང་ན། རྟེན་པ་བུམ་
 པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྩལ་ཕྱན་ཀུན་མཐོང་བས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། བུམ་པའི་
 མཆུ་འཛོལ་པའི་མིག་ཤེས་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟོགས་བྱུང་སྟེ།
 བུམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྩལ་ཕྱན་ཀུན་ཚོགས་པ་དེ་བུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་ཡན་
 ལག་ཚོགས་ཙམ་དེ་བུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མིན་པ་ནི་ནུམ་གཅོད་ལ། བུམ་པའི་
 སྒྲ་ནི་འཕྲུག་པར་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བུམ་པའི་ཕྱི་
 རང་གི་རྩལ་ཕྱན་ཀུན་ཚོགས་པ་མཐོང་ན། བུམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྩལ་ཕྱན་ཀུན་མཐོང་
 བས་བྱུང་སྟེ། རྟེན་མཐོང་མེད་པར་གང་ལས་རྟོགས། ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་ཐར་ལམ་
 གསལ་བྱེད་ལས། འདིས་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རྩལ་ཕྱན་མི་མཐོང་། རྩལ་ཕྱན་
 བསགས་པ་མཐོང་ཞེས་སྒྲ་བ་དག་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། བཀོད་པ་ཅན་ནི་མ་བརྒྱུད་པར། བཀོད་པ་འཛོལ་པར་མི་རུང་
 ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། བུམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྩལ་ཕྱན་ཀུན་
 ཚོགས་པ་མཐོང་ན། བུམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྩལ་ཕྱན་ཀུན་མཐོང་བས་མ་བྱུང་སྟེ།
 མདུན་གྱི་སྒྲིམ་བུ་ལན་འདེབས་པའི་ཕུང་པོ་ལྟ་ཚོགས་པ་མཐོང་ན། མདུན་གྱི་སྒྲིམ་བུ་
 ལན་འདེབས་པའི་ཕུང་པོ་ལྟ་མཐོང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མདུན་གྱི་སྒྲིམ་བུ་ལན་
 འདེབས་པ་མཐོང་ན། བཅ་རིག་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་བུ་མཐོང་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 འོ་ན། རྟེན་མཐོང་མེད་པར་གང་ལས་རྟོགས། ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་ཐར་ལམ་

གསལ་བྱེད་གྱི་ལུང་སྒྲར་བྲངས་པ་དེ་རྣམས་གྱི་དོན་གང་ཞེས། དེ་རྣམས་གྱི་དོན་ཡོད་
 དེ། བུམ་པའི་རྩལ་ཕྱན་གཅིག་ཀྱང་མ་མཐོང་བར། བུམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྩལ་ཕྱན་
 ཀུན་ཚོ་གསལ་པ་མཐོང་བ་མི་སྲིད་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལེགས་པར་བཤད་
 པའོ། །དབང་ཡུལ་དེ་ཕྱིར་རྩལ་ཕྱན་མིན། ཞེས་པའི་དོན་ལ་བསམ་ནས། རྩལ་
 ཕྱན་ཡིན་ན་རྩལ་མཐོང་གི་དབང་ཤེས་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་སྒྲ་བ་རྣམས་ནི།
 གཞུང་འདི་རྣམས་གྱི་དོན་ཡེ་མཛོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གསལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་
 སྒྲ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། སྒྲིའི་སྣང་གི་བྱས་མི་དྲག་མངོན་སུམ་དུ་
 མཐོང་སྟེ། སྒྲ་ལ་སྒྲུབ་པས་འཇུག་པའི་མངོན་སུམ་གང་ཞིག་ སྒྲ་དང་སྒྲིའི་སྣང་གི་
 བྱས་མི་དྲག་གྲུབ་བདེ་ཇེས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་མཐོང་བ་
 ཡིས། ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་དུ་སྒྲ་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་རྩལ་མཐོང་གི་རྒྱུད་གྱི་
 བུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་གྱིས་བུམ་པའི་རེག་བྱ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་། རྩལ་
 མཐོང་གི་རྒྱུད་གྱི་བུམ་པའི་རེག་བྱ་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་བུམ་པ་
 མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞུང་དེའི་དོན་རང་ལུགས་སུ་བཀྲལ་བ།

རང་ལུགས་ནི། སྒྲ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། སྒྲིའི་སྣང་གི་བྱས་མི་
 དྲག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་སྟེ། སྒྲ་ལ་སྒྲུབ་པས་འཇུག་པའི་མངོན་སུམ་གང་ཞིག་
 སྒྲ་དང་སྒྲིའི་སྣང་གི་བྱས་མི་དྲག་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་སྟོན་ནས་ཀྱང་གྲུབ་བདེ་
 ཇེས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གཞུང་འདིའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་
 བྱེད་ལས། དེས་ན་དུས་དང་ངོ་བོ་དང་ཡུལ་གོ་ས་གཞོན་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་ན། དེ་

ཡང་བྱུང་ཆེ་རྒྱུ་མེད་པའི་རྣམ་གཅིག་པ་དགོས་སོ། ཞེས་དང་། རང་འབྲེལ་ལས།
ཆ་ཤས་མེད་པ་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་མཐོང་བ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

གྲུབ་བདེ་རྣམ་གཅིག་པའི་དོན།

འོན་ཀྱང་། གྲུབ་བདེ་རྣམ་གཅིག་ཅེས་བཤད་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱ་དང་སྐྱའི་མི་
རྟག་པ་སྐྱེ་བ་དུས་མཉམ་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་གཅིག་ཡིན་པ། དེ་གཉིས་གནས་པ་དུས་
མཉམ་པའི་སྒོ་ནས་དེ་གཉིས་རྣམ་གཅིག་པ། དེ་གཉིས་འཇིག་པ་དུས་མཉམ་པའི་སྒོ་
ནས་རྣམ་གཅིག་ཡིན་པ་དེ། དེ་གཉིས་གྲུབ་བདེ་རྣམ་གཅིག་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ།
ཤུགས། གྲུབ་པ་ནི་ཆོས་མ་མཐོང་བ་ལས་རྣམ་སྤྱེལ་འབྲེལ་བའོ། །བདེ་བ་ནི་ཐོབ་པ་
རྣམས་སྤྱེལ་འབྲེལ་པའོ། ཞེས་གསུངས། སྐྱ་དང་སྐྱའི་བྱས་མི་རྟག་སྐྱེ་གནས་འཇིག་
གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་གཅིག་པ། དེ་ནམས་གྲུབ་བདེ་རྣམ་གཅིག་
ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་བདེ་རྣམ་གཅིག་ཡིན་པའི་དོན་སྐྱེ་བ་རྣམ་གཅིག་དང་།
གནས་པ་རྣམ་གཅིག་པ་ལ་བཤད་པ་གང་ཞིག དེས་འཇིག་པ་རྣམ་གཅིག་ཡིན་པ་
ཤུགས་ལ་འཕྲེལ་བའི་ཕྱིར། གྲུབ་བདེ་རྣམ་གཅིག་ཡིན་ན། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་
གང་ལ་ལྷོས་ནས་ཀྱང་རྣམ་གཅིག་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། བྱམ་པ་དང་བྱམ་
པའི་རིག་བྱ་དང་། ལྷན་ལ་སྒྲིན་པོ་དང་། དེའི་དྲི་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །

ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་བྱུང་བ་དེ་ཇུས་ གཅིག་པའི་དོན།

དེས་ན་སྐྱ་དང་སྐྱའི་མི་རྟག་པ་ལ་མཚོན་ན། དེ་གཉིས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་
ལྟོས་ནས་ཀྱང་བྱུང་བ་དེ་ཇུས་གཅིག་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་དང་སྐྱའི་མི་རྟག་པ་ཇུས་གཅིག་གང་
ཞིག་སྐྱ་བྱུང་བའི་དུས་ཡིན་ན་སྐྱའི་མི་རྟག་པ་བྱུང་བའི་དུས་ཡིན་དགོས། སྐྱའི་མི་
རྟག་པ་བྱུང་བའི་དུས་ཡིན་ན་སྐྱ་བྱུང་བའི་དུས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་དང་རང་
བཞིན་གཅིག་ཡིན་ནའང་། སྐྱའི་མི་རྟག་པ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་དགོས། སྐྱའི་
མི་རྟག་པ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ནའང་། སྐྱ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་བྱུང་བའི་དུས་ཡིན་ནའང་། སྐྱའི་མི་རྟག་པ་བྱུང་བའི་དུས་ཡིན་
དགོས། སྐྱའི་མི་རྟག་པ་བྱུང་བའི་དུས་ཡིན་ན་ཡང་སྐྱ་བྱུང་བའི་དུས་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར། འདིར་སྐྱའི་མི་རྟག་ཅེས་དུག་སྐྱ་སྐྱོར་དགོས་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་བྱ་འཐེང་གི་སྐྱོན་
འཕྱག་གོ། །མཁས་པ་མང་པོ་འདིའི་ཡུལ་བཟུང་ཡུལ་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་
ལྟར་ན་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲིས་བ་ཞེས་པའི་ཡུལ་ཡང་བཟུང་ཡུལ་ལ་བྱེད་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་ཀྱང་། དུས་དང་དངོས་པོ་དང་
ཡུལ་གོ་ས་གནོན་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་ན། དེ་ཡང་བྱུང་ཆེ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཇུས་གཅིག་པ་
དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ཇུས་གཅིག་
ཡིན་ན་བྱུང་བ་དེ་ཇུས་གཅིག་ཡིན་པས་བྱུང་བ་རང་འགྲུལ་ལས། རིལ་གཅིག་དུ་
འགྱུར་རེ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་གོང་དུ་བཀག་ཟིན། འདིར་ཡང་དྲན་པར་བྱོལ། །

སྐབས་འདིར་འྲིཀ་རང་ལུགས་སྐར་ལྟར་བཞག་པ་ལ་སྒྲོན་སྒྲོང་མཇད་པའི་དོན་ནི།
 ཁོན་རེ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཟུང་རྣམ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་
 ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་འཛིན་རྣམ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གང་ཞིག་ བྱོད་གྱི་
 གཟུང་རྣམ་དང་། འཛིན་རྣམ་གཉིས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་བྱུང་
 བའི་རྣམ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཐད་གྱི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། འདིར་
 ཤེས་པ་ཡིན་ན། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་འདོད་པ་
 དག་གིས་ལན་གདབ་པར་དཀའ་བས། ཁོ་བོ་རྟགས་སྐར་མ་སྐབས་སྟེ། འོག་ཏུ་
 འཆད་དོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ཤེས་པ་ཡིན་ན། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་
 རིག་ཡིན་པས་བྱུང་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་ལན་མི་ཐེབས་ཏེ། དེ་
 ལྟར་སྐར་བ་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་སོགས་ཁ་ནང་ལྟ་ལ་རང་རིག་དང་། ཁ་སྤྱི་
 ལྟ་ལ་གཞན་རིག་ཏུ་ཁས་སྤངས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་། བུམ་འཛིན་
 རྟོག་པ་རང་གི་འཛིན་རྣམ་ལ་རང་རིག་མ་ཡིན་ན། རང་གི་གཟུང་རྣམ་ལ་ཡང་རང་
 རིག་མ་ཡིན་དགོས་པས། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་ཡིན་པའི་དམ་བཅའ་དང་འགལ་
 ཞིང་། གལ་ཏེ་རང་གི་གཟུང་རྣམ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཅུ་བའི་
 བྱུང་མཐའ་དང་འགལ་ཚུལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་
 ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཟུང་རྣམ་ལ་རང་རིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ལ་
 རང་གི་གཟུང་རྣམ་སྤྱི་རེ་ལ་དོན་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་མཐའ་ལ་དཔོན་སྟེ།
 རང་ལུགས་ཀྱི་ལན་ནི་འྲིཀ་འཛིན་གསལ་བ་བཞིན་ནོ། །གཞུང་འདིའི་དོན་སྐར་
 ལྟར་ཁས་སྤངས་པ་ལ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཉམས་སྤྱོད་གི་རང་རིག་ལ། བུམ་འཛིན་
 རྟོག་པའི་མི་རྟག་པ་སྤང་མི་སྤང་དཔུང་པས་ཀྱང་མི་གནོད་དེ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་
 ཉམས་སྤྱོད་གི་རང་རིག་མངོན་སུམ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་མི་རྟག་པ་ལ་རང་རིག་ཏུ་

ཁས་མི་ལོན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་མཁུན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་འཕགས་
 གྱི་ཡི་ཤེས་ལ་རྣམ་མཁུན་སྣང་མི་སྣང་དབྱེད་པས་མི་གཞོད་དེ། འདུས་བྱས་ཐམས་
 ཅད་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་འཕགས་གྱི་ཡི་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་། རྣམ་
 མཁུན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་འཕགས་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡི་ཤེས་ཁས་མི་ལོན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བྱམ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་སྣང་
 མི་སྣང་གི་དབྱེད་པ་བྱས་པས་ཀྱང་མི་གཞོད་དེ། བྱམ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱམ་པ་
 མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

སེལ་འཇུག་སྐྱབ་འཇུག་གི་བྱེད་པར་བཤད་པ།

གཞན་ལྷགས་བཀག་པ།

གཉིས་པ་སེལ་འཇུག་དང་། སྐྱབ་འཇུག་གི་བྱེད་པར་བཤད་པ་ལ། མཁས་པ་ཁ་ཅིག
 རྣམ་ངེས་ཀྱི་འཛིན་པོངས་པར་མཛད་ནས། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་གསལ་
 བར་སྣང་བའི་རིག་པ། སྐྱབ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་མངོན་སུམ་དོན་གཅིག
 ཡུལ་མི་གསལ་བར་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན། སེལ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་
 བ། རྟོག་བྱེད་གྱི་སྒྲ་དང་། རྟོག་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། ལྷ་བ་
 གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་གྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་ཡོད། སྐྱབ་འཇུག་
 དང་མངོན་སུམ་དོན་གཅིག་པ་གང་ཞིག དེ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་ལྷ་བ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད། དེ་སྐྱི་
 མཚན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྐྱི་མཚན་བཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་

ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་རང་ཡུལ་ལ་བཤའི་དབང་གིས་འབྲུག་
 པ། སེལ་འབྲུག་གི་མཚན་ཉིད། རང་ཡུལ་ལ་དངོས་དབང་གིས་འབྲུག་པ་སྐྱབ་
 འབྲུག་གི་མཚན་ཉིད། རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་དང་སྐྱབ་འབྲུག་དོན་གཅིག་གསུངས་པ་
 ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་འཐད་ན་རྩ་བ་གཉིས་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་རང་ཡུལ་ལ་དངོས་
 དབང་གིས་འབྲུག་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྩ་བ་གཅིག་རྩ་གཉིས་ཡིན་པར་ཐལ། རྩ་བ་
 གཉིས་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་ལ་རྩ་བ་གཅིག་རྩ་གཉིས་སྐྱ་སྒྲུང་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན།
 སྐྱ་རྟོག་དངོས་དབང་གིས་འབྲུག་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ལ། སྐྱ་རྟག་པ་ཡིན་
 པར་ཐལ། སྐྱ་རྟག་ཅེས་པའི་ཚིག་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཁྲབ་པ་དངོས་འགལ་
 ལ་མི་འགོ་བར་འགྱུར་རོ། །སྐྱ་རབས་པ་དག་རང་ཡུལ་ལ་ནུམ་བཅད་གྱི་སྒོ་ནས་
 འབྲུག་པ། སེལ་འབྲུག་གི་མཚན་ཉིད། རང་ཡུལ་ལ་ཡོངས་གཅོད་གྱི་སྒོ་ནས་འབྲུག་
 པ། སྐྱབ་འབྲུག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་རང་ཡུལ་ལ་དེ་མིན་
 ནུམ་པར་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་འབྲུག་པ། སེལ་འབྲུག་གི་མཚན་ཉིད། རང་ཡུལ་ལ་དེ་
 མིན་ནུམ་པར་མ་བཅད་པར་འབྲུག་པ། སྐྱབ་འབྲུག་གི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པ་ནུམས་
 མི་འཐད་དེ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དེ་སྐྱ་རྟག་པ་ནུམ་པར་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱ་མི་
 རྟག་པ་ལ་འཇལ་བྱེད་དུ་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། དེས་སྐྱ་རྟག་པ་ནུམ་པར་བཅད་པ་གང་ཞིག་
 དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་མེ། དེ་སྐྱ་རྟག་པ་ནུམ་བཅད་ལ་
 ཞིགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་པའི་ཚད་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་བཞག་པ།

རང་ལུགས་ནི། རིགས་རྒྱན་ལས་བཤད་པ་ལྟར། རང་ལུགས་ལ་ཆ་ཤས་སྤྱི་ཞུས་
འབྱུག་པ། སེལ་འབྱུག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་མ་བྱེ་བར་འབྱུག་པའི་རིག་པ། ལྷན་
འབྱུག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བས་ལེན་པ་འཇམ། ཡང་ན། རང་ལུགས་དུ་གྱུར་པའི་རང་
མཚན་གསལ་བར་སྒྲུབ་པའི་རིག་པ། ལྷན་འབྱུག་གི་མཚན་ཉིད། ལྷན་འབྱུག་དང་
རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་དོན་གཅིག་གང་ཟག་དང་ལྷན་འབྱུག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་དེ།
སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྷན་འབྱུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གང་ཟག་དང་སེལ་འབྱུག་གི་གཞི་མཐུན་མེད་དེ། སེལ་འབྱུག་དང་སྤྱོད་གཞི་མཐུན་
ཡིན་ན་རྟོག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སེལ་འབྱུག་ལ་དབྱེན། རྫོང་བྱེད་གྱི་སྒྲ་དང་།
རྟོག་པ་གཉིས་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་ཡང་། གཞན་ལས་བརྒྱུག་པ་དང་ཞེས་
སོགས་གྱིས་ལོག་རྟོག་དང་། སྤྱི་གསལ་མཚུངས་པའི་ཚོད་པ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲ་
རྟོག་སེལ་འབྱུག་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས། འདི་ལ་གང་ལ་ཚོད་པའི་གཞི།
གང་ཟག་གང་གིས་ཚོད་པ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཚོད་པ། ཚོད་པ་སེལ་བྱེད་གྱི་ལན།

སྒྲ་རྟོག་སེལ་འབྱུག་སྒྲུབ་ཚུལ།

ལོག་རྟོག་དང་སྤྱི་གསལ་མཚུངས་པ་ཅུ་བས་བསྟན་ཚུལ།

དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྒྲ་བས་སྤྱི་

སྒྲོག་མེལ་འབྲེལ་པ་ལ་ཚེད། གཉིས་པ་ནི། སྒྲོད་པ་བའི་སྒྲོན་པ་གཞོན་ཏུ་
 མ་ལེན་སོགས་ཀྱིས་ཚེད། གསུམ་པ་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས། གཞན་
 མེལ་བཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོ་ལས་ཇུས་ཐ་དད་པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་སྒྲུའི་
 དོན་ཏུ་འདོད་པར་གོན་ས། གཞོན་ཏུ་མ་ལེན་ན་རེ། འོག་པ་དང་ལྷོག་པ་ཇུས་གཅིག་
 གམ་ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་གཉིས་ལ་སྒྲོག་ཐ་དད་པ་མི་འབྲེལ་པར་ཐལ།
 དེ་གཉིས་ཇུས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྒྲི་གསལ་ཇུས་ཅན་ཏུ་
 ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་དབང་མིན་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མིན།
 ཞེས་པའི་ཉེས་པ་ཁྱོད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་། བྲམ་
 ཟེ་ལས། དེ་ནི་གཞོན་ཏུ་མ་ལེན་ལ་སོགས་པ་གང་དག་སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་
 པོས་གཞན་མེལ་བཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པ་དངོས་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྒྲུའི་
 དོན་ཏུ་གསུངས་པར་རྟོགས་ནས་སུན་འབྲིན་པ་བརྗོད་པ་ཞེས་གསུངས།

དེའི་ལན།

བཞི་པ་ནི། ཚེད་པ་དེའི་ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་བྱུང་མེད་ཀྱི་ལན་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ།
 དེ་ལའང་གཞན་ལས་ལྷོག་པ་དང་། ཞེས་སོགས་སྒྲོག་གཅིག་གསུངས་ཏེ། བྲམ་ཟེ་
 ལས། དེ་དག་གི་འདོད་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལའང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 རབ་ཏུ་བྱེད་པས་རང་གི་གཞུང་སྒྲོན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས། སྐབས་འདིའི་ཐར་
 ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ལྷོག་པ་ནི་ལྷོག་པ་ཚིག་རྒྱུད་སྒྲིད་དང་། འོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 ལྷོག་པ་གཉིས་ཚིགས་ཀྱི་བྱེད་བྱ་ཅེས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། ཏྲ་མ་ཡིན་པ་ཚེས་ཅན།

བྱོན་ལ་ལྷོག་པ་ཚོགས་ཀྱང་སྤྱི་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱོན་ལྷོག་པ་ཚོགས་ཀྱང་ཡང་ཡིན། སྤྱི་ཡང་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྷོག་པ་ཚོགས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དེ་ཏྲ་ལས་ལྷོག་ཅམ་གྱི་
 མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། དེ་གཤམ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བ་སྤང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཚོས་ཅན། བྱོན་ལ་ལྷོག་པ་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱོན་ལྷོག་པ་གཉིས་ཚོགས་པ་ཡང་ཡིན། བྱེ་བྲག་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱོན་ལྷོག་པ་གཉིས་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱོན་ཏྲ་ལས་ལོག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཀྱང་ལྷོག་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱོན་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཏེ། བྱོན་ཏྲ་མ་ཡིན་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། སྤྱི་དང་མི་ཏྲག་པ་ཇུས་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ།
 སྤྱི་མི་ཏྲག་པ་ཞེས་པ་དུག་པ་འབྲེལ་བ་སྟོན་པའི་སྤྱི་ཇུས་ཐ་དད་དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན། ལྷས་བྱིན་གྱི་རིལ་བ་ཞེས་པ་བཞིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་འཆད་པ་ལ།
 གཉིས་ཀས་གཅིག་གཅིག་བཞེད་མོད་ཀྱི། ཞེས་སོགས་གསུངས། ཡང་ཁོ་ན་རེ།
 སྤྱི་མི་ཏྲག་པ་ཞེས་ཚོས་བཞེད་ཀྱི་སྤྱི་དང་། སྤྱི་མི་ཏྲག་ཅེས་པའི་ཚོས་ཅན་བཞེད་པའི་
 སྤྱི་གཉིས་ཐ་དད་དུ་སྤྱར་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྤྱི་དང་མི་ཏྲག་པ་ཇུས་གཞན་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་བྱལ་མེད་ཀྱི་ལན་འཆད་པ་ལ། བྱོན་པར་གཞན་ནི་སྤོང་བ་
 དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། ལྷོག་པ་གཅིག་ལ་མ་ཟད། དུལ་གང་ལ་སྤྱར་
 ཡང་གཞི་གཅིག་ལ་སྤྱོས་པའི་ཚོས་ཅན་བཞེད་པའི་སྤྱི་དང་ཚོས་བཞེད་ཀྱི་སྤྱི་གཉིས་
 བཞེད་བྱ་ཇུས་གཞན་གྱི་དབང་གིས་མ་ཡིན་ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཀུན་ལ་ཇུས་དང་
 དེས་བཞེད་པའི། ཞེས་སོགས་གསུངས། རྒྱུན་གྱི་སྤྱོར་ཚུལ་ཇི་སྟེར་བྱས་ཀྱང་
 གཞི་གཅིག་ལ་སྤྱོས་པའི་ཚོས་ཅན་བཞེད་པའི་སྤྱི་དང་ཚོས་བཞེད་ཀྱི་སྤྱི་གཉིས་བཞེད་བྱ་
 ཇུས་གཞན་གྱི་དབང་གིས་མི་འཇུག་ཅེས་སྟོན་པ་ལ། དོན་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་འདོད་
 པས། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེས་ན་རང་ལུགས་ལ། སྤྱོད་དཔོན་ལྷོགས་སྤང་

གིས་སྤྱི་གསལ་ཇུས་གཞན་ལ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་མི་འཇུག་པར་བྱུང་ཅིས་འཆད་པ་ལ།
 དེ་ཕྱིར་གཞན་མེད་ལུ་ལ་འདྲི། ཞེས་སོགས་གསུངས། བྱེ་བྲག་པ་ལ་སློབ་དཔོན་
 སྤྱོད་སྤྱོད་གིས་སྤྱི་གསལ་ཇུས་གཞན་ལ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་འཇུག་ཅིས་བཤད་པ་ལ།
 རིག་དང་དེ་དག་དང་ལྡན་དག ཞེས་སོགས་གསུངས། དེར་མ་ཟད་བྱེ་བྲག་པ་ལ་
 གཅིག་ཆོག་དང་མང་ཆོག་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གི་དབྱེ་བ་མི་རུང་པའི་སྒྲིན་ཡོད་ཅིས་
 འཆད་པ་ལ། གང་དག་གིས་ཆོག་དངོས་པོའི་དབང་། ཞེས་སོགས་གསུངས།
 མེད་བ་སྤྱོད་པ་ལ་ཉེས་པ་དེ་མི་མཚུངས་ཞེས་བཤད་པ་ལ། བྱེ་མོ་དོན་ལ་མི་སྤྱོད་
 པའི། ཞེས་སོགས་གསུངས། དཔྱད་པ་བ་ལ་ཉེས་པ་འཇུག་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིན།
 དེ་འཆད་པ་ལ། བཅུན་མོ་རྣམས་གོང་དུ་ག་ལ་སོགས། ཞེས་སོགས་གསུངས།
 བྱད་པར་གཞན་ནི་སློང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ།

སྤྱི་རྣམ་དབྱེ་བ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བཤད་པ།

སྤྱི་རྣམ་དབྱེ་བ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བཤད་པ། ཆོས་བཟླ་དེ་ཀྱི་སྤྱོད་དང་། ཆོས་
 ཅན་བཟླ་དེ་པའི་བྱད་པར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྤྱི་རྣམ་དབྱེ་དེ་ལ་
 བྱེད་ཡོད་དེ། དང་པོ་དོན་སྒྲིན་པ། གཉིས་པ་ལས་སྤྱོད་བ། གསུམ་པ་བྱེད་པ།
 བཞི་པ་དགོས་ཆེད། ལྷ་པ་འབྱུང་བྱུངས། དུག་པ་འབྱེལ་བ། བདུན་པ་གནས་
 གཞི། བྱེད་པ་འཕྲོད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། བུམ་པ་ཞེས་པ་ལྷ་
 བྱ། གཉིས་པ་ནི། བུམ་པར་བུམ་ཞེས་པ་ལྷ་བྱ། གསུམ་པ་ནི། བུམ་པས་ཞེས་པ་
 ལྷ་བྱ། བཞི་པ་ནི། རྒྱུ་ཆེད་དུ་ཞེས་པ་ལྷ་བྱ། ལྷ་པ་ནི། བུམ་པ་ལས་ཞེས་པ་ལྷ་
 བྱ། དུག་པ་ནི། བུམ་པའི་ཞེས་པ་ལྷ་བྱ། བདུན་པ་ལ། གནས་གཞི་བདུན་པ་ནི།

བུམ་པ་ལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། རུས་ཀྱི་བརྟན་པ་ནི། བུམ་པའི་རུས་ན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
བརྟན་པ་ནི། ཀྱི་ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

ཆོས་བརྟོན་གྱི་སྐྱ་དང་ཆོས་ཅན་བརྟོན་པའི་སྐྱའི་བྱང་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཆོས་བརྟོན་གྱི་སྐྱ་དང་ཆོས་ཅན་བརྟོན་པའི་སྐྱའི་བྱང་པར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་
ལ། བཅེག་སྐྱའི་རྟག་པ་ཅམ་ཤེས་པར་འདོད་ནས་བྱིས་པའི་ཆོ། སྐྱའི་མི་རྟག་པ་
ཞེས་པའི་སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཆོས་བརྟོན་གྱི་སྐྱ་ཡིན་ཏེ། བྱང་པར་གཞན་སྟོང་གི་སྐྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་པ་ལ་སྐྱ་དེ་མི་རྟག་པ་ལས་བྱང་ཆོས་གཞན་བུམ་པ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་
རྒྱུར་བར་སྐྱར་བའི་སྟོན་སྐྱ་ལ་མི་རྟག་པ་གོ་བྱེད་གྱི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན།
བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱས་བུམ་པའི་བྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱར་བར་བརྟོན་པར་བྱེད་ལ།
བུམ་པའི་གཞུགས་ཞེས་པའི་སྐྱས་བུམ་པའི་བྱི་རོ་སོགས་བྱང་ཆོས་གཞན་ནམས་བརྟོན་
བྱར་སྐྱར་ཞིང་། བུམ་པ་བརྟོན་བྱར་མི་སྐྱར་ཞེས་ཟེར། འོ་ན། བུམ་པའི་བྱང་ཆོས་
ཡིན་ན། བུམ་འཛིན་རྟག་པས་རྟགས་པས་བྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། བུམ་པ་
ཞེས་པའི་སྐྱས་བརྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། སྐྱ་རྟག་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་གཅིག་
པའི་ཕྱིར། སྐྱི་བརྟོན་དང་རྩལ་ཅན་སྐྱ་དང་། རྟག་པའང་དེ་དང་དོན་གཅིག་ན། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་ཚད་མས་བྱབ་པའི་རྗེས་སུ་བུམ་པ་མི་
རྟག་པ་དང་། བདག་མེད་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་དོན་
མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱིས་བུམ་
པའི་གཞུགས་བརྟོན་བྱར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་བུམ་པའི་གཞུགས་ལ་ལྟོས་ཏེ་
ཆོགས་བརྟོན་གྱི་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རིགས་བརྟོན་གྱི་སྐྱས་རིགས་གཞན་

བཟོད་བྱར་མི་སྤང་ཞིང་། ཚོགས་བཟོད་ཀྱི་སྤྲུལ་ཚོགས་པ་ཅན་བཟོད་བྱར་སྤང་བ།
 རིགས་བཟོད་ཀྱི་སྤྲུལ་དང་ཚོགས་བཟོད་ཀྱི་སྤྲུལ་བྱེད་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཚོས་
 བཟོད་ཀྱི་སྤྲུལ་དང་། ཚོས་ཅན་བཟོད་པའི་སྤྲུལ་བྱེད་པར། གཞི་དེ་བྱུང་ཚོས་གཞན་གྱི་
 རྟེན་དུ་མི་རུང་བར་བཟོད་པ་དང་། རུང་བར་བཟོད་པ་ལ་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ།
 ཚོས་བཟོད་ཀྱི་སྤྲུལ་ཡིན་ན། སྤྲུལ་དོན་མི་མཐུན་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། ཚོས་བཟོད་
 ཀྱི་སྤྲུལ་ཡིན་ན། གཞི་དེ་བྱུང་ཚོས་གཞན་གྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བར་བཟོད་པས་བྱུང་པ་གང་
 ཞིག་ དངོས་སུ་བཟོད་པའི་བྱུང་ཚོས་གཅིག་ཕྱེད་ཀྱི་ལས་གཞན་པའི་བྱུང་ཚོས་ཀྱི་རྟེན་དུ་
 མི་རུང་བའི་ཚོས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། སྤྲུལ་བའི་འདོད་པ་དང་།
 ཉན་པ་བའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད། བྱུང་ཚོས་ལྟ་བུར་སྟོན་པའི་སྤྲུལ་དེ།
 སྤྲུལ་བའི་དང་ཉན་པ་བའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དོན་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཚོས་བཟོད་ཀྱི་སྤྲུལ་
 མཚན་ཉིད། བ་སྤང་གི་དཀར་བོ་ཞེས་པའི་སྤྲུལ་ཚོས་ཅན། བ་སྤང་ལ་ལྟོས་ཏེ་བྱུང་པར་
 གཞན་སྤོང་གི་སྤྲུལ་ཡིན་ཏེ། བ་སྤང་དེ་བྱུང་ཚོས་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་བྱུང་གཞི་ལྟ་
 བུར་སྤོལ་བྱུང་འཆར་བ་སྤང་ས་ནས་བྱུང་ཚོས་ལྟ་བུར་གོ་བར་བྱེད་པའི་སྤྲུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ཡང་ཉན་པ་བའི་དཀར་བོ་ཞེས་པ་ཅམ་ཞིག་ཐོས་པའི་ཆེ། དཀར་བོ་དེ་རུང་དང་།
 བ་སྤང་སོགས་གང་གི་དཀར་བོ་ཡིན་སྟེ་ལྟོས་པར་འདོད་ནས་བྱིས་པ་ན། འཆར་
 པ་བའི་བ་སྤང་གི་དཀར་བོ་ཞེས་བཟོད་པའི་ཆེ། དཀར་བོ་བྱུང་གཞི། བ་སྤང་བྱུང་
 ཚོས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བ་སྤང་དེའི་དཀར་བོ་རུང་གི་དཀར་བོ་སོགས་ལས་བྱུང་
 པར་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཚོས་སུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། སྤྲུལ་བའི་དང་ཉན་པ་བའི་འདོད་པས་
 དམིགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད། བྱུང་གཞི་ལྟ་བུར་སྟོན་པའི་སྤྲུལ་དེ། སྤྲུལ་བའི་དང་ཉན་པ་
 བའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དོན་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཚོས་ཅན་བཟོད་པའི་སྤྲུལ་མཚན་ཉིད།
 དཔེར་ན། བ་སྤང་དཀར་བོ་ཞེས་པའི་སྤྲུལ་ལྟ་བུ། བ་སྤང་དཀར་བོ་ཞེས་པའི་སྤྲུལ་ཚོས་

ཅན། བསྐྱང་ལ་ལྟོས་ཏེ་བྱུང་པར་གཞན་མི་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་ཡིན་ཏེ། བསྐྱང་དེ་བྱུང་ཆོས་
 གཞན་གྱི་ཉེན་བྱུང་པའི་བྱུང་གཞི་ལྟ་བུར་སློང་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་མི་སྤྱོད་པར་བྱུང་གཞི་ལྟ་
 བུར་གོ་བར་བྱུང་པའི་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཉན་པ་ཐོས་བསྐྱང་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་
 མོས་པའི་ཆོ། བསྐྱང་སྤྱོད་པོ་དང་མེར་བོ་གང་ཡིན་སྐྱམ་དུ་ཤེས་པར་འདོད་ནས་དྲིས་
 པ་ན། འཆད་པ་ཐོས་བསྐྱང་དཀར་བོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོ། བསྐྱང་བྱུང་གཞི་དང་།
 དཀར་བོ་བྱུང་ཆོས་སུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཀར་བོ་དེ་བསྐྱང་སྤྱོད་པོ་ལས་བྱུང་པར་དུ་
 བྱུང་པའི་བྱུང་ཆོས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། གཞི་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་བརྗོད་གི་སྤྱོད་ཡིན་ན།
 གཞི་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བྱུང་པར་གཞན་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་པོས་པ་དང་། གཞི་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་
 ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་ཡིན་ན། གཞི་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བྱུང་པར་གཞན་མི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་
 ཡིན་པས་བྱུང་ཅེས་མི་བྱ་སྟེ། དོན་འདི་བྱུང་གཞི་དང་བྱུང་ཆོས་གཉིས་ཀར་སྤྱོད་པའི་
 སྤྱོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དོན་འདི་རྣམས་ལ་རིགས་གཉིས་བཤུག་ཅིག བསྐྱང་གི་
 དཀར་བོ་ཞེས་པའི་སྐྱམ་བསྐྱང་བྱུང་གཞི་དང་། དཀར་བོ་བྱུང་ཆོས་སུ་བརྗོད་པས།
 དེ་བསྐྱང་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་ཡིན་ཞེས་སྤྱོད་པ་དང་། རིགས་པའི་དབང་
 ཟུག་ཆ་པ་ན་རེ། སྤྱི་མི་རྟག་པ་བརྗོད་པའི་ཆོ། སྤྱི་མི་རྟག་པ་དེ་སྤྱི་བྱུང་པར་
 བྱས་པ་མོགས་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་གོ་བར་བྱུང་པས། བྱུང་པར་གཞན་སྤྱོད་
 བ་དང་། སྤྱོད་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོ། སྤྱི་མི་རྟག་པ་བྱུང་པར་བྱས་པ་མོགས་ལ་
 དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བ་མེད་པར་གོ་བར་བྱུང་པས། བྱུང་པར་གཞན་མི་སྤྱོད་པ་ཞེས་
 བྱ་ཞེས་གསུངས། དེ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། བསྐྱང་གི་དཀར་བོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོ།
 སྤྱོད་པས་བསྐྱང་དེ་དཀར་བོ་དུང་གི་དཀར་བོ་མོགས་ལས་བྱུང་པར་དུ་བྱུང་པའི་བྱུང་ཆོས་
 ཟུག་གོ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་བསྐྱང་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་བརྗོད་གི་སྤྱོད་དང་། བྱུང་པར་གཞན་སྤྱོད་
 གི་སྤྱོད་འཛེག་ཅིང་། བསྐྱང་དཀར་བོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་བསྐྱང་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་ཅན་

བཟོད་པའི་སྒྲ་དང་། བྱད་པར་གཞན་མི་སྒྲོང་བའི་སྒྲར་འཛེག་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
བུམ་པའི་གཞུགས་ཞེས་བཟོད་པའི་སྒྲས་གཞུགས་བྱད་གཞི་དང་། བུམ་པ་བྱད་ཆོས་
སྤྱབཟོད་པས། བུམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། གཞུགས་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་
ཅན་བཟོད་པའི་སྒྲར་འཛེག་རིགས་པའི་ཕྱིར། ལེན་གཉིས་པར། དེ་སྒྱི་ཡན་ལག་ཏུ་
བྱ་སྟེ། བུམ་པ་ཡིན་གཞུགས་སོ་ཞེས། དེ་ལྟས་བྱད་པར་སྟོན་པར་བྱེད། །
ཕྱོགས་ནི་གཞན་ལ་འང་བཟོད་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཐ་དད་དངོས་ནུས་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་སོང་གི་ཙུ་བས་བསྟན་ཚུལ།

གཞན་སེལ་གྱི་སྒྱི་ངོས་བབྱང་བའི་སྟོན་སྒྲ་རྟོག་སེལ་འཇུག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་འཆད་པར་བྱེད་
པ་ལ། ཐ་དད་དངོས་ནུས་ལ་བརྟེན་ནས། ཞེས་པ་ནས། འདི་ཉིད་དུ་ནི་འཇུག་
ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། སྒྲིའི་ཡུལ་ངོས་བབྱང་བའི་སྟོན་སྒྲ་རྟོག་སེལ་
འཇུག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ། སྒྲ་ནུས་ཀྱིས་ནི་བདར་བཏགས་སྟོན། ཞེས་པ་ནས།
དེ་བྱེད་བརྟེན་པའི་ངོ་བོའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། སྒྲ་རྟོག་སེལ་འཇུག་ཏུ་
བསྟན་པ་ལ་ཙུང་པ་སྒྲོང་པ་འཆད་པ་ལ། རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པར་ཐལ་བ་སྤང་
བ། རྟོང་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ལ་ནུས་གཙོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་མ་བྱུང་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་
དང་། དངོས་པོ་སྒྲས་བཟོད་ན། སྒྲ་དང་ཆད་མ་ཕྱི་མ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ།
དང་པོ་ནི། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་ཡིས། ཞེས་པ་ནས། ལྟུལ་བས་དངོས་པོ་
ཇི་ལྟར་རྟོགས། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། སྤང་དོར་འགའ་ལས་
ནུས་བརྟོག་ལས། ཞེས་པ་ནས། ཐ་དད་ཅེས་ནི་བཟོད་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་བར་
གྱིས་འཆད། གསུམ་པ་ལ། ཙུང་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། བོད་དུ་

གཞན་སེལ་ཁས་སྒྲུངས་ནས་སྤྱི་དོན་གཞན་བཀག་པ་ལ། ཁོ་ན་དེ། སྤྱི་དོན་གཞན་
 མེད་ན། རང་མཚན་སྤྱི་བཟོད་བྱས་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་རང་མཚན་བཟོད་པའི་སྤྱི་
 དེས་རང་མཚན་གྱི་ཆ་ཀུན་བཟོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་མཚན་སྤྱི་བཟོད་བྱ་གང་ཞིག
 རང་མཚན་ཆ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱི་དོན་གྱི་མ་དོན་མེད་ཏུ་འགྱུར་རོ་
 ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ། དེའི་ལན་བཤད་པའི་སྤྱི་ནས་སེལ་བ་སྤྱི་བ་ལ་སྤྱི་དོན་གྱི་མ་
 འཐད་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། འབྲས་པའི་དོན་གཅིག་དཔྱོད་པ་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས།
 དེ་ལྟར་ཡང་རང་འགྲུལ་ལས། ཇི་ལྟར་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་མེད་པ་སྤྱི་བཟོད་པ་ན།
 དེ་ཉིད་གཞན་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆ་མེད་ཐ་དད་པ་མེད་པ་གཅིག་བཟོད་པ་
 ན། ཐ་དད་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་མེད་པ་དེ་ལ་སྤྱི་དང་ཚད་མ་གཞན་དོན་མེད་པར་ཇི་
 ལྟར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཉིས་པ་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་འདིས་པའི་དོན་གཅིག་
 དཔྱོད་པ་ན་ཞེས་སོགས་གསུངས། སེལ་བ་སྤྱི་བ་ལ། སྤྱི་དོན་གྱི་མ་དོན་ཡོད་པའི་
 རྣམ་གཞག་འཐད་པར་མ་ཟད་སྤྱི་བའི་གཞི་མཐུན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པར་སྟོན་པ་
 ལ། རྣམ་གཅོད་གཅིག་གཅིག་སྟོན་པ་ན། ཞེས་པ་ནས། དངོས་ལ་དེ་དག་མི་
 སྟོན་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། སྤྱི་དོན་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་ཁས་
 ཡིན་པ་ལ། སྤྱི་བའི་གཞི་མཐུན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་ཅེས་སྟོན་པ་ལ།
 དངོས་པའི་དོ་བོ་ཅིག་ཉིད་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ལ་ཡང་གཞི་མཐུན་མི་
 སྟོན་པ་དང་། སྤྱི་སྤྱོ་མི་འཐད་པ་དང་། སྤྱི་སྤྱོ་མི་འཐད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་
 པོ་ནི། དངོས་པའི་དོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། བདེའ་ལས་བྱུང་བ་
 བསྐྱེད་པར་བྱ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཅིག་གཞན་
 པ་ཡིན་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། བ་སྒྲུང་ཉིད་སོགས་དེ་ལྟར་ཐོབ། ཅེས་པའི་བར་
 གྱིས་འཆད། གསུམ་པ་ལ། བྱངས་ཅན་དང་། བྱེ་བྲག་པའི་སྤྱི་བའི་འདོད་ཚུལ་ཐུན་

མོང་དུ་དགག་པ་ལ། གང་དག་རིགས་ནི་གསལ་བ་ལས། །ཞེས་སོགས་སྒྲིག་
 གཉིས་ཀྱིས་འཆད། མོ་མོང་དགག་བཞི། མི་འགྲོ་དེས་ན་ཡོད་པ་འང་མིན། །ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་འགོག་པར་བྱེད། གལ་ཏེ་ལྷོག་པ་སྤང་བ་
 ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས། བྱངས་ཅན་གྱི་ལུགས་འགོག་པར་བྱེད། བྱེ་བྲག་པའི་
 ལུགས་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྟེན་པ་ནི། ལྷོ་ལ་པའི་སྒྲོན་པ་དང་སྤོང་གཟེག་
 ཟན་གྱིས། ལྷོ་ནི་ཐ་དད་དུ་མོང་བའི་ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ། གཟེག་ཟན་གྱི་སྒྲོབ་མདའ་ཐ་
 རེ་དང་། དཔེ་ལུག་གཉིས་དེའི་དོན་འཆད་ཚུལ་མི་མཐུན་ཏེ། དཔེ་ཐ་རེ་ན་རེ། ལྷོ་
 དེ་རང་གི་དོན་གསལ་བ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཏེ། དེ་ལྟར་གཟེག་ཟན་གྱི་ལུང་ལས་བཤད་
 པའི་ལྷོ་ཞེས་ཟེར། དཔེ་ལུག་པ་ན་རེ། ལྷོ་དེ་རང་གི་གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀུན་ལ་
 གནས་ཏེ། དེ་ལྟར་གཟེག་ཟན་གྱི་ལུང་ལས་བཤད་པའི་ལྷོ་ཞེས་ཟེར། ལུགས་
 དང་པོ་འགོག་པ་ནི། དེ་ན་མི་འགྲོ་ཡོད་པ་འང་མིན། ཞེས་པ་ནས། ཅི་ག་དེ་ནི་རོ་
 མཚར་ཆེ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། ལུགས་གཉིས་པ་འགོག་པ་ནི། གལ་ཏེ་
 ཀུན་ལ་རིགས་ཡོད་ན། །ཞེས་པ་ནས། ཅི་ཡི་ལྷོ་ན་བསྒྲོག་པར་འདོད། །ཅེས་པའི་
 བར་གྱིས་འཆད། ཁོ་ན་རེ། ལྷོ་དོན་གཞན་ཡོད་དེ། གསལ་བ་དུ་མ་ལ་སྒྲི་སྒྲི་སྒྲོ་
 སྒྲོ་བ་མཐོང་བའི་ལྷོ། །ཞེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་སྒྲོན་སྤང་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་འགོག་པ་
 ནི། ཐ་དད་མེད་དོན་མེད་པར་ཡང་། །ཞེས་པ་ནས། ལྷོ་ཅི་ག་ཉི་ལྷོ་རྒྱས་གང་
 ལས། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། ཁོ་ན་རེ། ལྷོ་དོན་གཞན་མེད་ན། ཤིང་
 གསལ་དུ་མ་ལ་ཤིང་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེན། ཤིང་མིན་ལས་ལོག་པ་ཤིང་
 གསལ་རང་མཚན་པ་ཀུན་ལ་ཇེས་སྤྱུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་
 པ་ཀུན་ལ་ཤིང་སྒྲ་འཇུག་ཅེས་སྒྲོན་པ་ལ། ཐ་དད་མཚུངས་པ་ཡིན་ན་རིགས། །ཞེས་
 སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གསུངས། བྱངས་ཅན་གྱི་ལུགས་འགོག་པ་ནི། གལ་ཏེ་བསྒྲོག་

བ་སྤང་བ་ཡི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་འགོག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་
 ན། གལ་ཏེ་བརྒྱུག་བ་སྤང་བ་ཡི། ཞེས་པ་ནས། འབྱུག་པ་ལ་སོགས་ཐལ་འགྱུར་
 ཟུར། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་འགོག་ཚུལ་དངོས་འཆད་པར་བྱེད།
 གྲངས་ཅན་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེས། གཅེར་བུ་པ་ཡང་ཁར་ལ་བེགས། ཞེས་
 ལྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འཛེམ་མེད་པ། ཞེས་པ་ནས། ཐ་དད་ཕྱིར་སློབ་ཆོགས་
 འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་
 དགག་པ་ནི། འདོད་པ་བརྗོད་བ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སེལ་བ་
 སྤྲོ་བ་ལ་གཞི་བྱེད་བརྗོད་པ་དང་། གྲངས་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་བརྗོད་པ་འོ། །
 དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བརྒྱུག་བ་སྤང་བ་ཡི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོག་གཅིག་གསུངས།
 གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཡི། ཞེས་སོགས་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་
 འཆད། དང་པོ་ཚེད་པའི་དོན་ནི་གྲངས་ཅན་ན་རེ། སྤྱི་གཙོ་བོ་མེད་ན། ས་བོན་གྱི་
 འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་དེ་ས་བོན་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ས་བོན་གྱིས་ལྟ་བུ་
 བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། ས་སོགས་ཀྱིས་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ་ཐ་དད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་བོན་གྱིས་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། ས་སོགས་ཀྱིས་
 ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་གཙོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་ཟེར། འོན་ཏེ་དང་གི་ལུགས་ལ་རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཟུན་མོང་དུ་བསྐྱེད་
 ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཟེས་པས། གྲངས་ཅན་ན་རེ། ས་བོན་དང་ས་སོགས་ཀྱིས་ལྟ་བུ་
 ཟུན་མོང་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་གྱིས་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་
 དང་། ས་སོགས་ཀྱིས་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ས་བོན་དང་ས་སོགས་སྤྱི་གཙོ་བོའི་རང་དུ་རང་བཞིན་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། གནས་ལུགས་དང་། དོན་དམ་

བར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་། གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་
 ཡིན། ཞེས་སོགས་དང་། རང་འབྲུལ་ལས། གལ་ཏེ་ལྷོག་པ་མ་གཏོགས་པས་
 རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་གིས་དངོས་པོ་དེ་དག་སྟོང་པ་ཡིན་ན།
 མང་པོ་དེ་དག་གིས་ནི་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་
 རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་མ་གཅིག་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཞེས་གསུངས། ལྷན་
 སྟོན། འདིར་གངས་ཅན་གྱིས་གལ་ཏེ་ལྷོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲས་པ་ལ།
 དངོས་པོའི་རྗེས་འགོ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 དངོས་པོར་གྱུར་པ་ལོ། །དེའི་ཆོ་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། གཞན་པ་ལ་
 སོགས་པ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ས་བོན་དང་ས་དེ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་
 ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་དག་གཤམ་ལ། རྒྱ་དུ་མ་དོན་
 མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། རྒྱ་འབྲས་འཆོལ་བར་ཐལ་བ། འཇུག་པ་འཆོལ་བར་ཐལ་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ཉིད་གཅིག་ལའང་དེ་ཡོད་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་
 ཉིད་ཀྱི་འགའ་བྱེད་པོར་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། ཐ་དད་
 མེད་ནའང་གཅིག་ཉིད་ཀྱི། ཞེས་པ་ནས། སྤྱི་དང་བྱུད་པར་ཅན་མི་འགྱུར། ཞེས་
 པའི་བར་གྱིས་འཆད། གསུམ་པ་ནི། གང་གི་བདག་ཉིད་མ་དུ་ན་བྱས་ནས། ཞེས་
 པ་ནས། འཇུག་པ་ལ་སོགས་ཐལ་འགྱུར་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། དང་
 པོ་ལ། སྤྱི་གཙོ་བོས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི། བདག་ཉིད་
 གཅིག་ལའང་དེ་ཡོད་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཆོག་རྒྱུ་གིས་འཆད། སྤྱི་གཙོ་བོས་
 འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། དོན་བྱེད་རྣམས་པ་གང་ཡིན་པ། ཞེས་སོགས་
 ཤོ་ལོ་གཅིག་གིས་འཆད། སྤྱི་གཙོ་བོས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་དག་གཤམ་ལ་ཚོད་པ་སྒྲང་
 པ་ནི། དེས་ན་བདག་ཉིད་ཐ་དད་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དང་པོ་ནི།

གླི་གཙོ་བོས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བཟོད་ཚུལ་ནི། བདག་ཉིད་གཅིག་
 ལ་འད་དེ་ཡོད་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད། རོན་ནི། ལྷ་གྲུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཆུ་
 ལུང་དོན་མེད་པར་ཐལ། ས་བོན་གཅིག་ལྷ་གྲུ་བསྐྱེད་རྣམས་གྱི་གླི་གཙོ་བོ་རྟོགས་
 པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བ་གང་ཞིག་ཆུ་ལུང་ཕན་
 འདོགས་བྱེད་དུ་མེད་པར་ལྷ་གྲུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས།
 ལྷ་ཚོགས་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ལ་གང་གིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་
 བདག་ཉིད་དེ་ནི་ལྷ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ལྷ་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་
 འབྲས་བུ་བྲས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ཅིག་བྱེད་པ་དོན་མེད་འགྱུར། ཞེས་གསུངས།
 གཉིས་པ་གླི་གཙོ་བོས་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་བྱེད་ནི། རོན་བྱེད་རྣམས་པ་གང་
 ཡིན་པ། ཞེས་སོགས་ལ། གླི་གཙོ་བོ་དེ་ཚོས་རྣམས་གྱི་རང་བཞིན་དང་། གནས་
 ལུགས་དང་། རོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གླི་གཙོ་བོ་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་
 པ་གང་ཞིག་ རོན་བྱེད་རྣམས་པ་ཁོ་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་སྐབས་
 པ་ནི། གསལ་བ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་འབྲས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པའི་གླི་གཙོ་བོ་ལས་
 འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ས་བོན་དང་ཆུ་ལུང་སོགས་གྱི་གསལ་བ་རྣམས་རང་
 བཞིན་ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བོན་དང་ཆུ་ལུང་སོགས་རྗེས་ཐ་དད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་བས་ན་བྱུང་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་
 ཡིན་གྱི་གླི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། རེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། གླི་
 ཐམས་ཅད་ནི་དོན་བྱེད་པར་བྱུང་བ་མེད་པ་ཉིད་གྱིས། དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ལ།
 དངོས་པོ་ནི་བྱུང་པར་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དེ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས། ཁ་ཅིག་ འགྲེལ་བཤད་འདི་རྣམས་གྱིས་སྐྱེ་ཡིན་ན། དངོས་མེད་ཡིན་
 པས་བྲུབ་པ་བརྟན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཞུང་འདི་དག་གིས་གངས་ཅན་འདོད་པའི་

སྒྲིག་ཚེ་ཐོ་རང་འབྲས་མི་བསྐྱེད་པར་བསྟན་གྱི། སྒྲིལ་ན། དངོས་མེད་ཡིན་པས་
 བྱུང་པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འཇུགས། དེ་བས་ན་དེ་ལྟར། གཞན་དག་གི་བདགས་
 པའི་ཇེས་སུ་འགོ་བ་ཅན་གྱི་དེ་བའི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་
 མོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་བཞིན་ཐ་དད་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ།

གསུམ་པ་སྒྲིག་ཚེ་ཐོ་རང་འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་པ་བཀག་པ་ལ་ཚེད་པ་སྤང་བ་ལ། རང་བཞིན་
 ཐ་དད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པ། ཐ་
 དད་པ་ཉེས་པའི་དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ནས་ཀྱི་ས་བོན་དང་། ས་
 ལུང་ས་བོན་གཉིས་ནས་སྟུག་གི་ཉིང་ལེན་ཡིན་པར་མཚུངས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་
 རང་བཞིན་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱ་འབྲས་འཚོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
 འདིའི་ལམ་འཆད་པ་ལ། དེས་ན་བདག་ཉིད་ཐ་དད་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་ཚིག་རྒྱ་
 སྐྱོད་དང་གསུམ་གསུངས། ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་བྱུང་པ་མེད་དེ། ནས་ཀྱི་ས་བོན་དང་།
 ས་ལུང་ས་བོན་གཉིས་རང་བཞིན་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་། ནས་ཀྱི་ས་བོན་ནས་ཀྱི་སྟུག་གི་རྒྱ་
 དང་། ས་ལུང་ས་བོན་ནས་སྟུག་གི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་རང་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་
 ལྟར་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་བས་ན་རང་བཞིན་དེ་ནི་འདིའི་རང་གི་རྒྱ་ལས་ཞེས་བརྗོད་
 པར་བྱའོ་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེས་ན་རང་བཞིན་འདི་ཡིན་ན་ཞེས་པའི་རང་བཞིན་
 དེ་རང་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་རང་འགྲེལ་ལས་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཉིན་འབྲེལ་གྱི་ཚེས་ཉིད་
 ལ་འཆད་རིགས་ཏེ། དོན་བསྟན་པའི་སྐྱབས་སུ། ཐ་དད་ན་ཡང་དངོས་པོ་ཡི། ཚེས་
 ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་པོར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་བཞིན་གཅིག་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པ།

གཉིས་པ་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་ཚུལ་ནི། ཐད་དཔ་མེད་ན་ཅིག་ཅར་
 གྱི་འཛིག་འགྱུར་ཞེས་སོགས་གྱིས་བཤད། དོན་ནི། ཉེས་དང་ས་ལུའི་ས་བོན་གྱི་
 འཛིག་ཅིག་ཅར་དུ་བྱེད་པར་ཐལ། ཉེས་གྱི་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་དང་ས་ལུའི་ས་བོན་གྱི་
 རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། ཉེས་དང་ས་ལུའི་
 ས་བོན་གཉིས་སྒྲི་གཅོ་བའི་ངང་དུ་རང་བཞིན་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེས་ས་
 ཁས། དེ་ལྟར་ཡང་རང་འགྲུལ་ལས། རང་བཞིན་ལ་ཡང་ཐད་དཔ་མེད་པ་ཉིད་གྱི་
 ཕྱིར། རང་གི་བདག་ཉིད་གཞི་མཐུན་དུ་མ་སྒྲུ་ཆོགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་སྒྲི་བ་
 དང་། གནས་པ་དང་། འགག་པ་ལ་སོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་ཐད་དཔ་
 བས་དེ་ལྟར་ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཅ་བར་མ་བྱུང་མེ། རྣམ་འགྱུར་
 རྣམས་སྒྲི་གཅོ་བའི་ངང་དུ་རང་བཞིན་ཆ་མེད་གཅིག་གྱུར། གནས་སྐབས་ཇུས་ཐད་དཔ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་འགོག་པ་ལ། གཅིག་འཛིག་ཆོ། ཉེས་གནས་ན་ནི་
 དེའི་ཡི་མིན་ཞེས་སོགས་གསུངས། དོན་ནི། གྱི་གཅོ་བའི་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་གྱི་རང་
 བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་འཛིག་པའི་ཆོ། གྱི་གཅོ་བའི་འཛིག་
 བར་ཉེས་དང་ས་ལུའི་གནས་པའི་ཕྱིར། ཉེས་ས་ཁས། འདོད་ན། གྱི་གཅོ་བའི་རྣམ་
 འགྱུར་རྣམས་ལ་སྒྲི་དང་བྱུང་པར་གྱི་སྒྲོ་མི་སྒྲི་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཉེས་ས་
 གས་ལ་ཁས། མ་བྱུང་ན། སྒྲོ་དང་ས་ལུའི་དབང་གིས་འབྱུག་པ་དང་འགལ། རང་
 འགྲུལ་ལས། འདི་སྒྲིའི་བྱུང་པར་འདི་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

གསུངས། ཁོ་ན་རེ། གཅིག་འཇིག་ཆོ། ཞེས་པའི་ཐལ་བ་སེལ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་
 མཚུངས་ཏེ། ཤིང་གི་གསལ་བ་དང་། ཤིང་གཞན་སེལ་བའི་སྒྲིབ་གཉིས་སྒྲིབ་འཇིག་
 ཅིག་ཅར་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཤིང་
 གསལ་འཇིག་པའི་ཆོ། ཤིང་གི་གཞན་སེལ་བའི་སྒྲིབ་འཇིག་པར་དྲག་པར་གནས་ན།
 དེ་གཉིས་སྒྲིབ་གསལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་གི་གསལ་བ་འཇིག་པའི་ཆོ། ཤིང་གི་
 གཞན་སེལ་བ་མི་འཇིག་པར་དྲག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཞེས་ཟེར།
 དེ་ལྟར་ཡང་། རང་འབྲུལ་ལས། གལ་ཏེ་གཞན་སེལ་བ་ལ་ཡང་དེ་མཚུངས་པར་
 ཐལ་བར་འགྱུར་རེ་ཞིན་ཞེས་གསུངས། དེའི་ལན་འཆད་པ་ལ། ལྷོག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས། དོན་ནི། ཤིང་གི་གཞན་སེལ་བའི་སྒྲིབ་དུ་གང་
 ལ་བྱེད། ཤིང་གི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལ་བྱེད་དམ། ཤིང་གི་སྒྲིབ་གཞན་སེལ་
 ལ་བྱེད་དམ། ཤིང་གི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན།
 ཤིང་པ་དང་ཤིང་གི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་སྒྲིབ་འཇིག་ཅིག་ཅར་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་
 གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། བྱོད་
 དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ལ་གཞོན་བྱེད་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་བྱོད་
 ལ་བྱེད་མེད་གྱི་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། དེས་ཤིང་གི་མེད་དགག་གི་གཞན་
 སེལ་དངོས་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཤིང་པ་དང་ཤིང་གི་སྒྲིབ་
 གཞན་སེལ་སྒྲིབ་འཇིག་ཅིག་ཅར་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། བྱོད་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ལ་གཞོན་བྱེད་
 གྱི་ཐལ་འགྱུར་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་བྱོད་ལ་བྱེད་མེད་གྱི་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེས་ཤིང་གི་སྒྲིབ་གཞན་སེལ་དྲྀག་པས་བདག་ས་ཅམ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ལྟར་ན། ཤིང་གི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་དེ་གང་ལ་བྱེད། ཤིང་མ་

ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ལ་བྱེད་དམ། ཤ་བ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་
 ལྟར་ན། ཤ་བ་དང་ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་སྐྱེ་འཛིག་ཅིག་ཅར་དུ་བྱེད་པར་ཐལ།
 དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། བྱོད་དཔལ་
 ལྡན་ཆོས་གྲགས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་བྱོད་ལ་བྱུང་
 མེད་ཀྱི་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཤ་བ་དང་ཤ་བ་མ་ཡིན་
 པ་ལས་ལོག་པ་སྐྱེ་འཛིག་ཅིག་ཅར་དུ་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། བྱོད་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ལ་གཞོད་བྱེད་
 ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་བྱོད་ལ་འདོད་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཡན་གྱིས་གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཡིས། །དུ་མ་འབྲས་བུ་གཅིག་
 བྱེད་ན། ཞེས་བྲངས་ཅན་རང་གི་ལྷགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་ཉིད་ལ་དགག་པ་མདོ་
 ཅམ་བཤད་ནས། གཅིག་གི་འབྲས་བུ་གཞན་གྱི་མིན། །ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་ཕྱིར་ཞེ་ན། །
 ཞེས་སེལ་བ་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱོན་བཟོད་པ་དེ་ཉིད་མི་འཇུག་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཡི་སྐྱེད་བྱེད་
 རོ་བོ་གང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དེ་ལྟར་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། གང་ཡང་
 འདི་སྐྱེད་དུ། དེའི་སྐྱེད་པ་པོ་དེ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། དེ་ཡི་བསྐྱེད་པའི་རོ་བོ་
 གང་། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན། ཞེས་སྒྲུས་པ་དེ་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས།
 དེ་ལ་ཡང་ཚོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། །དང་པོ་ནི། དེའི་སྐྱེད་བྱེད་རོ་བོ་གང་། །
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། རྩ་ལུང་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་སྐྱུ་གུ་
 མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། བྱོད་སྐྱུ་གུའི་རྩ་ས་ཐོན་ལས་རང་བཞིན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་ཟེར། དེ་འཕོག་པ་ལ། ཐ་དད་བྱེད་པར་ཉིད་སྐྱེད་བྱེད། །ཅེས་གསུངས།
 ས་ཐོན་དང་རྩས་གཞན་ཡིན་ན། སྐྱུ་གུ་མི་བསྐྱེད་པས་མ་བྱུང་སྟེ། རྩས་ཐ་དད་པའི་
 རྩ་ལུང་སོགས་ཀྱི་རང་མཚན་ཐོན་སྐྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྩས་ཐ་དད་

པའི་ས་བོན་དང་། རྩ་ལྷན་མོགས་ཀྱི་རང་མཚན་ཁོ་ནས་ཐུ་གྲུ་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་དེ།
 སྤྱི་གཙུག་པོ་ས་ཀྱང་ཐུ་གྲུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས། གཉིས་པ། འདི་བཤད་ཟིན་གྱི་རིགས་
 པས་དགག་པ་ནི། ཅེ་ན་དེས་དེ་བསྐྱེད་མིན་བཟློད། ཅེས་པས་འཆད། རིགས་པ་
 གཞན་གྱིས་དགག་པ་ནི། ལྷང་བའང་གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པས། ཞེས་མོགས་ཀྱིས་
 འཆད། དེ་ལྷར་ཡང་རང་འབྲེལ་ལས། གཞན་ཡང་། གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པའི་
 ལྷང་བ་ཡང་། ཐ་དད་བྱེད་ཡིན་ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྤྱི་གཙུག་པོ་དེ་རྣམས་ལྷན་
 རྩ་ས་ལ་རང་བཞིན་འབྲེལ་པའི་རྩ་ལ་བྱ་མེད་དེ། ས་ཐུག་མོགས་སློ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་
 རང་བཞིན་ཐ་དད་བྱ་ལྷང་བའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། སློ་མ་འབྲུལ་བས་ཐ་དད་བྱ་
 དམིགས་པ་ཐ་དད་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་
 དོན་ནི། དེ་ཉིད་དོན་ཞེས་མོགས་ཀྱིས་འཆད། དེ་ཡང་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་གང་ཡིན་པ་
 ཞེས་མོགས་ཀྱི་གྲུབ་དོན་ནི། དེ་ཉིད་དོན་ཞེས་མོགས་ཀྱིས་འཆད། ལྷོག་པ་དེ་བཞིན་
 མེད་ཕྱིར། ཞེས་མོགས་ཀྱིས་གྲུབ་དོན་ནི། དེ་ནི་གཞན་ལས་ལོག་པ་ཡིན། ཞེས་
 པས་འཆད། དེ་ལྷར་ཡང་ལྷ་གྲས། སྤྱི་འོ་ཆས་གཞན་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི་དེ་
 དག་ཉིད་ཀྱི་ལྷོག་པ་ཡིན་པར་བདགས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཤད། བདག་ཉིད་གཅིག་
 ལའང་དེ་ཡོད་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེ་ཡང་ཐུག་པའི་མེད་གང་གི་ ཅེས་མོགས་
 དང་། ཐ་དད་བྱེད་པར་ཉིད་སྐྱེད་བྱེད། ཅེས་མོགས་ཀྱི་གྲུབ་དོན་ནི། དེ་ནི་རྩ་དང་
 འབྲས་བུར་བཤད། ཅེས་པས་འཆད། ཐ་དད་པ། མེད་ན་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་འཇིག་
 འགྲུར། ཞེས་མོགས་དང་། ལྷང་བའང་གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པས། ཞེས་མོགས་ཀྱི་
 གྲུབ་དོན་ནི། དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོད། ཅེས་མོགས་ཀྱིས་བཤད། དེ་ནི་
 སྤང་དོར་འབྲས་ཅན་པས། རྩིས་བྱ་ཐམས་ཅད་འབྲུག་པ་ཡིན། ཞེས་པ་གཞུང་ལྷ་
 མ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་གྱིས་བསྟན་ཅིང་། གང་གི་བདག་ཉིད་མཐུན་བྱས་ནས། ཞེས་

སོགས་ཀྱིས་སྒྲུང་ཡང་གསལ་བར་འཆད། གསུམ་པ། མགོ་མཚུངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
 དེས་ན་བདག་ཉིད་ཐ་དད་ཀྱང་། འགའ་ཞིག་རྒྱ་ཡིན་གཞན་ལ་མིན། །རང་བཞིན་
 འདི་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ཐ་དད་མེད་བྱད་མེད། ཅིས་སོགས་སྒྲོག་
 བྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་རྒྱ་འབྲས་འཚོལ་བར་ཐལ་བ་ལ། རྒྱ་འབྲས་
 ལ་བྱ་བྱེད་འཚོལ་བར་ཐལ་བ་དང་། སྤྱི་གསལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་འཚོལ་བར་ཐལ་བ་
 གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐ་དད་མེད་ན་འང་གཅིག་ཉིད་ཀྱི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད།
 གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། གསུམ་པ་
 འབྲུག་པ་འཚོལ་བར་ཐལ་བ་ནི། གང་གི་བདག་ཉིད་མདུན་བྱས་ནས། ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་འཆད། །

གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྦྱིར་བཤད་པ།

ལྷོག་པ་དེ་བེ་ཉིད་མེད་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྤྱི་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་མཐའ་
 དཔྱད་པ་ལ། གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྦྱིར་བཤད་པ། གཞན་སེལ་གྱི་དེ་བེ་དོས་
 བཟུང་བ། དང་པོ་ནི། གཞན་སེལ་དང་། དགག་པ་དོན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ཀྱས།
 གང་ལྟར་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་དག་གིས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱད་པར་མེད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་དགག་པ་ཙམ་ལ་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད།
 ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུས་པ་ལས། འདིར་ནི་སེལ་བ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། ཁ་ཡིན་པ་
 དང་མེད་པའོ། ཁ་ཡིན་པ་ཡང་རྣམ་གཉིས་ཏེ། རྩོད་དང་དོན་གྱི་དབྱེ་བས་
 སོ། ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་བར། སྒྲོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས། ཁ་ཡིན་པ་
 དང་མེད་པའོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཁ་ཡིན་པར་དགག་པ་དང་། མེད་པར་དགག་པའི་

མཚན་ཉིད། ཅེས་བྱ་པའི་ཐཚོག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་རབས་པ་ཁ་ཅིག
 བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་མཚན་ཀུན་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ།
 གཞན་སེལ་ཡིན་ན། དགག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བུམ་པ་ཚོས་ཅན།
 གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་བསལ་བྱ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བྱེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འོ་ན། བུམ་པ་ཚོས་ཅན། དགག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་
 དགག་བྱ་རིགས་མི་མཐུན་འགོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁོ་ན་རེ།
 བུམ་པ་དགག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགག་པ་ཡིན་ན། དགག་བྱ་བཅད་པའི་རྣམ་པ་
 ཅན་དུ་འཆར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། འོ་ན། བུམ་པ་གཞན་སེལ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། གཞན་སེལ་ཡིན་ན། དེ་མ་ཡིན་པ་བསལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སློབ་འཆར་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག་གཞན་སེལ་གྱི་དོན་རྟོག་པས་སྒྲོ་
 འདོགས་ལ་འཇོག་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཡོད་པ་གཞན་སེལ་དང་། མེད་པ་གཞན་སེལ་
 དང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་གཞན་སེལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བུམ་པའི་
 ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པའི་དངོས་གྱི་གཞལ་བྱ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་མཁའི་དངོས་
 གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དངོས་གྱི་གཞལ་བྱ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་
 སོགས་ལྟ་བུ། དོན་འདི་ཡང་། དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ། བརྟེན་ཕྱིར་
 སྒྲི་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ། ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། བུམ་པ་མ་ཡིན་
 པ་ལས་འོག་པ་ལྟ་བུ། དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་རྣམས་གཞན་སེལ་མ་ཡིན་ཏེ།
 གཞན་སེལ་དང་བཅ་པོའི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་།
 རིགས་གཏེར་ལས། གཞན་སེལ་སློབ་འདུག་ཚུལ་ཡིན། བཅ་པོའི་དོན་ལ་གཞན་
 སེལ་མེད། ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་གྱི་དོན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
 ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུས་པ་སྤྱི་རབས་པ་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

བསྐྱུལ་པའི་འབྲེལ་བར། སྒྲོབ་དཔོན་ཀླུ་མ་ལ་ཤྱི་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་སེལ་
བར་བསྐྱུན་པ་ནི། གཞན་སེལ་བ་དངོས་པོ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་
བའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་ཤད་ཤྱུ་སྒྲོམ། གཞན་སེལ་གསུམ་བྱ་བྱེད་གསུམ་དང་སྐྱར་
ནས་གཞན་སེལ་མཚན་ཉིད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསུངས་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད།

གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།

གཉིས་པ། གཞན་སེལ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་
གཉིས། དང་པོ་ལ། རྣམ་འབྲེལ་དར་ལྗོན་ལས། དེ་མ་ཡིན་པ་བསལ་བའི་རྣམ་པ་
དངོས་སུ་ཤར་བའི་སྒྲོ་ནས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་
བཤད་པ་དང་། རྣམ་ངེས་ལྗོན་རྟོགས། རང་གི་བསལ་བྱ་ཆོག་གིས་ཟིན་པར་བཅད་པའི་
ཚུལ་གྱི་རྟོགས་པར་བྱ་བ། གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད། འཇུག་ལྗོན་
དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་རང་གི་དགག་བྱ་དངོས་སུ་མ་
བཅད་ཀྱང་། དེའི་དོན་སྒྲོལ་འཆར་བ་ན། སྒྲོས་པ་བཅད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་
རྣམས་དགག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཆོག་ཟིན་ལ་དགོངས་པ་མི་གཅིག་
པ་ལྟ་བུར་སྐྱེད་ན་ཡང་། དོན་ལ་དགོངས་པ་གཅིག་པས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
བསྐྱུལ་ཏི་བཤད་ན། སྒྲོ་དོན་མཐུན་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་འཆར་བའི་ཆོ། དེ་མ་ཡིན་པ་
བསལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་དེ། གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཞན་སེལ་
དང་དགག་པ་དོན་གཅིག་སྒྲོ་དོན་མཐུན་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་འཆར་བའི་ཆོ། དགག་པའི་
རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ། དགག་པའི་མཚན་ཉིད།

དབྱེ་བ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། མོ་མེའི་མཚན་གཞི། སྒྲ་བཤད་པ།
 བྲངས་ངེས་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། གཞན་སེལ་ལ་དབྱེ་ན། མེད་དགག་གི་གཞན་
 སེལ་དང་། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་གཉིས། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཟར་ལམ་
 གསལ་བྱེད་ལས། དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་གང་
 ཞིག་ ཆོས་གཞན་འཕངས་པ་མེད་པར་དགག་པ་བྱེད་པ་དང་། དེ་གང་ཞིག་ ཆོས་
 གཞན་འཕངས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་དགག་པ་བྱེད་པ། ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་
 པས། འདིའི་དོན་ནི། གཞན་སེལ་ཡང་ཡིན། རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ལུལ་དུ་
 འཕངས་པའི་སྒྲུབ་པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། མེད་དགག་གི་གཞན་
 སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཞན་སེལ་ཡང་ཡིན། རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ལུལ་དུ་
 འཕངས་པའི་སྒྲུབ་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། མ་ཡིན་དགག་
 གི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་པའི་
 མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་མེད་དགག་གི་
 གཞན་སེལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བུམ་མེད་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རི་བོང་དུ་མེད་
 ལྟ་བུ། དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དེ་ཡང་དང་པོའི་མཚན་
 གཞི་ཡིན་ནོ། །རིགས་གཏེར་ལས། ཡོད་པ་གཞན་སེལ་དང་། མེད་པ་གཞན་
 སེལ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། རིགས་གཏེར་དར་རྟེན་ལས། དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་
 ཡོད་པའི་མེད་དགག་དང་། དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པའི་མེད་དགག་ལ་བཤད་པ་ནི།

ཅུ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ལ། ཇེས་འབྲངས་ནམས་ཀྱིས་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་ལོ་
 ཉར་བཤད་དེ། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལ་དབྱེ་ན། རང་ཞེས་བཟོད་པའི་སྐྱེས་
 རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ལུལ་དུ་རང་གི་འཐངས་བྱར་གྱུར་པའི་ཆོས་གཞན་སྐྱེབ་པ་
 དངོས་སུ་འཕེན་པ། ལྷགས་ལ་འཕེན་པ། དངོས་ལྷགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཕེན་པ།
 སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་འཕེན་པའི་མ་ཡིན་དགག་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། བདག་མེད་
 པ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ལྟས་བྱིན་ཆོན་པོ་ཉིན་པར་ཟས་མི་ཟ་བ་ལྟ་བུ།
 གསུམ་པ་ནི། ལྟས་བྱིན་ཆོན་པོ་ཉིན་པར་ཟས་མི་ཟ་བ་རིད་པ་མ་ཡིན་པར་ཡོད་པ་ལྟ་
 བུ། བཞི་པ་ནི། སྐྱེས་བྱ་གཅིག་རྒྱལ་རིགས་དང་། བུ་མ་ཟེའི་རིགས་གང་རུང་དུ་
 རིས་ཤིང་། བྱུང་པར་མ་རིས་པའི་ཆོ། སྐྱེས་བྱ་རྒྱལ་རིགས་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ། དེ་
 ལྟར་ཡང་། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་འགྲེལ་བ་སྒྲུན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་སུ་ལུང་
 བྲངས་པ་ལས། དགག་པ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་དང་། ཁྱོག་གཅིག་སྐྱེབ་པར་བྱེད་པ་
 དང་། །དེ་ལྟར་རང་ཆོག་མི་སྟོན་པ། །མ་ཡིན་གཞན་པ་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། མ་ཡིན་དགག་ལ་ཆོས་གཞན་འཕེན་ཚུལ་
 གྱི་དབྱེ་བ་གསུམ་ལས་མ་བཤད་པས། བཞིར་དབྱེ་བ་དགོངས་པ་ཡིན་མིན་དབྱེད་པར་
 བྱུང་། །མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལ་ངོ་བོའི་སྒྲོན་སྤྱོད་དབྱེ་ན། སྟོང་གཞན་སེལ་
 དང་། དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་གཉིས། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་གང་
 ཞིག་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་བྱུབ་པ་སྟོང་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་
 རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྟོང་ལྷགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བྱུབ་པ།
 དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད།

སོ་སོའི་མཚན་གཞི་བཤད་པ།

གཉིས་པ། སོ་སོའི་མཚན་གཞི་ལ། ཟར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། མཚན་གཞི་
 རོས་བཟུང་བ་ནི། བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ནི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་
 དང་། བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཤར་བའི་ནམ་པ་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་
 གློའི་གཞན་སེལ་དང་། གཞི་བྱམ་པ་ལ་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་མེད་པ་མེད་དགག་གི་
 གཞན་སེལ་ལོ། བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོས། བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱམ་པ་མེད་པ་བྱམ་པའི་
 མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དུ་མཛད་པར་སྒྲུང་རོ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་བྱམ་པ་
 མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་བྱམ་པའི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་གཞི།
 བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་བྱམ་པའི་གློའི་གཞན་
 སེལ་གྱི་མཚན་གཞི། བྱམ་པའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་གཞི་ནི། ཟར་
 ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། བྱམ་པ་ལ་བྱམ་མིན་མེད་པ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་
 ལོ། ཞེས་གསུངས་ནས། བྱམ་མིན་ལ་བྱམ་པ་མེད་པ་བྱམ་པའི་མེད་དགག་གི་
 གཞན་སེལ་དུ་བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོས་བཤད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ལ་མི་བཞེད་པ་ལྟ་བུར་
 གསུངས་པའི་དོན་གང་ཞིན། དེའི་དོན་བྱམ་པ་ཡང་ཡིན་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་
 པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པ་བྱམ་པའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན། བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་
 ཡང་ཡིན་བྱམ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པ་བྱམ་པའི་མེད་དགག་གི་གཞན་
 སེལ་མ་ཡིན་པ། དེའི་དོན་ཡིན། བྱམ་པ་ལ་བྱམ་མིན་མེད་པ་ཙམ་བྱམ་པའི་མེད་
 དགག་གི་གཞན་སེལ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་བྱམ་མིན་དུ་མེད་པ། བྱམ་པའི་མེད་

དགག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བུམ་མིན་མ་ཡིན་པ་བུམ་
 པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བུམ་པ་
 མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན། བུམ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པ་བུམ་པའི་མེད་དགག་
 གི་གཞན་སེལ་མ་ཡིན་རྟེ། དེ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། བུམ་ཟེའི་ལྷགས། རང་ལྷགས་སྤྱི་མི་བཞེད་པ་འདི་ལ་དགོངས་
 པའོ། །གོང་དུ་སྒྲིའི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ བུམ་
 འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་སྤང་བར་ཐལ། དེ་ལ་བུམ་པ་བུམ་
 མིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རྟེ། ཞེས་ཟེར། འདི་ལ་གཞན་སེལ་ཆེན་མོར་
 འོ་ན་དབང་པོའི་མངོན་སྲུང་གིས་མེད་དགག་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་ཐལ། དབང་
 མངོན་ལ་རང་མཚན་རྣམས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འབྲེས་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རྟེ། བྱུང་
 པ་ཁས། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ལན་གྱིས་བསྐྱོག་པར་མི་རྣམས་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 རོ། །དབང་མངོན་ལ་རང་མཚན་འབྲེས་པ་མེད་པར་སྤང་ཡང་། རང་མཚན་རྣམས་
 འབྲེས་པ་མེད་པ་དབང་མངོན་ལ་མི་སྤང་བ་བཞིན་དུ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་
 མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྤང་ཡང་། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དེ་ལ་མི་སྤང་
 རོ། །

སྤྱི་བཤད་པ།

གསུམ་པ་སྤྱི་བཤད་པ་ནི། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ལྟ་བུ་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་
 གཞན་སེལ་ཞེས་བྱ་ཞིན། གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་པས་དེ་ལ་གཞན་སེལ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། ལྷགས། རེ་ཤིག་གཅིག་ནི་འདི་ལས་གཞན་དང་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་

པའི་ཕྱིར། རང་གི་མཚན་ཉིད་ལྷོག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། བུམ་པ་ཡང་
 ཡིན། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པ་ཚོས་ཅན། བྱོད་ལ་ཅི་
 ཕྱིར་གཞན་སེལ་ཞེས་བྱ་ཞིན། གཞན་བསལ་བའི་ཆ་ཡིན་པས་གཞན་སེལ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 ལྟུགས། གཞན་གཅོད་པའི་ཕྱིར་གཞན་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཅམ་ཡིན་ཞིང་། གང་སྟོན་
 གྱི་སྟོབ་དཔོན་དག་གིས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱོད་པར་མེད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཐམས་ཅད་ལ་དགག་པ་ཅམ་གྱི་བྱོད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། བུམ་འཛིན་
 རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་ལ། གཞན་སེལ་ཞེས་བཅོད་པའི་
 ལྷ་མཚན་གང་ཞིན། འདིས་གཞན་སེལ་བར་བྱོད་པའི་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 ལྟུགས། འདིས་གཞན་སེལ་བར་བྱོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོབ་སྤང་བ་
 ཡིན་ཏེ། གང་བསྟན་བཅོས་མཛོད་པས་སྤྱི་བཅོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བཞེད་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་འདི་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་འདིས་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་
 པར་སྤང་བ་བུམ་པའི་སྟོབ་གཞན་སེལ་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བུམ་པའི་སྟོབ་
 གཞན་སེལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དགག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་འདིས་བུམ་
 འཛིན་རྟོག་པའི་དངོས་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དགག་པ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ། ལུང་འདིས་
 བུམ་པའི་སྟོབ་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བ་གཅིག་དགོས་པར་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་སྟོབ་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་དངོས་
 ཡུལ་ཡིན་དགོས་པར་འཐད་ལྡན་ཆེ་བ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། འཐད་ལྡན་ལས།
 སྤྱི་རྟོག་བཏགས་པའི་གཞན་སེལ་ག། དངོས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དོན་ཉི་ཤུ་བར་བཟུང་
 བས། སྤྱི་ཡི་སྟོབ་ལ་བསྟན་པ་ཡིན། དེས་ན་སུན་དབྱེད་པ་ཡང་མེད། ཅིས་
 གསུངས་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་
 དགག་པའི་རྣམ་པ་ཤར་ན། བྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་དགག་རྟོག་ཡིན་པས་བྱེད་ཅེས་སྟེ།

རྣམས་འབྲུལ་བ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། །འོ་ན་བུམ་པའི་གཞན་སེལ་གསུམ་ཀ་བུམ་པའི་
 གཞན་སེལ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཉ་དཔོན་ན་རེ། བུམ་པའི་སློའི་གཞན་
 སེལ་ཡིན་ན། བུམ་པའི་གཞན་སེལ་བདགས་པ་བ་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་སློབ་
 དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྲི་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡང་
 བུམ་པའི་གཞན་སེལ་མཚན་ཉིད་པར་བཤད་པ་མེད་པས། བུམ་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་
 བ། བུམ་པའི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་བྲུབ། དེ་ཡང་། བུམ་པ་
 དེས་བུམ་མིན་སེལ་བས་བུམ་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ།
 གཞན་སེལ་ལ་དགག་པས་བྲུབ་པ་གོང་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། མཁས་གྲུབ་ཀྱི་
 ཆེན་ལས། བུམ་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། བུམ་པའི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་
 ཡིན་པས་བྲུབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན། བུམ་པ་ཡིན་པས་བྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན།
 བུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་དངོས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་
 ལེགས་པས། རེ་ཤིག་དེའི་ཇེས་སྤྱུ་འབྲང་བུས་པ་ལ། འོ་ན་སློའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན།
 སློའ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་དངོས་ཡིན་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། བུམ་པའི་གཞན་
 སེལ་ཡིན་ན། བུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་དངོས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 བུམ་པའི་གཞན་སེལ་གསུམ་ཀ་བུམ་པའི་གཞན་སེལ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་གསུངས་པ་
 མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་སློའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། སློའི་གཞན་སེལ་
 ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བུམ་པའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། བུམ་པའི་
 གཞན་སེལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྲུབ་ཁས་སྤངས། ཁོ་ན་རེ། ཀ་བུམ་
 གཉིས་ཀྱི་སྤོང་དུ་གཞན་སེལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟར་བྱེད། ཀ་བུམ་གཉིས་ཀྱི་
 གཞན་སེལ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། རྟག་དངོས་ཀྱིས་སྤོང་པའི་ཀ་བུམ་གཉིས། ཀ་བུམ་
 གཉིས་ཀྱི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ། ཀ་བུམ་གཉིས་འཛིན་པའི་རྟག་པ་ལ།

ཀ་བུམ་གཉིས་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བ། ཀ་བུམ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་གཞན་སེལ།
 ཀ་བུམ་གཉིས་ཡང་ཡིན། ཀ་བུམ་གཉིས་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པ།
 ཀ་བུམ་གཉིས་ཀྱི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་།
 རང་ལུགས་ལ་ཀ་བུམ་གཉིས་ཀྱི་གཞན་སེལ་མེད་དེ། ཀ་བུམ་གཉིས་མ་ཡིན་པ་ནུམ་
 པར་བསལ་བའི་ཆ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་མ་འཐུས་པའི་དོགས་དཔྱོད་ལྷག་མ་ནུམས་
 ལོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཞན་སེལ་གྱི་དྲང་ངེས་བཤད་པ།

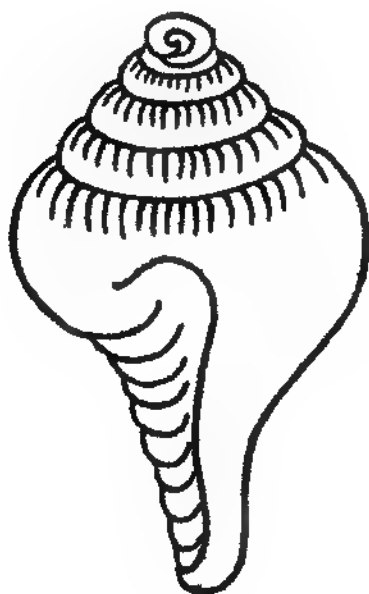
བཞི་པ་གྲངས་ངེས་ནི། གཞན་སེལ་ལ། སྒྲིབ་གཞན་སེལ། དོན་རང་མཚན་གྱི་
 གཞན་སེལ། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་དེ། གཞན་སེལ་ལ་
 མ་ཡིན་དགག་དང་། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་ལ། རྟོག་པས་བདགས་ཙམ་དུ་བྱུབ་པ་དང་། རྟོག་པས་བདགས་ཙམ་མ་ཡིན་
 པར་ཡུལ་རང་གི་སྟོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བྱུབ་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་
 ཕྱིར། ཀྱུན་མཁུན་གསུང་རབ་འདབ་བརྒྱ་དཀར་པོའི་ཆ་ལ། །ཆོས་འཁྱོར་ཉིན་བྱེད་
 ཟེར་གྱིས་ཁ་བྱེ་བས། །དཔལ་བཟང་ཟེའུ་འབྱུའི་འཇུག་དཀར་གྟོད་པའི་ཕྱིར། །
 ལེགས་བཤད་སྒྲུང་ཙུ་འཛོན་པས་འགོ་འདི་སྒྲོངས། །ཐུབ་པའི་གསུང་དང་ཆོད་མ་མདོ་
 ཡི་དོན། །རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་སོགས། །མཁས་བྱུབ་ནུམས་
 ཀྱིས་ལེགས་པར་བཀྲལ་བ་བཞིན། །ཟླ་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་
 པོས། །སྤར་ཡང་ལུང་རིགས་མན་དག་གིས་བརྒྱན་པའི། །རྒྱལ་ཆབ་དགོངས་པ་
 རབ་གསལ་སྟེལ་བའི་ཆོ། །ལེགས་བཤད་འདོད་དགུའི་རྩ་རྒྱན་འདིར་ཆོགས་

པས། །རྣམ་གྲོལ་ཤོར་བུའི་གཞི་རྟེན་རྒྱ་མཚོར་གྱུར། །དེ་ཚེ་དཔལ་ཚོས་གྲུབ་ཆར་
འབེབས་མཁམས་པའི། །སློབ་མཆོད་གསུང་སྒྲིམ་རྒྱུ་ལྟ་དབང་གིས། །བསྐྱེལ་མེད་
ཐུགས་རྗེའི་ཡུག་རིང་བརྒྱུད་ས་པ་ལས། །ལེགས་འོངས་རང་དོན་ལེའུའི་ལེགས་
བཤད་གང་། །ལེགས་ལམ་རྟོགས་ཕྱིར་བརྩོན་པས་གྲུབ་པ་ཡང་། །ལེགས་པར་
ཁྱོད་ཀྱི་དོན་དུ་བདག་གིས་གོ། །ལེགས་སྐྱམ་སྒྲོ་དགས་ལུས་སེམས་བྱུང་བར་
གྱུར། །འདི་ལྟར་འབད་པས་བདག་གིས་ཐོབ་གྱུར་པའི། །རྒྱ་བའི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུའི་
དགོ་བ་དེས། །འཁོར་བར་འབྱམས་པའི་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ། །རྒྱལ་བའི་གོ་
འཕང་ལྟར་དུ་ཐོབ་པར་ཤོག །

རྒྱལ་བའི་བསྐྱེད་བཅོས་ཆད་མ་རྣམ་འགྲོལ་གྱི་དགོངས་དོན་རྒྱལ་ཆབ་དགོངས་
པ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ལེའུའི་དང་པོའི་དོན་རྣམས་ལ་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་
པར་རྟོག་པའི་ཐེ་ཚོས་གྱི་དྲི་མས་དཔེན་ཞིང་། རྗེ་བརྩུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སློབ་མཆོད་
གྲགས་པ་ཡབ་སྐུ་སྐུ་དང་། རྟོགས་སྐྱུང་ཡབ་སྐུ་སྐུ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞེན་
བཀོད་པ། རང་དང་གཞན་གྱི་བྱུང་མཐའ་སྒྲིབ་ཀྱི་ལོག་རྟོག་འཛུམས་བྱེད་ལྟ་བ་
ངན་པའི་ཆོང་ཆོང་ཀུན་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི། རྗེ་བརྩུན་དཔལ་པ་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་
མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་རྒྱན་མཁམས་པ་མགྲུབ་སྐྱིད་བྱེད་ལགས་སོ། །

ཨོྲཱ་ཨྲཱི། །རྒྱལ་གསུམ་རིགས་པའི་ཆ་ཟེར་འོད་རྟོན་གྱིས། །རྒྱལ་མིན་
ལོག་སྒྲིབ་ཀྱི་སྐུ་སྐུ་སྐུ་བྱེད་ཅིང་། །རྒྱལ་བཟང་ཐེག་གསུམ་ལམ་འབྲས་འདབ་བརྒྱའི་
ཐུང་། །རྒྱལ་བཞེན་འབྱེད་པའི་གཞུང་བཟང་སྤྱིད་པའི་མིག །ས་འདིར་ཐུབ་བསྐྱེད་
ཡོངས་འདུ་དགའ་བའི་ཆལ། །སློབ་ལྟན་སྐལ་བཟང་ལེགས་བྱིས་སྐྱེད་ཡོན་དུ། །མི་
འགྱུར་ཕན་དང་བདེ་བའི་འབྲས་བྱའི་ཆར། །འཛད་མེད་འབེབས་སྒྲིབ་པར་དུ་བསྐྱེད་
པའི་དགེས། །ཐུབ་པའི་ལུགས་བཟང་ཡོངས་དག་བསེལ་ཟེར་ཅན། །འཤད་སྐྱུབ་

འོད་དཀར་ཟེགས་མ་འབྲམ་གྲོལ་བས། །སྤྱིད་ཞིའི་བདེ་དགའ་རབ་འབྲམ་སྐུན་དེ་
 གྲུང་། །བཞད་པའི་ངོ་མཚར་དུས་རིང་གསལ་གྲུར་ཅིག །རྒྱལ་ཀུན་མཁུན་བཙུ་
 རུས་པའི་རིན་ཆེན་རྩལ། །མཐོང་གྲོལ་ལྷན་པོར་སྤངས་བའི་ཡིད་བཞིན་ཞོར། །ཆོས་
 སྤྱིད་ཉི་ལྷའི་ཕྱེ་དགའ་སྤོང་འབར་བའི། །དག་མཚན་གླིང་བཞིའི་དཔལ་དུ་རྟག་འཆར་
 ཤོག། །གངས་ལྗོངས་དུས་ངན་གྲུད་པའི་སྤྲུག་རུམ་གྲིས། །ཡོངས་ཅོན་མཚན་མེའི་
 སྤྲུན་གསུམ་མཐར་བསྐྱད་དེ། །ཚོགས་ལྷན་སྤང་བ་གསར་པ་དང་འགོགས་
 པའི། །བདེ་གཤེགས་བསྐྱེད་པའི་ཉི་གཞོན་གསལ་གྲུར་ཅིག །རྒྱ་མོུར་འབྲེལ་ཐོགས་
 འདས་གསོན་ཐམས་ཅད་གྲུང་། །ཐུབ་གསུང་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་ནམ་དཔྱོད་
 ཅུལ། །ཆོས་གྲགས་ཆོས་ཀྱི་སིང་གའི་དཔལ་ཐོབ་ནས། །ཆོས་སྤྱོད་ཆེན་པོས་འགོ་
 ཀུན་དབུགས་འབྱིན་ཤོག །

༡༡། །མཉན་བྱའི་དབང་པོའི་ཟུར་བཀོལ་
གཞན་ལས་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་འདི་མཁས་གྲུབ་
བསྟན་པའི་ཉི་མ་ཇི་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་ཇི་བོ་རིན་
པོ་ཆའི་ཆ་འདབ་ཆོས་གྲ་ཆེན་
པོ་སེར་ཐེག་ཆེན་
སྒྲིང་དུ་སྦྱར་
བཞོ། །

མ་གྲུབ་སྐྱུར་བ་བཞུགས་ཀྱི་མེད་ཀྱི་སྐྱུར་སྐྱུར་ རང་ལུགས་བཞག་པ།

༡༡༡། མ་གྲུབ་སྐྱུར་བ་བཞུགས་ཀྱི་མེད་ཀྱི་སྐྱུར་སྐྱུར་། མདོ་རང་
ལྷོ་ལ་ལས། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་ཆོས་པ་དང་། ཕྱིར་ཆོས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པར་
བཟུང་ངོ་། དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་ལ་སོགས་པ་
དག་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བཞུགས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། ལུང་འདི་ཡི་དོན་
བཤད་པ་ལ། རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། ཞར་ལ་གཞན་གྱི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་
དག་གི་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དོན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ།
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་ལ། དེ་ནས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུར་ནས་བཤད་ན། ཅི་རིགས་པ་
ཞེས་སྟོས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ཡོད་དེ། གཞན་དོན་སྐྱུར་སྐྱུར་
དག་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཆོས་ཕྱི་ཆོས་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། གང་རུང་ལ་མ་
གྲུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟེས་པ་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བ་
དཔེ་བཞི་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱུང་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་བྱུང་བྱེད་དུ་མེད་པ་དང་།
ནམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགའི་ཇེས་སུ་འགོ་ལྟོག་གི་བྱུང་བ་ཆོས་ཕྱི་
ཆོས་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཇེས་སུ་འགོ་ལྟོག་
གི་བྱུང་བ་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟེས་པ་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་དཔེར་བཟུང་བ་ཅི་རིགས་པར་དཔེ་དོན་
དུ་སྐྱུར་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་དཔེ་དོན་དུ་སྐྱུར། ཕྱི་མ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་མི་སྐྱུར་བ་ལུང་
དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དོན་སྐྱུར་ཚུལ་ནི། གཞན་དོན་སྐྱུར་སྐྱུར་དག་

ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་མི་
 འགྲུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགའི་འགལ་དྲགས་གཉིས་ཀྱི་ཇེས་སུ་འགྲོ་ཞྲོག་གི་
 བྱུང་པ་ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པས་འགལ་དྲགས་གཉིས་ཀྱི་ཇེས་སུ་འགྲོ་
 ཞྲོག་གི་བྱུང་པ་མི་འགྲུབ་ཅེས་དཔེ་དོན་དུ་སྒྲུབ། དེ་བཞིན་དུ། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་
 སྐབས་དྲགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་ན། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་
 འགྲུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགའི་ནང་གི་ཐུན་མོང་པའི་མ་ངེས་པའི་དྲགས་བཞི་
 པོའི་ཇེས་སུ་འགྲོ་ཞྲོག་གི་བྱུང་པ་ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པས། དེ་བཞི་ཡི་
 ཇེས་སུ་འགྲོ་ཞྲོག་གི་བྱུང་པ་མི་འགྲུབ་པ། དཔེ་དོན་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། གཞན་དོན་
 སྐབས་ཀྱི་སྐབས་དྲགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟེན། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་
 དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགའི་ནང་གི་ཐུན་མོང་པ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་དྲགས་ཀྱི་
 བྱུང་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟེན་པས། དེ་ཡི་ཇེས་སུ་འགྲོ་ཞྲོག་གི་བྱུང་པ་མི་འགྲུབ་པ་དཔེ་དོན་དུ་
 སྒྲུབ། གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བབྱུང་ན། ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་དང་། གཞི་མ་
 གྲུབ་མི་མཐུན་དཔེར་བབྱུང་བས་ཞྲོག་བྱུང་མི་འགྲུབ་པ་དཔེ་དོན་དུ་མི་སྒྲུབ་ཏེ། སྐབས་
 དྲགས་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བབྱུང་ན། ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་འཐད་ཀྱང་།
 གཞི་མ་གྲུབ་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་བབྱུང་བས་ཞྲོག་བྱུང་མི་འགྲུབ་པ་ལ་མི་གཞོད་པའི་
 ལྗོངས། དྲགས་གཉིས་པ་གྲུབ་ཞེ། མི་དྲག་པ་མ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་།
 དཔེར་ན། དངོས་གྲུར་གྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་སྐབས་ངག་འདི།
 བྱས་པའི་དྲགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་དྲག་པར་སྐབས་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐབས་ངག་ཡང་
 དག་ཡིན་པའི་ལྗོངས་དང་། གང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ཚད་མས་མ་དམིགས་པས་བྱུང་།
 དཔེར་ན། རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན། སྒྲ་ནི་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་
 སྐབས་ངག་འདི་ཡང་སྐབས་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ལྗོངས་དང་། དེ་སྙམ་ཡང་ཐར་ལམ་

གསལ་བྱེད་ལས། ཚེས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཚེས་མ་གྲུབ་པ་དེ་དང་། དགའི་
 རང་གི་དྭགས་ཡང་དག་གཉིས་པོ་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་མི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་ན། རྫོག་
 བྱུང་མི་འགྲུབ་པ་དཔེ་དོན་དུ་མི་སྦྱར་བའི་དོན་ནོ། ཁྲིས་གསུངས། གཞན་ཡང་།
 དེ་སྦྱབ་གྱི་སྦྱབ་དྭགས་ཡང་དག་གི་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་པས། དེ་སྦྱབ་གྱི་སྦྱབ་
 དྭགས་ཡང་དག་གི་རྫོག་བྱུང་འགྲུབ་པ་ལ་མི་གཞོད་དེ། སྒྲིལ་ཡུལ་དུ་བྱར་བྱར་གི་
 དྭགས་གྱིས། བུམ་པ་ཤེས་བྱར་སྦྱབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱང་།
 དེ་སྦྱབ་གྱི་རྫོག་བྱུང་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བཤད་གཉིས་ལྟར་ན། དེ་སྦྱབ་གྱི་
 མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་ན། གཞི་གྲུབ་པས་བྱུང་པ་མིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་
 ཚད་མས་མ་དམིགས་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པས་བྱུང་། དཔེར་ན། རི་བོང་
 རུ་བཞིན། སྒྱ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། ཁྲིས་པའི་
 སྦྱབ་ངག་འདི་སྦྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་དྭག་པ་མ་ཡིན་ན། བུམ་པ་
 མ་ཡིན་པས་བྱུང་། དཔེར་ན། དངོས་བྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྱ་ནི་བུམ་ཁྲིས་
 པའི་སྦྱབ་ངག་འདི་སྦྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས།
 འདི་ལྟར་བཤད་པ་ནམས། གཞན་དོན་སྐབས་གྱི་དྭགས་ཡང་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 ཡིན་གྱི། དྭགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཚེས་དང་
 རྗེས་སུ་འགོ་རྫོག་གི་བྱུང་པ་ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དྭགས་ཡང་
 དག་དུ་བྱུར་པའི་རང་དོན་སྐབས་གྱི་དྭགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་
 སྐབས་གྱི་དྭགས་ཡང་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་སྦྱབ་དྭགས་ཡང་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 ཡིན་གྱི། གཞན་དོན་སྐབས་གྱི་དྭགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་
 ཏེ། གཞི་མ་གྲུབ་ཚེས་ཅན་དུ་བཟུང་བའི་གཞན་དོན་སྐབས་གྱི་དྭགས་ཡང་དག་ཡོད་
 དོ། ཆ་བཅས་གྱི་དངོས་པོ་མིན་པ་དེ། བ་སྒྲུང་གི་སྤྱི་དྭག་དངོས་རང་གི་གསལ་བ་དུ་

མ་ལ་དོན་དམ་པར་འཕྲོད་འདུ་མ་འབྲེལ་བར་སྐྱབ་པའི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་དྲགས་
 ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། འདི་དག་གྲང་
 སྐྱབ་དྲགས་དང་། དེ་ཡང་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་བསམ་སྟེ། ཞེས་
 སོགས་གསུངས། གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བརྒྱུད་བའི་དྲགས་ཡང་དག་ཡོད་ཀྱང་།
 ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་དྲགས་ཡང་དག་མེད་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟེན་ཤེས་
 འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་ཚད་མས་གཞོད་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཚད་མས་གཞོད་པས་
 བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཀུན་དུ་རྟོལ་བ་བདག་ཅིད་ཀྱི། ཞེས་སོགས་གསུངས། མཁས་པ་
 ཁ་ཅིག་གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བརྒྱུད་བའི་དྲགས་ཡང་དག་ཡོད་དེ། རྒྱུ་བྱ་འདི་
 ཆོས་ཅན། སྐྱབ་བསྐྱལ་བ་ཡིན་རྟེ། རི་བོང་གི་རྩས་ཕྱག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 བཤོད་པའི་ཆོ། རི་བོང་གི་རྩས་ཕྱག་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་བྱ་སྐྱབ་བསྐྱལ་བར་སྐྱབ་པའི་
 དྲགས་ལྟར་སྒྲུང་ཡིན་རྟེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དྲགས་སུ་བཤོད་པ་གང་ཞིག་ དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་
 ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤོད་པའི་ཆོ་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དྲགས་སུ་བཤོད་ནས། དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མིན་པ། རི་བོང་གི་རྩས་ཕྱག་པ། རྒྱུ་བྱ་སྐྱབ་བསྐྱལ་བར་སྐྱབ་
 པའི་དྲགས་ལྟར་སྒྲུང་དུ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་དྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
 པ་མི་འཐད་དེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དེའི་རྒྱུ་མཚན་སྐྱབ་དྲགས་ལ། གཞི་
 མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ན། ཕྱོགས་ཆོས་མི་འབྱུང་ལ། གཞི་མ་གྲུབ་མི་མཐུན་
 དཔེར་བརྒྱུད་ན། ཕྱོགས་བྱུང་བ་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་
 འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རི་བོང་གི་རྩས་ཕྱག་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དྲགས་ལྟར་སྒྲུང་དུ་སྐྱབ་པའི་
 དྲགས་ཡང་དག་ཡོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་དྲགས་ཡང་དག་
 ཡོད་དགོས་པས། ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་སྐྱབ་
 པའི་དྲགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བའི་རྫོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཚད་མས་དམིགས་

པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཚོལ་ཡང་དག་གིས་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་
 སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་ཚད་མས་མ་ངེས་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཆད་དེ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་ནི་
 ཚོལ་བ་དང་། ཕྱིར་ཚོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་བར་བརྒྱུད་དོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་
 རྟོན་དང་འགལ། ཁོ་ན་རེ། སྒྲིན་མེད་དེ། ལུང་དེའི་དོན་ནི། གཞན་དོན་སྐབས་
 ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཚོས་ཚོལ་ཕྱི་ཚོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་ན། དེའི་ཕྱོགས་
 ཚོས་མ་གྲུབ་དགོས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཇུས་སྒྲི་སྒྲུབ་པ་ལ་འཆད་པ་ནང་
 འགལ་ཏེ། ཚད་མས་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་
 སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ལ་སྒྲར་ནས་བཞག་ན་འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཞར་ལ་གཞན་གྱི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་དགག་པ།

གཉིས་པ། ཞར་ལ་གཞན་གྱི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་དགག་པ་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་
 བྱེད་ལས། འདི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྒྲི་ཡིད་བད་དུ་བྱས་པ་དང་ཇེས་སུ་འགོ་ཕྱོག་གི་
 ཁྲུབ་པ་ཡང་ཕྱོགས་སྒྲུ་མར་བཀོད་པ་ལྟར། འདོད་པ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་
 རྟགས་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་རང་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཇེས་ཁྲུབ་གཞི་མ་
 གྲུབ་པས་ཁྲུབ་ན་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་
 རང་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དེའི་ཕྱོག་ཁྲུབ་མ་གྲུབ་པས་མ་ཁྲུབ་པ་ཉམས་སོ། ཞེས་པས་
 འཆད། ལུང་དེའི་དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར། ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་གཞི་
 མ་གྲུབ་ན། ཕྱོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་དགོས་པ་དང་། མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་ན།
 ཕྱོག་ཁྲུབ་མི་འགྲུབ་པ། དཔེ་དོན་དུ་མི་སྒྲིར་བར་གསུངས་པ། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་
 རྟགས་སྒྲིའི་དབང་དུ་བྱས་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྲུབ་པ་བྱས་པའི་

ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཇེས་བྱ་དང་། ཉག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ་པ།
 བྱས་པའི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྷོག་བྱུང་ཡིན་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། མི་མེད་པའི་
 ཉགས་ཀྱིས་མི་མེད་པའི་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་
 གཞི་མ་གྲུབ་ན། དུ་བའི་ཉགས་ཀྱིས་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མི་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེ་
 ཡང་དག་གཞི་མ་གྲུབ་དགོས། དུ་བའི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་
 མེད་ན། དུ་བའི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཇེས་བྱ་མ་གྲུབ་དགོས། དུ་བའི་ཉགས་
 ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཇེས་བྱ་མ་གྲུབ་ན། མི་མེད་པའི་ཉགས་ཀྱིས་མི་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་
 མཚོར་དུ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ལྷོག་བྱུང་མ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཕྱི་མ་མོང་།
 དེར་ཐལ། དུ་བའི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཇེས་བྱ་ཡིན་ན། མི་མེད་པའི་ཉགས་ཀྱིས་
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྷོག་བྱུང་ཡིན་དགོས་སོ། །མི་མེད་པའི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྷོག་བྱུང་
 ཡིན་ན། དུ་བའི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཇེས་བྱ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
 གཞིས་ཀ་མོང་། དེར་ཐལ། དུ་བ་ཡོད་ན་མི་ཡོད་པས་བྱབ་པ། དུ་བའི་ཉགས་ཀྱིས་
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཇེས་བྱ་དང་། མི་མེད་པའི་ཉགས་ཀྱིས་ལྷོག་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་
 མེད་ན། དུ་བ་མེད་པས་བྱབ་པ་དེ། མི་མེད་པའི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཇེས་བྱ་
 དང་། དུ་བའི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྷོག་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་རྣམས་ཁས།
 ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ལྷོག་བྱུང་འགྲུབ་པར་
 གསུངས་པ། དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་སྒྲིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར།

བྱད་པར་ནུམ་པར་གཅོད་པ་ཡི། ཁྱེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ རང་ལུགས་བཞག་པ།

༩ བྱད་པར་ནུམ་པར་གཅོད་པ་ཡི་ཁྱེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ།
རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། ཅོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་བོ་ནི། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན།
སྤྱི་ཏུ་མི་ཏུ་གཉིས་ཀར་སྐྱབ་པའི་ཏུགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག་ བྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོག་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏུགས་ཕྱི་མ་སོང་།
དེར་ཐལ། བྱོད་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས། མཉན་བྱ་
ཏུགས་མི་ཏུ་གང་དུང་མིན་པ་ལ་ཆད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། ཅ་
བར་འདོད་ན། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། བྱད་པར་ནི་ནུམ་པར་གཅོད་པའི་གཏན་
ཆོགས་མ་ཡིན་ནོ། ཁྱེས་གསུངས་པ་དང་འགལ། ཡང་ན། གཞུང་འདི་ཡི་དོན་
ནི། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱོད་སྤྱི་ཏུ་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་ཏུགས་ཡང་དག་ཡིན་
པར་ཐལ། བྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག་ བྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོག་བྱུང་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཏུགས་ཕྱི་མ་སོང་། དེར་ཐལ། མཉན་བྱ་དེ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་
སོང་བའི་གང་ཟག་དེས། མཉན་བྱ་ཏུགས་པ་ཡིན་པ་ལ་ཆད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།
བྱུང་པ་ཁས། དེ་བཞིན་དུ་མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱོད་སྤྱི་ཏུ་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་
པའི་ཏུགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག་ བྱོད་དེ་
སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོག་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏུགས་ཕྱི་མ་སོང་། དེར་ཐལ། མཉན་བྱ་སྤྱི་
ཏུ་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས། མཉན་བྱ་

མི་རྟག་པར་ཚད་མས་མཉོགས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། ཐལ་འབྱུར་དེ་གཉིས་ཀའི་
 རྩ་བར་འདྲོད་ན། མཛོད་རང་འབྲེལ་ལས། བྱད་པར་ནི་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་གཏན་
 ཚིགས་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་སྒྲིལ་རྟག་མི་
 རྟག་གཉིས་ཀ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

དེའི་ཚུད་སྒྲོང་།

གཉིས་པ་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། མཉན་བྱ་སྒྲིལ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོག་
 བྱབ་བྱབ་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཀྱི། རྟག་པ་ལ་ནམ་ཡང་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། མཉན་
 བྱ་སྒྲིལ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་
 སྒྲིལ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་བྱབ་པ་གང་ཞིག དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་
 རྗེས་སུ་འགོ་ཕྱོག་གིས་བྱབ་པ་ཚད་མས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྒྲིལ། གཉིས་པ་མ་
 བྱབ་ན། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་བྱབ་བྱབ་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་ཡིན་
 ན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱབ་པ། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་བྱབ་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིལ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བྱབ་པ་རྣལ་མར་ངེས་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་བྱབ་ན། སྒྲིལ་རྟག་
 པ་ཁོ་ན་ལ་མེད་པར་ཐལ། མ་བྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་
 སྒྲིལ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོག་བྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པར་ཐལ། རྟག་ན་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་
 པས་བྱབ་པ། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིལ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོག་བྱབ་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཕྱོག་བྱབ་པ་ཚད་མས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མཉན་བྱ་རྟག་པ་ལ་མེད་པར་ཚད་

མས་ངེས་པའི་ཕྱིར་དེ། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན།
གཏན་ཆོག་ས་མར་མེ་བཞིན་དུ། གློ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རམ།
དཔེ་ལ་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་སྟོས། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱས་པ་གློ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་
གྱིས། གླ་མི་རྟག་པ་དང་། གང་ཟག་མི་རྟག་པར་གོ་རྒྱས་པར་ཐལ། ཡུལ་རུང་
བར་མར་མེ་གློ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་གཞུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། གོ་བྱེད་
གྱི་རྒྱལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་གློ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་གང་
ཟག་རྟག་སྟོང་དུ་གོ་རྒྱས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་དེར་སོང་
བ་ཙམ་གྱིས་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་བ་གོ་རྒྱས་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འགྲོ་བ་འགའ་ཡང་། བདག་མེད་པ་ལ་
སྟོངས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མེས་མ་ཅན་ཐམས་ཅད་
འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། མཉན་བྱའི་
རྟགས་གྱིས་གླ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་གསུམ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གླ་མི་རྟག་པར་
མ་གྲུབ་པའི་སྤར་མཉན་བྱ་དང་། གླའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་དཔེའི་སྟེང་དུ་ངེས་པའི་
ཕྱིར། མཉན་བྱ་གླ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་རྟོལ་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་མཁས་གྲུབ་ཤེས་པ་ནི། སྟོངས་པ་ལ་འབྲེལ་བ་སྟོན་པ་དཔེ་ལ་
སྟོས་བ་ཡིན་གྱི། མཁས་པས་ནི། དཔེ་མེད་པར་ཡང་། སྤར་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་
པས་ཁྲུབ་པ་མཛོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ནས། གླ་མཉན་བྱར་ངེས་མ་ཐག་སྤར་གྱི་ཁྲུབ་པ་
ལ། ཆད་མས་ངེས་པ་བྱན་ནས། དེའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ། གླ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྲུབ་
པ་གོ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པས་ནད་གི་ཁྲུང་པར་བཤའ་དོ། །མཉན་བྱ་གླ་མི་རྟག་པར་
སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་སྐབས་ཡོད་མེད་རྟགས་དཀའ་བས།

དེ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་ཚུལ།

མཁས་པ་རྣམས་ལ་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་གར་དུ་མཁས་གྲུབ་ཤེས་པ་
 དང་། མཁས་པ་རྒྱལ་དབང་སློ་སོགས། མཉན་བྱ་སྤྱི་ཉག་པར་སྦྱབ་པའི་ཉག་ས་
 ཡང་དག་ཏུ་བཞེད་ཅིང་། བོད་དུ་ཉ་དཔོན་དང་། བདག་གིས་སྤྲུལ་མཁས་པའི་
 དབང་པོ་ཁ་ཅིག་བཞེད་ཅིང་། རྣམ་ངེས་དར་ཤིག་དུ་མཉན་བྱ་སྤྱི་ཉག་པར་སྦྱབ་པའི་
 ཉག་ས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཚེ་ལ་བ་ཡོད་པར་བཤད་པ་འཐད་ལུན་གྱི་དགོངས་པར་
 བྱས། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། མཉན་བྱ་སྤྱི་ཉག་པར་སྦྱབ་པའི་ཉག་ས་ཡང་
 དག་ཏུ་སོང་བའི་ཚེ་ལ་བ་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཉ་ཤིག་ལས། ཆོས་
 བླ་གཉིས་ཀྱིས་མཉན་བྱ་སྤྱི་ཉག་པར་སྦྱབ་པའི་ཉག་ས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་བཤད།
 རྒྱལ་དབང་སློ་དང་ཤེས་པ་ཉག་ས་ཡང་དག་ཏུ་བཞེད་དོ། ཞེས་པ་དང་། ཡང་ཉ་
 ཤིག་ལས། མཁས་གྲུབ་ཤེས་པ་ཡང་། རྩོངས་པ་ལ་དབེ་དགོས་པས། མཉན་བྱ་སྤྱི་
 ཉག་པར་སྦྱབ་པའི་ཉག་ས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི།
 གཏན་ཆོག་ལ་འབའ་ཞིག་བཟོད་པར་ཟད། ཅེས་པས་བསྟན། ཞེས་ནང་གི་བྱུང་པར་
 བཤད་དེ། ལྷགས་སམ་སྤྲུལ་མོ། ཞེས་བཤད། ཤེས་པའི་ལྷགས་དེ་འགོག་ཚུལ་
 ནི། མཉན་བྱ་སྤྱི་ཉག་པར་སྦྱབ་པའི་ཉག་ས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་
 ཉག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཇེས་སུ་མཉན་བྱ་དང་། སྤྱི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཚད་
 མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྤྱི་ཉག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མཉན་བྱ་སྤྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་

ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྐྱ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་
 བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྐྱ་མི་རྟག་
 པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་
 མས་ངེས་ཤིང་། མཉན་བྱ་དང་སྐྱའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 བྱལ་མེ། མཉན་བྱ་དང་སྐྱའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་ཤིང་། མཉན་བྱ་མི་
 རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱལ་བ་ཚད་མས་ངེས་
 ཤིང་། མཉན་བྱ་དང་སྐྱའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་ནས། སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱལ་བ་
 ཚད་མས་ངེས་ཤིང་། མཉན་བྱ་དང་སྐྱའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་ནས།
 སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟགས་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཉན་བྱ་སྐྱའི་མཚན་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡི་ཐད་ཀྱི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དང་པོར། མཉན་བྱ་
 ལ་མི་རྟག་པས་བྱལ་བ་ངེས། དེ་ཡི་རྗེས་སུ་མཉན་བྱ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱལ་བ་ལ་ཕྱོགས་
 ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་མེད་པར་བསྟན་ནོ། །གང་དག་མཚན་བྱ་ལ་ཐ་སྙད་
 བྱར་རུང་ངེས་པར་སྐྱར་དགོས་པར་སྐྱ་བ་དེ་དག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཉ་དཔོན་
 སོགས་ཁ་ཅིག་ན་རེ། །འཁྱི་པའི་ལུགས་དེ་ལོགས་ཤིང་། མཚན་བྱ་ལ་ཐ་སྙད་བྱར་
 རུང་ངེས་པར་སྐྱར་དགོས་ཟེར། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་མི་རྟག་
 པར་སྐྱལ་བའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱལ་གྱི་
 ཕྱོགས་ཆོས་དང་། རྗེས་བྱལ་སྐྱར་ངེས། དེ་ཡང་རྗེས་བྱལ་སྐྱར་ངེས་ཟིན་མ་བཟེད་
 པའི་ངང་ནས། མཉན་བྱ་སྐྱའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་མི་རྟག་པར་སྐྱལ་བའི་བསྐྱལ་བྱ་ལ་

དམིགས་པའི་ཐོ་ཚེས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་ཚོས་རྗེས་ནས་ངེས་པར་བྱར་ཅུང་བའི་ཕྱིར། མ་
 བྱལ་ན་མོང་། དེར་ཐལ། མཉན་བྱའི་དྲགས་ཀྱིས་སྒྲིའི་ཐ་སྙད་བྱར་ཅུང་། མི་དྲག་
 པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་ཚད་མས་བྱལ་བ་གང་ཞིག་ དེའི་དྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་བྱལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་བྱལ་ན། སྒྲིའི་ཐ་སྙད་བྱར་ཅུང་ཚོས་
 ཅན། མཉན་བྱའི་དྲགས་ཀྱི་ཁྱོད་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་ཚད་མས་བྱལ་བར་
 ཐལ། ཁྱོད་མཉན་བྱའི་མཚོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། ཉ་དཔོན་གྱིས་གཞི་པའི་
 ལུགས་ལེགས་པར་བཞེད་བ་དང་། མཚོན་བྱ་ལ་ཐ་སྙད་བྱར་ཅུང་ངེས་པར་སྐྱར་
 དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་མི་རིགས་ཏེ། སྒྲིའི་ཐ་སྙད་བྱར་ཅུང་ཚོས་ཅན། མཉན་བྱ་
 ཁྱོད་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་དྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མཉན་བྱའི་མཚོན་བྱ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲགས་ཁས། མ་ཁྱབ་ན། མཉན་བྱ་སྒྲིའི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་
 དྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་བྱད། མང་དུ་ཐོས་པའི་ཤུགས་དག་སྒོང་རྗེ་བཙུན་ཚོས་ཀྱི་
 རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་རྒྱན་བཞུགས་སོ། ། ༥ སྒྲིའི་དང་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་
 གཏེར་གྱི་ཞབས་ལ་གུས་བས་འདུད་དོ། །རྒྱབ་བསྐྱན་ཕྱོགས་བཅུར་དར་བའི་འཕྱིན་
 ལས་ཀྱིས། །མ་ལུས་འགོ་བའི་དག་ལེགས་སྒྲིལ་བ་ལ། །མཁས་ཁྱོད་རིན་ཆེན་
 དབང་གི་རྒྱལ་པོ་བཞིན། །རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་དར་མའི་ཞབས་ལ་འདུད། །ཐེག་
 གསུམ་ལམ་ལ་ངེས་པར་བ་བསྐྱེད་ཅིང་། །སྐྱབས་གསུམ་རིགས་བས་སྐྱབ་བྱེད་
 ཐབས་ཀྱི་མཚོག་ །རྒྱལ་གསུམ་གཏན་ཚིགས་ནམ་གཞག་རྟོགས་དག་འབ། །རྒྱལ་
 ཚབ་ལུགས་བཞིན་བདག་གིས་འདིར་བཤད་བྱ། །

གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་
སུ་གཞན་ལུགས་དགག་པ།

༥ གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་
ལ་གཉིས་ལས། ཇེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་བྱུང་པ་བྱུང་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྷོས་པའི་དོན་
བཤད་པ་དང་། ཚུལ་གསུམ་དེ་ལོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་
ལ་དགག་བཞག་སྒྲིང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་
དགོངས་པར་བསམ་ནས། བྱས་པ་མི་དྲག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ།
དྲག་མི་དྲག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ། མཚན་གཞི་བྱས་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་
མ། དྲག་པ་ལ་བྱས་པ་འགོག་པའི་ཚད་མ་གསུམ་སྒྲིང་དུ་འགྲོ་དགོས་ཟེར་ན་མི་འཐད་
དེ། བྱས་ན་མི་དྲག་པས་བྱུང་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། དྲག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་པ་
ཚད་མས་ངེས་པ་སྒྲིང་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། བྱས་ན་མི་དྲག་པས་བྱུང་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཅིག་ཤོས་
ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
བྱས་ན་དྲག་པ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཅིག་ཤོས་
ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དྲག་པ་ནམ་མཁའི་དྲག་པ་མ་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་དྲགས་ཡང་དག་དུ་ཐལ། དྲག་པ་
ནམ་མཁའ་མ་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་དྲགས་ཡང་དག་གང་ཞིག བྱས་པ་སྐྱའི་བྱས་པ་མི་
དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་དྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་བྱུང་ན། ནམ་མཁའ་

ཉག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་མ་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་བྱུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་དེ་ཉག་པར་
 ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་མ་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་བྱེད་རྣམས་སྟོང་གི་ཉག་ས་
 གྱིས་ཉག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། ཉག་པ་མ་བྱས་པར་
 ཚད་མས་བྱུབ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། དེ་ཉག་པར་ཚད་མས་བྱུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཉག་ས་སོང་། ཉག་པའི་ཉག་ས་གྱིས་ནམ་མཁའི་ཉག་པ་མ་བྱས་པར་སྐྱབ་
 པའི་ཕྱིར་གྲོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། ནམ་མཁའ་ཉག་པ་ཡིན་ན། མ་བྱས་པ་ཡིན་
 པས་བྱུབ་པ་ཚད་མས་བྱུབ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། བྱས་པ་ཡིན་ན། ནམ་མཁའི་
 ཉག་པ་མ་ཡིན་པས་བྱུབ་པ་ཚད་མས་བྱུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་
 བྱུབ་ན་སོང་། བྱུབ་པར་ཐལ། བྱས་ན་ཉག་པ་མ་ཡིན་པས་བྱུབ་པ་ཚད་མས་བྱུབ་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཉག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུབ་ན། འདི་ལ་བྱུབ་པ་ཡོད་པ་ནི། རྒྱལ་གསུམ་ངོ་བོ་ཐ་དད་
 དུ་འདོད་པའི་ལུགས་འགོག་པའི་ཆོ། རིམ་ལས། དངོས་པོའི་ཉག་ས་གྱིས་མཉན་
 བྱའི་དངོས་པོ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཇེས་བྱུང་ངེས་པའི་སྟོ་ཡིན་ན། བསྐྱབ་བྱེད་པའི་
 སྟོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་མི་ཉག་པ་ཡིན་པས་བྱུབ་པ་ངེས་པའི་སྟོ་
 ཡིན་ན། ཉག་ན་དངོས་མེད་ཡིན་པས་བྱུབ་པ་ངེས་པའི་སྟོ་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན།
 ཉག་ན་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་བྱུབ་པ་ངེས་པའི་སྟོ་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན།
 མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན། མི་ཉག་པ་ཡིན་པས་བྱུབ་པ་ངེས་པའི་སྟོ་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདིར་བཉག་ན་གཤམ་པར་འགྱུར་རོ། རིམ་ར།
 ཐལ་འགྱུར་འདི་འཕངས་ནས། ཉག་ས་སྟེ་གཉིས་ཁས་སྒྲངས་དགོས་ཏེ། ཞེས་

ཉགས་དང་པོ་འགྲོ་མཚམས་མཛད་པ་ལ་ཡང་ལེགས་པར་རྟོགས་ཤིག། གང་གི་སྒོ་
 གོས་ལྟ་ལམ་རབ་ཡངས་པར། རིགས་ལམ་རྒྱ་སྐར་བདག་པོ་འདི་ཤར་ཆོ། །རྒྱལ་
 ཚབ་དར་མའི་བཞེད་གཞུང་ཀུན་དཔེ་ཚལ། རྟོགས་པའི་འཛུམ་དཀར་ཟུ་འབྲུ་དགོད་
 པར་མཛད། །རྩ་བའི་དམ་བཅའ་ལ། རྟེན་ཅིག་མ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་
 མས་ངེས་པ་ལ་རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ། རྟེན་ཅིག་མ་ངེས་བྱེད་
 གྱི་ཚད་མ། རྟག་པ་ལ་རྟེན་ཅིག་མ་འགོག་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་གསུམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་
 པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྟག་མི་རྟག་དངོས་
 འགལ་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་རྟེན་ཅིག་མ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། རྟེན་ཅིག་མ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་
 མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྩ་བར་མ་བྲལ་སྟེ། རྟེན་
 ཅིག་མའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིམ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྷོག་བྲལ་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་
 ཡོད་པར་ཐལ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྲལ་པ་མོང་། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། རྟག་པ་རྟེན་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་རྩ་
 བར་མ་བྲལ་བོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྟེན་ཅིག་མ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་
 ངེས་པ་ལ། ཚད་མ་གསུམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྟག་པ་ལ་རྟེན་ཅིག་
 མ་འགོག་པའི་ཚད་མ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཅིག་མ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་
 ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྟག་པ་རྟེན་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པར་ཚད་
 མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་བྲལ་བོ། །མ་བྲལ་ན་དེར་ཐལ།
 དེ་ཡིན་ན། རྟག་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། རྟག་པ་
 རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། རྟག་པ་ཚེས་དང་

སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། ཟེར་ན། སྐད་ཅིག་མ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ།
 མི་རྟག་པ་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་ཡོད་པར་ཚད་
 མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་མ་བྱུང་མཚམས་ལ་སོང་། འདོད་ན་བཀག་ཟིན།

ཚུལ་གསུམ་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པ།

ཁོ་ན་ནི། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྟག་ན་
 མ་བྱས་པས་བྱུང་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་པ་མི་
 རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་
 ཚད་མས་བྱུང་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐར་ལ་མ་གསལ་
 བྱེད་ལས། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་མ་ངེས་པར་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་མི་
 ངེས་པ་ལྟར། ལྟར་སྟངས་ཚུལ་གསུམ་དང་མི་ལྟན་པར་མ་ངེས་པར། ཚུལ་གསུམ་
 ཡང་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་མི་ངེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་
 སྟེ། བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་པར་མ་ངེས་པར་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་མི་
 ངེས་པ་བཞིན་དུ། ཚུལ་གསུམ་ལྟར་སྟངས་ལ་མེད་པར་མ་ངེས་པར། ཚུལ་གསུམ་
 ཡང་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་མི་ངེས་ཞེས་པ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། ཚུལ་གསུམ་
 ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ། རྟགས་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྟངས་འགལ་དུ་ངེས་བྱེད་གྱི་
 ཚད་མ། རྟགས་ལྟར་སྟངས་ལ་ཚུལ་གསུམ་འགོག་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་གསུམ་སྟོན་དུ་འགོ་

དགོས་པར་ཐལ། ཙུ་བའི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་གཉིས་
 དངོས་འགྲེལ་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཉག་ས་ཡང་དག་ཚད་མས་
 ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། ཚུལ་གསུམ་ཉག་ས་ཡང་དག་ཏུ་ཚད་
 མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། ཉག་ས་ཡང་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་
 པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉག་ས་ནུས་འབྱུང་། ཁོ་
 ན་རེ། ཙུ་བའི་དམ་བཅའ་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། བྱས་པ་མི་ཉག་པ་ཁོ་ན་
 ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་པོ་དེ་ལས་མང་མི་དགོས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས།
 ཉག་པ་ལ་བྱས་པ་འགོག་པའི་ཚད་མའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་
 གྱེ། བྱས་པའི་ཉག་ས་གྱིས་སྒྲིམ་མི་ཉག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཇེས་བྱུང་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ཚད་
 མ་གསུམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། སྒར་ཇེས་
 བྱུང་འབྲུག་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཐ་མའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བྱས་པ་དེ་ལྟར་ངེས་པ་ལ། ཉག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ཚད་མས་
 ངེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་པ་དེ་ལྟར་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
 བྱས་པ་མི་ཉག་པ་ལ་འབྲེལ་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། བྱས་པ་
 མི་ཉག་པ་ལ་འབྲེལ་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། ཉག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པ་
 སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་གྱེ། བྱས་པ་རང་བྱུང་ཙམ་ནས་འཇིག་
 ངེས་སུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་དེ་ལྟར་འབྲེལ་པར་ཚད་མས་
 ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། རང་བྱུང་ཙམ་ནས་
 འཇིག་ངེས་ཡིན་ཏེ། རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་རང་གི་འཇིག་གྱུ་དོན་གཞན་ལ་སྟོས་
 མེད་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྟོར་བ་དེ། བྱས་མི་ཉག་གི་འབྲེལ་བའི་
 རང་སྟོན་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་ཉག་ས་སྟོར་ནུས་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་གྱེ། ཉག་

བ་བྱས་སྒྲིབ་དུ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་མི་དྲག་པར་
 སྒྱུབ་པའི་ལྷོག་བྱུང་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དྲག་པ་ཆོས་
 ཅན། བྱས་པས་སྒྲིབ་སྟེ། དོན་བྱེད་ལུས་པས་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྒྲིབ་བ་འདི།
 བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་མི་དྲག་པར་སྒྱུབ་པའི་ལྷོག་བྱུང་སྒྱུབ་བྱེད་ཀྱི་དྲགས་སྒྲིབ་ནུས་དག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེ་བཞིན་དུ། ཇིས་བྱུང་སྒྱུབ་བྱེད་ལྷོས་མེད་ཀྱི་
 དྲགས་སོགས་ལ་རིགས་འགྲོ་ནས། འཁོར་གསུམ་བྱའོ། །གཞན་ཡང་། དྲག་པ་
 མ་བྱས་པར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དྲག་པ་མ་བྱས་པ་ལ་འབྲེལ་བར་
 ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་པ་མི་དྲག་པར་ཆད་མས་
 ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་དེ་ལ་འབྲེལ་བར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དྲགས་ཁས། འདོད་ན། མ་བྱས་པ་ལྷོག་པའི་གཞི་ལ།
 དྲག་པ་ལྷོག་པར་ཆད་མས་ངེས་ནས། དྲག་པ་མ་བྱས་པ་ལ་འབྲེལ་བར་ཆད་མས་མ་
 ངེས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། བྱས་
 པ་མི་དྲག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་
 ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མ་བྱས་པ་ལྷོག་པའི་གཞི་ལས་དྲག་པ་ལྷོག་པར་
 ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བའི་དམ་བཅའ་འཛོག་པ་ལ། ཁོ་ན་
 དེ། བྱས་པ་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་ཆད་མས་ངེས་པ་ལ་སྒྲར་བཤད་པའི་ཆད་མ་གསུམ་སྒྲིབ་
 དུ་འགོ་དགོས། དྲག་པ་བྱས་སྒྲིབ་དུ་རྟོགས་པའི་ཇིས་དཔག་གིས་བྱས་པ་མི་དྲག་པ་ཁོ་
 ན་ལ་ཡོད་པར་རྟོགས་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྟོག་ལས།

ཚད་མའི་འཇུག་ཚུལ་དང་སྒྲིའི་བཟོད་ཚུལ་མཚུངས་ མི་མཚུངས་དབྱུང་པ།

ཚད་མའི་འཇུག་ཚུལ་དང་། སྒྲིའི་བཟོད་ཚུལ་མི་འབྲས་མེ། སྒྲིའི་བྱས་པ་དངོས་སུ་
བཟོད་ནས་དྲག་པ་ལ་དེ་མེད་པར་བཟོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་དྲག་པ་ལ་མེད་པར་རྟོགས་
པར་བྱེད་དོ། ཞེས་དྲག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ་ཅིས་པའི་སྒྲི་དེས། བྱས་ན་མི་དྲག་པས་
བྱབ་པ་བཟོད་ཀྱང་། དྲག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ་པ་འཇུག་གི་ཚད་མ་དེས། བྱས་ན་
མི་དྲག་པས་བྱབ་པ་མ་རྟོགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་ངེས་དར་ཁྱེད་ལས།
དྲག་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པར་སྟོན་པའི་སྒྲི་དེས། བྱས་པ་དྲག་པ་ལ་མེད་པར་སྟོན་ཡང་
དྲག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས། བྱས་པ་དྲག་པ་ལ་མེད་པར་རྟོགས་རྒྱས་
པ་མ་ཡིན་པས། གཞི་བྱས་པ་དང་ཚོགས་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། གཞི་དང་། གཞི་དང་།
ཅན་གྱི་དྲགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་འདིས། སྒྲི་བཤད་པའི་འབྲེལ་བའི་དོན་ལྟོག་
གི་ལྟོགས་གཅིག་ངེས་པ་ཡིན་ཡང་། བྱས་པ་གཞིར་བཟུང་ནས་དྲག་པ་ལ་མེད་ངེས་
སུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྟེན་གཏན་རྟོགས་དེ་བྱས་པ་ལ་འཕོད་ཚུལ་ལྟར་མ་བྱུབ་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དྲག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་
དཔག་དེས། བྱས་པ་མི་དྲག་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་བྱས་པ་དྲག་པ་མ་ཡིན་པར་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་བྱས་པ་དང་དྲག་པའི་གཞི་མ་ཐུན་མི་སྲིད་པར་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར། དེས་དྲག་པ་དང་བྱས་པའི་གཞི་མ་ཐུན་མི་སྲིད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུབ།
ཁ་ཅིག་ བྱས་པ་མི་དྲག་པ་ལ་འཇུག་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་སྒྲི་བཤད་པའི་ཚད་མ་

གསུམ་པོ་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས། བྱས་ན་མི་དྲག་པས་བྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ།
 དྲག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་ཟེར་ན། དེ་མི་
 འཐད་དེ། སྤྱི་མ་དེ་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་ན་མི་དྲག་པས་བྱབ་པ་ཚད་མས་བྱབ་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་མི་དྲག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་
 ཐལ། དེ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མི་དྲག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དེ། དེ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མི་དྲག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཚད་མས་
 ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན། དེ་མི་དྲག་པར་ཚད་མས་ངེས་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱས་ན་མི་དྲག་པས་བྱབ་པ་ཚད་
 མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་དང་མི་དྲག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཚད་
 མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མི་དྲག་པ་ཁོ་ན་
 ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དྲག་ས་ཁས།
 འདོད་ན། བྱས་པ་དང་མི་དྲག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་ཡང་དག་
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲ་བའི་ཕྱི་གྲོལ་ཡང་
 དག་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་དང་མི་དྲག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཚད་མས་བྱབ་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་དང་དྲག་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཚད་མས་བྱབ་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། བྱས་པ་དྲག་པ་མ་ཡིན་པར་
 ཚད་མས་བྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཅུ་བར་མ་བྱབ། དེ་ཆོས་ཅན།
 བྱས་པ་མི་དྲག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་བྱབ་པའི་གང་ཟག་དུ་ཐལ། བྱས་པ་སྐྱ་
 མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་བྱས་པ་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་

ཐོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བྱས་པ་
 ཉག་པ་ལ་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་ཉག་པ་ལ་མེད་པར་ཚད་མས་
 ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཚེས་ཅན་ཁས་སྤངས་སོ། །ཙུ་
 པར་འདོད་ན། དོན་གྱི་དངོས་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། བྱས་ཉག་པ་གྱིས་སྐྱ་མི་
 ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཇེས་བྲུབ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་ཉག་པ་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། བྱས་
 པ་མི་ཉག་པ་ལ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་ཉག་པ་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉག་པ་མོང་།
 འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ཡོད་པར་ཚད་མས་
 གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
 དེ་ཡིན་ན་ཡོད་པས་བྲུབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་ཡིན་ན། དེ་བྱས་ཉག་པ་གྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཐོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་
 པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་ཉག་པ་གྱིས་སྐྱ་མི་
 ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཐོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དེ། བྱས་ཉག་པ་གྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་
 སྐྱབ་པའི་ཇེས་བྲུབ་གྱི་མཚན་ཉིད་གྱི་བྱུར་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཐར་བ་སོགས་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་ཉག་པ་ཡང་དག་
 ཡོད་མེད་དཔྱད་པ།

གཞན་ཡང་། བྱས་ན་མི་ཉག་པས་བྲུབ་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་ཉག་པ་ཡང་དག་ཡོད་
 པར་ཐལ། བྱས་ཉག་པ་གྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཇེས་བྲུབ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་
 ཉག་པ་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉག་པ་ཁས། འདོད་ན། བྱས་ན་མི་ཉག་པས་

བྱུང་བ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་དེས། སྒྲ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བྱུང་མེད་གྱི་ལན་བཏབ་པས། དངོས་འགལ་ལ་མི་འགྲོ་
 བར་ཐལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་བ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་
 ཐལ་འགྱུར་ལ་བྱུང་བ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར།
 མ་བྱུང་ན་མེད་། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་བ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་
 པར་ཐལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་བ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་
 ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན་དེར་ཐལ།
 དེ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བྱུང་བ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། ཚད་མས་དམིགས་པ་སྒྲ་
 མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་བྱུང་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པར་
 སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་དེ་བྱས་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་ཏུ་ཚད་མས་བྱུང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་ཡོད་པར་ཚད་མས་བྱུང་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། དེས་སྒྲའི་སྤྱི་དུ་འགོད་ཚུལ་
 དང་མཐུན་པར་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན།
 བྱས་པ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན།
 ཁས་སྤངས། སྒྲའི་སྤྱི་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲའི་སྤྱི་དུ་ཡོད་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་མཐའ་ལ་ཁེགས། ཅུ་ཤེས་ཤིག་ཆེན་ལས། རང་བཞིན་མེད་པ་

ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ།
 དེ་ལྟར་ན། གང་ཟག་རྟག་ཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྣོད་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་མེད་དགོས་པས། གང་ཟག་མི་རྟག་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 དང་། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པའོ། །ཁོ་ན་རེ།
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། གང་
 ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྐངས་པའི་སྐངས་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཐར་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། སྒྲོན་མེད་དེ།
 ཐར་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་ཡོད་ཀྱང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་སོགས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བྱི་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བྱི་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བྱི་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཚད་མས་
 དམིགས་པར་ཚད་མས་ངེས་ནས། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་མ་
 ངེས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་
 གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། རྟགས་བྱབ་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་དམིགས་པ་དེ། མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མས་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་བྱུང་མྱེ། ཚད་མ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པ་ཚད་མ་ཚད་
 མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་མཚན་
 ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། དེས་མཚོན་ནས། ཉག་ས་ཡང་དག་ཚད་མས་
 དམིགས་པ་ཉག་ས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་སོགས་སྤྱུ་བས་མི་ཡིན་ནོ། །གཞན་
 ཡང་། ལྷ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ལ། ཉག་པ་མ་བྱས་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ།
 བྱས་པ་ལ་ཉག་པ་འགོག་པའི་ཚད་མ་སྡོན་དུ་འགོ་དགོས་པར་ཐལ། ཉག་པ་ནས་
 མཁའ་མ་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་ཉག་ས་ཡང་དག་གང་ཞིག བྱས་པ་མི་ཉག་པ་ཁོ་ན་ལ་
 འཇུག་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། ཉག་པ་ལ་བྱས་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྡོན་དུ་འགོ་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་པ་དང་། བྱས་ན་མི་ཉག་པས་བྱུང་པ་
 གཉིས་ཉོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པར་ཐལ་བའི་སྡོན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་
 ཞིག བྱས་པ་མི་ཉག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། ཉག་པ་ལ་བྱས་པ་
 འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྡོན་དུ་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

རྗེས་བྱུང་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་སྡོན་

དུ་འགོ་དགོས་པ།

རང་ལྷགས་ནི། བྱས་ཉག་ས་ཀྱིས་སྐྱུ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱུང་ཚད་མས་ངེས་པ་
 ལ་ཚད་མ་གསུམ་སྡོན་དུ་འགོ་དགོས་ཏེ། ཉག་མི་ཉག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་
 མ། བྱས་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ། ཉག་པ་ལ་བྱས་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གསུམ་
 སྡོན་དུ་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ལ་བྱས་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་སྡོན་དུ་འགོ་

མི་དགོས་ཏེ། དེ་ཚད་མས་ངེས་པ་དང་བྱས་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་
 བྱིར་ཏེ། དེ་ཚད་མས་དམིགས་པ་དང་བྱས་པ་ཚད་མས་དམིགས་པ་དུས་མཉམ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། དེ་ཡོད་པ་དང་བྱས་པ་ཡོད་པ་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱབ་སྒྲེ།
 བྱས་དྲགས་གྱིས་སྒྲུ་མི་དྲག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་བྱབ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཚད་མས་
 དམིགས་པ་དུས་མཉམ། བྱས་པ་ཡོད་པ་དང་བྱས་པ་ཚད་མས་དམིགས་པ་དུས་
 མཉམ་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར། དུ་ལྷན་ལ་ལ་དུ་བ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 ན། དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དུ་བ་ཚད་
 མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མེ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་
 བྱིར། དེར་ཐལ། དུ་བ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། མེ་ཚད་མས་ངེས་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་
 དགོས་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན་མོང་། དེར་ཐལ། དུ་བ་ཡོད་པ་ལ་མེ་ཡོད་པ་སྒྲོན་དུ་
 འགྲོ་དགོས་པའི་བྱིར། བྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དུ་བ་གྲུབ་པ་ལ་མེ་
 གྲུབ་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། དུ་བ་མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་
 ཡང་། དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པ་སྲིད་པར་ཐལ། དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་ཚད་
 མས་དྲེགས་པ་སྲིད་པའི་བྱིར། བྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སངས་
 རྒྱུ་འཕགས་པས་དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་ཚད་མས་དྲེགས་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་
 ན། མེ་དུ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པ་སྲིད་པར་ཐལ། མེ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་དུ་བ་
 ཚད་མས་ངེས་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་བྱིར། ཟེར་ན། མེ་རྣམ་མཁུན་གྱི་དྲེགས་པ་
 ལ། དུ་བ་རྣམ་མཁུན་གྱིས་དྲེགས་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཐལ། མེ་ཚད་མས་
 དྲེགས་པ་ལ། དུ་བ་ཚད་མས་དྲེགས་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་བྱིར། དྲགས་ཁས་
 འདོད་ན། མེ་དུ་གཉིས་རྣམ་མཁུན་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་མེ་དྲེགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 བྱིར། ཁོ་ན་རེ། མེ་དུ་གཉིས་རྣམ་མཁུན་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་དྲེགས་པར་ཐལ། མེ་དུ་

གཉིས་རྣམས་མཐུན་གྱིས་ཅིག་ཅན་རྩ་ཆད་མས་རྟོགས་པ་འདི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་
 ཅིག་ཅན་རྩ་ཆད་མས་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པ་འདི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཅིག་
 ཅན་རྩ་ཆད་པར་ཐལ། འདོད་པ་འདི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཅུ་བར་མ་བྱལ། ཁོན་རེ།
 མེད་གཉིས་ཅིག་ཅན་རྩ་ཆད་མས་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཅིག་ཅན་རྩ་ཆད་མས་
 རྟོགས་པ་ཡོད་པ་འདི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། ཡང་རྟག་མི་རྟག་རྣམས་བཅད་ཡོངས་གཙོད་
 གྱི་སྒྲོན་ནས་འགལ་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་
 འདོད་ན། ཆོས་དེ་རྟག་པ་ཡིན་པ་རྣམས་བཅད་ལ་ཁེགས་པ་འདི་ཆད་མ་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་
 མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཡོངས་གཙོད་ལ་བྱལ་པ་འདི་ཆད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་
 པ་འདི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆད་མ་ཆོས་ཅན། རི་བོང་རྩ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཡོངས་གཙོད་
 ལ་བྱལ་པ་འདི་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྟག་པ་ཡིན་པ་རྣམས་བཅད་ལ་ཁེགས་པ་འདི་ཆད་
 མ་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས་ཟེར་ན། ཆོས་དེ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཡོངས་གཙོད་ལ་
 བྱལ་པ་འདི་ཆད་མ་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་བཅད་ལ་ཁེགས་པ་འདི་ཆད་
 མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་རྣམས་བཅད་
 ཡོངས་གཙོད་གྱི་སྒྲོན་ནས་འགལ་བ་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆད་མ་བྱུང་པ་དང་
 བྱུང་མེད་ལ་སྦྱར་ནས་འཁོར་གསུམ་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་ བྱུང་རྟགས་གྱིས་སྦྱ་མི་རྟག་
 པར་སྦྱབ་པ་འདི་རྗེས་བྱལ་ཆད་མས་ངེས་པ་ལ་བྱུང་རྟགས་གྱིས་དེ་སྦྱབ་གྱི་དགག་བྱའི་
 ཆོས་དང་། བསྦྱབ་བྱའི་ཆོས་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པ་འདི་ཆད་མ། བྱུང་རྟགས་གྱིས་དེ་
 སྦྱབ་གྱི་རྟགས་གྱི་མཚན་གཞི་ངེས་པ་འདི་ཆད་མ། བྱུང་རྟགས་གྱིས་དེ་སྦྱབ་གྱི་རྟགས་
 དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་གྱི་གཞི་མཐུན་འགོག་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་གསུམ་སྒྲོན་དུ་འགོ་
 དགོས་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། ཡོད་ན་དེའི་དགག་ཆོས་དང་སྦྱབ་ཆོས་གང་རུང་ཡིན་
 དགོས་པ་འདི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་བྱུང་པ་མི་རྟག་པ་ཁོན་ལ་ཡོད་པར་ཆད་མས་ངེས་པ་ལ།

དྲག་མི་དྲག་དངོས་འགྲུལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ། བྱས་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ། བྱས་
པ་ལ་དྲག་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གསུམ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ།
བྱས་པ་དྲག་པ་མ་ཡིན་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་མི་དྲག་པ་
ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
དྲགས་ཡང་དག་གི་ཇེས་སུ་འགོ་ལྷོག་གི་བྱུང་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། དྲགས་ཚེས་
མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས།
འབྲེལ་བ་མེད་པར་ནི་ཇེས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྷོག་པ་ངེས་པ་མེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན།

ཇེས་སུ་འགོ་ལྷོག་གི་བྱུང་པའི་དོན་བཤད་པ།

ཇེས་སུ་འགོ་ལྷོག་གི་བྱུང་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ཇེས་སུ་
འགོ་ལྷོག་གི་བྱུང་པ་ནི། དྲགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བྱས་པ་ལྟ་བུ་གཞིར་བཟུང་ནས། དེ་
ཉིད་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་
ངེས་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་དོན་ནི། སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་
མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་བྱུང་པའི་
ཚུལ། སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཇེས་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
ལ་རང་ཉིད་མེད་པར་ཁོ་ནར་ཚད་མས་ངེས་པའི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བྱུང་པའི་ཚུལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
ལྷོག་བྱུང་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཇེས་བྱུང་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ།
དྲག་པ་ལ་བྱས་པ་འགོག་པའི་ཚད་མ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་བྱས་མི་དྲག་གི་
འབྲེལ་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པ་གང་ཞེ་ག བྱས་མི་དྲག་གི་འབྲེལ་པ་

ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། ཉག་པ་ལ་བྱས་པ་འགོག་པའི་ཚད་མ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་
 ལྷིང་། ཁོ་ན་རེ། བྱས་ཉག་ས་ཀྱིས་དེ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། དེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་མི་
 དགོས་པར་ཐལ། ཉག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་
 ཉག་ས་ཀྱིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཇེས་བྱས་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ལྷིང་ཏེ།
 དེ་ཡིན་ན། བྱས་པ་ཉག་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ལྷིང་
 ཟེར་ན། རོན་བྱེད་རྩམ་སྟོང་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་ཉག་སྟོང་དུ་སྐབ་པའི་ཉག་ས་ཡང་
 དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཉག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་སྐབ་པའི་ཉག་ས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ལྷིང་།
 བྱས་པ་སྟོང་། ཉག་ས་སྤྱ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་དེ་གའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་ ཉག་པ་བྱས་
 སྟོང་དུ་སྐབ་པའི་ཉག་ས་ཡང་དག་ཡིན་ན། བྱས་པ་ཉག་སྟོང་དུ་སྐབ་པའི་ཉག་ས་ཡང་
 དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཉག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ཉྱེས་པའི་ཇེས་དཔག་ཡིན་ན།
 བྱས་པ་ཉག་སྟོང་དུ་ཉྱེས་པའི་ཇེས་དཔག་ཡིན་དགོས་པའི་ལྷིང་། ཉག་ས་སྟོང་།
 འདོད་ན། རོན་བྱེད་རྩམ་སྟོང་གི་ཉག་ས་ཀྱིས་ཉག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ཉྱེས་པའི་ཇེས་
 དཔག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ལྷིང་། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ཀྱི་རྟོན་
 དུ་གྱུར་པའི་བྱས་པ་ཉག་སྟོང་དུ་སྐབ་པའི་ཉག་ས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ལྷིང་། འདོད་ན། རོན་བྱེད་རྩམ་སྟོང་དེ་བྱས་པ་ཉག་སྟོང་དུ་སྐབ་པའི་ཉག་ས་ཡང་
 དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ལྷིང་། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཁོར་དག་གི་ལྷགས་ལ་
 བྱས་པ་མི་ཉག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཕྲུག་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། ཉག་པ་ལ་བྱས་པ་འགོག་
 པའི་ཚད་མ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ བྱས་ན་མི་ཉག་པ་སྐབ་པ་
 ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཉག་ན་མ་བྱས་པ་སྐབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་དགོས། ཞེས་ཁས་སྤངས་ནས། ཐལ་འགྱུར་དེ་ལྟར་འཕྲིན་པ་མི་
 འཐད་དེ། བྱས་པ་མི་ཉག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཕྲུག་པ་སྐབ་པའི་ཇེས་དཔག་ཡིན་ན། ཉག་པ་

བྱས་སྒྲོང་དུ་སྐྱབ་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་
འཇུག་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། རྟག་པ་བྱས་སྒྲོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྲུབ་ཁས། འདོད་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་
འཇུག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་
ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱི་རྟོན་དུ་གྱུར་པའི་རྟག་པ་བྱས་སྒྲོང་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རོན་བྱེད་རྣམས་སྒྲོང་དེ། རྟག་པ་བྱས་སྒྲོང་
དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

གཞོན་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་དང་ལྗོས་མེད་གྱི་རྟགས་ལ་ དོགས་པ་དཔུང་པ།

ཁ་ཅིག་ རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་རོན་བྱེད་རྣམས་པས་སྒྲོང་པ་དེ། རྟག་པ་བྱས་སྒྲོང་དུ་
སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་སྒྲོང་པར་
ཐལ། རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་རོན་བྱེད་རྣམས་པས་སྒྲོང་པའི་ཕྱིར། བྲུབ་པ་ཁས། དེར་
ཐལ། རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་རོན་བྱེད་རྣམས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུབ་ན། དེ་
ཆོས་ཅན། ཅིག་ཅར་གྱི་རོན་བྱེད་རྣམས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རིམ་ཅན་གྱི་རོན་བྱེད་
རྣམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་ཁས། རྗེས་བྲུབ་སྐྱབ་བྱེད་ལྗོས་མེད་གྱི་གཏན་
ཆོགས་ལ། ཁ་ཅིག་ བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་བྱུབ་ཙམ་ནས་འཛིག་ངེས་ཡིན་ཏེ།
འཛིག་པ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་ལྗོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ་
ཟེར་ན། རི་བོང་རྣམས་གཤགས། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་བྱུབ་ཙམ་ནས་འཛིག་ངེས་

ཡིན་ཏེ། སྤྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་དུ་འཛིག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་
 སྐབས་ཀྱི་དྲགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་འཛིག་པར་ཆད་མས་ངེས་པའི་
 གང་ཟླག་ཡིན་ན། དེ་རང་བྱུབ་ཙམ་ནས་འཛིག་ངེས་སུ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟླག་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་བྱུབ་ཙམ་ནས་འཛིག་པ་
 དང་། རང་ཆས་སུ་ཇེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱིས་པ་གང་ཞིག་རང་སྐྱེད་བྱེད་
 ལས་གཞན་པའི་རྒྱས་འཛིག་པར་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འཛིག་པ་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཛིག་པ་དང་འབྲེལ་བར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་བྱུབ་ཙམ་ནས་འཛིག་པའི་དོ་བོར་སྐྱིས་
 པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱིས་པ་གང་ཞིག་རང་སྐྱེད་བྱེད་ལས་གཞན་པའི་རྒྱས་འཛིག་པར་མི་
 བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། འཛིག་པའི་རྒྱ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། འཛིག་པ་དང་དོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་
 མཁས་པ་ཁ་ཅིག་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་བྱུབ་ཙམ་ནས་འཛིག་ངེས་ཡིན་ཏེ།
 སྐྱིས་པ་གང་ཞིག་རང་སྐྱེད་བྱེད་ལས་གཞན་པའི་རྒྱས་འཛིག་པར་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་གསུངས། སྐྱིས་པ་དེ། བྱས་པ་རང་བྱུབ་ཙམ་ནས་འཛིག་ངེས་སུ་སྐབས་པའི་
 དྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོས་མེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 མཉན་བྱ་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐབས་པའི་དྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 དྲག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་སྦྱོང་སྟེ། དོན་བྱེད་རྣམས་པས་སྦྱོང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་
 སྦྱོར་བ་དེ། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐབས་པའི་སྟོན་བྱ་སྐབས་བྱེད་ཀྱི་དྲགས་
 སྦྱོར་ནས་དག་དང་། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་བྱུབ་ཙམ་ནས་འཛིག་ངེས་ཡིན་ཏེ།
 རང་ལས་སྤྱིས་འབྱུང་པའི་རང་གི་འཛིག་རྒྱ་དོན་གཞན་སྟོས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་པའི་དྲགས་སྦྱོར་དེ། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐབས་པའི་ཇེས་བྱ་བ་

སྐྱབ་བྱེད་སྒྲོམ་མིད་ཀྱི་རྟགས་སྒྲོར་ནུས་དག་ཡིན། བྱས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་རྟག་པ་བྱས་
 སྒྲོར་དུ་རྟགས་པའི་ཁྲེས་དཔག་དེས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོག་ཁྲབ་
 རྟགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དང་པོ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱས་
 རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོག་ཁྲབ་རྟགས་པ་ལ་རྟག་པ་བྱས་སྒྲོར་དུ་རྟགས་
 པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟགས་པའི་ཁྲེས་
 དཔག་དེས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་རྟགས་པར་ཐལ། སྐྱ་
 ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྒྲོར་པ་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་སྒྲོར་ནུས་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུབ་སྟེ།
 བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་སྒྲོར་ནུས་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཅ་བར་འདོད་ན། དེས་དེ་མ་རྟགས་པར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་
 རྟགས་པ་ལ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་ཆད་མས་རྟགས་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་
 བྱུབ་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་བྱུབ་
 པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འོག་དུ་འགོག་གོ། །ཁོ་ན་དེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་ཆད་མས་
 ངེས་ནས། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་དགོས་ཀྱི་
 ཕྱི་རྟོལ་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་ཆད་མས་རྟགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་སྒྲོར་
 ནུས་དག་འགོད་དགོས་ཀྱི་ཕྱི་རྟོལ་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
 ཅ་བར་མ་ཁྲབ་གོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་རྟག་པ་བྱས་སྒྲོར་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 མིད་པར་ཐལ། དེ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་བྱས་སྒྲོར་དུ་ཆད་མས་

དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན། ཉག་པ་ཉག་པར་ཚད་མས་
 དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་དེ་བྱས་སྟོང་དུ་ཚད་མས་དེས་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉག་ས་ཁས། འདོད་ན། དངོས་པོའི་ཉག་ས་ཀྱིས་བྱས་
 པ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། མི་ཉག་པ་མི་ཉག་པར་ཚད་
 མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། མི་ཉག་པ་ཚད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་མི་ཉག་པར་ཚད་མས་དེས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་དང་མི་ཉག་པའི་ཚོགས་དོན་ཚད་མས་དེས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་ཉག་པ་དང་བྱས་པའི་ཚོགས་དོན་ཚད་མས་
 དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་ཉག་པ་བྱས་པར་ཚད་མས་དེས་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་ཉག་པ་མི་ཉག་པར་ཚད་མས་དེས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོའི་ཉག་ས་ཀྱི་བྱས་
 པ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་མི་ཉག་པར་ཚད་མས་
 དེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། བྱས་ཉག་ས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཇེས་བྱབ་ཚད་
 མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྱུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། བྱས་ཉག་ས་
 ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཇེས་བྱབ་ཚད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉག་པ་ལ་
 མ་བྱས་པས་བྱབ་པ་ཚད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉག་པ་བྱས་སྟོང་
 དུ་ཚད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉག་པ་ཚད་མས་དེས་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། མི་ཉག་པ་ལྷོག་སྟོབས་ཀྱིས་
 བྱས་པ་ལྷོག་པར་ཚད་མས་དེས་ནས། བྱས་པ་མི་ཉག་པ་ལ་འབྲེལ་བར་ཚད་མས་མ་
 དེས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་དེ་ལ་འབྲེལ་བར་ཚད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་
 ཏུ་ཐལ། བྱས་ཉག་ས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཇེས་བྱབ་ཚད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་

སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། བྱས་པའི་དྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྷོག་བྱུང་ཆད་མས་
 དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དྲག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་པ་ཆད་མས་དེས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བྱུང་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མི་དྲག་པ་ལྷོག་
 ལྷོགས་ཀྱིས་བྱས་པ་ལྷོག་པར་ཆད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཞན་
 ཡང་། དྲག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་པ་ཆད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་ན་མི་
 དྲག་པས་བྱུང་པ་ཆད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བྱས་
 དྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྷོག་བྱུང་ཆད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་
 ན། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་བྱུང་ཆད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས།
 དེ་ཡིན་ན། བྱས་ན་མི་དྲག་པས་བྱུང་པ་ཆད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་
 སྤྱིར། དང་པོ་ཁས། འདོད་ན། བྱས་པའི་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱའི་བྱས་པ་མི་དྲག་པར་
 སྐྱབ་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། སྐྱའི་བྱས་པ་ཡིན་ན། མི་དྲག་པ་ཡིན་པས་
 བྱུང་པ་ཆད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དྲག་ན་སྐྱའི་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་
 བྱུང་པ་ཆད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བྱུང་པ་སོང་། དེ་ནམས་ཀྱི་
 ལན་ལ། ཁ་ཅིག་ བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ལྷོག་བྱུང་ཆད་མས་
 བྱུང་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་བྱུང་ཆད་མས་བྱུང་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཆད་མས་དེས་ནས། ཅིག་
 ཤོས་ཆད་མས་མ་དེས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། བྱུང་བྱས་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་
 ལྷོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཆད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་དྲགས་
 ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྷོག་བྱུང་ཆད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དྲགས་ཆོས་
 ཅན་དང་བཅས་པ་ཁས་སྒྲངས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་དྲག་པ་ལ་མེད་
 པར་ཆད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། བྱས་ན་དྲག་པ་མ་

ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་ན། བྱས་ན་མི་
 ཉག་པས་བྱུང་བ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་ན་བྱས་
 ཉག་ས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཇེས་བྱུང་བ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། །འདྲོད་
 པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། སྒྲ་རྒྱས་ཐོངས་པ་ཁ་ཅིག་ བྱས་ཉག་ས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 ཇེས་བྱུང་བ་ཚད་མས་བྱུང་བ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་མི་ཉག་གི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་
 ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རང་འབྲེལ་ལས། འབྲེལ་བ་
 མེད་པར་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
 བྱས་པ་བྱས་ཉག་ས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཇེས་བྱུང་བ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ།
 བྱས་མི་ཉག་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་དགོས་པ་དེ། ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
 བྱས་ཉག་ས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ལྷོག་བྱུང་བ་ཚད་མས་ངེས་ནས། བྱས་པ་བྱས་
 ཉག་ས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྷོག་བྱུང་བ་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་
 དང་གཅིག་ཏུ་བྱུང་པའི་བྱས་ཉག་ས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ལྷོག་བྱུང་བ་ཚད་མས་
 ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། བྱས་ཉག་ས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྷོག་བྱུང་བ་ཚད་མས་ངེས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་མི། བྱས་ཉག་ས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྷོག་བྱུང་བ་ཡིན་ན།
 བྱས་པ་དང་གཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་དང་
 གཅིག་ཡང་ཡིན། བྱས་ཉག་ས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྷོག་བྱུང་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་
 ཉག་ས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་
 བྱས་ཉག་ས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྷོག་བྱུང་བ་ཏུ་ཉག་ས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདྲོད་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། བྱས་ཉག་ས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྷོག་
 བྱུང་བ་ཉག་ས་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག་ ཁྱོད་བྱས་པ་བྱས་ཉག་ས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་
 མཐུན་ལྷོག་ས་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྷོག་བྱུང་ཆད་མས་བྱུང་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྷོག་བྱུང་ཆད་མས་ངེས་པ་
 ལ། བྱས་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་མི་ལྷོས་
 པར་ཐལ། མ་བྱུང་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དྲགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་
 ཅོམ་གྱི་ལྷོག་བྱུང་ལྟུང་པར་འདོད་པའི་གཞུང་འཕྲུགས་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་
 ཡང་། དེ་འབྲེལ་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། བྱོད་བྱས་པའི་སྤྱིང་དུ་བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་
 དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ལྷོག་བྱུང་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། བྱོད་དེའི་སྤྱིང་དུ་
 དྲག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་པ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན།
 བྱས་པ་བྱས་དྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྷོག་བྱུང་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞི་ཡིན་པར་
 ཐལ། དྲག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་པ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེའི་དྲགས་
 ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྷོག་བྱུང་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། བྱས་པའི་སྤྱིང་དུ་
 དེ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེའི་སྤྱིང་དུ་དེའི་དྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྷོག་
 བྱུང་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དྲགས་རྣམས་རིམ་
 བཞིན་ཁས། ཅུ་བའི་དམ་བཅའ་ལ་སྒྲིན། གཞན་ཡང་། མདོ་ཅུ་བར། རྩེས་
 དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ཉིད་ལ་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་
 ཟུར་དུ། སྐྱའི་སྤྱིང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཆད་མས་ངེས་པ་ཞེས་
 སྐྱོས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། དེར་ཐལ། སྐྱའི་སྤྱིང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་
 མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་
 ཆོས་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་ཆད་མས་ངེས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་ན། སྐྱ་མཉན་བྱར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་

ན་སྒྲིམ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་
 ལྷིང་། དེ་ཡིན་ན། སྒྲིམ་མཉམ་བུའི་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་
 ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ལྷིང་།
 ལྷིང་མ་མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། མཉམ་བུའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་
 ཕྱོགས་ཚོས་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ལྷིང་། སྒྲུབ་པར་ཚད་
 མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིམ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་
 ཚོས་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ལྷིང་། རྟགས་ཁས། རྟགས་ལས།
 རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟགས་པའི་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུས་དཔག་དེས། རྟག་པའི་གསལ་
 བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་སྟོང་གི་བྱུང་བ་ངེས་སམ་མ་ངེས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 རོན་ལ། ཁ་ཅིག་ བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིམ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྷིང་གོ་ལ་ཡང་དག་
 དེས། རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་སྟོང་གི་བྱུང་བ་མ་ངེས་ཞེས་
 ཟེར་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ། དེས་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་མ་ངེས་ཟེར། དེ་
 འདྲའི་གང་ཟག་དེ། བྱས་པའི་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་
 རོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་མ་ངེས་
 པའི་ལྷིང་། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། བྱས་པ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་
 རོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ལྷིང་། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་
 འདྲའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ལྷིང་། ཁོ་ན་རེ།
 དེ་ཚོས་ཅན། བྱས་པའི་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་
 རོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲིམ་བྱས་པ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་
 རོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ལྷིང་། ཟེར་ན་མ་བྱུང་། གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་གང་
 ཟག་དེས། བྱས་པ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པར་ཐལ། བྱས་པ་ཐམས་

ཅད་ནི་མི་རྟག་སྟེ། དཔེར་ན་བྱུང་པ་བཞིན། སྐྱེ་ཡང་བྱུང་ཞེས་པའི་སྐྱབ་ངག་དེས།
 བྱུང་རྟག་སྟེ་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གང་
 སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་སྟེ། དཔེར་ན་བྱུང་པ་བཞིན། སྐྱེ་ཡང་སྐྱེ་འཇིག་
 ཅན་ཡིན་ནི་ཞེས་པའི་སྐྱབ་ངག་དེ། སྐྱེ་བ་ཅན་གྱི་རྟག་སྟེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་
 དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཅུང་ཟད་སྐྱེ་བ་བདག་ཉིད་ཅན། །གང་དེ་ཐམས་ཅད་འགག་
 ཆོས་ཅན། །ཞེས་སོགས་ནུས་པ་དུ་མར་ནི། འདིའི་སྐྱོར་བའང་མཐོང་ཕྱིར་དང་། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱུང་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 རྟག་སྟེ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྐྱབ་ངག་དེ་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲུབ། འདིའི་ལན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ འདྲོད་དེ་སྐྱེ་དེ་བྱུང་པ་
 ཐམས་ཅད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཐམས་
 ཅད་སྐྱེ་མི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྐྱི་ནི་བྱད་པར་མི་སྟོང་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 ན་མི་འཐད་དེ། གཞུང་དེས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་སྐྱེ་མི་ཡིན་པར་
 བསྟན་པ་ཡིན། ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་ཕྱིར་ཤོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་འབྱུང་པ་མི་
 རྟག་པར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱུང་པ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་
 ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་སྟེ། རྟག་པ་བྱུང་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 སྟོང་པ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྟག་པ་སྐྱེ་འབྱུང་པས་སྟོང་པར་ཆད་མས་ངེས་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་གྲུབ་པོ། །

ཇེས་ཁྱབ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སློབ་འདོགས་ གཅོད་ཚུལ་ལ་དབྱུང་པ།

རིག་ལས། ཇེས་ཁྱབ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སློབ་འདོགས་ཚད་པར་འགྱུར་རོ་
 ཞེན། འདོད་པ་ཁོ་ན་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་ཁཅིག་ བྱས་ན་མི་རྟག་པས་
 ཁྱབ་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་སྐྱ་རྟག་འཛིན་གྱི་སློབ་འདོགས་ཚད། ཟེར་ན། བྱས་ན་མི་
 རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྐྱ་རྟག་འཛིན་གྱི་སློབ་འདོགས་
 ཚད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 སྐྱ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྐྱབ་བྱེད་
 འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གྲོལ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར། རྟགས་མ་གྱུབ་ན། མདོའི་རང་འགྲེལ་ལས། བཟློན་པ་གང་ཞེས་གཉིས་ཀ་
 ལ་ངས་པ་ཁོ་ན་སྐྱབ་པ་འཇལ་སྐྱ་འབྱིན་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཡང་རུང་བ་ལ་མ་གྱུབ་པ་
 དང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྩལ་ཏེ། སྐྱ་
 རྟག་པར་བདེན་ཞེན་གྱི་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། ཁཅིག་
 བྱས་རྟགས་གྱིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཇེས་ཁྱབ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་སྐྱ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སློབ་
 འདོགས་ཚད་ཟེར་ན། སྐར་བཤད་པའི་རིགས་པས་མཆོན། རང་ལྷགས་ལུང་དེའི་
 དོན་ནི། བྱས་རྟགས་གྱིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཕྱིར་གྲོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་གྱི་བྱས་རྟགས་གྱིས་
 དེ་སྐྱབ་གྱི་ཇེས་ཁྱབ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་སྐྱ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སློབ་འདོགས་ཚད་པ་ཡིན་
 བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རོ། བྱས་རྟགས་གྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་རྟགས་གྱི་ཇེས་དཔག་དེས་སྐྱ་རྟག་

འཛིན་གྱི་སྟོ་འདོགས་གསལ་དུ་མི་ཚད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེ་སྐྱེ་དྲག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་གསལ་དུ་མི་བསྐྱེ་བའི་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འདིར་མ་བྱུང་སྟེ། བྱམ་དྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱེ་བ་ཀྱི་ཕྱིར་
 སྟོ་ལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འདྲའི་ཚད་མས་དེ་འདྲའི་སྟོ་འདོགས་ཚད་པར་ཐལ། དེ་
 འདྲའི་ཕྱིར་སྟོ་ལ་ཡང་དག་དེས། དེ་འདྲའི་སྟོ་འདོགས་ཚད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
 དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ཀུན་བདགས་ཚད་པ་གང་ཞིག དེ་ཀུན་
 བདགས་ཚད་པའི་སྐྱེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྐྱེ་ཚོས་
 ཅན། མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དྲག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པའི་བྱེད་ལས་
 རང་རྒྱུད་ལ་ཇོགས་པར་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐྱེ་ལ་དེ་འདྲའི་
 སྟོ་འདོགས་ཚད་ན། དེ་ལ་དེ་འདྲའི་ལྷན་སྐྱེས་ཚད་དགོས་པར་ཐལ། སྐྱེ་མི་དྲག་
 རྟོགས་ཀྱི་ཇེས་དཔག་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་རྒྱུར་མཐོང་དེས། དེ་ལ་དེ་འདྲའི་སྟོ་འདོགས་མ་
 ཚད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཚད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
 སྐྱེ་དྲག་འཛིན་གྱི་སྟོ་འདོགས་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྐྱེ་དྲག་འཛིན་གྱི་སྟོ་འདོགས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་ན། དེ་ལྷན་
 སྐྱེས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྟོ་འདོགས་ཚད་ན། དེ་ལྷན་
 སྐྱེས་ཚད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དྲགས་ཁས། འདོད་ན། སྐྱེ་མི་དྲག་རྟོགས་ཀྱི་ཇེས་
 དཔག་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དྲགས་གྲུབ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་ཞེས་རབ་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་
 གཞོད་བྱེད་ནི། བདག་མེད་མཐོང་བས་འགལ་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ལྷིང་པོ་རྒྱན་ལས། དཔེར་ན་སྐྱེ་མི་དྲག་རྟོགས་པའི་ཇེས་དཔག་ཚད་མས་

སྐྱེད་གཤམ་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱང་། ཀུན་བདག་པ་མངོན་གྱུར་
 ལ་གཞོད་ཀྱི་ལྟན་སྐྱེས་མི་གཞོད་པ་བཞིན་ལོ་ཞེས་དང་། རྟོག་ལས། རྟོག་དཔག་
 གིས་སྐྱེད་གཤམ་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ནམ་པར་བཅད་པ་དེས་ཀྱང་། ལྟན་སྐྱེས་
 མངོན་གྱུར་པ་འཛོམས་མི་རུས་ཀྱི། བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་མ་ཉམས་ན་ཀུན་བདག་པ་
 མངོན་གྱུར་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་པས། དེ་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁཅིག་སྐྱེ་མི་རྟག་རྟོགས་
 ཀྱིས་རྟོགས་དཔག་ཚད་མས་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་གཤམ་
 འཛིན་ཀྱི་སྟོང་འདོགས་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། སྐྱེ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྟོགས་
 དཔག་དེས་སྐྱེད་གཤམ་འཛིན་ཀྱི་སྟོང་འདོགས་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྐྱེ། རྟོག་ལས།
 གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི། ཚད་མ་དེའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་ཀྱི་བར་ལ་
 དངོས་ཀྱི་གཞོད་བྱ་སྟོང་འདོགས་མངོན་གྱུར་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་པ་ཡིན་ཀྱི་ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱེད་སྐྱེ། སྐྱེ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱིས་རྟོགས་དཔག་ཚད་
 མའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་ན་སྐྱེད་གཤམ་འཛིན་ཀྱི་སྟོང་འདོགས་ཀུན་བདག་པ་མངོན་
 གྱུར་བ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་པ་སྐྱེ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྟོགས་དཔག་གིས་སྐྱེད་གཤམ་འཛིན་
 ཀྱི་སྟོང་འདོགས་ལ་གཞོད་པའི་དོན་ཡིན་པ། ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྟོག་
 ལས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་
 རྟགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་བྱེད་འཇལ་བའི་ཚད་མས་སྐྱེ་ལ་རྟག་འཛིན་ཀྱི་
 སྟོང་འདོགས་ཚད་པར་བཤད་ཀྱང་། ཅུ་ཤེས་རྟོག་ཆེན་དང་། སྤྱིང་པོ་རྒྱན་ལས་དེའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་དེ་སྟོར་ཀྱི་རྟོགས་བྱེད་འཇལ་བའི་ཚད་མས་དེ་ལ་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་སྟོང་འདོགས་
 མ་ཚད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཅུ་ཤེས་རྟོག་ཆེན་ལས། འདི་དཔེར་བཟོད་ན། སྐྱེ་མི་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་སྐྱེས་པ་ན་བར་དུ་ཚད་མ་གཞན་རྒྱུད་

བ་ལ་མི་སྒྲིལ་པར་སྒྲིལ་ཏེ་འདོགས་དང་། འཛིན་སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་
 བའི་སྒོ་སྤྱད་ནུ་མ་གྱང་། སྒྲིལ་མི་ཏེ་པ་ཆད་མ་སྒྲིལ་མའི་ལྷགས་ལ་བྱུང་བ་དང་། སྒྲི
 ཏེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆད་མ་སྒྲིལ་མས་བཅད་པ་མིན་པ་བཞིན། ཞེས་དང་། སྒྲིང་
 པོ་རྒྱན་ལས། རིགས་པའི་ནུ་མ་གཞག་ལ་མ་བྱུང་བ་ཁ་ཅིག་ ཡོད་ན་གཅིག་དང་དུ་
 མ་གང་རུང་དུ་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཆད་མ་དེས། བདེན་པར་ཡོད་ན་བདེན་པའི་གཅིག་
 དང་བདེན་པའི་དུ་མ་གང་རུང་གིས་མ་བྱུང་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆད་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་ཟེར་ན། དེ་སྤྱི་ན་བྱུས་ན་མི་ཏེ་པ་སྒྲིལ་པའི་ངེས་པའི་ཆད་མ་དེས། སྒྲིལ་
 མི་ཏེ་པ་སྒྲིལ་པས་མ་བྱུང་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་དགོས་པས། ཏེ་པ་དེ་ལ་
 བཞིན་པའི་རྒྱུ་དཔག་གིས་སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་མི་གཅོད་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་
 གསུངས། རང་ལྷགས་རེ་ཞིག་ཐར་ལས་གསལ་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་སྒྲུ་འབྲུང་ངོ་། །ཁོ་ན་
 རེ་སྒྲིལ་མི་ཏེ་པ་ཏེ་པ་གྱི་རྒྱུ་དཔག་ཆོས་ཅན། བཅད་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་
 འཛིན་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་སྒྲིལ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཟིན་མ་ཉམས་པའི་དོན་དེ་ལ་སྒྲོ་
 འདོགས་བཅད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། རང་གི་གཞལ་བྱ་
 ཏེ་པ་ཟིན་ཏེ་པ་པའི་སྒོ་ཡིན་ན། བཅད་ཤེས་སྒྲུ་འགྱུར་གྱི་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་སྒྲོ་
 འདོགས་བཅད་ཟིན་གྱི་དོན་བཅོད་པའི་ཤེས་པ་ཅམ་ཡིན་པས། བཅད་ཤེས་སྒྲུ་མི་
 འགྱུར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། བྱས་ཏེ་པ་གྱིས་སྒྲིལ་མི་ཏེ་པ་སྒྲིལ་པའི་ཕྱིར་གྲོ་ལ་ཡང་དག་
 གི་རྒྱུད་གྱི་བྱས་ཏེ་པ་གྱིས་སྒྲིལ་མི་ཏེ་པ་སྒྲིལ་པའི་རྒྱུ་གསུམ་འཇལ་བའི་ཆད་མ་
 དེས། སྒྲིལ་སྒྲོ་འདོགས་པར་ཐལ། དེ་སྒྲིལ་སྒོ་བསྐྱོགས། དེས་སྒྲིལ་ཏེ་པ་
 གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཁས། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་གྱི་དེ་སྒྲོ་
 གྱི་སྐྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་ཆད་མ་སྒྲིལ་སྒོ་བསྐྱོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཅུ་བར་མ་
 བྱུང་། སྒྲིལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལ་སྒྲིལ་མི་ཏེ་པ་སྒྲོ་འདོགས་ཆད་པའི་བྱུང་པར་གྱི་གཞི་ཆོས་ཅན་

གྱི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ཁ་ཕྱོགས་དགོས་པ་གང་ཞིག་ དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་ཏན་གས་ཀྱིས་དེ་སྐབས་གྱི་
 ཚུལ་གསུམ་འཇལ་བའི་ཆད་མ་དེས། སྐྱོད་ཏན་པས་སྒོང་བའི་བྱུད་པར་གྱི་གཞི་ཆོས་
 ཅན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ཁ་ཕྱོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྒྱུ་ལས། ཡང་སྒོ་
 འདོགས་ཆོད་པ་ཡིན་གྱི་ཇེས་དཔག་མ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་
 རོ། །ལྷགས་དེ་ལ་ཇེས་དཔག་གིས་འཛིན་སྐྱངས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཆེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། སྐྱོད་ས་སྐྱུ་ལ་ཏན་འཛིན་གྱི་སྒོ་འདོགས་ཆོད་ན་སྐྱོད་ས་སྐྱུ་མི་
 ཏན་པར་ཏྲོགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱུང་ལྟ། སྐྱོད་ས་སྐྱུ་དེ་ཏན་སྒོང་
 གི་བྱུད་གཞིའི་ཚུལ་དུ་སྒོ་ཁ་ཕྱོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱུ་ཏན་འཛིན་གྱི་སྒོ་འདོགས་ཆོད་ན།
 དེས་སྐྱུ་མི་ཏན་པར་ཏྲོགས་དགོས་པ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཏན་པ་བྱས་སྒོང་
 དུ་ཏྲོགས་པའི་ཆད་མས་ཇེས་སྐྱུ་འགོ་ཕྱོག་གི་བྱུང་པའི་ལྷང་ངས་སོ་མས་ཤིག་ ཞེས་
 པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་ བྱས་པ་ཏན་སྒོང་དུ་ཏྲོགས་པའི་ཇེས་དཔག་གིས་བྱས་ཏན་གས་ཀྱིས་
 སྐྱུ་མི་ཏན་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོག་བྱུང་ཏྲོགས་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ བྱས་ཏན་གས་ཀྱིས་སྐྱུ་
 མི་ཏན་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཆོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཏན་པ་བྱས་སྒོང་དུ་ཏྲོགས་པའི་
 ཇེས་དཔག་གིས་བྱས་ཏན་གས་ཀྱིས་སྐྱུ་མི་ཏན་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོག་བྱུང་ཏྲོགས་ཟེར་བ་
 གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འབྲའི་ཇེས་དཔག་དེས་བྱས་པ་ཏན་སྒོང་དུ་
 ཏྲོགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་ཕྱི་མ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཏན་
 པ་བྱས་སྒོང་དུ་ཏྲོགས་པའི་ཇེས་དཔག་དེས། སྐྱུ་འི་བྱས་པ་ཏན་སྒོང་དུ་ཏྲོགས་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་བྱུང་པ་ཡོད་པ་ནི། རྒྱུ་འི་དགོངས་པ་འོ། །འདོད་
 ན། དེ་འབྲའི་ཕྱིར་ཆོལ་ཡང་དག་དེས་སྐྱུ་འི་བྱས་པ་ཏན་སྒོང་དུ་ཏྲོགས་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདིས་དམ་བཅའ་སྐྱ་མ་ཡང་ཁེགས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། དེས་བྱས་
 ཏན་གས་ཀྱིས་སྐྱུ་མི་ཏན་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོག་བྱུང་ཏྲོགས་པར་ཐལ། དེ་བྱས་ཏན་གས་ཀྱིས་

སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོག་བྲུབ་འཇུག་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འཐད་ལྡན་ལས། རྟགས་མི་འབྱུང་པར་འཛིན་པ་ནི་ནུས་པ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ནི་
 ཚྱོད་གཞི་ལ་མི་རྟག་པས་བྲུབ་པ་སྒྲིར་སྒྲུན་འབྱེན་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཟེར་ན་མ་བྲུབ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་ན། རྟག་པ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པར་ཚད་མས་
 ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་མ་བྲུབ་ཟེར་ན། དེ་བྲུབ་པར་ཐལ། བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་
 ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་
 དག་གིས་སྟོང་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་བྲུབ་ན།
 དེར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཚོལ་ཡང་དག་དེས།
 བྱས་པ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པར་རྟགས་པའི་ཕྱིར། མ་
 བྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་དེ། རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་
 བྱས་པ་ལ་འབྱུག་པར་དོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། མ་བྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེས་རྟག་པ་དང་བྱས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་དོགས་པར་ཐལ་ལོ། །
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་རྟག་པ་དང་བྱས་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་
 ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་ཕྱི་ཚོལ་ཚས་ཅན། ཁྱོད་བྱས་པ་སྒྲུ་མི་རྟག་སྟོང་དུ་ཚད་
 མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་
 དག་གི་སྟོང་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲུ་མི་རྟག་
 སྟོང་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྲུབ་སྟེ།
 དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེས་བྱས་པའི་སྟོང་དུ་སྒྲུ་མི་རྟག་སྟོང་ཚད་མས་ངེས་ཀྱང་། སྒྲུ་བྲུང་
 གཞིར་བབྱུང་བའི་རྟག་སྟོང་ཚད་མས་མ་ངེས་ལོ། །གཞན་ཡང་སྒྲུ་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་སྟོང་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྟག་པ་ཐམས་ཅད་ཚད་མས་

དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་ཚད་མས་དེས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པར་ཚད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱ་བ་
 པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་ཚད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
 དེ་སྐྱ་བ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་ཚད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱི་ལྟོག་
 ཁུབ་བྱུབ་པར་འདོད་པའི་གཞུང་འཛུགས་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། ཤིང་དུ་གྱུར་པའི་ཤ་བ་དེ། ཤ་སྐྱར་སྐྱོག་པོ་ཤིང་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 ཏུ་ཁས་སྤངས་པ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་བྱས་པས། གཞི་དེ་ཤིང་དུ་གྱུར་པའི་ཤ་བར་ཚད་
 མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཞི་དེ་ཤིང་དུ་ཚད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། གཞི་དེ་ཤིང་མེད་དུ་ཚད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
 གཞི་དེ་ཤིང་ཤ་བ་མེད་པར་ཚད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཞི་
 དེ་ཤིང་དུ་གྱུར་པའི་ཤ་བར་ཚད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཞི་དེ་ཤིང་དུ་ཚད་
 མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་རང་གི་གཞོན་བྱེད་དེ་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱ་ཡང་ཡིན། རྟག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་ཚད་
 མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྐྱ་ཡང་ཡིན། ཤར་ན་ཡོད་པའི་རྟག་པ་ཡང་ཡིན་
 པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་ཚད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱ་རྟག་སྟོང་དུ་ཚད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
 སྐྱ་ཤར་ན་ཡོད་པའི་རྟག་སྟོང་དུ་ཚད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་ཚད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 ན། བྱས་པ་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པར་ཚད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་

དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། གཞི་དེ་སྤྱི་དེས་སྣང་པར་ཚད་མས་
 དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཞི་དེ་དེས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་
 མཐའ་དག་གིས་སྣང་པར་ཚད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་
 ལ་ཁོ་ན་རེ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་པ་ཚད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་
 ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་ཚད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ནམ་
 མཐའ་རྟག་པར་ཚད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་མ་བྱས་པར་ཚད་མས་དེས་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་བྱས་པར་ཚད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་ན། སྤྱི་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། གཞི་དེ་ཤིང་དུ་གྱུར་པའི་ཤ་བར་ཚད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ཤིང་
 དུ་ཚད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་ཏེ། གཞི་དེར་ཤིང་མེད་པར་ཚད་མས་
 དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཞི་དེར་ཤིང་ཤ་བ་མེད་པར་ཚད་མས་དེས་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཅུ་བར་མ་བྱུང་སྟེ། ནམ་མཐའ་རྟག་པར་ཚད་
 མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་མ་བྱས་པར་ཚད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 དགོས། དེ་མ་བྱས་པར་ཚད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྤྱི་བྱས་པར་ཚད་
 མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། དེ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་དེས་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱུང་པར་འདོད་ཀྱི། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་པ་ཚད་མས་
 དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་ཚད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་པས་བྱུང་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁཅིག་ རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་ཡོད་ཀྱང་། མི་རྟག་པ་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་དེ། མི་
 རྟག་པ་སྤྱི་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱི་མི་
 རྟག་པར་ཚད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྤྱི་རང་རྒྱུ་ལས་སྤྱི་མེད་གསུམ་སྟེས་

སྤྱི་ཚད་མས་བྱུང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱུང་སྟེ།
 དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་བྱས་པ་རང་བྱུང་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་སྤྱི་ཚད་པའི་ཕྱིར་གོ་ལ་
 ཡང་དག་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཚད་མས་བྱུང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་
 པ་རང་བྱུང་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་སྤྱི་ཚད་མས་བྱུང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེ་དེར་ཚད་མས་བྱུང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེ་བྱས་པར་ཚད་མས་བྱུང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 མ་བྱུང་ན་འཁོར་གསུམ་ཡོད། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་པ་དང་བྱས་པའི་
 ཆོགས་དོན་ཚད་མས་བྱུང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་དོན་ཚད་མས་བྱུང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། སྤྱི་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་དོན་ཚད་མས་བྱུང་བའི་གང་
 ཟག་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་དང་སྤྱིའི་ཆོགས་དོན་ཚད་མས་བྱུང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་བྱུང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་རང་བྱུང་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་སྤྱི་
 ཚད་མས་བྱུང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་པེ། སྤྱིའི་སྟོང་
 ཏུ་མི་རྟག་པ་ངེས་སྟེ། བྱས་པ་ངེས་དགའ་བར་ཐལ། མི་རྟག་པ་སྤྱི་བྱས་པར་སྤྱི་བ་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱིའི་སྟོང་ཏུ་བྱས་པ་ངེས་སྟེ། མི་
 རྟག་པ་ངེས་དགའ་བར་ཐལ། བྱས་པ་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྤྱི་བའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཏུང་སྤྱིའི་སྟོང་ཏུ་མི་རྟག་པ་ངེས་སྟེ། ཚོལ་བྱུང་ངེས་དགའ་བར་
 ཐལ། མི་རྟག་པ་ཏུང་སྤྱི་ཚོལ་བྱུང་ཏུ་སྤྱི་བའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་
 ཁས་། རྟགས་བྱུང་སྟེ། ལེས་བྱ་དང་གཅིག་གང་ཞིག་ མི་རྟག་ཚོལ་བྱུང་ལྟ་མིན་
 པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཏུང་སྤྱིའི་སྟོང་ཏུ་ཚོལ་བྱུང་ངེས་སྟེ།

མི་རྟག་པ་ངེས་དཀའ་བར་ཐལ། ཚུལ་བྱུང་དུང་སྐྱེའི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་
 ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། གསལ་བ་སྤྱི་མ་ཡང་ཁས། དེ་བཞིན་དུ།
 གསལ་བ་རང་མཚན་དང་རྒྱུ་གཅིག་དང་རྒྱུ་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ། སྤྱི་
 མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་མེད་སྤྱི་
 མཚན་གསལ་བ་རང་མཚན་དང་རྒྱུ་གཅིག་དང་རྒྱུ་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་མེད་པར་སྐྱབ་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རོ་བོ་མེད་པ་བརྗོད་མ་
 ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པར་
 གྲུབ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་མ་བྱུང་ན་ནང་འགལ་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ།
 རང་གྲུབ་ཅུ་མ་ནས་འཛིག་ངེས་དེས་བྱས་པ་རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་འཛིག་རྒྱ་དོན་
 གཞན་ལ་སྟོས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་
 ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་རང་གི་འཛིག་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ། བྱས་
 པ་རང་གྲུབ་ཅུ་མ་ནས་འཛིག་ངེས་སུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་
 བྱུང་ན། འཁོར་གསུམ་ཡོད། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྒྱ་མེད་ཕྱིར་ན་འཛིག་པ་ནི། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ངེས་པས་སྟོས་པ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 མེད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། རྟོག་ལས། གཞི་དེ་སྤྱི་དེས་སྟོང་པར་ཆད་མས་ངེས་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཞི་དེ་སྤྱི་དེས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་
 མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱུང། ཞེས་བཤད་
 པ་ལ། ཁ་ཅིག་དེ་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་
 རྟགས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་རྟོག་ཡང་དག་
 ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་དེ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་སྟོང་དུ་ཡོད་པའི་སྟོང་པར་ཆད་
 མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་དེ་ཡོད་པས་སྟོང་པར་ཆད་མས་

དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། ཏུ་ལྷན་ལ་ལ་མི་ཡོད་པར་སྐྱབ་
 པའི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། ཏུ་བ་ཏུ་ལྷན་ལ་ལའི་མི་མེད་ཀྱིས་སྟོང་པར་ཆད་
 མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཏུ་བ་མི་མེད་ཀྱིས་སྟོང་པར་ཆད་མས་དེས་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མདོ་རྩ་བར། ཆོས་བསྐྱབ་བྱ་ན་ཆོས་མཐུན་
 མེད། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་
 པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་
 ཡང་དག་དེ། བྱས་པ་ཁྱོད་ཏུ་ཆད་མས་དེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་ཏྲག་
 པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་
 དེས་བྱམ་པ་ཁྱོད་ཏུ་ཆད་མས་དེས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྐྱ་ཏྲག་པ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་སྐྱ་ཏྲག་པ་མ་ཡིན་པར་ཆད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱམ་པ་
 སྐྱ་ཏྲག་པས་སྟོང་པར་ཆད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་ཏྲག་
 པས་སྟོང་པར་ཆད་མས་དེས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་རྩ་བས་དམ་བཅའ་ལ་འགོ་ཡོད་ཟེར་
 བ་ན་མས་མི་འཐད་དེ། ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་འབྲེལ་མེད། གཞི་དེ་སྤྱི་དེས་སྟོང་པར་
 དེས་ན། གཞི་དེ་སྤྱི་དེས་བྱུང་པར་ཏུ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་
 སྟོང་པར་དེས་དགོས་ཞེས་པ། སྟོང་གཞི་དང་། སྟོང་ཆོས་གཉིས་ཀ་གཞི་མཐུན་གྱི་
 དབང་ཏུ་བྱས་ནས་གསུངས་པས། དེ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འདྲའི་ཕྱི་
 ཚོལ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་དེ་ཉིད་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་སྟོང་ཏུ་ཡོད་པས་སྟོང་
 པར་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པས་སྟོང་པར་ཆད་མས་
 གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བྱལ་པ་ཕྱོགས་མཐོང་ཅམ་ཡིན་ཀྱང་།
 འདོད་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐལ་འགྱུར་དེ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་བྱལ་པ་མི་འགོ་སྟེ།

ཉིར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་སྤྲེང་དུ་ཡོད་པ་དང་ཡོད་པ་གཉིས་སྤྱི་བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཐལ་འགྲུར་དེ་བཞིན་དེ་འདྲའི་བྱི་རྒྱལ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་ཉིར་ལེན་གྱི་ཕུང་
 པོའི་སྤྲེང་དུ་མེད་པར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་
 བདག་དེ་མེད་པར་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་བྱུང་པར་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྲུར་གཉིས་པ་ལ་འང་འབྲེལ་མེད་དེ། ཏུ་ལྷན་ལ་ལའི་མེ་མེད་
 དེ། མེ་མེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེ་མེད་ལོག་སྒྲོབ་ས་ཀྱིས་ཏུ་ལྷན་ལ་ལའི་
 མེ་མེད་མི་ལྷོག་པའི་ཕྱིར།

ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཆན་གཞི་དགག་པ།

༥ བཞི་པ་ཚུལ་གསུམ་དོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་ལ་དབྱེད་པ་དང་། གཞན་
 ལུགས་དགག་པ་དང་། འཐད་པའི་ཕྱོགས་ནུས་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་མཆན་
 གཞི་དགག་པ། མཆན་ཉིད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་བྱས་ན་མི་རྟག་
 པས་བྱུང་པ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཁོ་ནའི་
 སྤྲེང་དུ་གྲུབ་པ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་བྱེ་བྲག་གི་མཆན་གཞི།
 རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་པ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ནའི་སྤྲེང་དུ་
 གྲུབ་པ་ལྷོག་བྱེ་བྲག་གི་མཆན་གཞི་ཟེར་ན། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་པ་ཆད་མས་ངེས་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྷོག་བྱེ་བྲག་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་བྱེ་བྲག་ལ་ཡང་རིགས་འདྲ་ཟེར་ན། དངོས་པོའི་
 རྟགས་ཀྱིས་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་བྱེ་བྲག་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲོར་བ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་

དགོས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་ན། རྟག་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་རྟག་ན་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ཚད་མས་
 ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན། མི་
 རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟག་ས་
 དང་པོ་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། དངོས་པོའི་རྟག་ས་ཀྱི་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མི་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱུང་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན།
 སྐྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་པའི་ལྗོན་བྱུང་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ཡིན་ན་རྟག་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས། སྤྱི་མ་འབུད། ཅ་རྟག་ས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ།
 རྟག་པ་དངོས་པོས་སྐྱོང་བར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྟག་པ་མཉན་བྱའི་
 དངོས་པོས་སྐྱོང་བར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟག་ས་དང་
 པོ་གོང་དུ་གྲུབ་ཟིན། ཅ་རྟག་ས་གསུམ་པ་དེར་ཐལ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་པ་
 ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། བྱས་
 རྟག་ས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྗོན་བྱུང་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་
 ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ཁའི་གཞི་ ཐལ་འབྱུར་འདིའི་ཅ་བའི་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་བསམ་ནས། མཉན་བྱའི་
 དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དངོས་པོའི་རྟག་ས་ཀྱིས་
 མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱུབ་བྱ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 དགོས་ཞེས་ཟེར་ན། སྐྱོ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་

ཉགས་ཀྱིས་སྒྲིམ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་
 པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་
 ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་
 བྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་ཉག་
 པའི་ཉགས་ཀྱིས་སྒྲིམ་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཚོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར། ཉགས་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱབ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་བྱབ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། སྒྲིམ་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་།
 བྱས་པ་མི་ཉག་པར་ཚད་མས་བྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་བྱས་པ་མི་
 ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཅ་
 བར་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོའི་ཉགས་ཀྱིས་བྱས་པ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་
 པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་གང་ཞིག་བྱས་པ་དེ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། དངོས་པོའི་ཉགས་ཀྱིས་བྱས་པ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་
 ཕྱིར་ཚོལ་ཡང་དག་དེས། བྱས་པ་མི་ཉག་པར་ཚད་མས་ངེས་པར་ཐལ། མ་བྱུང་པ་
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་མི་ཉག་པར་ཚད་མས་བྱབ་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་བྱས་པ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཇེས་བྱ་བ་ཚད་
 མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་
 མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་ཡང་
 དག་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་
 བྱ་ཡང་དག་ཚད་མས་བྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་མི་ཉག་པར་ཚད་

མས་བྱུང་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། སྐྱ་མི་རྟག་
 པ་མཆོན་གཞི། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་
 དག་ཏུ་མཆོན། སྐྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་གི་དེ་བའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལུ་ཆང་བ་ཡིན་པ་ཞེས་
 པའི་མཆོན་སྐྱོར་ནམ་དག་ཏུ་སོང་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། སྐྱ་མི་
 རྟག་པར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྐྱོར་བ་
 སྐྱོར་གཅིག་གི་དེ་བའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལུ་ཆང་བ་ལ། སྐྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་གིས་གཞན་
 དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་བད་སྐྱོར་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བའི་དམ་བཅའ་ལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྷོག་བྱུང་ཡིན་
 ན། སྐྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ནའི་སྤེང་དུ་བྱུང་བས་མ་བྱུང་པར་ཐལ།
 དེའི་དོན་ལྷོག་ཡིན་ན། སྐྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ནའི་སྤེང་དུ་བྱུང་
 པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བྱུང་པར་ཐལ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་པ་དེ།
 བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྷོག་བྱུང་གང་ཞིག དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་
 མཐུན་དཔེ་ཁོ་ནའི་སྤེང་དུ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། རྟགས་ལས། ལྷོག་བྱུང་གི་
 མཆོན་གཞི་ལྷོག་པ་དེ་ཁོ་ནར་ཟད་པ་ཉམས་སོ། ཞེས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་དགོས་ཀྱི།
 རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ནའི་སྤེང་དུ་
 བྱུང་པ་རྟག་ནའི་དོན་མིན་ཏེ། དེ་ལ་ལོག་ནས་དག་གི་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་མ་
 བྱུང་ན། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ཡིན་པ་བཅད་
 པའི་ཕྱིར་དུ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྐྱོར་གི་སྐྱབ་
 ངག་སྐྱོས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དོན་ལྷོག་
 ཡིན་ན། བྱས་པའི་སྤེང་དུ་བྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། འདོད་དོན་ལ།

ཁའི་གཤམ་འགྲུང་དེ་ལ་འདོད་ལན་འདེབས་རིགས་ཏེ། ཡང་དག་ལྟར་སྤང་ཡིན་
 པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚུལ་གསུམ་དེ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་ངེས་པ་སྒྲོས་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། འགལ་མ་ངེས། མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་རྟགས་ཡང་
 དག་ཡིན་པ་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་བྱར་དུ་
 ངེས་པ་སྒྲོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འདི་འགོག་པ་ལ། རིག་ལས། འགལ་
 མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་དུ།
 ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་ངེས་པ་སྒྲོས་པ་ནི་ནམ་པར་འབྲམས་ཏེ།
 ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲུ་མི་རྟག་
 པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མིན་ཏེ། སྒྲུའི་སྤྱིང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྒྲུར་པ་དེ་ཇེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་
 ལ་མེད་པར་ནི། ཞེས་པའི་ལུང་གི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཇེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་
 མཚུངས་ལ། ཞེས་པའི་གཞུང་གི་དོན་སྒྲུར་ནམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་པའམ་
 བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། སྒྲུའི་
 སྤྱིང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པར་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་
 ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྒྲུར་པ་དེ། གཞུང་དེའི་དོན་སྒྲུར་ནམ་དག་
 མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ བྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་
 གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་བྱར་དུ་ངེས་པ་སྒྲོས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་
 སོང་། ཅ་བར་འདོད་ན། སྒྲུའི་སྤྱིང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་དེ།
 མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་

ནམ་མཁའ་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །དེས་ན།
 རིག་འཛིན་དོན་ནི་ཡང་དག་ལྟར་སྐྱབ་པ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ངེས་པ་མ་སྒྲོམ་པར།
 འགལ་མ་ངེས་མ་བྱུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་
 ཕྱིར་དུ་ཚུལ་གསུམ་སོ་སའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་བྱུང་དུ་ངེས་པ་སྒྲོམ་ན། བྱས་
 པ་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ནམ་མཁའ་ལེ་སྤེང་དུ་བྱམ་པ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་
 ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་འགལ་མ་ངེས་མ་བྱུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་
 པ་ལྟོག་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་སོ་སའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་བྱུང་དུ་ངེས་པ་
 སྒྲོམ་པ་རིག་འཛིན་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། དེ་གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་
 དུ་ངེས་པ་སྒྲོམ་པར་ཐལ། ཕྱིར་རྟོལ་བའི་ཁས་མ་སྤངས་པའི་བསྐྱན་བཅོས་མཁན་
 པོའི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞན་
 དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་བྱུང་དུ་རང་ཉིད་ཞེས་པའི་ཚིག་
 སྒྲོམ། སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་བྱུབ་པ་གཞན་དོན་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་
 ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་བྱུང་དུ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཚིག་
 སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་བྱུབ་མེ། ལོག་པར་རྟོག་པ་གསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་བྱུང་
 དུ་འདིར་ནི་རང་ཉིད་ཚིག་སྒྲུབ་ཆོད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱེད་པའི་མཐའ་
 དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། །དུས་གཞན་བཅད་ཕྱིར་བཤད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་དེར་ཐལ། སྒྲོ་རྒྱུན་ཅན་
 གྱི་སྐྱབ་དག་ནམས་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞན་དོན་སྐྱབ་དག་
 ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་བྱུང་དུ་མཐོང་བ་ཞེས་པའི་ཚིགས་སྒྲོམ། དོན་
 རྒྱུན་ཅན་གྱི་སྐྱབ་དག་ནམས་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་ཚིགས་
 བྱུང་དུ་དོན་ཞེས་པའི་ཚིགས་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་མེ། དེ་སྤངས་ཕྱིར་

བདག་མཐོང་བའི་ཚིག་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཤི། དོན་སྒྲུབ་དེ་
 ཉི་སྒྲུབ་དག་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུང་པ་བཞི་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྐབས་
 འདིའི་ནམ་འབྲེལ་ཚིག་དོན་འགོག་ ལ་ལ་འབྲེལ་མེད་བཤད་པའི་དགོངས་པ་འཆད།
 གཞན་དག་རབ་རིབ་དག་གིས་གསུང་འདི་དོར། རྒྱལ་ཚབ་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་ཁོ་
 བོས་བཤད། གཞན་ཡང་། བྱས་ན་མི་དྲག་པས་བྱུང་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་ན། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཇེས་བྱུང་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 མི་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་མི་དྲག་པའི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
 དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཇེས་བྱུང་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དྲན་པའི་
 དྲན་ཤེས་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲོར་གྱི་ཇེས་བྱུང་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་རྒྱུད་
 ལྷན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་མི་དྲག་པའི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ཤེས་
 ཟེན་མ་བཤེད་པའི་དྲགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱི་ཕྱོད་ཡང་དག་གི་ངོ་
 བོར་དེ་སྒྲོར་གྱི་ཇེས་སུ་འགྲོ་ལྷག་གི་བྱུང་པ་དྲན་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་སྒྲོར་གྱི་སྒྲུབ་དག་འགོད་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། བྱས་ན་མི་དྲག་པས་བྱུང་པ་ཚོས་ཅན། བྱིད་སྒྲུབ་མི་དྲག་པས་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་
 སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཇེས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན།
 ཇེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། ཡོད་དང་མེད་ཉིད་ལ་མེད་པ་ཞེས་པའི་ལུང་གི་
 ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་དེ་མཚུངས་ལ་ཡོད་ཅེས་པའི་བསྟན་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། མ་
 བྱུང་པ་དེའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། རི་བོང་རྩས་འཕགས་ དེ་བཞིན་དུ། ཏུ་བཡོད་
 ན་མེ་ཡོད་པས་བྱུང་པ་ཚོས་ཅན། མེ་ལ་འབྲེལ་བར་ཐལ། ཏུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་
 སྒྲུབ་པའི་ཇེས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་ཤི། རང་འབྲེལ་ལས། འབྲེལ་བ་མེད་
 པར་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགག་གཞི་ཅི་ལུགས་གང་བྱེད་ཀྱང་འཕགས་

གོ། གཞི་དེར་མེ་མེད་བཞིན། དེར་དྲུབ་ཡོད་ན་མེ་ཡོད་པས། བྱུང་བ་མེད་དགོས་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དགག་པ།

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ དེ་སྐྱབ་གྱི་བྱུང་པའི་ཚུལ་གང་ཞིག་
དེ་སྐྱབ་གྱི་དཔེ་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་དེ་སྐྱབ་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དགག་ཁོ་ནའི་སྤང་དུ་བྱུང་བ་
དེ། དེ་སྐྱབ་གྱི་རྗེས་བྱུང་གྱི་མཚན་ཉིད། གཞན་འདྲ་བ་ལ་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དགག་
ཁོ་ནའི་སྤང་དུ་བྱུང་བ་དེ་སྐྱབ་གྱི་ལྷོག་བྱུང་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྤོའི་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་གི་
དྲགས་གྱིས་བྱུང་བ་ཤེས་བྱར་སྐྱབ་པའི་ལྷོག་བྱུང་མ་གྱུང་བར་ཐལ། དེའི་དྲགས་གྱི་
དཔེ་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ནའི་སྤང་དུ་མ་གྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས།
སྤྲོ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་དྲགས་གྱི་མཚན་ཉིད་གང་བྱས་པས་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཚུལ་གསུམ་
ཚང་པའི་གཏན་ཚིགས། དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཟེར། བྱས་པའི་སྤང་དུ་སྤྲོ་མི་དྲག་
པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་མ་གྱུང་བར་ཐལ། དེའི་སྤང་དུ་དེའི་ཚུལ་གསུམ་མ་
གྱུང་པའི་ཕྱིར། མ་གྱུང་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེའི་སྤང་དུ་དེ་སྐྱབ་གྱི་ལྷོག་བྱུང་མ་
གྱུང་པའི་ཕྱིར། མ་གྱུང་ན་སོང་། བྱས་དྲགས་གྱིས་སྤྲོ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ལྷོག་
བྱུང་དེ། དེའི་དྲགས་གྱིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ནའི་སྤང་དུ་མ་གྱུང་བར་ཐལ།
མ་གྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར། ཚུ་བར་འདོད་ན། བྱས་པ་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ནང་འགལ་ལོ། གཞན་ཡང་བྱས་
པའི་སྤང་དུ་དྲག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་བ་མ་གྱུང་བར་ཐལ། དྲག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་བ་
དེ། དེ་སྐྱབ་གྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ནའི་སྤང་དུ་གྱུང་པའི་ཕྱིར། མ་གྱུང་ན་སོང་། དེ་

ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྷོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན།
 འབྲུད་དོ། །ཁ་ཅིག་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཉག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ན་ལ་
 གྲུབ་པ་ལྷོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཟེར། མི་མཐུན་དཔེ་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་ཉག་
 པ་ལ་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་འཇལ་བའི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་བྱས་
 ཉག་ས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་ལ་འཇལ་བར་ཐལ། དེའི་
 སྟེང་དུ་བྱས་ཉག་ས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྷོག་ཁྱབ་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
 དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་བཞི་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ནམ་
 མཁའི་སྟེང་དུ་བྱས་ཉག་ས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། བྱས་རྟེན་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་མ་
 གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གསལ་པ་ཁས།

ཁྱབ་པ་གཉིས་དངོས་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ དོན་ལ་དཔྱད་པ།

ཁོ་ན་རེ། ལུང་དེའི་དོན། ལྷོག་ཁྱབ་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་
 འཇལ་བའི་ཆད་མས་རྗེས་ཁྱབ་མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་ཤུགས་ལ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་
 ཞེན། ལྷོ་ཁ་ན་སྟག་ཡོད་པར་འཇལ་བའི་ཆད་མ་ཡིན་ན། བྱང་ཁ་ན་འབྲོང་ཡོད་པར་
 འཛིན་པའི་ཆད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ལུང་དེའི་དོན་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
 ཆད་མ་གཅིག་གིས་འཇལ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ལྷོག་ཁྱབ་འཇལ་བའི་ཆད་མས་ལྷོག་ཁྱབ་
 མི་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་གཞལ་བ་ན། རྗེས་ཁྱབ་འཇལ་བའི་ཆད་མས་རྗེས་ཁྱབ་མཐུན་

དཔེ་སྒྲིང་དུ་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞིན་བྱུང་འཛིན་མངོན་སྲུང་གིས་བྱུང་པ་གཞུང་
 བ། སྒྲུལ་བྱ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་ཤུགས་རྟོགས་དུ་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར།
 མཁས་པ་ཁ་ཅིག རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲུ་ནི་
 བྱས་ཞེས་པའི་སྒྱུབ་ངག་ཚེས་ཅན། ནམ་མཁའི་སྒྲིང་དུ་བྱས་རྟགས་གིས་སྒྲུ་མི་རྟག་
 པར་སྒྱུབ་པའི་རྩེས་བྱུབ་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་ལ་བཟོད་པར་ཐལ། དེའི་སྒྲིང་དུ་བྱས་
 རྟགས་གིས་དེ་སྒྱུབ་གི་ལྷོག་བྱུབ་དངོས་སུ་བཟོད་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུབ་ན་ཅ་བའི་ཐལ་
 འགྱུར་ལ་བྱུབ་པ་ཡོད་པ་འབྱུང་། ཅེས་གསུངས། དེ་འབྱུར་སྒྱུབ་ངག་གིས་ནམ་
 མཁའི་སྒྲིང་དུ་བྱས་རྟགས་གིས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྱུབ་པའི་ལྷོག་བྱུབ་མ་བཟོད་དེ། དེའི་
 སྒྲིང་དུ་བྱས་རྟགས་གིས་དེ་སྒྱུབ་གི་ལྷོག་བྱུབ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟགས་གིས་དེ་
 སྒྱུབ་གི་རྩེས་བྱུབ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྒྲིང་དུ་བྱས་མི་རྟག་པའི་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྒྲིང་དུ་མི་རྟག་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་ན།
 བྱས་རྟགས་གིས་དེ་སྒྱུབ་གི་རྩེས་བྱུབ་དང་། ལྷོག་བྱུབ་གི་མཚན་གཞི་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
 རང་རེའི་བྱས་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་མཚན་གཞི་ཡིན་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱས་པ་ཚེས་ཅན།
 བྱོད་དངོས་སུ་རྟོགས་ན། བྱས་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ། བྱོད་སྒྲུ་མི་
 རྟག་པར་སྒྱུབ་པའི་རྩེས་བྱུབ་དང་། བྱས་པ་དེ་སྒྲོར་ལྷོག་བྱུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 མི་རྣམས་ཏེ། ལྷོག་པ་གཅིག་དངོས་ཤུགས་ལ་འགལ་བས་སོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་འཁྲི་
 ལས། སྒྱུབ་ངག་གཉིས་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱུབ་པ་གཉིས་དངོས་ཤུགས་གི་
 རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ཡིན་གྱི། རྒྱལ་གཉིས་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་པའི་བྱུབ་པ་མིན་
 རོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུབ་པ་བྱས་
 རྟགས་གིས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྱུབ་པའི་ཚེས་མཐུན་སྒྱོར་གྱི་སྒྱུབ་ངག་ཡང་དག་གིས་
 དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྩེས་བྱུབ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུབ་པ་སྒྱོར་པ་སྒྲོར་གཅིག་གི་

ཆོས་མི་མཐུན་སྐྱོར་གྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ལྷོག་བྱུང་གི་
 མཚན་གཞི་དང་། བྱུང་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་དངོས་ལྷགས་གྱི་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ཡིན་
 པ། ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་པ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་
 པར་ཐལ། བྱུང་པ་དེ་གཉིས་དངོས་ལྷགས་གྱི་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་ཁས། འདོད་ན་བཀག་ཟེར། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་པ་ཆོས་ཅན། བྱེད་
 དངོས་སུ་རྟོགས་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་ལྷགས་ལ་རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ།
 བྱེད་བྱས་རྟགས་གིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་ལྷོག་བྱུང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་དེ། སྐྱོར་པ་
 སྐྱོར་གཅིག་གི་ཇེས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་ཁས་སྤངས། འདོད་ན། ཆད་
 མ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་དེ་སྐྱབ་གྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་
 ལ་ཡོད་པ་དེ། བྱས་རྟགས་གིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྐྱོར་གྱི་སྐྱབ་
 ངག་ཡང་དག་གིས་དངོས་བསྟན་གྱི་ཇེས་བྱུང་། དེ་སྐྱབ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་
 ཁོ་ནར་ངེས་པ་དེ། དེའི་རྟགས་གིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཆོས་མི་མཐུན་སྐྱོར་གྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་
 དག་གི་དངོས་བསྟན་ལྷོག་བྱུང་ཡིན་ཟེར་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་སྐྱབ་གྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་
 ན་ལ་ཡོད་ཅེས་པའི་ངག་གིས། དེའི་རྟགས་གིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཆོས་མཐུན་སྐྱོར་གྱི་སྐྱབ་
 ངག་ཡང་དག་དངོས་བསྟན་གྱི་ཇེས་བྱུང་བཅོད་པ་ཇོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱབ་
 ངག་དེས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཇེས་བྱུང་ཡོད་པར་བཅོད་ན། བྱས་རྟགས་གིས་སྐྱ་མི་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་བཅོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་ལས། དེ་ཅམ་གྱིས་
 སྐྱབ་ངག་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱུང་པ་ཇོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཅོད་པ་རྟགས་གྱི་
 མཚན་གཞི་བཅོད་པ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་དགོས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་དོན་
 ལ་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་ཞེས་པའི་ངག་གིས། བྱས་རྟགས་གིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཇེས་

བྱུང་གི་བཞུགས་པ་མཛོགས་པ་དང་། ཉག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་བ་ཞེས་པའི་དག་གིས།
 སྤྱོད་པ་སྒྲོང་གཅིག་གི་ཕྱོག་བྱུང་གིས་བཞུགས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་གྱི་བྱས་
 ན་མི་ཉག་པས་བྱུང་བ་ཞེས་པའི་དག་གིས་བྱས་ཉག་གིས་སྤྱོད་པ་རྒྱུ་པའི་
 རྩེས་བྱུང་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱས་ན་མི་ཉག་པས་བྱུང་། དཔེར་ན། བྱས་པ་བཞིན་
 ཞེས་པའི་དག་གིས། སྤྱོད་པ་སྒྲོང་གཅིག་གི་རྩེས་བྱུང་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། བྱས་ཉག་ས་
 གིས་དེ་རྒྱུ་བྱུང་གི་རྩེས་བྱུང་རྒྱུ་པ་བཞུགས་པའི་བྱས་ཉག་གིས་དེ་རྒྱུ་བྱུང་བ་ལ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་ཉག་གིས་དེ་རྒྱུ་བྱུང་གི་ཡན་ལག་གཅིག་ལྟར་གྱི་རྒྱུ་བྱུང་བ་ལ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། བྱས་ཉག་གིས་དེ་རྒྱུ་བྱུང་བ་ལ་མ་ཆང་པའི་སྒྲོན་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཟེར་ན་མ་བྱས་མེ། བྱས་ན་མི་ཉག་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བྱས་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་དག་
 ཆོས་ཅན། བྱུང་བྱས་ཉག་གིས་དེ་རྒྱུ་བྱུང་གི་རྩེས་བྱུང་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་དེ་རྒྱུ་
 པ་བཞུགས་པའི་རྒྱུ་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉག་ས་ཁས། བྱུང་མེ། དེ་རྒྱུ་བྱུང་གི་
 འགོ་རྒྱུ་པ་ཅན་གྱི་གཞན་ཆོགས་ཡིན་ན། དེ་རྒྱུ་བྱུང་གི་ཕྱོག་བྱུང་མ་ཡིན་དགོས་པ་ལ་
 འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེའི་ཉག་གིས་དེ་རྒྱུ་བྱུང་གི་
 བྱུང་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱས་ན་མི་ཉག་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བྱས་པ་
 བཞིན་ཞེས་པའི་རྒྱུ་བྱུང་བ་ཆོས་ཅན། བྱུང་གིས་སྤྱོད་པ་དངོས་ལུགས་གང་རུང་
 ལ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བྱས་ཉག་གིས་དེ་རྒྱུ་བྱུང་གི་རྩེས་བྱུང་བཞུགས་པའི་ཕྱིར།
 ཉག་ས་ཁས། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་འདྲའི་དག་དེ་སེལ་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་
 ན་རེ། བྱས་ན་མི་ཉག་པས་བྱུང་དཔེར་ན་བྱས་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་དག་དེས། བྱས་
 ཉག་གིས་དེ་རྒྱུ་བྱུང་གི་རྩེས་བྱུང་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་རྒྱུ་བྱུང་བ་དེ་བྱུང་བ་ཕྱོག་
 འགོ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་བྱས་མེ། སྤྱོད་པ་ཞེས་པའི་དག་དེ།
 བྱས་ཉག་གིས་སྤྱོད་པ་རྒྱུ་པའི་ཕྱོག་ས་ཆོས་རྒྱུ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་བྱུང་བ་ཡིན་

པར་ཐལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བྱས་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་ངག་དེ།
བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱུབ་པའི་ཇེས་བྱུང་ཀྱང་པ་བཟྃ་དཔེ་སྒྱུབ་ངག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྒྲ་བྱས་ཞེས་པའི་ངག་ཚེས་ཅན། སྒྱུབ་ངག་
ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ངག་སྒྱུབ་ངག་
ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམ་བཅའ་ཡིན་ན་སྒྱུབ་ངག་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནམས་ལ་སྒྲོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་ རྟག་ན་མ་
བྱས་པས་བྱུང་བ་ཞེས་པའི་ངག་ཚེས་ཅན། བྱིད་ཀྱིས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་
སྒྱུབ་པའི་ཕྱིག་བྱུང་མ་བཟྃ་དཔེར་པར་ཐལ། བྱིད་ཀྱིས་བྱས་པ་མ་བཟྃ་དཔེར་པའི་ཕྱིར། མ་
བྱུང་ན། བྱས་པ་མིན་ཞེས་པའི་ངག་གིས་བྱས་པ་བཟྃ་དཔེར་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་དོན་སྒྱུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་ཡུལ་གྱི་ཚོལ་བ་ ངོས་གཟུང་བ།

གཞན་དོན་སྒྱུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་ཡུལ་གྱི་ཚོལ་བ་ངོས་གཟུང་བ་ལ། གཞན་དོན་
སྒྱུབ་ངག་ཡང་དག་དེ་ཚུལ་གསུམ་བཟྃ་དཔེར་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ལ་འགོད་དམ། མ་
བཟྃ་དཔེར་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ལ་འགོད་ཅེན། འགྲེལ་བཤད་ཤུག་སྒྲོ་ལྟར་ན། དེ་
བཟྃ་དཔེར་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ལ་འགོད་པ་ཡིན་དེ། ཤུག་སྒྲོལ་ས། འོན་ཀྱང་ཕྱིར་ཚོལ་
བ་བཟུང་བ་ནམ་པར་བཟྃ་དཔེར་པ་ལ་ཡང་ཚིག་གིས་བྲན་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཏུ་འཇུག་པར་
འགྱུར། བཟུང་བ་ནམ་པར་མ་བཟྃ་དཔེར་པ་དེའི་ཚེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དགོས་པ་མིད་
པ་ཅན་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལྟར་ན། མ་

བཞེད་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ལ་འགོད་དེ། ཟར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་བཞེད་ན་ཤེས་
 པར་འགལ་ལོ། ཞེས་གསུངས། དེས་ན། གཞན་དོན་སྐྱབ་ངག་འགོད་པ་སྐབས་
 སྐབས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་དེ། སྐྱལ་ཁྲིག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་
 ཤེས། དེ་སྐྱབ་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེ་དགོས་གྱི་གང་
 ཟག་དེ་ལ། དེ་འགོད་པ་སྐབས་སྐབས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།
 གཞན་དོན་ལེའུའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་སྐྱབ་ངག་ཡིན་ལ། དེ་སློ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་
 དངོས་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ལ་གོ་བ་བསྐྱེད་པའོ། ཞེས་པ་དང་། ལྷ་དབང་
 སློལས། ཚུལ་གསུམ་སྐར་ཤེས་ནས་དྲན་རུང་དུ་ཡོད་པ་ནི་སྐྱབ་ངག་འགོད་ཡུལ་གྱི་
 གཙོ་བོ་ཡིན་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་
 སྐབས་སྐབས་པའི་ཚོལ་བ་དང་། ཉགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སྐབས་པའི་
 ཚོལ་བ་གཉིས། དོན་གཅིག་གསལ་འགལ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་དོན་ཡང་མི་གཅིག་སྟེ།
 བྱས་ན་མི་ཉག་པས་བྱབ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྐྱབ་ངག་
 ཡང་དག་འདི་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་གསུམ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་
 སྐྱེས་པའི་ཇེས་སུ་སྐྱལ་ཁྲིག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱ་ཚོས་ཅན། མི་ཉག་སྟེ། བྱས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཉགས་སྟོར་འགོད་པ་སྐབས་སྐབས་པའི་ཚོལ་བ་ཡང་དག་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། རང་དོན་ལེའུའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་
 ཚུལ་གསུམ་པའི་ཉགས་ཡིན་ལ། དེ་སློ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཉག་
 ཅན་བསྐྱབ་བྱ་ངོས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་མི་
 འགལ་ཏེ། སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སྐབས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
 ཉགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སྐབས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཉགས་སྟོར་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་

བ་དུམ་ལས། བྱམ་ན་མི་དྲག་པས་བྱམ་པ་བཞིན། སྐྱུ་ཡང་བྱམ་ཞེས་
 པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོག་སོ། །ཞེས་པ་དང་། གང་ན་དུ་བ་ཡོད་ན་མེ་ཡོད་
 པས་བྱམ། དཔེར་ན་ཆང་མང་བཞིན། དུ་ལྷན་གྱི་ལ་ལ་ཡང་དུ་བ་ཡོད་དོ། །ཞེས་
 པ་ནི་འབྲས་བུའི་གཏན་ཆོག་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་
 སྐྱུ་བ་ངག་ཡང་དག་དང་། ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྐྱུ་བ་ངག་ཡང་དག་གཉིས་ཀ་འགོད་
 པ་སྐྱབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་ནི་མེད་དེ། སྐྱུ་མི་དྲག་པར་སྐྱུ་བ་པའི་སྐྱུ་བ་ངག་ཡང་
 དག་འགོད་པ་སྐྱབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ། དེ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་གའོད་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་སྐྱུ་བ་གྱི་རྩལ་གསུམ་དཔན་པའི་དཔན་ཤེས་སྐྱེ་རྣམས་པའི་ཕྱིར་དེ། དེ་
 ཉིད་གྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན། །གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་སྐྱུ་ས་པས། །དོན་གྱི་གོ་
 བས་ཅིག་ཤོས་ལ། །དཔན་པ་ཡང་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 འོ་ན་རིགས་སྒོ་ལས། རེ་ཞིག་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པའི་གཉེན་པོར་གཉིས་ཀ་བརྗོད་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རིགས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་ངེས་ཀྱི་ཆེན་ལས། སྐྱུ་བ་ངག་
 གཉིས་ལ། དྲགས་འགལ་བར་དོགས་པ་ཤས་ཆེ་བ་ལ་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་དང་། མ་
 ངེས་པའི་དོགས་པ་ཤས་ཆེ་བ་ལ་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་དང་། ཕྱིར་གྲོལ་གྱི་ནུ་རྩྭ་ངོངས་
 པ་དག་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་འགོད་དགོས་པ་དག་ཀྱང་སྤྱིད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་
 རྣམས་དང་འགལ་ཞེན། མི་འགལ་དེ། ལུང་དང་པོའི་དོན་ནི། བྱམ་པ་སྐྱུ་མི་དྲག་
 པར་སྐྱུ་བ་པའི་འགལ་དྲགས་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྐྱུ་བ་ངག་
 འགོད། མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་སོ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སྐྱུ་བ་
 ངག་འགོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་གཅིག་ལ་སྐྱུ་བ་ངག་གཉིས་ཀ་འགོད་
 དགོས་པ་དེ་དེའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་ཕྱི་མའི་དོན་ནི། ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་
 སྐྱུ་བ་ངག་གའོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩལ་གསུམ་དཔན་པའི་དཔན་ཤེས་སྐྱེ་མི་རྣམས་པར། མི་

མཉན་སྤྱོད་གྱི་སྐྱབ་དག་འགོད་དགོས་གྱི་ཕྱི་རྒྱུ་ཚུ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། གཞན་གྱིས་བརྟག་པ་ཡིས། ཐལ་བ་སྐྱབ་པ་གཉིས་འབྲེལ་བྱིར་ཞེས་པའི་
 སྐབས་སུ། རང་རེས་གོང་དུ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། རང་གི་བསྟན་བྱར་
 བྱར་པའི་ཚུལ་གསུམ་རང་འགོད་མཁན་གྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཚད་མས་བྱབ་དགོས་པར་
 བསྟན་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ་འོ་ན། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གྱི་སྤྱང་པོས་ཕྱི་རྒྱུ་ཕྱེ་བྲག་པའི་ངོ་
 བོར་འཕངས་པའི་བསྤང་གི་སྤྱི་རྟགས་དངོས་ཚོས་ཅན། ཆ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་
 ཡིན་པར་ཐལ། རང་གིས་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་འཕྲོ་འདུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཚོས་ཅན། བྱོད་གྱི་འཁོར་གསུམ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤྱང་གིས་
 ཚད་མས་བྱབ་པར་ཐལ། བྱོད་གཞན་དོན་སྐབས་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། གཞུང་འདི་བྱང་།
 དག་དོན་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། གཞན་དོན་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་
 བྱོད་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་གོད་པའི་དག་ཡིན་པས་བྱབ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་
 སྤྱང་གིས་བྱེ་བྲག་པའི་ངོ་བོར་དེ་ལྟར་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ། གཞན་གྱི་ཁས་
 སྤངས་ངན་པ་རྟགས་སུ་གོད། མི་འདོད་པ་ཐལ་བ་འཕངས་པའི་ཐལ་དག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤྱང་གིས་དེ་ལྟར་འཕངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།
 དེ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཅིག་ཆ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་མེད་ན། གཞན་གསལ་
 པ་དུ་མ་ལ་བྱབ་པའི་དངོས་པོ་དེ་མེད་དགོས་པར་རྟགས་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། གཅིག་ཆ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་མེད་ན་གཞན་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་བྱབ་པའི་
 དངོས་པོ་དེ་མེད་དགོས་ཏེ། གསལ་བ་དུ་མ་ལ་བྱབ་པའི་དངོས་པོ་དེ། ཆ་དང་བཅས་
 པའི་དངོས་པོ་ལ་བདག་ཉིད་གཅིག་གི་སྟོན་ས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར།

ཆ་རྩེད་གི་ལུགས་བརྗོད་པ་ལ་ཐལ་འགྲུར་ལ་བཀོད་ཆོད་ཀྱི་དབྱེ་བ།

དེས་ན་འདིའི་སྐབས་སུ། ཐལ་འགྲུར་གྱི་ནམ་གཞག་སྒྲིབ་བསྟན་པ་དང་ཐལ་འགྲུར་
 ཡང་དག་གི་ནམ་གཞག་གྱེ་བྲག་རྒྱ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཆ་རྩེད་གི་ལུགས་
 བརྗོད་པ། དེ་ལ་རིགས་གཉིས་པས་སྒྲིན་བརྗོད་ཚུལ། སྒྲིན་དེ་འཕྲུག་མི་འཕྲུག་དཔྱད་
 པ། ཐལ་འགྲུར་གྱི་དབྱེ་བ་གཞན་བསྟན་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། ཐལ་འགྲུར་ལ་
 བཀོད་ཆོད་ཀྱི་དབྱེ་བ། དེ་ལ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཚུལ། ཡང་
 དག་བདུན་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་འཕྲིན་མི་འཕྲིན་འབྱེད་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཐལ་
 འགྲུར་ལ་རྩ་བའི་སྒྲིན་སྒྲེན་དབྱེ་བ་བཞི་ཡོད་དེ། ཉགས་བྱུང་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་
 འགྲུར། ཉགས་ཁོ་ན་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྲུར། བྱུང་པ་ཁོ་ན་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་
 འགྲུར། ཉགས་བྱུང་གཉིས་ཀ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྲུར་དང་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་
 འགྲུར་དང་པོའི་མཚན་གཞི་ནི། སངས་རྒྱལ་པ་ལ་གཞན་དག་གིས་འཕངས་པའི་སྒྲ་
 ཚོས་ཅན། གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་
 པ་ནི། སངས་རྒྱལ་པ་ལ། གཞན་དག་གིས། སྒྲ་ཚོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ།
 ཉག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་པ་ལ་གཞན་དག་གིས་
 སྒྲ་ཚོས་ཅན། ཉག་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། བཞི་པ་ནི།
 སྒྲ་ཚོས་ཅན། བྱས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་ཉག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་
 བུའོ། ཉགས་བྱུང་གཉིས་ཀ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྲུར་དེ་ལ་ཡང་དབྱེ་ན། ཉགས་བྱུང་
 གཉིས་ཀ་ཚད་མས་བྱུང་པའི་དེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཁས་སྒྲུབ་གིས་བྱུང་པའི་དེ། བྱུང་པ་

ཁས་སྒྲངས་པ་དང་། ཉགས་ཚད་མས་བྱུང་པའི་དེ། ཉགས་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་།
 བྱུང་པ་ཚད་མས་བྱུང་པའི་དེ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། སྒྲ་ཚོས་ཅན། མི་ཉག་པ་ཡིན་
 པར་ཐལ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དེ་གང་ལ་འཕངས་ཡུལ་གྱི་རྒྱོལ་
 བས། སྒྲ་ཉག་པར་ཁས་སྒྲངས་ན། ཉགས་བྱུང་གཉིས་ཀ་ཚད་མས་བྱུང་ཅིང་།
 དམ་བཅའ་ལ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱིས་བསལ་བ་འབབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དུ་འགྱུར།
 དེ་འཕངས་ཡུལ་གྱི་རྒྱོལ་བས། སྒྲ་ཉག་པར་ཁས་སྒྲངས་ན། ཉགས་བྱུང་གཉིས་
 ཀ་ཚད་མས་བྱུང་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་བསྐྱར་དུ་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་
 སྒྲ་དུ་འགྱུར་རོ། ཉགས་བྱུང་གཉིས་ཁས་སྒྲངས་ཀྱིས་བྱུང་པའི་ཐལ་འགྱུར་ནི།
 སྒྲ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱར་ཁས་ལེན་ཞིང་། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱུང་ཉག་པས་བྱུང་
 པ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ལ་འཕངས་པའི། སྒྲ་ཚོས་ཅན། ཉག་པར་ཐལ། མིག་
 ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཐལ་འགྱུར་དེ་གང་ལ་འཕངས་ཡུལ་
 གྱི་རྒྱོལ་བས། སྒྲ་མི་ཉག་པར་ཚད་མས་བྱུང་ན། ཉགས་བྱུང་གཉིས་ཀ་ཁས་སྒྲངས་
 ཀྱིས་བྱུང་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་བསལ་བ་འབབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དུ་འགྱུར་
 རོ། དེས་སྒྲ་མི་ཉག་པར་ཁས་སྒྲངས་ན་ཉགས་བྱུང་ཁས་སྒྲངས་ཀྱིས་བྱུང་ཅིང་།
 དམ་བཅའ་ལ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་བསལ་བ་འབབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དུ་འགྱུར།
 དེས་སྒྲ་མི་ཉག་པར་ཁས་སྒྲངས་ཀྱིས་བྱུང་ཅིང་། ཚད་མས་སྒྲངས་པ་ཉགས་བྱུང་གཉིས་
 ཀ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱིས་བྱུང་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་བསྐྱར་དུ་མེད་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་ལྟར་སྒྲ་དུ་འགྱུར། ཉགས་ཚད་མ་དང་བྱུང་པ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱིས་བྱུང་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་ནི་བྱས་ན་མི་ཉག་པས་བྱུང་པ། ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ལ་འཕངས་པའི་སྒྲ་
 ཚོས་ཅན། ཉག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ། ཐལ་འགྱུར་
 དེ་གང་ལ་འཕངས་ཡུལ་གྱི་རྒྱོལ་བ་དེས། སྒྲ་མི་ཉག་པར་ཚད་མས་བྱུང་ན། ཉགས་

ཚད་མ་དང་། བྱེད་པ་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་བསལ་འབབ་
 པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་ཚོལ་བ་དེས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་ཁས་སྒྲུངས་ན། རྟགས་
 ཚད་མ་དང་བྱེད་པ་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱིས་བསལ་
 བ་འབབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དུ་འགྱུར། ཚོལ་བ་དེས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་
 ཀྱང་མ་གྲུབ། ཁས་ཀྱང་མ་སྒྲུངས་ན། རྟགས་ཚད་མ་དང་བྱེད་པ་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱིས་
 གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་བསྐྱན་དུ་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྒྲུང་དུ་འགྱུར་
 རོ། རྟགས་ཁས་སྒྲུངས་པ་དང་། བྱེད་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ནི། སྒྲུ་
 རྟག་པར་ཁས་ལེན་གྱི་ཚོལ་བ་ལ་འཕངས་པའི། སྒྲ་ཚོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ།
 རྟག་པའི་མྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ། དེས་གང་ལ་འཕངས་ཡུལ་གྱི་ཚོལ་བ་དེས་
 སྒྲ་བྱས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ན། རྟགས་ཁས་སྒྲུངས་པ་དང་། བྱེད་པ་ཚད་མས་གྲུབ་
 ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་འབབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་དུ་འགྱུར། ཚོལ་བ་དེས་སྒྲུ་
 བྱས་པར་ཁས་སྒྲུངས་ན། རྟགས་ཁས་སྒྲུངས་པ་དང་། བྱེད་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་།
 དམ་བཅའ་ལ་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱིས་བསལ་བ་འབབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དུ་འགྱུར་
 རོ། ཚོལ་བ་དེས་སྒྲུ་བྱས་པར་ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ། ཁས་ཀྱང་མ་སྒྲུངས་ན།
 རྟགས་ཁས་སྒྲུངས་པ་དང་། བྱེད་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་
 བསྐྱན་དུ་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྒྲུང་དུ་འགྱུར་རོ། དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཡན་
 ལག་གི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་བཅུ་བཞི་ཡོད་དེ། རྟགས་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་
 འགྱུར། རྟགས་ཁོ་ན་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར། བྱེད་པ་ཁོ་ན་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་
 འགྱུར། རྟགས་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱིས་
 བསལ་བ་འབབ་པའི་དེ། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་བསྐྱན་ནས་མེད་པའི་དེ། རྟགས་
 བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་གསལ་བ་འབབ་

པའི་དེ། ཉགས་བྱུང་གཉིས་ཀ་དེ་ལྟར་ལ་དམ་བཅའ་ལ་ཁས་སྒྲུངས་གྱིས་བསལ་བ་
འབབ་པའི་དེ། ཉགས་བྱུང་གཉིས་ཀ་དེ་ལྟར་ལ་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་བསྟན་དུ་མེད་
པའི་དེ། ཉགས་ཚད་མ་དང་། བྱུང་པ་ཁས་སྒྲུངས་གྱིས་བྱུང་བའི་དེ། དམ་བཅའ་ལ་
ཁས་ལེན་གྱིས་བསལ་བ་འབབ་པའི་དེ། ཉགས་ཚད་མ་དང་བྱུང་པ་ཁས་སྒྲུངས་གྱིས་
བྱུང་བའི་དེ། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་འབབ་པའི་དེ། ཉགས་བྱུང་དེ་ལྟར་ལ་
དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་བསྟན་མེད་པའི་དེ། བྱུང་པ་ཚད་མ་དང་། ཉགས་ཁས་
སྒྲུངས་གྱིས་བྱུང་བའི་དེ། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་འབབ་པའི་དེ། ཉགས་
བྱུང་གཉིས་ཀ་དེ་ལྟར་ལ་ དམ་བཅའ་ལ་ཁས་སྒྲུངས་གྱིས་བསལ་བ་འབབ་པའི་དེ།
ཉགས་བྱུང་གཉིས་ཀ་དེ་ལྟར་ལ་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་བསྟན་དུ་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་
དང་བཅུ་བཞིར་ཡོད་པའི་མྱིར།

དེ་ལ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྒྲུང་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཚུལ།

གཉིས་པ། དེ་ལ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྒྲུང་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཚུལ་ནི། ཐལ་འགྱུར་བཅུ་
བཞི་པོ་དེ་ལ། ཡང་དག་བདུན་དང་། ལྟར་སྒྲུང་བདུན་ཡོད། ཉགས་བྱུང་གཉིས་
ཀ་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར། ཉགས་ཁོན་མ་གྲུབ་པའི་དེ། བྱུང་པ་ཁོན་མ་གྲུབ་པའི་
དེ། ཉགས་བྱུང་གཉིས་ཀ་ཚད་མས་བྱུང་བའི་དེ། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་བསྟན་མེད་
གྱི་དེ། ཉགས་བྱུང་གཉིས་ཀ་ཁས་སྒྲུངས་གྱིས་བྱུང་བའི་དེ། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་
བསྟན་མེད་གྱི་དེ། ཉགས་ཚད་མ་དང་། བྱུང་པ་ཁས་སྒྲུངས་གྱིས་བྱུང་བའི་དེ། དམ་
བཅའ་ལ་བསལ་བ་བསྟན་མེད་གྱི་ཐལ་འགྱུར། བྱུང་པ་ཚད་མ་དང་། ཉགས་ཁས་
སྒྲུངས་གྱིས་བྱུང་བའི་དེ། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་བསྟན་མེད་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ནུམས་ནི།

ལྟར་སྒྲུང་བདུན་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐལ་འགྲུར་ནུས་མི་ཡང་དག་བདུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་དག་བདུན་ལ་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་མི་འཕེན་འབྱེད་ཚུལ།

གསུམ་པ། ཡང་དག་བདུན་ལ་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་མི་འཕེན་འབྱེད་ཚུལ་ནི། ཐལ་འགྲུར་ཡང་དག་བདུན་པོ་དེའི་ནང་ནས་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྲུར་ནི་ཡོད་དེ། ཏྲགས་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་། བྱབ་པ་ཚད་མས་བྱབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་འབབ་པའི་ཐལ་འགྲུར་དེས་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན། སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པས་མ་བྱབ་སྟེ། སྐྱོམ་ཅན། ཏྲག་པར་ཐལ། སྐྱའི་ཕྱོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་བདུན་པའི་བྱེད་ཀྱིས་འཕེན་པའི་གོ་དོན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རིགས་གཏིར་པས་སྐྱོན་བཟོད་ཚུལ་ནི། རིགས་གཏིར་ལས། ཐལ་འགྲུར་བཞི་ལ་བཅུ་བཞི་ཞེས། །ཁ་བ་ཅན་པ་དེ་ལྟར་འདོད། ཕྱོག་པར་རུས་དང་མི་རུས་ལ། ཡང་དག་ལྟར་སྒྲུང་བདུན་བདུན་ཡིན། བྱག་དང་བྱེད་ཀྱིས་མི་འཕེན་ལ། །བདུན་པའི་བྱེད་ཀྱིས་འཕེན་ཞེས་ཟེར། ཞེས་ཕྱོགས་སྐྱ་མ་བཟོད་ནས། དེ་འགོག་པ་ལ། རང་རྒྱུད་ལ་ཡང་མཚུངས་ཕྱིར་དང་། ཏྲགས་མེད་བྱབ་པ་འགལ་ཕྱིར་དང་། ཏྲགས་བཟོད་ངེས་པ་མི་རུང་ཕྱིར། །ཐལ་འགྲུར་བཞིར་དབྱེར་མི་འཐད་དོ། །མ་བྱབ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བས་ལྷག །འགལ་བའི་ཐལ་འགྲུར་ལྟར་སྒྲུང་ཆད། ། ཏྲགས་མེད་བྱབ་པ་སྐྱབ་པ་འབྱུལ། །དེ་ན་ཐལ་འགྲུར་བཅུ་བཞི་མིན། ཞེས་པ་ཤད། དེའི་དོན་ནི། གཞན་ནུས་སྤྲ་ཞིང་། བྱག་དང་བྱེད་ཀྱིས་མི་འཕེན་ཞིང་། །བདུན་པའི་བྱེད་ཀྱིས་འཕེན་ཞེས་ཟེར། ཞེས་པ་ནི། ཐལ་འགྲུར་བཅུ་བཞི་པོ་ལ་ཡང་དག་

བདུན་དང་ལྷར་སྒྲུང་བདུན་དུ་བྱེད་པའི་ཡང་དག་དང་པོ་དུག་དང་། བྱེད་ཅེས་བཅུ་བཞི་
 པོའི་བྱེད་ལྷར་སྒྲུང་བདུན་དང་། བདུན་པའི་བྱེད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་བདུན་པོ་དེའི་
 ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་བཟུང་བ་ནམས་ཀྱིས་སྦྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་ལ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་
 དག་བདུན་པོ་དེའི་བྱེད་ཆོས་ཅན་གཞི་གྲུབ་བཟུང་བ་ནམས་ཀྱིས་སྦྱབ་བྱེད་འཕེན་ཞེས་
 པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། རྒྱུན་འཇུག་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། རང་རྒྱུད་ལ་ནི་མཚུངས་
 བྱིར་དང་། ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་དོན་ནི། ཐལ་འགྱུར་ལ་ཅུ་པའི་སྟོན་ས་དབྱེད་བཞི་
 མི་འཐད་པ་དང་། ཡན་ལག་གི་སྟོན་ས་དབྱེད་བཅུ་བཞི་མི་འཐད་པ་དང་གཉིས།
 དང་པོ་ཅུ་པའི་སྟོན་ས་དབྱེད་བཅུ་བཞི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྷར་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་སྦྱོར་ལ་
 ཡང་རྟགས་བྱུང་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ། རྟགས་ཁོན་མ་གྲུབ་པ་དང་། བྱུང་པ་ཁོན་
 མ་གྲུབ་པ་ཐོགས་བཞིར་འབྱེད་རིགས་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་ལ་དེ་ལྷར་འབྱེད་རིགས་
 པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལྷར་མི་རིགས་ཏེ། རྟགས་མེད་པ་ལ་བྱུང་པ་གྲུབ་མ་
 གྲུབ་བཅོད་པ་ནི། དཔེར་ན། སྟོག་གི་དབང་པོ་འགག་ནས་དབང་པོ་གཞན་ཡོད་
 མེད་དཔྱོད་པ་ལྷར་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། སྟོན་བདུན་ནས་མ་བཤད་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་
 དབྱེད་ནམས་སུ་སྟོགས་པས་བཏགས་པའི་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལྷར་ཏུ་ཅང་ཐལ་
 པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཡན་ལག་གི་སྟོན་ས་བཅུ་བཞིར་དབྱེད་པ་མི་འཐད་
 དེ། མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ། རྟགས་ཁོན་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། བྱུང་
 པ་ཁོན་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་སུ་བྱེད་པས་ལྷག་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་
 ཐལ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་འགལ་བའི་ཐལ་འགྱུར་ལྷར་སྒྲུང་ཆད་
 པའི་བྱིར་དང་། རྟགས་མེད་པས་བྱུང་པ་འཇུག་པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར། གསུམ་པ།
 རྒྱུན་དེ་འཇུག་མི་འཇུག་དཔྱད་པ་ལ། རིགས་གཏིར་པའི་རྒྱུན་དེ་ནམས་ཆ་རྩང་ལ་མི་
 འཇུག་སྟེ། དང་པོར་ཕྱོགས་སྒྲུབ་དོན། བདུན་པའི་བྱེད་ཀྱིས་འཕེན་ཞེས་ཟེར། །

ཞེས་པའི་དོན་ལ། ཐལ་འགྲུར་ཡང་དག་བརྒྱན་པོ་དེའི་ཕྱིད་ཆོས་ཅན་གཞི་གྲུབ་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་སྦྱབ་བྱེད་འཕེན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་གཞི་གྲུབ་པའི་སྦྱབ་བྱེད་
 མི་འཕེན་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱ་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ། སྦྱའི་ལྷོག་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྦྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་
 སྦྱར་ལ་དེ་ལྟར་འབྱེད་རིགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཞན་སྦྱོར་དེ་
 རྣམས་མི་འབྱུག་མེ། རྟགས་མེད་ཀྱང་། བྱབ་པ་གྲུབ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། སྦྱ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།
 སྦྱ་ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ། རྟག་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རྟགས་
 མ་གྲུབ་ཅིང་། བྱབ་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་གཏིར་རང་ལྷགས་ལ། སྦྱ་
 ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་གྱི་རྟགས་མ་གྲུབ་
 ཅིང་། རྟག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྦྱ་མ་བྱས་པར་སྦྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་
 དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འགལ་བའི་ཐལ་འགྲུར་ནི་མ་ཆད་དེ། དེ་རྟགས་
 དང་བྱབ་པ་ཁས་སྐངས་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་འབབ་པའི་ཐལ་
 འགྲུར་གྱི་ནང་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཐལ་འགྲུར་གྱི་དབྱེ་བ་གཞན་བསྟན་པ་ལ།
 ཡང་ཐལ་འགྲུར་ལ་དབྱེན་བཞི་ཡོད་དེ། མ་བྱ་དུག་འཛུམས་ཀྱི་ཐལ་འགྲུར། དཔའ་
 བོ་ལག་རྩམ་གྱི་ཐལ་འགྲུར། མཚོན་ཆ་བློ་སྦྱོགས་ཀྱི་ཐལ་འགྲུར། གནམ་ལྷགས་
 འབར་བའི་ཐལ་འགྲུར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་ཐལ་
 འགྲུར་བཅུ་བཞི་པོའི་ནང་ནས། བསལ་བ་བསྟན་དུ་མེད་པའི་ཐལ་འགྲུར་རྣམས་ལ་བྱ་
 བ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་འགྲུར་དེ་དག་ལ་གང་ཟག་པ་རོལ་པོས་འདོད་ལན་བཏབ་པས།
 མ་བྱས་དུག་ཐོས་པར་ལྟར། གང་ཟག་དེ་ལ་གཞོད་པར་མི་རྣམས་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐལ་འགྲུར་བཅུ་བཞི་པོའི་ནང་ནས། རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་

ཐལ་འགྱུར་རྣམས་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་པོ་ལ་ག་རྒྱུ་དེས་གང་ཟག་པ་རོལ་པོ་པམ་
 པར་བྱེད་མི་རྣམས་པ་ལྟར། ཐལ་འགྱུར་དེས་གང་གང་ཟག་པ་རོལ་པོ་པམ་པར་བྱེད་མི་
 རྣམས་པས། དེ་ལ་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བཅུ་བཞི་པོའི་
 རང་ནས། ཁྲབ་པ་བྱུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་རྣམས་ལ་བྱ་སྟེ། མཚན་ཆ་ཁྲི་སྟོགས་ལ་
 བཏེན་ནས་པ་རོལ་པོ་དང་ཚྱོད་པ་འཕེལ་བ་ལྟར་ཐལ་འགྱུར་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་གང་ཟག་
 པ་རོལ་པོས་དངོས་སྟོན་བཟོད་པའི་སྟོན་པ་ཚྱོད་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས། དེ་ལ་དེ་
 ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བཅུ་བཞི་པོའི་རང་ནས། འཁོར་གསུམ་
 ཚང་བའི་ཐལ་འགྱུར་རྣམས་ལ་བྱ་སྟེ། གནམ་ལྷགས་འབར་བ་དེ་ལྷོག་པར་དཀའ་བ་
 ལྟར། འཁོར་གསུམ་ཚང་བའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་རྣམས་གང་གང་ཟག་པ་རོལ་པོས་ལན་
 གྲིས་ལྷོག་པར་དཀའ་བས། དེ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར།

ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་ཁྲད་པར་བྱེ་བྲག་རྒྱ་བཤད་པ་ལ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་
 དག་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཞར་ལ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལན་འདེབས་ཚུལ་བསྟན་པ་
 དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྟགས་དང་ཁྲབ་པ་གང་ཟག་པ་རོལ་པོས་སྟོང་པོར་བྱུབ་
 ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་འབབ་པའི་ཐལ་ངག་རྣམས་དག། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་
 གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྐབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་
 དག་དང་དེ་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐལ་འགྱུར་ཡང་
 དག་གང་ཞིག་རང་གི་དངོས་བསྟན་ལྷོག་ན། ཚུལ་གསུམ་འཕེན་པར་མི་རྣམས་པའི་
 ཐལ་ངག་རྣམས་དག་དེ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་སྐྱེ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་

པའི་གང་ཟག་གི་དོ་བོར་འཕངས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་
 བྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གང་ཞིག
 རང་གིས་དངོས་བསྟན་ལྟོགས། རྒྱལ་གསུམ་འཕེན་པར་རྟུས་པའི་ཐལ་ངག་རྣམ་དག་
 དེ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལྟོག་པ་རང་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་དང་། ལྟོག་པ་གཞན་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས། ལྟོག་བྱེད་
 འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པ་གང་ཞིག ལྟོག་པ་རང་རྒྱུད་རང་དང་།
 མིང་རིགས་གཅིག་པར་འཕེན་པའི་ཐལ་ངག་རྣམ་དག་དེ་དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་
 དབྱེ་ན་གསུམ། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 འཕེན་པའི་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་།
 རྒྱུད་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་རྒྱུད་དང་འགལ་
 བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། འགལ་བའི་བྲབ་བྱ་དམིགས་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་འགལ་བའི་བྲབ་བྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་རོ། །དང་
 པོའི་མཆན་གཞི་ནི། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྲབ་པར་གཞོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞི་ན་ཆོས་
 ཅན། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྲབ་པར་གཞོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་རིག་སྟོབས་
 ཆེན་ལུན་རིང་དུ་གནས་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དུ་བ་དག་འཕྱར་
 བས་བྲབ་པར་གཞོན་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། དུ་བ་དག་འཕྱར་པའི་བྲད་པར་གཞོན་པ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་འབྲས་སྒྲ་ལོང་བྱེད་སྟོབས་ཆེན་རྒྱན་ཆགས་ལུན་རིང་དུ་
 གནས་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། རང་བྱུང་ཅམ་
 རས་འཇིག་ངེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཉིད་འཇིག་པ་རང་ལས་བྱིས་འབྱུང་བའི་
 འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁོ་ན་རི།
 རང་བྱུང་ཅམ་ནས་འཇིག་ངེས་མིན་པ་དེ། རང་ཉིད་འཇིག་པ་རང་ལས་བྱིས་འབྱུང་

བའི་འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་དངོས་པོས་བྱུང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་
 དེ་འགལ་བའི་བྱུང་བྱ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་འགལ་བའི་བྱུང་བྱ་
 དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས། འདོད་མི་ཅུས་ཏེ།
 རང་ཉིད་འཇིག་པ་རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་དངོས་པོ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་མི་འཐད་དེ། རང་བྱུང་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་ཡིན་པ་
 དེ། བྱམ་པ་རང་ཉིད་འཇིག་པ་རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་
 པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་པ་
 རང་བྱུང་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་སུ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་རང་ཉིད་
 འཇིག་པ་རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་
 པར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཐལ་འགྱུར་
 དང་པོ་ལ་བྱུང་པ་ཅ་བ་ནས་མ་བྱུང་ཞིང་། གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན། བྱམ་
 པ་ནི། རང་བྱུང་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་འཇིག་པ་རང་ལས་ཕྱིས་
 འབྱུང་བའི་འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
 རྟགས་སྦྱོར་འདི་ངེས་པའི་ལྟོས་པ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་སྦྱོར་མ་ཡིན་
 དགོས། དེ་ལྟར་ན་ངེས་པས་ལྟོས་པ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་དགོས། དེ་
 ལྟར་ན་ལྟོས་པའི་ངེས་པ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་ཐལ་འགྱུར་དེ་འགལ་བྱུང་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་འགལ་
 བྱུང་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་མ་ཡིན་ན། རྣམ་ངེས་ལས། འགལ་བའི་བྱུང་པ་
 དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན། དངོས་པོ་བྱུང་བ་ཡང་འཇིག་པར་འགྱུར་བའི་ངེས་པ་མེད་
 དེ། རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གང་
 ཡིན་སོམས་ཤིག ཡང་རིག་གཏེར་བའི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག ལྟོག་པ་རང་རིགས་

འཕེན་པའི་ཐལ་འགྲུར་ལ་ལྟ་ཡོད་དེ། སྤར་བཤད་པ་གསུམ་པོ་དེའི་སྤང་དུ་རང་བཞིན་
 དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་རང་བཞིན་དང་
 འགལ་བའི་བྱ་བ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྲུར། བྱ་བ་བྱེད་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་འཕེན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་འགལ་དམིགས་ཀྱི་ཐལ་འགྲུར་དང་ལྟ་ཡོད་དེ། མཚན་
 གཞི་ནི། དང་པོ་གསུམ་སྤར་བཞིན། བཞི་པ་ནི། ཅན་དན་གྱི་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་
 བྱ་བ་པར་གཞོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞི་ན་ཆོས་ཅན། ཅན་དན་གྱི་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱ་བ་
 པར་གཞོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁ་བའི་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 ཚྱོད་གཞི་དང་། གསལ་བ་སྤར་བཞིན་ལ། གྲང་རིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར།
 སྤར་མཁའ་འཐད་དེ། ཅན་དན་གྱི་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོ་དེ། ཅན་དན་གྱི་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་
 བྱ་བ་པར་གཞོན་པའི་ཤར་གཞིར་ཁ་བའི་རིག་པ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་དར་གྲང་རིག་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
 དེ་དར་གྲང་རིག་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཅན་དན་གྱི་དུ་བ་དེ། ཅན་
 དན་གྱི་དུ་བ་དང་ལྟན་པའི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡིན་དགོས་པ་ལས།
 དེ་སྤར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཅན་དན་གྱི་མེ་སྟོབས་དུ་གྲུར་པ་ན་ཅན་དན་གྱི་དུ་བའི་སྐྱ་
 རིས་མེ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མི་རིགས་རྟེ། ཅན་དན་གྱི་མེ་དེ་དེ་སྟོབས་
 ཆེན་པོས་བྱ་བ་པར་གཞོན་པའི་ཤར་གཞིར་གྲང་རིག་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་
 ཞིང་། ཐལ་འགྲུར་དེ་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་རིག་གཏེར་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ རྟོག་པར་རང་རིགས་འཕེན་པའི་
 ཐལ་འགྲུར་སྤར་བཞིན་སྤང་དུ་འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་རྒྱ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་འཕེན་པའི་འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་རྒྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྲུར་དང་ལྟ།
 མཚན་གཞི་ནི། མའི་རྒྱ་རུས་པ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱ་བ་པར་གཞོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞི་ན་

ཆོས་ཅན། མའི་རྒྱ་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་མེད་པར་ཐལ། གང་རྒྱ་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཟེར། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ནི་རིགས་གཏོར་ལས།
 རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་མེད་མིན་ཞིང་། རྒྱ་མེད་ཕྱིར་ན་འགོག་མི་རྒྱས། ཞེས་བྱ་བ་
 དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་བ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པ་གང་ཞིག
 རྟོག་པ་རང་རྒྱ་དང་དང་མེད་རིགས་མི་གཅིག་པ་འཕེན་པའི་ཐལ་ངག་ནས་དག་དེ།
 རྟོག་པ་གཞན་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་
 བརྒྱད་ཡོད་དེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པ་འདི་བཞི། ལྷན་ཅིག་མི་
 གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པའི་དེ་བཞི་དང་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི།
 རྒྱ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་རང་བཞིན་
 དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། རྒྱ་བ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་རང་
 བཞིན་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རྒྱ་བ་བྱེད་
 དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་འཕེན་པའི་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། འབྲས་
 བུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་རང་བཞིན་དང་
 འགལ་བའི་རྒྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་བཞི། དང་པོའི་མཚན་གཞི་ནི། མི་
 སྟོབས་ཆེན་པོས་རྒྱ་བ་བྱེད་པར་གཞོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞི་ན་ཆོས་ཅན། མི་སྟོབས་ཆེན་པོས་
 རྒྱ་བ་བྱེད་པར་གཞོན་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་འབྲས་སྐྱ་ལོང་བྱེད་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་སྤར་བཞིན་ལ། ཁ་བའི་རིག་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཏུ་བ་དག་འཕྱར་བས་རྒྱ་བ་བྱེད་པར་གཞོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞི་ན་
 ཆོས་ཅན། དེས་རྒྱ་དང་པར་གཞོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་རིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 བཞི་པ་ནི། མི་སྟོབས་ཆེན་པོས་རྒྱ་བ་བྱེད་པར་གཞོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞི་ན་ཆོས་ཅན། མི་

སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱུང་པར་གཞོན་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་རྒྱ་རྣམས་པ་
 ཐོགས་མེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་
 བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ལྷོག་པ་གཞན་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་བཞིན། རྒྱ་མ་
 དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། བྱུང་
 བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་བྱུང་བྱེད་དམིགས་པའི་དེ། འབྲས་བུ་
 དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། བྱུང་བྱེད་
 དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར།
 དང་པོའི་མཚན་གཞི། མི་མེད་མཚན་མེད་རྒྱ་མཚོར་ཆོས་ཅན། མི་ཡོད་པར་ཐལ།
 ཏུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའི་མཚན་གཞི་ནི། ཤིང་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་
 བྲག་ཇོང་ན་ཆོས་ཅན། ཤིང་ཡོད་པར་ཐལ། ཤ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།
 ཏུ་ལྷན་ལ་ཆོས་ཅན། ཏུ་བ་མེད་པར་ཐལ། མི་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི་ཤ་བ་སྒྲུར་
 རྒྱུག་པོ་ཆོས་ཅན། ཤ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྷ་བུ་
 རྣམས་ཡིན།

ཞར་ལ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལན་འདེབས་རྒྱུ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ཞར་ལ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལན་འདེབས་རྒྱུ་བཤད་པ་ལ། གཞན་ལྷགས་
 བཟྍད་པ་དང་། རང་ལྷགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཆ་རྩེད་པའི་ལྷགས་དང་།
 རིགས་གཏིར་བའི་ལྷགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལན་འདེབས་རྒྱུ་
 གསུམ་ཏུ་བྱངས་ངེས་ཏེ། འདོད། རྟགས་མ་གྲུབ། བྱུང་པ་མེད་དང་གསུམ་ཏུ་
 ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་རིགས་གཏིར་བ་ན་རེ། བྱུང་པ་འགལ་བའི་ཐལ་

འགྱུར་དང་། བྱལ་པ་མ་ངེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ལ། བྱལ་པ་མ་གྱལ་ཅིས་པའི་
 ལན་འདེབས་རིགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་ལྟར་
 ལྟངས་ཐམས་ཅད་བྱལ་པ་འགལ་བའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། བྱལ་པ་མ་གྱལ་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 གཉིས་སུ་འདུ་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་ལྟར་ལྟངས་
 ཐམས་ཅད་རྟགས་མ་གྱལ་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། བྱལ་པ་མ་གྱལ་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 གཉིས་སུ་འདུ་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལན་
 འདེབས་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་དེ། སྒྲ་ཚེས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ། དུས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ། བྱལ་པ་འགལ་བའི་ལན་མ་བཏབ་པར། བྱལ་པ་མ་གྱལ་པའི་
 ལན་བཏབ་ན་བྱས་པ་དང་། རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཁས་སྒྲངས་པར་འགྱུར་བ་ལན་
 འདེབས་ཚུལ་དེ་འབྲུལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་རིགས་
 གཉིར་ལས། ཐལ་འགྱུར་ལ་ནི་གྲུམ་གསུམ་ཞེས། །ཁ་བ་ཅན་པ་དེ་སྐད་སྒྲ། །
 འགལ་དང་མ་ངེས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ། །ཡང་ན་འགལ་ལ་དེ་འབྲུལ་ཡིན། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རིག་གཉིར་བ་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལན་ལ།
 འདོད། རྟགས་མ་གྱལ། བྱལ་པ་འགལ། བྱལ་པ་མ་ངེས་ཞེས་པ་དང་། བཞིར་
 གྲངས་ངེས་སོ་ཞེས་ཟེར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་རིག་གཉིར་ལས། དེས་ན་མཁས་པའི་
 ཐལ་འགྱུར་ལན། །ནམ་པར་ཐར་བའི་སྒྲོ་བཞི་བཏབ། ལན་གྱི་ལྷོག་པར་མི་རུས་
 ན། །དེ་ཡི་ཇེས་འབྲང་དམ་པའི་ལུགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་
 ལུགས་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལན་ལ་འདོད། རྟགས་མ་
 གྱལ། བྱལ་པ་མེད། རྟགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ། གསལ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ། ཚོས་ཅན་
 སྒྲོན་ཅན་ཡིན། བཤོག་ལུགས་སྒྲོན་ཅན་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཅིག་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྐབས་སུ་བཟོད་བྱ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ། ལུགས་བསྟན་

བསྐྱབ་བྱའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་། དངོས་བསྐྱན་གཏན་ཆོག་ས་གྲི་རབ་དབྱེ་བཤད་
པ་གཉིས། དང་པོ་ལ།

དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་ཚད་མ་མདོ་ལས་གསུང་ཚུལ།

རང་ལུགས་གྱི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། གཞན་ལུགས་གྱི་དམ་བཅའི་མཚན་
ཉིད་དག་གི་པ། གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་གི་དཔེ་དག་གི་པ་དང་གསུམ། དང་
པོ་ལ་ཚད་མ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ། དེ་བསྐྱན་བཅོས་ནམ་འབྲེལ་གྱིས་འབྲེལ་
ཚུལ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ་དང་། ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་
གཉིས། དང་པོ་ནི། མདོ་འགྲུར་རྩིང་དུ། རོ་བོ་ཁོ་ན་བསྐྱན་བྱ་བ། །རང་ཉིད་
འདོད་གྲུར་མ་གསལ་བ། །མདོན་སྒྲུལ་དོན་དང་ཇེས་དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་
གྲགས་པའི་རང་ཉིད་ལའོ། །ཞེས་དང་། མདོ་འགྲུར་གསར་ལས། རང་གི་རོ་བོ་
ཁོ་ན་བསྐྱན། །བདག་འདོད་རང་གི་ཆོས་ཅན་ལའོ། །མདོན་སྒྲུལ་དོན་དང་ཇེས་
དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པའི་མ་གསལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེའི་རང་འབྲེལ་འགྲུར་གསར་ལས། །རང་གི་རོ་བོ་ཁོ་ན་བསྐྱན། །བདག་འདོད་
རང་གི་རོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསྐྱབ་བྱའི་རོ་བོ་ཡིན་གྱི། སྐྱབ་བྱེད་མ་གྲུབ་པའི་རོ་བོ་
མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གཏན་ཆོག་ས་མ་གྲུབ་པ་དང་དཔེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་དག་བརྗོད་པ་
ཡོངས་སུ་སྒྲུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྐྱན་པ་མིན་ནོ། །
བདག་ཉིད་གྱི་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བསྐྱན་བཅོས་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ཁས་སྒྲུངས་པ་
དག་བསྐྱན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་གི་ཆོས་ཅན་ལའོ། །མདོན་སྒྲུལ་དོན་དང་ཇེས་
དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པའི་མ་གསལ་བའོ། །ཆོས་ཅན་གང་གིས་ཆོས་གྱི་

བྱད་པར་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་གལ་ཏེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བ་མངོན་སུམ་
 དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། ལུང་དང་གྲགས་པའི་ཆོས་གཞན་གྱི་མ་གསལ་
 བཤོ། །དེ་ལྟར་ན། བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པ་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་ན།
 སྒྲིན་མཉན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་དྲག་གཞལ་བྱའི་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་
 པའི་ཆད་མ་བདག་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དམ་བཅས་པ་ཙམ་གྱིས་དེར་སྤང་བ་ཡིན་
 ནོ། །གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་པ་ལ་ཡང་སྐྱ་
 གྲགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སེལ་བར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་རི་བོང་ཅན་ནི་སྐྱབ་མིན་ཏེ། ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་འགལ་བ་བསལ་བའི་
 སྒྲོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། རྟོགས་འདིས་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱད་པར་རང་
 གི་ངོ་བོ་སེལ་བར་བྱེད་པ་རིག་པར་བྱ་བ་སྟེ། དཔེར་ན། ཡན་ལག་རྒྱམས་ནི་ཡན་
 ལག་ཅན་ལས་གཞན་མིན་ཏེ། སྤང་དམའ་བའི་བྱད་པར་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་རྒྱམས་ལས་གཞན་མིན་ཏེ། མངོན་སུམ་མིན་པ་ཉིད་དུ་
 ཐལ་བའི་ཕྱིར། རྗེས་ནི་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་དང་རྗེས་དག་རྗེས་དང་རྗེས་མིན་
 བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ངག་ཐམས་ཅད་རྩལ་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ངག་དང་ངག་གི་བདག་ཉིད་རྩལ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཉིད་དུ་ངག་ཡོད་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྩལ་བ་ཉིད་ཡིན་ན། གལ་ཏེ་ངག་དང་རྩལ་པ་དག་ཐམས་ཅད་
 སེལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་གཉིས་ཀའི་རང་གི་ངོ་བོ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་
 ངག་གི་བདག་ཉིད་རྩལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སེལ་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ན། གཉིས་ཀའི་བྱད་པར་
 སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལུང་གི་དོན་ལའང་
 པ་ལ། རོ་བོ་ཁོན་བསྟན་བྱ་བ། རང་ཉིད་འདོད་གྱུར་མ་བསལ་བ། ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། བསྐྱབ་བྱ་ཁོན་བསྟན་པར་བྱ་བར་

སྒྲུབ་ཆོལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་ཅིང་། ཚད་མས་མ་བསལ་བ་གཅིག་དགོས་པར་
 བསྟན། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཞེས་པས་ནམ་བཅད་ལ་སྒྲུབ་མཉན་བྱ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་གཞན་དོན་
 བསྟན་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་ནས། ཡོངས་གཅོད་ལ་སྒྲུབ་བསྟོར་ཅིག་གི་གཞན་
 དོན་བསྟན་བྱ་ཡིན་ན། སྒྲུབ་བསྟོར་ཅིག་གི་ཕྱི་ཆོལ་ཡང་དག་གིས་ཚད་མས་མ་བསལ་
 བ་གཅིག་དགོས་པར་བསྟན། ཁོན་ཞེས་པས་ནམ་བཅད་ལ། སྒྲུབ་ཆོས་ཅན། ཉག་
 ལྟ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ལྟོ་བཞིན། ཞེས་བཀོད་པ་
 ན། སྒྲུབ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་གཞན་དོན་བསྟན་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་
 བཅད་ནས། ཡོངས་གཅོད་ལ་སྒྲུབ་བསྟོར་ཅིག་གི་གཞན་དོན་བསྟན་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་
 ན། སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་ཅིག་དགོས་པར་བསྟན། རང་ཉིད་ཅེས་
 པས་ནམ་བཅད་ལ་སྒྲུབ་ཉག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ། གཞན་དོན་བསྟན་བྱ་ཡང་
 དག་ཡིན་པ་བཅད་ནས། ཡོངས་གཅོད་ལ་སྒྲུབ་བསྟོར་ཅིག་གི་གཞན་དོན་བསྟན་བྱ་
 ཡང་དག་ཡིན་ན། སྒྲུབ་ཆོལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་བྱུང་ཁས་བླངས་པ་ཅིག་དགོས་པར་
 བསྟན། འདོད་པ་ཞེས་པས་ནམ་བཅད་ལ། གཞན་དོན་བསྟན་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་
 ན། གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གིས་དངོས་སུ་བཞིན་དགོས་པ་དེ་བཅད་ནས་
 ཡོངས་གཅོད་ལ། བྱས་ཉག་སྒྱིས་སྒྲུབ་མི་ཉག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གིས་
 དངོས་སུ་མ་བཞིན་ཀྱང་། བྱས་ཉག་སྒྱིས་བསྟན་བྱ་ཡང་དག་དུ་འགྱུར་བ་ཅིག་ཡོད་
 པར་བསྟན། མ་བསལ་བ་ཞེས་པས། ནམ་བཅད་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་ནམ་སྒྲུབ་
 གཞན་དོན་བསྟན་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་ནས། ཡོངས་གཅོད་ལ་སྒྲུབ་བསྟོར་ཅིག་
 གི་གཞན་དོན་བསྟན་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཚད་མས་མ་བསལ་བ་ཅིག་དགོས་པར་
 བསྟན། འོ་ན། ཚད་མ་གང་གིས་མ་བསལ་བ་ཅིག་དགོས་པར་བསྟན་ཅིན། མེལ་
 བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཞེས་མ་བསལ་བ་གཅིག་དགོས་ཞེས་བསྟན་པར་བྱེད་པ་ལ། མངོན་

ལུས་དོན་དང་ཇེས་དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་བྲགས་པའི་ཞེས་བྱུང་རྟེན་གང་གིས་སྟེང་
 ཏུ་མ་བསལ་བ་ཞིག་དགོས་ཤིན། རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་གཞིར་
 བྱུར་པའི་རྟེན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་ཏུ་མ་བསལ་བ་ཅིག་དགོས་ཞེས་སྟོན་པར་
 བྱེད་པ་ལ། མདོ་འགྲུར་རྟེན་ཏུ། རང་རྟེན་ལའོ་ཞེས་པ་དང་། འགྲུར་གསལ་ཏུ།
 རང་གི་ཆོས་ཅན་ལའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་ཏུ་ཡང་། འབྲེལ་བཤད་
 གྲུལ་དབང་སྟོལ་ས། དེ་ལྟར་ན་ངོ་བོ་ཞེས་པས་མ་གྲུབ་པ་བརྒྱུད་ངོ་། །དེའི་རྣམ་པར་
 བཅད་པ་ནི། མ་གྲུབ་པ་སྟེ། སྒྲ་མཉན་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཞེས་
 པའི་ཆོག་སྐད་ཀྱིས་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་བརྒྱུད་ངོ་། །དེའི་རྣམ་པར་བཅད་པ་ནི་
 མ་གྲུབ་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་
 དང་དཔེ་རྟག་སྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོབ་ཞིན་ཞེས་པ་འདི་ལྟ་
 བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་དག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལོག་ཕྱོགས་དམ་བཅའ་ལྟར་
 སྟེང་གི་ངོ་བོ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ངོས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལ། གཞན་དུ་ན་སྒྲ་ནི་མཉན་
 པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། གཉིས་ཀའི་བྱེད་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་
 མོ། ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པའི་
 དམ་བཅའ་ལྟར་སྟེང་གི་དཔེ་ངོས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལ། གཞན་དུ་ན་སྒྲ་ནི་མཉན་པར་
 བྱ་བ་མིན་ཏེ། ཞེས་པ་བྱུང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་དངོས་སྟོབས་ཇེས་དཔག་གིས་
 གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྟེང་གི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཐུན་མེད་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་
 ཆོད་མས་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྟེང་གི་དཔེ་དང་ངོ་བོ་དེ་དག་ངོས་གཟུང་བ་ལ།
 བུམ་པ་རྟག་ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་རང་གི་དངོས་ཤུགས་འགལ་བས་
 གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྟེང་གི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལ། གཞལ་བྱའི་དོན་

འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཞེས་པ་ནས་དེར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། ཆོས་
 ཅན་གྱི་དོ་བོ་ལ་གྲགས་པའི་ཇེས་དཔག་གིས་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་གི་དོ་བོ་
 དོས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལ། གང་ལ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པར། ཞེས་པ་ནས། ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། ཆོས་ཀྱི་དོ་བོ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་
 སྒྲུང་གི་དཔེ་དང་དོ་བོ་དེ་དག་དོས་བབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་།
 ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་དོ་བོ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་
 སྒྲུང་གི་དཔེ་ལྟ་རྟོགས་ནུས་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། འདི་ཡང་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་དོ་བོ་
 དང་འགལ་བ་བསལ་བའི་སྒྲོ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ནས། གཉིས་
 ཀའི་བྱུང་པར་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

དེ་བསྟན་བཅོས་ནམས་འགྲོལ་གྱི་འགྲོལ་ཚུལ།

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་བསྟན་བཅོས་ནམས་འགྲོལ་དུ་འགྲོལ་ཚུལ་ལ། སྒར་བཤད་པའི་མདོ་རྩ་
 འགྲོལ་དེ་དག་གི་དོན་འགྲོལ་བར་བྱེད་པ་ལ། སྐྱབ་བརྗོད་རྟོགས་པའི་དོན་ཆེན་ཉིད།
 ཡིན་ཡང་མོང་ས་མེད་ཕྱིར་མཆོན་ཉིད། ཞེས་པ་ནས། དཔེར་བརྗོད་གཞན་ཡང་
 རྟོགས་པར་བྱ། ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། དེས་ན་བསྐྱབ་བྱའི་གཞུང་འདི་གང་ལས་
 འཕྲོས་ན། གོང་དུ་རང་རིས་བྱུང་སྟོན་ཅན་ལ་དེ་མེད་ཀྱང་། ཞེས་སྟོགས་ཀྱི་སྐབས་
 སུ་ཕྱོགས་ཆོག་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་བཀག་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ།
 འོན། བསྟན་བཅོས་སུ་སྐྱབ་ངག་གི་མཆོན་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོན་
 ཉིད་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོག་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་
 ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་བྱུང་མེད་ཀྱི་ལན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། སྐྱབ་

བཟླ་དྲུག་པ་འཛིན་ཅན་ཉིད། ཁྱིམ་སྒོ་གསུམ་རྒྱུ་ལ་འགྲུབ་པ་གཉིས་གསུམ་ལ། དེའི་དོན་ནི།
 རྒྱུ་གསུམ་ཆོག་སྒྱུབ་དག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་མིན་གྱིང་། བསྟན་བཅས་སྒྱུ་སྒྱུབ་དག་
 གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་སྒྲུབ་སྒྱུ་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 རྒྱུ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་སྒྲོང་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་པ་བསྟན་བཅས་སྒྱུ་
 དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་སྒྲོང་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ན། དེ་
 གཞུང་གང་གིས་བསྟན་ཅིན། ཚད་མ་མདོར། རོ་བོ་ཁོན་བསྟན་བྱ་བ། རེད་ཉིད་
 འདོད་གྱུར་མ་བསལ་བ། ཁྱིམ་པ། དེའི་དོན་མདོར་བསྟན་གྱིས་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་
 ལ། འདིར་རོ་བོ་ཆོག་ཕྱད་བདག་ཉིད་འདོད་ཅིས་པ་ནས། སྒྲོལ་བས་ཁས་སྒྲུང་སྒྲུབ་པ་
 བཟུང་དེ་ཁྱིམ་པའི་པར་བྱུང་། མདོ་ཆོག་རྒྱུ་ལ་འགྲུབ་པ་གཉིས་པོ་དེའི་དོན་རྒྱས་པར་འཆད་
 པར་བྱེད་པ་ལ། མ་བཟླ་དྲུག་ཡང་འདོད་པས་བྱུབ་ཅིས་པ་ནས། དཔེར་བཟླ་དྲུག་གཞན་
 ཡང་རྒྱུ་གསུམ་པར་བྱ། ཁྱིམ་པའི་པར་བྱུང་། འོན། རོ་བོ་ཆོག་ཕྱད་བདག་ཉིད་
 འདོད། ཁྱིམ་སྒོ་གསུམ་གྱིས་ཚད་མ་མདོའི་གཞུང་ཆོག་གཉིས་པོ་དེའི་དོན་མདོར་བསྟན་
 གྱིས་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡོད་དེ། ཚད་མ་མདོའི་རོ་བོ་ཁྱིམ་པའི་ཆོག་
 དོན་མདོར་བསྟན་གྱིས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། འདིར་རོ་བོ་མ་གྲུབ་ཅིས་བྱུང་།
 མདོའི་ཁོན་ཁྱིམ་པའི་དོན་མདོར་བསྟན་གྱི་སྒྲོལ་བས་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ། འདིར་ཆོག་
 ཕྱད་སྒྱུབ་བྱེད་མིན། ཁྱིམ་བྱུང་། མདོའི་འདོད་པ་ཁྱིམ་པའི་དོན་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་
 ལ། འདིར་འདོད་དོན་བཟླ་དྲུག་ཅིས་བྱུང་། མདོའི་རེད་ཉིད་ཅིས་པའི་ཆོག་དོན་འགྲུབ་
 པར་བྱེད་པ་ལ། འདིར་བདག་ཉིད་སྒྲོལ་བས་ཁས་སྒྲུང་སྒྲུབ་པ་བཟུང་དོ། ཁྱིམ་བྱུང་།
 མདོའི་མ་བསལ་བའི་དོན་དེ། འདིར་རོ་བོ་ཆོག་ཕྱད་བདག་ཉིད་འདོད། ཁྱིམ་
 སྒོ་གསུམ་གྱི་ཆོག་སྒྱུབ་བཅད་འདིས་ལྷག་སྒྲུབ་པ་འགྲུབ་པར་བྱེད། འོན། མ་བཟླ་དྲུག་ཡང་
 འདོད་པས་བྱུབ་ཅིས་སྒོ་གསུམ་གྱིས་མདོ་ཆོག་རྒྱུ་ལ་འགྲུབ་པ་གཉིས་པོ་དེའི་དོན་རྒྱས་པར་འཆད་

རྒྱལ་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། འདི་ལ་འདོད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རང་ཉིད་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་དང་། མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མ་བཟོན་ན་ཡང་
 ཞེས་པ་ནས། འདིར་ཆོས་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་
 ནི། ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་བསྟན་བཅོས་ལས། ཞེས་པ་ནས། ཕྱོགས་དེ་གཏན་
 ཆོག་སྟོན་དེ་ཉིད། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གསུམ་པ་ནི། བས་སྒྲུང་ས་དེ་
 ཡང་ཆད་མ་ནི་ཞེས་པ་ནས། མཉན་བྱའི་དབང་པོ་སྟོན་ཡུལ་བཤད། ཅེས་པའི་བར་
 གྱིས་འཆད། དེར་མ་ཟད། མདོ་འགྱུར་རྣམས་དུ་རང་རྟེན་ལ་འོ་ཞེས་དང་། འགྱུར་
 གསར་དུ་རང་གི་ཆོས་ཅན་ལ་འོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་དེ་འདིར། ཀུན་
 དུ་སྐོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། རྟེན་སོགས་མ་གྲུབ་ཕྱོགས་སྟོན་མིན་ཞེས་པའི་
 བར་གྱིས་འཆད་པར་བྱེད། མདོ་རང་འགྲོལ་ལས། འདིར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་དོ་བོ་
 དང་འགལ་བ་སེལ་བའི་སྒོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་པའི་དོན་འདིར། འདི་སྐབས་
 ཡན་ལག་གྱུར་བ་ཡི་ཞེས་པ་ནས། དཔེར་བཟོན་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་
 བར་གྱིས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །འོ་ན་འདོད་པ་དང་རང་ཉིད་དང་མ་བསལ་བ་གསུམ་
 ལ་རྒྱས་པར་བྱེད་ནས་དོ་བོ་དང་ཁོ་ན་གཉིས་ལ་རྒྱས་པར་མི་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་
 ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདོད་པ་དང་། རང་ཉིད་དང་མ་བསལ་བ་
 གསུམ་བཟོན་བྱ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། དོ་བོ་དང་ཁོ་ན་གཉིས། ལྷ་མ་གསུམ་ལས་བཟོན་བྱ་རྒྱ་
 རྒྱུང་བས་ན། དེ་གཉིས་ལ་རྒྱས་པར་མ་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་ལྟ་
 དབང་སྟོའི་འགྲོལ་བ་ལས། ལྷ་མ་གཉིས་དོན་ལ་མ་རེག་པར་བཟོན་པར་བྱ་བ་མང་བ་
 ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། །དོན་གྱི་བཟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་འཆད་
 བར་བྱེད་པ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མདོར་བསྟན་དུ། རང་ཉིད་དང་
 འདོད་པ་གཉིས་ཀྱི་ནད་ནས། རང་ཉིད་དང་པོར་བསྟན་ནས། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་

ལྷ་འདོད་པ་ལ་རྒྱས་བཤད་དང་པོར་བྱས་ནས། དེའི་ཐུགས་སྦྱར་ལྷ་འདོད་བྱེད་
 པ་དང་། མཛེས་བསྐྱར་དུ་དགོས་པ་བྱེད་པ་ན་ཡང་འདོད་པ་དང་པོར་བཤད། དེའི་
 ཐུགས་སྦྱར། བདག་ཉིད་ཚོལ་བས་ཁས་སྒྲུངས་པ་བརྒྱུད་རོ། ། ཞེས་རང་ཉིད་རྒྱས་པར་
 བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཁས་བྱུང་ལྷ་མེད་ན།
 རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་དེ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཚིག་དང་། ལྷ་ན་ཅིག་ཏུ་བསྐྱར་པའི་ཆེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་བསྐྱར་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་གིས། ལྷ་
 ཚོལ་གྱིས་ཁས་མ་སྒྲུངས་པ་ན་མས་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཅོད་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཁོ་ན་ཞེས་པ་དང་། ལྷ་ན་ཅིག་ཏུ་བསྐྱར་པ་ལ་ལྷོས་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ཡང་ལྷོས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཅེས་པ་ཁོ་ནའི་ཚིག་དང་ཕྱད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་
 ཡིན་ན་ལྷ་ཚོལ་རང་ཉིད་ཁོ་ནའི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་དག་ཏུ་ཁས་སྒྲུངས་པ་
 ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྷ་ར་ན་ཡང་རྒྱས་བཤད་དུ་འདོད་པ་རྒྱས་བཤད་དང་
 པོར་བྱས་ནས། དེའི་ཐུགས་སྦྱར་ལྷ་འདོད་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདོད་པ་
 ཞེས་པས་ལྷ་ཚོལ་གྱི་འདོད་པ་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པ་ན་མས་གཞན་དོན་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཅོད་པར་བྱེད་ལ། རང་ཉིད་ཅེས་པས་ལྷ་ཚོལ་གྱི་དཔག་
 འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པའི་བསྐྱར་བཅས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ན་མས་གཞན་དོན་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཅོད་པར་བྱེད་པས། བྱེད་བྱེད་ལྷ་ཚོལ་གྱི་དཔག་འདོད་
 ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པ་ན་མས་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཁེགས་ན། བྱེད་
 བྱེད་ལྷ་ཚོལ་གྱི་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པའི་བསྐྱར་བཅས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་
 གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་དག་གསལ་བ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྷ་ར་མཛོད་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བཛོད་ན་ཡང་འདོད་པས་བྱུང་། ཅེས་པ་ནས། འབའ་ཞིག་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་གྱིས། འདོད་པ་རྒྱས་བཤད་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་ན།

འདི་ལ་ཡང་། ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་དགོས་པ་བཤད་པ་དང་། ནམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་
 བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མ་བཟློད་ན་ཡང་འདོད་པས་བྱུང་བའི་ནམ་
 མི་འདོད་པའི་འབྲས་མེད་འབྱུང་། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། །
 འདིས་ནི་གཉིས་བཅས་སྒྲིབ་པ་ལ། ཞེས་པ་ནས། འབྲེལ་བ་སྒྲིབ་བྱ་ཡིན་ཞེས་
 པའི་བར་གྱིས་འཆད་དོ། ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ། དགོས་པ་བཤད་
 པ་དང་། སྒྲིབ་བྱེད་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མ་བཟློད་ན་ཡང་ཞེས་པ་ནས།
 ཆོས་ཅན་བྱུང་པར་ཡིན་པར་བཟློད། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི།
 མ་བཟློད་ན་ཡང་འདོད་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས་འབྲས་མེད་འབྱུང་། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་
 འཆད། དང་པོ་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ། དགོས་པ་དངོས་དང་། དགོས་པ་དེ་ལ་
 ཚུད་པ་སྒྲིབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མ་བཟློད་ན་ཡང་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱིས་
 འཆད། གཉིས་པ་ལ། ལུང་དང་འགལ་བའི་ཚུད་པ་སྒྲིབ་པ་ལ། རིགས་པ་དང་
 འགལ་བའི་ཚུད་པ་སྒྲིབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞན་འདོད་ཐམས་ཅད་ལྟོག་ན་
 ཡང་། ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་བཞེས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་ལྟོས་ནས་ཆོས་དག་
 དང་། ཆོས་ཅན་བྱུང་པར་ཡིན་པ་བཟློད། ཞེས་པས་འཆད། གཉིས་པ་སྒྲིབ་བྱེད་
 བཤད་པ་ལ་ཡང་། གྲོལ་བ་འདོད་ཡུལ་གྱི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོག་པ་དོན་བསྒྲིབ་བྱ་
 ཡང་དག་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དང་། མིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྒྲིབ་པ་གཉིས། དང་པོ་
 ནི། མ་བཟློད་ན་ཡང་འདོད་པ་ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་བྱུག་གིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི།
 གལ་ཏེ་གང་ལ་ཚུད་པ་ཡིས་ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་བཞེས་འཆད། གཉིས་པ་ནམ་བཅད་
 ཀྱི་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ་ཡང་། གང་རུང་གིས་སྒྲིབ་དོན་གཞན་ཞེས་འདོད་ཀྱི་བསྒྲིབ་
 བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཁེགས་པ་དང་། མི་འདོད་པའི་ཆོག་པ་སྒྲིབ་དོན་གཞན་
 བཀག་པས་འདོད་པའི་བསྒྲིབ་བྱ་ལ་གཞོད་པར་འདོད་པ་ཁེགས་པ་དང་གཉིས། དང་

པོ་ནི། འདིས་ནི་གཉིས་བཅས་སྒྲིབ་བ་ལ་ཞེས་པ་ནས། རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྒྲིབ་ལྟ་
མིན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། འདིས་ནི་ཆོས་ཅན་ཆོས་དག་
གིས། ཞེས་པ་ནས། འདིར་ཆོས་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་
འཆད།

བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ།

དེས་ན་བསྐྱབ་བྱའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་ཡབ་པ་ལ། བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ལ། མཚན་
ཉིད། དབྱེ་བ། མཚན་བྱའི་སྒྲིབ་དོན་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་
དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་གང་ཞིག རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དཔག་བར་བྱ་
བ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། རང་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་
དང་། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གཉིས། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་
གང་ཞིག རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དཔག་བར་བྱ་བ། རང་
དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ། ཚད་མ་མདོ་ལས་གསུངས་
ཚུལ། རིགས་སྒོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི་ཚད་མ་མདོ་ལས། རོ་བོ་
ཁོན་བསྟན་བྱ་བ། ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་
མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་ལྟར་དུ་རོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ལྟ་སྒྲོས་དགོས་པར་བསྟན་
བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ལ། རིགས་མི་
མཐུན་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། འོག་རྟོག་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རོ་བོ་དང་། འདོད་པ་དང་། མ་བསལ་བ་
གསུམ་སྒོས། ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཁོན་དང་། རང་ཉིད་གཉིས་སྒོས་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དང་པོ་གསུམ་སྟོས་པ་ཡིན་ཏེ།
གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་རིགས་མི་མཐུན་དེ་ལ། སྤྱིར་སྟོལ་ལ་ལྟོས་པའི་
རིགས་མི་མཐུན། སྟོལ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མི་མཐུན། སྟོལ་སྤྱི་སྟོལ་གཉིས་ཀ་
ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མི་མཐུན་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། སྤྱིར་སྟོལ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མི་
མཐུན་སེལ་བ་ལ། རོ་བོ་ཞེས་པའི་ཆོག་སྟོས། སྟོལ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མི་
མཐུན་སེལ་བ་ལ། འདོད་ཅེས་པའི་ཆོག་སྟོས། སྟོལ་སྤྱི་སྟོལ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་པའི་
རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བ་ལ། མ་བསལ་བ་ཞེས་པའི་ཆོག་སྟོས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
དང་པོ་བྱབ་སྟེ། རང་ཉིད་གང་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་དུ་སོང་བའི་སྤྱིར་སྟོལ་གྱི་ཆད་
མས་བྱབ་ཟིན་པ་སྤྱིར་སྟོལ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མི་མཐུན་ཡིན་ལ། དེ་སེལ་བ་ལ་རོ་བོ་
ཞེས་པའི་ཆོག་སྟོས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་གཉིས་པ་བྱབ་སྟེ། སྟོལ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མི་མཐུན་ཡིན་
ལ། དེ་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པ་རྣམས་སྟོལ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མི་མཐུན་ཡིན་
ལ། དེ་འདོད་པ་ཞེས་པས་སེལ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་གསུམ་པ་བྱབ་སྟེ། ཆད་མས་
བསལ་བ་ཞུགས་པ་རྣམས་སྟོལ་སྤྱིར་སྟོལ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མི་མཐུན་ཡིན་
ལ། དེ་མ་བསལ་བ་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་སེལ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་དེ་ཡང་། རང་
ཉིད་གང་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་དུ་སོང་བའི་སྤྱིར་སྟོལ་ལ་ལྟོས་པའི་ཆད་མས་བྱབ་ཟིན་
རྣམས། སྤྱིར་སྟོལ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མི་མཐུན་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་སྤྱིར་སྟོལ་དེའི་
ཆད་མས་བྱབ་ཟིན་ན། སྤྱིར་སྟོལ་དེས་རང་ཉིད་ལ་ཤེས་འདོད་མི་འཇུག་པའི་སྤྱིར་
སྟོལ་གྱི་དཔག་འདོད་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པ་རྣམས་སྟོལ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མི་
མཐུན་ཡིན་ཏེ། སྟོལ་གྱི་རང་ཉིད་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་ན། སྟོལ་
རང་ཉིད་སྐྱབ་པའི་སྤྱིར་དུ་རྟགས་ཡང་དག་འཁོད་པ་ལ་མི་འཇུག་པའི་སྤྱིར་ཆད་མས་
བསལ་བ་ཞུགས་པ་རྣམས་སྟོལ་སྤྱིར་སྟོལ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མི་མཐུན་ཡིན་

ཏེ། ལྷ་ཚོལ་གྱི་ཚད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་ན། ལྷ་ཚོལ་ལ་དཔག་འདོད་གྱི་སྒོ་མི་སྒྱུ།
 སྤྱིར་ཚོལ་གྱི་ཚད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་ན་སྤྱིར་ཚོལ་དེ་ལ་ཤེས་འདོད་མི་འཇུག་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཁོ་ན་དང་། རང་ཉིད་ཅེས་པའི་
 ཚིག་གཉིས་སྒྲེས་པ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱུང་འགྱུར་རུང་དང་། ད་ལྟར་
 བསྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་ན་མས་བསྐྱབ་བྱུང་དག་ཡིན་ནམ་སྒྲམ་པའི་ལོག་རྟོག་དེ་
 ཁོ་ན་ཞེས་པས་སེལ་བར་བྱེད། ལྷ་ཚོལ་ལ་མི་སྒྲོལ་པའི་བསྐྱན་བཅས་མཁན་པོའི་
 འདོད་པ་ན་མས་བསྐྱབ་བྱུང་དག་ཡིན་ནམ་སྒྲམ་པའི་ལོག་རྟོག་དེ། རང་ཉིད་ཅེས་
 པས་སེལ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་རིགས་སྒྲོལ་ས་གསུངས་ཚུལ་ནི། བསྐྱབ་
 པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་གྱུར་བ་འགལ་བའི་དོན་གྱི་མ་བསལ་བ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེའི་དོན་ནི། ཚད་མས་མ་བསལ་ཞིང་། ཚོལ་བ་
 སྒྲོབས་ལྷན་གྱི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱུང་དག་ཏུ་ཁས་སྒྲངས་པ་དེ། གཞན་དོན་བསྐྱབ་
 བྱུང་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། གསུམ་པ་མཚོན་བྱའི་སྒྲ་དོན་
 བཤད་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱུང་དག་ལ་ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོལ་བས་ཕྱོགས་སུ་ཁས་
 སྒྲངས་པས་ན་ཕྱོགས། ཉགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན།
 བསྐྱབ་བྱུང་དག་སྐྱབ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་སེལ་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 པས་ན། རྗེས་སུ་དཔག་བྱ། ཚོལ་བས་དམ་བཅས་པས་ན་དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཅེས་
 གྲུང་བྱའོ། །ཡང་ན་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ་ནི། ཁོ་ན་དང་། རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་
 གིས་ལོག་རྟོག་སེལ་ལ། དེའི་སེལ་ཚུལ་ནི། ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་མ་འོངས་པ་
 ན། བསྐྱབ་བྱུང་འགྱུར་རུང་གི་དཔེ་ཉགས་མ་གྲུབ་པ། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱུང་དག་
 ཡིན་ནམ་སྒྲམ་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ། དེ་ལྟར་བྱའི་ལོག་རྟོག་རྗེས་སུ་འགྱུར་སྒྲམ་ན།
 རོ་བོ་ཁོ་ན་བསྐྱན་བྱ་བ། །རང་ཉིད་འདོད་གྱུར་མ་བསལ་བ། །ཞེས་རང་ཉིད་འདོད་

ཅེས་པའི་ཚིག་དེ། བསྟན་བྱ་བ་དང་བྱང་གཞི་བྱང་ཚེས་སུ་འབྲེལ་ལ། བསྟན་བྱ་ཞེས་
 པའི་ཚིག་དེ་ཡང་། ཏུས་གསུམ་ཀ་ལ་འབྲེག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས། དཔེ་རྟགས་
 མ་གྲུབ་པ་ཡང་། མ་འོངས་པ་ན་བསྟུབ་བྱར་འགྱུར་བས། དེ་གཞན་དོན་བསྟུབ་བྱ་
 ཡང་དག་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་ལོག་རྟོག་འབྱུང་ངོ་། ཁོན་ཞེས་པའི་ཚིག་ལ་བརྟེན་ནས་
 རྩ་ཚོལ་གྱིས་ཁས་མ་སྒྲངས། བསྟན་བཅས་མ་ཁན་པའི་འདོད་པ་གཞན་དོན་བསྟུབ་བྱ་
 ཡང་དག་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅས་མ་ཁན་པའི་
 འདོད་པ་རྣམས་རྩ་ཚོལ་གྱིས་བསྟུབ་བྱར་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡང་འགོ་
 མཚམས་སྒྲིག་ནས་སྐབས་དང་སྦྱར་རོ། ། ། ༥ ན་མོ་གུ་རུ་མཆུ་གྲོ་པ་ལ། རབ་
 འབྱམས་རྒྱལ་པའི་ཡབ་གཅིག་འཇམ་པའི་དབྱངས། །རབ་མང་འགོལ་བཙེ་བས་ཉར་
 དགོངས་ནས། །རབ་མཛེས་དུར་སྒྲིག་འཛིན་པ་ཀུན་གྱི་གཙོ། །རབ་སྐབས་འཇམ་
 མ་གོན་སྒྲ་མས་དག་ལེགས་སྟོལ། །གང་གི་སྦྱ་འཕུལ་གང་ལ་གང་འདུལ་
 སྐབས། །སྐབས་མཚོག་དག་གི་དབང་ཕུག་མཚན་སྟན་གཏམ། །གཏམ་སྟན་སྟན་
 བྲགས་སྒྲིད་གསུམ་ཡོངས་ལ་བྲུབ། །བྲུབ་བདག་འཇམ་དཔལ་དཔའ་པོ་གཙུག་རུ་
 མཚོད། །འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་གཞི་རྩ་སྒྲིམ་པ། །ཀུན་གཞིའི་རྣམ་རིག་དག་པ་
 གསེར་གྱི་གདུགས། །འཁོར་པའི་ཚ་གདུང་སེལ་བའི་སྐབས་གྱི་ཕུལ། །ཕུལ་བུང་
 གྱིབ་བསེལ་འཇམ་སྒྲིང་ཡོངས་ལ་བྲུབ། །མངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་ཐབས་གྱི་
 གཙོ། །གཙོ་བོ་གསུང་དུ་ངེས་པའི་རྩལ་བྱན་ཏེ། །དེ་ཉིད་ཐོས་བསམ་སྟོམ་པའི་འོད་
 སྒྲུང་གིས། །ཚོངས་སུན་མ་ལུས་སེལ་བར་བྱན་པའི་རིགས། །རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་
 རིགས་པའི་གནམ་ལྷགས་གྱིས། །ཚོལ་ངན་བྲག་རི་བཞིག་ལ་ཐོགས་མེད་པའི། །
 ཐབས་རྩལ་བསམ་སྟེ་ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་ལ། །ཐོས་བསམ་སྟོམ་བཙོན་འདུན་མའི་
 ཡང་ཕྱིར་མོན། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་མ་ལུས་པའི། །གཙོ་བོ་སྟེ་

བདུན་རིགས་ལས་བཟང་པོ་ཡིས། ཆེན་མོ་ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ་ཡིན་པ་ལ། རིས་
 པ་རྙེད་པའི་གཏམ་འདི་ངོ་མཚར་མ་དང་། ཁྲི་ཤེས་སྒོངས་པའི་དྲི་མ་ཀུན་བཅོས་
 ནས། རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར། རིག་གཞུང་ཚད་མའི་འགྲེལ་དོན་
 རབ་ཇོགས་པའི། རྒྱལ་དེ་པར་དུ་བཀོད་པའི་ལྷག་བསམ་མཚོག། རྣམ་དག་རིགས་
 པའི་མཆེ་སྒྲེར་ནོན་པོ་ཡིས། ཁྲོལ་ངན་གཉིས་འཁྱུང་ལྷོས་བྱམ་ཕྱི་མ་བརྒྱར། རྒྱག་
 བྱེད་མཁས་བྱུབ་གདོང་ལྷའི་དབང་པོ་ཡིས། ཡོན་ཏན་རྩལ་ཇོགས་ཐབས་ལ་འབད་
 འདི་མཚར། རིག་གཞུང་པར་དུ་བཀོད་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས། རལ་གྱི་ནོན་པོས་སྤྱིད་
 པའི་བྱ་བ་ཀུན། རྩམ་བྱར་བཅད་དེ་ཐར་པའི་ཁང་བཟང་དུ། རྒྱར་བར་བགྲོད་ཐབས་
 འདུན་མའི་ཡང་རྩེར་སོན། རྒྱ་སྦྱར་མཛོད་པ་སློབ་ཟུང་ལེགས་ལའད་དང་། རི་
 གོགས་དག་སྦྱོང་ཀུན་བཟང་རྒྱལ་མཚན་བྱང་། རྒྱུ་པའི་མགོན་གྱི་འབྲེལ་མེད་རྗེས་
 འཛོལ་ཅིང་། གཞུང་བཟང་བདུད་རྩིའི་དཔལ་ལ་སྦྱོད་པར་ཤོག། རི་ཡི་མཐུ་ལས་ས་
 ལས་བགྲོད་པ་ཀུན། རབ་ཇོགས་སྦྱུ་བཞིའི་གོ་འཕང་མངོན་གྱུར་ཏེ། མཐའ་དག་
 འགྲོ་འདི་གོ་འཕང་དེ་ཉིད་ལ། འགོད་པའི་རྣམ་འབྲེན་དཔལ་འཕོར་འགྱུར་བར་ཤོག།
 རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་ཐུགས་རྗེའི་བྱིན་རྒྱལ་དང་། རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱེ་མེད་
 བདེན་པའི་མཐུས། ཡིད་ལ་བསམ་པའི་རེ་བ་མ་ལུས་པ། རྒྱན་བྱུབ་བཀའ་ཤིས་རྒྱ་
 མཚོ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག། ཅིས་ཚད་མའི་གཞུང་ལུགས་པར་དུ་བཀོད་པའི་དགེ་བསྡེའི་སྦྱོན་
 ཚིག་འདི་ལྷ་བྱ་ཞིག་དགོས་ཞེས། མཛོད་པ་སློབ་ཟུང་ལེགས་ལའད་དང་། ཞབས་
 གུས་དག་སྦྱོང་ཀུན་བཟང་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ནས་བསྐྱལ་ངོར་ཤུགས་འདི་དག་སྦྱོང་སྦོ་
 བཟང་དཔལ་ལྷན་བསྐྱེད་པའི་ཉི་མ་ཕྱོགས་ལས་རྣམས་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོས་སྦྱར་
 བའོ། ། ། ༥ ཞེས་རྒྱས་པའི་བསྐྱེད་བཅོས་ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ་རྗེ་བཙུན་ཚོས་གྱི་
 རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་གཞུང་རྒྱན་ལེགས་ལའད་ཐུལ་དུ་བྱུང་བ་འདི་ཉིད་སྦྱོན་

ཆད་ཟུར་རྒྱན་སོགས་ལེ་ཚན་བཞི་པར་དུ་འཁོད་པ་ཞིག་མི་འདུག་པར་བརྟེན་དུས་
གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་སྤྱི་གཟུགས། རིགས་དང་དགྲིལ་འཁོར་ཀུན་གྱི་བྱུང་བ་དག་ནི་
རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་བདག་པོ་བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྷན་མཚན་
བརྟེན་པར་དགའ་བ་ཡོངས་འཛིན་གྱི་ཆེན་ངག་དབང་སྟན་བྲགས་དཔལ་བཟང་པོ་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་པར་དུ་བསྐྱབ་ན་བསྟན་རྒྱུན་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕན་པར་དགོངས་པ་ལྟར།
མཛོད་པ་སློབ་ཟུང་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་དགོངས་རྫོགས་ཕྱིར་དང་
ཆོས་སྦྱིན་འཛད་པ་མེད་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་སྟེད་དུ། སེར་བྱས་དགེ་བཤེས་བདུན་ཙམ་
གྱིས་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུག་དཔེ་དང་། དཔེ་དག་པ་ཁ་ཤས་གོ་བསྟར་དབྱེད་ལྷུས་ནན་
ཏན་ཡང་ཡང་བགྱིས་ཏེ། ལྷུས་དག་གིས་བཀོས་སོགས་ནས་ལྷག་ཆད་ནོར་འབྲུལ་གྱི་
དི་མས་མ་བསྟན་པའོ། །

༡༡། ༄ཱ་བཙུན་དམ་པ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་
མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་མཇད་
པའི་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་
དང་གསུམ་པའི་
མཐའ་དཔྱོད་
བཞུགས་
སོ། །

༄༅། །དེས་ན་གཞན་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་
བྱའི་ལུང་འགོད་པ་དང་། ལུང་དོན་བཤད་པ་གཉིས།

བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ།

དང་པོ་ནི། ཚད་མ་མདོར། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལས་དོན་
ངེས། །ཞེས་དང་། རང་འགྲོལ་ལས། འདིར་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བར་སྒྲུ་སྟེ།
རང་སྒྲུང་བ་དང་ཡུལ་གྱི་སྒྲུང་བའོ། །སྒྲུང་བ་གཉིས་ལས་གང་རང་རིག་པ་དེ་ནི་འབྲས་
བུར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལས་དོན་ངེས། གང་གི་ཆོ་ཤེས་པ་
ཡུལ་དང་བཅས་པ་དོན་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཆོ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རང་རིག་པ་འདོད་
པའམ་མི་འདོད་པའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་དགག་
བཞག་སྟོང་གསུམ།

ལུང་དོན་བཤད་པ་ལ་གཞན་ལུགས་དགག་པ།

དང་པོ་ནི། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་
པའི་ཚད་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན། རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་
དགོས་ཏེ། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། །ཞེས་པའི་རང་རིག་དེ་རང་རིག་མཚན་
ཉིད་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་སྒྲུ་སྟེ། །རང་
སྒྲུང་བ་དང་ཡུལ་གྱི་སྒྲུང་བའོ། །ཞེས་པའི་རང་སྒྲུང་དེ་རང་རིག་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་

ལྷིར། འདྲི་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་སྒྲིལ། རང་སྒྲུང་བ་དང་། ཡུལ་གྱི་སྒྲུང་
 བའོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འདི། རྫོག་གི་འབར་བར་རང་རིག་འགོག་པའི་
 རྫོགས་སྒྲུང་དང་ས་ནས་རང་རིག་བཀག་པའི་ལྷིར་ཏེ། རྫོག་གི་འབར་བ་ལས།
 སེམས་ཅམ་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་སུ་སྒྲུང་སྟེ། རང་སྒྲུང་བ་དང་། ཡུལ་དུ་
 སྒྲུང་བའོ། །ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་ནས།
 རང་སྒྲུང་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ལྷིར་རོ། ཞེས་
 གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། འབྲས་རྫོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་
 པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་ཡིན། གཞན་
 རིག་གི་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ལྷིར།
 འདོད་ན། དེ་འདྲ་ཡོད་པར་ཐལ། འབྲས་རྫོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་
 བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན།
 གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག །འབྲས་རྫོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་
 བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་
 བུ་ཡང་ཡིན། འབྲས་རྫོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་འབྲས་
 བུ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ལྷིར། དང་པོ་འབྲད། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན།
 དེར་ཐལ། འཐད་ལྡན་ལས། ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་རྒྱལ་ལ་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་
 འཛོག་པ་གཉིས་པ། དོན་ནི་གཞལ་བ། བཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཚད་མ། བདག་ཉིད་
 རིག་པ་ནི་འབྲས་བུའི་ཞེས་བུ་བ་ནི། སྒྲུང་འབྲས་བུ་འདི་ལྷན་རྣམ་པར་གཞག་པའི་
 འཐད་པ་བསྒྲུབ་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ལྷིར་དང་། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་།
 ཞེས་ཡང་སྒྲ་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ལྷིར། གཞན་ཡང་། འབྲས་རྫོག་གསུམ་
 པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་

གྲུང་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་ཡིན། རང་རིག་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ།
 ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། ཞེས་པའི་རང་རིག་དེ་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་ལ་བྱེད་
 རིགས་པ་གང་ཞིག །གཞུང་དེ་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐུན་
 མོང་དུ་ངོས་འཛིན་གྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས། གཉིས་པ་མ་བྱལ་ན།
 དེར་ཐལ། འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་དབང་སྟོང་ལས། དེའི་ཕྱིར་དོན་གྱི་རང་བཞིན་རི་ལྗ་
 བར་ངེས་པར་བྱ་བར་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་པས། ཕྱི་རོལ་དང་གཅིག་ཤོས་
 གྱི་ཕྱོགས་དག་ལ་མདོག་ཅིག་ཁོ་ནས་འབྲས་བུའི་བྱེད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་བྱེད་པར་
 བཞེད་པས་གསུངས་པ་ཡང་ན་རང་རིག་འདིར་འབྲས་བུ། ཞེས་པ་སྟེ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་
 དེ་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་རང་གཞུང་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་འབྲས་བུ་ངོས་འཛིན་གྱི་
 གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་གཞུང་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་འབྲས་བུ་ངོས་འཛིན་གྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
 འདོད་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཟེར་ན། ཐལ་འགྲུར་གཉིས་པ་ལ་མ་བྱལ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཚེས་ཅན། རྟོག་པའི་བ་
 རྣམ་བསལ་ཅིང་། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་སྐྱུ་མངའ་བ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི། མངོན་
 སུམ་ལེའུའི་གཞུང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མངོན་སུམ་ལེའུའི་ལུས་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་
 གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་སོང་། འདོད་ན། དེ་རང་དོན་ལེའུའི་གཞུང་ཡིན་
 པར་ཐལ། དེ་རང་དོན་ལེའུའི་ལུས་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱལ་པ་སོང་། འདོད་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་མངོན་སུམ་ལེའུའི་གཞུང་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཅུ་རྟགས་མ་བྱལ་ན། དེར་ཐལ། དེ་ལེའུ་དང་པོ་གསུམ་ཀའི་ལུས་རྣམ་
 གཞག་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱལ་ན། དེ་ལེའུ་དང་པོ་གསུམ་ཀའི་

གཞུང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལེན་འདི་དང་པོ་གསུམ་ཀའི་ལུས་རྒྱུ་གཞུང་གི་ཡིན་པའི་གཞུང་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ལྟར་ལྟར་མོང་། གོང་གི་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ།
 ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ངག་འདི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་རྒྱུ་གཞུང་གི་ཡིན་ཏེ་
 རྟོག་གའི་ཆོག་དོན་བརྒྱད་ཡོད་པ། རིགས་སྟོར། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྩེས་སུ་
 དཔག། ལྟར་སྟངས་བཅས་པ་བདག་རིག་བྱེད། ལྟར་པ་དང་ནི་སྟན་འབྱིན་ངག།
 ལྟར་སྟངས་བཅས་པ་གཞན་རྟོགས་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གི་གཞུང་གི་ངེས་
 པའི་ཐབས་དང་། ངེས་ནས་གཞན་རྩེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་གཉིས་སུ་འདུས་པ་ལྟར་
 ལེན་དང་པོ་གསུམ་དང་། ཕྱི་མ་བཞི་པས་སྟོན་ཅིང་དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱུ་པ་དང་
 པོ་གཉིས་དང་། ཕྱི་མ་བྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་
 རེ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་
 རྒྱུ་གཞུང་ཡིན་ན། རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ་གཞུང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
 དེས་ན་གཞན་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།
 རྒྱུ་རིག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ་གཞུང་འདི་ལྟར་བྱ་
 གྱེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུང་གི་རིག་པའི་བརྒྱུད་རྒྱུ་གཞུང་གི་སྟོ་
 འདོགས་གསར་དུ་གཙོད་པའི་འཛིན་རྒྱུ་ཆད་མ། རང་རིག་ཆད་མ་འབྲས་བྱའོ། །
 ཞེས་བཤད་ཅིང་། དེའི་ཆོ་གཞན་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བྱར་
 འདོད། ཅེས་པའི་ཐད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་དར་རྟེན་ལས། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་
 པའི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་པ་གཞུང་གི། གསར་དུ་མི་བསྟུ་བའི་འཛིན་པའི་རྒྱུ་པ་ཆད་མ།
 རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆད་མ་འབྲས་བྱའོ། ཞེས་བཤད་ནས། འབྲས་རྟོག་གཉིས་
 པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞན་རིག་གི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ་གཞུང་མ་བཤད་
 པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།

གཞུང་སྐྱུ་མ་ནུས་ཀྱི་འབྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དབང་པོའི་མངོན་སྲུང་རང་གི་བདག་
 ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུང་བྱ་རིག་པ་འབྲས་བུའོ་ཞེས་པར་གནས་དེ། སྐར་བསྟན་པ་
 ནུས་ས་དབང་མངོན་གྱི་གཞུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་འགོག་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་སྤང་བའི་བྱིར།
 ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར། དེས་ན་འབྲས་ཏྟག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་
 གྱུར་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་ནུས་གཞག་ཡིན་ན། གཞན་རིག་གི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་ནུས་གཞག་
 ཡིན་དགོས་པ་རྒྱལ་ཆབ་ཇེ་དེ་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ནོ། །ཁྱིམ་གཉིས་ཀར་རང་
 རིག་གི་ཆད་འབྲས་སྐར་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། དེས་ན་གཞན་རིག་མེད་པའི་བྱིར།
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅམ་པའི་རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་ནུས་གཞག་ཤུགས་ལ་
 འཕངས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ འབྲས་ཏྟག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་
 བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་ནུས་གཞག་ལ། རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་
 ཀྱི་ནུས་གཞག་དང་། གཞན་རིག་གི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་ནུས་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ནི།
 ཆད་མ་མདོར། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་བར།
 འདིར་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་སུ་སྤང་བ་སྟེ་སྟེ། རང་སྤང་བ་དང་ཡུལ་གྱི་སྤང་བའོ། །སྤང་
 བ་གཉིས་ལས་གང་རང་རིག་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད།
 ཅུ་འབྲེལ་དེ་ནུས་ཀྱི་དོན། བསྟན་བཅོས་འདིར། དོན་རིག་གང་ཡིན་ཞེས་པ་ནས།
 མྱོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ། འབྲས་ཏྟག་
 གཉིས་པའི་གཞན་རིག་གི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་ནུས་གཞག་དེ། དེའི་ངོ་བོ་ལས་དོན་ངེས།
 ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་བར། གང་གི་ཆོ་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དོན་ཡིན་པ་
 དེའི་ཆོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དེ་བསྟན་བཅོས་འདིར། གང་ཆོ་ནུས་རིག་རྒྱ་ཡི་
 ཡུལ། ཞེས་པ་ནས། དོན་རིག་པར་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།
 ཅེས་གསུངས། དེ་མི་འཐད་དེ། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། ཞེས་པའི་རང་རིག་

དེ། རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ།
 ཞེས་པས་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་
 ནས་བསྟན། དེའི་ངོ་བོ་ལས་དོན་ངེས། ཞེས་པས་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
 འདོད་ན། གཞུང་དེ་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་དང་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་འབྲས་བུ་སྟུན་
 མེད་དུ་ངོས་འཛིན་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 དེའི་ངོ་བོ་ལས་དོན་ངེས། ཞེས་པའི་གཞུང་དེ། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ།
 ཞེས་པའི་སྐབས་བྱེད་འཆད་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ།
 ཞེས་པས་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་
 གཞུང་འོག་མས་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་
 བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། དེ་
 ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལས་དོན་ངེས། ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེས་ན་གཞན་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་
 འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད་། ཅེས་པའི་རང་རིག་དེ་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་ལ་བྱེད་
 རིགས་པར་ཐལ། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། ཞེས་པའི་རང་རིག་དེ་རང་རིག་
 མཚན་ཉིད་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རང་གི་ངོ་བོ་
 དཔྱོད་པ་ན། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བཤད། ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་
 པའི་རང་རིག་དེ་རང་རིག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲས་རྟོག་
 གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་
 ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་ཡིན། རང་རིག་གྲང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་མ་བས་པ་བཅིག་ ཁོད་རིག་གང་ཡིན་ཞེས་པ་

ནས། རྩོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ།
 ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་བསྟན་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་བསྟན་བྱའི་
 གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་། གང་ཆོ་རྣམ་རིག་གྱུར་ཡུལ། ཞེས་པ་ནས། རོན་རིག་པར་ནི་
 གྱུར་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལས་དོན་ངེས། ཞེས་པའི་གཞུང་
 གིས་བསྟན་པའི་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་
 པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པར་ཐལ། རྩོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། ཞེས་པའི་བྱི་འགྲོལ་
 དུ། ལྟ་དབང་སློལ་ས། དེས་ནི་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རང་རིག་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་དེ་
 རྣམས་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ན། གཞུང་བའི་རྣམ་པ་ནི་གཞལ་བུ་ཡིན་
 ཞིང་། བདག་ཉིད་ཉམས་སུ་རྩོང་བ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ནི་སྐྱབ་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན། རོན་མེད་པ་ལ་འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་ནི་གཅིག་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་དང་། རོན་རིག་པར་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་པའི་བྱི་འགྲོལ་དུ་རྣམ་པར་རིག་
 པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་འདི་བཤད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་
 ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། བྱི་དོན་བཀག་པའི་ཚད་འབྲས་ལ་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་དང་
 གསུམ་པ་ཡོད་པའི་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དེ་རྩོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་
 བུ་ཡིན། ཞེས་པ་ཡན་གྱིས་བཤད་ནས་དོན་རིག་པར་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་མོགས་
 འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འཆད་པ་ལུང་དའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་
 ཅིག །འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་ལ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞན་རིག་གི་ཚད་
 འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། དེར་གྱུར་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་གཞལ་བུ། རང་གི་

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཀྱི་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་
 དེའི་རྣམ་པར་ཤར་ནས་དེ་ལ་རྫོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་བག་ཆགས་བཟན་བྱུང་གི་གསར་དུ་
 མི་བསྐྱེད་པ་ཆད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྫོགས་པའི་དབང་མངོན་གྱི་ཆད་མ་འབྲས་བུ་ཞེས་པ་
 ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཐོན་པོ་དངོས་སུ་རྫོགས་
 པའི་དབང་མངོན་གྱི་ཆད་མ་གཞལ་བུ། དེ་སྤྱིང་བྱེད་གྱི་འཛིན་རྣམ་ཆད་མ། དེ་སྤྱིང་
 བྱེད་གྱི་རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་ལྟ་བུ། དེ་གཉིས་ཀ་
 འབྲས་རྫོག་གཉིས་པའི་བསྐྱེད་བྱུང་གཙོ་བོ་ཡིན། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་
 བུ་སྟེ། ཞེས་པའི་གཞུང་གི་བསྐྱེད་བྱུང་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་
 བུ་སྟེ། ཞེས་པའི་གཞུང་གི་བསྐྱེད་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞན་རིག་གི་ཆད་འབྲས་གྱི་
 རྣམ་གཞག་དེ། དེས་ན་གཞན་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་འཆད། དེའི་བསྐྱེད་
 བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ། དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་
 རྒྱུ་ལ་གཉིས་ཡོད། ཅིས་སོགས་གྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེས་ན་གཞན་
 རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། །རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད། ཅིས་པའི་སྐྱབས་ནས་
 དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་རང་རིག་དེ་རང་རིག་བཟགས་པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུང་དེས་
 འབྲས་རྫོག་གཉིས་པའི་གཞན་རིག་གི་ཆད་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྐྱེད་བྱུང་གཙོ་བོར་
 བྱས་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན་སོང་། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་
 བུ་སྟེ། ཞེས་པའི་སྐྱབས་ནས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་རང་རིག་དེ་རང་རིག་བཟགས་པ་བ་
 ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། གཞུང་དེས་འབྲས་རྫོག་གཉིས་
 པའི་རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྐྱེད་བྱུང་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མ་བསྐྱེད་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། གཞན་ཡང་། སྤྱིང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་
 ཡིན་ཞེས་པའི་སྐྱབས་ནས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིང་བ་ཡིན་ན། རང་རིག་ཡིན་དགོས་

པར་ཐལ། གཞུང་དེས་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་
 བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་ཉིད་ཉམས་སྦྱང་
 འབྲས་ཡིན་རིག་ས། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྦྱང་བ་ཡིན་ན་རང་
 རིག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་
 དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞག་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་
 པའི་འབྲས་བྱ་ཡང་ཡིན། རང་རིག་གྲང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །
 འདོད་མི་རྣམས་ལ། གཞན་ཡང་། ཡང་ན། རང་རིག་འབྲས་བྱ་སྟེ། ཞེས་པའི་
 གཞུང་དེས་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་འབྲས་
 རྟོག་གཉིས་པའི་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་
 བྱས་ནས་བསྟན་པར་ཐལ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྟེ་མ་དེ་ཡང་གཞུང་དེའི་བསྟན་
 བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གྱི་
 མ་དེ་ཡང་གཞུང་དེའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། གཞུང་དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་
 རིག་དེ་རང་རིག་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུང་དེས་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་
 འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
 འདོད་ན། གཞུང་དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་རིག་དེ་རང་རིག་བརྟགས་
 པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུང་དེས་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན།
 རང་འགལ། ཁོ་ན་རེ། ཅུ་བར་མ་བྱུང་སྟེ། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱ་སྟེ། ཞེས་
 པས་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འགལ་ལ། སྟར་བཤད་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་

གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། །
 ཅས་པ་ནས། ཟློང་བཞིན་ནི་འབྲས་བྱ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་འདི་རྣམས།
 ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་རྩ་འབྲེལ་གྱི་ཚིག་དོན་འཆད་བྱེད་གྱི་གཞུང་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱ་སྟེ། ཞེས་པའི་རྩ་འབྲེལ་གྱིས་འབྲས་རྟོག་
 གཉིས་པའི་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་གྱི་བསྟན་བྱའི་གཏོ་བོར་བྱས་
 རྣམ་བསྟན། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་
 བྱའི་གཏོ་བོར་བྱས་རྣམ་མ་བསྟན་པ་གང་ཞིག །གཞུང་འདིས་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་
 རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཏོ་བོར་བྱས་རྣམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་རྣམས་ཁས། འདོད་ན། ལྷ་དབང་སྒོ་ལས། དེས་ན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་སྒྲི་
 བའི་ཤེས་པ་སྒྲི་བར་འགྱུར་རེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རང་རིག་པ་ནི་འབྲས་བྱ་
 ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་དེ་རྣམས་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་
 འདོད། ཅས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་རང་རིག་ལ་རང་རིག་བཏགས་པ་བ་དང་
 རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་པར་ཐལ། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱ་
 སྟེ། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་རིག་ལ་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་
 དང་བཏགས་པ་བ་གཉིས་སུ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གཞུང་
 དེའི་བསྟན་བྱའི་གཏོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་
 གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་སུ་འབྱེད་
 རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། རྩ་བར་འདོད་ན། གཞུང་དེའི་བསྟན་བྱའི་གཏོ་
 བོར་གྱུར་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡོད་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས། གཞན་ཡང་། སྒྲུང་བ་གཉིས་ལས་གང་རང་

རིག་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་དེའི་བསྟན་བྱའི་གཏོ་བོར་གྱུར་པའི་
 ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ལ་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། གཞན་
 རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་སུ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། ཡང་ན་རང་རིག་
 འབྲས་བུ་སྟེ། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་བསྟན་བྱའི་གཏོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་དེ་ལ་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་
 ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་སུ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཟློང་བ་
 ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེས་པའི་གཞུང་གི་བསྟན་བྱའི་གཏོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་ལ་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་གཉིས་སུ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟློང་སྟེ། ཟློང་བ་
 ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེས་པ། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། །ཞེས་པའི་ཚིག་དོན་
 འབྲེལ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚིག་དོན་འཆད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་
 གཞུང་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཟློང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་པའི་
 གཞུང་འདིས། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་
 བྱའི་གཏོ་བོར་མི་བྱེད། བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེས་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་བསྟན་བྱའི་གཏོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། ཟློང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་
 པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཟློང་བ་དེ་རང་རིག་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་རྩལ་གཉིས་ཡོད། །ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་
 རྩལ་གཉིས་པོ་དེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་
 གཟུང་རྣམ་དང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུང་རྣམ་ཉམས་སུ་ཟློང་བའི་
 འཛིན་རྣམ་གྱི་རྩལ་གཉིས་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་དེའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 ཟེར་ན། འདིའི་ལན་ལ་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཁཅིག །དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་རྩལ་གཉིས་

ཡོད། ཁྱིམ་པའི་རྒྱལ་གཉིས་པོ་དེ་གཟུང་ནས་དང་འཛིན་ནས་གྱི་རྒྱལ་གཉིས་ལ་མི་
 བྱེད་དེ། དེ་རྒྱུ་མཐོང་གི་རྒྱུད་གྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱིང་ན་
 སྤྲང་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། དེའི་སྤྱིང་ན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་གྱི་སྤྲང་བ་དང་། སྤྱི་རོལ་
 དུལ་གྱི་སྤྲང་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར། ཞེས་པ་གཉིས་གྱི་དོན་ནི། རྒྱུ་
 མཐོང་གི་རྒྱུད་གྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱིང་ན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་
 གྱི་སྤྲང་བ་དང་། སྤྱི་རོལ་དུལ་གྱི་སྤྲང་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྒྱུ་མཐོང་གི་རྒྱུད་གྱི་
 གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་གཟུགས་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་སྤྲང་བའི་གཟུང་ནས་
 རང་རིག་གིས་སྤྱོད་ཞིང་། ཇེས་གྱི་རྟོག་པས་དྲན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་
 ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ནི། སྤྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྤྲང་བ་དང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་གྱི་
 སྤྲང་བ་གཉིས་གྱི་ནང་ནས། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་
 རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་སྤྲང་བ་ལྟར་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། ལྟ་དབང་སློལ་ས། དེ་ལྟར་སྤྱི་རོལ་ཡན་གར་བ་མེད་པ་དེའི་
 ཕྱིར་ཤེས་པ་གཉིས་ལ་མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་གཉིས་ཡོད། དུལ་དང་ནས་པར་
 ཤེས་པའི་ངོ་བོ་དག་ཏུ་བཤད་པར་གྱུར་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་དེ་ལྟར་ཉམས་
 སྤྱོད་དང་། ཇི་ལྟར་སྤྲང་བ་བཞིན་དུ་དྲན་པའི་དུས་ན་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་སྤྲང་བ་ཉིད་
 དྲན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་སྤྱོད་བ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ནས་པ་ནི་
 ནས་པར་ཤེས་པའི་སྤྱོད་བ་ཉིད་དེ་རང་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ནི་གཉིས་སུ་སྤྲང་བའི་ཤེས་པ་སྤྱི་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུ་མས་ཏེ་རང་རིག་
 པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དེ་ནས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། འདི་ལོགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནའང་རེ་ཞིག་དབྱུང་ན།
 རྒྱུ་མཐོང་གི་རྒྱུད་གྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་དེས་

ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་
 གཞུགས་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་བ་
 གཉིས་ཡོད་པར་བྱན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་རྒྱལ་གཉིས་ཡོད་ཅེས་པས་
 ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་སྒྲུང་ན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་
 སྒྲུང་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྒྲུང་བ་གཉིས་ཡོད་པར་བསྟན། ཟློང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་
 བུ་ཡིན། ཞེས་པས། སྒྲུང་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་
 གཞུགས་དངོས་ཏྟགས་ཀྱི་ཆད་མ་འབྲས་བུ་རིགས་པ་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་
 བུས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཏགས་ཁས། བྱབ་སྟེ། གང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཟློང་བ་
 དང་། །བྱན་པ་འདི་ཡི་རྣམ་པ་གཉིས། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བྱན་
 པའི་བྱན་ཤེས་དེས་དེ་ལ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་སྒྲུང་བར་བྱན་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བྱན་པའི་བྱན་ཤེས་དེས་དེ་ལ་ཤེས་པའི་
 བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་སྒྲུང་བར་ཏྟགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། མདོ་སྟེ་པས་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་ཤེས་པའི་
 བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་སྒྲུང་བར་ཏྟགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། མདོ་སྟེ་པས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ།
 འདོད་པ་གང་ཞིག །མདོ་སྟེ་པས་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་
 མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
 གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་གཞུགས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྒྲུང་བར་ཐལ། དེ་
 ཕྱིར་གཅིག་ལ་རྒྱལ་གཉིས་ཡོད། ཅེས་བ་དང་། ཟློང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། །
 ཞེས་པའི་དོན་འཆད་རྒྱལ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་གཞུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་
 དུ་མི་སྒྲུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཟློང་ཆོས་ཅན། ཟློང་ལ་

གཞུགས་ཕྱི་ལ་དོན་དུ་མི་སྤང་བར་ཐལ། བྱོད་ལ་གཞུགས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་
 སྤང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འབྱུར་ལ་བྱུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་ཐལ་འབྱུར་
 ཕྱི་མ་ལ་བྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་ན། ཚུར་མཐོང་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། དེར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་གཞུགས་ཤེས་པའི་
 བདག་ཉིད་དུ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། དེར་ཐལ། གཞུགས་ཤེས་
 པའི་བདག་ཉིད་དུ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ།
 ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་གཞུགས་ཕྱི་ལ་དོན་དུ་སྤང་བའི་
 ཕྱིར་ཟེར་ན་ཅུ་བར་མ་བྱུང་། ཁོ་ན་རེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུགས་འཛིན་དབང་
 མངོན་ལ་གཞུགས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྤང་བར་ཐལ། དེ་ལ་གཞུགས་ཤེས་པའི་
 རྣམས་སྤང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཞུགས་ཤེས་པའི་རྣམས་ཡིན་པ་ལ་སྐྱུབ་འཇུག་
 མངོན་སུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཞུགས་ལ་སྐྱུབ་པས་འཇུག་པའི་མངོན་སུ་མ་ཡིན་པ་
 གང་ཞིག །གཞུགས་དང་གཞུགས་ཤེས་པའི་རྣམས་ཡིན་པ་གཉིས་ཡུལ་དུ་སར་བཞིན་
 གང་ལ་སྟོས་ནས་བྱུང་བ་དེ་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། གཞུགས་
 འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། བྱོད་གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་སྐྱུབ་པས་འཇུག་
 པའི་མངོན་སུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་གཞུགས་ལ་སྐྱུབ་པས་འཇུག་པའི་མངོན་སུ་མ་
 གང་ཞིག །གཞུགས་དང་གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གཉིས་ཡུལ་དུ་སར་བཞིན་
 གང་ལ་སྟོས་ཀྱང་བྱུང་བ་དེ་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། རྟགས་ཕྱི་མ་
 བྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་སྟེན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །
 སྤར་གྱི་སྤར་དབང་སྟོང་འགྲེལ་པ་དང་། དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་རྒྱལ་གཉིས་ཡོད། ཅེས་
 སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
 གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་སྤང་ངོར་ཕྱི་ལ་དོན་དུ་སྤང་བའི་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་

རྟོགས་པའི་ཚུལ་དང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་
 ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ཡོད་པར་རང་རིག་གིས་རྟོགས་ཤིང་དཔེ་ཤེས་གྱིས་དཔེ་
 ཡིར། ཞེས་པ་ནི། དེ་ཡིར་གཅིག་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་
 གསུམ་ཅུ་འགྲེལ་གྱི་དོན་ཡིན། ཚུལ་གཉིས་པོ་དེའི་ནང་ནས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་
 གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་རིགས་ཏེ། སྡོན་འཛིན་
 མངོན་སུམ་གྱིས་སྡོན་པོ་རིག། བྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་མ་རིག་པའི་ཡིར།
 ཞེས་པ་ནི། སྡོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། ཞེས་པ་ཅུ་འགྲེལ་གྱི་དོན་ཡིན་ཞེས་
 གསུངས། རྩེ་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྡོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་སྤྲང་ངོར་ཤེས་པའི་
 བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་སྤྲང་
 ངོར་བྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་དང་། ཤེས་པའི་
 བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཡིར།
 རྟོགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ལ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་དངོས་སུ་
 རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྤྲང་བར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། རྩེ་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་
 འཛིན་དབང་མངོན་ལ་ཁོ་རང་སྤྲང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཡིར། གཞན་ཡང་།
 རྩེ་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དཔེ་ཤེས་ཤེས་ཤེས་པའི་
 བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པ་དཔེ་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེ་དཔེ་པའི་དཔེ་ཤེས་ཤེས་སྤྲང་པའི་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་ཡོད་པར་དཔེ་པའི་
 ཡིར། རྟོགས་དོན་གྱི་དངོས་འགལ་ཡིན། འདོད་ན། དེས་དེ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དེ་ཡོད་པར་དཔེ་པའི་ཡིར། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་པས་ཤེས་པའི་
 བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཡིར། དོན་བསྟུན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་

དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་འབྱུག་པ་ལ་
 དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྩེ་མཚོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་བྱེད་པའི་
 བྱེད་ཤེས་དེས་སྤར་བའད་པའི་རྩལ་གཉིས་པོ་དེ་ཡོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
 རྒྱུ་འཛིན་རྗེས་འབྲང་གི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་
 བྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་ན། གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པས་བྱལ། དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་རྩལ་གཉིས་ཡོད། ཅིས་
 པ་ནས། རྩོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བྱ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་འདི་རྣམས་ཀྱིས་
 རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད། ཅིས་གསུངས།
 དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་བྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་
 གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། དེ་རྣམས་སུ་རྩོང་བའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ་དེ་རྣམས་སུ་རྩོང་བའི་
 རང་རིག་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ། རྩོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བྱ་
 ཡིན། ཞེས་པའི་གཞུང་གི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 ཡིན་པར་ཐལ། རྩོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བྱ་ཡིན། ཞེས་པས་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་
 ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། སྤང་བ་གཉིས་ལས་གང་རང་རིག་པ་དེ་ནི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་
 གཞུང་གི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་
 ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། རྩོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཞེས་པའི་
 གཞུང་དེ་འབྲལ་པ་འདིའི་ཆོག་དོན་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་རྩལ་གཉིས་ཡོད། ཅིས་པའི་གཞུང་དེ་འདིར་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་སུ་
 སྤང་བ་སྒྲི་སྟེ། རང་སྤང་བ་དང་ཡུལ་གྱི་སྤང་བའི་ཞེས་པའི་ཆོག་དོན་འཆད་བྱེད་ཀྱི་
 གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོག་དོན་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་

འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། ཞེས་པའི་གཞུང་གི་
 དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་ནུས་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པར་
 གཤམ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། སྤང་བ་གཉིས་ལས་གང་རང་རིག་པ་དེ་ནི་
 འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་བ་འདི། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། ཞེས་
 པའི་ཆོག་དོན་འཆད་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 འབྲས་ཏྟེག་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་ནུས་གཞག་འཐད་
 ལྡན་ཡིན་པར་གཤམ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་རིག་གི་
 ཚད་འབྲས་ཀྱི་ནུས་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པར་གཤམ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས།
 འདོད་མི་རྣམས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། མཐོང་བའི་བྱུང་བར་དང་བྲལ་བ། ཞེས་པའི་གཞུང་
 གི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ན། འབྲས་ཏྟེག་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་དགོས་
 པར་གཤམ། མྱོང་བཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། ཞེས་པའི་གཞུང་གི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་
 ཡིན་ན། འབྲས་ཏྟེག་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་
 མོང་། འདོད་ན། ལྡན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་ཏྲགས་ཀྱིས་གཟུགས་དང་གཟུགས་
 འཛིན་ཇུས་གཞན་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། དེར་གཤམ། དེའི་
 ཕྱིར། ཏྲགས་བྱུང་སྟེ། གཞུང་དེས་དེ་འབྲའི་ཏྲགས་ཡང་དག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་
 བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དེའི་བསྟན་དོན་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན།
 དེ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ལེའུའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་གཤམ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། མངོན་སུམ་ལེའུས་ཏྲགས་ཡང་དག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་
 པར་གཤམ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་སུམ་ལེའུ་དང་རང་དོན་ལེའུ་ལ་
 རྫོས་རྫོན་ཡོད་པར་གཤམ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་རྩ་བར་མ་བྱུང་། འདི་འགོག་
 ཚུལ་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རིགས་གཉིས་ཀྱི་ཇུས་འབྲང་ཁ་ཅིག་ རྩོན་

བོར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་གཞི་སྒྲོན་པོའི་རྣམ་པ་གཞུག་ལ། བག་ཆགས་བརྟན་པའི་དབང་
 གིས་སྒྲོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲོན་པོར་སྒྲུང་པ་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་སོང་བ་ཤེས་པ་
 ཚད་མ། སྒྲོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲོན་པོར་སྒྲུང་བ་ལ་རང་རིག་བདགས་པ་བ་ལ་
 འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་
 ཀྱི་བརྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན། སྒྲོན་པོར་སྒྲོ་
 འདོགས་པའི་གཞི་སྒྲོན་པོའི་རྣམ་པ་གཞུག་ལ་བྱར་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲོར་
 སྒྲུང་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲོན་པོར་སྒྲུང་བ་དེ་སྒྲོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཞུག་བྱ་དང་། དེ་
 སྒྲོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་རྣམ་གང་ཞིག །དེ་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་དེ་ལ་སྤྱི་རེལ་
 རོན་དུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དོན་གྲོགས་ན་མོ་
 ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲོན་པོར་སྒྲུང་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྒྲོན་
 པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲོན་པོ་ཡོད། སྒྲོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲོན་པོར་
 སྒྲུང་བ་སྒྲོན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲོར་སྒྲུང་དབང་
 ཤེས་ཀྱི་གཞུང་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་དེ་བཞིན་དུ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་
 བུམ་པར་སྒྲུང་བ་བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་གཞུང་རྣམ་དང་། ཤེས་བྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་
 ཤེས་བྱར་སྒྲུང་བ་ཤེས་བྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་གཞུང་རྣམ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བཀག་ཟེན། གཞན་ཡང་། སྒྲོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་དེ་སྒྲོར་
 སྒྲུང་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲོན་པོར་སྒྲུང་བ་འཛིན་རྣམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་དེར་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འཛིན་རྣམ་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་རིག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་རིག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། བྱིད་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་གཞུགས་སྤྱོད་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་པ་

དང་ནང་འགལ་ཡོད་དེ། མྱོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། ཁྱིམ་པའི་སྐྱབས་ནས་
 དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་རང་རིག་དེ་རང་རིག་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་འབྲས་
 གི་རྒྱུ་གཞི་དེ་འབྲས་རྒྱུ་གཞི་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་
 འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ་གཞི་འཐད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ལྟར་
 ན་གཟུང་བའི་རྒྱུ་པའི་གཞི་བྱ་ཡིན་ཞིང་། བདག་ཉིད་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནི་འབྲས་
 བུ་ཡིན་ལ། འཛིན་པའི་རྒྱུ་པའི་སྐྱབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་དོན་མེད་པ་འབྲས་
 བུའི་རྒྱུ་པར་བཏགས་པ་འདི་ནི་གཅིག་ཡིན་ནོ། ཁྱིམ་པའི་སྐྱབས་ནས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་
 པའི་རང་རིག་དེ་རང་རིག་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 དེའི་སྐྱབས་ནས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་གཟུང་རྒྱུ་པའི་གཟུང་རྒྱུ་པའི་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔོན་པོ་དེ་གཟུང་རྒྱུ་པའི་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསལ་བ་རྒྱུ་པའི་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་དེ་སྔོན་པོ་
 དེ་གཟུང་རྒྱུ་པའི་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཟུང་རྒྱུ་པའི་ཕྱིར། མ་
 གུ་བ་ན། དེར་ཐལ། དེ་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གུ་བ་ན། དེར་
 ཐལ། དེ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། སྔོན་སྐྱོད་དབང་
 ཤེས་ལ་སྔོན་པོར་སྐྱོད་པ་དེ་གཟུང་རྒྱུ་པའི་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འབྲས་
 རྒྱུ་གཞི་གཞི་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞི་གཞི་
 གི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཞི་བྱ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་ན་གཟུང་བའི་རྒྱུ་པའི་གཞི་
 བུ་ཡིན་ཞིང་། ཁྱིམ་པའི་སྐྱབས་ནས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་གཟུང་རྒྱུ་པའི་གཟུང་
 རྒྱུ་པའི་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་ཁས། དང་པོ་སྔོན་པོ་དེ་གཞི་
 དངོས་འགལ་ཡིན། དེར་ཐལ། སྔོན་པོར་སྔོ་འདོགས་པའི་གཞི་སྔོན་པོར་རྒྱུ་པ་
 དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་ཙམ་བར་འདོད་ན། དེ་སྔོན་སྐྱོད་དབང་ཤེས་ཀྱི་

གཟུང་རྣམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དང་པོ་དངོས།
 གཞན་ཡང་། སྡོན་པོར་སྡོམ་འདོགས་པའི་གཞིའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་མདོ་སྡེ་པས་
 ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་
 པའི་ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཆོད་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་
 པ་འཐད་ལྡན་ལས་བཤད་དོ། འདོད་ན། སེམས་ཅམ་པས་དེ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ།
 དེ་གཉིས་ཀས་སྡོན་པོར་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྡོན་
 སྤང་དབང་ཤེས་དེ་སྡོན་སྤང་དབང་ཤེས་ལ་སྡོན་པོར་སྤང་བ་ལ་རང་རིག་བདགས་པ་བ་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རང་གི་
 གཟུང་རྣམ་ལ་རང་རིག་བདགས་པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་། སྡོན་
 སྤང་དབང་ཤེས་ལ་སྡོན་པོར་སྤང་བ་དེ་དེའི་གཟུང་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས།
 འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཟུང་རྣམ་ལ་རང་རིག་བདགས་པ་བ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེ་ལ་རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། རང་གི་འཛིན་རྣམ་ལ་
 རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱུང་བ་གྲུབ་མཐའ་ལ་དངོས། སྡོན་སྤང་དབང་ཤེས་ལ་སྡོན་པོར་སྤང་བ་ལ་རང་རིག་
 བདགས་པ་བ་ཆོས་ཅན། མདོ་སྡེ་པས་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་
 པའི་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཆོད་དུ་གྱུར་པའི་
 འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་པས་རང་རིག་བདགས་
 པ་བ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ།
 འཛིན་རྣམ་ཆད་མ། རང་རིག་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་
 འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆོས་ཅན། བྱོད་མདོ་

སེམས་པ་ཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཅམ་པ་ཁོ་ནས་ཁས་སྒྲུངས་པར་བྱ་བའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་
 ལྷ་མོ་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་
 བོར་གྱུར་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་ལྷ་མོ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན།
 འདི་ནི་ཀུན་ལ་སྒྱུར་བར་བྱ། ཞེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་
 རེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རིག་པའི་སྟོན་འཛིན་གཞན་ལ་བྱ། སྟོ་
 འདོགས་གསར་དུ་གཙོད་ཀྱས་ཀྱི་འཛིན་ལྷ་མོ་ཆད་མ། རང་རིག་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་
 ཆད་འབྲས་ཀྱི་ལྷ་མོ་གཞན་དེ་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་
 པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་ལྷ་མོ་གཞན་ཡིན་ཞེས་གསུངས། རང་རིག་གི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན།
 མདོ་སེམས་པ་ཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཅམ་པ་ཁོ་ནས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འབྲས་
 རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆད་འབྲས་གཞན་གསུམ་གྱི་
 རང་ཆད་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁྱོད་བཙོན་ནི་འབྲས་
 བྱ་ཡིན། ཆད་འབྲས་ཀྱི་ལྷ་མོ་གཞན་དེ་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་
 གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་ལྷ་མོ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བོད་དུ་
 བཀག་ཅིན། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཞེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་ལྷ་མོ་
 གཞན་ལ་བྱ། གསར་དུ་མི་བསྟན་པའི་འཛིན་ལྷ་མོ་ཆད་མ། རང་རིག་ཆད་མ་འབྲས་བྱར་
 བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་ལྷ་མོ་གཞན་དེ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་
 གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་ལྷ་མོ་གཞན་འཐད་ལྷན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལའང་།
 དགག་པ་རྒྱས་པར་བོད་དུ་བཤད་པ་ལས་ཞེས་པར་བྱ་ཞིང་། སྟོན་གཞན་ཡང་།
 རི་བོད་རྩ་ཆོས་ཅན། གསར་དུ་མི་བསྟན་པའི་འཛིན་ལྷ་མོ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རིག་ཆད་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། ལྷ་མོ་དེས་ཀྱི་ཁྱེད་ཆད་འབྲས་ཀྱི་ལྷ་མོ་གཞན་
 བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་གཉིས་གསུངས་པ་ནི། དེས་ན་རང་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

བས་འཁུགས་ལ་འཕངས་པའི་རྣམ་རིག་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ངོས་
 བབྱང་བ་ཡིན་པར་གསལ་ལོ། །མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ །ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་
 པའི་གཟུགས་གཞལ་བུ། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་
 བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། །ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཏྲོགས་པའི་ཚད་
 མ་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འབྲས་ཏྲོག་གཉིས་པའི་བསྐྱེད་བྱའི་
 གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ཟེར་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་
 མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ། །ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་
 གྱུར་པའི་གཟུགས་ཏྲོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །བྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན།
 དེའི་ཡུལ་ཆོས་ཅན། །ཁྱོད་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་
 པར་ཐལ། དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཏྲག་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། །ཁོ་ན་རེ། དངོས་མེད་ཡིན་ན་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་
 པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་ཡུལ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཏྲག་པ་ཡིན་ན་དེ་མ་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ཙུ་བར་མ་བྱལ། གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། བཤད་བྱ་
 འཆད་བྱིད་སྒྱུར་བ་དང་། དོན་བསྐྱེད་ཏེ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ངོས་བབྱང་བ་དང་
 གཉིས།

བཤད་བྱ་འཆད་བྱེད་སྒྲུབ་བ།

དང་པོ་ལ། མདོ་དོན་རིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་དང་། མདོ་དོན་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་
 ནས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དོན་རིག་གང་ཡིན། ཞེས་པ་ནས། རང་རིག་
 འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བཤད། ཅིས་པའི་བར་གྱིས། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། །
 ཞེས་པའི་རྩ་འགྲེལ་གྱི་མདོ་དོན་རིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་འཆད། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་སྤྱོད་གྲུ་
 ན། ཞེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ཡང་མེད། ཅིས་པ་ནས། ཕྱི་རོལ་དོན་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་པའི་བར་གྱིས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེའི་ངོ་བོ་ལས་དོན་ངས། ཞེས་པའི་རྩ་
 འགྲེལ་རིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་འཆད། གཉིས་པ་མདོ་དོན་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་
 ལ། དམ་བཅའ་ངོས་འཛིན་གྱི་མདོ་དོན་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་དང་། སྒྲུབ་
 བྱེད་ངོས་འཛིན་གྱི་མདོ་དོན་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་
 ཕྱིར་གཅིག་ལ་རྩལ་གཉིས་ཡོད། ཅིས་པས། འདིར་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་བ་སྟེ།
 སྟེ། རང་སྒྲུབ་བ་དང་། ཡུལ་གྱི་སྒྲུབ་བའོ། ཅིས་པ་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད།
 འདིའི་ནམ་པ་ནི། སྤྱོད་བཞིན་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། ཅིས་པས། སྒྲུབ་བ་གཉིས་ལས་
 གང་རང་རིག་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུའི་ཞེས་པ་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད། གཉིས་པ་ནི།
 གང་ཆོ་ནམ་རིག་རྒྱ་ལི་ཡུལ། ཞེས་སོགས་གྱིས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་གྱི་མདོ་
 དོན་མདོར་བསྟན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད། གང་ཆོ་ཤེས་བྱ་ཞེས་སོགས་གྱིས་རྒྱས་བཤད་གྱི་
 སྒྲོ་ནས་འཆད། དེ་ཡང་གང་ཆོ་ཤེས་བྱ་དོན་དུ་ནི། ཞེས་སོགས་གྱིས། གང་གི་ཆོ་
 ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དོན་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་ཞེས་སོགས་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད།

གལ་ཏེ་འདི་དག་འདོད་རྣམས་དང་། ཞེས་སོགས་གྱིས། དེ་དང་ཟླ་སྤྱི་ལྷན་པའི་
རང་རིག་པ་འདོད་པ་ལས་མི་འདོད་པའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད། ཅེས་པ། ཆོག་དོན་གྱི་
སློང་ནས་འཆད།

ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ།

འོན། དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། ཅེས་སོགས་གྱིས། ཡང་ན་རང་རིག་
འབྲས་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཆོག་དོན་གྱི་སློང་ནས་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན།
གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་གྱི་རྣམ་གཅིག་ལ་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་གྱི་གཟུང་བྱ་
དང་། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་གཟུགས་འཛིན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཚུལ་གཉིས་གྱི་རྣམ་
གཞག་འཐད་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲུབ་ས་དེའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་
ཚུལ་གཉིས་དེ་གཟུང་རྣམ་རྒྱུད་པ་དང་། འཛིན་རྣམ་རྒྱུད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚུལ་
གཉིས་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་དེ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་
གྱུར་པའི་ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་རང་གི་སྒྲུང་བ་དེ་རང་རིག་ཅེས་པའི་མིང་གིས་
བཏགས་ནས་བཤད། གཟུགས་དེ་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་གྱི་དོན་རྣམ་ཡིན་པའི་ཆ་
ནས་ཡུལ་གྱི་སྒྲུང་བ་དེ། གཟུང་རྣམ་ཅེས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བཤད་པའི་
ཕྱིར། སྒྲུབ་ས་འདིའི་ཚུལ་གཉིས་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་གྱི་རྣམ་གཅིག་ལ་ཡུལ་
ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་པ་འབྲེལ་བ་དང་། རིག་ཆེན་གཉིས་ཀའི་
དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་དབང་སློང་ལས། ཡུལ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་དག་ཏུ་
བཤད་པར་གྱུར་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་དང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ཤེས་

པའི་རྣམ་གཅིག་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁོགས་པ་
 དེའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། འོན། ལྷན་སྒྲོལ་ས། ཚུལ་གཉིས་པོ་དེའི་ནང་ནས་
 གཟུགས་འཛིན་མིག་གིས་གཟུགས་འཛིན་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་། རང་གི་བདག་ཉིད་
 ཏུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་བྱེད་དུ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པས་གཤམ་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པའི་
 གཟུགས་དངོས་སྤྱོད་གས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་རིགས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། གྲོང་བ་
 ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།
 ཚུལ་གཉིས་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འདིའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནུམ་གཞག་
 མི་འཐད་པའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། གཟུང་པའི་ནུམ་པ་དང་འཛིན་པའི་ནུམ་པ་གཉིས་ནི་
 གཞལ་བྱ་དང་ཚད་མ་ཡིན་ལ། རང་གྲོང་བ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་
 པའི་ཕྱིར། འོན། ལྷན་སྒྲོལ་ས། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་ཚུལ་
 གཉིས་ཡོད། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཚུལ་གཉིས་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་
 གཉིས་ཡོད་ཅེས་བཟོད་དེ་ཇི་ལྟར་འབྲུལ་བ་བཞིན་དུ་ནུམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཤེས་
 པ་དེ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འདིའི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །མ་རིག་པས་
 བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་རྒྱུ་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲུང་
 རོར། ཕྱི་རོལ་དོན་ཏུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དངོས་སྤྱོད་གས་པའི་ཚུལ་དང་། ཤེས་པའི་
 བདག་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དངོས་སྤྱོད་གས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ། ཚུལ་
 གཉིས་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་གཉིས་ཡོད། ཅེས་བཟོད་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 དོན་ཡིན། རྒྱུ་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་སྒྲུང་རོར་དེ་འབྲེལ་ཚུལ་
 གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། སྒྲིར་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གཉིས་མེད་པ། ཤེས་པ་དེ་ཚུལ་གཉིས་པ་
 ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གསུངས་

པ་མི་འབྲད་དེ། དེ་ལྟར་ན་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ནམ་པ་མེད། ཅེས་པས། སྒྲོན་པོ་དང་
 སྒྲོན་འཛིན་དབང་མཛོན་ལ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གྱི་ཚུལ་གཉིས་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། ལྷ་ཀྱ་སྒྲོའི་འབྲེལ་བའི་དོན། འདི་ལྟར་བཤད་པར་
 བྱ་སྟེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་གྱི་རྩ་གཅིག་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་
 ཡོད་དེ། རྟོག་པ་འབྲུལ་བའི་སྒྲུང་ཚུལ་ལ་སྟེས་ནས་གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་
 མིག་ཤེས་གཉིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་འབྲེལ་བར།
 ཚུལ་གཉིས་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དང་། གཞུང་ཅ་བར། ཇི་ལྟར་
 འབྲུལ་པས་མཐོང་གུར་བ། དེ་ལྟར་འདི་ནམ་བཞག་བྱས་པ། དེ་ཆོ་གཟུང་དང་
 འཛིན་པ་ཡི། །མཚན་ཉིད་ལ་ནི་བཅད་བྱ་མིན། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་ཡང་།
 གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་གཉིས་དོན་དམ་པར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚུལ་
 གཉིས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པ་འབྲེལ་བ་བྱི་མ་དེ་དང་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གཉིས་མེད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །གཞུང་དུ། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ནམ་པ་
 མེད། །སྒྲུ་སོགས་ཤེས་པའི་ཐ་དད་བཞིན། ཞེས་དང་། གཟུང་བ་འཛིན་པ་རིག་པ་
 དག །ཡོད་པ་མིན་ཡང་གཞལ་བྱ་དང་། །འཇལ་བྱེད་འབྲས་བུར་གནས་པ་
 འདི། ཇི་ལྟར་རྩེས་སུ་སྒྲུང་བཞིན་བྱས། ཞེས་སོགས་གྱི་དགོངས་པ་མཐར་བུགས་
 ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་གང་གི་ལུགས་ཡིན་པ། སྟོག་གང་གི་ཆད་
 འབྲས་གཏོ་བོར་བསྟན་པ། ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གང་གཏོ་བོར་བསྟན་པ། ཆད་
 འབྲས་གྱི་ནམ་གཞག་ངོས་བཟུང་བ་དང་བཞི།

གྲུབ་མཐའ་གང་གི་ལུགས།

དང་པོ་ནི། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་འདིར། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་བཀག་ནས། སེམས་ཅམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 བསྟན་བྱའི་གཏོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་དབང་སློལ་ས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ཉིད་ཡུལ་དུ་སྤངས་བ་སྐྱེ་བ་ན་བཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཐད་དཔར་ངེས་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་
 རོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ན། རོན་རྟོགས་པའི་ངོ་བོའི་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། གང་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་འཛོག་པར་འགྱུར་ཞེས་
 དགོངས་ནས་བསྟན་བཅོས་མཛད་པས་མདོ་སྡེ་པ་ལ་རོན་རིག་གང་ཡིན་ཞེས་བྱི་བ་
 བརྟམས་སོ། །ཞེས་དང་། རོན་རིག་པར་ནི་གྱུར་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་ལྷ་དབང་
 སློལ་ས། རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་བཤད་དོ། །
 ཞེས་དང་། འཐད་ལྡན་ལས། །དེ་ཉིད་བསྟོག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྲོ་
 བ་ལ་ཡང་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་ཚུལ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྒྲོ་གང་གི་ཚད་འབྲས་གཙོ་བོ་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ནི། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་འདིར། རང་རིག་དང་གཞན་རིག་གཉིས་ཀྱི་ནང་
ནས་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། དེའི་ནང་ནས་དབང་མངོན་གྱི་
ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་འདིར་ཤེས་
པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་
ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོ་
གཞན་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་འཐད་ལྡན་ལས། འདིར་ཡང་ཚད་མའི་འབྲས་
བྱ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། གང་གི་ཆོ་བྱི་དོན་མེད་པ་དེའི་ཆོ་ཤེས་པ་ལས་
གཞན་རིག་པའི་རིག་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། བདག་ཉིད་ཁོ་ན་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་།
དེ་རིག་པའི་རིག་པ་ནི་འབྲས་བྱར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ལྷ་དབང་སྒྲོ་ལས་ཀྱང་།
གང་གི་ཆོ་འདི་ལྷར་བྱི་རོལ་གྱི་དོན། མི་འཐད་པ་དེའི་ཆོ་གཞན་འགའ་ཞིག་བྱི་རོལ་ལ་
གནས་པའི་དོན་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་པ་ཉིད་ལྷག་མར་གྱུར་པ་དེ་ལྷར་ན།
རང་རིག་དེ་ཉིད་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གང་གཙོ་བོ་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་ནི། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་འདིར། ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་
 འབྲས་བྱ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་
 དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བྱར་རིགས་པ་དེ་དམ་བཅའ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་
 སྟོན་མ་འཆད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་རྩ་བར། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱ་ལྟེ། །
 ཞེས་དང་། བསྟན་བཅས་འདིར་མདོ་དོན་རིགས་པའི་སྟོན་མ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ།
 དེས་ན་གཞན་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། །རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་འདོད། ཞེས་དང་།
 མདོ་དོན་ཚིག་དོན་གྱི་སྟོན་མ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། ཟུང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བྱ་ཡིན།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ངོས་བབྱུང་བ།

བཞི་པ་ནི། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་
 རས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་
 འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་
 བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཚུད་སྒྲིང་།

གསུམ་པ་ཚུད་པ་སྒྲིང་བ་ལ། ཁ་ཅིག །ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་
གཞལ་བུ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། དེ་
དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཚེས་ཅན།
སེམས་ཅམ་པའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚད་མ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པར་ཐལ།
འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱུ་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། ལྷ་དབང་སྒོ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཡུལ་དུ་
སྤང་བ་སྒྲིབ་ན། ཞེས་དང་། འཐད་ལྷན་ལས། དེ་ཉིད་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར་དང་།
རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱུ་བ་ལ་ཡང་ཚད་མ་དང་འབྲས་བྱ་ཚུལ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་
ཕྱིར། སྤྱི་བ་རྩམས་སོ་ཞེས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱུ་བའི་ལྷགས་
བསྐྱུ་བར་བཞེད་པས་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། སྒོ་བ་དཔོན་སང་གི་བཟང་པོས་དེ་འདྲའི་ཚད་མ་འབྲས་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་འཐད་ལྷན་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེས་གཟུགས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་
ཡང་ཁས་ལེན། གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡང་ཁས་ལེན་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་རྩ་བར་མ་བྱ་བ་སྟེ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པས་སེམས་ཅམ་པའི་ཚད་
མ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་ཀྱི་བསྐྱུ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྒྲོན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱུ་བྱའི་གཙོ་བོར་
གྱུར་པའི་ཚད་མ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན། སེམས་ཅམ་པའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་

ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འབྲས་རྟོགས་གཉིས་པས་སེམས་
 ཅུམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་ཏུ་གྱུར་
 པའི་གཞུགས་གཞལ་བྱ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་
 ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་དེ་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅུམ་
 པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་འབྲས་རྟོག་
 གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་
 ལུན་ཡིན་ན། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཅུམ་པ་ཁོ་ནས་ཁས་སྤངས་པར་
 བྱ་བའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་དགོས་བྱས་པ་ལ་ཁ་ཅིག། ཤེས་པའི་བདག་
 ཉིད་ཏུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་གཞལ་བྱ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་
 བའི་རིག་པ་ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་
 ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། མདོ་སེམས་
 གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཁྱོད་ཁས་ལེན་པའི་མདོ་སྟེ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་བྱུང་། རྟགས་
 གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལུན་
 དུ་ཁས་ལེན་པའི་མདོ་སྟེ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་
 ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་མདོ་སྟེ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པའི་
 གཞུགས་མེད་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་སེམས་ཅུམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་ཆོས་ཅན། ཚད་མས་མ་དམིགས་
 པར་ཐལ། མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་
 འགྲུར་ཡང་དག་ཏུ་མོང་བའི་སེམས་ཅུམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་

ཐལ་འགྱུར་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་བྱུང་མཐའ་སྐྱབ་པའི་
 གང་ཟག་ཡོད། དེ་འདྲའི་ཕྱི་རོལ་པ་ཡང་མེད། བྱེད་ག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ཡང་མེད། མདོ་
 ལྷེ་པ་ཡང་མེད། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་འདིར་མ་
 བྱུང་། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་
 དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བར་པ་གསུམ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་
 ཏུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་ཚད་མས་དམིགས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དེ་གསུམ་གང་རུང་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུགས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་གྱུབ་པའི་དེ་གསུམ་གང་རུང་མེད་
 པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དེ་གསུམ་གང་རུང་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཕྱི་མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་
 ཏུ་སོང་བའི་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྐྱབ་པ་ཡང་མེད། དེ་དེར་སོང་བའི་
 ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ།
 དེ་དེར་སོང་བའི་མདོ་སྟེ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ།
 དེ་དེར་སོང་བའི་མེམས་ཅམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཡང་ཁོ་ནར། ཤེས་
 པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གཞལ་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆད་
 འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སེམས་ཅམ་པའི་ཐུན་སོང་མ་ཡིན་པའི་ཆད་
 འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཁས་ལེན་པའི་མདོ་སྟེ་པ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་བདེན་
 གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་མདོ་སྟེ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པའི་
 གཞུགས་ཁས་ལེན་པའི་མདོ་སྟེ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཟིན། གཞན་ཡང་།
 ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་མདོ་སྟེ་པ་
 ཡོད་པར་ཐལ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་

པའི་མདོ་ལྷེ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་བདེན་པར་
 གྲུབ་མ་གྲུབ་ཚུངས་པའི་ཆོ་དངོས་འགལ་ཁས་ལེན་པའི་མདོ་ལྷེ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 ཟེར་ན། འདི་རྣམས་ཀྱི་ཡན་རྣམས་བདེན་ཆུན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལས་རྟོགས་པར་
 བྱུང་། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཞན་རིག་གི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད།
 དེས་ན་གཞན་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཞུང་གི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
 ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གཞུང་དེས་ཁྱོད་བསྟན་བྱའི་གཙོ་
 བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་སོང་། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་གཞན་རིག་གི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། འདོད་ན།
 དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་དུ་གྱུར་པའི་རྗེས་དཔག་གི་ཆད་འབྲས་
 ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་རྩ་བར་མ་བྲལ། ཡང་ཁོ་ན་རེ།
 འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་ཡིན་ན། གཞན་རིག་གི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པས་མ་
 བྲལ་པར་ཐལ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆད་
 འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ལ་གཞན་རིག་དང་རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་རང་འགྲུལ་ལས། གང་གི་ཆོ་
 ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དོན་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་དེ་དང་རྗེས་མཐུན་པའི་རང་རིག་པ་འདོད་
 པའམ། མི་འདོད་པའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད། ཅིས་དང་། དེའི་དོན་འཆད་པའི་ཆོ་
 ལྷ་དབང་སློལ་ས། གང་གི་ཆོ་ཤེས་པ་དོན་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་ཞེས་དང་། གང་གི་ཆོ་
 ཡུལ་དོན་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་ཞེས་སོ་སོར་སློལ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
 ཡང་། འགྲུལ་བཤད་རྒྱལ་དབང་སློལ་ས། ཕྱི་རོལ་དང་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཕྱོགས་དག་

ལ། ཞེས་དང་། གང་གི་ཆོ་ཤེས་པ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་སྟོས་པ་དེའི་ཆོ། རང་
 རིག་པ་དང་རྗེས་མཐུན་པའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་དེ། ཞེས་པས་རང་རིག་འབྲས་བྱ་
 ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་རྟུ་མ་ཟད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གང་གི་ཆོ་ཡུལ་ཡང་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ།
 ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ལ་མ་ཁས་པ་ཁ་ཅིག །གང་གི་ཆོ་ཤེས་པ་དོན་ཡིན་པ་
 དེའི་ཆོ་ཞེས་པས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆོ་ཤེས་
 པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བྱར་རིགས་ཞེས་
 བསྟན། ཡུལ་དོན་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་ཞེས་པས། སྟོན་པོ་བྱི་རོལ་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་ངོར་བྱི་
 རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆོ་ན་རྟོག་ངོར་བྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་
 པའི་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བྱར་རིགས་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་
 གསུངས། འདི་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྟོན་པོ་བྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་
 པའི་རྟོག་ངོར་བྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་
 གསར་དུ་མི་བསྟུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བྱར་
 བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་
 བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཆོ་ཤེས་པ་
 ཡུལ་དང་བཅས་པ་དོན་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ། ཞེས་པའི་དོན་འཆད་རྒྱལ་དེ་འཐད་པའི་བྱིར།
 འདོད་ན། སྟོན་པོ་བྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་ངོར་བྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དེ་
 འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་བྱ་
 གསུམ་གྱི་ནང་ཆན་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་
 ན། དེ་མདོ་སྟེ་པས་ཁས་མི་ལོན་པར་ཐལ། དེ་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་
 བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་བྱ་གསུམ་གྱི་ནང་ཆན་དུ་གྱུར་པའི་
 གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། འཐད་ལྡན་ལས། དེ་བྱིར་དེ་ལྡན་རྣམ་པར་

ཤེས་པར་སྒྲིབ་ལ་བཟུང་བའི་ནམ་པ་དོན་དུ་ཞེན་པར་བྱས་པ་དེ་ནི་གཞལ་བྱ། འཛིན་
 པའི་ནམ་པ་ཚད་མའོ། །བཟུང་བའི་ནམ་པ་རང་རིག་པ། རང་གི་རང་བཞིན་རིག་
 པའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཡིན། བཟུང་བར་རིག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པའི་ཆོ། ནམ་ངེས་དར་ཤིག་ལས། འབྲས་ཏྟག་གཉིས་པའི་
 གཞལ་བྱ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་སྤྱར་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ཞེས་ཡང་སྒྲིལ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་
 གཤམ། འབྲས་ཏྟག་གཉིས་པའི་གཞུང་གིས་སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་ཏྟག་ངོར་ཕྱི་
 རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་ནམ་གཞལ་གཅིག་
 བསྒྲན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྒྲན་པའི་ཕྱིར། ཏྟགས་ཁས། འོ་ན། གང་གི་ཆོ་
 ཞེས་སོགས་མདོ་རང་འབྲེལ་གྱི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ནི་གོང་དུ་ཤེས་པའི་
 བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་དངོས་སུ་ཏྟགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་རིགས་ཞེས་
 བཤད་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། འདི་ལྟར་ན། སྔོན་འཛིན་དབང་མཛོན་གྱིས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་
 གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་གོ་སྒྲམ་དུ་ཞེན་པ་སྒྲིབ་དང་འགལ་ཞེ་ན། དེའི་ལན། མདོ་
 རང་འབྲེལ་དུ། གང་གི་ཆོ་ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་དོན། ནམ་འབྲེལ་དུ། གང་
 གི་ཆོ་ཤེས་བྱ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། ཚུད་པ་དེའི་སྒྲིན་མེད་དེ། ཚུར་མཐོང་གི་
 སྒྲིབ་ཀྱི་སྔོན་འཛིན་དབང་མཛོན་ལ་སྔོན་པོ་འདོད་མི་འདོད་སོགས་སུ་སྤང་བའི་གཞུང་
 ནམ་རང་རིག་གིས་སྤྱང་བའི་དབང་གིས་ཇེས་ཀྱི་ཏྟག་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱིས་སྔོན་འཛིན་
 དབང་མཛོན་གྱིས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་སྒྲམ་དུ་ཞེན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོགས་སྤོང་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་གྱི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་
 ཚད་འབྲས་སྔོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གང་ཆོ་ནམ་རིག་གྱུ་ཡི་
 ཡུལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་འབྲས་ཏྟག་གཉིས་པའི་གཞུང་ཡིན་པར་གཤམ།

དེ་འབྲས་ཏྲུག་། དེ་ཅི་འབྲས་ཏྲུག་། དེ་ཅི་འབྲས་ཏྲུག་། ཞེས་སོགས་ཏྲུག་འབྲས་ཏྲུག་།
 གྱི་དོན་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲུག་པ་ལས། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་
 འབྲས་ཏྲུག་དང་པོའི་དོན་བསྟུ་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིའི་
 སྐབས་ཀྱི་ལྷ་དབང་སློལ་ལས། དེས་ནི་དོན་དང་འབྲས་བྱ་ཚད་མ་ཡིན་ཞིང་། དོན་སྤྱོད་
 བ་ནི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན། དོན་ཡོད་པ་ལ་འབྲས་བྱའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་
 པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། དེའི་འབྲས་པའདད་ལྷ་སྤྱོད་ལས། ཕྱི་རོལ་དོན་
 ཡོད་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་བྱ་ནད་གི་
 ཡིན་པར་སྟེ། བའི་འབྲས་བྱའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གཉིས་པ་ཞེས་བསྟན་ཏེ།
 གང་གི་ཆོ། གང་ཆོ་བྱུང་པ་དེ་ཡི་དངོས། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་འདིས།
 བྱེད་དང་བཅས་པར་རྟོགས་ཉིད་ཕྱིར། ཚད་མའི་འབྲས་བྱ་ཉིད་འབྱུང་བ། ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བདུས་པའི་མཛོད་སྤྱོད་ལེན་པའི་ལྷ་སྤྱོད་པའི་འབྲས་
 བྱར་མཛོད་པར་བཞེད་པ་དེ་བཤད་པ་ཡིན་པར་ལྟ་བར་བྱའི། རང་རིག་པ་ནི་འབྲས་བྱ་
 མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདིའི་དོན་ལ་མཁས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པས་ཚད་འབྲས་ཆེན་མོར་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། འབྲས་པའདད་ཀྱི་དགོངས་པ།
 གང་ཆོ་རྣམ་རིག་རྒྱ་ཡི་ཡུལ། ཞེས་པ་འབྲས་ཏྲུག་དང་པོའི་དོན་བསྟུ་འཆད་བྱེད་ཡིན་
 ཀྱང་། དེ་ལྷ་དབང་སློའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་དབང་སློའི་འབྲས་པའི་དཔེ་པལ་
 ཆེ་བ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་ལ། ཞེས་སྟུར་བཤད་
 པ་ལྟར་འབྱུང་། དཔེ་ཁ་ཅིག་ཏུ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་
 པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་ལ་ཞེས་འབྱུང་བ་
 དག་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འབྲས་ཏྲུག་གཉིས་པའི་ཚད་འབྲས་ལ་རང་རིག་

གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱི་མ་
 གཞུང་འདི་ནས་འཆད་པ་ལྷ་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་
 ཀུན་མཁྱེན་སྒྲོ་བློས་རིན་ཆེན་མེད་གཏི་གསུང་སྒྲོས་ལས། ལྷ་དབང་
 སྒྲོའི་འབྲེལ་པ་དག་པ་གཅིག་མ་མཐོང་བར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་ལ་ཞེས་པ་
 མ་དག་པ་གང་ཞིག ། ལྷ་སྒྲོར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་ལ་ཞེས་བྲངས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ལྷ་དབང་སྒྲོའི་འབྲེལ་པ་དག་པ་མཐོང་བའི་གང་ཟག་ཅིག་མེད་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། གཞུང་འདི་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་དྲི་ཚིག་
 ཚིག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན། འཆད་ཚུལ་ནི་མྱོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་
 ཡིན། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་
 པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་རིགས་ཞེས་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པའི་དོན་རིག་འབྲས་བུར་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཚུད་པ་དེ།
 གང་ཆེ་རྣམ་རིག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དེའི་ལན། གང་ཆེ་ཤེས་བྱ། ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་འཆད། དེས་ན། གང་ཆེ་རྣམ་རིག་ཅེས་པ་འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་ཚད་
 འབྲས་འཆད་བྱེད་ཡིན་པས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་
 བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་དག་ཅེས་གསུངས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་ཞེས་པའི་
 དོན་ནི། མྱོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་དེ་ལ་སྒྲོས་པའི་ཚད་
 འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ཡང་གང་ཆེ་རྣམ་རིག་
 ཅེས་སོགས། ཚིག་རྒྱུད་གསུམ་གྱིས་འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་གཞུགས་བྱེད་པ་བཟུང་།
 དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཞེས་པས་ཚད་མ་བསྟན། མྱོང་བ་ཡིན་ཞེས་པས་འབྲས་བུ་དངོས་བཟུང་།
 ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་ཀྱེས་འབྲང་དག་ན་རེ། ། གང་ཆེ་རྣམ་
 རིག་རྒྱུ་ཡི་ཡུལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་

ཆོས་ཅན། བྱོད་འབྲས་རྫོག་གཉིས་པ་འི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་
 རྫོག་དང་པོའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་འབྲས་རྫོག་དང་པོའི་
 ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་འབྲས་རྫོག་གཉིས་པ་འི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མྱོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཞེས་
 པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཆོས་གཅིག་དེ་ཆོས་གཉིས་ལ་ལྟོས་
 རྣམ་ཆོས་གཉིས་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་རྫོག་དང་པོ་དེ་འབྲས་རྫོག་གཉིས་པ་ལ་ལྟོས་
 རྣམ། འབྲས་རྫོག་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། གང་
 ཆེ་རྣམ་རིག་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་འབྲས་རྫོག་དེ་འབྲས་རྫོག་དང་པོ་
 གང་ཞིག །དེ་མྱོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བྱ་ཡིན། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་
 འབྲས་རྫོག་གཉིས་པ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་རྫོག་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 རྣམས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ། །དེས་ན་འབྲེལ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲོ་བློས་
 རིན་ཆེན་སང་གའི་གསུང་སྒྲོས་སུ་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟལ། རྣམ་
 འབྲེལ་འི་ཀའི་ལུགས་ལ་འབྲེལ་བཤད་ཀྱི་ལུགས་དེ་རང་ལུགས་ལ་མི་བཞེད་པར་
 འདུག །

གང་ཆེ་རྣམ་རིག་ ཁྱེད་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ འབྲེལ་བའི་དོན་ལའད་པ།

འོན་ཀྱང་རང་གི་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ གང་ཆེ་རྣམ་རིག་རྒྱ་ཡི་ཡུལ། ཁྱེད་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་
འདི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་པ་གང་ལ་སྒྲིབ། ལྷ་དབང་སྒྲིབ་འབྲེལ་བའི་དོན་གང་ཞེ་ན། འདི་
ལ་ས་བཅད་ཆེན་མོའི་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་མོ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། ས་བཅད་ཆེན་མོར་གཞུང་འདིས་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་བསྒྲན་པར་བཤད། གཉིས་པ་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་
སྒྲིབ་པ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། ཁྱེད་མོ་ལྷ་མོ་ཆད་ཀྱིས་འབྲས་ཉིད་གཉིས་པའི་ཆད་
འབྲས་དངོས་བཤད་ནས། གང་ཆེ་རྣམ་རིག་ ཁྱེད་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་
ཀྱིས་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པའི་སྒྲོན་མ་འབྲས་ཉིད་གཉིས་པའི་འཕྲོས་དོན་འཆད་པ་ཡིན་
ཏི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ཇི་ལྟར་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེ་
ན། སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་དབང་སྒྲིབ། འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འབྲས་ཉིད་གཉིས་པའི་དངོས་
གཞི་རྒྱུ་ནས་འཆད་འགྱུར་གྱི་ཆོག་ས་བཅད་གསུམ་དེའི་འཕྲོས་དོན་དུ་འཆད་
དོ། ཁྱེད་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་
བཞེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ དེ་ནི་དོན་
དང་འདྲ་བ་ཆད་མ་ཡིན་ཞིང་། དོན་སྒྲིབ་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན། ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་
ཉིད་པ་གཉིས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ཁྱེད་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ གཞུང་
འདིས་དོན་རིག་གི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་བསྒྲན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། མོང་།

དེར་ཐལ། གཞུང་འདིས། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་
 ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཁས་ཟེར་ན། འབྲེལ་པ་འདིའི་དོན་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དང་མཐུན་པར་འཆད་
 དགོས་པ་བྱུང་ན། ཁོ་བོ་འབའ་ཞིག་གི་སྒྲིད་ཡུལ་ཡིན་པས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་
 དོན་ནི། དོན་དང་འབྲས་བུ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་
 དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། དོན་སྤྱོད་བ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་
 པའི་གཞུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་འབྲས་རྟོག་དང་པོ་སྤར་
 བཤད་ཟིན་པ་འདི་ལྟར་ན། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་པ།
 ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་གཞལ་བུ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་
 གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་
 བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ། སྤྱོད་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། ཞེས་
 མོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད། གང་ཆེ་རྣམ་རིག་རྒྱ་ཡི་ཡུལ། ཞེས་པས་བཤད་པ་དེ།
 འཐད་ལྡན་དུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྒྱའི་དགོངས་
 པ་ལེགས་པར་བཤད་པའོ། མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་གི་གང་ཆེ་རྣམ་རིག་ཅེས་པས་
 ཕྱི་དོན་གཞལ་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པར་ཐལ། འདིས་ཕྱི་
 རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདིས་བབྱང་འཛིན་རྒྱས་གཞན་ཡོད་པར་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུང་འདིས་རྩུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུགས་འཛིན་
 དབང་མངོན་གྱི་རྒྱ་ཡང་ཡིན། དེའི་ཡུལ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཆེ་རྣམ་རིག་རྒྱ་ཡི་ཡུལ། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེན་མ་བྱབ་སྟེ།
 དེའི་དོན་འཆད་རྩུལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་འདིའི་ཆོག་དོན་འཆད་པའི་སྐབས་
 ན་གསལ་ལོ། དེས་ན་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དག་གི་གང་ཆེ་རྣམ་རིག་ཅེས་པའི་ཤོ་ལོ་ག་

འདིས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཚིག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད། །གཞུང་འདིས་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་ནུམ་གཞལ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད། ཅེས་གསུངས། གཞུང་འདི་ཚེས་ཅན། འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་གཞུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་འབྲས་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་གཞུང་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱིས་འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་ནུམ་གཞལ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་མདོ་འདིའི་ཚིག་དོན་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་གཞུང་གིས་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་ནུམ་གཞལ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་བྱས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་གཞལ་བྱ། དེའི་ནུམ་པ་ཤར་ནས། དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་ནུམ་གཞལ་དེ་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་ནུམ་གཞལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་གཞལ་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་ནུམ་གཞལ་དེ་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་ནུམ་གཞལ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་གཞུང་གིས་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་ནུམ་གཞལ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་གཞལ་བྱ། རང་གི་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྟོན་དུ་གྱུར་པའི་བརྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་ཀྱི་ནུམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རྟོག་བྲལ་གྱི་རིག་པ་ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་མ་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་དེ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་

དངོས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱུང་གཅིག་པོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་
 གསལ་དུ་མི་བསྐྱེད་པའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱེད་
 བྱུང་གཅིག་པོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞུགས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱུང་གཅིག་པོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་
 གཞུགས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བྱུང་སྟེ།
 འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱུང་གཅིག་པོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞུགས་
 གསུམ་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ན། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་
 བསྐྱེད་བྱུང་གཅིག་པོར་གྱུར་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། འདིར་མ་བྱུང་།
 མ་བྱུང་ན། དེར་ཐལ། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་འཐད་ལྡན་ལས། ཡང་ཕྱིར་ལ་གྱི་
 དོན་གྱི་ཚུལ་ལ་འབྲས་བྱའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ཟེར་ན་མ་བྱུང་གོ། །ཁ་ཅིག་ །གཞུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་བྱའི་བྱའི་ཤེས་
 དེས་གཞུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་གཅིག་ལ་གཞུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་བྱ་
 ཡིན་པ་དང་། གཞུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་གཞུགས་འཛིན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཚུལ་གཉིས་
 ཡོད་པར་བྱན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། ཅེས་པའི་
 ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་གཞུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་གཅིག་ལ་གཞུགས་གཞུགས་འཛིན་
 མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་བྱ་ཡིན་པ་དང་། གཞུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་གཞུགས་འཛིན་བྱེད་
 ཡིན་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། བྱུང་སྟེ།
 དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། །གང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མྱོང་བ་དང་། །བྱུང་པས་
 འདིའི་རྣམ་གཉིས་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞུགས་འཛིན་
 མིག་ཤེས་བྱའི་བྱའི་ཤེས་དེས་གཞུགས་གཞུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་ཡིན་པར་

དེ་ལྟར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་གཞུགས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་
 རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞུགས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་
 སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ།
 དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་རྩལ་གཉིས་ཡོད། ཁྱིམ་པས་གཞུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་
 གཅིག་ལ་སྤར་བཤད་པའི་རྩལ་གཉིས་བསྟན། གང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྤྱོད་བ་དང་། །
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་གཅིག་ལ་སྤར་བཤད་པའི་རྩལ་
 གཉིས་ཡོད་པར། རང་རིག་གིས་སྤྱོད་ཞིང་དེ་ལྟར་ཤེས་ཀྱི་དཔྱད་པར་མ་བསྟན་ཀྱང་།
 སྤར་བཤད་པའི་རྩལ་གཉིས་ཡོད་པར་རང་རིག་གིས་སྤྱོད་ཞིང་དེ་ལྟར་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་བྱེད། གཞུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་གཞུགས་འཛིན་
 བྱེད་ཡིན་པ་གཞུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་གིས་རྟོགས།
 གཞུགས་གཞུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་བྱ་ཡིན་པ་གཞུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་དཔྱད་
 པའི་དཔྱད་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི། དེས་ན་གཞན་རིག་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ལ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་དངོས་སུ་
 རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བུར་རིགས་ཏེ། དེ་རིགས་པའམ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་
 གཞུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བུར་རིགས་པ་གང་རུང་གང་ཞིག་ ཕྱི་
 རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར་
 གཅིག་ལ་རྩལ་གཉིས་ཡོད། ཁྱིམ་པ་ལ། གཞུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་གཅིག་
 ལ་གཞུགས་གཞུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་བྱ་ཡིན་པ་དང་། གཞུགས་འཛིན་
 མིག་ཤེས་གཞུགས་འཛིན་བྱེད་ཡིན་པའི་རྩལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཆད་
 མས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྤྱོད་བ་དང་། ཞེས་པ་གཉིས་ལ་གཞུགས་
 འཛིན་མིག་ཤེས་གཞུགས་འཛིན་བྱེད་ཡིན་པ་དང་། གཞུགས་གཞུགས་འཛིན་མིག་

ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་རྩལ་གཉིས་ཡོད་དེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་གཟུགས་
 འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་
 གིས་སྤྱོད་ཞིང་། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པ་གཟུགས་
 འཛིན་མིག་ཤེས་བླན་པའི་བླན་ཤེས་ཀྱིས་བླན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་
 ཡིན། ཞེས་པ་ལ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
 ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་དེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གཞལ་
 བྱ། དེའི་རྣམ་པ་ཤེས་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྟུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་
 རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འབྲས་རྟོག་གཉིས་
 པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཞུང་འདིའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་གཟུགས་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཞལ་བྱ། ཁྱོད་
 ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། ཁྱོད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་འབྲས་བུར་
 བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་དེ། ཁྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།
 གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་
 འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
 ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱོད་པ་དེ་གཞུང་དེའི་དོན་སྤྱོད་རྣམ་དག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་
 སེམས་ཅོམ་པ་ཁོ་ནས་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་བའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་
 རྟོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཞལ་བྱ། ཁྱོད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་འཛིན་
 རྣམ་ཚད་མ། ཁྱོད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་འཐད་དེ། ཁྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྩེ་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་

གཟུགས་འཛིན་ཡིན་མཛོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཞུང་གི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོད་འབྲས་
 ཀྱི་ལྷ་མོ་གཞུང་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། འདོད་
 ན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཉམས་སུ་ཁྱོད་པའི་རང་རིག་གིས་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། བཀའ་གཟིན། གཞན་ཡང་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་
 གཞི་བོར་གྱུར་པའི་རང་རིག་གི་ཆོད་འབྲས་ཀྱི་ལྷ་མོ་གཞུང་འཐད་ལྷན་གཅིག་ཡོད་པར་
 ཐལ། སྦྱར་བ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བཀའ་གཟིན། ཁོ་ན་རེ། ཤེས་པ་
 ཡིན་ན་རང་ཉིད་གཞུང་གི། རང་ཉིད་ཉམས་སུ་ཁྱོད་པའི་འཛིན་ལྷ་མོ་ཆོད་མ། རང་
 ཉིད་ཉམས་སུ་ཁྱོད་པའི་རང་རིག་འབྲས་བྱུར་བྱས་པའི་ཆོད་འབྲས་ཀྱི་ལྷ་མོ་གཞུང་
 པས་བྱུང་པར་ཐལ། དེ་འབྲའི་ཆོད་འབྲས་ཀྱི་ལྷ་མོ་གཞུང་ཤེས་པ་ཀུན་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནི་ཀུན་ལ་འདུག་པར་བྱ། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 བྱུང་ཞེ། གཟུང་ལྷ་མོ་གཞུང་གི། འཛིན་ལྷ་མོ་ཆོད་མ་རང་རིག་འབྲས་བྱུར་བྱས་པའི་
 ཆོད་འབྲས་ཀྱི་ལྷ་མོ་གཞུང་མདོ་སྟེང་སྦྱར་བྱས་པས་ལོན་པ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁོ་ན་རེ་ཆོས་ཅན་དང་བསལ་བ་འབྲས་པའ། ལྷ་མོ་ལ་ཁྱོད་ཆོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
 ན། ཁྱོད་པའི་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བྱུང་ཡིན། ཞེས་པའི་ཁྱོད་པ་རང་རིག་ལ་བྱེད་རིགས་པར་
 ཐལ། སྦྱར་བ་དེ་གཞུང་དེའི་དོན་སྦྱར་ལྷ་མོ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བཀའ་
 ཟིན། ཁྱོད་འཕེན་གྱི་ཁྱོད་ཀྱི་རྟོག་དཔག་ཆོད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཞུང་གི་ཞེས་
 སོགས་ཆོད་འབྲས་ཀྱི་ལྷ་མོ་གཞུང་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ཁྱོད་ཉམས་སུ་ཁྱོད་པའི་རང་རིག་དེས་ཁྱོད་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་འཕེན་དེས་ཁྱོད་ཀྱི་རྟོག་དཔག་ཆོད་མ་རྟོགས་
 པར་ཐལ་ལོ། ཁྱོད་འཕེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རྟོག་དཔག་ཆོད་མ་རྟོགས་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱོད་འཕེན་གྱི་ཁྱོད་ཀྱི་རྟོག་དཔག་ཆོད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་

བྱུང་ལྟེ། རྒྱུད་འཕེན་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་ཀྱིས་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་
 པར་ཐལ། རྒྱུད་ཀྱིས་རྒྱུད་འཕེན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུད་ཀྱིས་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར་ན། རྒྱུད་འཕེན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་འཕེན་དེས་རྒྱུད་ཚད་མ་
 ཡིན་པ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་རྒྱུད་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས། གཞན་ཡང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲ་བའི་ཐལ་འགྱུར་
 བའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མདོན་སྲུང་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་གཞལ་བྱ་
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བའི་རང་རིག་གིས་རྟོགས་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་བ་དེས་ཁོ་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་
 དབང་པོའི་མདོན་སྲུང་ཚད་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། བཀག་ཟེན།

འབྲས་རྟོག་གསུམ་པ།

གཞན་ལྷགས་དགག་པ།

ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྒོར་
 གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག འབྲས་རྟོག་གསུམ་པ་འདི་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་དང་དབྱ་མ་
 པའི་ལྷགས་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་རང་རིག་བདེན་བྱུང་ཏེ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདི་མདོ་སྒྲ་
 པའི་ལྷགས་མ་ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་དུ་མའི་བདག་སྒྲོན་ཕྱིར། ཞེས་གཟུགས་འཛིན་
 འགྲུལ་ཤེས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མེས་ཚམ་པའི་ལྷགས་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་དོན་

ནི་ཡོད་ནའང་། ཞེས་པས་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གྲུབ་མཐའ་
 གྲྭ་བ་བཞི་པོ་གང་གི་ཡང་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་གྲང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དངོས་སྟོབས་
 ཀྱིས་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་བམི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱུས་པ་ལ་བཞི་
 པ་དང་། ལྷ་པ་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་མིན། ཞེས་སངས་རྒྱུས་པའི་གྲུབ་མཐའ་གྲྭ་
 བའི་གང་ཟག་ལ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག འབྲས་ཏྲོག་
 གསུམ་པ་འདི་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། མ་ཡིན་དུ་མའི་བདག་སྟོན་ཕྱིར། ཞེས་
 པ་ནི་བྱེ་བྲག་གྲྭ་བས་ཤེས་པ་རང་ལུལ་རྣམ་མཉམ་གྲུག་པ་དུ་འཛིན་པར་འདོད་པ་འགོག་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། བྱེ་བྲག་དུ་གྲྭ་བ་གཞུང་འདིའི་རྟོགས་སྡེ་མ་གྲྭ་བ་པོ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུང་འདིའི་རྟོགས་སྡེ་གྲྭ་བ་པོའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་གཞུང་རྣམ་
 ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་དབང་སྟོ་ལས།
 གཅིག་ལ་སྟོ་རྣམ་པ་དུ་མ་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་དོན་ཡང་རྣམ་པ་དུ་མ་ཅན་དུ་ཐལ་བར་
 འགྱུར་ཏེ། དོན་གྱི་དབང་གིས་ཉམས་སུ་སྒྱུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ། ས་སྒྲུབ་
 ཁ་ཅིག འཁྱིལ་གཞལ་བྱ། གཞུང་རྣམ་ཚད་མ། དཔུང་ན་རང་རིག་ཡིན་པའི་དོན་
 ཏྲོགས་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ཞིང་གཞུང་འདི་མདོ་སྡེ་པའི་གཞུང་ཡིན་ཞེས་ཟེར་
 རོ། །འདི་ལ་ཇི་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གསུང་རྒྱན་གྱི་གཞོད་བྱེད་ནི། དཔུང་
 པའི་ཆོ་ན་དོན་རིག་པའི་དོན་རིག་མཉམ་པར་ཐལ། དོན་རིག་དེ་དཔུང་པའི་ཆོ་ན་རང་
 རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དཔུང་པའི་ཆོ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མཉམ་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསལ་བ་གཉིས་ཀ་སོང་། དཔུང་པའི་ཆོ་
 ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་ཐལ། དཔུང་པའི་ཆོ་ན་རྟུལ་ཐུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་
 གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། རྟུལ་ཐུང་དཔུང་པའི་ཆོ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་

མོང་། རྩལ་ཕྱ་རབ་ཆོས་ཅན། དཔྱད་པའི་ཆོན་ཡོད་པར་ཐལ། རོན་དམ་པར་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་མོང་། སྐབས་འདིར་རྩལ་ཕྱ་རབ་དོན་དམ་པར་ཁས་ལེན་
 རིགས་པར་ཐལ། གཞུང་འདི་མདོ་སྡེ་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དོན་རིག་
 མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རང་རིག་ཡིན་པར་ཐལ། དཔྱད་པའི་ཆོན་རང་རིག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན་མོང་། དེར་ཐལ། རོན་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
 ཕྱི་དོན་དེ་དཔྱད་པའི་ཆོན་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རོན་རིག་དེ་དཔྱད་པའི་ཆོན་རང་
 རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རོན་དམ་པར་ཤེས་
 པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ལན་གྱིས་བསྐྱོག་པར་མི་རྣམས་སོ། །ཁ་ཅིག་ ཕྱི་དོན་གཞལ་བུ། གཟུང་
 རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཞེས་ཟེར། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན།
 རང་རིག་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུང་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། གཟུགས་
 འཛིན་དབང་མངོན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་ཆོས་ཅན། གཟུང་རྣམ་ཡིན་པར་ཐལ།
 རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། འདོད་ན། གཞན་རིག་གི་ཤེས་པར་ཡིན་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཅུ་བར་མ་བྱུང་སྟེ། མཚན་མཚོན་ལ་བྱུང་
 པ་སྟོང་བཞི་ཅེ་པ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ཆེས་མི་འཐད་དེ། བྱོད་རང་
 ཚད་མར་ཁས་ལེན་པའི་རིག་གཏེར་ལས། མ་བྱུང་བྱུང་ཆེས་མི་སྲིད་གསུམ། །
 མཚན་ཉིད་གྱི་ནི་སྤྱི་སྟོན་ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཚན་མཚོན་ལ་
 བྱུང་པ་སྟོང་བཞི་ཅེ་བའི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འཛིན་
 རྣམ་དེ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་གྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་
 གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རིག་དེ་འབྲས་

རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་
 རང་ཚལ་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྤར་གྱི་
 ཚད་འབྲས་དང་འགལ་ཞིང་། དེ་ཆེ་དོན་སྤང་འདི་ཉིད་ནི། ཚད་ཡིན། ཞེས་བཤད་
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་ཚད་
 འབྲས་གཉིས་ཡུལ་རྩམ་ཐད་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་ཚད་
 འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རང་ཚལ་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་དེ་ཕྱི་དོན་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་བྱེད་དུ་
 འཇུག། །དེའི་རང་ཚལ་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ན་རང་རིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
 ན། ཚད་འབྲས་ཀྱི་ལྷ་མ་གཞག་དེ་འཐད་པ་བྱད། འདོད་ན། དེ་ཕྱིར་ཡུལ་ཐད་དཔ་
 མ་ཡིན། ཞེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཕྱི་དོན་གཞལ་
 བྱ། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རང་དོས་ནས་གཏད་པའི། གཟུང་ལྷ་མ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཚད་མ།
 ཕྱི་དོན་བཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ཀྱང་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པའི་མངོན་སུམ་འབྲས་
 བྱ། ཁོ་ན་འབྲས་རྟོག་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་སྒྲོས་པའི་སྒྲོན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མེད་དེ།
 འབྲས་རྟོག་དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚད་འབྲས། མ་དཔྱད་པའི་ཚད་འབྲས་ཡིན་ལ།
 འབྲས་རྟོག་གསུམ་པ་དོན་དམ་པའི་ཚད་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་རིགས་
 གཏེར་རང་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སློ་དེའི་བཟུང་
 ཡུལ་ཡིན་ན་སློ་དེའི་བཟུང་དོན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་ལྷ་མ་གཞག་དེ་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བཀག་ཟེན། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་དོ་བོ་ལ་རང་རིག་
 ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་ལྷ་མ་གཞག་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 བཀག་ཟེན། ཕྱི་དོན་བཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ཀྱང་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པའི་
 མངོན་སུམ་ཚེས་ཅན། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་
 པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རང་ཚལ་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ།

འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་གྱི་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་
 གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། ཡང་ན་རང་རིག་
 འབྲས་བུ་སྟེ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་འབྲས་བུ་
 ཟུན་མོང་དུ་ངོས་འཛིན་གྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྒྱལ་དབང་སྟོང་ལས་འགྲང་
 ཚུལ་གོང་དུ་བྲངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྩ་བའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བྱལ་བ་ཡོད་པར་
 ཐལ། འཐད་ལྡན་ལས། ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་ཚུལ་ལ་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་གཉིས་པ་ནི་ཕྱི་དོན་གཞལ་བུ། བརྒྱུད་བའི་རྣམ་པ་ཚད་མ། བདག་ཉིད་རིག་པ་ནི་
 འབྲས་བུ་ཞེས་བུ་བ་ནི་འབྲས་བུ་འདི་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་པའི་འཐད་པ་སྐྱབ་པ་འོ། །
 ཞེས་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པ་དེ་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་འབྲས་བུ་འཐད་ལྡན་དུ་སྐྱབ་པའི་
 གཞུང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྩ་བའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བྱལ་བ་ཡོད་པར་
 ཐལ། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ཁྲི་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲུང་ཉིད་དེ། ཞེས་ཡང་སྐྱ་
 སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་སེམས་
 ཅམ་པའི་རང་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དོན་དམ་
 པར་ཚད་འབྲས་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་ཚད་འབྲས་ཀྱན་རྫོབ་གྱི་
 ཚད་འབྲས་དང་། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་ཚད་འབྲས་དོན་དམ་པའི་ཚད་འབྲས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རྩལ་ཏེ། དོན་དམ་པར་ཚད་འབྲས་ཡིན་ན་དོན་
 དམ་པར་ཐ་དད་ཡིན་དགོས། དོན་དམ་པར་ཐ་དད་ཡིན་ན་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་དགོས།
 རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ན་ཚད་འབྲས་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་རྣམས་འབྲུད།
 ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། ཚད་འབྲས་རྫས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དོན་དམ་པར་
 ཚད་འབྲས་ཡིན་པ་མེད་པར་ཐལ། གཞུང་བ་འཛིན་པ་རིག་པ་དག །ཡོད་པ་མིན་
 ཀྱང་གཞལ་བུ་དང་། འཇལ་བྱེད་འབྲས་བུར་གནས་པ་འདི། ཁྲི་ལྟར་རྫས་སུ་སྐྱར་

བཞེན་བྱས། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དོན་དམ་པར་རྣམ་པར་བཞག་
འཛོག་གི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་ཚད་འབྲས་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། བྱལ་སྒྲི། རིགས་གཏེར་ལས། དེས་ན་རྣམ་པར་བཞག་འཛོག་གི། རྒྱ་
འབྲས་ཉིད་ལ་ཚད་འབྲས་འདོད། ཅིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དོན་
དམ་པར་མཚན་མཚོན་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་མཚན་མཚོན་ཡིན་ན་དོན་
དམ་པར་ཐ་དད་ཡིན་པས་བྱལ། དེ་ཡིན་ན་རྣམ་ཐ་དད་ཡིན་པས་བྱལ། མཚན་
མཚོན་ཡིན་ན་རྣམ་ཐ་དད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བར་པ་རྣམས་གྲུབ་སྒྲི།
དེ་ཡིན་ན་སྒྲོམ་འབྲུལ་བ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བས་བྱལ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིགས་གཏེར་
བ་རྣམས་གྱིས་དོན་དམ་པའི་ཚད་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་འདོད་པ་ནི། རྣམ་འབྲེལ་གྱི་
གཞུང་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། གཞན་ཡང་། རང་ངོ་བོས། མ་ཡིན་དུ་
མའི་བདག་སྐྱོན་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུགས་དེ་གཟུགས་
འཛིན་དབང་མངོན་ལ་རང་ངོས་ནས་རང་འབྲེལ་རྣམ་པ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་གཏོང་བྱེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། གཞུང་དེ་མདོ་སྒྲི་པའི་རང་གཞུང་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤར་གྱི་ཚད་འབྲས་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྣམས་ཁས།
རང་ཉིད་ཉམས་སྤྱོད་འབྲས་ཡིན་རིགས། ཞེས་སྒྲོས་མི་རིགས་པར། དོན་རིག་ཡིན་
ཡང་རང་རིག་འབྲས། ཞེས་སྒྲོས་རིགས་པར་ཐལ། རང་ཉིད་ཉམས་སྤྱོད་འབྲས་
ཡིན་རིགས། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་འབྲས་བྱུངས་འཛིན་
གྱི་གཞུང་གང་ཞིག བྱི་དོན་བཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ཀྱང་། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་
རིག་པའི་མངོན་སུམ་དང་། དབྱེད་ན་རང་རིག་ཡིན་པའི་དོན་རྟོགས་སོགས་འབྲས་
རྟོག་གསུམ་པའི་ཚད་འབྲས་གཞུང་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་གྱི་འབྲས་བྱུར་འཛོག་རིགས་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤྱི་ཕྱི་རྣམས་ལ་སོ་སོར་དངོས་འགལ་ལོ། ཁོ་ན་རེ། ཕྱི་དོན་

བཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ཀྱང་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པའི་མདོན་སུམ་སྐབས་འདིར་
 འབྲས་བྱར་འཛོག་རིགས་པར་ཐལ། རང་རིག་ཡིན་ཡང་དོན་རིག་འདོད། ཅེས་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་འབྲས་བྱའོས་འཛིན་གྱི་
 གཞུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འགལ་སྟོང་གི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞིབ་དུ་ཆོག་དོན་
 གྱི་སྐབས་སུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་
 གཞལ་བུ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསལ་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། དེ་
 དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འབྲས་
 རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 ཡིན་ཟེར་ན། མདོ་རང་འབྲལ་ལས། གང་གི་ཆེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་
 དེའི་ཆོ། ཞེས་སྟོས་མི་རིགས་པར། ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་གཞལ་བྱར་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ་
 ཞེས་སྟོས་རིགས་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ཞེས་སྟོས་མི་རིགས་པར།
 ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ན་ཡང་། ཞེས་སྟོས་རིགས་པ་དང་། དེ་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་
 གཞལ་བུ་ལ་འང་། ཞེས་སྟོས་མི་རིགས་པར། དེ་ཕྱིར་ཤེས་བདག་གཞལ་བུ་
 ལ་འང་། ཞེས་སྟོས་རིགས་པར་ཐལ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དེ་
 འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་
 གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་
 པའི་གཟུགས་ཆོས་ཅན། མདོ་སྡེ་པས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་
 དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་
 པའི་གཞལ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྲབ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་
 ཡང་། ཞེས་ཡང་སྐྱ་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེས་
 གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་

བྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་དང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་
 པའི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་འགལ་བར་ཁས་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་ནི་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་
 ཚིག་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རོན་བསྟན་ན། མདོ་སྟེ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་
 གྱུར་པའི་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་ནས། དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྟན་བའི་རིག་པ་ཚད་མ་
 དང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་
 བྱར་བཞག་པ་ལ། ཚད་འབྲས་ཡུལ་རྫས་གཞན་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་གསུམ་པའི་དོགས་
 པ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟུབ་ལྟར་རོ། །མཁས་པ་ཁ་
 ཅིག །སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ་རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྟོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྟན་
 བའི་རིག་པ་ཚད་མ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་
 མ་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་
 ཀྱི་བསྟན་བུའི་གཏོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ཞེས་གསུང་། འདི་
 ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །རྩྱུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུགས་འཛིན་དབང་མདོན་ཉམས་སུ་
 མྱོང་བའི་རང་རིག་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། སྟོན་པོ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་པོ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་
 ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། སྟོན་པོ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །རྩྱུར་མཐོང་གི་
 རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པོ་ཚད་མས་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དག་འཛིན་དབང་པོའི་
 མདོན་སུམ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་དེས། སྟོན་པོ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་
 ཕྱོགས་སུ་སྟོན་པོ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཅིག་
 དམིགས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དོན་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས། དེ་ལ་རེ་ཞིག ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་
 རོན་ནི་སྟོན་པོ་དམིགས་ན་སྟོན་འཛིན་དམིགས་པས་བྱུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་འཛིན་

དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་སྟོན་འཛིན་རང་རིག་དམིགས་པས་འཇལ་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་སོ་
 སོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་
 ཉམས་སུ་སྟོང་པའི་རང་རིག་དམ་སྟོན་པོ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་གྱི་སྟོན་ནི།
 སྟོན་པོ་ལུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་
 དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རང་ལུགས་གྱི་ནམ་པ་ཤར་བ་གང་ཞིག །སྟོན་
 པོ་ལ་གསུང་དུ་མི་བསྟུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་
 ཐལ། སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་རང་ལུགས་གྱི་ནམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
 རང་འགལ། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྟོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་གྱི་སྟོན་འཛིན་
 དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། རང་ལུགས་གྱི་ནམ་པ་ཤར་བར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་
 གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། འདོད་
 ན། བཀའ་ཟིན། ཁཅིག །སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་
 གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ། སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་
 གྱུར་པའི་སྟོན་པོའི་ནམ་པ་ཤར་ནས། དེ་ལ་གསུང་དུ་མི་བསྟུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ།
 ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་
 པའི་ཚད་འབྲས་གྱི་ནམ་པ་གཞལ་དེ། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་སྤར་བ་ཞིན་ཟེར་ན།
 ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། སྟོན་
 པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་ངོར་ཡོད་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་
 རྟོག་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོའི་ནམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསུང་དུ་མི་བསྟུ་བའི་
 རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་
 པའི་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེ་བཞིན་དུ་

ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དར་
 ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ། རྟོག་དོན་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་
 སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོར་ཕྱིར་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་
 པའི་སྔོན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་རིགས་གཏེར་པ་ཁ་ཅིག ། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ།
 གཟུང་རྣམ་ཚད་མ། མ་དཔུང་པའི་ཆེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་ཅིང་། དཔུང་ན་རང་རིག་
 འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ། འབྲས་རྫོག་གསུམ་པའི་ཚད་
 འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་ཡང་། སྔོན་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཤགས་ཟིན།
 འདི་འགོག་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི། འབྲས་རྫོག་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་མ་དཔུང་ན་ཕྱི་དོན་
 གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་དང་། དཔུང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུར་འདོད་པ་ཡང་བདེན་པ་གཉིས་
 ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་སྤྱིར་ཡང་འོང་བ་ཡིན་པས་ལན་ཡང་
 སྤར་བཤད་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་ལུགས་དེ་མདོ་སྟེ་པ་ཁོ་ནའི་
 ལུགས་སུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ལོགས་པར་དཔུང་
 རྣམ་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འགོག་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་
 དོན་ལ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དཔུང་མི་བཟོད་དུ་འདོད་པའི་མདོ་སྟེ་པ་སུ་
 ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལས་རྟོགས་རྣམ་
 ཤིང་། ཚད་འབྲས་བཤད་མ་ཐག་པ་ལ་སྔོན་གཞན་ཡང་། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
 གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མདོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། མ་དཔུང་པའི་ཆེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་
 ཅིང་། དཔུང་ན་རང་རིག་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུང་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས།
 མ་བྱུང་ན། དེར་ཐལ། གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོན་ཤེས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་རོལ་གྱི་དོན་ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞན་སེམས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ།

འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དབྱུང་ན་རང་རིག་ཡིན་པ་དོན་རྟོགས་འབྲས་བྱར་འདོད་
 པ་ལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྒྲིན་འབྲུག་པ་ཡོད་དོ། །འི་ཀའི་རྗེས་འབྲང་གི་མཁའ་པ་ཆོད་
 བོ་ཁ་ཅིག། སྒྲིན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་དོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིན་པོ་
 གཞལ་བུ། སྒྲིན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྒྲིན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཆད་
 མ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིན་པོ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བྱ་ཞེས་པ་
 དང་། ཡང་མཁའ་པ་ཁ་ཅིག། གཞུན་འབྲུག་པ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་
 དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་
 རྣམ་གཞལ་དེ། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་
 རྣམ་གཞལ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། དེ་རྣམས་ལ་རེ་ཞིག་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་
 པའི་སྒྲིན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། སྒྲིན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་
 རྟོག་དོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིན་པོ་བྲིད་ཀྱི་གཞལ་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲིན་པོ་ཕྱི་
 རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་དོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིན་པོ་གཞལ་བུ། སྒྲིན་པོའི་
 རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྒྲིན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཆད་མ། བྲིད་འབྲས་བྱར་
 བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞལ་དེ་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞལ་འཐད་ལྡན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲིན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་
 རྟོག་དོར་བྲིད་ཀྱི་གཞལ་བུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲིན་པོ་ཕྱི་
 རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་དོར་བྲིད་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲིན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་དོར་སྒྲིན་པོ་ཤེས་པའི་བདག་
 ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྒྲིན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་
 རྟོག་དོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིན་པོ་དེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིན་པོ་
 དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་གཞལ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་

གྲུར་པའི་སྒྲོན་པོ་དེ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུར་པའི་སྒྲོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་
 གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། དེའི་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུར་པའི་སྒྲོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་
 པའི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུར་
 པའི་སྒྲོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། སྒྲོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་
 རྟོག་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུར་པའི་སྒྲོན་པོ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲོན་
 པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུར་པའི་སྒྲོན་པོ་གཞལ་བྱ། སྒྲོན་
 པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྒྲོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཆད་མ། ཁྱེད་འབྲས་
 བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྷན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་རྟོག་ངོར་ཤར་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྟོག་ངོར་སྒྲོན་པོ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སྒྲོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་ངོར་
 ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུར་པའི་སྒྲོན་པོ་གཞལ་བྱ། སྒྲོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྒྲོན་པོ་ལ་
 གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཆད་མ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུར་པའི་སྒྲོན་པོ་
 དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འབྲས་
 རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོར་གྲུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 ཡིན་ཟེར་ན། མདོ་སྡེ་པས་སྒྲོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་ངོར།
 ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུར་པའི་སྒྲོན་པོ་གཞལ་བྱར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེ་འབྲའི་རྟོག་པ་
 ལོག་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུར་པའི་སྒྲོན་པོ་དེ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་
 བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོར་གྲུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྲུར་པའི་
 གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། བྱ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །
 ཞེས་ཡང་སྐྱ་སྐྱོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་པས་སྒྲོན་པོ་ཕྱི་

རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་སུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ། ལུང་དོན་བཤད་པ་གཉིས།

བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ།

དང་པོ་ནི། མདོ་རྩ་བར། དུམ་གྱི་སྒྲུང་བཞིན་དེ་འདི་ནི། །ཚད་མ་དེ་ཡིས་འཇལ་
བར་བྱེད། ཅེས་དང་། འགྲེལ་པར། གང་གི་ཆེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་
དེའི་ཆེ་ཡུལ་གྱི་སྒྲུང་བཞིན་དེའི་ཆེ་ནི་ཤེས་པ་རང་རིག་པ་ཡིན་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མི་
ལྟོས་པས་དོན་གྱི་སྒྲུང་བ་འདི་ཚད་མའོ། །གང་གི་ཕྱིར་དོན་དེ་ཡིས་འཇལ་བར་བྱེད།
ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དོན་གྱིས་ནུས་པ་དཀར་པོ་དང་དཀར་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཤེས་
པ་ལ་སྒྲུང་བ་ན་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་འཇལ་བར་བྱེད་ཅེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ། ལུང་དོན་བཤད་པ་དངོས་དང་། བཤད་བྱ་འཆད་བྱེད་སྒྲོར་བ། དོན་
བསྐྱུས་ཏེ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ངོས་བཟུང་བ།

ལུང་དོན་བཤད་པ་དངོས།

དང་པོ་ནི། གང་གི་ཆེ་ཕྱི་རོལ་དོན་འབའ་ཞིག་གཞལ་བྱར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ། ཞེས་པས།
འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་གཞལ་བྱ་དང་། འབྲས་བུ་ངོས་འཛིན་པར་བྱེད། འབྲས་རྟོག་
གསུམ་པའི་ཚད་མ་ངོས་འཛིན་པ་ལ། དུམ་གྱི་སྒྲུང་བཞིན་དེ་འདི་འདི་ཚད་མ། དེའི་ཆེ་
ཤེས་པ་རང་རིག་པ་ཡིན་ཡང་། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་དོན་གྱིས་སྒྲུང་བ་འདི་
ཚད་མ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་འཆད་པ་ལ། གང་གི་ཕྱིར་དོན་དེ་

ཡིས་འཇལ་བར་བྱེད། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཞེས་སོགས་གསུང་། འོན་སྐབས་འདིའི་དོན་གྱི་
 རྣམ་པ་དཀར་པོ་དང་དཀར་པོ་མ་ཡིན་པ། ཞེས་པའི་དོན་གང་ལ་བྱེད་ན། འདི་ལ།
 ལྷ་དབང་སྒོར། གཙང་བ་དང་། མི་གཙང་བ་ཞེས་དང་། རྒྱན་ལས། ལྷ་གྲུ་
 དང་ལྷ་གྲུ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་དང་། འབྲེལ་པ་གཞན་མང་པོར། འདོད་པ་དང་མི་
 འདོད་པ། ཞེས་འབྲུང་བ་རྣམས་དོན་གཅིག་པས། སྐབས་འདིའི་དཀར་པོ་དང་དཀར་
 པོ་མ་ཡིན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་བྱེད། གང་གི་ཆོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་
 འབའ་ཞིག་གཞལ་བྱ་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ། ཞེས་པས། གཞལ་བྱ་དང་འབྲས་བྱ་རྩེས་
 འཛིན་པ་ཡིན་ན། འབའ་ཞིག་ཅེས་པའི་དོན་གང་། གཞལ་བྱ་དང་འབྲས་བྱ་རྩེས་
 འཛིན་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་འབའ་ཞིག་ཅེས་པའི་དོན་དང་། ཐ་སྙད་གང་ཡང་
 འབྲེལ་བཤད་དུ་མ་བྱུང་ཞིང་། ཀུན་ལས་བདུས་ཀྱི་རང་འབྲེལ་འགྱུར་རྙིང་ནི་དབང་
 ལྷ་གྲུ་ལྷའི་མཆན་བྱ་དཀྲུག་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་དཔེ་མ་དག་པ་ལས་བསྐྱར་བར་སྤྲུམ་དག་ལ་
 གྲགས་པ་ལྟར་གྱི་འགྱུར་སྒྲོན་མང་དུ་ཡོད་པར་མཛོན་པས། འབྲེལ་བཤད་དང་བསྐྱར་
 རས་ལེགས་པར་དབྱེད་པའི་ཇེས་སྤྱུ་འབྲངས་ཏེ་རྩ་བའི་དོན་བཤད་དགོས་སོ་ཞེས་ཇི་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས། ཞེས་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཆད་
 འབྲས་ཆེན་པོར་གསུངས་པ་ལྟར་ན། འབའ་ཞིག་ཅེས་པ་མ་དག་པར་བཞེད་པ་འདྲ་
 ཞིང་། ལྷ་དབང་སྒོར་ནི། གང་གི་ཆོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ།
 ཞེས་པ་མ་གཏོགས་འབའ་ཞིག་གི་སྒྲིམ་བྱུང་ཡང་། ཡང་སྒྲིམ་འབའ་ཞིག་གི་དོན་དུ་
 བཞེད་པ་འདྲ་བས་འབའ་ཞིག་ཅེས་པ་དག་པར་བྱེད་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་
 ཅེས་པ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་ཅེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་དགོས་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་དུ་ཆད་
 མ་མཛད་འོན་འཆད་པའི་ཆོ། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ཞེས་པ་དང་། དེ་ཕྱིར་
 ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱ་ལ་འང་ཞེས་དང་། བཤད་མ་ཐག་པའི་ལྷ་དབང་སྒོར་འབྲེལ་བཤད་

དེ་ཤུག་སྒྲོམ། གང་གི་ཆོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ནི་ལྷན་གྱི་
 ཡང་གི་སྒྲུབ་དོན་ཡིན་ནོ། རང་རིག་པ་ནི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བར་སྒྲུབ་
 རོ། དེའི་ཆོ་ཕྱི་སྒྲུབ་ཁོང་ནས་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་ངག་གི་དོན་ནི།
 གང་གི་ཆོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་རང་རིག་པ་འབྲས་བྱ་ཡིན་
 ནོ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། རིགས་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ཕྱི་རོལ་
 གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་ཅེས་པ། ཤུག་སྒྲོམ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་། ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་
 ལ་ཞེས་གསུངས། དེས་ན། གང་གི་ཆོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་གཞལ་བྱར་བྱེད་
 པ། ཞེས་པས། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་སྒྲོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་
 ཆོན་འདྲེན་། ཞེས་འབའ་ཞིག་གི་དོན་ཡང་སྒྲུབ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་ནས་འབྲས་རྟོག་གསུམ་
 པའི་གཞལ་བྱ་དེ་དངོས་སུ་བསྟན། དེའི་ཆོ་ཞེས་པས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་
 སྒྲོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བྱར་རིགས་པ་དེ་ཤུགས་བསྟན་གྱི་རྒྱལ་
 གྱིས་བཤད་པའི་སྒྲོན་ནས་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་འབྲས་བྱ་དོས་འཛིན་པར་བྱེད་དེ།
 ཤུག་སྒྲོམ། རང་རིག་པ་འབྲས་བྱ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བར་སྒྲུབ། དེའི་ཆོ་ཕྱི་སྒྲུབ་ཁོང་ནས་
 དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྐབས་འདིར་འབྲས་བྱ་
 དོས་འཛིན་གྱི་མདོ་དངོས་སུ་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེས། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 དོ། གོང་དུ། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱ་སྟེ། ཞེས་པས་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་དང་
 གསུམ་པའི་འབྲས་བྱ་ཐུན་མོང་དུ་དོས་བབྱུང་བེན་ཅིང་། སྒར་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པར་
 བཤད་པའི་འབྲས་བྱ་དེ་ཉིད་སྐབས་འདིར་འཐད་ལྡན་དུ་སྒྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཤེས་
 པའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་སྒྲུབ་སྟེན་པའི་འབའ་ཞིག་གི་སྒྲུབ་སྟེན་ནས། དེའི་ཆོ་ཞེས་པས། འབྲས་
 རྟོག་གསུམ་པའི་འབྲས་བྱ་ཤུགས་བསྟན་ལ་འཆད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོན་མེད་པའི་
 ཤིགས་པར་བཤད་པའོ། །

བཤད་བྱ་འཆད་བྱད་སྒྱུར་བ།

གཉིས་པ་ནི། འོན་མདོ་དེ་རྣམས་གྱི་དོན་རྣམས་འབྲེལ་གྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན།
 བྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ནའང་། ཞེས་པ་ནས། འཚམས་སྦྱར་མེད་སེམས་མཐོང་བ་ཡིན།
 ཞེས་པའི་བར་གྱིས། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱ་སྟེ། ཞེས་པས་བསྒྲན་པའི་འབྲས་བྱ་
 དེ་ཉིད་འཐད་པར་སྒྱུབ་པའི་སྒྲོན་ས། གང་གི་ཆེ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་གཞུལ་བྱར་
 བྱད་པ་དེའི་ཆེ་ཞེས་པའི་དོན་རིགས་པའི་སྒྲོན་ས་འཆད། དེ་བྱིར་བྱི་རོལ་གཞུལ་བྱ་
 ལའང་། ཞེས་སོགས་གྱིས་ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་
 བཤད་པའི་སྒྲོན་ས། གང་གི་ཆེ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་གཞུལ་བྱར་བྱད་པ་དེའི་ཆེ།
 ཞེས་སོགས་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོན་ས་འཆད་པར་བྱེད། གང་བྱིར་ཇི་ལྟར་འདི་རང་བཞིན།
 ཞེས་སོགས་གྱིས་དེའི་ངོ་བོ་ལས་དོན་ངེས། ཞེས་པའི་ཆོག་དོན་འཆད། དེའི་ཆེ་དོན་
 སྒྲུང་འདི་ཉིད་ནི། ཆད་ཡིན། ཞེས་པས། ཡུལ་གྱི་སྒྲུང་བ་ཉིད་དེ་འདིའི། ཆད་མ་
 ཞེས་དང་། འབྲེལ་བར། དོན་གྱི་སྒྲུང་བ་འདིའི་ཆད་མའོ། ཞེས་པ་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་
 རས་འཆད་པར་བྱེད། ཡོད་དུ་ཇི་ནས་ཀྱང་ནི་ཞེས་སོགས་དེའི་ཆེ་ཤེས་པ་རང་རིག་པ་
 ཡང་། ཞེས་པ་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོན་ས་འཆད། དོན་གཞན་མིན་བྱིར་བྱི་རོལ་ལ། །
 ཞེས་སོགས་གྱིས་རང་རིག་ངོ་བོ་ལ་མི་ལྟོས་པ། ཞེས་པ་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོན་ས་འཆད།
 གང་བྱིར་ཇི་ལྟར་དོན་བདག་དེ། ཞེས་སོགས་གྱིས། གང་གི་བྱིར་དོན་དེ་དེ་ཡིས་
 འཇུལ་བར་བྱེད། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དཀར་པོ་དང་དཀར་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་
 སོགས་པ། ཞེས་སོགས་ཅུ་འབྲེལ་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོན་ས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བྱིར་

དོན་རིག་འདོད་ཅེས་སོགས་ཆོག་ཀྱང་དུག་གིས་ཚད་མ་ངོས་འཛིན་གྱི་མདོ་དོན་རིགས་
 བའི་སྒྲོ་ནས་བཤད། དོན་འཛིན་དེའི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གྱིས། དེ་
 ལྷ་མོ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་དེ་འཆད། དེ་ཡང་ཚད་མ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་དེ། དོན་འཛིན་
 དེའི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད། འབྲས་བུ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་དེ་རང་
 གི་ངོ་བོའི་སྒྲོ་བ་ན། ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད། གཞལ་བུ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་དེ།
 དེ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་འབྲས་བུ་དང་། ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད། གསུམ་པ་དོན་
 བསྐྱུས་ཏེ་རང་ལུགས་གྱི་ཚད་འབྲས་ངོས་བཟུང་བ་ལ། བྱུང་མཐའ་སྒྲུབ་གང་གི་
 ལུགས་ཡིན་པ། སྒྲོ་གང་གི་ཚད་འབྲས་གཏོ་བོར་བསྟན་པ། ཚད་འབྲས་གཞལ་
 གསུམ་གང་གཏོ་བོར་བསྟན་པ་ཚད་འབྲས་གྱི་ལྷ་མོ་གཞལ་ངོས་བཟུང་བའོ། །

བྱུང་མཐའ་གང་གི་ལུགས་པ།

དང་པོ་ནི། གཞལ་འདི་ལྷ་མོ་རིག་པའི་སྒྲོ་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཞལ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་
 འདིས་འབྲས་ཏྟེག་གཉིས་པའི་བསྟན་བུའི་གཏོ་བོར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་འཐད་པར་སྒྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་ཏྟེག་གཉིས་པའི་དངོས་གྱི་བསྟན་བུའི་གཏོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་
 འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་དང་། འབྲས་ཏྟེག་གསུམ་
 པའི་དངོས་གྱི་བསྟན་བུའི་གཏོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་
 གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་འཐད་ལྷན་ལས། ཡང་ཕྱི་
 རོལ་དོན་གྱིས་བྱུང་བའི་ཚུལ་ལ་འབྲས་བུའི་ལྷ་མོ་པར་ཏྟེག་པ་གཉིས་པ། དོན་ནི་
 གཞལ་བུ། བཟུང་པའི་ལྷ་མོ་པ་ཚད་མ། བདག་ཉིད་རིག་པ་ནི་འབྲས་བུའོ། ཞེས་
 བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་འདི་ལྟར་ལྷ་མོ་པར་བཞག་པའི་འཐད་པར་སྒྲུབ་པའོ། ཞེས་དང་།

རྒྱལ་དབང་སློམ། དེ་ཕྱིར་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 དགོངས་ནས་གཅིག་ཤོས་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཕྱོགས་དག་ལ་མདོ་གཅིག་འོ་ནས་འབྲས་བུའི་
 བྱུང་པར་གཉིས་ཀ་བསྟན་པར་བཞེད་ནས། ཡང་ན་རང་རིག་འདིར་འབྲས་བུ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སློབ་པ་གི་ཚད་འབྲས་གཙོ་བོར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ནི། འབྲས་ཏྲོག་གསུམ་པ་འདིར་མདོན་ཇེས་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་མདོན་སྟུང་
 གྱི་ཚད་འབྲས་དང་མདོན་སྟུང་བཞིའི་ནང་ནས་དབང་མདོན་གྱི་ཚད་འབྲས་གཙོ་བོར་
 བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་དབང་པོའི་མདོན་སྟུང་གྱི་གཞལ་བྱ་ཏྲོགས་རྒྱལ་ལ་ལོག་
 ཏྲོག་གཙོ་བོར་འགོག་པའི་ཕྱིར།

ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གང་གཙོ་བོར་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་ནི། འབྲས་ཏྲོག་གསུམ་པ་འདིར་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་
 ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ཇི་
 ལྟར་ཉམས་སྟུང་ཉིད་དེ། ཞེས་དང་། དེ་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱ་ལའང་། རང་
 ཉིད་ཉམས་སྟུང་འབྲས་ཡིན་རིགས། ཞེས་སོགས་གྱིས་འབྲས་བུ་གཙོ་བོར་བསྟན་།
 དེས་ཆོ་དོན་སྣང་འདི་ཉིད་ནི། ཚད་ཡིན། ཞེས་སོགས་གྱིས་ཚད་མ་གཙོ་བོར་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར།

ཚད་འབྲས་ཀྱི་ནམ་གཞུག་དོས་བབྱང་བ།

བཞི་པ་ནི། མདོ་སྡེ་པས་བྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་སྡོན་པོ་གཞུག་བྱ། སྡོན་པོའི་ནམ་
པ་ཤར་ནས་སྡོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་
གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་ནམ་
གཞུག་དེ། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་
འབྲས་ཀྱི་ནམ་གཞུག་ཡིན།

ཚྱོད་སྤོང་ངོ་།

གསུམ་པ། ཚྱོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་དེ། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་གཞུང་འདི་སེམས་
ཙམ་པའི་རང་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་གཞུང་གིས་བྱི་དོན་
གཞུག་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་ནམ་གཞུག་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ། ཡང་ཕྱི་
རོལ་གྱི་དོན་གྱི་ཚུལ་ལ་འབྲས་བུའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་དོན་ནི་གཞུག་བྱ་ཞེས་
སོགས་སྤར་བྱངས་པ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འབྲས་རྟོག་གསུམ་
པའི་གཞུང་སེམས་ཙམ་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཐད་ལྡན་ལས། འདིར་
འཐད་པ་འདིས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལོག་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་
དོན་ཡོད་ཀྱང་རང་རིག་པ་ཉིད་འབྲས་བུར་རིགས་ཀྱི་དོན་རིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་གཞོད་བྱིད་དུ་མི་འཕྱུག་སྟེ།

འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་ཚད་འབྲས་དེ་འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་སྐབས་སུ་སེམས་ཅམ་པས་
 གཟུགས་ཅམ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་སྤངས་པས་དེ་ལ་
 ལྷོས་པའི་གཉིས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཕྱི་རོལ་
 གྱི་དོན་གྱི་ཚུལ་ཞེས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཀའི་གཞལ་བྱའི་ཕྱི་དོན་
 བཀག་པའི་རང་ལྷོག་ནས་མ་བསྟན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འབྱུར་གཉིས་
 པ་ཡང་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་འཕྱག་སྟེ། འདིར་འཐད་པ་འདིས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་
 ཡང་། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པ་འདིར། ཕྱི་དོན་འགག་པའི་རང་ལྷོག་ནས་གཞལ་བྱར་
 མི་འཇོག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་
 ཡང་། ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་ཕྱི་དོན་རྟོགས་པའི་དོན་རིག་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་
 འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པར་ཐལ། གཞུང་དེས་ཕྱི་
 དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། འཐད་ལྟན་དང་ས་མ་ཐག་པ་ལས།
 རང་རིག་པ་ཉིད་འབྲས་བྱར་རིགས་ཀྱི་དོན་རིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཤད་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་དེ། རྒྱ་སྟོལ་ས། ཤེས་བྱ་ནང་གི་
 ཡིན་པར་སྒྲ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་གཞུང་སེམས་ཅམ་པའི་རང་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།
 འདིའི་ལན། མཁས་སྟོམ་ཁ་ཅིག ཤེས་བྱ་ནང་གི་ཡིན་པར་སྒྲ་བའི་ཕྱོགས་ལ་
 དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོན་རྒྱ་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་དོགས་པ་བསལ་བའི་
 ཕྱིར། ཞེས་པ་མ་དག་ཅེས་ཟེར། འདི་ནི་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་གསུང་རྒྱན་གྱི་
 མན་ངག་མེད་པས་ནོངས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་ལུགས་ཀྱི་ལན་ནི། དེ་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་
 གཞལ་བྱ་ལའང་། །རང་ཉིད་ཉམས་སྤོང་འབྲས་ཡིན་རིགས། ཞེས་བཤད་པ་ལ་ཁོ་

ན་རེ། འཛིན་ནུམ་དེ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་
 བྱུར་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པ་སྐབས་འདིར་
 འབྲས་བུར་འཛོག་རིགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་ནང་གི་ཡིན་པ་སྟེ། ཁ་ནང་ཁོ་ན་
 ལ་ཕྱོགས་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་སྟོན་པའི་ཚོ། རང་རིག་འབྲས་བུ་ལ་འཛིན་ནུམ་
 ཚད་མར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་པའི་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ཆེ་དོན་
 སྒྲུང་བ་འདི་ཉིད་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། ཅིས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་།
 འབྲེལ་བཤད་ལས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་རང་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་བས་ལེན་པ་དེ་
 ལྟར་འཛིན་པའི་ནུམ་པ་ཚད་མར་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་ཞེས་བྱ་ནང་གི་ཡིན་པར་སྟེ།
 བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཡུལ་སྒྲུང་འདིའི་ཚད་མ་ཡིན། ཞེས་བྱ་
 བའི་གཞུང་འདི་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཤུག་སྟེའི་
 ལུགས་གཞིར་བཞག་ལ་ལན་ཐོབ་ཅིག ། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་གཞུང་གིས་ཕྱི་རོལ་
 གྱི་དོན་རྟོགས་པའི་དོན་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་ནུམ་གཞལ་བསྟན་བྱའི་
 གཏེ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པར་ཐལ། འདིས་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་
 ཀྱི་ནུམ་གཞལ་བསྟན་བྱའི་གཏེ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་
 ན། ཤུག་སྟེའི་ལས། དེ་བས་འོག་ནས་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པའི་གཞུང་ལ་ཕྱི་རོལ་
 གྱི་དོན་རྟོགས་པ་འབྲས་བུར་ནུམ་པར་བཞག་པ་དེ་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཅུ་བར་མ་བྱུང་སྟེ།
 ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་དོན་རིག་འབྲས་བུར་འཛོག་ན་བདེན་ཡང་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ། གཞུང་
 ནུམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་ནུམ་གཞལ་འདི་འབྲས་
 རྟོག་གསུམ་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་ནུམ་གཞལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འབྲས་རྟོག་གསུམ་
 པ་འདིར་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་འཛོག་རིགས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ཞེས་

དང་། དེ་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གཞུང་བྱ་ལ་འདྲ་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་རྣམ་
 ཚད་མར་འཛོག་རིགས་ཏེ། དེས་ཚད་དོན་སྤྱང་འདི་ཉིད་ནི། ཚད་ཡིན། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་འབྲས་བྱར་འཛོག་རིགས་ཏེ། རང་གི་དོ་བའི་དཔྱད་པ་
 ན། རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་བཤད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན།
 གཞུང་དེ་དག་གི་ཚོགས་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞན་གཤེད་ཉིད་གོང་དུ་བཀག་ཟིན་པས་ཤི་ཟེན་པ་ལ་སྤྱར་ཡང་མཚོན་སྟུན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ།
 ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞན་གཤེད་ཉིད་པེར་ན་བོང་བྱ་གཞུང་བྱ། རྟོ་ཚད་མ། སྤྱང་པོ་ཆེ་
 འབྲས་བྱར་བྱས་པ་དང་མཚུངས་པས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའོ། །ཁ་
 ཅིག ལྷོ་དོན་གཞུང་བྱ། གཞུང་རྣམ་ཚད་མ། དཔྱད་ན་རང་རིག་པའི་དོན་རྟོགས་
 འབྲས་བྱ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་འོག་ན་ཚད་མ་
 ཀུན་ལས་བདུས་པའི་གཞུང་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཡུང་དྲངས་མ་ཐག་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། དཔྱད་ན་རང་རིག་ཡིན་པའི་དོན་རྟོགས་དེ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་
 བསྟན་བུའི་གཏོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞུང་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་
 བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཞུང་བྱ་དང་ཚད་མ་སྤྱར་ལ་མ་དཔྱད་པའི་ཆེ་ཕྱི་
 རོལ་གྱི་དོན་རིག་ཅིང་དཔྱད་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཕྱི་དོན་བཟུང་
 ཡུལ་དུ་བྱས་ཀྱང་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བྱ་ཞེས་ཟེར་བ་ཐམས་ཅད་
 འགྲེལ་བཤད་དང་འགལ་བའོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། མདོ་སྤེལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུགས་འཛིན་
 དབང་མདོན་ཆོས་ཅན། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་
 པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཞུགས་ལ་གསར་དུ་མི་
 བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། འདོད་ན། མདོ་སྤེལ་དེ་ཤེས་པའི་
 བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་ཚད་མས་བྱུང་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་

པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ཆོད་མཁས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མེད་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན།
 མ་ཁྲུབ། ཡང་མདོ་སྡེ་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་དེ་
 ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་སུ་ཆོད་མཁས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེ་ཆོད་མཁས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲུབ། འདོད་མི་རྣམས་
 ཉི། དེ་དེ་མ་ཡིན་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་
 པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུགས་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཆོད་མཁས་ཅན། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་
 གྱུར་པའི་གཞུགས་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཆོད་མཁས་ཡིན་པར་ཐལ། བློད་གཞུགས་ཡོད་
 པའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་བློད་གཞུགས་ཡོད་པ་ལ་གསུང་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། མ་ཁྲུབ་ན། ཆོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འཐད་པ་བྱུང་ཟེར་ན། ཤེས་པའི་
 བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་ཆོད་མཁས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་གཞུགས་ཤེས་
 པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཆོད་མཁས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་དང་
 གཅིག་གང་ཞིག མདོ་སྡེ་པས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་ཆོད་མཁས་
 མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མེ་ཆོད་མཁས་གྲུབ་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་མེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཆོད་མཁས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་དུ་
 བའི་རྟོགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རྟོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟོགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཕྱིར་རྟོལ་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་གང་ཞིག བློ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་བྱེད་ན། འཇགས་བ་བདག་
 ཉིད་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅིས་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 མེ་དང་མེ་འཛིན་ཆོད་མཁས་གཞན་གྱིས་སྤོང་བའི་སྤོང་ཉིད་ཆོད་མཁས་གྲུབ་པའི་གང་

ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཏུ་ལྷན་ལ་ལ་ཤེས་པའི་བདག་
 ཉིད་ཏུ་གྱུར་པའི་མེ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཏུ་ལྷན་ལ་
 ལ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པའི་མེ་ལ་སློ་ཁ་ཕྱོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པ་གང་
 ཞིག །འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པར་སྒྲིབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་བ་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞུགས་
 ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མེད་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། མ་བྱུང་མཚམས་དང་པོ་ལ་བྱུང་པ་ཡོད་
 པ་བུད་ཏུགས་གྲུབ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཅུ་བར་འདོད་ན། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུགས་འཛིན་
 དབང་མཛོན་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞུགས་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
 གཞུགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ།
 གཞུགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞུགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་
 པས་བྱུང་པ་དངོས་སྒྲིབ་པས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུགས་ལ་ཚད་མ་
 ཡིན་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་གཞུགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་པ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་
 པས་དངོས་སྒྲིབ་པའི་ངོར་གཞུགས་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ།
 ཉིན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་དངོས་སྒྲིབ་གཉིས་
 ལ་གཞུགས་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྒྲུང་བ་མེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་པ་ཐལ་
 འགྱུར་བས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 བ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་དེའི་ངོར་དེ་ལྟར་འཕོད་པའི་ཆོ་དེ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། བྱོད་

ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཐལ་འགྱུར་བ་ས་དངོས་སྒྲུབ་པའི་ངོར་དེ་ལྟར་
 བཀོད་པའི་ཆོ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་དངོས་སྒྲུབ་གཉིས་ལ། དེ་སྒྲུབ་གྱི་ཆོས་ཅན་ཆད་
 མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྒྲུང་བ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་མི་འཐད་དེ། འོན་དངོས་སྒྲུབ་ས་ཐལ་
 འགྱུར་པའི་ངོར་གཞུགས་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། རྟོན་འབྲེལ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོན་དེ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་
 སྒྲུང་བ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཆོ་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་
 རྟགས་གྱིས་གཞུགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་སྒྲ་ཁོ་ལ་དང་ཕྱི་ཁོ་ལ་
 གཉིས་ལ་དེ་སྒྲུབ་གྱི་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྒྲུང་བ་མེད་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཆོ་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་གྱིས་གཞུགས་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དེ་དེའི་རྟགས་གྱིས་དེ་སྒྲུབ་གྱི་
 སྒྲ་ཁོ་ལ་དང་ཕྱི་ཁོ་ལ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུང་དུ་གྲུབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཆོ་རྟོན་འབྲེལ་ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱིས་
 རྟགས་གྱིས་དེ་སྒྲུབ་གྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དེ་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་གྱིས་དེ་སྒྲུབ་གྱི་སྒྲ་
 ཁོ་ལ་དང་ཕྱི་ཁོ་ལ་གཉིས་ལ་མཐུན་སྒྲུང་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་
 རྟགས་གྱིས་དེ་སྒྲུབ་གྱི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་ས་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ།
 དཔུང་པ་ཉིད་གྱི་སྒྲུབ་ས་གྱི་མི། །རབ་གྲགས་བརྟེན་ནི་གྲུབ་ཕྱིར་རོ། ཞེས་སོགས་གྱི་
 དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་ཆ་བ་ཆོས་ལྗེའི་ལེགས་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པར་སྒྲུབ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞུགས་དེ་
 རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞུགས་སྒྲུང་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། མ་བྱུང་
 མཆོམས་ལ་བྱུང་པ་ཡོད་པ་བུད། རྟགས་བསྒྲུབ་ས་ཟེན། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་

མ་ཡིན་པར་བདེན་ཞིན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཚེས་དེ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཚེས་
 དེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཤེས་
 གྲུང་དང་གཅིག་གང་ཞིག །མདོ་སྡེ་པས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་ཚད་
 མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཚེས་
 ཅན། ཤེས་པའི་ཉེར་ལེན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པའི་ཉེར་ལེན་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་
 པའི་ཉེར་ལེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་
 ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚུ་བར་འདོད་ན། ཤེས་པའི་ཉེར་ལེན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་
 ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་
 ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཞུགས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཚད་མས་
 གྲུབ་པས་བྱུང་བ་རྣམས་ལེགས་པར་ཉོན་ཅིག །ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་
 གཞུགས་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། གཞུགས་ཡོད་པར་སྐྱབ་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་
 པའི་གཞུགས་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་
 སོང་། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཚེས་ཅན།
 ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཚེས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚེས་ཅན། གཞུགས་ཤེས་པའི་བདག་
 ཉིད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས།
 འདོད་ན། དེ་ཚེས་ཅན། གཞུགས་དང་གཞུགས་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྤོང་

བའི་སྣོད་ཉིད་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཞུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཞུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་
ཆོས་ཅན། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། གཞུགས་ཀྱི་ནཱ་པ་ཤར་ནས་གཞུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། འདོད་ན། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྣོད་པས་བྱུང་པར་
དུ་བྱས་པའི་གཞུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྣོད་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་གཞུགས་ཆོས་ཅན།
གཞུགས་འཛིན་དབང་པོ་མངོན་སུམ་དེ་ཁྱོད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཁྱོད་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། ཕྱི་རོལ་དོན་
གྱིས་སྣོད་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་གཞུགས་དེ་གཞུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་
གྱི་དངོས་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་དེས་དེ་དངོས་སུ་
རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་གཞུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
གཞུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་གཞུགས་འཛིན་མིག་
ཤེས་ཀྱི་གཞུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་
བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གཞུགས་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཡང་ཁོ་ན་རེ། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཞུགས་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་
ཆོན་གཞུགས་ཀྱི་ནཱ་པ་ཤར་ནས་གཞུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་དེ་ཤེས་
པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་འཛོགས་བྱེད་ཡིན་
པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཞུགས་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆོན་

ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བྱར་
 རིགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འཐད་པ་བྱད། འདོད་
 ན། མདོ་སྡེ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཤྱོགས་ཀྱི་རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། མདོ་
 སྡེ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཞུགས་གཞལ་བྱར་
 བྱས་པའི་ཆོན་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཞུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་
 དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་པ་ཁས་ཟེར་ན་དངོས་འགལ་ལ་མི་
 འགོ་བར་བཀོད་ཆོས་མའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་དོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ཡོད་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པས་ཁྱོད་གཞལ་བྱ། གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་
 གཞུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་
 གཞུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 དེ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་ལ་ཁྲུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་ཡོད་པས་ཁྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་ཡོད་པར་ཐལ།
 ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཞུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ཡོད་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པས་ཁྱོད་གཞལ་བྱ་ཞེས་སོགས་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་དེ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཀ་
 སོང་ཟེར་ན་རྩ་བར་མ་ཁྲུབ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཞུགས་
 ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་
 ཅོམ་པ་ཁོ་ནས་ཁས་སྤངས་བར་བྱ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་
 ནང་ནས་སེམས་ཅོམ་པ་ཁོ་ནས་ཁས་སྤངས་པར་བྱ་བའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་ཀྱི་ནང་

ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། འབྲས་རྟོག་
གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཏོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་
ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཚོས་
ཅན། མདོ་སྡེ་པས་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཅུ་བར་མ་བྱུབ།
མཁས་པ་ཁ་ཅིག། མདོ་སྡེ་པས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་ཁས་ལེན་
ཅས་གསུངས། འོ་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་
གཞུགས་གཞལ་བྱ། གཞུགས་ཀྱི་ནུམ་པ་ཤར་ནས་གཞུགས་ལ་གསར་དུ་སྤྲི་བསྟུ་བའི་
རིག་པ་ཚད་མ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་
མ་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་ནུམ་གཞལ་དེ་ཚོས་ཅན། མདོ་སེམས་གཉིས་
ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཅམ་པ་ཁོ་ནས་ཁས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་ནུམ་གཞལ་
འཐད་ལྡན་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཏོ་བོར་
གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་ནུམ་གཞལ་འཐད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འབྲས་
རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཏོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་ནུམ་གཞལ་
འཐད་ལྡན་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན་སོང་།
མདོ་སྡེ་པས་དེ་འདྲའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་ནུམ་གཞལ་འཐད་ལྡན་དུ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་པས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་
ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག། མདོ་སྡེ་
པས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པས་
ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་
དང་། བརྗོད་པ་དག་ལས་ཐ་དད་པར། བྲངས་ལྡན་ལས་ལ་སོགས་པ་ཡི། རོ་
བོ་སྟོ་ལ་མི་སྤང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཚོས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆེད་

པའི་གཞུགས་ལ་བརྟེན་པའི་དོགས་པ་འདུག་ནའང་རིམ་གྱི་བཞག་། སྐྱེ་གས་ལ་བརྟེན་
 པའི་དོགས་པ་འདུག་ནའང་སྐབས་མ་ཡིན་པས་མ་བརྗོད། ཡང་ཁ་ཅིག་མདོ་སྡེ་པས་
 གཞུགས་ཡིན་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པས་
 ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་རྟུག་པའི་གཞུགས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་
 སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་རྟུགས་ལེན་པར་ཐལ། གཞུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་ལ་བྱུང་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་ན། ཤེས་པའི་
 བདག་ཉིད་རྟུག་པའི་གཞུགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 མདོ་སྡེ་པས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་རྟུག་པའི་སྒྲ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པས་
 ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་རྟུག་པའི་མདོ་སྡེ་པའི་རང་གཞུང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
 ན། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་རྟུག་པའི་མདོ་སྡེ་པའི་རང་གཞུང་ཆོས་ཅན། མདོ་སྡེ་
 པས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པའི་རང་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
 ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་རྟུག་པའི་མདོ་སྡེ་པའི་རང་གཞུང་དེ་མདོ་སྡེ་པའི་རང་གཞུང་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་རྟུག་པའི་མདོ་སྡེ་པའི་རང་གཞུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར་ན། མ་བྱུང་། མདོ་སྡེ་པའི་རང་གཞུང་ཡིན་ན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་ཟེར་ན། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲ་བ་ཐལ་འགྱུར་པས་བདེན་གྲུབ་
 རྟུག་པའི་སྒྲ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་བདེན་གྲུབ་རྟུག་པའི་ཐལ་འགྱུར་པའི་རང་
 གཞུང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བདེན་གྲུབ་རྟུག་པའི་ཐལ་འགྱུར་པའི་
 རང་གཞུང་ཆོས་ཅན། ཐལ་འགྱུར་པས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་པའི་རང་
 གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། བདེན་གྲུབ་རྟུག་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་པའི་རང་གཞུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་པའི་རང་གཞུང་ཡིན་
 ན་བདེན་གྲུབ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། ཁོ་ན་རེ། མདོ་སྡེ་པས་ཤེས་

པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལེན་པར་ཐལ། བྱེ་བྲག་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཤེས་པའི་བདག་
 ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་
 གྱུར་པའི་མངོན་པ་མངོན་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་
 གྱུར་པའི་མངོན་པ་མངོན་ཆོས་ཅན། བྱེ་བྲག་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལེན་པར་ཐལ། བྱེ་བྲག་སྤྲུལ་
 བའི་རང་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱེད་མངོན་པ་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
 ན། མ་ཁྲུབ་སྟེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་པ་མངོན་མངོན་པ་མངོན་
 ཡིན་ཀྱང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་བྱེ་བྲག་སྤྲུལ་བའི་རང་གཞུང་དེ་བྱེ་བྲག་སྤྲུལ་
 བའི་རང་གཞུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། དེ་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཡི། །
 ཞེས་པའི་གཞུང་མདོ་སྟེ་བའི་རང་གཞུང་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཡིན་ན་མདོ་སྟེ་བའི་རང་གཞུང་
 ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་དེ་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཡི།
 ཞེས་པའི་གཞུང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་སྟེ་བས་ཁས་
 ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བཀའ་གཟིན། ཁ་ཅིག་ །སྤྲུལ་གྱི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་
 མ་ཁྲུབ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མདོ་སྟེ་བའི་དམ་བཅའ་
 དེ་མདོ་སྟེ་བའི་དམ་བཅའ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མདོ་སྟེ་
 བའི་རང་གཞུང་དེ་མདོ་སྟེ་བའི་རང་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། མདོ་སྟེ་བའི་
 རང་གཞུང་ཡིན་ན་མདོ་སྟེ་བས་ཁས་ལེན་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར།
 ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མདོ་སྟེ་བས་དམ་བཅའ་བར་ཐལ། མདོ་སྟེ་བའི་
 དམ་བཅའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་ཁས་ ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མདོ་
 སྟེ་བས་ཁས་སྒྲུངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་སྟེ་བས་ཤེས་པའི་
 བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་ཚད་མས་གྲུབ། མདོ་སྟེ་བས་དེ་ཁས་མི་ལེན་བྱས་པ་
 ལ། ཁ་ཅིག་ ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་ཁས་ལེན་ན། གཞུགས་

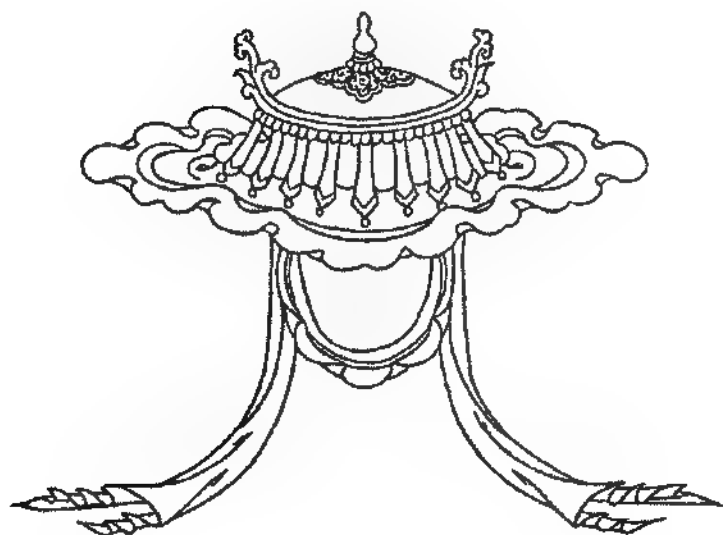
ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པས་དེ་ཁས་མི་ལེན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་ཚད་མས་
 བྱུང་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཞུགས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཚད་མས་བྱུང་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། རྒྱུད་འཕེན་གྱི་རྒྱུད་
 གྱི་རྒྱུས་དཔག་ཚད་མའི་གཞུགས་བྱུང་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྒྱུད་འཕེན་
 གྱི་རྒྱུད་གྱི་རྒྱུས་དཔག་ཚད་མས་བྱུང་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་
 གཞུགས་བྱུ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་འབྲིག་། འདོད་ན། རྒྱུད་འཕེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། མདོ་སྡེ་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་
 གཞུགས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཚད་མས་བྱུང་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཚད་
 མས་བྱུང་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་
 གཞུགས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱུང་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་།
 མ་བྱུང་ན། དེར་ཐལ། མི་རྟག་པར་གྱུར་པའི་སྐྱུ་མི་རྟག་པར་སྐྱུང་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐུམ་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་གས་སུ་ཐུམ་པ་མེད་པར་སྐྱུང་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་མཚམས་ལ། རྒྱུད་འཕེན་གྱི་རྒྱུད་
 གྱི་རྒྱུས་དཔག་ཚད་མའི་གཞུགས་བྱུང་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་གཞུགས་
 བྱུར་ཚད་མས་བྱུང་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་གཞུགས་བྱུང་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། མ་བྱུང་ན། དེ་ཁས་ལེན་པའི་གང་
 ཟག་ཀྱང་ཡིན། དེ་གཞུགས་བྱུར་ཁས་མི་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་
 པ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་བྱུང་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་ཁས་ལེན་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་ན་དེ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་དེ་གཞུགས་

བྱུང་ཁས་ལོན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ནི། གཞུགས་རྟོགས་པའི་
 ཚད་མ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་གཞུང་ཡིན་ན། ཤེས་པའི་བདག་
 ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་
 གཞུང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཞུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཤེས་པའི་
 བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་
 ཁས། འདོད་ན། གཞུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་མདོ་སྡེ་
 པའི་བསྟན་བཅོས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཅ་བར་མ་བྱལ། ཕྱི་རོལ་
 རོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ཞེས་པའི་སྒྲུང་བ་ལ་ཁ་ཅིག མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་རོན་དུ་
 འདོད་པའི་གཞུགས་གཞུང་གྱུར་བྱེད་པའི་ཆེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་
 དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་རིགས་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཕྱི་རོལ་རོན་དུ་གྱུར་པའི་
 གཞུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་དེས་
 གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་རང་འབྲའི་ནུམ་པ་མ་གཏད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན།
 མཛེས་མི་མཛེས་གཉིས་ཀར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཡོད་ན། ལྷས་
 བྱིན་གྱི་གཞུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མཛེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་ཉིད་མཛེས་པར་
 ལྟང་བའི་མིག་ཤེས་ལ་རང་འབྲའི་ནུམ་པ་གཏད་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་ཁས། ལྷས་བྱིན་
 གྱི་གཞུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་མཛེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཉིད་མི་མཛེས་པར་
 ལྟང་བའི་མིག་ཤེས་ལ་རང་འབྲའི་ནུམ་པ་གཏད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མདོ་སྡེ་པ་
 ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་རོན་དུ་འདོད་
 པའི་གཞུགས་གཞུང་གྱུར་བྱས་པའི་ཆེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་དངོས་
 སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་རིགས་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ཕྱི་རོལ་རོན་དུ་གྱུར་པའི་
 གཞུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ལྷས་བྱིན་

གྱི་གཟུགས་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ལྷ་ས་བྱིན་གྱི་གཟུགས་མཛེས་པ་ཡང་མ་ཡིན།
 མི་མཛེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་
 གསལ་བ་གཉིས་ཀ་ཚད་བསལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་
 རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་
 པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བྱར་རིགས་ཏེ། དེ་རིགས་པའམ་
 དེའི་ཆེ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བྱར་
 རིགས་པ་གང་རུང་གང་ཞིག །དེའི་ཆེ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་
 རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བྱར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་དེས་གཟུགས་འཛིན་
 དབང་མཛད་ལ་རང་འབྲའི་རྣམ་པ་མ་གཏོང་པའི་ཕྱིར། དེ་གཏོང་ན། གཟུགས་དེ་
 མཛེས་མི་མཛེས་གཉིས་ཀར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཡོད་ན། ལྷ་ས་
 བྱིན་གྱི་གཟུགས་ཆོས་ཅན། བྱོད་མཛེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་རང་ཉིད་མཛེས་པར་
 ལྟར་བའི་མིག་ཤེས་དབང་མཛད་ལ་རང་འབྲའི་རྣམ་པ་གཏོང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ལྷ་ས་བྱིན་གྱི་གཟུགས་ཆོས་ཅན། བྱོད་མི་མཛེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
 བྱོད་རང་ཉིད་མི་མཛེས་པར་ལྟར་བའི་མིག་ཤེས་མཛད་སྒྲུལ་ལ་རང་འབྲའི་རྣམ་པ་
 གཏོང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གསལ་བ་གང་རུང་གཅིག་འདོད་དགོས་
 སོ། །དེ་ཆེ་དོན་སྒྲུང་འདི་ཉིད་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། །ཁ་ཅིག །མདོ་སྡེ་
 པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་སྡོན་པོ་གཞལ་བུ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་
 སྡོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བྱར་བཞག་པའི་ཆེན་འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་མི་
 རིགས་ཏེ། དེའི་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་
 རིག་པ་ཚད་མར་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེའི་ཆེ་འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་རིགས་པར་
 ཐལ། དེའི་ཆེ་རང་རིག་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་

གྲུང་པའི་གཞུགས་དངོས་སྤྲོད་པའི་ཆད་མ་ཉམས་སྤྲོད་པའི་རང་རིག་ཆད་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་དེ་ཉམས་སྤྲོད་པའི་རང་རིག་མངོན་སྲུང་ཆད་མ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེའི་ཆེ་དེ་ཉམས་སྤྲོད་པའི་རང་རིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེའི་
 ཆེ་ཆད་མ་ཡིན་ན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུང་པའི་གཞུགས་དངོས་སྤྲོད་པའི་ཆད་
 མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་འཛིན་ལྷ་མོ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུང་པའི་གཞུགས་ལྷ་མོ་ཆད་པའི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེའི་ཆེ་གཞུང་ལྷ་མོ་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་ཆེ་དོན་སྤངས་འདི་ཉིད་ནི། །ཆད་ཡིན། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞུང་
 ལྷ་མོ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུང་པའི་གཞུགས་དངོས་སྤྲོད་པའི་ཆད་
 མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་དེ་འདྲའི་ཆད་འབྲས་གཞུང་གསུམ་གྱི་ནང་
 ཆན་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། རང་ལྷགས་ནི། མདོ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་
 རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཞུགས་གཞུང་བྱ་ལ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུང་པའི་
 གཞུགས་དངོས་སྤྲོད་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་ཆེ། འཛིན་ལྷ་མོ་ཤེས་པའི་
 བདག་ཉིད་དུ་གྲུང་པའི་གཞུགས་དངོས་སྤྲོད་པའི་ཆད་མའི་འཛིན་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་ཆེ་གཞུགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་པ་ཤར་ནས་གཞུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་པའི་རིག་པ་དེ་དེའི་
 འཛིན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མདོ་སྤྲེལ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་
 ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་མཐུན་ཆོས་ཅན། མདོ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཞུགས་
 གཞུང་བྱ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུང་པའི་གཞུགས་དངོས་སྤྲོད་པའི་ཆད་མ་
 འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་ཆེ་གཞུགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་པ་ཤར་ནས་གཞུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་
 རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུང་པའི་གཞུགས་དངོས་སྤྲོད་པའི་
 བདག་ཉིད་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བྱུང་བ་དངོས་འགལ་ལ་མི་འགྲོ་ལོ། །ཡང་ན་དེའི་

སྤྱོད་པ་ནི། གཞུགས་གཞུགས་བྱ་ལ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་དངོས་
 སྤྱོད་གསུམ་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་ཆོ་འཛིན་རྣམས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་
 པའི་གཞུགས་དངོས་སྤྱོད་གསུམ་པའི་ཚད་མའི་འཛིན་གྱིད་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་གཞུགས་
 གྱི་རྣམས་པ་ཤར་ནས་གཞུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་དེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་
 གྱུར་པའི་གཞུགས་དངོས་སྤྱོད་གསུམ་པའི་ཚད་མའི་འཛིན་གྱིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་
 འཛིན་དེའི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ། སྤྱོད་པ་ལ་མ་བསམ་པ་ཁ་
 ཅིག །སྤྱོད་པའི་རྣམས་པ་ཤར་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ་
 དང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱོད་པ་དངོས་སྤྱོད་གསུམ་པའི་ཚད་མ་འབྲས་
 བྱར་བྱས་པའི་ཆོ་ཚད་འབྲས་ཡུལ་ཇུས་གཞན་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ཐལ་བའི་སྤྱོད་མེད་དེ།
 སྤྱོད་པའི་རྣམས་པ་ཤར་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་དེས་ཡིན་ལུགས་ལ་
 སྤྱོད་པ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་རིག་པ་ཡིན་ཡང་། སྤྱོད་པ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་
 རྟོག་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱོད་པ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱོད་པ་
 ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམས་པ་ཤར་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་གསར་དུ་
 མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། འདི་ལ་ཆོག་
 སྤྱོད་ཅུང་ཟད་འཇུག་པ་འདྲ། ॥

༄༅། །ལེན་བཞི་པའི་མཐའ་དཔྱད་མཁས་
པའི་དབང་པོ་ཇི་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་
སྤྱན་སྐྱེས་མཛད་པ་མཐོང་
བས་ཡིད་འཕྲོག་
ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་
སོ།།

མཆོད་པ་བཟོད་པ་དང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ།

༄༄༄། ཁྱེད་ཚུན་སྒྲིམ་དམ་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་ཆེ་ཆོན་པོ་དང་ལྷན་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་ཐུག་འཆའ་ལོ། །གསུང་རབ་གངས་རིའི་སྒོ་ལ་
 གནས་བཅས་ནས། སྐྱབ་དང་སྐྱན་འབྱེན་རིགས་པའི་ང་རོ་ཡིས། །པས་ཤོལ་གྲང་
 པོའི་སྒོ་བས་པ་འཕྲོག་བྱེད་པ། སྐྱ་བའི་མེད་གོ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་རྒྱལ། སྐྱབས་
 གསུམ་རིགས་པས་སྐྱབ་བྱེད་གྲགས་པའི་གསུང་། རྣམ་འབྲུལ་ལེགས་པར་བཤད་
 པའི་གཏེར་ཆེན་པོ། གཞན་དོན་ལེའུའི་གཞུང་གི་དཀའ་གནས་རྣམས། རྒྱལ་ཚབ་
 དར་མའི་ལུགས་བཞིན་དབྱེ་བར་བྱ། ཉེ་སྤང་ཕྱིར་བདག་མཐོང་བའི་ཆོག་ ཅེས་པའི་
 སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། །

སྐྱབ་ངག་དང་སྐྱན་འབྱེན་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱུང་ པར་བཤད་པ།

སྐྱབ་ངག་དང་སྐྱན་འབྱེན་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱུང་པར་བཤད་པ། རང་དོན་ལེའུ་
 དང་གཞན་དོན་ལེའུའི་དགོས་པའི་བྱུང་པར་བཤད་པ། གཞན་དོན་ཆེས་དཔག་གི་རྣམ་
 གཞག་ལ་དབྱེད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་དོགས་པ་བཀོད་པ་དང་། ཉེའི་ལན་
 བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཉེ་གན་མ་བྱས་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་
 འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲིམ་བྱས་ཞེས་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྒྱུར་གྱི་སྐྱབ་

ངག་ཡང་དག་དང་། སྒྲ་ཚོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་
 ཚོས་མི་མཐུན་པའི་སྤྱན་འཕྱིན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ལ་བྱེད་ལས་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་
 མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀས་ཕྱིར་ཚོལ་གྱི་ངོར་མི་འདོད་པ་འཕེན་ཞིང་། འདོད་པ་
 འགོག་པར་བྱེད། ཚོལ་བའི་ངོར་འདོད་པ་སྒྱུབ་ཅིང་། མི་འདོད་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་
 ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་སྒྲིན་མེད་དེ་གཉིས་ཀས་འབྲེལ་བ་
 སྒྲིན་པར་བྱེད་པར་མེད་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་སྒོ་ཡུལ་
 ཏུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལ་ནི། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་
 བྱུང་བ་དེས། སྒྲ་ནི་རྟག་པའི་ཕྱིར་མ་བྱས་པར་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ན། སྒྲ་མི་འདོད་
 པའི་དོན་སྒྲ་མ་བྱས་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་འགོག་པར་འདུག་སྟེ། མ་པ་ནི་མི་འདོད་པ་
 འཕེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བྱུང་བ་དེས་ཤིང་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་རྟག་པར་སྒོ་ཡུལ་ཏུ་
 སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། ཚོས་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་དག་ལ་ནི།
 སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཚད་མའི་ཡུལ་ཏུ་སོང་ཞིང་། བྱུང་བ་དེས་པའི་
 དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་བསྒྱུབ་བྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱན་འཕྱིན་གྱིས་
 མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་ལོག་ནས་སྒོ་ཐེ་ཚོམ་ཅན་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་སྤྱོད་
 ངག་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པར་བྱེད་
 དོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་སྒྲ་ཚོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ།
 རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པའི་བྱེད་པ་ལ། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་
 སྟེ་མ་པའི་ཐེ་ཚོམ་དེ་སྟེ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་བའི་སྤྱོད་པ་ལ་དག་ལ་དག་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་དག་ལ་དག་ལ་དག་ལ་དག་
 དེ་སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྟེ་མ་པའི་ཐེ་ཚོམ་སྒྲིད་བྱེད་པའི་ཐལ་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་
 འགྱུར་འཕངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་འདྲའི་ཐེ་ཚོམ་སྒྲིད་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྐྱ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྐྱ་མ་པའི་ཐེ་ཚོམ་དེ། དེ་འབྲའི་ཐལ་འགྲུར་
 ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཇེས་སུ་འགོ་ལྟོག་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲའི་ཐལ་
 འགྲུར་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་མེད་པར་ཡང་སྐྱ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྐྱ་མ་པའི་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་
 འགྲུར་འཕངས་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སྐྱ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྐྱ་མ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་
 དག་དེ། སྐྱ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་ཇེས་དཔག་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འབྲའི་སྐྱབ་
 ངག་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་ཇེས་དཔག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་འབྲའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་མེད་པར་
 ཡང་། སྐྱ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་ཇེས་དཔག་སྐྱེ་བ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱས་ན་
 མི་རྟག་པས་བྱབ་དཔེར་ན་བྱས་པ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་
 གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྐྱ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་ཇེས་དཔག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྐྱ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་ཇེས་དཔག་སྐྱེ་བར་ཐལ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ་
 ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱ་མི་རྟག་
 རྟོགས་ཀྱི་ཇེས་དཔག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་འབྲའི་ཚོས་མཐུན་
 སྦྱོར་གྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་དེ། སྐྱ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་ཇེས་དཔག་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འབྲའི་ཚོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་
 དག་ཚོས་ཅན། བྱོད་མེད་ན། སྐྱ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་ཇེས་དཔག་མེད་དགོས་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྐྱ། ཁོ་ན་དེ། ལུང་དེའི་དོན། དེ་འབྲའི་ཐལ་འགྲུར་
 གྱིས་རང་འབྲས་སྐྱ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྐྱ་མ་པའི་ཐེ་ཚོམ་དངོས་སུ་བསྐྱེད། དེ་འབྲའི་

སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གིས་རང་འབྲས་སྐྱ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྩེས་དཔག་དངོས་སུ་བསྐྱེད་
 པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་ཡོད་ཅིས་ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་སྐྱབ་
 དག་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་སྐྱ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྩེས་དཔག་དངོས་སུ་སྐྱེད་
 བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་དེ་རྒྱུད་ནས་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱེད་
 བྱེད་རང་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན། བྱེད་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་དེ་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་
 བྱར་བྱར་པའི་སྐྱ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྩེས་དཔག་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་
 ཐལ། བྱེད་རྩོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། བྱེད་ཀྱི་འབྲས་བྱར་
 བྱར་པའི་སྐྱ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྩེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ལ། བྱེད་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་པ་སྒྲོན་དུ་
 འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱེད་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐྱབ་
 དག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དེ་ཐལ་འགྲུར་གྱི་བྱེད་ལས་ལ་ཡང་མཚུངས་
 མོ། གཞན་ཡང་། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་བྱབ། དཔེར་ན་
 འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྐྱ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གོ་དེ་
 པའི་རྩེས་སུ། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་སྒྲུར་
 འགོ་དགོས་ཀྱི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རྟོལ་ཡང་དག་མེད་པར་
 ཐལ། དེ་འདྲའི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྩེས་དཔག་
 དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།
 རང་དོན་ཡེ་ཤུ་འཁྱུར་བྱའི་གཙོ་བོ་རྩལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཡིན་ལ། དེ་སྒོ་ཡུལ་དུ་
 མང་པའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་རྟགས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དོན་
 ཡེ་ཤུ་འཁྱུར་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་ལ། དེ་སྒོ་ཡུལ་དུ་མང་
 བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ནི་རྩལ་གསུམ་ལ་གོ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། ལུང་དེའི་དོན།

སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། རྟག་
ན་མ་བྱས་པས་བྱལ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན་སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་
པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྒྱུར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་
པར་ཡོད་དེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་སྒོ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཉན་
ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་འབྲས་བུར་བྱུར་པའི་སྒྲ་རྟག་
གས་མི་རྟག་སྙམ་པའི་ཐོ་ཆོམ་དེ་དངོས་སུ་སྟེ། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་སྒོ་ཡུལ་
དུ་སོང་བ་སྟེ། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས།
དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་འབྲས་བུར་བྱུར་པའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་
པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་དཔེ་དཔྱད་ཤེས་དེ་སྟེ། དེའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་སྒྲ་
རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྟེ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་
རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་སོང་སྟེ་ཞེས་པའི་དོན། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་དེ་
ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཐོས་པ་དང་། བྱལ་པ་ངེས་པའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་པ་ཚུལ་གསུམ་
དཔེ་དཔྱད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །སྒྲོན་མེད་པའི་ལོགས་པར་བཤད་
པའོ། །

རང་དོན་ལེའུ་དང་གཞན་དོན་ལེའུའི་དགོས་པའི་བྱེད་

པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་དོགས་པ་བཞེད་པ་དང་། དེའི་ལན་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁོ་
ན་དེ། རང་དོན་ལེའུ་ལས་ལོགས་སུ་གཞན་དོན་ལེའུ་བརྩམས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ།

གཞན་དོན་ལེའུ་ལས་ཚུལ་གསུམ་བཟོད་པའི་ངག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་གང་ཞིག། དེ་རང་
 དོན་ལེའུ་ས་བསྟན་ཅིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། རང་དོན་ལེའུ་ས་ཚུལ་གསུམ་
 པའི་དྲགས་བསྟན་པ་གང་ཞིག། ཚུལ་གསུམ་བཟོད་ནས། ཚུལ་གསུམ་བཟོད་པའི་
 ངག་མི་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཚུལ་གསུམ་བཟོད་པའི་
 ངག་གི་དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞན་དོན་ལེའུ་བཙམས་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། དེ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། རང་དོན་ལེའུ་ས་ཚུལ་གསུམ་བཟོད་པའི་ངག་གི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་དོན་ལེའུ་ས་ཚུལ་གསུམ་བཟོད་པའི་དྲགས་ཀྱི་དབྱེ་
 བ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཚུལ་གསུམ་སྐབ་ངག་གིས་བཟོད་ཚུལ་ཤེས་པའི་
 ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མྱོངས་པ་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་གཞན་དོན་ལེའུ་བཙམས་པར་
 འགྱུར་རོ། ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེའི་ལན་ནི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། སྟོན་མེད་
 དེ། དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་དོན་ལེའུ་འི་བསྟན་བྱའི་
 གཏོ་བོ་ཚུལ་གསུམ་པའི་དྲགས་ཡིན་ལ། དེ་སྟོ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
 དྲགས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དོན་ལེའུ་འི་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་
 གཏོ་བོ་སྐབ་ངག་ཡིན་ལ། དེ་སྟོ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་འབྲས་བུ་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལ་གོ་བ་
 སྟེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་གཞན་དོན་
 ལེའུ་འི་བསྟན་བྱའི་གཏོ་བོ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་ཟེར་ན། རང་དོན་ལེའུ་འི་བསྟན་
 བྱའི་གཏོ་བོ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། རང་དོན་ལེའུ་ས་དྲགས་ཡང་དག་བསྟན་བྱའི་གཏོ་བོར་བྱས་ནས་མ་བསྟན་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཞན་དོན་ལེའུ་འི་བསྟན་བྱའི་གཏོ་བོ་
 གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་དོན་ལེའུ་འི་བསྟན་བྱའི་གཏོ་བོ་དྲག་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ལ། ལུང་དེའི་དོན་ནི། རང་དོན་ལེའུ་ལས་ལོགས་

སུ་གཞན་དོན་ལེན་བཅུམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་དོན་ལེན་སྟབས་ལང་
 དག་བསྟན་བྱའི་གཏོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན། གཞན་དོན་ལེན་སྟབས་ལང་དག་
 བསྟན་བྱའི་གཏོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པ་གང་ཞིག་སྒྲུ་ཆོས་ཅན། མི་དྲག་སྟེ། བྱས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དྲག་སྟེ་སྒྲུ་ཆོས་ལུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། བྱས་ན་
 མི་དྲག་པས་བྱལ། དཔེར་ན་བྱས་པ་བཞིན། སྒྲུ་ལང་བྱས་ཞེས་པའི་སྟབས་ལང་གྲོ་
 ལུ་ལུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་དྲག་སྟེ་
 སྒྲུ་ཆོས་ཤིག་ཀྱིས་ཐོས་པ་ལ་བཞིན་ནས། དྲག་སྟེ་དེའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྒྲུ་ཆོས་
 དྲག་དྲག་སྟེ་ཤིས་དཔག་དེ་དངོས་སུ་སྟེ། དེ་འདྲའི་སྟབས་ལང་གྲོ་ཤིག་ཀྱིས་ཐོས་པ་
 ལ་བཞིན་ནས་དེ་འདྲའི་སྟབས་ལང་གྲོ་ཤིག་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་བྱས་དྲག་སྟེ་ཤིས་དྲག་
 པར་སྟབས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་པའི་བྱུང་ཤིས་དེ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་དེ་
 སྒོ་ལུ་ལུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་པ། དྲག་སྟེ་དེ་དང་སྟབས་ལང་གྲོ་ཤིག་
 ཤིས་ཀྱིས་ཐོས་པའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། ཚུལ་གསུམ་ལ་གོ་བ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པ་
 ཚུལ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་པའི་བྱུང་ཤིས་སྟེ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུ་ཆོས་ཅན།
 མི་དྲག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དྲག་སྟེ་སྒྲུ་ཆོས་ཤིག་ཀྱིས་ཐོས་པ་ལ་བཞིན་ནས་
 ཤིས་དཔག་དངོས་སུ་སྟེ་བྱེད་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། བྱས་ན་མི་དྲག་པས་བྱལ་ཅེས་
 མོག་སྟེ་ཤིས་དྲག་སྟེ་དེ་རང་འབྲས་བུས་དྲག་སྟེ་ཤིས་དྲག་པར་སྟབས་པའི་ཚུལ་
 གསུམ་བྱུང་པའི་བྱུང་ཤིས་དངོས་སུ་སྟེ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། དེ་འདྲའི་སྟབས་
 ལང་གྲོ་ཆོས་ཅན། སྟེ་རང་འབྲས་བུས་དྲག་སྟེ་ཤིས་དྲག་པར་སྟབས་པའི་ཚུལ་
 གསུམ་བྱུང་པའི་བྱུང་ཤིས་དངོས་སུ་སྟེ་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བསྐྱེད་ནས་སྟེ་
 བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲག་སྟེ་གོང་བཞིན་རིག་སྟེ་འདྲོ། །

གསུམ་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གིས་རྣམ་གཞག་ལ་དབྱད་པ་ལ་
གཞན་ལུགས་དགག་པ།

གསུམ་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གིས་རྣམ་གཞག་དབྱད་པ་ལ། གཞན་ལུགས་དགག་
པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པ། ཚེད་པ་སྒྲོང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག
དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྤྱོད་ཡང་དག་གིས་ཚད་མས་བྱུང་པའི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྩལ་གསུམ། དེ་སྐྱབ་
ཀྱི་སྤྱོད་ཡང་དག་ལ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་སྒྲོན་པའི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྷན་གྱི་
ངག་རྣམ་དག་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་
ན། སྐྱམ་ཏིག་པར་སྐྱབ་པའི་རྩལ་གསུམ་ཚད་མས་བྱུང་། སྐྱམ་ཏིག་པར་ཚད་མས་
མ་བྱུང་པའི་སྤྱོད་ཡིས་སྐྱམ་ཏིག་པར་སྐྱབ་པའི་སྤྱོད་ཡང་དག་གི་དོར་བཤོད་
པའི་བྱས་ན་མི་ཏིག་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བྱས་པ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྐྱབ་
ངག་ཆོས་ཅན། སྐྱམ་ཏིག་པར་སྐྱབ་པའི་གཞན་དོན་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པར་
ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། དེར་ཐལ། སྐྱམ་ཏིག་པར་སྐྱབ་པའི་སྤྱོད་
ཡོད་ཡང་དག་གིས་ཚད་མས་བྱུང་པའི་སྐྱམ་ཏིག་པར་སྐྱབ་པའི་རྩལ་གསུམ། སྐྱམ་
ཏིག་པར་སྐྱབ་པའི་སྤྱོད་ཡང་དག་ལ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་བརྟན་པ་གང་ཞིག་སྐྱ་
མི་ཏིག་པར་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྷན་གྱི་ངག་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་
དེར་ཐལ། སྐྱམ་ཏིག་པར་སྐྱབ་པའི་རྩལ་གསུམ་སྒྲོན་པའི་ངག་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་འདྲའི་སྤྱོད་ཡོད་དེ་སྐྱམ་ཏིག་པར་སྐྱབ་པའི་སྤྱོད་ཡང་
དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྐྱབ་ངག་དེ་སྐྱམ་ཏིག་པར་སྐྱབ་པའི་གཞན་དོན་སྐྱབ་

ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་
 པའི་སྐྱ་ཁྲོལ་ཡང་དག་གིས། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཁྲོལ་
 ཡང་དག་གི་ངོར་བཀོད་པའི་སྐྱ་ཆོས་ཅན་མི་དྲག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དྲགས་
 སྐྱོར་ཆོས་ཅན། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་གཞན་དོན་སྐྱབ་ངག་ཡང་
 དག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།
 དེར་ཐལ། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱ་ཁྲོལ་ཡང་དག་གིས་ཆད་
 མས་བྱུབ་པའི་བྱས་དྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་
 པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཁྲོལ་ཡང་དག་ལ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་བསྟན་པ་གང་ཞིག བྱས་
 དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྷན་གྱི་ངག་ནུམ་དག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་སྟ། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་
 ཚུལ་གསུམ་བཟོད་པའི་ངག་ནུམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་པར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྐྱ་
 མི་དྲག་པར་དངོས་སུ་བཟོད་པའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག རང་ཉིད་འགོད་པ་
 བོའི་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱ་ཁྲོལ་ཡང་དག་གིས་ཆད་མས་བྱུབ་པའི་སྐྱ་མི་དྲག་པར་
 སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་རང་ཉིད་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་
 ཕྱིར་ཁྲོལ་ཡང་དག་ལ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་སྟོན་པའི་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ངག་ནུམ་
 དག་དེ། སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། སྐྱ་མི་
 དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་གཞན་དོན་
 སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་རང་དོན་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 བྱས་ན་མི་དྲག་པས་ཁྱབ་ཅེས་པའི་སྐྱབ་ངག་བསྟན་བཅོས་སུ་གྱིས་པ་མཐོང་ཞིང་
 བསམས་པ་ལས་རང་སྐྱོད་ལ་སྐྱ་མི་དྲག་དྲགས་ཀྱིས་ཇེས་དཔག་སྐྱེ་བར་འབྱུར་བ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱབ་བྱབ་སྒྲི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། སྐབས་འདིར་
 གཞན་དོན་རྒྱུ་དཔག་གི་ཞར་ལ་བསྟན་པ་ནི། སྤྱི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པས། བསྐྱབ་བྱུ་ལ་
 ཉགས་པ་སྒྲི་བ་ལྟར། རྒྱུ་ལ་བས་དངོས་སྤྱུ་བཞེད་པ་ལ་མི་ལྟོས་བར་བསྟན་བཅས་སྤྱུ་
 བྱིས་པ་མཐོང་ཞིང་བསམས་པ་ལས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱུ་ལ་ཉགས་པ་སྒྲི་ཞིང་། དེ་ཡང་སྦྱོར་
 བའི་སྒྲོ་ནས་གཉིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་ཐིག་ལས། སྦྱོར་བ་
 མཐོང་བ་གོམས་པ་ལས་བདག་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཉགས་སྦྱོར་
 འགྱུར་པའི་བདག་གི་དོན་གྱི་རྒྱུ་སྤྱུ་དཔག་པ་ལ་ཡང་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་བསྟན་དོ་ཞེས་
 དང་། རྣམ་ངེས་ལས། དེ་མཐོང་བ་ལས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཉགས་ཤིང་གོམས་པ་ན་
 ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། རང་གི་དོན་གྱི་རྒྱུ་སྤྱུ་དཔག་པ་ལ་ཡང་དབྱེ་བ་བསྟན་
 དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ལ། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རང་དོན་སྐྱབ་དག་ཡང་
 དག་ཡོད་པར་ཐལ། བྱས་ན་མི་ཉག་པས་བྱབ། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་གཞན་དོན་སྐྱབ་
 དག་ཡང་དག་བསྟན་བཅས་སྤྱུ་བྱིས་པ་མཐོང་ཞིང་བསམས་པ་ལས་རང་གྱུར་ལ་སྐྱ་མི་
 ཉག་ཉགས་ཀྱི་རྒྱུ་དཔག་སྒྲི་བར་འགྱུར་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་བས།
 ཟེར་ན་མི་མཚུངས་སོ། ཁཅིག་ རང་དོན་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་མེད། བྱས་པ་སྐྱ་མི་
 ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་དུ་སོང་བའི་ཆོད་ན། བྱས་པ་སྐྱ་
 མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཟེར་ན། བྱས་པ་
 སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་དུ་སོང་བའི་རྒྱུ་ལ་བས་བྱས་
 ན་མི་ཉག་པས་བྱབ། དཔེར་ན་བྱས་པ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྐྱབ་དག་
 བསྟན་བཅས་སྤྱུ་བྱིས་པ་མཐོང་ཞིང་བསམས་པ་ལས། དེའི་རྒྱུར་ལ་སྐྱ་མི་ཉག་ཉགས་
 ཀྱི་རྒྱུ་དཔག་སྒྲི་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་གང་ཞིག་ རིགས་ཐིག་དང་
 རྣམ་ངེས་ཀྱི་ལུང་དེའི་དོན་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། བྱས་པ་སྐྱ་མི་ཉག་པར་

སྐྱབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་དྲགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཆོ། བྱས་པ་སྐྱ་མི་དྲག་པར་
 སྐྱབ་པའི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་དྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་བྱས་ན་མི་
 དྲག་པས་བྱུང་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབ་དག་དེ། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་
 གཞན་དོན་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་ཆོ་དེ་
 འབྲའི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་དེ་བྱས་དྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་དག་གང་ཞིག་ དེའི་ཆོ་
 དེ་རང་དོན་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་ཆོ་དེ་
 འབྲའི་སྐྱབ་དག་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ དེའི་ཆོ་དེ་འབྲའི་སྐྱབ་དག་དེ་སྐྱབ་དག་ལྟར་སྐྱར་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། བྱས་པ་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་
 ཀྱི་དྲགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཆོ་ལ་བས་དེ་འབྲའི་སྐྱབ་དག་བསྟན་བཅོས་སྤྱི་མིས་པ་
 མཐོང་ཞིང་བསམས་པ་ལས་དེའི་རྒྱད་ལ་སྐྱ་མི་དྲག་དྲགས་ཀྱི་ཇེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ལྟར་
 པའི་ཕྱིར། དྲགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེའི་ཆོ་བྱས་པ་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་
 དྲགས་ལྟར་སྐྱར་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་དེ་འབྲའི་སྐྱབ་དག་དེ་སྐྱབ་དག་ལྟར་སྐྱར་གང་
 ཞིག་ བྱས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱས་ན་མི་དྲག་པས་བྱུང་ཅེས་སོགས་ཀྱི་
 རང་དོན་སྐྱབ་དག་དེ། རང་དོན་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། རང་དོན་སྐྱབ་
 དག་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འབྲའི་རང་དོན་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཆོས་
 ཅན། རང་དོན་ཇེས་དཔག་ཡིན་པར་ཐལ། རང་དོན་སྐྱབ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱུང་སྟེ། གཞན་དོན་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་ན། གཞན་དོན་ཇེས་དཔག་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདིར་མ་བྱུང་སྟེ། རང་དོན་ཇེས་དཔག་ཡིན་ན། རང་
 དོན་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཞན་དོན་ཇེས་དཔག་ཡིན་ན།
 གཞན་དོན་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་འགྲིག་ དྲགས་འབྱུང་།
 འདོད་ན་སྟེ། ཁོ་ན་རེ། བྱས་ན་མི་དྲག་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བྱས་པ་བཞིན་སྐྱ་ཡང་

བྱས། དེའི་ཕྱིར་ན། སྐྱེ་མི་དྲག་ཅེས་པའི་སྐྱབ་ངག་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་སྐྱབ་ངག་
 ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས།
 དེར་ཐལ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ལྟར་སྒྲུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གཞལ་བྱའི་
 དྲགས་ལས་སྐྱེ་མི་དྲག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། རང་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་
 ཐལ། རང་དོན་རྗེས་དཔག་ལྟར་སྒྲུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། ཁོ་ན་རེ།
 རང་དོན་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། སྐྱོ་ཆོས་
 ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། དྲག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་བསྟན་བཅོས་སྤྱི་བྱས་
 པ་མཐོང་ཞིང་བསམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེ་དྲག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱང་
 བདགས་མཛོད་གྱུར་པ་ལྟོག་པར་འགྱུར་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་བྱས་ན།
 གོང་གི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་པར་བྱད། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་
 པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན། གཞན་དོན་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་སྒྲིན་མེད་དེ། རང་གིས་རང་ལ་འཕངས་
 པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན།
 གཞན་དོན་རྗེས་སྤྱད་པག་པ་ནི། རང་གིས་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད། ཅེས་པའི་
 སྐྱབས་ནས་དངོས་སྤྱད་བསྟན་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་
 ན་གཞན་དོན་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དྲགས་ཁས། འདོད་ན།
 བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། རོ་བོ་ཁོ་ན་རང་ཉིད་དང་། འདོད་ཅིང་མ་གསལ་བསྟན་
 པར་བྱ། ཞེས་པའི་སྐྱབས་ནས་དངོས་སྤྱད་བསྟན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། གཞན་དོན་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 རང་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་དོན་སྐྱབས་ཀྱི་དྲགས་ཡང་དག་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ བྱས་ཏེ་གསུངས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཏེ་གསུང་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་
 སྐོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བརྒྱུས་པའི་བྱས་ན་མི་ཏེ་གསུང་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བྱས་པ་
 བཞིན་སྐྱེ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྐྱབ་དག་འདི། རང་དོན་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་ཞེས་
 ཟེར་ན། འོ་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འདྲའི་སྐྱབ་དག་ཚོས་ཅན། བྱོད་རང་དོན་སྐྱབ་དག་
 ཡང་དག་དུ་སོང་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་རང་དོན་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་ཏེ་གསུངས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཏེ་གསུང་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་སྐོལ་ཡང་
 དག་དེ་ལ། དེ་རང་དོན་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་དུ་སོང་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེ་ལ་བྱས་པ་སྐྱེ་མི་ཏེ་གསུང་པར་སྐྱབ་པའི་རང་དོན་སྐྱབ་པ་ཀྱི་ཏེ་གསུངས་ཡང་དག་
 དུ་སོང་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ། བྱས་ཏེ་གསུངས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཏེ་གསུང་པར་
 སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་སྐོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བརྒྱུས་པའི་དེ་འདྲའི་སྐྱབ་དག་དེ་སྐྱེ་མི་ཏེ་གསུང་
 པར་སྐྱབ་པའི་རང་དོན་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱེ་མི་ཏེ་གསུང་པར་སྐྱབ་པའི་
 སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། སྐྱ་སྒོ་
 དོན་གསུམ་གྱི་སྒོན་དང་བུལ་པའི་སྐྱེ་མི་ཏེ་གསུང་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། སྐྱེ་མི་ཏེ་གསུང་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་དག་དུ་བཤོད་པ་གང་ཞིག་ བྱོད་འགོད་
 མཁན་གྱི་གང་ཟག་དེས། སྐྱེ་མི་ཏེ་གསུང་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་བྱུང་།
 བྱོད་སྐྱེ་མི་ཏེ་གསུང་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ལྟག་ཚད་མེད་པར་སྒོན་པའི་དག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་ལ་མ་བྱུང་པོ། །མངས་འཕགས་ཀྱིས་སྐྱེ་
 པའི་བྱས་ན་མི་ཏེ་གསུང་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བྱས་པ་བཞིན། སྐྱེ་ཡང་བྱས། དེའི་ཕྱིར་
 སྐྱེ་མི་ཏེ་གསུང་པའི་དག་ཚོས་ཅན། སྐྱེ་མི་ཏེ་གསུང་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་དག་ནམ་དག་དུ་
 ཐལ། སྐྱ་སྒོ་དོན་གསུམ་གྱི་སྒོན་དང་བུལ་པའི་སྐྱེ་མི་ཏེ་གསུང་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་དག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དེ། དེ་དང་བུལ་པ་གང་ཞིག་ སྐྱེ་མི་ཏེ་གསུང་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་གང་ཞིག དེ་སྐྱོན་དང་
 བྲལ་ན། ཐུ་མ་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་སྐྱོན་
 མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེ་སངས་འཕགས་རང་གྱུད་ཀྱི་བསྐྱུས་པའི་དག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་སྐྱོན་མི་རྟག་པར་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
 བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ། དེ་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱོན་དང་བཅས་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྐྱོན་དང་བཅས་པའི་སྐྱབ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མི་
 མཚུངས་སོ། །ཁ་ཅིག དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཤེས་འདྲོད་ཆོས་ཅན་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་
 ཆོས་ཅན་གཉིས། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་ཆོས་མཚུངས་པར་དངོས་
 སུ་སྟོན་པའི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཆོག་སྐྱུ་དག དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྐྱབ་
 དག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཤེས་འདྲོད་ཆོས་ཅན་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་
 མཐུན་དཔེ་གཉིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་མི་མཚུངས་པར་དངོས་སུ་
 སྟོན་པའི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཆོག་སྐྱུ་དག་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱུ་ཆོས་མི་མཐུན་སྟོར་གྱི་
 སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྲལ། དཔེར་ན་བྱུ་
 པ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྐྱབ་དག་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 རྟགས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་སྟོགས་ཁོན་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་
 ཆོག་སྐྱུ་དག་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པ་ཁོན་རེ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཆོག་སྐྱུ་དག་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྐྱབ་དག་ཡང་
 དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྐྱར་གྱི་སྐྱབ་དག་དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་

མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ། སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྐྱོར་གྱི་སྐྱབ་ངག་
 ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་དེ་སྐྱབ་གྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་
 ལ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྤྱི་སྐྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་གི་གཏན་
 ཆེགས། སྐྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་གི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་སྒྲོན་པའི་
 སྐྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་གི་གཏན་ཆེགས་ནུས་དག་དེ། སྐྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་གི་ཆོས་མཐུན་
 སྐྱོར་གྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་སྐྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་དངོས་སུ་སྒྲོན་པའི་སྐྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་གི་གཏན་ཆེགས་ནུས་དག་དེ།
 སྐྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་གི་ཆོས་མི་མཐུན་སྐྱོར་གྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན།
 བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་ན། མཚོན་བྱ་ཡིན་པས་བྱབ་ཅེས་སོགས་གྱི་
 སྐྱབ་ངག་ཆོས་ཅན། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་པའི་རྟགས་གྱིས་སྤྱི་མཚོན་བྱར་
 སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆེགས་བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་པའི་རྟགས་གྱིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་སྒྲོན་པའི་ངག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་
 གྱིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཆོས་མཐུན་སྐྱོར་གྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས།
 འདོད་ན། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་པའི་རྟགས་གྱིས་སྤྱི་མཚོན་བྱར་སྐྱབ་པའི་
 གཏན་ཆེགས་དེ་སྐྱོར་བ་དེ་སྐྱོར་གྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བས་བཤག་གོ། །ཁ་ཅིག་བྱས་
 པ་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་སྒྲོན་པའི་སྤྱི་མི་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆེགས་ནུས་དག་དེ། སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་མཐུན་
 སྐྱོར་གྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། བྱས་པ་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་དངོས་སུ་སྒྲོན་པའི་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆེགས་ནུས་
 དག་དེ། སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྐྱོར་གྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་

ཉིད་ཟེར་ན། དངོས་པོ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བྱུང་པ་བཞིན་སྐྱེ་
 ཡང་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཞེས་པའི་སྐྱེ་བ་དག་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ།
 མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་བྱས་པ་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱེ་བའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་
 ཡོད་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱེ་བ་པར་བྱེད་པའི་གཏན་
 ཆོག་སྐྱེ་ནས་དག་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱེ་བའི་ཆོས་མཐུན་སྟོར་གྱི་
 སྐྱེ་བ་དག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། བྱས་པ་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱེ་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱེ་བ་པར་བྱེད་པའི་
 གཏན་ཆོག་སྐྱེ་ནས་དག་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱེ་བ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་
 མི་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྐྱེ་བ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འདི་ཀུན་ལ་སྟོན་མེད་དུ་བྲག་ས་
 ཀྱང་མི་འཐད་དེ། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་འདུས་
 མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན་སྐྱེ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་སྐྱེ་བ་དག་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་སྐྱེ་མི་
 རྟག་པར་སྐྱེ་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་དག་ཡིན་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་
 དངོས་སུ་བརྟེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་
 ཅས་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དག་གིས་བྱས་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་དངོས་སུ་བརྟེན་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་ཅས་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་
 དག་ཆད་མ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་དངོས་སུ་མ་བརྟེན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱས་
 རྟགས་ཀྱིས་སྐྱེ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱེ་བའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྐྱེ་བ་དག་ཡང་དག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་སྐྱེ་བ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པ་སྐྱེ་མི་
 རྟག་པར་སྐྱེ་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་དངོས་སུ་བརྟེན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 ཀྱིས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱོགས་བྱུང་དངོས་སུ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར།

ཁྱུ་མེད་ཀྱི་ཉལ་པར་སྐྱབ་པའི་ཉལ་མཚན་ལ་གསུམ་པར་མོང་པའི་གང་
 ཟག་གིས། རང་ཉིད་སྐྱ་མི་ཉལ་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཐོན་ཆད་
 མས་ངེས་པ། རང་ཉིད་སྐྱ་མི་ཉལ་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོག་ཁྱུ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཉིད་སྐྱ་མི་ཉལ་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོག་ཁྱུ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱུ་མེད། རང་ཉིད་སྐྱ་མི་ཉལ་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཉལ་མཚན་ལ་
 གསུམ་པར་མོང་པའི་གང་ཟག་གིས་སྐྱ་མི་ཉལ་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རང་
 ཉིད་མེད་པ་ཐོན་ཆད་མས་ངེས་པ་དེ། རང་ཉིད་སྐྱ་མི་ཉལ་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོག་ཁྱུ་
 ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ བྱས་ཉལ་མཁྱེས་སྐྱ་མི་ཉལ་པར་སྐྱབ་
 པའི་ཉལ་མཚན་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་མོལ་ཡང་དག་དང་། བྱས་
 ཉལ་མཁྱེས་སྐྱ་མི་ཉལ་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་པ་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་
 ཕྱི་མོལ་ཡང་དག་གཉིས་འགལ་ཟེར་བ་དང་སྐྱ་བྱས་པར་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་གང་
 ཟག་གིས་སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་ཉལ་སྐྱ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གཏོད་པའི་ཆོ་བྱས་པ་སྐྱ་མི་ཉལ་
 པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱ་མོལ་ལ་ཕྱོག་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་མཚན་ཡིན་ཟེར་བ་ནང་འགལ་
 ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་བྱས་ཉལ་མཁྱེས་སྐྱ་མི་ཉལ་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་པ་ཡང་
 ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་བྱས་ཉལ་མཁྱེས་སྐྱ་མི་ཉལ་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱ་
 མོལ་ཡང་དག་གི་ངོར་སྐྱ་ཆོས་ཅན་མི་ཉལ་སྐྱ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གཏོད་པའི་ཆོ། བྱས་
 ན་མི་ཉལ་པས་ཁྱུ་ལ། དཔེར་ན་བྱས་པ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྐྱབ་པ་དེ་
 སྐྱབ་པ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་གང་ཞིག་ དེའི་ཆོ་ན་བྱས་པ་
 སྐྱ་མི་ཉལ་པར་སྐྱབ་པའི་ཉལ་མཚན་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཆོ་ན།
 དེ་འདྲའི་སྐྱབ་པ་ཡང་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་སྐྱ་མོལ་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མོང་། དེ་འདྲའི་སྐྱབ་པ་ཡང་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་

སྤྱིར་ཤོལ་ཡང་དག་དེ། དེ་འདྲའི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ དེའི་ཆོ་ན་སྤྱི་ཤོལ་ཡང་དག་ཡིན་ན་བྱས་
 རྟགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་སྤྱིར་ཤོལ་ཡང་
 དག་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར། སྤྱི་མ་མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། སྐྱ་བྱས་པར་ཆད་
 མས་མ་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གིས། སྐྱ་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་སྤྱི་བྱས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བཀོད་
 པའི་ཆོ། བྱས་པ་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགོད་མཁན་གྱི་གང་
 ཟག་ཡིན་ན། སྐྱ་བྱས་པར་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར།
 མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེའི་ཆོ་བྱས་པ་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་
 འགོད་མཁན་གྱི་གང་ཟག་དེས་སྐྱ་བྱས་པར་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། དེའི་ཆོ་བྱས་
 པ་དེ་སྐྱབ་གྱི་སྤྱི་ཤོལ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པའི་གང་ཆོག་ཤིང་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྟགས་
 ཁས། ཅུ་བར་འདོད་ན་དངོས་འགལ་ཡིན་ཏེ་སྤྱོད། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་
 པས་དེའི་ངོར་སྐྱ་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་སྤྱི་བྱས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་
 སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་སྤྱིར་ཤོལ་
 ཡང་དག་མེད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་
 སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་སྤྱིར་ཤོལ་ཡང་དག་གི་ངོར་
 བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྐྱབ་ངག་
 བཀོད་པའི་ཆོ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་འགོད་པ་སྐབས་སུ་
 བབ་པའི་སྤྱིར་ཤོལ་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་སྐྱེ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་སྤྱིར་ཤོལ་ཡང་དག་གི་ངོར་སྐྱ་ཆོས་
 ཅན་མི་རྟག་སྤྱི་བྱས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་སྤྱིར་ཤོལ་ཡང་དག་མེད་པའི་སྤྱིར།

ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། དེའི་ཚེ་ན་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་གཞན་
 རོན་སྐབས་ཀྱི་ཏྲགས་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་
 ཚེ་ན་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་གཞན་རོན་སྐབ་ངག་ཡང་དག་མེད་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ལན་གྱིས་ལྟོག་པར་མི་རྩལ་པའི་ཐལ་འགྱུར་རོ། །ལམས་
 པ་ཁ་ཅིག་ བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་
 པའི་ཕྱིར་ཚོལ་ཡང་དག་དང་། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་
 ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་ཚོལ་ཡང་དག་གཉིས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་
 ཟེར་ན། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་དཔག་རང་རྒྱད་ལ་དངོས་སུ་
 སྐྱེ་ཁ་མའི་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཚོལ་ཡང་དག་ཚེས་ཅན།
 བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་
 པའི་ཕྱིར་ཚོལ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་
 ཏྲགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་ཚོལ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན་དེ་ཚེས་ཅན། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་
 གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་རང་རྒྱད་ལ་མི་ལྟན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་གཞན་
 རོན་སྐབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་ཉིད་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་བྱས་ཏྲགས་
 ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཚོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱད་ལ་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱེ་
 ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་ལ་དྲན་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་ལ་ཡང་དག་གནས། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རྩལ་ཏེ། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་
 དཔག་རང་རྒྱད་ལ་དངོས་སུ་སྐྱེ་ཁ་མའི་གང་ཟག་གང་ཞིག་ བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་

ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཇེས་དཔག་དེ་རང་གི་དངོས་ཀྱི་ཉར་ལེན་དུ་གྱུར་བའི་བྱས་ཏྲགས་
 ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བྲན་པའི་བྲན་ཤེས་ལས་
 བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པར་ཐལ། སྐྱ་ཆོས་ཅན་མི་
 ཏྲག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཏྲགས་སྟོར་འགོད་པའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་འདྲ་
 བའི་ཏྲགས་སྟོར་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་ཆོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱ་མི་ཏྲག་
 པར་དངོས་སུ་ཏྲགས་པའི་ཇེས་དཔག་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། བྱས་ན་མི་ཏྲག་པས་བྱུང་།
 དཔེར་ན་བྱུམ་པ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྐྱབ་པ་འགོད་པའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་
 ནས། དེ་འདྲའི་སྐྱབ་པ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་ཆོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ལ་
 བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་བྲན་པའི་བྲན་ཤེས་སྐྱེ་བའི་བྱུང་
 པར་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། རང་དོན་ལེའུའི་བསྟན་བྱའི་
 གཏོ་བོ་ཚུལ་གསུམ་པའི་ཏྲགས་ཡིན་ལ། དེ་སྟོ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
 ཏྲགས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དོན་ལེའུའི་བསྟན་བྱའི་གཏོ་བོ་
 སྐྱབ་པ་ཡང་དག་ཡིན་ལ། དེ་སྟོ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཚུལ་གསུམ་
 ལ་གོ་བ་རྒྱུད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་
 སྐྱབ་པ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་པའི་དངོས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་འདྲའི་སྐྱབ་པ་
 འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་ཆོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ལ། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་
 ཏྲག་ཏྲགས་ཀྱིས་ཇེས་དཔག་དངོས་སུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།
 ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སྐྱབ་པ་ལ་ནི་སྐྱ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཏྲགས་ཚད་མའི་
 ཡུལ་དུ་སོང་ཞིང་བྱུང་བ་དེས་པའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
 ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེའི་དོན་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
 གཞན་ཡང་། སྐྱ་ཆོས་ཅན་མི་ཏྲག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཏྲགས་སྟོར་འགོད་པ་

སྐབས་སྐབས་པའི་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་ཡང་དག་མེད་
 པར་ཐལ། བོང་གི་རྒྱལ་བ་གཉིས་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཐར་
 ལམ་གསལ་ལྟེང་ལས། རང་དོན་ལེའུའི་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོ་རྩལ་གསུམ་པའི་ཏྲགས་
 ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ལ།
 ཁའི་ཏྲག་ཏྲག་མ་བྱས་པས་ཁྲབ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན་སྐྱ་
 བྱས་ཞེས་པའི་སྐྱབ་ངག་འདི། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་མི་
 མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱས་
 ན་ཏྲག་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་དཔེར་ན་བྱུམ་པ་བཞིན་སྐྱ་ཡང་བྱས། ཞེས་པའི་སྐྱབ་ངག་
 དེ་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཏྲག་
 ན་མ་བྱས་པས་ཁྲབ། ཅས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབ་ངག་དེ་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཏྲག་པར་
 སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདྲོད་ན། སྐྱ་ཏྲག་པ་
 མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྐྱེ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་
 ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཆོས་དེའི་ཏྲགས་
 ཀྱིས་སྐྱ་ཏྲག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཆོས་དེའི་ཏྲགས་
 ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡག་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་
 ཕྱིར། འདྲོད་ན། དོན་བྱེད་མི་རྩལ་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་ན་ཏྲག་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་
 དཔེར་ན་བྱུམ་པ་བཞིན་སྐྱ་ཡང་དོན་བྱེད་མི་རྩལ་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་ན་ཞེས་པའི་སྐྱབ་ངག་
 ཆོས་ཅན། དོན་བྱེད་མི་རྩལ་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་
 པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་ཏྲག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་
 པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་སྤྱ། འདྲོད་ན། རི་བོང་རྩ་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྐྱ་ཆོས་ཅན་ཏྲག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་

ཞེས་པའི་རྟགས་སྒྲིང་འདི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྒྲིང་ནམ་
 དག་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབ་ངག་དེ་བྱས་རྟགས་
 ཀྱིས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། སྐྱབ་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་སྒྲིང་ནམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་སྐྱབ་པའི་
 གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་སྐྱབ་པ་
 ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་འབྲའི་རྟགས་སྒྲིང་ཆོས་ཅན།
 མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་འབྲུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་སྒྲིང་ནམ་དག་ཡིན་
 པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྒྲིང་ནམ་དག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། རི་བོང་རྩ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདི་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ དེ་འབྲའི་རྟགས་སྒྲིང་དེ་བྱས་
 རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་འབྲུག་པའི་རྟགས་
 སྒྲིང་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཤོད་པའི་ཆོ་བྱས་པ་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་
 ཕྱོགས་ལ་ནམ་པ་གཉིས་སུ་འབྲུག་པའི་རྟགས་ཡིན་གསུངས་པ་འོག་དུ་འགོག་
 གོ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབ་ངག་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་བྱས་
 རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ལྷོག་བྱབ་དངོས་སུ་བཟློད་པར་ཐལ། བྱོད་བྱས་
 རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྒྲིང་ཀྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པའི་ལྷོག་
 བྱབ་དངོས་སུ་བཟློད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་
 བྱབ་པ་དེ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པའི་ལྷོག་བྱབ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། བྱས་པ་རྟག་པ་ཡིན་ན། མ་བྱས་པ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་དེ། བྱས་པ་ཡིན་ན་

བྱས་པ་མི་དྲག་པ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ལྷོག་བྱབ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར།
 འདྲོད་ན། བྱབ་པ་ཕྱི་མ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱབ་པ་ལྷ་མ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་
 ཁས། འདྲོད་ན། དགག་གཞིས་བཤག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་དྲག་ན་ཆོས་དེ་མ་ཡིན་
 པས་བྱབ་པ་དེ། ཆོས་དེ་ཡིན་ན་མི་དྲག་པ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ལྷོག་བྱབ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དྲག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ་པ་བྱས་ན་མི་དྲག་པས་བྱབ་པའི་ལྷོག་བྱབ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདྲོད་ན། མེད་ངེས་ཡིན་ན་མི་དྲག་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དྲག་ན་མེད་
 ངེས་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ དྲག་ན་མ་བྱས་
 པས་བྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབ་ངག་དེ། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐབ་པའི་ཆོས་
 མི་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྐབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན། བྱས་ན་དྲག་པ་མ་ཡིན་པས་བྱབ། ཅེས་
 སོགས་ཀྱི་སྐབ་ངག་དེ། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྟོར་གྱི་
 སྐབ་ངག་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་དྲག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐབ་
 པའི་ཆོས་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྐབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་
 སྐབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྐབ་ངག་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་ན་
 དྲག་པ་མ་ཡིན་པས་བྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབ་ངག་དེ། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་
 པར་སྐབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྐབ་ངག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན་
 མོང་། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་དྲག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྐབ་
 ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྟོར་
 གྱི་སྐབ་ངག་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དྲག་
 ན་མ་བྱས་པས་བྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབ་ངག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 མ་བྱུང་ན། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་དྲག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྟོར་གྱི་
 སྐབ་ངག་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། མ་བྱུང་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁོན་ནེ། དྲག་ན་མ་བྱས་

བས་བྱུང་དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་འབཞེན་སྒྲིལ་བྱས་ཞེས་པའི་སྐྱབ་ངག་དེ།
 བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིལ་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ཆོས་
 ཅན་མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིལ་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། བྱས་
 རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིལ་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་རྟགས་ལོག་
 ཡང་ཡིན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིལ་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡང་
 ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་སྒྲིལ་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་
 པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བྱས་
 རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིལ་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིལ་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་
 འགོད་པ་སྐབས་སྐབས་པའི་གང་ཟག་དང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིལ་བྱས་པར་སྐྱབ་
 པའི་རྟགས་འགོད་པ་སྐབས་སྐབས་པའི་གང་ཟག་གཞིས་འགལ་ཟེར་ན། དེ་གཞིས་མི་
 འགལ་བར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིལ་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་
 འགོད་པ་སྐབས་སྐབས་པའི་གང་ཟག་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིལ་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སྐབས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབ་ངག་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིལ་བྱས་
 པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་འགོད་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིལ་བྱས་
 པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོག་སྐྱེས་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ།

གཉིས་པར་ལུགས་བཞག་པ་ནི། སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ།
 སྐྱབ་ངག་འཁོད་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་ངོས་གཟུང་བ། དང་པོ་ནི། བྱད་ཚེས་བཞི་དང་
 ལྷན་པའི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གང་ཚེས་ནུབ་དག་དེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བྱས་པ་
 བཞིན། སྐྱ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྐྱབ་ངག་ཚེས་ཅན། བྱད་ཚེས་བཞི་དང་ལྷན་ཏེ།
 རྒྱུ་བྱེད་པར་རང་གི་བསྟན་དོན་རྟགས་པའི་ཚད་མ་སྟོན་དུ་སོང་བ། བཟོད་བྱེད་བྱེད་
 པར་རང་གི་བསྟན་བྱར་བྱུར་པའི་ཚུལ་གསུམ་ལྟག་ཆད་མེད་པར་བཟོད་པ། ངོ་མོའི་
 བྱེད་པར་སྐྱ་སྟོད་ན་གསུམ་གྱི་སྟོན་དང་བུལ་བ། བྱེད་ལས་གྱི་བྱེད་པར་རང་འབྲས་སྐྱ་
 མི་རྟག་རྟགས་གྱི་རྩིས་དཔག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྐྱབ་
 ངག་ལ་ཚོལ་པའི་སྟོན་ནས་དབྱེ་ན། རང་དོན་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་དང་། གཞན་དོན་
 སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་གཉིས། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་གང་ཞིག་
 སྐྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་མ་བྱུང་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པ། སྐྱ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་རང་དོན་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་
 སྐྱབ་ལ་རང་དོན་སྐྱབས་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དུ་སོང་བའི་ཚོལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་
 བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བྱས་པ་བཞིན་སྐྱ་ཡང་བྱས། ཞེས་པའི་སྐྱབ་ངག་
 ལྟ་བུ། རང་ཉིད་འཁོད་པ་པོའི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱར་ཚོལ་ཡང་དག་གིས་ཚད་
 མས་རྟགས་པའི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་རང་ཉིད་འཁོད་པ་སྐྱབས་སུ་བབ་

པའི་ཕྱིར་ཁོ་ལ་ཡང་དག་ལ་ཆད་ལྷག་མེད་པར་གསལ་པར་སྒྲོན་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་
 སྒྱབ་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ནམ་དག་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱབ་པའི་གཞན་དོན་སྒྱབ་དག་
 ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད། དཔེར་ན་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱབ་པའི་ཕྱིར་
 ཁོ་ལ་ཡང་དག་གི་དོར་བཞོད་པའི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱས་དཔེར་ན་བྱས་པ་བཞིན་སྒྲ་
 ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྱབ་དག་ལྟ་བུ། སྒྱབ་དག་ཡང་དག་ལ་སྒྱོར་བའི་སྒྲོན་ས་དབྱེད།
 ཆོས་མཐུན་སྒྱོར་གྱི་སྒྱབ་དག་ཡང་དག་དང་། ཆོས་མི་མཐུན་སྒྱོར་གྱི་སྒྱབ་དག་ཡང་
 དག་གཉིས། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱབ་པའི་སྒྱབ་དག་ཡང་དག་གང་ཞིག་ སྒྲ་མི་རྟག་པར་
 སྒྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཆེས་བྱས་དངོས་སུ་བཞེད་ཅིང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱབ་པའི་
 རྟོག་བྱས་ལ་བཞེད་པ་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྒྱོར་གྱི་སྒྱབ་
 དག་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད། མཆོན་གཞི་ནི། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱས། ཅིས་
 སོགས་ཀྱི་སྒྱབ་དག་ལྟ་བུ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱབ་པའི་སྒྱབ་དག་ཡང་དག་གང་ཞིག་
 ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྟོག་བྱས་དངོས་སུ་བཞེད་ཅིང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱབ་པའི་ཆེས་བྱས་
 ལ་བཞེད་པ་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྒྱོར་གྱི་སྒྱབ་དག་ཡང་
 དག་གི་མཆོན་ཉིད། མཆོན་གཞི་ནི། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་བྱས།
 དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཐའ་བཞིན། སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྱབ་དག་ལྟ་བུ།

སྒྱབ་དག་འཕོད་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་དོས་གཟུང་ག།

གསུམ་པ་ནི། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་རྟན་
 པའི་རྟན་ཤེས་རང་རྒྱད་ལ་སྒྱུ་དགོས་ཀྱི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱབ་པའི་ཕྱིར་
 ཁོ་ལ་ཡང་དག་དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱབ་པའི་སྒྱབ་དག་ཡང་དག་འཕོད་

པ་སྐབས་སྐབས་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་ཡང་དག་གི་མཚན་གཞི་ཡིན། སྐྱེ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་
པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་དང་། སྐྱེ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་མི་
མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གཉིས་ཀ་འགོད་དགོས་ཀྱི་སྐྱེ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་
ཕྱིར་གྲོལ་ཡང་དག་མེད་དེ། སྐྱེ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་འགོད་པ་
སྐབས་སྐབས་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་ཡང་དག་གི་ངོར་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྐྱབ་དག་
ཡང་དག་དང་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གང་ཅུང་གཅིག་བཀོད་པས་དེ་
སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་བུན་པའི་བུན་ཤེས་སྦྱིད་རྣམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
འབྲེལ་ཤེས་ན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་དོན་རྒྱུ་དཔག་ལ་ཚུད་པ་སྦྱོང་བ།

གསུམ་པ། ཚུད་པ་སྦྱོང་བ་ལ་ཁ་ཅིག་ དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་ན་དེ་སྐྱབ་
ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དངོས་སྐྱབ་བརྗོད་པས་བྱུང་བར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་
གསུམ་བརྗོད་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གོང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་རྣམས་འཐད་
པ་འབྱད། འདོད་ན། ཚད་མས་དམིགས་ན་ཡོད་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བུམ་པ་
བཞིན། སྐྱ་ཡང་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་སྐྱབ་དག་ཆོས་ཅན། དེར་
ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱའི་སྤྲེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་
པར་ཡོད་པ་དངོས་སྐྱབ་བརྗོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
སྐྱའི་སྤྲེང་དུ་ཡོད་པ་དངོས་སྐྱབ་བརྗོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་ན།
དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་ཡོད་པར་དངོས་སྐྱབ་བརྗོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། ཡང་ན་
འདིར་མ་བྱུང་། ཡང་ན་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱིར་གྲོལ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་

གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་དག་ཡང་
 དག་ཡིན་ན། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་བཟོད་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
 ཡིན་ན་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྟོན་མེད་ཡོད་
 པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 ཆོས་དེ་གཞི་དེར་སྐབས་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྟོན་མེད་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་
 ཐལ། སྐུ་མི་རྟག་པར་སྐབས་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྟོན་མེད་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྐུ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་པར་ཐལ། འདོད་ན། ཚད་མས་དཔེ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐུ་ཡོད་
 པར་སྐབས་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་ཡང་དག་གིས་གསལ་གསལ་ནས། རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཁོར་གསུམ་
 བྱའོ། །གཞན་ཡང་རང་གི་བསྟན་བྱུང་གྱུར་པའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐུ་མི་རྟག་པར་སྐབས་
 པའི་ཚུལ་གསུམ་བཟོད་པའི་དག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐུ་མི་རྟག་པར་སྐབས་པའི་
 ཚུལ་གསུམ་བཟོད་པའི་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐུ་མི་རྟག་པར་
 སྐབས་པའི་སྐབས་དག་ཡང་དག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐུ་མི་རྟག་པར་སྐབས་པའི་ཚུལ་
 གསུམ་བཟོད་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་ཞེས་པའི་དག་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱས་པ་སྐུ་མི་རྟག་དུ་འཁོར་ཚུལ་དང་མཐུན་
 པར་སྐབས་ཅེས་པའི་དག་དེས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐུ་མི་རྟག་པར་སྐབས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་
 དངོས་སུ་བཟོད་པར་ཐལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན།
 སྐུ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྐབས་དག་དེས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐུ་མི་རྟག་པར་སྐབས་པའི་ཕྱོགས་
 ཆོས་དངོས་སུ་བཟོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐུ་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་པའི་དག་དེས།

སྐྱུ་མི་རྟག་པ་དངོས་སུ་བརྟེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱུ་སྐྱད་ཅིག་
མ་དངོས་སུ་བརྟེན་པའི་ངག་ཡིན་ན། སྐྱུ་མི་རྟག་པ་དངོས་སུ་བརྟེན་པའི་ངག་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱུ་ཅིག་མ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་
པས་བྱལ། དཔེར་ན་བྱུ་མ་པ་བཞིན། སྐྱུ་ཡང་སྐྱད་ཅིག་མ་ཡིན་ན་ཞེས་པའི་སྐྱུ་བ་ངག་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀག་ནས།

གཞན་ལུགས་ཀྱི་འདོད་པའི་སྐྱུ་བ་ངག་སོགས་བཀག་པ།

རང་གི་ལུགས་ལ། རང་ཉིད་འགོད་པ་བའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱུ་མི་རྟག་པར་སྐྱུ་བ་པའི་
སྐྱུ་ཆོལ་ཡང་དག་གིས་ཆད་མས་བྱུ་བ་པའི་སྐྱུ་བྱས་པ་དང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུ་བ་པ་
རང་ཉིད་འགོད་པ་སྐྱུ་བས་སུ་བབ་མའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱུ་མི་རྟག་པར་སྐྱུ་བ་པའི་སྐྱུ་ཆོལ་
ཡང་དག་ལ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་སྟོན་པའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱུ་མི་རྟག་པར་སྐྱུ་བ་པའི་
ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་གྱི་ངག་ནུས་དག་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱུ་མི་རྟག་པར་སྐྱུ་བ་པའི་
སྐྱུ་བ་ངག་ཡང་དག་གི་མཆོད་ཉིད། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱུ་མི་རྟག་པར་སྐྱུ་བ་པའི་སྐྱུ་བ་
ངག་གང་ཞིག་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་དངོས་སུ་སྟོན་ཅིང་། བྱས་པ་མི་རྟག་
པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་བྱགས་ལ་སྟོན་པ་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱུ་མི་རྟག་པར་
སྐྱུ་བ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྐྱུ་བ་ངག་ཡང་དག་གི་མཆོད་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་ བྱས་
པ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་དངོས་སུ་སྟོན་ཅིང་བྱས་པ་མི་རྟག་པར་བྱགས་
ལ་སྟོན་པ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱུ་མི་རྟག་པར་སྐྱུ་བ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྐྱུ་བ་
ངག་ཡང་དག་གི་མཆོད་ཉིད་ཟེར་ན། མ་བྱུ་མཆོས་དང་པོ་ལ་མངོན་སུ་མ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་ལ་བྱུ་མ་པ་ཡོད་པ་སྐྱང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་བྱུ་མ་པ་བདེན་པར་ཡོད་པ་སྐྱང་

བའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་འགྲིག་ བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱམ་ཅིས་པའི་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 གྱིས་བྱས་པ་ཡོད་པ་དངོས་སུ་བཟློན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་
 ཡོད་པ་དངོས་སུ་བཟློན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་འགྲིག་ ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པའི་མ་བྱམ་
 མཚམས་གཉིས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། བ་སྐྱང་གི་སྤྱི་རྟག་
 དངོས་ཡོད་པར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བ་སྐྱང་གི་སྤྱི་རྟག་
 དངོས་རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་མ་འབྲེལ་པར་སྐྱབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྒྲོན་མེད་
 ཡོད་པར་ཆད་མས་བྱམ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་ཁས་ རྟགས་འོག་ཏུ་
 བསྐྱབ། གཞན་ཡང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱམ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན་སྐྱ་ཡང་
 བྱས་ཞེས་པའི་སྐྱབ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་དག་མ་ཆང་
 བའི་སྒྲོན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་དག་ཏུ་བཞོད་པ་གང་ཞིག དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བར་མ་བཟློན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་ཁས། བྱམ་མྱེ།
 གསུམ་ལས་ཚུལ་གང་རུང་བ་ཉིད། །མ་བསྐྱར་མ་ཆང་ཡིན་པར་བཟློན། །ཅིས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་དེ་རྣམས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། སྐྱ་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་སྤེ་
 བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་སྒྲུར་ཆོས་ཅན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པའི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་གོང་
 ཏུ་བསྐྱབས་ཟིན། གཞན་ཡང་། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་
 ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཞན་དོན་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
 མཚན་ཉིད་དང་པོ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་གོང་དུ་བཀག་ཟིན། མཚན་ཉིད་གཉིས་
 པ་ལ། བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱམ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན་
 སྐྱ་ཡང་བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ན་ཞེས་པའི་སྐྱབ་དག་ཆོས་ཅན། བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་མི་
 རྟག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་དངོས་སུ་སྒྲོན་པའི་དག་ཆོས་ཅན་པར་ཐལ། བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་གི་

དྲགས་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་གྱི་སྐྱབ་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱུང་པ་ཁས། བྲགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་ན་མཚོན་བྱ་ཡིན་པས་བྱུང་
 དཔེར་ན་བྱུམ་པ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་བྲགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། བྲགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་མཚོན་བྱ་ཁོ་ན་
 ཡིན་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་ངག་ཡིན་པར་ཐལ། བྲགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བའི་
 དྲགས་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་གྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་གྱི་དྲགས་
 ཀྱིས་བྱས་པ་སྒྲུ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་དྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་
 རོ། ཁོ་དྲག་པ་མ་ཡིན་ན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་གྱི་
 རམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲི་བྱས་ཞེས་པའི་སྐྱབ་ངག་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་མི་དྲག་པ་མ་
 ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་ངག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྒྲུ་
 མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱར་གྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་
 པ་ཁས། འདོད་ན། དྲག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་གྱི་རམ་
 མཁའ་བཞིན། སྒྲི་བྱས་ཞེས་པའི་སྐྱབ་ངག་དེས། བྱས་པ་དྲག་པ་ལས་ལོག་པར་
 དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་སྐྱབ་ངག་དེས་
 བྱས་པ་དྲག་པ་མ་ཡིན་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 དེས་བྱས་ན་དྲག་པ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་དངོས་སུ་བརྟེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 ལན་མི་དེ། ཁོ་ན་རེ། དེ་སྐྱབ་གྱི་ཚུལ་གསུམ་བརྟེན་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་
 པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་གྱི་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་གྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བྱུང་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཆོས་མཐུན་སྦྱར་གྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་གི་
 མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲུ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་

བཟོད་པའི་སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་
 ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་ན་མི་ཉག་པས་བྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབ་ངག་དེ། ཁྱོད་མི་ཉག་
 པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་སྐྱབ་ངག་
 ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་བཟོད་པའི་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་
 སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྐྱབ་
 ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཞེས་ཟེར་ན་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་
 རོ། །ཡང་ཁོ་ན་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཆད་མས་མ་དམིགས་ན། གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་པས་བྱབ། དཔེར་ན་ཉར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཏུ་སྐྱབ་
 པའི་ལྡོག་བྱབ་བཞིན། ཉར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་ཆད་མས་མ་
 དམིགས་པ་ཡིན་རོ། ཞེས་པའི་སྐྱབ་ངག་ཆོས་ཅན། ཉར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ལྡོག་བྱབ་ལྷགས་ལ་བཟོད་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་
 མཐུན་སྟོར་གྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཉར་
 ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ལྡོག་བྱབ་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་
 ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྐྱབ་ངག་དེ་ཉར་གྱི་
 ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྡོག་བྱབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་
 ཀྱི་ཉགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆད་མས་
 དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་བྱབ་ཆད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་འབུད། ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་ཉག་
 སྐྱེ་བུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྟོར་ངག་དེ་བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་
 སྟོར་ནས་དག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་

དག་འཁོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་ཚོལ་ཡང་དག་དང་། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་
 དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་འཁོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་ཚོལ་ཡང་དག་
 གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱ་ཚེས་ཅན་མི་དྲག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་བྱུང་པ་བཞིན། ཞེས་པའི་དག་དེ། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་
 པའི་ཚེས་མཐུན་སྟེར་གྱི་སྟེར་དག་ནུས་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་གྱི་སྐྱ་མི་དྲག་པར་
 སྐྱབ་པའི་སྟེར་བ་ནུས་དག་གང་ཞིག བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚེས་
 མི་མཐུན་སྟེར་གྱི་སྟེར་དག་ནུས་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱ་ཚེས་ཅན་མ་
 བྱས་དེ་དྲག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ནུས་མ་ཁང་བཞིན་ཞེས་པའི་དག་དེ།
 བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚེས་མི་མཐུན་སྟེར་གྱི་སྟེར་དག་ནུས་དག་
 ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། ཐལ་འགྲུར་གཉིས་པ་ལ་མ་བྱུང་
 སྟེ། སྐྱ་ཚེས་ཅན་མི་དྲག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱུང་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་དག་དེ་
 ཚེས་མཐུན་སྟེར་གྱི་སྟེར་དག་ནུས་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྟེར་དག་ནུས་དག་གང་
 ཞིག་དེ་ཚེས་མི་མཐུན་སྟེར་གྱི་སྟེར་དག་ནུས་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་མོང་།
 དང་པོ་དེར་ཐལ། སྐྱ་ཚེས་ཅན་མི་དྲག་སྟེ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དག་དེ་
 སྟེར་དག་ནུས་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲའི་དག་དེ། འཇིག་པ་ཡོད་ཅེས་འབྲེལ་བ་
 ཅན། ཉིད་ཕྱིར་སྐྱ་ནི་མི་དྲག་ཉིད། ཅེས་པའི་གཞུང་གི་སྟེར་བ་ནུས་དག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་སྐར་བཞིན། འདོད་ན་སྐར་བཞིན་མཚུངས་པ་བྱེད་དོ། ཁ་ཅིག་
 བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་དང་། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་
 སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་སྟེར་དག་ནུས་དག་འགལ་ཞིན། བྱས་ན་མི་དྲག་པས་བྱུང་།
 དཔེར་ན་བྱུང་པ་བཞིན་སྐྱ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྐྱབ་དག་དེ་བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་
 པར་སྐྱབ་པའི་དྲགས་སྟེར་ནུས་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་

པར་སྐྱབ་པའི་སྒྲོར་དག་ནམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་
 མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྒྲོར་གྱི་སྒྲོར་དག་ནམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། མི་ཏྲག་པ་མ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་བྱབ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་
 གྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན་སྐྱ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་སྐྱབ་དག་འདི་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་
 སྐྱབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྒྲོར་གྱི་སྒྲོར་དག་ནམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་
 སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྒྲོར་གྱི་སྒྲོར་དག་ནམ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྒྲོར་གྱི་སྐྱབ་དག་
 ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་ནི། བྱས་ན་མི་ཏྲག་པས་བྱབ། དཔེར་ན་བྱམ་
 པ་བཞིན་སྐྱ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྐྱབ་དག་བཀོད་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱ་ཆོས་ཅན་མི་ཏྲག་སྟེ་
 བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཏྲགས་སྒྲོར་ནམ་དག་འཁོད་དགོས་ཀྱི་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་
 ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་
 པར་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་འཁོད་པ་སྐྱབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་དང་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་
 ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་འཁོད་པ་སྐྱབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་གཉིས་
 རོན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། བྱས་ན་མི་ཏྲག་པས་
 བྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱབ་དག་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་དག་དེ་འཁོད་པ་སྐྱབས་སུ་
 བབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱ་མི་ཏྲག་ཏྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་ལུས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། སྐྱབ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་གཉིས་སུ་
 དོགས་པའི་ཐེ་ཆོས་གཅོད་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཁས་པ་ཁ་
 ཅིག བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྐྱ་ཏྲག་
 མི་ཏྲག་ཐེ་ཆོས་ཟེ་བའི་གང་ཟག་མིན་དགོས་ཏེ། གཏན་ཆོགས་ཐེ་ཆོས་ལ་བརྟེན་
 ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་རྣམ་ངེས་དར་རྟེན་ལས། འདིས་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གི་

བྱེད་པ་འཇུག་པའི་དུས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟེ་བའི་དུས་ན་ཡིན་པར་བསྟན་གྱི། གཏན་
 ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དགོས་པར་བསྟན་པ་
 མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་སྤྱད་གི་ངོར་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་མི་མྱོད་པར་
 འགྱུར་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་པའི་ངོར་ནི་སྐྱབ་བྱེད་མ་ངེས་པས་གཏན་ཚིགས་
 ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ངོར་ནི་ཁྱོད་ལྟར་ན།
 སྤྱོད་པ་ཚོས་སྤྱོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། སྐྱབ་དག་ལ་
 བརྟེན་ནས་མཐའ་གཉིས་སྤྱོད་པས་པའི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བྱུམ་པ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་
 བྱས་ཞེས་པའི་སྐྱབ་དག་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱ་རྟག་
 གསལ་མི་རྟག་སྐྱམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པའི་ཕྱིར་ཤོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱ་རྟག་གསལ་མི་རྟག་སྐྱམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་སྐྱ་རྟག་གསལ་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་ཟེ་བའི་གང་
 ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་སྐྱ་
 མི་རྟག་པར་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་
 སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་འདིར་མ་བྱུང་། འོ་
 ན། སྐྱ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་ཟེ་བའི་གང་ཟག་དེས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་ཐལ།
 སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཡིད་དཔྱོད་སྐྱེ་བ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་ཕྱིར་ཤོལ་ཡང་དག་ཚོས་ཅན།
 ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་ཟེ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་

བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་མ་
 ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཡོད་པའི་ངོར་ནི་སྐྱབ་བྱེད་མ་ངེས་པས་
 གཏན་ཆོག་ས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར། ཞེས་པའི་ལུང་འདིས། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་
 མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པ་སྐབས་སྐབས་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྐྱ་དྲག་མི་དྲག་ཐེ་
 ཆོམ་ཟུང་བའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་བསྐྱར་པའི་ཕྱིར། དྲགས་ཁས། ཅུ་བར་
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཀྱང་ཡིན། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་
 སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་
 ཟག་ཀྱང་ཡིན། སྐྱ་དྲག་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་
 མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་ཆོས་ཅན་མ་བྱས་པར་ཐལ། དྲག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
 ཐལ་འགྱུར་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེ། བྱས་
 དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་བྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོའི་རང་འགྲེལ་ལས། བརྗོད་པ་གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུབ་
 པ་དེ་ཁོ་ནར་བྱུབ་པའམ་སྲུན་འབྱེན་པ་ཡིན་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 ལུང་དེའི་དོན་ནི། གཏན་ཆོག་ས་ཐེ་ཆོམ་ལ་བརྗོད་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་
 བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མངོན་གྱུར་དང་ལྡན་པའི་དུས་སུ་གཏན་ཆོག་ས་ཡང་དག་འགོད་
 དགོས་པར་བསྐྱར་པ་ཡིན་ཏེ། བྱས་ན་མི་དྲག་པས་བྱབ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན།
 སྐྱ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྐྱབ་དག་བཀོད་མ་ཐག་པའི་བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་དྲག་པར་
 སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་བྲན་པའི་བྲན་ཤེས་མངོན་གྱུར་དུ་ལྡན་པའི་དུས་སུ་སྐྱ་དྲག་གས་
 མི་དྲག་སྐྱམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་མངོན་གྱུར་ཡོད་པར་སྐྱོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་དྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་
 མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་བྲན་པའི་བྲན་ཤེས་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱུང་ལ་ལྡན་པའི་

གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྒྲ་རྟག་གསལ་མི་རྟག་སྒྲུལ་པའི་ཐེ་ཚོམ་མངོན་གྱུར་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་རྟོག་པ་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་མངོན་གྱུར་དུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲིབ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་ཡང་
 དག་གིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྒྲ་རྟག་གསལ་མི་རྟག་སྒྲུལ་
 པའི་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ཚད་མའི་བྱ་བ་འགོག་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། ཐར་ལམ་གསལ་ལྟེན་ལས། སྒྲོ་འདོགས་ཀྱིས་ཚད་མའི་བྱ་བ་འགོག་པ་
 བཞིན་དུ་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ཀྱང་ཚད་མའི་བྱ་བ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། ལུང་དེའི་དོན། སྒྲོ་འདོགས་དང་ཐེ་ཚོམ་དངོས་སུ་འདྲིན་བྱེད་
 ཡིན་ན། རང་ལྷུལ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་དགོས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཐལ་འགྱུར་བཤད་པའི་རྒྱལ།

༥ བཞན་གྱིས་བརྟག་པ་ཡིས། ཐལ་བ་སྒྲུབ་པ་གཉིས་འབྲལ་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་
 ཀྱི་སྒྲུབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། དག་གི་བཞན་སྒྲོང་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལ། ཁ་
 ཅིག་ ལན་གྱིས་ལྟོག་པར་མི་རྣམས་པའི་ཐལ་ངག་དེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་
 ཟེར་ན། སྒྲ་ཚོས་ཅན་མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཚོས་
 ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཁྱོད་ལ་
 རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་ཚོས་ཅན་མ་བྱས་
 པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། བཞན་ཡང་། གང་ཟག་དེས་ལན་གྱིས་
 ལྟོག་པར་མི་རྣམས་པའི་ཐལ་ངག་ཡིན་ན། གང་ཟག་དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གངས་ཅན་ཚད་མས་

མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྩ་བར་མ་བྱུང་ན་གང་ཟག་དེའི་
 རོར་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག་ དེས་ལན་གྱི་ལྷོག་པར་མི་རྣམས་པའི་ཐལ་ངག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་དེ་ལ་རེ་ཞིག་དོགས་པ་ནི། ལན་གྱིས་ལྷོག་པར་མི་རྣམས་
 པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལན་མི་
 ཐེབས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཐལ་
 འགྱུར་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ལ་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན།
 ལན་གྱི་ལྷོག་པར་མི་རྣམས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན་མ་བྱས་པར་
 ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་
 ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་རོར་སྒྲ་ཆོས་ཅན་མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་
 ཐལ་འགྱུར་དེ་ལན་གྱིས་ལྷོག་པར་མི་རྣམས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རོར་དེ་
 འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ལན་དོན་མཐུན་མི་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རོར་དེ་འདྲའི་ཐལ་
 འགྱུར་ལ་རྟགས་མ་བྱུང་གི་ལན་ཡང་མི་ཐེབས། བྱུང་པ་མ་བྱུང་གི་ལན་ཡང་མི་
 ཐེབས། འདོད་ལན་དོན་མཐུན་ཡང་མི་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེའི་རོར་དེ་
 འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཆོས་ཅན་སྒྲིན་ཅན་ཡིན་ཞེས་པའི་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་ཟེར་ན། དེའི་རོར་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲིན་ཅན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་
 ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རོར་དེ་འདྲའི་ཐལ་
 འགྱུར་དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྒྲ།
 ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཆོལ་བའི་རོར་སྒྲ་ཆོས་ཅན།
 མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་སྒྲིན་ཅན་ཡིན་ཟེར་ན། དངོས་

འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མི་འཐད་དེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན་མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་རྟོལ་བ་ལ་
 དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྟོལ་བས་དེ་
 འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་འཁོར་གསུམ་གང་རུང་ལ་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་
 སོང་བའི་རྟོལ་བས་སྒྲ་ཆོས་ཅན་མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་
 ལ་ལན་ཐེབས་ན། བྱིད་རང་གི་ལྷགས་ལ་དངོས་འགལ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་
 སྟོན་ཅན་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་རྟོལ་བས་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ལན་ཐེབས་པར་
 ཐལ། དེས་དེ་ལ་ཆོས་ཅན་སྟོན་ཅན་ཡིན་ཞེས་པའི་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 གསལ་ཁས། གཞན་ཡང་། སྤར་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན་མ་བྱས་པར་
 ཐལ། རྟག་པ་དང་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་
 ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟགས་ཚད་མས་མ་
 གྲུབ། བྱུང་པ་ཚད་མས་མ་གྲུབ། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་བསལ་འབབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་སྟོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཆོས་སྟོན་ཅན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀག་ནས། སྒྲ་སྟོན་དང་བྲལ་བའི་
 སྟོན་ས་ལན་གྱིས་ལྷོག་པར་མི་རྣམས་པའི་ཐལ་ངག་དེ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་
 ཉིད་ཟེར་ན། སྤར་གྱི་སྟོན་རྣམས་སོ་ན་གནས་སོ། །གཞན་ཡང་ལྷགས་སྤར་མ་མི་
 འཐད་དེ། སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། སྒྲ་བྱས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་
 ལེན་པའི་གང་ཟག་ལ་འཕངས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན་མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ལན་གྱིས་ལྷོག་པར་མི་རྣམས་པའི་ཐལ་ངག་ཡིན་པར་ཐལ།
 རྟགས་ཚད་མས་མ་གྲུབ། བྱུང་པ་ཚད་མས་གྲུབ། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་བསལ་འབབ་

པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རང་ཉིད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་
 རྟོལ་བས་ལན་གྱིས་ལྟོག་པར་མི་རྣམས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་
 ཉིད་ཟེར་ན། གཅིག་ཕྱ་བས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ལྟོན་ཤིང་ཆོས་ཅན། སེམས་ལྷན་ཡིན་
 པར་ཐལ། རྟུན་པ་བལྟས་ན་འཆི་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་
 དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། རང་ཉིད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་
 དག་ཏུ་སོང་བའི་རྟོལ་བ་མེད་པ་གང་ཞིག་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་
 ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ།
 མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རང་ཉིད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་རྟོལ་བ་ཡོད། དེས་ལན་
 གྱིས་ལྟོག་པར་མི་རྣམས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན།
 དུ་བ་ཡོད་ན་མེ་ཡོད་པས་བྱབ་པ་ལ། དུ་བའི་དུས་ན་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་པར་ཐལ།
 དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཞོན་བྱིད་དུ་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན།
 མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དུས་ན་མི་ཉག་པས་
 བྱབ་པ་ལ་གངས་ཅན་གྱིས་སྒྲུ་ཆོས་ཅན་མི་ཉག་པར་ཐལ་བུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
 ཐལ་འགྱུར་གཞོན་བྱིད་ཡང་དག་ཏུ་འཇུག་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་ཐལ་
 འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུང་སྟེ། དེ་དེ་ལ་མཚུངས་པ་ནམ་དག་ཏུ་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཆོས་ཅན་སྟོན་ཅན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རང་ཉིད་སྟན་དབྱུང་བུའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་གི་ཞེན་དོན་སྟན་
 འབྱིན་པར་རྟུལ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དུ་བ་
 ཡོད་ན་མེ་ཡོད་པས་བྱབ་པ་ལ། དུ་བའི་དུས་ན་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་པར་ཐལ། དུ་
 བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཞོན་བྱིད་དུ་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་

དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་ལ། སྒྲ་ཚེས་ཅན།
 མི་རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཞིར་བྱེད་རྣམ་དག་ཏུ་འབྱུག་
 པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་ལྷོག་ཕྱོགས་ཀྱན་བདག་ས་མངོན་གྱུར་བ་མགོ་མཛོན་
 རུས་གྱི་ཐལ་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ རྟག་ས་དང་བྱབ་པ་ཕ་རོལ་པོའི་སྒྲོང་ར་
 བྱབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་འབབ་པའི་རྟག་ས་སྟོན་པའི་ངག་དེ། ཐལ་
 འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་གསུངས། རྟག་ས་དང་བྱབ་པ་ཕ་རོལ་པོའི་སྒྲོང་ར་
 མ་བྱབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་འབབ་པའི་རྟག་ས་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཅེས་བཞེད་
 པའི་ངག་དེ་ཁྱོད་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ངག་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཅེས་བཞེད་པའི་ངག་དེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཁོར་གསུམ་བྱེད། ཁ་ཅིག་
 བྱད་ཚེས་གསུམ་ལྷན་གྱི་ཐལ་ངག་རྣམ་དག་དེ། ལྷོག་པ་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྒྲ་ཚེས་ཅན་མཛན་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཚེས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་
 ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག་ ཁྱོད་གྱི་རྟག་ས་ལོག་དེ། ཁྱོད་གྱིས་
 ཚེས་ལོག་སྒྱུབ་པ་ལ་རྩལ་གསུམ་མཛང་བ་དེ། ལྷོག་པ་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྒྲ་ཚེས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཚེས་ཅན། མཚན་ཉིད་གྱི་ཐུར་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་པར་སྒྱུབ་པའི་རྩལ་གསུམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁའ་ཚེས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཁྱོད་ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག་ ཁྱོད་གྱི་ཚེས་ལོག་དེ། ཁྱོད་
 གྱི་ལེས་འདོད་ཚེས་ཅན་གྱི་སྒྲོང་རུ་ཁྱོད་གྱི་རྟག་ས་ལོག་སྒྱུབ་པ་ལ་རྩལ་གསུམ་མཛང་བ་དེ།

ལྷོག་པ་རང་རྒྱད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཅུ་ལྷན་གྱི་
 ལ་ཚོས་ཅན། ཅུ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཚོས་ལོག་དེ།
 དེ་འདྲའི་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་གྱི་སྤང་དུ་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དྲགས་སྐྱབ་པའི་རྩལ་
 གསུམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཅུ་བ་ཅུ་ལྷན་གྱི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་དྲགས་གང་ཞིག་
 སྐྱ་ཚོས་ཅན་མ་བྱས་པར་ཐལ་དྲག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཚོས་ལོག་དེ།
 དེ་འདྲའི་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་གྱི་སྤང་དུ་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དྲགས་ལོག་སྐྱབ་པའི་
 རྩལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྤྲ། གཉིས་པ་མ་བྱུབ་ན། སྐྱ་ཚོས་ཅན་མ་
 བྱས་པར་ཐལ། དྲག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཚོས་ཅན། བྱོད་གྱི་ཚོས་ལོག་དེ།
 བྱོད་གྱི་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་གྱི་སྤང་དུ་བྱོད་གྱི་དྲགས་ལོག་སྐྱབ་པའི་རྩལ་གསུམ་ཡིན་
 པར་ཐལ། བྱོད་ལྷོག་པ་རང་རྒྱད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཚོས་ཅན། བྱོད་རང་རྒྱད་འཕེན་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག་འདོད་པའི་ཕྱིར། དྲགས་
 ཁས། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། བྱོད་ལ་འདོད་ལན་དོན་མཐུན་མི་ཐེབས་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཅུ་ལྷན་ལ་ཚོས་ཅན། ཅུ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚོས་
 ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དངོས། གཞན་ཡང་། སྐྱ་ཚོས་ཅན་མ་
 བྱས་པར་ཐལ། དྲག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཚོས་ཅན། བྱོད་གྱི་ཚོས་
 ལོག་དེ་བྱོད་གྱི་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་གྱི་སྤང་དུ་བྱོད་གྱི་དྲགས་ལོག་སྐྱབ་པའི་རྩལ་
 གསུམ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་ཚོས་ཅན།
 དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དྲགས་ལོག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཚོས་
 ལོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག་རྩལ་གསུམ་འཕེན་རྩལ་གྱི་ཐལ་དག་
 རྣམ་དག་དེ། རང་རྒྱད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་

ཆོས་ཅན། དེའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་པ་ཐལ་འགྱུར་
 བས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་
 པས་བྱུང་ཟེར་ན། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ལ་
 གཞོད་བྱེད་དུ་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན་ཐལ་འགྱུར་ཡང་
 དག་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པས་བྱུང་
 པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་
 དུ་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པས་
 བྱུང་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་བཏང་བའི་ཆོ་
 འདོད་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་དངོས་སྒྲོན་དུ་བཏང་བའི་ཆོ་འདོད་
 ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་
 ལ་ཆད་མའི་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཆད་མ་གཞོད་བྱེད་དུ་བཏང་བའི་
 ཆོ། འདོད་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་དངོས་སྒྲོན་དུ་བཏང་བའི་ཆོ་
 འདོད་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གལ་ཏེ་དངོས་སྒྲོབས་ཇེས་དཔག་གི་
 ཡུལ་གྱི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་ཆོག་ནམས་གཞོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་
 ན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 དེ། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དངོས་སྒྲོབས་ཇེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་ཆོག་ནམ་དག་སྒྲིབ་
 བྱེད་ཡང་དག་དུ་འཇུག་པར་ཐལ། ལྷ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ལྷ་ས་བྱིན་གྱི་ཆོག་ རང་སྒྲིབ་

བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུ་ལ་ཀུན་སྒྲོང་གི་བསམ་པ་ཡོད་པར་སྒྱུབ་པ་ལ། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་
 པའི་ཆོག་སྒྱུབ་བྱེད་ཡང་དག་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། ཁོ་ན་རེ། ཐལ་
 འགྱུར་ཡིན་ན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན།
 རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཐལ་འགྱུར་
 ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱེད་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལ་བྱུང་པ་མེད་ཅེས་
 ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་ན། བྱེད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
 བྱེད་དང་གཅིག་ཡིན་ན། ཡོད་པས་བྱུང་། ཡོད་ན་བྱེད་དང་གཅིག་ཡིན་པས་བྱུང་པ་
 གང་ཞིག་ དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། བྱེད་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་ན།
 བྱེད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་
 ཆོས་ཅན། མ་གྲུས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱེད་ལ་འདོད་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་ན། བྱེད་
 ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱེད་ལ་བྱུང་པ་མེད་ཀྱི་ལན་དོན་
 མཐུན་ཐེབས་ན། བྱེད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ལ་འགྱུར་
 སྒྲ་བཞིན་དབྱེད་དོ། འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞལ་
 བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། བྱེད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་ལ་འདོད་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཐལ་
 འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་ལ་བྱུང་པ་མེད་ཀྱི་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་ན་བྱེད་
 ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཅུ་བར་མ་བྱུང་གླེ། སྒྲ་ཆོས་
 ཅན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན།

'ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས།
 འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་རྟག་པར་ཡང་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད།
 སྒྲ་རྟག་པ་མིན་པར་ཡང་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། གཅེར་བྱ་བས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ལྟོན་ཤིང་ཆོས་ཅན། སེམས་ལྡན་ཡིན་
 པར་ཐལ། ལུས་པ་བལྟས་ན་འཆི་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དུ་སོང་བའི་
 གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཐལ་
 འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱངས་ཅན་གྱིས་དཔལ་ལྡན་ཆོས་
 བྲགས་ལ་འཕངས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་
 ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཐལ་འགྱུར་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དུ་སོང་བའི་
 གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་དཔལ་
 ལྡན་ཆོས་བྲགས་ལ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ བྱོད་
 བྱངས་ཅན་གྱིས་དཔལ་ལྡན་ཆོས་བྲགས་ཁོ་ན་ལ་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱལ་པ་ལ། བྱངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན།
 མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གནོད་བྱེད་དུ་འཕངས་པའི་
 ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱལ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཆོས་ཅན་སྒྲོན་ཅན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན།
 ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱལ་པ་ལ་བྱངས་

ཅན་གྱི་ལུགས་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་ཏྲག་པར་ཐལ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པའི་གཞོན་བྱེད་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ངའི་ལུགས་ལ་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་ཏྲག་པར་
 ཐལ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཟེར་
 ན། ཆོས་ཅན་སྒྲོན་ཅན་ཡིན་ནོ། །མདུན་གྱི་སྒྲིམ་བྱ་ལན་འདེབས་པས་དོན་བྱེད་མི་
 རུས་པ་ཡིན་ན། མི་ཏྲག་པ་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། བྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
 ན། དོན་བྱེད་རུས་པ་མ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་དངོས་འགལ་ལ་འབྱུང།
 གཞན་ཡང་ངའི་ལུགས་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། ཏྲག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་དངོས་འགལ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་
 པར་ཐལ། ཏྲག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
 དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྲངས་ཅན་གྱིས་དཔལ་ལྷན་ཆོས་
 གྲགས་ཁོ་ན་ལ་འཕངས་པའི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། ཏྲག་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དཔལ་
 ལྷན་ཆོས་གྲགས་ཁོ་ན་ལ་འཕངས་པའི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། ཏྲག་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྲངས་ཅན་གྱིས་དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་ཁོ་ན་ལ་འཕངས་
 པའི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། ཏྲག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་
 ཅན། བྱོད་མདུན་གྱི་སྒྲིམ་བྱ་ལན་འདེབས་པའི་རོར་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་
 དག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག་ མདུན་གྱི་སྒྲིམ་བྱ་ལན་འདེབས་
 པས་བྱོད་ལ་ཏྲགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་བཏབ་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས་ཟེར་ན། ཅ་བར་

མ་ཁྲབ་པོ། ཁ་ཅིག་ སྒྲ་ཏྲག་པ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། ཏྲག་པ་འི་
 སྤྱིར་ཞེས་པ་འི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཏྲགས་ཡིན་ན། ཏྲག་པ་ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཏྲགས་སུ་གཞུང་
 བྱ་ཡིན། སྒྲ་མ་བྱས་པར་གནས་པ་འཇམ། སྒྲ་མ་བྱས་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ། ཐལ་
 འགྱུར་དེའི་གསལ་བ་ཡིན་མ་བྱས་པ་ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཐལ་ཆོས་སུ་གཞུང་བྱ་ཡིན་ཟེར་
 ན། ཏྲག་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ ཏྲག་པ་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ན།
 དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། སྒྲ་ཏྲག་པ་དེ་ཡིན་པ་འི་
 སྤྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་མི་ཏྲག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ།
 མི་ཏྲག་པ་མ་ཡིན་པ་འི་སྤྱིར། ཞེས་པ་འི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཏྲགས་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་
 ཏྲག་པ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། ཏྲག་པ་ཡིན་པ་འི་སྤྱིར་ཞེས་པ་འི་ཐལ་
 འགྱུར་གྱི་ཏྲགས་ཡིན་པ་འི་སྤྱིར། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཏྲགས་ཡོད་པར་ཐལ།
 སྒྲ་མི་ཏྲག་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ དེ་ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཏྲགས་ཡིན་པ་འི་སྤྱིར།
 མ་ཁྲབ་ན། འདོད་པ་དེ་དང་འགལ། དེ་བཞིན་དུ་བྱམ་པ་མེད་པ་དེ་བྱམ་པ་ཆོས་ཅན།
 ཆད་མས་མ་དམིགས་པར་ཐལ། མེད་པ་འི་སྤྱིར་ཞེས་པ་འི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཏྲགས་ཡིན་
 པར་ཐལ། སྒྲ་ཏྲག་པ་ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཏྲགས་ཡིན་པ་འི་སྤྱིར། འདོད་ན། ཐལ་
 འགྱུར་དེའི་ཏྲགས་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་འི་སྤྱིར། མ་ཁྲབ་ན། བོང་བཞིན་འགྲིག
 ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་མི་ཏྲག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བྱམ་ཏྲགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྒྲུབ་པ་འི་ཏྲགས་
 ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ཏྲག་པ་དེ་བྱམ་ཏྲགས་ཀྱིས་སྒྲ་ཏྲག་པ་མ་
 ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་འི་ཏྲགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ཡིན་པ་འི་སྤྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་མི་
 ཏྲག་པ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྒྲུབ་པ་འི་ཏྲགས་ཡང་
 དག་གི་དགག་བྱ་ཡིན་པ་འི་སྤྱིར་ན། མ་ཁྲབ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བྱམ་པ་མི་ཏྲག་པ་མ་
 ཡིན་པ་དེ། བྱམ་པ་མི་ཏྲག་པ་མ་ཡིན་པར། དམ་བཅས་པ་འི་དམ་བཅའི་བཞེད་དོན་

ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་རྟག་པ་དེ། བུམ་པ་རྟག་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའི་
 བཞེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པའི་རྩ་བར་བྲུབ་པ་ཡོད་
 པ་བྱད། འདོད་ན། བུམ་པ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ། བྱོད་
 དམ་བཅའ་དེའི་བཞེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། སྐྱ་མི་རྟག་པ་མ་
 ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་གི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུབ་སྟེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དེ་རང་བཞེད་པའི་སྐྱས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་འུལ་
 ཏུ་ཆོས་གཞན་སྐྱབ་པ་འཕྱེན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཚད་མའི་བསལ་བྱ་ཡིན་ན།
 མེད་པས་བྲུབ་པར་ཐལ། རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་ན་མེད་པས་བྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཚད་མའི་རིགས་མི་མཐུན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གསར་དུ་མི་བསྐྱབ་པའི་རིག་པའི་བསལ་བྱ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གསར་དུ་མི་བསྐྱབ་པའི་རིག་པ་དེ་བྱོད་མེལ་བྱེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གསར་དུ་མི་བསྐྱབ་པའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་མའི་རིགས་
 མི་མཐུན་མེལ་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་མི་
 རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་དེ། བུམ་པ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་
 བཅའི་བཞེད་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་དེའི་དམ་བཅའི་
 བཞེད་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་ཆོས་
 ཅན། བྱོད་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་དེའི་བཞེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ།
 དེ་བུམ་པ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྐྱ་དང་མི་རྟག་པ་
 མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དེ། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མ་གྲུས་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཡིན་ཟེར་ན། བུམ་པ་དང་མཚན་བྱ་མ་

ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དེ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་པ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། མཆོན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དྲགས་ཡིན་
 པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་དེའི་དྲགས་གྲུབ་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུབ་ན། དྲག་པ་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱུས་པར་ཐལ།
 དྲག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དྲགས་ཡིན་ན། དེའི་དྲགས་ཡོད་དགོས་པར་
 བྱད། ཐལ་འགྱུར་དེའི་དྲགས་ཡོད་ན། བུམ་པ་དང་མི་དྲག་པ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་
 མཐུན་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་དྲགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྒྲ། སྒྲ་ཆོས་
 ཅན། མི་དྲག་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་དྲག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་
 དྲགས་གསལ་ཐ་མི་དད་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་དྲག་པར་
 ཐལ། མི་དྲག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་དྲགས་གསལ་ཐ་མི་དད་གྱི་ཐལ་
 འགྱུར་ཡིན་པ་གང་ཞིག་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་དྲག་པར་ཐལ། མི་དྲག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དྲགས་ཡིན་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་དྲག་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་དྲག་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དྲགས་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན།
 མི་དྲག་པར་ཐལ། མི་དྲག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དྲགས་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། དྲགས་གཉིས་པ་མ་བྱུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། སྒྲ་མི་དྲག་པ་དེ། སྒྲ་ཆོས་
 ཅན། མི་དྲག་པར་ཐལ། མི་དྲག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དྲགས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲ་དྲག་པ་དེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། དྲག་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དྲག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དྲགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲགས་ཕྱི་མ་
 དེར་ཐལ། སྒྲ་མི་དྲག་པ་དེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་དྲག་པར་ཐལ། མི་དྲག་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དྲགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲགས་སྒྲར་བཞེན་སོང་།
 ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་བྱུབ་པ་ཆད་མས་བྱུབ་པར་

ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། རི་ཐོང་གི་རྩ་མ་བཤག་གོ། །གཞི་རྟགས་ཐམི་
 དད་གྱི་ཐལ་འགྱུར་མེད་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཚོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་གཞི་རྟགས་ཐམི་དད་གྱི་ཐལ་འགྱུར་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། མ་བྱུབ་ན། ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་ཡིན་ན། ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཚོས་ཅན་
 ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་བྱུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན་མོང་། རྟག་པ་རྟག་པ་ཡིན་
 པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས། ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་ཚོས་
 ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་བྱུབ་པར་
 ཐལ། ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་དང་ཤེས་བྱའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་པ་དེ་
 དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུབ་ན། དེར་ཐལ། རྟག་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་
 དེའི་རྟགས་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱུབ། ཤེས་བྱ་
 ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་དང་འགལ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དང་ཐ་དད།
 ཁྱོད་ཀྱང་ཡིན། དེ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། རྟག་པས་
 བཤག་གོ། ཟེར་ན། མ་བྱུབ། མེད་པ་དེ། རི་ཐོང་རྩ་ཚོས་ཅན། ཚད་མས་མ་
 དམིགས་པར་ཐལ། མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ།
 རྟག་པ་གོང་གི་ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཐལ་འགྱུར་དེའི་
 རྟགས་ཡིན་པ་མེད་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་ཡིན་ན་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ཟེར་ན། མ་བྱུབ། སྒྲ་ཚོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་གྱི་རྟགས་དང་། སྒྲ་ཚོས་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་
 བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་ཚོས་ཅན།
 ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་བྱའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུབ་ན།
 དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་ན། ཁྱོད་དེ་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ། ཁྱོད་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་

ཡིན་པ་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཉག་པ་དེ་ཡང་ཁྱོད་མ་ཡིན་
 ཞིང་དེ་ཡིན། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་དེ་ཡང་ཁྱོད་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་ཁས། ཟེར་ན། ཆོས་ཅན་སྟོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཉག་པ། སྤྲོ་ཆོས་ཅན། མ་
 བྱས་པར་ཐལ། ཉག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། བྱས་པ་ཆོས་ཅན།
 མ་བྱས་པར་ཐལ། ཉག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཉགས་གང་རུང་མ་ཡིན་
 པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མ་ཡིན་ཞིང་ཤེས་བྱ་ཡིན་པ་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྤྲོ་ཁྱོད་མ་ཡིན་
 ཞིང་ཤེས་བྱ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ བྱས་པ་ཁྱོད་མ་ཡིན་ཞིང་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་
 བོ་དེར་ཐལ། སྤྲོ་ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱུབ་
 མཚམས་གསུམ་པ་ལ། བདག་མེད་ཡིན་ན། ཤེས་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱུབ་པ་ལ་དངོས་
 སྟོན་དུ་འབྱུག་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་དངོས་སྟོན་དུ་འབྱུག་ན་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 མ་ཁྱུབ་མཚམས་གཉིས་པ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་ངེས་
 དང་འགལ་བར་ཐལ། ཁྱོད་མེད་ངེས་ལས་ཐ་དད། ཁྱོད་ཀྱང་ཡིན་མེད་ངེས་ཀྱང་
 ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རི་བོང་གི་རྩས་བཤགས་ནས་འཁོར་
 གསུམ་བྱེད། མ་ཁྱུབ་མཚམས་དང་པོ་ལ། སྤྲི་སྤྱིང་དུ་ཉག་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
 ཤེས་བྱ་སྤྲི་སྤྱིང་དུ་ཉག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱུབ་པ་ཁས། མ་ཁས་པ་ཁ་ཅིག་ སྤྲོ་
 ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། ཉག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཉགས་
 གྲུབ། ཅེས་གསུངས། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་ཡིན་ན། ཉགས་པ་རོལ་པོས་ཁས་སྤངས་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཚད་
 མས་གྲུབ་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཚད་མས་བསལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ རང་
 རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་ཅིད་ལ་ཉགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་དོན་

མཐུན་ཐེབས་པས་བྱབ་པ་དེ། དེའི་དོན་ཡིན། ཞེས་གསུངས། སྒྲ་ཚེས་ཅན།
 མ་བྱས་པར་ཐལ། ཏྲག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཚེས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་ཏྲགས་
 ཁས་སྒྲུངས་པ་ཅམ་གྱིས་བྱབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཏྲགས་ཚད་
 མས་བྱབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐལ་འགྱུར་དེའི་
 གསལ་བ་ཚད་མས་བྱབ་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཏྲགས་ཚད་མས་བྱབ་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་དེའི་གསལ་བ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་མི་འབབ་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚེས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་
 བ་ཞུགས་པར་ཐལ། བྱོད་རང་རྒྱད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱབ་སྟེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། རང་རྒྱད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་
 ཡིན་ན། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་བསྟན་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན།
 རང་རྒྱད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚེས་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 སྒྲ་ཚེས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། ཏྲག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་ཏྲགས་
 བྱབ་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཏྲགས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ཚེས་ཅན།
 མ་བྱས་པར་ཐལ། ཏྲག་པའི་ཕྱིར། མ་བྱབ་ན་དངོས་འགལ། གཞན་ཡང་།
 ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་ཏྲགས་མ་བྱབ་ཀྱི་ལན་མི་ཐེབས་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཏྲགས་བྱབ་པའི་
 ཕྱིར། ཏྲགས་གསལ་ཁས། རི་བོང་རྩ་ཚེས་ཅན། ཚད་མས་མ་དམིགས་པར་ཐལ།
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཏྲགས་མ་བྱབ་པར་ཐལ། སྒྲ་ཚེས་ཅན།
 མ་བྱས་པར་ཐལ། ཏྲག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཏྲགས་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རྩལ་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཏྲགས་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་སྒྲུབ་རྩལ་
 པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཏྲགས་དེ་དཔལ་ལྡན་ཚེས་བྲགས་ཀྱིས་རིགས་པ་
 ཡང་དག་གིས་སྒྲུབ་རྩལ་པའི་ཕྱིར། དཔལ་ལྡན་ཚེས་བྲགས་ཀྱིས་རི་བོང་རྩ་མེད་པ་

དེགས་པ་ཡང་དག་གིས་སྐྱབ་ཅུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ ཉག་པའི་
 ཉགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མ་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡོད་པར་ཐལ། ཉག་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱ་ཚེས་ཅན། མ་བྱས་ཏེ། ཉག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྐྱོར་པའི་
 གཏན་ཚིགས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱ་ཚེས་ཅན། མ་བྱས་
 པར་ཐལ། ཉག་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུབ་ན། ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་དངོས་འགལ།
 ཞེས་ཟེར་ན། ཅུ་བར་མ་བྱུབ། ཁོ་ན་རེ། སྐྱ་ཚེས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། ཉག་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཉགས་ཡོད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་ཚེས་ཅན། རྗེས་
 ཡོད་ཚེས་གསུམ་ཚང་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་གྱི་ཉགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུབ་ན། དེ་འབྲེལ་ཐལ་འགྱུར་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་
 གྱི་ཉགས་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཚེས་ཅན་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ ཁྱོད་ཉགས་དང་ཚེས་
 ཅན་ཐམི་དད་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་མ་བྱུབ་སྟེ། སྐྱ་ཚེས་ཅན།
 མ་བྱས་པར་ཐལ། ཉག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཉགས་དེ་དེགས་པ་ཡང་
 དག་གིས་སྐྱབ་ཅུས་པར་ཐལ། ཉག་པ་ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཉགས་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ཉག་
 པ་དེ་དེགས་པ་ཡང་དག་གིས་སྐྱབ་ཅུས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུབ་ན། ཉག་པ་ཐལ་འགྱུར་
 དེའི་ཉགས་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ ཉག་པ་ཚད་མས་བྱུབ་ན། ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཉགས་ཚད་
 མས་བྱུབ་པས་བྱུབ་པ་ཡོད་པ་བྱུད། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཉགས་དེ་དཔལ་
 ལུན་ཚེས་གྲགས་ཀྱིས་ཁས་སྒྲུངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དཔལ་
 ལུན་ཚེས་གྲགས་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱ་ཉག་པར་ཁས་སྒྲུངས་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ སྐྱ་ཚེས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། ཉག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་
 ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཉགས་ཡོད་པར་ཐལ། སྐྱ་ཚེས་ཅན། མ་བྱས་ཏེ། ཉག་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་པའི་སྐྱོར་པའི་ཉགས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཉག་པའི་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མ་བྱས་པར་སྐྱབ་

པའི་རྟགས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ནམས་ལ། སྒྲ་ཚེས་ཅན། མ་བྱས་
 པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་དཔལ་ལྡན་ཚེས་གྲགས་
 གྱིས་ཁས་སྒྲངས་པར་ཐལ། སྒྲ་ཚེས་ཅན། མ་བྱས་ཏེ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་
 སྒྲུང་པའི་རྟགས་དཔལ་ལྡན་ཚེས་གྲགས་གྱིས་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 རྟག་པའི་རྟགས་གྱིས་སྒྲ་མ་བྱས་པར་སྒྱུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དཔལ་ལྡན་ཚེས་གྲགས་
 གྱིས་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔལ་ལྡན་ཚེས་གྲགས་གྱིས་རྟག་པ་ཁས་
 སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ནམས་སོང་། །

ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། རང་ཉིད་གྱི་རྟགས་བྱུང་རང་འཕངས་ཡུལ་གྱི་
 ཚོལ་པ་པ་རོལ་པའི་སྒྲོང་རྒྱུ་ཅིང་། རང་ཉིད་གྱི་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་འབབ་
 པའི་ཐལ་ངག་ནམ་དག་དེ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན།
 རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་། རང་རྒྱུད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 ཡང་དག་གཉིས། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གང་ཞིག རང་ཉིད་གྱི་དངོས་བསྟན་རྒྱུ་
 པས་རང་རྒྱུད་གྱི་ཚུལ་གསུམ་འཕེན་རུས་པ་དེ། རང་རྒྱུད་འཕེན་རུས་གྱི་ཐལ་འགྱུར་
 ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། རང་ཉིད་གྱི་དངོས་བསྟན་རྒྱུ་པས་རང་རྒྱུད་གྱི་ཚུལ་གསུམ་
 འཕེན་མི་རུས་པའི་ཐལ་ངག་ནམ་དག་དེ། རང་རྒྱུད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་
 དག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། སྒྲ་ཚེས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ་ཡིན། རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་
 ན། རྒྱུག་པ་རང་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། རྒྱུག་པ་གཞན་རིགས་འཕེན་

པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ལས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་ཡང་དག་གང་ཞིག ལྷོག་པ་རང་རྒྱུད་རང་དང་རིགས་གཅིག་པ་འཕེན་པ།
 དེ་ལ་དབྱེ་ན། གསུམ་ཡོད། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་ལྷོག་པ་རང་
 རྒྱུད་རང་དང་རིགས་མི་མཐུན་འཕེན་པ། དབྱེ་ན། བརྒྱད་ཡོད། འདི་ནམས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་སྒྲིདོན་ཟུར་དུ་བཀོད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཚད་པ་སྒྲོང་བ་ལ།
 ཁ་ཅིག་སྒྲུ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་
 ཅན། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་ཁས།
 འདོད་མི་རྟུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་མི་འབབ་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དམ་བཅའ་ལ་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱི་བསལ་བ་ཡང་མི་
 འབབ། ཚད་མའི་བསལ་བ་ཡང་མི་འབབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། སྒྲུ་མི་
 རྟག་པ་ལ་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱི་བསལ་བ་འབབ་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་མ་གྲུབ་ན། སྒྲུ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་
 འཐད་དེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་བསལ་བ་གཏན་མེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དམ་བཅའ་ལ་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱི་བསལ་བ་ཡང་མི་འབབ་ཚད་མའི་
 བསལ་བ་ཡང་མི་འབབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་
 ཆོས་ཅན། ཐལ་འགྱུར་སྐར་སྐར་ཡིན་པར་ཐལ། བསལ་བ་གཏན་མེད་ཀྱི་ཐལ་
 འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། ཐལ་འགྱུར་སྐར་སྐར་བཅུ་བཞིའི་ནམ་གཞག་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། མ་བྱུང་པ་དེའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་
 གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་
 ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པས་བྱས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་བྱས་པ་
 ཆོས་ཅན། སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་

པར་ཐལ། སྒྲ་ཚེས་ཅན། བྱིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་འདི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
 བྱས་པ་ཚེས་ཅན། སྒྲ་ཚེས་ཅན། བྱིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་
 ཐལ་འགྱུར་གྱི་བྱུང་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། སྒྲ་ཚེས་ཅན། བྱིད་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། བཤང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཚེས་ཅན། བྱིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པའི་
 ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས་ཟེར་ན། བྱས་པ་ཚེས་ཅན། བྱིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་བྱུང་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། རྟག་ན་བྱིད་མ་ཡིན་
 པས་བྱུང་པ་དེ། སྒྲ་ཚེས་ཅན། མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་འདིའི་བྱུང་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག རྟག་ན་བྱིད་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་དེར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞིས་པ་མ་གྲུབ་ན། རྟག་ན་བྱས་
 པ་ཡིན་པར་བྱད། ཡང་། ཁོ་ན་རེ། བྱས་པ་ཚེས་ཅན། སྒྲ་ཚེས་ཅན། བྱིད་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཚེས་ཅན། བྱིད་གྱི་བྱུང་པ་ཚད་
 མས་གྲུབ་པར་ཐལ། བྱིད་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་
 ཁས། ཞེས་ཟེར་ན། ཚུ་བའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་རྟག་མ་མ་གྲུབ་གྱི་ལན་བཏབ་པའི་ཆེ།
 སྒྲ་ཚེས་ཅན། བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་རང་
 རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་ཚེས་
 ཅན། བྱིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཚེས་ཅན།
 བདག་མེད་ཡིན་ན། བྱིད་གྱི་བྱུང་པ་མེད་དགོས་པར་ཐལ། བྱིད་གྱི་བྱུང་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་མ་གཤགས་ནས་འཁོར་གསུམ་བྱེད་དོ། ཟེར་ན། ཚུ་
 བར་མ་བྱུང་། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ རང་ཉིད་

ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པ་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། རང་
 རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པ་ཡོད་དགོས་པའི་
 སྤྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་སྤྱིར་
 ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པ་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མ་
 བྱུང་ན། རི་བོང་རྩ་ཆོས་ཅན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་
 འགྱུར་ཡིན་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མ་བྱུང་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་
 ཅན། བྱོད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན། བྱོད་ཀྱི་བྱུང་པ་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ།
 བྱོད་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འཁོར་གསུམ། ཟེར་
 ན་ཅུ་བར་མ་བྱུང་། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་དང་ཇུས་ཐ་དད་
 ཏུ་ཆོད་མས་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་དང་ཇུས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
 ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་འདོད་ལན་དོན་མཐུན་མི་ཐེབས་པར་ཐལ།
 བྱོད་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བྱུང་པ་ཁས།
 རྟགས་བྱུང་སྟེ། བུམ་པ་དང་ཇུས་ཐ་དད་ཏུ་ཆོད་མས་དམིགས་པ་དེ་བུམ་པས་དག་
 པའི་ས་ཕྱོགས་བུམ་པ་དང་ཇུས་ཐ་དད་ཏུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
 དེ་དེར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེ་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཟེར་ན།
 མ་བྱུང་། ཅུ་བར་འདོད་ན། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་དང་
 ཇུས་ཐ་དད་ཏུ་ཆོད་མས་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་དང་ཇུས་ཐ་དད་མ་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེས་འགྲུལ། ཟེར་ན། གཞུང་དོན་ལ་དབྱེད་པ་ནི།
 ཏུ་ཡུག་པ་རིགས་པའི་སང་གི་ན་རེ། པ་སྐྱང་གི་སྒྲི་ཆོས་ཅན། ཏུ་མར་ཐལ།

གསལ་བ་དུ་མ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདིའི་སྐབས་ནས་བསྟན་
 པའི་སྐབས་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ལུ་མ་པ་ཆོས་
 ཅན། ལུ་མར་ཐལ། གསལ་བ་དུ་མ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་ཁས། འདོད་ན་
 ལུ་མ་པ་དུ་མ་ཡིན་ན་གཅིག་གི་མཚན་གཞི་མི་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ། ཁཅིག་ བ་སྒྲུང་
 གི་སྒྲི་ཆོས་ཅན། ཆ་བཅས་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་འཕྲོད་
 འདུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་གཞུང་འདིའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་
 སྐབས་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཆ་བཅས་མ་ཡིན་པ་
 དེ་བ་སྒྲུང་གི་སྒྲི་རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་འཕྲོད་འདུ་མ་འབྲེལ་བར་སྐབས་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
 ཏི། ཆ་བཅས་མ་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞི་བྱུང་ན་ཆ་བཅས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 ཏི། དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཆ་བཅས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏི། དེ་འབྲས་ཞེ་ན་དུ་མ་
 དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁཅིག་ བ་སྒྲུང་གི་སྒྲི་ཆོས་ཅན།
 ཆ་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་གཞུང་འདིའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྐབས་བྱེད་འཕེན་
 པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་ངེས་ལས།
 ལུ་མ་ལ་ཡོད་པའི་གཅིག་པོ་དེ་ནི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་བྱེད་པར་གཞན་དང་ལྡན་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་
 དག་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུང་འདིའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་
 པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བ་སྒྲུང་གི་སྒྲི་
 ཆོས་ཅན། ཆ་བཅས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུ་མ་ལ་ཡོད་པའི་གཅིག་པོ་དེ་ནི་ཞེས་པའི་
 སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་ལྷས་ཏེ། ཆ་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ལ་
 བ་སྒྲུང་གི་སྒྲི་ཉག་དངོས་ཆོས་ཅན། ཆ་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་
 གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་
 གཞུང་འདིའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་
 དག་ཡིན་བྱས་པ་ལ། དར་སྒྲིག་པ་ཁ་ཅིག་ ཆ་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་དེ་བ་
 སྒྲུང་གི་སྒྲི་ཉག་དངོས་རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་འཕྲོད་འདུ་མ་འབྲེལ་བར་
 སྐབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 ལྷས་ཏེ། དེའི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྟོན་མེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བ་སྒྲུང་གི་སྒྲི་ཉག་དངོས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། བ་སྒྲུང་གི་སྒྲི་ཉག་
 དངོས་ཀྱི་དོན་སྒྲི་དེ་དེའི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྟོན་མེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟར་དུ་དབུ་མ་སྒྲུང་བ་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཁྲི་རྒྱ་ཏེ་བཅུན་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་
 པོས་མཇུག་པ་དང་། གཞན་སེལ་ཆེན་མོ། །ཡར་ཆད་ཀྱི་དར་སྒྲིག་ །ཆད་མ་ཡིད་ཀྱི་
 རྒྱན་སེལ་སོགས་ཏེ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
 སྒྲིའི་དོན་སྒྲི་དེ་བྱས་པའི་ཉགས་ཀྱིས་སྒྲི་མི་ཉག་པར་སྐབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྟོན་
 མེད་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མི་མཚུངས་པར་
 གཞན་སེལ་ཆེན་མོར་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་ བ་སྒྲུང་གི་སྒྲི་ཉག་དངོས་ཆོས་ཅན།
 ཆ་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཉགས་ཀྱིས་བ་སྒྲུང་གི་སྒྲི་ཉག་དངོས་རང་གི་གསལ་
 བ་དུ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་འཕྲོད་འདུ་མ་འབྲེལ་བར་སྐབ་པའི་སྒྲི་ཆོལ་ཡང་དག་དང་དེའི་
 ཉགས་དེ་སྐབ་ཀྱི་སྒྲི་ཆོལ་ཡང་དག་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ལ་མཐུན་སྒྲུང་དུ་བྱུང་པར་ཐལ།
 དེ་སྐབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྟོན་མེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དབུད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ནི། །རབ་བྲགས་ཉེན་ནི་བྱུང་

འབྱུང་ཏེ། །རང་འདོད་དྲག་པའི་བྱང་པར་ཅན། །དངོས་པོ་ནམས་ཚུད་མེད་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་མགོན་པ་བསལ་ནས་སྒྲུའོ། །ཅུ་བར་མ་བྱུང་སྟེ། །ལུང་དེའི་དོན་ནི།
 སྦྱོར་བ་སྦྱོར་གཅིག་གི་གཞན་དོན་སྦྱབས་ཀྱི་དྲགས་ཡང་དག་གི་དེན་ཤེས་འདོད་ཆོས་
 ཅན་སྦྱོན་མེད་ཡིན་ན། སྦྱོར་བ་སྦྱོར་གཅིག་གི་སྦྱ་ཆོལ་ཡང་དག་དང་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་
 གཅིག་གི་སྦྱ་ཆོལ་ཡང་དག་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ལ་མཐུན་སྦྱང་དུ་བྱུང་བ་པ་དགོས་ཞེས་
 པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་ཆ་བ་ཆོས་ཀྱི་རྗེའི་ལེགས་པར་བཤད་པའོ། །ཡང་དེ་
 སྐད་སྒྲུབ་པོ་ན་རེ། དྲག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བ་སྦྱང་གི་སྦྱི་དྲག་དངོས་བདག་མེད་དུ་སྦྱུང་
 པའི་དྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཆ་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་དེ་བ་སྦྱང་གི་སྦྱི་
 དྲགས་དངོས་རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་འཕྲོད་འདུ་མ་འབྲེལ་བར་སྦྱུང་བ་
 པའི་དྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲགས་ཁས། འདོད་ན། དྲག་པ་མ་ཡིན་པའི་
 དྲགས་ཀྱིས་དེ་སྦྱུང་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྦྱོན་མེད་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། བ་སྦྱང་གི་སྦྱི་དྲག་དངོས་ཀྱི་དོན་སྦྱི་དེ་དྲག་པ་མ་ཡིན་པའི་དྲགས་ཀྱི་དེ་སྦྱུང་
 ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྦྱོན་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ བ་སྦྱང་གི་སྦྱི་
 དྲག་དངོས་ཀྱི་དོན་སྦྱི་དེ་ཆ་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་དྲགས་ཀྱིས་བ་སྦྱང་གི་སྦྱི་
 དྲག་དངོས་རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་འཕྲོད་འདུ་མ་འབྲེལ་བར་སྦྱུང་བ་པའི་
 དྲགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྦྱོན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲགས་ཁས།
 འདོད་ན། བ་སྦྱང་གི་སྦྱི་དྲག་དངོས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་དོན་སྦྱི་དྲག་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
 བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དངོས། ཟེར་ན། ཅུ་བར་མ་བྱུང་བོ། །

ཐཱ་མི་དྲག་པར་སྐྱབ་པའི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་
 ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་ལུར་དུ་ངོ་བོ་དང་ཁོ་ན། རང་ཉིད།
 འདོད་པ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ།

པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་དུ་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྒྲིམ་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 སྒྲུལ་ཏྲུག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་དག་
 ཡང་དག་གིས་དངོས་སུ་བཟོད་དགོས་པ་བཅད་ནས། སྒྲུལ་ཏྲུག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་
 དག་ཡང་དག་གིས་དངོས་སུ་མ་བཟོད་ཀྱང་། སྒྲུལ་ཏྲུག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ཀོལ་ཡང་
 དག་གིས་འདོད་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་གཅིག་དགོས་མོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྒྲུལ་ཏྲུག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ཀོལ་ཡང་དག་གིས་སྒྲུལ་ཏྲུག་པ་མ་
 བྱས་པར་ཐལ། སྒྲུབ་བ་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་དེ་ཡིད་དཔྱོད་
 ཀྱིས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། སྒྲུལ་ཏྲུག་ཅེས་པའི་དག་ལས་སྒྲུལ་ཏྲུག་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་སྒྲིབ་
 པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་གང་ཞིག་ དེ་སྒྲུབ་མེད་ཀྱང་བཟོད་འདོད་ལས། །དེ་
 དོན་ཉིད་ནི་རྟོགས་དཔྱད་འགྲུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེའི་ལན་ལ་
 མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ སྒྲུལ་ཏྲུག་ཅེས་པའི་དག་ལ་བརྟེན་ནས། སྒྲུལ་ཏྲུག་པ་རྟོགས་པའི་
 སྒྲོ་སྒྲིབ་མེད་དེ། སྒྲུལ་ཏྲུག་པར་འཛིན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཡོད་ཀྱང་། དེ་རྟོགས་པའི་
 ཡིད་དཔྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་རང་གི་གཞལ་བྱ་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
 ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སྒྲུལ་ཏྲུག་ཅེས་པའི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུལ་ཏྲུག་པ་རྟོགས་
 པའི་སྒྲོ་སྒྲིབ་ར་ཐལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུལ་ཏྲུག་པར་གོ་བའི་སྒྲོ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། སྒྲུལ་
 ཏྲུག་ཅེས་པའི་དག་ལས་སྒྲུལ་ཏྲུག་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གོ་རུས་ཏེ། དེ་སྒྲུལ་ཏྲུག་
 པའི་དངོས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྒྲུལ་ཏྲུག་པར་འཛིན་པའི་ཡིད་
 དཔྱོད་དེས་སྒྲུལ་ཏྲུག་པ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེས་མྱོང་བ་དང་རྟོགས་ཡང་དག་གང་ལ་ཡང་མ་བརྟེན་པར་སྒྲོག་གྲུར་གྱི་དོན་བདེན་པ་
 གསར་དུ་ངེས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལུགས་
 དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། གཏན་ཚིགས་ཐེ་ཚོམ་ལ་བཟོད་

སྤྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐྱམ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་ལོང་ཡང་
 དག་དེ་སྐྱམ་མི་རྟག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐྱམ་
 མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ནི། སྐྱོན་མེད་དེ། ལུང་
 དེའི་དོན་ནི་སྐྱམ་མི་རྟག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་པའི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱུ་ལོང་ཡང་དག་ཡོད་པ་
 ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། སྐྱམ་མི་རྟག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་པའི་སྐྱམ་མི་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ལོང་ཡང་དག་དེས་སྐྱམ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། སྐྱམ་མི་
 རྟག་ཅེས་པའི་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱམ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་སློབ་ཀྱི་ཕྱིར་ཕྱིར། རྟགས་
 གྲུབ་ཁས། ཁོ་ན་ནི། དེ་ལས་ཐེ་ཚོམ་དག་སྐྱེ་ཕྱིར། དངོས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ན།
 ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐྱམ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱམ་མི་
 རྟག་པར་རྟོགས་པའི་སློབ་ཀྱི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྐྱམ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 ཕྱིར་རྒྱུ་ལོང་ཡང་དག་ལ་སྐྱམ་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་རྟག་གསལ་མི་རྟག་སྐྱམ་པའི་
 ཐེ་ཚོམ་ཐོག་མི་རྩམ་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གང་ཟག་དེའི་ངོར་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། གང་ཟག་དེས་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པས་གྲུབ་པར་ཐལ།
 སྐྱོར་བ་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱམ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དཔལ་ལྷན་ཆོས་
 གསལ་གྱིས་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་ངོར་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེའི་ངོར་སྐྱམ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ངོར་
 སྐྱམ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་
 སྐྱམ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་ཡོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱམ་མི་རྟག་པར་ཆད་མས་
 མ་གྲུབ་པས་གྲུབ་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱམ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པའི་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་གདན་ཅིག་གསུམ་པ་སྐྱམ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་ཡང་
 དག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ལོང་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།

དེར་ཐལ། དེའི་ངོར་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྩལ་གསུམ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་བྱས་པ་སྐྱ་
 མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
 ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་རྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་
 པར་ཆད་མས་བྱབ་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཆད་མས་
 བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཆད་མས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་
 རྟེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཆད་མས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
 དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཆད་མས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། སྐྱ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་རྟགས་
 ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་བདག་མེད་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཆོས་ཅན་ཡང་དག་གིས་བྱོད་ཆད་མས་བྱབ་
 པར་ཐལ། བྱོད་དེའི་ངོར་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན།
 དེ་འདྲའི་ཕྱིར་རྟེ། ཆོས་ཅན་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་ངོར་སྐྱ་མི་རྟག་པ་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་
 ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཏུ་
 འགོད་རྩལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་མོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁཅིག་ དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིན་མེད་ཟེར་ན། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་
 པར་ཐལ། རྟགས་ཡང་དག་བྱས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཏུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྟགས་ཡང་དག་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རྟེ། རྟགས་ཡང་དག་དེ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྟགས་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར་ན། གང་ཟག་དེའི་ལུགས་ལ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། གང་
 ཟག་དེའི་ངོར་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་
 གསལ་ཀྱི་ངོར་བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་བརྟགས་པ་བ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་།
 མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་ཆོས་ཅན། གངས་ཅན་གྱི་ངོར་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ལུགས་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱ་ཆོས་ཅན།
 རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་བརྟགས་པ་བ་ཤེས་འདོད་ཆོས་
 ཅན་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གང་ཟག་དེའི་ངོར་བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་ཡིན་ན། གང་ཟག་དེའི་ལུགས་ལ་བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་གྱི་ངོར་བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྐྱ་རྟག་མི་
 རྟག་ཐེ་ཆོས་ཟེ་བའི་བྱས་རྟགས་གྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་ཡང་དག་གི་
 ལུགས་ལ། བྱས་པ་དེར་ཐལ། དེའི་ངོར་བྱས་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་
 ལུགས་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་རྟེ། ཆོས་
 ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་རྟགས་ཡང་དག་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་དགོས་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ངོར་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། གང་ཟག་དེས་ཁྱོད་ཆོད་མས་མ་གྲུབ་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་གང་ཟག་དེའི་ངོར་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
 ཐལ་འབྲུར་ལ་བྱས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་གྱི་ངོར་སྐྱ་མི་རྟག་པ་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་ཟླེ། བྱས་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཅོད་པའི་ཆེ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་
 ཡང་དག་གི་ངོར་སྐྱ་མི་རྟག་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་པ་སྐྱ་མི་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་ཡང་དག་གི་ངོར་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་ཡང་དག་གིས། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་
རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཅོད་པའི་ཆོ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ཆད་མས་བྱབ་པར་ཐལ།
དེའི་ཆོ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཅོད་པའི་ཆོ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
ཕྱིར་རྒྱལ་ཡང་དག་གིས་ཁྱོད་ཆད་མས་མ་བྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་ངོར་བསྐྱབ་བྱ་
ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཆན་གཞི་དང་མཆན་ཉིད་ལ་ མཐའ་དབྱེད་པའོ།

གཉིས་པ། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། མཆན་གཞི་ལ་དབྱེད་པ་དང་། མཆན་ཉིད་ལ་
དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་རིགས་གཏིར་ལས། སྒྲིའི་དོན་ལ་རང་
མཆན་དུ། །འབྲུལ་པ་བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་གཞི་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྐྱ་
མི་རྟག་པའི་དོན་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། བྱས་པའི་
དོན་སྐྱ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། སྐྱ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པའི་དོན་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བྱབ་པ་ཁས། ཁོ་ན་རེ། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། རིགས་གཏིར་ལས། རྟགས་
ཀྱི་མཆན་གཞི་གཞན་སེལ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། བྱས་པ་
འཛིན་པའི་རྟག་པ་ལ་བྱས་པར་སྐྱང་བ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་
པའི་དོན་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རིགས་གཏིར་ལས། ཆོགས་དོན་ལ་ནི་ཕྱོགས་

གྱི་སྒྲུ། །མཁའ་པ་རྣམས་ལ་གདོད་ནས་གྲགས། །ཞེས་བཤད་པས། སྒྲ་དང་མི་
 ཏྲག་པའི་ཚོགས་དོན་སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་དང་མི་
 ཏྲག་པའི་ཚོགས་དོན་ཤེས་བྱ་མི་ཏྲག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་
 བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་མི་ཏྲག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ།
 འདོད་པ་གང་ཞིག ཤེས་བྱ་དང་མི་ཏྲག་པའི་ཚོགས་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱ་
 དང་མི་ཏྲག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་དང་མི་ཏྲག་པའི་ཚོགས་
 དོན་སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚོགས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་
 ཡིན། །གཉིས་ཀ་པན་ཚུན་བྱུང་པར་ཅན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྒྲ་མི་ཏྲག་
 དེ། སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚོས་དང་
 ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་ཡིན་དགོས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གྱི་ཚོགས་དོན་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་
 རྗེས་དཔག་གིས་བྱུང་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཉེར་ལེན་
 གྱི་ཕུང་པོ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྗེས་དཔག་གིས་དགག་གཞི་འཇལ་
 བར་འདོད་པ་ནི། ཏྲགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མ་ཕྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། སྒྲ་ཏྲག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ།
 ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་གྱི་ལུང་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་སྒྲ་རྟོགས་པར་ཐལ།
 དེས་སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཁ་ཅིག མ་བྱུང་སྟེ། སྒྲ་མི་ཏྲག་
 པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྒྲ་མི་
 ཏྲག་པར་བཟོད་པའི་ངག་གིས་སྒྲ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་མི་ཏྲག་ཅེས་བཟོད་པའི་ངག་

དང་། སྐྱའི་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ངག་གཉིས་ཀས་སྐྱ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀས་
 གཅིག་གཅིག་བཞེད་མོད་གྱི། །བཞེད་བྱའི་ཤུན་གྱི་བྱུང་པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྐྱ་མི་རྟག་རྟོགས་པའི་ཇེས་དཔག་གིས་སྐྱ་རྟོགས་པར་ཐལ།
 ཤུག་གཉིས་ཤིང་དུ་འཛིན་པའི་སྐྱོད་ས་ཤུག་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཤ་
 ཤུག་གཉིས་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་གཉིས་ཤིང་དུ་མཚུངས་པར་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིར། སྐྱའི་སྐྱ་ང་བ་ལ་ཐད་དེ། །དེ་དག་མཚུངས་ཞེས་འཛིན་ཕྱིར་རོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེས་ཤུག་གཉིས་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་
 གཉིས་ཤིང་དང་ལྡན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟག་ཏུ་དེ་ཙམ་རྣམ་ཤེས་ན། །གསལ་བ་
 མི་ཤེས་ཐལ་འགྱུར་བའི། །དེ་ཡི་ཆོ་ན་ནམ་ཡང་ནི། །དེ་ལྡན་འབྲེལ་བ་མ་གཟུང་
 ཕྱིར། །དེ་དང་ལྡན་དེས་མི་འགྱུར་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཇེས་དཔག་གིས་སྐྱ་རྟོགས་པར་ཐལ། སྐྱ་བྱས་པར་རྟོགས་
 པའི་ཇེས་དཔག་གིས་སྐྱ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྐྱ་བྱས་པའི་བྱུང་གཞིར་རྟོགས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། བྱེད་གྱི་བྱུང་ཆོས་དེ་དག་སྐྱ་བྱས་པའི་བྱུང་
 གཞིར་ངེས་ན། བྱས་པའི་བདག་ཉིད་ངེས་དགོས་ལ་བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་བྱུང་ཆོས་
 ལུ་ངེས་ན། སྐྱ་ཡང་སྐྱོད་ཉིད་གྱིས་ངེས་པ་ལ་འབྲེལ་ཞིང་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྐྱ་མི་རྟག་རྟོགས་པའི་ཇེས་དཔག་གིས་སྐྱ་མ་
 རྟོགས་ཟེར་བ་དང་། མི་རྟག་པའི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱ་བ་པའི་
 བསྐྱ་བ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། སྐྱ་མི་རྟག་རྟོགས་པའི་ཇེས་དཔག་
 གིས་སྐྱ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་མི་རྟག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། མི་རྟག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་
 པའི་ཇེས་དཔག་གིས་བྱེད་རྟོགས་པར་ཐལ། བྱེད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱ་བ་པའི་བསྐྱ་བ་བྱ་

ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། དེས་ན་སྐྱོད་ཀྱི་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་
 རྗེས་དཔག་གིས་སྐྱོད་ཀྱི་པ་པར་ཐལ། དེས་སྐྱོམ་ཉག་པར་རྟོགས་པ་གང་ཞིག་སྐྱོ
 མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྐྱོད་ཀྱི་པ་པར་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐར་ལམ་
 གསལ་བྱེད་ལས། དགག་རྟགས་ལ་ཞེས་མོགས་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མཁའ་པ་
 ཁ་ཅིག་ ལུང་དེས་རིགས་གཏིར་བ་ཁ་ཅིག་ ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་གི་འཇུག་ལུལ་དུ་
 བྱུར་པའི་རང་མཚན་ཡོད་པས་བྱུང་བ་འགོག་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཚུལ་ནི། ཉར་ལེན་
 གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་འཇུག་ལུལ་དུ་བྱུར་
 པའི་རང་མཚན་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉར་ལེན་གྱི་ཕུང་
 པོ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཚེས་ཅན།
 ཉར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དངོས་ཀྱི་
 འཇུག་ལུལ་དུ་བྱུར་པའི་རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་
 བྱ་ཡང་དག་དང་སྐྱབ་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཉར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། ཉགས་གསུམ་གྱི་
 རྣམ་དབྱེས་མོར་མི་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུངས། ཁ་ཅིག་
 ཉར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་ཉར་ལེན་གྱི་
 ཕུང་པོ་རྟོགས་ཟེར་ན། འོ་ན། ཉར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་ངག་གིས་ཉར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་བརྗོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ཉར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་དགག་པ་གང་ཞིག་ རང་བརྗོད་པའི་སྐྱས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ལུལ་དུ་རང་གི་

འཕང་བྱར་བྱུར་པའི་ཚོས་གཞན་སྐྱབ་པ་འཕེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཅིར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་
 འཕེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་བཟློད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། ཅིར་
 ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གྱི་ཚོགས་དོན་ཚོས་ཅན། མེད་དགག་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཅིར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་དངོས་གྱི་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། བྱམ་སྟེ། ལྷ་བྱ་བདག་ལས་སྐྱེ་
 བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་དངོས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། མེད་དགག་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བཟློད་པའི་སྐྱམས་
 རང་གི་དགག་བྱ་བགག་ལུལ་དུ་རང་གི་འཕང་བྱར་བྱུར་པའི་ཚོས་གཞན་སྐྱབ་པ་འཕེན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཅིར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འཕངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས། ཐར་ལམ་
 གསལ་བྱེད་གྱི་ལུང་དེའི་དོན་ནི། དགག་རྟགས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་བྱེད་གྱི་ཅིར་ལེན་གྱི་
 ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་ཅིར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་མ་
 རྟོགས་པའི་དོན་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་རྟོགས་ན། ཅིར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་དུ་ངེས་པའི་ངེས་ངོར་ཅིན་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ངེས་ངོར་སྐྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ན། ཅིར་ལེན་གྱི་
 ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་དངོས་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དང་སྐྱབ་པའི་
 གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ན། རྟགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་མི་ངེས་
 པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། ཁ་ཅིག་སྐྱམས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པ་
 དང་། མི་རྟག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་
 ཟེར་ན། འོན་མེད་མི་རྟག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་མི་རྟག་པས་བྱུང་པར་དུ་

བྱས་པའི་ཤེས་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་སྐྱེ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱ་
ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།།

༄༅། །ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོ་གཏན་ཆོགས་དགའི་རེ་མིག་ལ་
འགོད་ཚུལ་བཅས་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །ཆད་མའི་མདོའི་དངོས་བསྟན་གཏན་ཆོགས་གྱི་དབྱེ་བ། བསྐྱབ་བྱ་
མཐུན་དཔེ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ལ་དགུ་གསུངས་པའི་དགོས་པ།
འཁོར་ལོ་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་ལྟ། དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་མེད་
དང་། །ནུམ་གཉིས་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་། །ནུམ་གསུམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་
ཡང་། །ཡོད་མེད་ནུམ་པ་གཉིས་ཕྱིར་རོ། །ཞིས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་
ཆོགས་གྱི་སྐྱེས་བརྗོད་པ་དགུ་བསྟན་ནས། དགུ་པོ་དེའི་ཏྲགས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཆོས་
ཅན་དཔེ་ནུམས་སྟོན་པ་ལ། གཞལ་བྱ་བྱས་དང་མི་ཏྲག་དང་། །བྱས་དང་མཉན་བྱ་
ཚོལ་ལས་བྱུང་། །མི་ཏྲག་ཚོལ་བྱུང་རེག་མིན་བ། །དེ་དགུ་ཏྲག་ལ་སོགས་
པའོ། །ཞིས་པའི་ཏྲགས་དགུ་བསྟན། ཏྲག་ལ་སོགས་པའོ་ཞིས་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
དང་པོ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ལྷག་མ་བརྒྱད་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཡང་། ཆོགས་སུ་
བཅད་ན། ཏྲག་དང་མི་ཏྲག་ཚོལ་བྱུང་དང་། ཏྲག་དང་ཏྲག་དང་ཏྲག་པ་དང་།
ཚོལ་བྱུང་མིན་དང་མི་ཏྲག་ཏྲག །དེ་དགུ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འགྱུར། ༥ །སྐྱ་དང་
སྐྱ་དང་རྒྱ་དང་། །སྐྱ་དང་སྐྱ་དང་རྒྱ་དང་། །རྒྱ་དང་སྐྱ་དང་སྐྱ་དང་། །དེ་

དགུ་ཚེས་ཅན་དག་ཏུ་འགྱུར། ༥ གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་དགུ་པོ་དེ་བཞིར་
 འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉགས་ཡང་དག་གཉིས། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་ཉགས་གཉིས།
 དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་ཉགས་བཞི། དབུས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་
 ཉགས་གཅིག་དང་བཞིར་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིང་འོག་གཉིས་ལ་ཡང་དག་གནས། །
 འོགས་གཉིས་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །རྩར་བཞི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པ། །
 དབུས་ན་ཐུན་མོང་མིན་མ་ངེས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ༥ གསུམ་པ་ནི།
 གཏན་ཚིགས་འབྲུལ་འཁོར་ནམ་པ་ཡིས། དཔེ་ཡི་ནམ་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། འམ་མཁའ་
 བུམ་དང་བུམ་མཁའ་བཞིན། བུམ་པ་སློག་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན། འམ་མཁའ་
 བུམ་དང་བུམ་མཁའ་བཞིན། མཁའ་དང་བུམ་པ་སློག་བཞིན་དང་། སློག་དང་
 ནམ་མཁའ་བུམ་པ་བཞིན། བུམ་པ་སློག་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན། འམ་མཁའ་
 རྩལ་ཐུན་ལས་བུམ་ནམས། འདི་ནི་ངེས་པའི་དབང་བུས་ཡིན། ༥ བཞི་པ་ནི།
 གང་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཚན་གཞི་
 འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་གསུམ་གྱི་གངས་ངེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ལོ། །ལྟ་
 པ་འཁོར་ལོ་ལ་འགོད་ཚུལ་ལ། རི་མིག་དགུ་ཡོད་པའི་དང་པོ་གསུམ་ལ་འདི་ལྟར་
 རིམ་པ་བཞིན་བཀོད། རི་མིག་དང་པོ་སྐྱས་ཟིན་ལ། སྐྱ་ཚེས་ཅན། ཉག་སྟེ།
 གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་སྐྱས་བརྗོད་ལྟ་བུ་ཡིན། རོན་ལ། སྐྱ་ཚེས་
 ཅན། ཉག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་དང་བུམ་པ་བཞིན།
 ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་ཡོད་པ་དེ་སྐྱ་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་
 ཚེས་ཅན། མི་ཉག་སྟེ། བུས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བུམ་པ་དང་ནམ་མཁའ་
 བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲིང་དུ་བཀོད་པའི་ཉགས་སྒྲིང་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། བུས་པ་སྐྱ་

མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མིན་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ནམ་གཉིས་སུ་འབྱུག་པའི་
 གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་ལ་ཚུལ་བྱུང་གཏན་ནས་མིན་ཀྱང་། རྟག་པ་མ་ཡིན་
 པ་ལ་ཚུལ་བྱུང་བུམ་པ་དང་། ཚུལ་བྱུང་མ་ཡིན་པ་སློག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རེ་
 མིག་མཐའ་མ་གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་འདི་ལྟར་བཀོད། ཏུང་སྒྲ་ཚུལ་ཅན། ཚུལ་
 བྱུང་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སློག་དང་ནམ་མཁའ་དང་བུམ་པ་
 བཞིན། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ། མི་རྟག་པ་ཏུང་སྒྲ་ཚུལ་བྱུང་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ནམ་གཉིས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱུང་བྱེད་ཏུ་འབྱུག་སྟེ། ཚུལ་
 བྱུང་མ་ཡིན་པ་ལ་མི་རྟག་པ་དང་རྟག་པ་གཉིས་ཡོད། ཚུལ་བྱུང་ལ་མི་རྟག་པའི་བྱུང་
 པའི་ཕྱིར། ཏུང་སྒྲ་ཚུལ་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ཚུལ་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན།
 བུམ་པ་དང་སློག་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་ཚུལ་བྱུང་དེ་ཏུང་སྒྲ་མི་
 རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ནམ་གཉིས་དང་མི་མཐུན་དཔེ་ལ་གཏན་མིན་ཏུ་
 འབྱུག་པའི་འོག་ཏུ་བཀོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་ལ་ཚུལ་
 བྱུང་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཚུལ་བྱུང་གཏན་ནས་མིན་
 ཏོ། བྱེད་བྱུག་པས་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་ལ་རེག་བྱ་ཅན་མིན་པ་དང་ཡིན་པ་གཉིས་
 གཉིས་འདོད་པའི་དེའི་ངོ་མོར་སྒྲས་ཟེན་ལ། སྒྲ་ཚུལ་ཅན། རྟག་སྟེ། རེག་བྱ་ཅན་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་དང་རྩལ་ལྡན་དང་ལས་དང་བུམ་པ་བཞིན་
 ཞེས་བཀོད་ཀྱང་དོན་ལ་ལྷ་གཅིག་ལྷ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་ཚུལ་ཅན། མངོན་
 སུམ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ། དབང་ཤེས་དེ་དེའི་
 ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ནམ་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་འབྱུག་ཚུལ་ཤེས་བར་བྱའོ། །

པར་བྱང་སྒྲོན་ཆོག

༥ རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་རྒྱལ་
 དལ་འབབ་གྲུང་། །ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རིས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །དྲི་མ་ཡོངས་
 འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི། །དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་
 མཐུས། །ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྒྲོང་ཕྱག་བརྒྱ། །གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་
 ལུས་པ། །ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །ཅེས་འཛམ་གླིང་
 ཡངས་པའི་བྱོན་ལ་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲིན་ཤུག་སེལ་བའི་རིང་ལུགས་སྟོ་
 ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། རང་
 བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་
 ལའང་སྐུར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྟེན་སྒྲོན་ཆོག་ཏུ་ཤུག་འདྲི་དགེ་སྟོང་ཆོས་སྤྱོད་བཀའ་དབང་གྲོ་
 བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྐུར་བའོ། །།དགེ་ལེགས་འཕེལ། །

སའ་མཆོ་ལོ། །

ཐུགས་ཐེ་ཆེ་ཞུ།

༩ སེར་བྱེས་ཀ་མ་པེ་ཏུ་ཏར་མེ་ཚན་ནས་ཐེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་ན་མ་
འགྲོལ་པར་བསྐྱུན་ཞུ་སྐབས་ཕྱག་ལས་གནང་མཁན་ལག

པར་ཐེངས་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་ཞུ་དག་ལ།

པར་ཐེངས་དང་པོ་ཕྱི་ལོ། ༡༩༩༤ པར་ཐེངས་གཉིས་པ་ཕྱི་ལོ། ༢༠༠༢
ཐེ་བྱང་བསྐྱུན་འཛིན། བསམ་སྒྲོ་བཟང་དགོན་མཚོག
སེར་བྱེས་ལྷ་ར་མས་འཛིན་གྲ།
ལྷན་ཟེར་དཀར་རིན་པོ་ཆེ། དེ་སྒྲོ་བཟང་བསྐྱུན་སྒྲོང་། མངའ་འག་དབང་མངས་རྒྱལ།
དེ་བྱམས་པ་ཐུན་ཚོགས། དེ་བྱམས་པ་སྐལ་ལྷན།
པར་ཐེངས་གསུམ་པ་ཞུ་དག་ལ། ལྷོ་དགེ་བཤེས་བསྐྱུན་འཛིན་ཡེ་ཤེས། ཕྱི་ལོ། ༢༠༠༧

པར་སྐྱུན་ལས་བྱེད་ལ།
བྱ་སྒྲོ་བཟང་མཁས་མཚོག དེ་འཆི་མེད་དོ་ཐེ། མགོན་པོ་དག་འདུལ།
ཐུན་ཚོགས་ཆེ་རིང་། ལྷན་ཐུབ་བསྐྱུན་ལྷང་དོགས། དེ་ཐུར་བུ་ཆེ་རིང་།
སྒྲོ་བཟང་བསྐྱུན་དོར། བྱ་སྒྲོ་བཟང་སྒྲོ་བས་རྒྱལ། ཏར་བསྐྱུན་འཛིན་ན་མ་རྒྱལ།

ཕྱག་རོགས།

དེ་བྱམས་པ་དབང་འདུས། སྐམ་དོན་འགྲུབ། ཆེ་རིང་བསོད་ནམས། ཡམ་སྒྲོ་བཟང་།
སྒྲོ་བཟང་ཐུབ་བསྐྱུན། ཆོད་བང་རྒྱ་མཚོ། བོད་གསལ་མཚན་འཕྲོད་ནམས་ཀྱིས་ཐུགས་བྱུར་
ཆེར་བཞེས་ཀྱིས་ཕྱག་ལས་གནང་བར་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་ཐེ་ཆེ་ཞུ།

འགན་འཛིན་དེ་ཏོར་དགེ་བཤེས་དངོས་གྲུབ་ཆེ་དབང་ནས།

|བསོད་ནམས་ཡོན་ཏན་འདི་དག་གིས།

|སངས་རྒྱས་ཞིང་ཁམས་བརྒྱན་པ་དང་།

|དྲིན་ཅན་བཞི་པོར་ཡར་ལུལ་ཞིང་།

|ངན་སོང་སྤྲུག་བསྐྱེད་སེལ་བར་ཤོག།

|གང་གིས་དེ་དག་མཐོང་ཐོས་ནས།

|བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད་པ་དང་།

|ཆེ་འདིར་ཆོས་ལ་རབ་བརྩོན་ནས།

|སྤྱི་མར་དག་ཞིང་སྦྱི་བར་བསྐྱོའོ། །

། རྣམ་དཀར་འདི་ཡིས་མཐའ་ཀླས་ཁིང་ཀྱན་གྱི། །
 རྣོད་བཅུད་འབྱོར་བ་ཡུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་། །
 བཀའ་དྲིན་ཁིང་མཆོག་བཞི་ཡི་དྲི་ལན་འཁོར། །
 ངན་འགྲོའི་གཡང་སར་ནམ་ཡང་མི་ལྟང་ཁིང་། །
 འདི་ལ་ཐོས་སོགས་བགྱིད་པའི་འབྲེལ་ཐོགས་ཀྱན། །
 བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་ཤེས་རྒྱུད་བརྒྱན། །
 འདི་སྣང་འགགས་ཆོད་ག་པའི་ཁིང་བཟང་དུ། །
 བརྩས་ཏེ་སྦྱིས་ནས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ཤོག། །
 ཅེས་པ་འདི་ཡང་པར་སྦྱོན་གྱི་བྱ་བ་ཞག་འདིར་འགྲོ་གོན་
 གཏོང་མཁན་དང་། ལེགས་བཤད་འདི་ཉིད་འཛིན་འཆང་
 གྲོག་པ་སོགས་ཀྱི་དགེ་བཅའི་སྦྱོན་ཆོག་ཏུ་བྱིས་པའོ། །

སམ་མཛྲ་ལོ། །

ཨོྭ་ཙམ་ཨམི་དྲུག་ལ།

། སྤར་འགེམ་དང་མཐུན་འགྱུར་སྦྱོར་མཁན།
 སྤའི་མན་ནང་པའི་ཤེས་ཡོན་བདེ་རྩ་ལྟན་ཆོགས།
 ཡུག་དེབ་འདི་བཞིན་རིན་མེད་དུ་འགེམ་སྤེལ་བྱེད་པ་ལས་ཆོང་བསྐྱར་བྱེད་མི་ཆོག།
 སྤར་སྦྱོན་བྱེད་ཡུལ་སྤའི་མན།

書 號: TI353

詳細書名: 《至尊·法幢吉祥賢的語傳(文集)當中關於
賈曹(賈曹傑大師)的〈《釋量論》意義釋:
善顯密意〉第一品之難處所造的除疑論》

書名簡稱: 《〈《釋量論》意義釋: 善顯密意〉第一品難處
除疑論》

作 者: 至尊·法幢
(音譯: 解尊·確吉簡參)

宗 派: 藏傳格魯

適用對像: 色拉伽佛學院 及 藏傳格魯傳承

提供單位: 印度 色拉伽佛學院圖書館
SERA JE LIBRARY & COMPUTER
PROJECT, SERA JE MONASTIC
UNIVERSITY

提供日期: 2004 年

DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue
accrued from this work
adorn Amitabha Buddha's Pure Land,
repay the four great kindnesses above,
and relieve the suffering of
those on the three paths below.

May those who see or hear of these efforts
generate Bodhi-mind,
spend their lives devoted to the Buddha Dharma,
and finally be reborn together in
the Land of Ultimate Bliss.
Homage to Amita Buddha!

NAMO AMITABHA

南無阿彌陀佛

《藏文：至尊·法幢吉祥賢的語傳當中關於賈曹傑大師的
〈《釋量論》意義釋：善顯密意〉第一品之難處所造的除疑論》
財團法人佛陀教育基金會 印贈

台北市杭州南路一段五十五號十一樓

Printed and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel: 886-2-23951198, Fax: 886-2-23913415

Email: overseas@budaedu.org

Website: <http://www.budaedu.org>

This book is strictly for free distribution, it is not for sale.

ཡུལ་དཔེ་འདི་ཚེས་སྤྱིན་དུ་འབུལ་རྒྱུ་ལས། ཚོང་བསྐྱར་མི་ཚོགས་པ་དགོངས་འཇགས་ལུ།

Printed in Taiwan

5,000 copies; July 2007

TI353 - 6671

As this is a Dhamma text,
we request that it be treated with respect.
If you are finished with it,
please pass it on to others or
offer it to a monastery, school or public library.
Thanks for your co-operation.
Namo Amitabha!

《藏文：至尊·法幢吉祥賢的語傳當中關於賈曹傑大師的
〈《釋量論》意義釋：善順密意〉第一品之難處所造的除疑論》

財團法人佛陀教育基金會 印贈

台北市杭州南路一段五十五號十一樓

Printed and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

11F., 55 Hang Chow South Road Sec I, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel:886-2-23951198,Fax:886-2-23913415

Email:overseas@budaedu.org

Website: <http://www.budaedu.org>

This book is for free distribution, it is not for sale.

ཐུག་དཔེ་འདི་ཚོས་སྤྱིན་དུ་འབུལ་རྒྱུ་ལས། ཚོང་བསྐྱར་མི་ཚོགས་དགོངས་འཇགས་ཞུ།

Printed in Taiwan

T1353